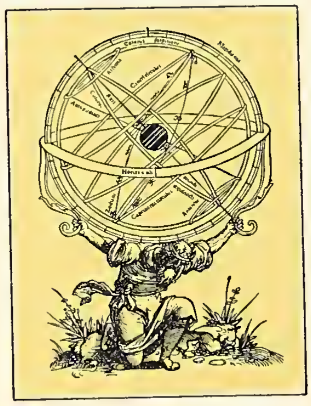
(Hain 6928) D'Essl. 278

Fasciculus Temporum. Ven. 1481.

m

The Dibner Library
of the History of
Science and Technology

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

¶ Tabula breuis ꝛ vtilis ſuper libello qui dicitur faſciculus temporum: et vbi inuenitur punctus ante numerum eſt in primo latere folij: vbi vo poſt i ſecūdo latere: Incipit feliciter.

Bacū propheta minor .15
Abbacū martyr 32.
Abdias propheta .11 12.
Abdon iudex.9. 8.
Abdon ꝛ ſennes martyres .32
Abdo propħa ꝯtra hieroboā 9.
Abel primus martyr innocens 2.
Abeſſan iudex iſrl' bonꝰ 8.
Abya rex iuda .10
Abiathar pontifex glīoſus .9
Abiu filius aaron .7
Abymelech iudex iſrl' malus .8
Abymelech pontifex .10
Abiſue pontifex .8
Abiuth dux filius zorobababel .17
Abrahā naſcit' inchoās tertiā etatē 5.
Abrahain moritur .6

A c

¶ Achas rex iuda .13
Achelboldus eps vintonien̄. .52
Achias ſilonitas propħa .9
Achymaas filius ſadoc pontifex .9
Abymelech ſacerdos dn̄i .9
Achim rex 19.
Achis ſiluius lbanꝰ 9.
Achitob pontifex .9
Achitob ſacerdos .9
Achitob pontifex .13
Acies ignee ſup hieruſalem .21
Acies ignee viſe ſūt in celo .40
Achon ciuitas fortiſſima capit' 59.

A d

¶ Ada vel oda vxor lamech .3
Ado pro propheta .10
Adam primus hō formaē 2.
Adam moritur .3
Adamarus vir ſcūs .51
Additio annoꝝ ezechie regis 13.
Adeodatus papa 43.
Adelbertus vir ſcūs .52
Adelbertus eps meten̄. 53.
Ado vir religioſus 42.
Adolphus imperator .60
Adrianus belizeus imperator .29
Adrianus papa primus .47
Adrianus papa ſecūdꝰ 49.
Adrianus papa tertius 49.
Adrianus papa quartus 56.
Adrianus papa quintꝰ .59
Adrianꝰ cronogrphꝰ ꝛ monachꝰ 54.

A f

¶ Affricanus ſcipio romanus .21
Affricanus iulius .32

A g

¶ Agamennon rex grecoꝝ 8.
Agar famula ſare 5.
Agapitus martyr 32.
Agapitus martyr .33
Agapes 33.
Agapitus papa primus 39.
Agapitus papa ſecundus 51.
Agericus virdunenſis eps .40
Aggeus prophetat .16
Aggeus increpat populū .17
Agialeus primus rex ſichioniorꝝ .5
Agilis abbas ſcūs 42.
Agilolphus eps colonien̄. 45.
Agatho papa 43.
Agatha virgo ꝛ martyr .32
Agnes virgo ꝛ martyr 33.
Agricola martyr 33.
Agrippa ſiluius rex italie .11
Agrippina ciuitas .28

A h

¶ Ahab rex iſrl' idolatra 10.
Ahialon iudex 8.
Ayadanus eps 42.
Aymundus rex anglie .49

A l

¶ Alanus doctor vniuerſal' .60
Alba ſiluius rex albanie 9.
Albertus magnus 58.
Albertus imperator .60
Albertus imperator 63.
Albertꝰ patriarcha hieroſolymoꝝ 57.
Albinus martyr 33.
Albinus vir ſcūs 38.
Albinus andegauen̄. eps 45.
Albo abbas floriacen̄. 52.
Alchinus de genere ſacerdotali 21.
Alcibiades ſocraticus 17.
Alchoranus lex machometi .42
Alchuuinus vir doctiſſimus 46.
Alexius vir ſanctus .35
Alexander naſcit' 18.
Alexandria ciuitas 18.
Alexander magnus regnat 19.
Alexāder vel Iāneꝰ pontifex 22.
Alexander rex ſyrie .22
Alexandra in linea pon. .23
Alexander medicus .30
Alexander magiſter origenis 30.
Alexander mamee imperator 31.
Alexander eps hieroſolymoꝝ martyr .32
Alexander .33
Alexander eps alexandrie .34
Alexander de halis doctor 58.
Alexander de villa dei .59
Alexander papa primꝰ 56.
Alexander papa ſecūdꝰ
Alexander papa tertius 5.
Alexander papa quartꝰ .59
Alexander papa quintus 62.
Alexandria martyr .36
Alemania .51
Almericus hereticus 57.
Alphonſus rex caſtelle .59
Altinus diſcipulus ſci petri 27.

A m

¶ Almalech deletur per ſaul .9
Amanus eps aureliacen̄. 36.
Amandus vir ſcūs eps .40
Amarias ſacerdos .9
Amarias pontifex 12.
Amathus exulatur .44
Amazonum ſiue maſſagetarum regnum oritur 4.
Amazones ſunt mulieres 8.
Amazias rex iuda .12
Ambroſius romanus doctor .35
Amelius comes aluernen̄. 47.
Amicus ꝛ beriacanus martyres 47.
Amicus rex aſſyrioꝝ 7.
Aminadab princeps iuda .7
Aminius procurator iudee .25
Amithus rex aſſyrioꝝ 6.
Amon filius loth 5.
Ammon monachus .36
Amon rex iuda 14.
Amos propheta 12.
Amos pater .3000. mōa:hoꝝ 34.
Amram filius achath 6.
Amri rex iſrl' .10 10.

A n

¶ Anacletus papa ꝛ mr̄ 28.
Annius ruffus .25
Ananias .15
Anaſtaſia virgo 33.
Anaſtaſius impator hereticus .38
Anaſtaſius imperator .45
Anaſtaſius papa primus .36
Anaſtaſius papa ſecūdus .38
Anaſtaſius papa tertius 56.
Anaſtaſius 50.
Anatholia virgo ꝛ martyr .32
Anatholius eps ꝯſtantino. .37
Anaxagoras .17
Anſelmus eps cantuarien̄. .54
Ancilla .36
Anchiſes pater enee .8
Ancus rex romanoꝝ .15
Andreas apl's 27.
Andoenus rothomagen̄. .44
Anclinus martyr 31.
Anfridus eps traiecten̄. 52.
Anglia q̄ ꝛ britania capit' .9
Anglia ad fidem ꝯuertit' 30.

…zlia in floꝛe 37.
Anicetꝰ papa .30
Annona de celo pluit 48.
Annona de celo pluit 52.
Amharus rex aſſyrioꝝ 8.
Antherus papa ⁊ martyr .32
Antigonus rex aſſyrioꝝ .19
Antigonꝰ pontifex 23.
Antiochia ciuitas ꝯdit̃ .19
Antiochia ſubuertit̃ 40.
Antiochus ſother rex ſyrie 19.
Anthiochus theos rex 19.
Antiochus gallericus rex .20
Antiochus magnus rex ſyrie 20.
Antiochus epifanus rex ſyrie 21.
Antiochus eupatoꝛ rex 21.
Antiochus adoleſcens rex .22
Anthiochus emiſſenus rex 22.
Antonia virgo 33.
Antonius pius imperatoꝛ 29.
Antonius caracalla imperatoꝛ 31.
Antonius macrinus imperatoꝛ 31.
Antonius abbas .34
Antonij abbatis coꝛpꝰ inuenit̃ .39
A o
¶ Aoth iudex quartus 7.
A p
¶ Apolonia virgo ⁊ mr̃ .32
Apollo delphicus 6.
Apollinaris ierapo. ep̃s 30.
Apolinaris martyr 27.
Appius claudius conſules .20
Aptheros rex crete .7
Apuleius ⁊ hermes ph̃i 18.
A q
¶ Aquarũ inundatio maxima .61
Aquila ſecundꝰ interpres biblie 29.
Aquiſgrani inſtituit̃ ꝑegrina 47.
A r
¶ Aaron naſcit̃ .7
Aaron pꝛimus pontifex .7
Aram a quo ſyri .4
Arã filius thare frat̃ abꝛahã 5.
Aram pꝛinceps iuda .7
Aratoꝛ poeta .39
Arbatus pꝛimus rex medoꝝ 12.
Arca noe in foꝛma 3.
Archadius imperatoꝛ .36
Archelaus magiſter ſocratis .17
Archelaus filius herodis 24.
Archeſios ph̃s 19.
Aratus ph̃s 19.
Archita magiſter platonis 17.
Arcturus rex bꝛitãnie 37.
Aremulus ſiluius rex italie 11.
Argu rex argiuoꝝ 6.
Ariſtarcus ⁊ pꝛiſcus martyres .28
Ariſtides ph̃s .29
Ariſtoteles audit platonẽ .18
Ariſtoteles famoſus habet̃ 18.
Ariſtobolus iudeus perypa 21.
Ariſtobolus pꝛimꝰ rex ſacerdos 22.
Armamitre rex aſſyrioꝝ .6
Arſmenia maioꝛ a turcis 46.
Armilius ſiluius rex italie 12.
Arnulphus ep̃s turoneñ. 38.
Arnulphus dux lothoꝛingie .43
Arnulphꝰ archiep̃s lugdu. 54.
Arphaxat filius ſem 47.
Arphaxat rex medoꝝ 16.
Arion mithileneus .15
Arrius rex aſſyrioꝝ 5.
Arrius hereticus .34
Arſamus qui ⁊ argus 18.
Artabas menſura 19.
Artabanus rex perſarũ 17.
Artharxerſes rex perſarũ 17.
Arthemonis hereticus .31
Artifices libꝛoꝝ impꝛeſſoꝛes .64
A ſ
¶ Aſa .10
Aſaph .9
Aſca 33.
Aſcanius rex italie .9
Aſcatades rex aſſyrioꝝ .7
Aſer filius iacob .6
Aſſaradon rex aſſyrioꝝ 13.
Aſſenes filius gomer 3.
Aſſuerus rex perſarũ .18
Aſſumptio btẽ virginis 26.
Aſſura quo aſſyrij .4
Aſtoꝛius martyr 31.
Aſtronomi maximi 60.
A t
¶ Athalia vxoꝛ ioꝛam .11
Athanaſius ep̃s alexandrie .34
Athenas cicrops condidit 6.
Athenienſes .18
Athenienſes ſub magiſtratu .9
Athlas aſtrologus magnus 6.
Attallus fundamentũ eccleſie .30
Atilla rex hũnoꝝ 36.
Attilius regulus ꝯſul romanus .20
A u
¶ Audecius ſubdiaconus .31
Auentinus ſiluius rex italie .12
Auguſtus imperatoꝛ 23.
Auguſtinus ep̃s floꝛet 35.
Auguſtinus venerabilis .41
Auitus abbas aurelianeñ. 38.
Auitus abbas carnoteñ. .39
Auinionis ciuitas capit̃ 45.
Aulus romanus .22
Aurea abbatiſſa 42.
Aurelius imperatoꝛ 31.
Aurelianus imperatoꝛ .33
Auſtregiſilus ep̃s luthuri. .28
Auſtregiſilus bituriceñ. 41.
Auſtria .51
A z
¶ Azael rex ſyrie .11
Azarias filius obet .10
Azarias pontifex 11.
Azarias vel ozias rex iuda 12.
Azarias pontifex 51.
Azarias pꝛopheta .15
Azarias filius achimaas 10.
Azoꝛ de tribu iuda .18
B a
¶ Baaſa rex iſrl̃ .10
Babylon metropolis 15. .16
Babylon deſtruit̃ .16
Babylonia noua condit̃ 16.
Babilus martyr .33
Balaam pꝛophetat ⁊ occidit̃ .7
Bala cõcubina iacob .6
Baleus rex aſſyrioꝝ 6.
Balthaſar rex babylonie .16
Barbara v̾go ⁊ martyr 31.
Bardo vir ſc̃us 53.
Barlaam heremita .35
Barnabas coapl̃s pauli 27.
Bartholomeus apl̃s 27.
Bartholus ⁊ baldus legiſte .62
Baruch pꝛopheta .15
Baſilides .33
Baſilius cũ ſeptẽ mar. 33.
Baſilius magnꝰ doctoꝛ .35
Baſolus abbas .40
Bathildis regina francie .44
Batuel filiꝰ nachoꝛ 5.
B e
Beda venerabilis doctoꝛ 44.
Begardi multi cõbuſti ſũt 60.
Bella atheneñ. 17.
Bella ſocialia oꝛiunt̃ 22.
Bella ꝯtinua 21.
Bella inteſtina .23
Bella ciuilia incipiũt .23
Bella plura in diuerſis ꝑtibus 63.
Bellũ marcomanicũ .30
Bellũ francoꝝ ⁊ angloꝝ .61
Belliſarius patricius comes .39
Bellocus rex aſſyrioꝝ .6
Belus pꝛimus rex aſſyrioꝝ .5
Benadab rex ſyrie 10.
Benadab filius azaelis rex .12
Benedictꝰ pꝛimus papa 40:
Benedictus ſc̃ds papa .44
Benedictus tertius papa .49
Benedictus quartus papa .50

QD 17 R74 1481 SCDIRB

Benedictus quintus papa 51.
Benedictus ſextus papa .52
Benedictus ſeptimus papa .52
Benedictus octauus papa .53
Benedictus nonus papa .53
Benedictus decimus papa .54
Benedictus. 11. papa .60
Benedictus. 12. papa 60.
Benedictus. 13. papa .62
Benedictus iunior 39.
Benedictus pater maximus .39
Beniamin filius iacob .6
Beneuentum .52
Berengarius primꝰ imperator 50.
Berengarius ſcđs iperator 50.
Berengarius tertius imperator 51.
Berengarius q̄rtus impator 51.
Berengarius epſ turoneñ. .54
Bernardinus frat̄ minor 63.
Bernardus incipit clareſcere 55.
Bernardus canonizat̄ 56.
Berta martyr ꝛ abbatiſſa .44
Beruo abbas .50
Beruo augienſis 53.

B i

Bias vnus de .7. ſapientibꝰ 13.
Bigamia .3
Bizantiū ciuitas ꝯdit̄ 14.

o

Bocci po. .8
Boccius vir conſularis 38.
Bohemia ad fidē ꝯuertit̄ .51
Bohemia fit regnum 56.
Bohemia vaſtat̄ .63
Boheme dux zeptineus .53
Boleſlaus filius zeptinei .51
Bonifacius 33.
Bonifacius primus papa 36.
Bonifacius ſcđs papa .39
Bonifacius tertius papa 41.
Bonifacius quartus papa 41.
Bonifacius quintus papa .42
Bonifacius ſextus papa 43.
Bonifacius ſeptimus papa .50
Bonifacius octauus papa .52
Bonifacius nonus papa .62
Bonifacius archiepſ magūtiñ 45.
Bonus vel donnꝰ ſcđs papa .52
Bonꝰ xpianus morit̄ 58.
Boos filius ſalomon 7.
Bos in egypto ꝛc. .7

B u

Bulgaroꝝ regnū orit̄ .44
Bulgaroꝝ rex ꝛc. 49.
Burgundiones orti ſūt .24
Burgundi fiunt xpiani .35
Bus de quo balaam 5.

B r

Brandanꝰ in ſcotia claret .40
Braulio epſ 41.
Brictius epſ turoneñ. .36
Brigida vidua 61.
Brigida claret in ſcotia .38
Britannia .31
Bruno archiepſ colonieñ. 51.
Bruno colonieñ. primꝰ carthu. 54.
Brutus conſul romanus .17

Caath filius leui 6.
Caleucus vir .14
Caliſtenes philoſophus .19
Calixtus primus papa 31.
Calixtus ſecundus papa 55.
Calixtus tertius papa .64
Chaldei .4
Calmana ſoror ꝛ vxor cayn 2.
Calocerius martyr 29.
Calopedius martyr 31.
Cham filius noe 3.
Cambiſes filius cyrri 16.
Camillus romanus dictator .18
Campanus doctor .53
Chanaan filius cham .4
Cancianus epſ turoneñ. .28
Cancianus rotboneñ. 38.
Capua .52
Caranus rex 12.
Caput ioannis baptiſte ꝛc. .46
Caput ſancti gregorij 39.
Carannus martyr .28
Cartitas virgo 29.
Charitas refriguit valde 49.
Carmentis filia euandri .8
Carpentus ſilūiꝰ rex italie 10.
Carpoforus martyr .33
Carthago prima condit̄ .9
Carthago iterū ꝯdit̄ .9
Carthago delet̄ .22
Carus imperator .33
Caſaria regina ꝑſaꝝ 43.
Caſſiodorus glioſus vir .39
Caſſius narnieñ. epſ 39.
Caſtorius cum vxore 33.
Caſtulus 33.
Catafrige heretici oriunt̄ 30.
Cathena ſalomonis 65.
Cathena anne .66
Cathilina famoſus tyrānus .23
Cathina ꝯdit̄ 13.
Cathmus ꝯdidit thebas 7.
Catho noiatiſſimus 23.
Cauſa hūaue mallcie 61.
Cayn filꝰ adam malꝰ 2.

C e

Cecilia virgo ꝛ martyr 31.
Cedar filꝰ iſmael 5.
Celeſtinus papa ꝑmus 36.
Celeſtinꝰ papa ſecūdꝰ .56
Celeſtinus papa tertiꝰ 57.
Celeſtinꝰ papa quartꝰ 58.
Celeſtinus papa quintus 59.
Celius quintus romani 22.
Cellum filius meſraym .4
Celſus martyr 27.
Celū ardere viſū ē 39.
Cenobiū in carturcenſi .46
Cerdo hereticus 29.
Cherinthus hereſiarcha .28
Ceſarius diaconus 32.
Ceſarius 33.
Cethim filius yuan .4
Cethura vxor abrahe 5.

C i

Cicero marcꝰ tulliꝰ .23
Chilianus epſ herpipoleñ. .44
Chionia 33.
Ciprianus doctor gl̄ioſus .32
Ciprianus amſilieñ. epſ 37.
Cirus ꝯſtātinopolitanꝰ epſ 45.
Cyrus rex perſarū .16
Cyrillus epſ alexandrie 36.
Cyrillus vir ſcūs .49
Cirilla virgo ꝛ martyr 32.
Ciuitas dei ꝛ mundi 2.

C l

Claudia martyr 32.
Claudius imperator 26.
Claudius quintilianꝰ impator 32.
Claudianus .33
Claudianus poeta .36
Claudius martyr .33
Claudius epſ vienneñ. .39
Clemens papa ꝛ martyr ꝑmꝰ .28
Clemens papa ſcđs 53.
Clemens papa tertiꝰ .57
Clemens papa q̄rtus .59
Clemens papa quintus .60
Clemens papa ſextus .61
Clemens papa ſeptimꝰ .62
Clemens alexandrinꝰ pbſ 30.
Clementinarū liber publicat̄ 60.
Cleobolus vnꝰ de ſeptē 13.
Cleopatra filia antiochi 20.
Cleopatra regina egypti 23.
Cletus papa ꝛ martyr .28
Clodoaldus filius regis franc. .39
Clodoneꝰ rex francoꝝ 43.
Clodoneus xpianꝰ ꝑmꝰ rex fran. 38.
Cluniacū monaſteriū famoſū .50

C o

Cobares pbſ 18.

Codex editur .37
Codrus rex athesieñ. .9
Colchines rhodũ ꝯdiderũt .6
Colonia ꝯſtruit 35.
Colonie tempeſtas oriẗ .40
Coloſus corruit 29.
Columbanus pater venerabiľ .40
Columba ṽgo ⁊ martyr .33
Colũna latericia ⁊ lapidea .3
Cometa apparuit 34.
Cometa apparuit .41 48. .60
Cometa apparuit 62. .64
Comes murieñ. .56
Comitatus bleſenẜ oriẗ .50
Cõmodus imperator 30.
Compoſtelle ecclia .48
Componius procurator iudee 24.
Conciliũ antiochenũ .33
Conciliũ carthaginenſe 36.
Conciliũ aurelianenſe 38.
Conciliũ generale 45.
Conciliũ lateranenſe .58
Conciliũ lugdunenſe .59
Conciliũ viennenſe .60
Conciliũ piſanũ 62.
Conciliũ conſtantienſe .63
Conciliũ baſilienſe 63.
Conciliũ turoñ. 56.
Concordia martyr 32.
Concordiꝰ ſubdiaconꝰ ⁊ mr̃. .30
Concupiſcentia aurũ .3
Concupiſcentia oculoꝝ .3
Concupiſcentia carnis .3
Cõditionẽ vrbis titus liuius .13
Conegundis quere in lr̃a .k. .53
Cõfirmatio ordis p̃dicatoꝝ .58
Confirmatio carmelitarũ .58
Confirmatio or. minoꝝ .58 58.
Cono eṗs treueroꝝ 54.
Conradus vel hugo 50.
Conradus primus imperator .53
Conradus ſecũdus imperator .50
Conſtantia ṽgo ⁊ martyr .27
Conſtantia filia ꝯſtantini 34.
Conſtantius imperator 33.
Conſtantius filiꝰ ꝯſtantini 34.
Conſtantius comes .36
Conſtans filius ꝯſtantini 34.
Conſtantinopolꝭ a ſar. obſeſſa 45.
Conſtantinopolis recuperaẗ 57.
Conſtantinopolis capiẗ 63.
Conſtantinus magnꝰ imperator 33.
Conſtantinꝰ idẽ fecit crucẽ auri .34
Conſtantinꝰ ſecũdus imperator 34.
Conſtantinꝰ tertiꝰ imperator .43
Conſtantinꝰ q̃rtus imperator 43.
Conſtantinꝰ qntus imperator .46
Conſtantinꝰ ſextꝰ imperator .47
Conſtantinꝰ primꝰ papa 44.
Conſtantinꝰ ſecũdꝰ papa 46.
Contra pluralitem bñficioꝝ 58.
Chore filius iſuar 6.
Chore perit cũ. 300. .7
Chorizantes quidã .53
Chorinthus condiẗ 6.
Corinthioꝝ regnũ oriẗ .9
Corinthus vaſtaẗ .22
Cornelius hiſtoricus 23.
Cornelius gallus 23.
Corona dñi ſpinea 58.
Corpora triũ regũ transferunẗ 56.
Corpꝰ bti bartholomei trãſferẗ 47.
Corpꝰ ſci ſilueſtri trãſferẗ .46
Corpꝰ ſci calixti tranſferẗ .50
Corpus gigantis inueniẗ 53.
Coſdras rex pſarũ .41
Coſmas ⁊ damianus 33.
Chriſippus pħs 19.
Chryſogenus 33.

C u

¶ Cunibertꝰ archieṗs colonieñ. 41.
Chuniptus longobardoꝝ rex 44.
Chus filius cham .4

C r

Crates thebanus .19
Crathinus primꝰ comicus 17.
Creſcentia virgo 33.
Creſcens eṗs gallaceñ. 27.
Chriſantus martyr ⁊ pħs .33
Chriſtoforus martyr 33.
Chromacius .33
Chronica hieronymi finiẗ 35.
Crux aurea conſtan. .34

¶ Dadan filius regma .4
Dagobertus vir bonus .42
Dagobertus idẽ q ⁊c̃. 42.
Damaſus primus papa .35
Damaſus ſecundus papa 35.
Dan filius bale .6
Dan idolatriã poſtponũt .51
Daniel adhuc iuuenis .15
Daniel duciẗ in babylonẽ .15
Daniel vir deſiderioꝝ .16
Dano pħs 16.
Daria martyr ⁊ ṽgo .33
Darius rex pſaꝝ .16
Darius itaſpis rex pſarũ .17
Darius filius arſami .18
Dathan ⁊ abiron abſorbenẗ .7
Dauid ſcõs rex iſrľ .9

D e

¶ Decẽ milia martyrũ 29.
Decretales cõpilanẗ .58
Decius imperator .32
Dedicatio tẽpli 9
Deditio prima apud romanos .19
Delbora filia adam .2
Delbora de effraim .7
Demetrius rex ſyrie 21.
Demetrius filiꝰ demetrij .22
Democritus pħs .17
Demoſtenes primꝰ orator 18.
Demus papa romanus 43.
Deſiderius 33.
Deſiderius vieñ. eṗs .41
Deuſdedit papa romanꝰ 41.
Deuteronomiũ ſcribiẗ .7

D i

Dictator romanus .17
Didimus cecus doctor .35
Digniſſimus ⁊ gordianus 38.
Diluuiũ in achaia .6
Diluuium deucalionis .7
Dina filia iacob .6
Diſputatio famoſa .36
Diocles .36
Diocletianus imperator .33
Diodorus ſcriptor grecus 23.
Diodorus martyr .33
Diogenes alexãdro potentior 17.
Dionyſia cum filia .38
Dionyſij ſci doctoris libri 48.
Dionyſius ſiclus rex .18
Dionyſius aṗs pariſieñ. .28
Dionyſius eṗs corin[illegible]oꝝ 30.
Dionyſius alexandrinoꝝ eṗs .32
Dionyſius primꝰ papa ⁊ mr̃ 32.
Dioſcorius martyr .33

D o

¶ Dodanim filius yuan .4
Dolobella. Domicius ꝯſules 19.
Domicianus ſubdiaconꝰ .27
Domicianus fraẗ titi .28
Domicilla martyr 28.
Dominicus ordinis p̃dicatoꝝ 57.
Donatianus 33.
Donatiſte heretici oriunẗ 34.
Donatus grãmaticus .35
Donatus martyr .35
Donatus eṗs .36
Dorothea virgo 33.
Dorotheus 33.
Dorotheus .36

D u

¶ Dubriciꝰ primas anglie 37.
Ducenti ⁊ quingenti clerici 34.
Dulcinus hereſiarcha .60
Durandus eṗs leedieñ. .53
Durachiũ 15.
Dux mediolani .65

E b

¶ Ebdomade danielis 17.

E c

Eccleſie ſcē marie noue .49
Eccleſia q̄tuoꝛ coꝛonatoꝝ .49
Eccleſie madgurgenſis .52
Echius patricius .37

E d

Edgarus rex anglie .52
Ediltrudis regina anglie .44
Ediſſa ciuitas ꝯdit 13. .19
Edmundus rex vir ſcūs 53.
Edmundꝰ archieps cantuarieñ. 58.
Eduardus rex anglie 54.
Eduinus rex anglie 51.

E f

Effraim filꝰ ioſeph .6
Effrem ꝛ pambus monachi .35

E g

Egelmotꝰ archieps cātua. 53.
Egeſippus hiſtoriographꝰ .30
Egidius abbas 45.
Egyptus vaſtata .47

E l

Elam a quo elamite .4
Elbertus abbas 53.
Elburga filia eduardi .54
Elchias pontifex .14
Eleazar de tribu iuda .21
Eleazar filꝰ aaron .7
Eleazarus pontifex 7. 19.
Electio imperatoris 57.
Eliachim de tr[...] iuda 17.
Eligiꝰ aurifex vir ſcūs 42.
Eliud de tribu iuda .20
Elizabeth canonizat 58.
Elphegus cantuarieñ. eps 52.
Elpredus rex anglie .50
Elthelſtanus rex anglie .51

E m

Emilius fabius ꝯſules .20
Emylius ꝯſul romanus 19.
Empedocles phs 17.

E n

Eneas rex italie 8.
Eneas ſiluiꝰ rex italie .9
Enoch filꝰ cayn 2.
Enoch iuſtus filꝰ iareth .3
Enos filꝰ ſeth 2.

E o

Eodaldus diſcipulꝰ ſci petri 27.

E p

Epafoꝛas eps coloſeñ. 27.
Epicurus voꝛax 17.
Epifanes rex egypti 20.
Epifanius rex cypri .36
Epimachus martyr .35
Eparus .5. fiūt p karolū .48

E r

Era quid ſit .3
Era pꝛincipalis euſebij .5
Era pꝛincipalis grecoꝝ 8.
Era pꝛincipalis huius ꝛc. 9.
Era pꝛincipalis romanoꝝ 13.
Era pꝛincipalis regni grecoꝝ .19
Era xp̄ianoꝝ 24.
Era machometi .42
Era alphonſi famoſiſſima .57
Eraclius impatoꝛ 41.
Eraſmus eps 33.
Ereneidis rex pſarū 16.
Erictonius athenieñ. 7.
Eritbertus rex anglie 42.

E ſ

Eſau filius iacob 5.
Eſdras ſacerdos de ſtirpe .16
Eſdras vir ſcūs 17.
Eſrom de tribu iuda 6

E t

Etates mūdi .68
Ethbinus bꝛitanicus .40
Etghita filia etgari .54

E u

Eua vxoꝛ adam 2.
Euariſtus papa ꝛ martyr 28.
Eucharius eps trevereñ. 27.
Eudoxus aſtrologus 17.
Euentius martyr ꝛ pſbyter .29
Euergetes rex egypti 21.
Eugenia ꝛ eunuchi eiꝰ 30.
Eugenia martyr 32.
Eugenius pꝛimꝰ papa .43
Eugenius ſcd̄s papa .48
Eugenius tertiꝰ papa .56
Eugenius quartꝰ papa .63
Eugeniꝰ toletañ. martyr .28
Euila .4
Euilmerodach rex baby. 15.
Eunomius hereticus .35
Eu[.]dius eps 27.
Euuodiꝰ ticineñ. eps 38.
Euripedes phs .17
Euſebius monachus martyr 32.
Euſebius papa ꝛ martyr. .33.
Euſebius ceſarie eps .34
Euſebius diſcipulꝰ hieronymi 36.
Euſtachius q ꝛ bonauen. 58.
Euſtachius martyr .29
Eutherius eps aurelianeñ. 45.
Eutices martyr .28
Eutbicem abbas .37
Eutropiꝰ eps aquitanieñ. .28
Eutropius eps zancteñ. .28
Eutropius eps auriſitañ. .28
Eutropius pſbyt .37
Euualdi duo ſci pſbyteri 44.

E x

Exemplis ſanctoꝝ .10

E z

Ezechias rex iuda 13.
Ezechiel pꝛopheta .15

Fabianus papa ꝛ martyr .32
Fabioꝝ glorioſiſſima fa. 17.
Fabius romanus 22.
Fabꝛicius vir digne memoꝛie 18.
Fames magna in iſrl̄ 10.
Fames incredibilis .38
Fames validiſſima 39.
Faunus rex italie .8

F e

Felicianus .33
Feliciſſimus martyr 32.
Felicitas cū ſeptē filijs .30
Felix martyr .27
Felix martyr .31
Felix martyr 32.
Felix ꝛ adanctus 33.
Felix pꝛimus papa ꝛ mr̄ 32.
Felix ſecūdus papa .35
Felix tertius papa .38
Felix quartus papa .39
Felix quintꝰ papa 63.
Femina papa .49
Ferruncius eps .28
Feſtiuitas oīum ſcōꝝ tranſ. 48.
Feſtū oīum ſcōꝝ iſtituit 41.
Feſtū purificationis 39.
Feſtū viſitationis btē marie .62
Feſtū venerabilis ſacramenti .59
Feſtū tranſfigurationis .64
Feſtū ſci petri ad vin. inſti. .37
Feſtū q̄tuoꝛ euangeliſtaꝝ .60
Feſtus 33.

F i

Fides virgo ꝛ mr̄ 29.
Filij iſrl̄ in magna tribulatōe .7
Fimbꝛia ilium vaſtat .23
Firminꝰ eps 35.

F o

Foꝛmoſus papa .50
Foꝛſeus cenobiū fundauit .43
Foꝛtunatus poeta .40

F u

Fulbertus eps carnoteñ. 53.
Fulgentius eps ruſpeñ. 37.
Fulgoꝛ rōnalis 19.
Furſeus vir ſcūs .41
Futh filius chus .4

F l

Flaccus romanus 22.
Flaminius romanꝰ 21.
Flandria efficit comitatꝰ 49.

Flauianus ⁊ deodatus .35
Flauius eps meten. 27.
Flocellus puer martyr .30
Florianus impator .33
Florianus 33.

F r

¶ Francia in flore .47
Francia in merore .63
Franci pdūt imperiū italicū .53
Francio ⁊ turcus 8.
Franciſcus minor italicus 57.
Franciſcus patriarcha poeta 59.
Frequens 52.
Fredericus prim⁹ impator 56.
Fredericus ſcd's impator .58
Fredericus tertius impator 63.
Friſia ꝯuertit ad fidem 44.
Fronto eps .28
Fructuoſus martyr 32.

¶ Gad filius iacob .6
Gad propheta .9
Gaius cōſul romanus 18.
Gaius romanus .20
Gaius romanus 20
Gaius manlius romanus .23
Gaius ceſar 23.
Gaius falcidius 23.
Gaius impator 26.
Gaius martyr .30
Gaius papa ⁊ martyr .33
Galba. ocho. vitellius ⁊c. 27.
Galerius impator 33.
Galienus medicus 29.
Gallia pene tota vaſtat 48.
Gallia aūt fuit ⁊c. 49.
Gallicanus mar. .35
Gallus cum voluſiano 32.
Gaugericus cameracen. eps .41
Ganſericus rex vandalorum 36.
Gaſimunda regina francie .40

G e

¶ Gedeon iudex .8
Gelaſius primus papa .38
Gelaſius ſcd's papa 55.
Genucius romanus 19.
Geminianus 33.
Genebaldus primus eps lau. 38.
Gengulphus mar. 46.
Genoueſa vgo .37
Georgius bellacen. .28
Georgius mr 33.
Gelphi ⁊ gebellini 58.
Gherardus bituren. eps 55.
Gherardus dux bauarie 47.
Gherardus groet 62.
Gereon mr .33

Germania ad fidem conuerſa 45.
Germanus eps autiſio 36.
Germanus capuanus eps .39
Germanus pariſien. 39.
Germanus exulat 45.
Gerſon filius leui 6.
Ghertrudis abbatiſſa .43
Geruaſius mr .27

G i

¶ Gigantes fūt in terra .3
Gildardus eps rothomagen. 39.
Gila virgo prudentiſſima 52.

G l

¶ Gloria laus ⁊c. edit 48.

G n

Gneus romanus 17.
Gnotho vir ſpū ſap. 53.

G o

¶ Gomer filius iaphet .3
Gordianus impator .32
Gordianus mr .35
Gorgonius mr 33.
Gothorum regnū ceſſat .47

G r

¶ Graccus romanus 21.
Gratianus cū valentiniano 35.
Gratianus monachus decre. cōpi. .56
Grando maxima .35
Greci pereūt miſerabilit 8.
Gregorius eps lingonen. .39
Gregorius turonen. .40
Gregorius filius gordiani .40
Gregorius ſpolis 33.
Gregorius emiſenus eps .35
Gregorius nazanzen⁹ .35
Gregorius magn⁹ pm⁹ papa .41
Gregorius ſcd's papa .45
Gregorius terti⁹ papa 45.
Gregorius qrtus papa 48.
Gregorius qntus papa 52.
Gregorius ſextus papa 53.
Gregorius ſeptim⁹ papa 54.
Gregorius octauus papa .57
Gregorius nonus papa .58
Gregorius decimus papa .59
Gregorius vndecimus papa 61.
Gregorius duodecimus papa 62.
Groſſa tpa ⁊ rudia 5.

G u

¶ Guericus eps zenonen. 45.
Guido muſicus in italia 53.
Guilhelmus abbas di. 53.
Guilhelmus puer cruci. 56.
Guilhelmus altiſidoren. .58

¶ Haitanaricus rex 35.
Hanibal ſenior .20
Hanibal atrociſſimus 20.

H e

¶ Heber a quo hebrei .4
Hebion hereſiarcha .28
Hecaton ſtoicus .23
Hector primogenitus priami 8.
Hectoris filii .9
Hela rex iſrl 10.
Helena rapit a paride 8.
Helena regina abigeuorum 26.
Helena mat conſtantini .34
Helena transfert a roma .49
Heli iudex 8.
Helias reſbytes 10.
Helias colonien. abbas 53.
Helinandus laudunen. eps .55
Helinandus monachus 57.
Heliodorus intrauit templū 21.
Heliſa a quo heliſii .4
Heliſeus propheta .11
Heliſeus morit .12
Heliſei oſſa transferunt 37.
Henricus dux ſaxonū .51
Henricus primus impator .53
Henricus ſcd's impator 53.
Henricus tertius impator .54
Henricus qrtus impator .55
Henricus qntus impator .57
Henricus ſextus impator 58.
Henricus ſeptim⁹ impator .60
Henricus oyta theologus 62.
Henricus de haſſia doctor 62.
Her filius iude .6
Heraclitus cerebroſus .17
Heraſiſtratus medicus 19.
Hercules anteū vicit .7
Hercules iliū vaſtat .8
Herculianus eps puſinus 39.
Hereſis phariſeorum .23
Hereſis nicolaitarū 28.
Hereſis acephalorum 37.
Hereſis vuicleff ⁊ hus 62:
Hereſis adamitarū 62.
Hereſis imaginū .45
Hereſis feliciana .57
Hereſis magna berengarii .54
Hereſis ſabellii 32.
Hereſis pauli 32.
Hereſis manicheorum 132.
Hereſis in hiſpnaia 64.
Herigerus abbas lobien. 52.
Heribertus archieps colonien. 52.
Herliuius abbas .54
Hermes doctor .30
Hermes mr .29
Hermes triſmegiſtus 18.
Hermes translatus in galliā .49
Hermigildus filius regis 40.
Herodes aſcholonita .24

Herodotus hiſtoriographus .17
Heruinus eps lobieñ. 45.
Heſtilius tragediographus .17
Heſaias nobilis propheta 12.
Heſaias martyrio coronat̃ .14
Hetuiga ſcā canonizat̃ .59
Herla auguratrix 53.

H i

¶ Hibernia p̄uertit̃ 34.
hieu propheta .10
Hilaria .33
Hilarion .35
Hilarius papa 37.
Hilarius eps pictauieñ. 34.
Hilarius eps arelateñ. .37
Hildebertus cenomaneñ. .55
Hildericus rex monachus .46
Hyppolitus mr̃ 32.
Hircanus pontifex .23
Hirenea 33.
Hireneus eps .28
Hireneus eps .31
Hireneus 33.
Hiſtoria vt cicero dicit .3
Hiſtoria de idolo 7.
Hiſtoria libri iudicū .7
Hiſtoria ruth 8.
Hiſtoria primi libri regū 8.
Hiſtoria libri eſdre .16
Hiſtoria tertij li[illegible] regū 9.
Hiſtoria iudith 16.
Hiſtoria tobie 13.
Hiſtoria heſter .18
Hiſtoria libri exodi 6.
Hiſtoria euangelica .24
Hieronymus p̄sbyt̃ doctor .35
Hieronymus obijt 36.
Hieruſalem p̄mittente .57
Hieruſalem capta fuit .41 .43
Hieruſalem reſtaurat̃ 29.
Hieruſalem deſtruit̃ 21.
Hieruſalem reedificat̃ 17.
Hieremias.2.de maioribꝰ 14.
Hieremias in egypto 15.

H o

¶ Holofernes p̄nceps 16.
Homerus poeta .9
Honan filꝰ iude .6
Honoldus rex baptizat̃ .48
Honoratus & ſabinus 35.
Honorius p̄mꝰ papa .42
Honorius ſcd̄s papa 55.
Honorius tertius papa .58
Honorius q̄rtus papa 59.
Honorius imperator .36
Hormiſda papa 38.
Horribile factū p̄tigit 46.
Hoſpicius 40.
Hoſtieñ ciuitas condit̃ .15

H u

¶ Hubertus tranſtulit ſedē 44.
Hugo cluniaceñ. abbas .55
Hugo vir ſcīſſime vite 54.
Hugo de ſancto victore 55.
Hugo ſolieti 56.
Hugo cardinalis .58
Hus & bul filij aram .4
Hus filius nachor 5.
¶ Jabel filꝰ lamech .3
Jacintus mr̃ 32.
Jacobus filius iſaac .6
Jacob morit̃ 6.
Jacobus minor apl̃s .27
Jacobus maior apl̃s 26.
Jacobus de vitriaco 57.
Jadus pontifex .19
Januarius 33.
Janus rex italie 7.
Japhet filius noe 3.
Jareth filius malalehel .3
Jaſon mr̃ .33
Jaſon de genere ſacerdotali .21
Jauan .4
Jayr iudex .8

J ſ

¶ Jſis regina egypti 6.
Jſuardus monachus 47.
Jſaac filius abrahā .5
Jſaac moritur .6
J achar filius iacob .6
Jluar 6.
¶ Jdolatria .5

J e

¶ Jeconias filꝰ ioſie .15
Jectan filꝰ heber .4
Jepte iudex 8.
Jericho extruit̃ 10.
Jeroboam rex iſrael .12
Jeſus filꝰ iodedech .16
Jeſus ſirach 20.
Jeſus xp̄s naſcit̃ 24.
Jeu rex iſrl̃ 11.

J g

Jgnatꝰ doctor g̃rioſus 28.

J m

¶ Imperiū bipititum fuit 46.
Imperiū transfert̃ 52.

J n

¶ Jnnachus p̄mus rex argiuoꝝ .6
Jnnocentiꝰ p̄mus papa .36
Jnnocentiꝰ ſcd̄s papa .56
Jnnocentiꝰ tertius papa 57.
Jnnocentius q̄rtus papa 58.
Jnnocentiꝰ q̄ntꝰ papa .59
Jnnocentiꝰ ſextꝰ papa .61
Jnnocentꝰ ſeptimꝰ papa 62.
Jnuentio ſcē crucis 33.
Jnuentio ſci mihael .38
Jnundatio pluuiarū 40.

J o

¶ Joiada .15
Joachi filius iconie .15
Joachī & anna claruit .24
Joabas rex iſrl̃ 11.
Joas rex iuda 11.
Joas rex iſrl̃ .12
Joathan de tribu iuda .13
Joathas de tribu iuda 14.
Job vir ſcūs .17
Jobita mr̃ 29.
Joannes filius iude pōti. 18.
Joannes hircanus .22
Joannes baptiſta naſcit̃ .24
Joannes baptiſta decollat̃ .25
Joannes euangeliſta .28
Joānes & paulꝰ mr̃es .35
Joānes chryſoſtomus claret .35
Joānes chryſoſtomus exulat̃ .36
Joānes heremita .35
Joānes caſſianus 36.
Joānes damaſcenus doctor .35
Joānes damaſcenꝰ fuit .38
Joānes elemoſynarius 40.
Joannes tungrenſis 41.
Joānes anglicus natōe .49
Joānes ſcotus 49.
Joānes gerſon theologus 62.
Joānes diaconus 49.
Joānes de tpībꝰ morit̃ .56
Joānes andree iuriſta .60
Joānes mandeuil medicꝰ 60.
Joānes de rupeciſſa minor 61.
Joānes ruſbroch 62.
Joānes dux burgūdie .63
Joānes de capeſtrano minor 63.
Joāna regina frācie .61
Joānes p̄mꝰ papa .39
Joānes.2ꝰ papa .39
Joānes 3ꝰ papa .40
Joānes.4ꝰ papa 42.
Joānes.5ꝰ papa .44
Joānes.6ꝰ papa 44.
Joānes.7ꝰ papa 44.
Joānes 8ꝰ papa 49. femina
Joānes.9ꝰ papa .50
Joānes.10.papa 50.
Joānes.11.papa .51
Joānes.12.papa 51.
Joānes.13.papa 51.
Joānes.14.papa .52
Joānes.15.papa .52

Joannes 16 papa .52
Joannes 17 papa 52.
Joannes 18 papa 52.
Joannes 19 papa 52.
Joannes 20 papa .53
Joannes 21 papa .59
Joannes 22 papa .60
Joannes 23 papa .63
Johel propheta 12.
Jonas propheta .12
Jonas mittitur ꝛc. 12.
Jonadab filius rechab .11
Jonathas pontifex 21.
Jonichus filius noe 3.
Jordanꝰ theutonicꝰ doctor ſcūs .58
Joram rex iuda .11
Joram rex iſrael .11
Joſaphat rex iuda 10.
Joſaphat heremita rex .35
Joſedech pontifex .15
Joſeph filius iacob .6
Joſeph venditus eſt 6.
Joſeph moritur 6.
Joſeph ſponſꝰ marie naſcit̄ 23.
Joſeph hiſtoriographꝰ 27.
Joſias rex iuda 14.
Joſue iudex 7.
Jouinianus impator .35
Jouius athenieñ preſbyter .28
¶ Iſmael filius abrahami 5.
Iſrael in flore 9.
Iſrael ſine rege 12.
Iſrael transfertur 13.

J u

Juba rex iugulatur 23.
Jubal filius lamech .3
Jubileus inſtituitur 59.
Jubileus mutatur .61
Jubileus mutatur .64
Jubileus celebratur 63.
Judas filius iacob .6
Judas machabeus 21.
Judea tributaria fit 23.
Judei deuaſtant prouincias .29
Judei plures ꝛc. .37
Judei expelluntur .60
Judei combuſti fuerunt .51
Judeus quidam ꝛc. .40
Judeus quidam 58.
Judocus filius regis .43
Juliana martyr .35
Juliana virgo ꝛ martyr 32.
Julianꝰ qui ꝛ ſimon .28
Julianus occiſor parentum .28
Julinaus martyr 32.
Julianus impator apoſtata 35.
Julita martyr 31.
Julius ceſar 23.
Julius papa 34.
Juſtina imperatrix .35
Juſtinianus primꝰ impator .39
Juſtinianus ſcđs impator .44
Juſtinianꝰ ſcđs iterato imperat 44.
Juſtinus primus impator .39
Juſtinus phs 29.
Juſtus leocadia 33.
Juuenalis poeta .27
Juuenalis eps .37

¶ Kalamitus marinū ignē inuent. .44
Kallephus vir ſcūs 38.
Karolꝰ magnꝰ pmꝰ impator 47.
Karolus ſcđs impator 49.
Karolus tertiꝰ impator 49.
Karolus quartus impator .61
Karolus rex francie 51.
Karolus marcellus .45
Karolomannꝰ frat̄ pippini .46
Karolus rex francoꝝ 46.
Karolina ſtirps 52.
Karolphus merciorꝝ 53.
Katherina vgo ꝛ mr̄ .33
Katherina de ſenis 61.

¶ Laban frat̄ rebecce 5.
Lacedemon ꝯdit̄ .7
Lacedemonioꝝ regnū .9
Lacedemones ſunt ſpartani 18.
Lambertus eps filius comitis 44.
Lamech bigamꝰ .3
Lamech filꝰ mathuſale .3
Lana de celo pluit .35
Lamfrancus eps .54
Lantonus 38.
Lancea dñi reperit̄ .55
Lapis grandis cecidit .58
Leomedon rex troie .8
Latro eps 38.
Laudo papa 50.
Laurentius martyr 32.
Laurentius hiſpanꝰ .58

L e

Lender gothos ꝯuertit .40
Lector quidā paulus .61
Leo primus papa .37
Leo ſecūdus papa .44
Leo 3ꝰ papa 44.
Leo 4ꝰ papa 47.
Leo 5ꝰ papa .50
Leo 6ꝰ papa .51
Leo 7ꝰ papa .51
Leo 8ꝰ papa 51.
Leo 9ꝰ papa 53.
Leo primus impator .37
Leo ſecundꝰ impator 44.
Leodegarius auguſtuduū. .44
Leonardus leuiceñ. ꝛc. 38.
Leonardus heremita .40
Leoncius ꝯſularis mr̄ 32.
Leoncius 33.
Leonida rex ſpartanoꝝ .17
Leonides pat̄ origenis .31
Leonilla mar. .33
Leonina ciuitas .49
Letania maior inſtituit̄ .41
Leui filius iacob .6
Leui pater oium leuitarū 6.
Leuprandꝰ longobardoꝝ rex .46
Lex dat̄ in monte ſyna .7

L i

¶ Lia vxor iacob .6
Liberpater vinū inuenit .7
Liber leuiticus ſcribit̄ .7
Liber numeroꝝ promulgat̄ .7
Liber regū ſecūdus .9
Libraria .400. miliū libroꝝ comburit̄ in egypto .23
Ligurgus phs 11.
Linus papa ꝛ martyr 27.
Liphardus diſcipulꝰ remigij 38.
liberius . L c. primo 35.
Lodouicus primꝰ impator .48
Lodouicus ſecūdus impator .49
Lodouicus 3ꝰ impator 50.
Lodouicus 4ꝰ impator 60.
Lodouicus filius regis .58
Lodouicus rex francie 58.
Lodouicꝰ olim rex francie .60
Lodouicus tholoſanꝰ eps 60.
Lodouicus dux aureliañ. 63.
Lodouicus pat̄ ſci lodouici .58
Lodouicus eps arelateñ. 63.
Londoaldus vir ſcūs .43
Longinus .33
Loth filꝰ aran 5.
Lotharius primꝰ impator 48.
Lotharius ſcđs impator 51.

L u

Lucanus poeta .27
Lucas diſcipulus pauli 27.
Lucrecia femina nobilis 16.
Lucianus eluaceñ. mr. .28
Lucianus martyr 31.
Lucia vgo ꝛ amheas rex 33.
Lucia vidua 33.
Lucius impator .30
Lucius rex britanie .31

Lucius prim⁹ papa ⁊ martyr 32.
Lucius secundus papa .56
Lucius tertius papa .57
Ludgerus eps 46.
Ludi scenici instituunt .18
Ludolphus carthusieñ. 60.
Ludus scacor reperit 15.
Lugdunũ ↄdit 23.
Luna in sanguine versa .53

¶ Macedonũ regnũ 12.
Macrinus imperator 31.
Machutes discipulus .40
Madan 5.
Maday .4
Madian 5.
Magog 3.
Maglorius eps doleñ. .40
Magniradus heremita .49
Maguntia affligit .49
Maiolus vir scũs 51.
Malalebel .3
Malcabias vir scũs 55.
Malchus martyr 32.
Mallius torquatus 18.
Mamertinus abbas .37
Manahen rex isrl 12.
Mananeel 2.
Manasses filius ioseph .6
Manasses rex iu. 13.
Manicheor heresis 32.
Manilius Decius romani .19
Marcus Gneus romani 17.
Marcus valerius 18.
Marcus valerius coruinus 18.
Marcus Curi⁹ romani 19.
Marcus carbo romani 21.
Marcus varus .23
Marcus agrippa .24 .28
Marcus antonius impator .30
Marcus confessor .33
Marcus secundus papa 34.
Marcella pedissequa .28
Marcellianus .33
Marcellinus papa ⁊ martyr .33
Marcellus papa ⁊ martyr 33.
Martialis eps lemoniceñ. 27.
Martialis eps zancdoñ. .28
Marcion hereticus 29.
Marculphus abbas .41
Mardocheus in babylone .15
Mardocheus iudeus .18
Margareta virgo ⁊ martyr .33
Maria prophetissa .7
Maria dei genitrix nascit .24
Maria magdalena .28
Maria egyptiaca .33
Marsilia .15
Maria de ognies 57.
Marianus .33
Marianus monachus .37
Marinus martyr 32.
Martinus eps ephesior .37
Marius romanus .23
Maron martyr .28
Marsus 38.
Martha soror magdalene .28
Martina martyr 31.
Martinianus .27
Martinus primus papa .43
Martinus secundus papa 49.
Martinus tertius papa .51
Martinus quartus papa 59.
Martinus quintus papa .63
Martinus cardinalis .59
Martyres infiniti 46.
Maruchas eps .37
Mathan filius sadoch .22
Matathias pontifex 21.
Matheus apls 27.
Mathias apls 27.
Mathildis comitissa .54
Mathusale de seth .3
Matusabel de cayn .3
Mauricius martyr .33
Mauricius imperator 40.
Maurilius rothomageñ. 54.
Maurus .33
Maurus discipulus bñdicti 39.
Maxencius abbas 38.
Maximinus eps .28
Maximinus imperator .32
Maximus eps .36
Maximus martyr 31.
Maximus pſbyt ⁊ martyr .32

M e

¶ Meander samarites .28
Medericus abbas 52.
Mediolana condit .18
Melania .36
Melanius ↄsiliarius 38.
Melcha filia aram 5.
Melchiades papa ⁊ martyr 33.
Melchisedech rex 5.
Menander comicus .19
Menedemus pbs .19
Menelaus 21.
Mennas 33.
Mercurius 7.
Meraioth pontifex .9
Merari filius leui 6.
Meretrix infantes .7. peperit 37.
Merlinus de incubo .37
Merodach primus rex baby. 13.
Mes filius aram .4
Mesraym .4
Messala poeta 23.

M i

Michael impator 47.
Michaels templũ ↄstruit 44.
Micheas propheta 10.
Micheus ↄtra hierusalẽ .13
Milo de angler dux .48
Mimenus rex britonũ 49.
Minerua 6.
Minutia vgo 18.
Misael .15
Mirabilia ↄtigerũt .46
Mitridates rex ponti 22.

M o

¶ Moyses nascit .7
Moyses abbas .35
Moyses presbyter ⁊ mr. .32
Monarchia persar .16
Monarchia grecor .19
Monasteria solẽnia .48
Monasteriũ sci benedicti 45.
Mons quidam maxim⁹ .58
Mons gargarus .38
Monstrũ habens caput ⁊c. 50.
Monstrũ in italia .52
Monstrũ duc mulieres 53.
Mors sci dñici pris ꝑdicat. .58
Mortalitas maxima .53
Mosog .4

M u

¶ Mures infiniti 54.

¶ Naason princeps .7
Nabaioth 5.
Nabuchodonosor 14.
Nabuchodonosor filius 15.
Nachor frater abraham 5.
Nachor de sem .5
Nadab filius aaron. .7
Nadab rex israel .19
Narbona ciuitas .46
Narciscus patriarcha 30.
Nathalia sancta mulier 33.
Nathanael .16
Nathan filius fris dauid .9
Naum propheta .13
Nauta quidam .43
Nazarius martyr .27

N e

¶ Neemias vir beniguus 17.
Nemroth .4
Nemroth princeps 4.
Nero impator .27
Nerua impator .28
Nestorius eps cõstantinopoli. 36.

N i

¶ Nichesorus impator 47.

Nicoforus martyr .33
Nicholaus eps .34
Nicolaus primus papa .49
Nicholaus ſecundus papa .54
Nicholaus tertiꝰ papa 59.
Nicholaus q̄rtus papa 59.
Nicholaus de lyra doctor 59.
Nicoſtratus diaconus .32
Ninus primus rex aſſyrioꝝ .5
Ninus q̄rtus rex aſſtrioꝝ 5.
Niniue deſtruit 14.
niniuite metropolis 13.
Nininue .51

N o

Nobilitas qñ incepit 4.
Nobilis martyr 33.
Noe vir iuſtus 3.
Noema .3
Normandia ꝯuertit 49.
Noruergia conuertit 56.
Nouatus preſbyter .32
Nouatus martyr .30

N u

Numa pompilius .14
Numitor rex italie .13
Nūmi aurei 7.

O b

Obeth de tribu iuda 8.

O c

Occaſio troianoꝝ belloꝝ .8
Ochoſias rex iſrael .11
Ochoſias vel azarias .11
Ocho imparator 27.
Ochus rex pſarū 18.
Octauianus impator 23.
Octaua aſſumptionis 49.

O d

Odericus vir ſcūs 60.
Odilo vir ſcūs abbas 52.

O g

Ogerus dux danoꝝ 47.

O l

Olda prophetiſſa 14.
Olympias prima a grecis .13
Olympias mater alexandri .19
Olympiade.80.vel.95 17.

O m

Omogirus primus 6.

O n

Oneſimus eps epheſioꝝ 27.
Oneus rex aſſyriorum 9.
Onias pontifex .19
Onias filius ſymeonis .20
Onias magnus 20.
Onias pius .21

O p

Ophni filius heli 8.

O r

Oraculū archan. michael .38
Oracius flaccus poeta .23
Ordo cluniaceñ. 50.
Ordo carthuſieñ. 54.
Ordo ciſtelleñ. .55
Ordo ciſterceñ. .55
Ordo templarioꝝ 55.
Ordo ſcī ioannis baptiſte 55.
Ordo guihelmitarū .57
Ordo dñoꝝ teuthonicoꝝ .57
Ordo ſcē trinitatis .57
Ordo cruciferoꝝ .58
Ordo celeſtinoꝝ 59.
Ordo pmonſtrateñ. 55.
Ordo canonicus 54.
Ordo nouoꝝ militū 60.
Ordo ſaluatoris vel brigitte 61.
Ordines.4.mendicantiū .58
Origenes doctor egregius 31.
Oroncius .33
Oroſius .36

O ſ

Os inferni in medio orbis 17.
Oſbertus abbas leodiceñ. 53.
Oſſa ſamuelis prophete .36
Oſee propheta 12.
Oſee rex iſrael .13
Oſualdus eps .52

O t

Othoniel iudex 7.
Otto primus impator 51. .52
Otto ſecundꝰ imperator .52
Otto tertius imperator 52.
Otto q̄rtus imperator 57.

O u

Ouidius naſo poeta 23. .27

O z

Ozi pontifex 8.
Ozias vel azarias 12.

P a

Pachomius vir ſcūs 34.
Pachomius monachus .36
Paccuuius .21
Pafuncius monachus .34
Palmacius martyr cū vxo. 31.
Palladius eps 36.
Panthenus ſtoicus 30.
Panthaleon martyr 33.
Pantheon dedicat 41.
Papias ioannis auditor .30
Papias .33
Papirus romanus .19
Pariſius miraculū ꝯtigit 54.
Paſcalis primꝰ papa .48
Paſcalis ſcds papa .55
Paſcalis vir ſcūs .38
Paſſagiū magnū .56
Paſſagium grande .59
Paſtores pecoꝝ 57.
Patricius eps egypti .34
Patricius filꝰ ſororis 36.
Patricius magnus pater .36
Patricius martyr 32.
Patroclus martyr .33
Paula ſenatrix vidua 35.
Paulinus eps treuereñ. .35
Paulinꝰ eps 36.
Paulus ⁊ therentius romani .21
Paulus apl's .27
Paulus primus heremita .33
Paulus ſimplex .35
Pauli oroſij hiſtoria finit .36
Paulus diaconus 47.
Paulus primꝰ papa .46
Paulus ſecūdus papa .64
Pauperes de lugduno 60.
Phacee rex iſrl' .13
Phaceia rex iſrl' .13
Phaleth filius heber 4.
Phara virgo ſcā .41
Pharao nefres rex 6.
Pharao amonophis 6.
Pharao bocchoris .7
Pharao filius iude 6.
Pharao comes .41
Pharus turris in mari 19.
Pharoneus rex argiuoꝝ .6
Pax vniuerſalis totius orbis .27
Pax vniuerſalis .28
Pax eccleſie reddita .34
Pax prima eccleſie 30.

P e

Pelagius pmus papa .40
Pelagius papa 40.
Pelagiꝰ hereticus .36
Peregrinꝰ eps 29.
Peregrinꝰ qdā occidit 58.
Permenides phus 17.
Perpetuus eps 37.
Perſius poeta .27
Perfectio tēpli ſalomonis 9.
Perſecutio prima eccleſie 27.
Perſecutio ſecunda eccleſie .28
Perſecutio tertia eccl'ie 28.
Perſecutio q̄rta eccl'ie .30
Perſecutio q̄nta eccl'ie 30.
Perſecutio ſexta eccl'ie .32
Perſecutio ſeptima eccl'ie .32
Perſecutio octaua eccl'ie 32.
Perſecutio nona eccl'ie .33
Perſecutio decima eccl'ie .33
Perſecutio. 11 .eccl'ie 34.
Perſecutio. 12.eccl'ie .35
Perſecutio iterū in affrica .39
Peſtilentia maxima .22

Peſtilentia magna .16
Peſtilentia grauis 19.
Petreius ſe pfodit 23.
Petronilla filia ſci petri 26.
Petronille corpus ꝛc. 46.
Petronius eps .37
Petrus apl's ꝛ papa 26.
Petrus 33.
Petrus damaſcenus 45.
Petrus damianus .54
Petrus alphonſus .55
Petrus abaelardus 55.
Petrus lōbardus eps .56
Petrus comeſtor .56 .57
Petrus tharentaſieñ. 56.
Petrus de tharentaſia 58.
Petrus nouus martyr 58.
Petrus de eliaco 62.
Petrus manicus 45.
P i
¶ Pilatus procurator iudee .25
Philemon phs .19
Philemon 33.
Philippus rex macedo 18.
Philippus rex .19
Philippus rex ſyrie 22.
Philippus apl's 27.
Philippus eps 30.
Philippus prefectus 30.
Philippus primꝰ imperator .32
Philippus ſecūdus imperator .45
Philippus tertius imperator 57.
Philo diſertiſſimus 26.
Philometor rex .21
Phinees pontifex 7.
Phinees filius beli 8.
Pippinus pmus rex francoꝝ .44
Pippinus filius karoli .46
Piſcis marinus 59.
Pitagoras phs primus 16.
Pius primus papa .30
Pius ſecundus papa .64
Pius lodouicus rex .56
P l
¶ Placella vxor theodoſij 35.
Plaga horribilis 48.
Plato phs .18
Plautus eloquens 20.
Plinius ſecundus orator 28.
Plotius rethor .23
Plotinus platonicus 32.
Pluralitas beneficioꝝ 53.
Plures ciuitates confracte .55
Plutarcus phs 28.
P o
¶ Policarpus eps .30
Pompeius trogꝰ 29.
Pompeius marcellus ꝯſules .23
Pontianus martyr .61
Pontianus papa ꝛ martyr 31.
Porphirius phs .32
Portentū ignis in celo .61
Poſſeſſio eccleſie .34
Potentianus diſcipulꝰ ſci petri 27.
P r
¶ Praxedis virgo .27
Praxedis quieuit .30
Predeſtinatoꝝ heresis 36.
Preiectus ꝛ marinus mar. .44
Phriges 3.
Priamus quidam nobilis 35.
Primus ꝛ felicianus 33.
Priſcillianus eps 35.
Priſcus tarquinus rex 15.
Priſcus martyr 32.
Priſcus martyr .33
Priſtianus autor grāmatice .39
Priuatus martyr 31.
Probus imperator .33
Prochas ſiluius .12
Proceſſus martyr .27
Prodigia magna 19.
Prodigia plura 27.
Proſper eps aquitanie 37.
Prothaſius martyr .27
Prothus ꝛ iacintus 30.
Proximus pſbyter .32
Prudentius poeta .36
P to
¶ Ptolomeus ſother rex .22
Ptolomeus alexander 22.
Ptolomeus cleopatre 22.
Ptolomeus dionyſius 22.
Ptolomeus rex egypti .19
Ptolomeus philadelphus 19.
Ptolomeus euergetes .20
Ptolomeus philapator .20
P u
¶ Publius romanus 17.
Publius licinius romanus .22
Publius ꝛ lucius romani 22.
Pudentiana .27
Puella quedā. 12. annoꝝ 48.
Puella habuit quinqꝫ vulnera .64
Puer quidā iudeus .40
Pueri de alemania 57.
Pueri ſci michaelis .64
Pugna ſcā orit .40
Phul rex aſſyrioꝝ 12.
¶ Quadratus eps .29
Quatuor coronati .33
Quintius repertus in rure 17.
Quintꝰ romanus 23.
Quiriacus mr̄ .31
Quiriacus eps ꝛ mr̄ .35
Quirinus martyr 32.
Quirinus martyr .33
Quirinus martyr tribunus .29
Quintus curcius phs 18.
Quintus ſcipio romanus .23
Quintus flaminius romanꝰ 21.
Quintus ennius poeta .20
¶ Raab vxor ſalomon 7.
Rachbodus dux fri. 45.
Radegundis regina .40
Raimundus 58.
Raſin rex ſyrie 12.
R e
Rhedona ciuitas .48
Rhea virgo filia regis .13
Rebecca mater iacob 5.
Reformatio pma ſci benedicti .50
Reformatio magna plurimoꝝ .64
Reges iuda incipiunt .9
Reges iſrl' incipiunt 9.
Regina ſaba 9.
Reginulpha vgo ſcā .43
Regina .4
Regnum iudee reſtituit 22.
Regnū tartaroꝝ incepit .57
Regulus eps arelateñ. .28
Reguſar rex babylonie .16
Regreſſio iu. in hieru. 16.
Remigius eps remeñ. 37.
Rethaređus rex gothoꝝ 40.
Rex affrice xpianus 57.
R i
¶ Ricardus virduneñ. abbas 53.
Ricardus de ſcō victore 55.
Riphat filius gomer 3.
R o
¶ Robertus rex francie .53
Roboam rex iuda 9.
Rodoaldus eps .43
Rhodus inſula capit .60
Roma in merore .21
Roma deſtruit a ſaracenis 48.
Roma capit a gothis .36
Romanus papa .50
Romani ſaracenos interficiūt 44.
Rome ciuitatis incole nūerati .23
Rothari longobardoꝝ rex 42.
R u
Ruben primogenitus iacob .6
Rupertus imperator 62.
¶ Saba filius chus .4
Saba .4
Sabatha .4
Sabataca .4
Sabuſardach rex baby. .16
Sabellius hereticus 32.
Sabina martyr 29.
Sabinꝰ 33.
Sadoch pontifex 19.

Sadoch pontifex 13.
Sadoch de tribu iuda .19
Safrus rex aſſyrioꝝ .7
Salaberga abbatiſſa 41.
Salathiel dux iſrl' 15.
Sale in linea xp̄i .4
Salinus ep̄s .48
Salmon filius naaſon 7.
Salomon rex pacis 9.
Salmanazar rex aſſyrioꝝ .13
Saluſtius criſpus .23
Samaria conditur 10.
Samarite .4
Samnites 18.
Samius 9.
Smyrna 9.
Samſon iudex 8.
Samſon ep̄s .40
Samuel iudex 7.
Sanctinus ep̄s melden̄. .28
Sangar iudex .7
Sanguis de celo fluxit .47
Sanguis de imagine ⁊c̄. 46.
Saraballa ſupſticioſum templū edificat .19
Sarai vxor abraham 5.
Saraias pontifex .15
Sardanapallus rex aſſyrioꝝ 12.
Saraceni de affrica 48.
Saraceni proficiunt 45.
Saraceni qui dn̄abant 50.
Saruch filius reu 5.
Saſag rex egypti 9.
Saturnius ep̄s tholoſanus .28
Saturnus rex italie 7.
Sauinianus ep̄s 27.
Sauinianus papa 41.
Saul primus rex iſrl' .9
Saulus proſternit̄ 26.
Saxonia conuertitur .47

S c

Scacoꝝ ludus reperit̄ 15.
Sceptrū de iuda aufert̄ 23.
Scipio flamminius romanus 20.
Scipio africanus .21
Scipio naſica .22
Scipio ſeipſum iugulauit 23.
Sciſma primū in eccleſia dei 32.
Sciſma ſecundū eccleſie .35
Sciſma tertiū eccleſie 35.
Sciſma quartū eccleſie 36.
Sciſma quintū eccleſie 38.
Sciſma ſextū eccleſie 38.
Sciſma ſeptimū eccleſie 44.
Sciſma octauū eccleſie .48
Sciſma nonū eccleſie .50
Sciſma decimū eccleſie 51.
Sciſma vndecimū eccleſie 51.
Sciſma duodecimū eccleſie 52.
Sciſma.13.eccleſie .53
Sciſma.14.eccleſie .53
Sciſma.15.eccleſie .54
Sciſma.16.eccleſie 54.
Sciſma.17.eccleſie .55
Sciſma.18.eccleſie 55.
Sciſma.19.eccleſie 56.
Sciſma.20.eccleſie 56.
Sciſma.21.eccleſie 60.
Sciſma.22 eccleſie .62
Sciſma.23.eccleſie 63.
Sciſma peſſimū orit̄ 24 .62
Sciſma orit̄ in imperio 25 57.
Scitharū regnū orit̄ 4.
Scotica gens orit̄ 27.
Scurrinus primus abbas fuldenſ ſanctus vir .46

S e

Sebaſtianus martyr .33
Sebaſte olim ſamaria .13
Secta chorizantiū .62
Secundus pb̄s .29
Sedechias rex .15
Sedecim milia martyrū 34.
Sedes cardinaliū ⁊c̄. 58.
Sela vxor lamech .3
Sela filius iude .6
Seleucia ciuitas condit̄ 19.
Seleucus rex ſyrie 19.
Seleucus ceránes rex 20.
Seleucus iners rex .21
Sellum rex iſrl' 12.
Sellum pontifex .14
Sem filius noe 3.
Semeias clarus habet̄ 9.
Semiramis aſſyrioꝝ regina 5.
Sempronianus mr̄ .33
Sempronius romanus 20.
Sempronius valerius 20.
Seneca ſtoicus .27
Seneſius lugdunen̄. .44
Sennacherib rex aſſyrioꝝ 13.
Seno imperator 37.
Seno papa .44
Senones galli cum romanis pugnant. 17.
Sepultus karolus rex .46
Septem machabei 21.
Septem ſapientes 13.
Septem dormientes euiglant .32
Septem dormientes 37.
Septuaginta interp̄tes 19.
Seraphia mr̄ ⁊ virgo 29.
Serapion martyr .32
Serapion .33
Serapion pater decem milium monachoꝝ .35
Serapis rex 6.
Sergius primus papa .44
Sergius ſecundus papa 48.
Sergius tertius papa 50.
Sergius quartus papa .53
Sergius ep̄s a deo plagatus eſt 46.
Serotinus martyr 27.
Seruacius tungroꝝ ep̄s 35.
Seruile bellū in ſicilia 22.
Seruitus pp̄li iſrl' incipit 6.
Seruius tullius roman⁹ .16
Seruius flaccus romani 22.
Seruus ſeruoꝝ dei inſtituitur a gregorio papa .41
Seuera abbatiſſa .43
Seuerinus archiep̄s colon̄. 35.
Seuerinus papa 42.
Seth filius adam 2.
Sethzelo vir ſcūs 55.

S i

Sibylla ſamia 7.
Sibylla delphica .8
Sibylla frigia .8
Sibylla erithrea .13
Sibylla ſamia .14
Sibylla cumana .14
Sibylla helleſpontia 16.
Sibylla tiburtina .26
Siccitas magna 55.
Siclus magnus auctoꝝ .54
Sydon argius .12
Sydon deletur 18.
Sigibertus filius regis .42
Signa horribilia 39.
Signū crucis apparuit 47.
Signa mlta p̄ceſſerūt mortem karoli .48
Sileas apud macedoniā 27.
Silla romanus .23
Siluerius papa 39.
Siluester primus papa 33.
Siluester ſecundus papa 52.
Siluester tertius papa 53
Siluius rex italie .9
Simachus quartus interpres legis diuine 30.
Simachus patricius mr̄ 38.
Symeon archiep̄s 34.
Similanus abbas .40
Siminicus preſbyt̄ .30
Simiſius ep̄s 27.
Symon comes 57.
Simon iuſtus pontifex 19.
Simon filius onie .20
Simon filius mathathie .22
Simon magus .27
Simon ⁊ iudas ap̄li 27.

Simon cleophe .28
Simplicius papa 37.
Sigiſmundus imperator .63
Simphorianus 33.
Simpronianus martyr .33
Sindulphus presbyter .40
Sine iudice 8.
Sine rege .12
Synodus nicena 34.
Synodus ꝯſtantinopolitana 35.
Synodus ephesina 36.
Synodus calcedoneñ. 37.
Synodus ꝯſtantinopolitana 39.
Synodus ꝯſtantinopolitana 43.
Synodus ſeptima .47
Synodus octaua 49.
Sypontus ciuitas .38 50.
Sypontus vaſtatur a ſcauis 50.
Syracuſa conditur 13.
Siricius papa 35.
Siſinnius papa 44.
Sixtus primus papa ⁊ mar. .29
Sixtus ſecūdus papa 32.
Sixtus tertius papa 36.
Sixtus quartus papa 64.
S o
¶ Socrates phs naſcit̃ .17
Socrates phs 17.
Sol decem lineis reuertit̃ 13.
Sol in celo immobilis ſtat 7.
Sol obſcuratur .47
Sol obſcuratur 56.
Soles duo apparuerunt .55
Solennis eps .38
Solinus ſidonius doctor .39
Solita pericula plura 54.
Sophia nobilis matrona 29.
Sophocles poeta .17
Sophonias propheta 14.
Sores primus rex egypti 4.
Soſtrates pharum conſtruxit 19.
Sother papa ⁊ mar. 30.
S p
¶ Spartani 12.
Speculum hiſtoriale .59
Spes virgo ⁊ mar. 29.
Speuſippus phs 18. .19
Spinea corona dñi floruit in manu karoli 47.
Spiritus ſcūs ſup aplos 26.
Spūs guidonis inſra reuelat 60.
S t
¶ Statius cecilius 21.
Stanillaus eps 58.
Statua marmorea 53.
Stella magna in oriente .44
Stephanus primus papa ⁊ mar. 23.
Stephanus ſecūdus papa .46
Stephanus tertius papa 64.
Stephanus quartus papa .48
Stephanus quintus papa 49.
Stephanus ſextus papa .50
Stephanus ſeptimus papa .51
Stephanus octauus papa .51
Stephanus nonus papa .54
Stephanus prothomartir .40
Stephanus eps leodieñ. 50.
Stephanus primus rex vngarie. 52
Stephanus leodieñ. abbas 53.
Stephanus abbas ciſter. 55.
Stephanus ſcūs pater 57.
Stigmata xpi q̄dā mulier habuit 61.
Strages hoſtium 13.
Studiū vniuerſale trāſfertur .47
Stulta mattir .36
S u
Sue vxor inde .6
Sulpicius bitureñ. 41.
Sulpicius ſeuerus .36
Suma occiſorū de perſis .19
Suideroldus eps .50
Suphene de iaphet 4.
Suſis 16.
¶ Tabernaculū preparat̃ .7
Tacitus imperator .33
Taliarandus car. .61
Talmud iudeoꝝ .36
Thare pater abrahā .5
Tarquinus ſuperbus 16.
Tarſis a quo cilices .4
Tartari promiſſione ⁊c̃ 55.
Tartari deuaſtant .58
Tartari inuadunt 59.
Thauranus rex aſſyrioꝝ .8
Taurinus eps eboraceñ. 28.
Tarentū capitur 50.
Tharſus .13
Tauromenia capit̃ .50
T e
¶ Tecla ſcā virgo 27.
Teglat phalaſar rex .13
Teleſphorus papa ⁊ mar. 29.
Telexion rex ſichimioꝝ 5.
Tempora groſſa ⁊c̃. 5.
Templa primū ꝯſtruunt̃ 4.
Templum ſalomonis incendit̃ 15.
Templum fundatur .16
Templum purgat̃ 21.
Templum ſophie extruit̃ .40
Templarij deſtruunt̃ .60
Templū dñi in egypto extruit̃ 20.
Tpa ſanguinolenta 46.
Tempora cruenta 48.
Tēpora peccaminoſa 61.
Tempora multum ſuperſtitioſa 61.
Tpa ſatis turbulenta 40.
Tempeſtas maxima orit̃ 48.
Tempus effeminatum 53.
Theodocion tertius interpres diuine legis. .30
Theodolus martyr ⁊ diaconus .29
Theodericus martyr .35
Theodericus arrianus .38
Theodericus rex francie .48
Theodericus eps meteñ. .52
Theodardus abbas 51.
Theobertus rex francie 39.
Theodora martyr .33
Theodora .33
Theodorus ſyrie 37.
Theodorus archieps .44
Theodorus papa 42.
Theodorus ſecund⁹ papa .50
Theophilus eps 30.
Theophilus 33.
Theophilus eps 35.
Theophil⁹ qui ſe diabolo dedit 39.
Theodoſia 33.
Theodoſius imperator 35.
Theodoſius imperator 35. .36
Therentius romanus .21
Therentius comicus .21
Terra ſcā de hoc tpe ⁊ .55
Terremotus maximus .37
Terremotus primi .37
Terremotus magni .60
Terremotus maximi 61.
Tertulianus affrican⁹ 30.
T i
¶ Tyberius ſiluius rex italie 10.
Tyberius preuignus octauiani .25
Tyberius graccus romani 21.
Tyberius ſecundus impator 40.
Tyberanus ſcotus 38.
Tyburtius martyr 31.
Tyburtius .33
Timotheus hereticus 36.
Timotheus eps 28.
Tyrus capit̃ a xpianis 55.
Titus diaconus 27.
Titus eps cretenſiū. 24.
Titus filius veſpaſiani .28
Titus liuius tragediarū ſcriptor 20.
Titus liuius hiſtoricus 23.
Titus publius romani 17.
Titus quintius romani 81.
T o
¶ Tobias morit̃ 14.
Togorma filius gomer 3.
Tola iudex .8

Thomas apl̄s 27.
Thomas de aquino 60.
Thomas ep̄s canonizat 60.
Thomas cantuarien̄. 56.
Toletum ciuitas hiſpanie .55

T r

Tranquillinus .33
Tranſlatio ſancti auguſtini 45.
Tranſlatio marie magdalene .46
Tranſlatio ſcī mathei euange. 51.
Tranſlatio trium martyrū .46
Tranſlatio plurimoꝝ .84
Tranſlatio ſcōꝝ .52
Tranſlatio imperij 47.
Tranſlatio nicholai ep̄i 54.
Tranſmigratio 15.
Tras a quo traces .4
Tres pueri proijciunt in ignē 15.
Tres ſoles in celo 23.
Tres ſoles viſi ſunt 63.
Treueris tota martyrizat 33.
Tribuni decem viri 17.
Trifarius curſus tempoꝝ 62.
Trifon puer .32
Triginta milia martyrū 33.
Trigintaſeptē milia martyrū 33.
Tripolis capit a ſaracenis 59.
Triphon proditor rex ſyrie .22
Triumphi rome .21
Troia vaſtat 8.
Troianum bellum 8.
Troianus imperator 28.
Trois in dardania regnat 7.
Trophinus ep̄s 27.
Trophonia vxor decij 32.

T u

Tubal .4
Tubalchayn primus malleator .3
Tuellinus rex vngaroꝝ 47.
Tunica dn̄i reperit 40.
Turci de montibus caſpijs 46.

Uacat imperiū :58
Uagoſus prefectus 18.
Ualens cum gratiano .35
Ualentinus imperator 35.
Ualentinus hereticus 29.
Ualentinas papa 48.
Ualerianus martyr .30 31.
Ualerianus imperator 32.
Ualerius maximus 24.
Ualerius graccus .52
Walbertus vir ſanctus .41
Walpurga virgo .54
Uarro doctiſſimus 23.
Uaticiniū quoddam 58.

U e

Uedaſtus atrebaten̄. 38.
Uenetie ꝛ padua ꝛc. .9
Uenetiarum ciuitas indyta 37.
Uentus magnus fuit 60.
Weſpaſinus imperator .28
Wernherus puer ſcūs 59.
Wenzelaus princeps bohemie 51.
Wenzelaus imperator .62
Weſtphalia incepit conuerti 44.

U i

Uibertus vir ſanctus 51.
Uictorinus martyr .28
Uictorinus .33 .35
Uictorianus 33.
Uictorianus proconſul .38
Uictor miles .30
Uictor primus papa ꝛ mar. .53
Uictor ſecundus papa 51.
Uictor tertius papa 54.
Uictor .33
Uictor martyr .33
Uictor cum parentibus 33.
Uictor cum pluribus 38.
Uictor ep̄s capuanus .39
Uictoria virgo ꝛ martyr .32
Uictoria miraculoſa .64
Uigilius anthiſiodoren̄. .44
Uigor boiacen̄. ep̄s .39
Wilhelmus rex anglie .55
Wilhelmus heremita 56.
Wilhelmus pariſienſis 57.
Wilhelmus imperator 58.
Wilibrordus cum. 12. .44
Uincentius .33
Uincentius de valentia .62
Uincentius ſpeculator 58.
Uincentius hiſpanus .58
Uirgilius naſcit 22.
Uirgilius excellentiſſimꝰ poetarū .23
Uiſiones tondali 56.
Uiſiones eliſabet .56
Uiſiones hildegardis .56
Uiſio horrenda 56.
Uiſio flebilis 60.
Uitalis martyr .27
Uitalis 33.
Uitellianus papa .43
Uitus ꝛ modeſtus 33.

U l

Ulpianus iuriſlegalis .31

U n

Undecim milium virginum .37
Ungari gens inculta oīt 46.
Ungari vaſtant romam 50.
Ungaria conuertit ad fidē .52

U o

Uolfrannus ep̄s 45.

U r

Urbanus p̄mus papa ꝛ mr̄. 31.
Urbanus ſecūdus papa 54.
Urbanus tertius papa .57
Urbanus quartus papa .59
Urbanus quintus papa 61.
Urbanus ſextus papa .62
Urias propheta occidit .15
Urſmarus preſul ſanctus 54.

Xerſes rex aſſyrioꝝ .6
Xerſes rex perſarū 15.
Xpoforus papa .50
Xp̄s dn̄s naſcitur .24

Yauan a quo greci .4
Yroth filius enoch 2.

Zabulon filius iacob .6
Zacharias ꝛ eliza. .24
Zacharias papa .46
Zacharias rex iſrl̄ 12.
Zamri rex iſrl̄ 10.
Zaroas 5.
Zaraia pontifex .9
Zelpha concubina iacob .6
Zenocrates ph̄s 18.
Zeferinus papa ꝛ martyr .31
Zipdineus dux bohemie ad fidem conuerſus .51
Zoroaſtes primus rex bractianorū .5
Zorobabel rex .16
Zoſimas abbas .34
Zozimus papa 36.

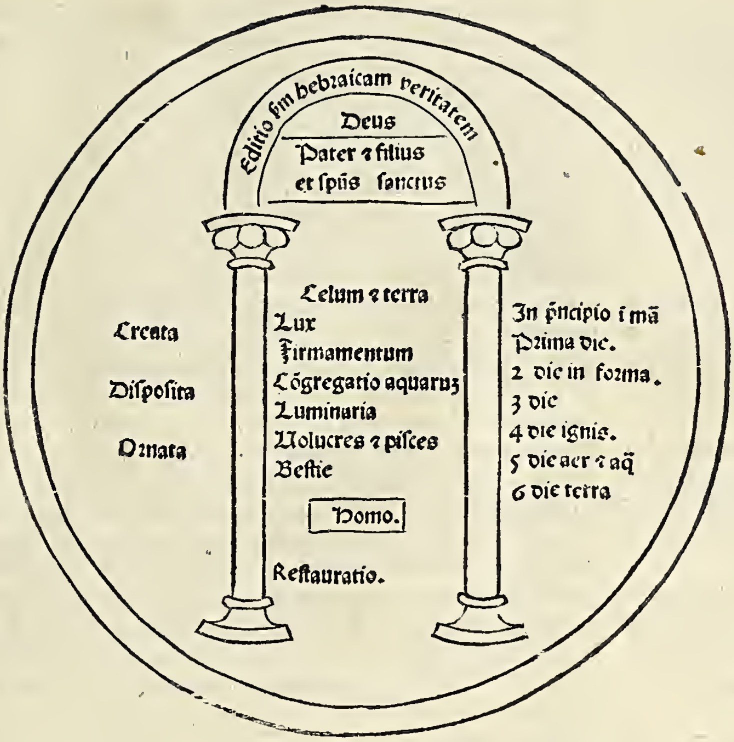
P

¶ Faſciculus temporum omnes antiquorum cronicaȝ cõplectens incipit foeliciter.

Generatio ⁊ generatio laudabit opa tua:⁊ potentiã tuã pronunciabũt.Scribitᷣ pſalmo 144.
Cum non ſine multa diligentia ſanctorum patrum ſtudia:temporum decurſus ſupputarũt
non dubium quin magna vtilitas eccleſiaſticis viris:⁊ precipue illis qui eccleſiaſticam poli/
tiam gubernare habent:inde proueniat:Nec vlli ſtatui hominum hoc parum prodeſſe cre
dẽdum ẽ:ſi temperata mente ad rerum geſtarum hiſtorias: quas ob diurnam memoriam
ſtudioſi viri conſcripſerunt oculos leuent:q̃uis pleriqȝ id minus perſpecteut.Decet nãqȝ
viros virtuoſos precedẽtium facta ſepe ad memoriam reuocare: vt bonis exemplis diſcãt
dignis operibus inſiſtere:⁊ in malis valeant perditionis ſcopulum declinare:Uerum niſi
precioſum a vili ſeparetᷣ:ſtulta concupiſcentia ſe temperare non valens:in tenebrarum vo
raginem precipiti curſu mergeretᷣ. Ob hoc ſancti doctores videntes ꝙ ad intellectum ſa/
crarum ſcripturarum ⁊ eccleſie regimen hiſtoriarum decurſus ex parte neceſſarius eſſet:ſimulqȝ omnium geſtorum conge
ries inutilis:tum pro ſui magnitudine:tum pro ſuperfluorum ⁊ vilium factorum repetitione ſuperuacua: quaſdam nobis
hiſtorias canonizarunt:amputatis fabulis ſuperſticioſis:ac genealogijs interminatis:que ad rem non pertinent.Sicqȝ fa
ctum eſt per maximos eorum labores:vt pene ſimul tota temporum hiſtoria breuiſſimo ſtudio a quolibet intelligente iam
nedũ ſine labore:imo cũ magna cordis oblectatione poſſit icorporari.Decuit quoqȝ ad ornatũ ſcripture:vt hac pulchritudi/
ne non careat:que omnibus gentibus tanq̃ȝ lucerna prefulgida in obſcuro loco proponenda fuit.Ingenium inſup huma/
num quod magnifice plura comprehendere faciliter poteſt:hoc delicioſo prato diuerſorum florum priuari non debuit: in
quo varia virtutum exempla reppeniens:factaqȝ reproba eque conſiderans:illa carpere:hec preterire monentur. Uide/
re enim ſupra modum eſt delectabile:qualiter primi noſtri parentes ex quibus originem duximus:inſtituti fuerunt a ſũ/
mo omnȝ gubernatore deo:deinde quis decurſus eorũ:quomodo profecit ⁊ defecit rationalis creatura i ſapientia:virtute:
potentia:ſanctitate:longeuitate:⁊ ſic de alijs:⁊ in omnibus his diuinum regimen admirari q̃ȝ ſit deus mirabilis in crea/
turis ſuis:qui nunq̃ȝ adminiſtrare ceſſauit illis quos condidit:quanta creatoris longanimitas ⁊ miſericordia: ⁊ q̃ȝ inſcruta/
bilis diuinorum iudiciorum abyſſus.Hec ⁊ infinita alia peruolans humana induſtria pennis quibuſdam interne cõtẽpla/
tionis:non ſolum preterita ⁊ preſentia:ſed etiam futura metitᷣ:dum ex ſimilibus ad ſimilia progreditur:cui ſi bona volũ/
tas adiuncta fuerit:tedio quodam incolatus huius in deum ſurgit:ad laudandũ ⁊ regratiandum ⁊ contemplandum: cupi/
ens diſſolui:⁊ eſſe cum chriſto in eternum.Incipit ergo hec contemplatio in iocunda ſpeculatione creaturarum:⁊ ſiut in fe/
liciori tedio earundem:⁊ appetitu creatoris:iuxta illud pſal.Quid enim mihi eſt in celo ⁊ a te quid volui ſuper terrã:mihi
autem adherere deo bonum eſt.Hoc forte in preaſſumpto verbo:idem pſalmiſta nobis perſuadere nititur dicens: Gene/
ratio ⁊ generatio laudabit opera tua:⁊ potentiam tuam pronunciabunt:quaſi dicat:per omnia que in mundo caſura cerni/
mus:ad te qui nunq̃ȝ deficis tendere debemus:que vtiqȝ ſententia valde accõmoda eſt ad propoſitum noſtrum.Cum enĩ
teſte auguſtino:plura in ſacra ſcriptura cõmemorantur que nihil ſignificant:⁊ tamen neceſſaria ſunt propter ea que aliqd
ſignificant:neceſſe eſt talibus ita vti q̃uis ſterilia ſunt:ſicut illis que fecunda deuotione immediate in deum mentem no/
ſtram ſubtollunt:alioquin non recte ſcripturaȝ legimus:in qua ſemper ſpiritus ſanctus loqui credendus eſt.Sunt ergo ari
da quo ad ſuperficiem littere:ſed grauida quo ad ſpiritualem intelligentiam.Que autem ita aliena ſunt:vt nequaq̃ȝ ſpiri
tualiter intelligi poſſunt:aut non expedit:omni tamen veneratione digna ſunt propter finem in quem ordinantᷣ:qui eſt ſci
re ⁊ diligere deum.Et de hoc genere videtur eſſe ſupputatio annorum:que in ſacra hiſtoria diligentiſſime annotata cõtine
tur:de qua vt idem auguſtinus teſtatur:hoc certiſſime tenendum eſt:ꝙ tãta eſt diuina auctoritate roborata:vt omnino fal
ſiſſimum ſit:quicquid ab ea ita diſcrepat:qꝺ cum ea omnino concordari non poſſit.Que cum ita ſint:mirum valde videtur:
cur ſancte ſcripture tractatores de hac materia i tm̃ ſũt diuerſi in pluribꝰ locis vſqȝ hodie:vt aut omnino aut vix nequeant
concordari.Et redit illa antiqua ⁊ famoſa queſtio de tranſlatione ſeptuaginta interpretum:an potius ei ſtandum ſit in ſup
putatione annorum:an textui hebreorum:quem moyſes ille maximus ⁊ primus legis promulgator edidit. Hic contriue/
runt ſancti doctores ingenia ſua:⁊ quilibet pro captu ſuo dixit quod ſenſit.Et quia periculoſum eſt de magiſtrorum eccle/
ſie iudicare ſententijs:vt dicit hieronymus ſuper danielem:⁊ nimis laborioſum eſt omnia retexere.ideo beda poſt alios q
ſtudioſius in hac materia ſudarunt:elegit modum oroſij qui ſatis concorditer cum hieronymo ⁊ euſebio:⁊ alijs magis au/
tenticis de his loquitur:⁊ dic[illegible] eccleſiam hunc modum tenere:licet alios non reprehendat:quare actũ videtur:vt hec ſup/
putatio magis vulgata ſit in libris plurimorum poſtea ſcribentium.Auguſtinus etiam in. 15. libro de ciui. dei: multa de
his tractat:ſed ſatis diſſentit a poſitione bede:quia ſequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerunt: vt etiam pa
tet in omelijs ſuis:⁊ maxime ſuper pſalmos.Poſitio autem oroſij ⁊ bede habet:ꝙ a creatione mũdi vſqȝ ad natiuitatem
abrahe fluxerunt anni.3184. ſm ſeptuaginta. Hebrei autem minus habent.1236.quia ſm biblias correctas iuxta he/
braicam veritatem:ab adam vſqȝ natiuitatem abrae:ſunt anni tm̃. 1948.Deinde ſatis concordant cũ hebreis ſeptuagita

interp̄tes: vſqꝫ ad deſtructionem templi: que vocatur co̅muniter tranſmigratio babylonis. Sequentia tempora non habentur ex canonica ſcriptura: ſed ex alijs hiſtorijs tam iudeorum q̄ꝫ gentilium. Et iterum ibi eſt diuerſitas: ſed non nimis magna. Simul igitur colligendo ſ̄m bedaꝫ a mundi creatione vſqꝫ ad xp̄i natiuitateꝫ veniunt anni. 5199. ⁊ hic eſt modus eccleſie vn̄ verſus. Unū tolle datū: ad milia quinqꝫ duce̅tis. Naſcenti domino. beda dat a protoplaſto. De vlteriori diſcuſſione huius queſtionis vide ſi placet auguſtinū vbi ſupra ⁊ hieronymū ⁊ alios locis ſuis. Hic aūt quia breuitati ſtudemus prolixitas ipſa nobis vitanda eſt. Colligere nanqꝫ diſpoſuimus iuuante domino ex pluribus libris faſciculū quenda̅ te̅porum a mundi creatione vſqꝫ ad p̄ſens: in quo tam ſacrarum ſcripturarum q̄ꝫ diuerſarū aliaruꝫ hiſtoriarum facta tanq̄ꝫ in memoriali quodam compendioſe religabimus. Faciam proinde iuxta ſententiam flori: quod ſolent qui terraꝝ ſitus in breui quaſi tabella depingunt: ita totam humani generis imaginem: temporūqꝫ decurſus in pauculis folijs complectar. Nec mihi conſcius ſum aliqd me poſuiſſe: quod non in fide dignis hiſtorijs habeatur: aut alijs libris eccleſiaſticorum doctorū: ſiue quod nunc ex eorum dictis aperte ſequatur. Ubi aūt dubium fuerit: an ſic vel aliter: hoc ipſum etiā ita vt repperi pari mō annotaui. Et ne ipſa ſuperficies hiſtorie deuotis tedioſa eſſet: perſepe ſententias quaſdam floridiſſimas applicaui ex ſactorum dictis: que deuotione̅ redolent: pariter ac doctrinam. Auctoritatem ergo dantes his qui ante nos laborauerunt: nos pro modulo noſtro in labores eorum intrauimus. ſparſim hincinde carpenteſ quod potuimus. Et ut ſciatur quo ordine eos ſecuti ſumus: primo totum tempus veteris teſtamenti. 5199 annorum in quinqꝫ etates diſtinctum reperimus in quodam libello: qui iſidoro aſcriptus videbatur: vbi multum artificialiter procedit: deducendo annos mundi vſqꝫ ad tempora ſua. ſ. eraclij qui cepit regnare circa annos dn̄i. 612. ſed ſupputationem ſuam non ordinauit ſ̄m eram chriſti: ſicut nec oroſius. Et hunc ſequimur in duobus primis etatibus: ſimiliter ⁊ in duabus ſequentibus: exceptis paucis: quia textus ſ̄m hebraicam veritatem a natiuitate abrahe vſqꝫ ad captiuitatem babylonicam: apud nos eſt magis correctus: ⁊ diligentius explanatus: ⁊ ideo ſequimur eum: paruꝫ tamen refert: In quinta etate maiorem laborem habuimus: propter nimiam diuerſitatem hiſtoriarum: ⁊ veniam precor quia iam vnum iam alium prout melius putaui ſecutus ſum. An autem debite ſingulos annos ſupputaui: lectori iudicium co̅mitto. Lineam autem aſſyriorum ⁊ romanorum ⁊ aliorum ex diuerſis hiſtorijs laborioſe ſatis coaptaui: rogans: niſi cui tranſcribere placuerit: diligenter obſeruet ſpacia ⁊ numerū correſpondentem: ne vt longius aut ſtrictius ponat q̄ꝫ exemplar habet: alioquin ⁊ labor peribit: ⁊ fructum non reportabit. Erit quoqꝫ opus eo me̅doſius: q̄. co̅pe̅dioſiꝰ niſi hꝰ dilige̅t̄ ſtudeat obſeruare. Si aute̅ debite quod facile arbitramur: hec icorporauerit: n̄ modica̅ ei p̄bebit illuminationem ad intelligendam ſacram ſcripturam: ⁊ libros auguſtini ⁊ hieronymi: ⁊ oroſij: ac alioꝝ ⁊c̄. ſi vera ſunt que in pluribus libellis ſcripta reperimus. Porro in ſexta etate ſequimur cronicam martini ⁊ vincencij: qui compendioſe procedunt vſqꝫ ad tempora ſua. Poſt eos per annos fere ducentos: ſequor notabilem librum quendam: cuius autorem neſcio: qui pene vſqꝫ ad tempora ſua extenditur. Que autem depoſt acta ſunt memorie digna: ſicut audiuimus ⁊ vidiuimus fideliter prioribus ſuppoſuimus: Que omnia in ſequentibns ſumma breuitate patebunt. Modus autem procede̅di planiſſimus eſt: ⁊ groſſitudini ruſticane adeo amicus: vt in pariete quide̅ depingi poſſit: eo ꝙ ilico ſine oi̅ difficultate intuentibus ſe offerat. Depinxi igitur in medio folij circulos cū nominibus perſonarum debitis pro quolibet tempore: ⁊ infra ⁊ ſupra lineas duas: quarum ſuperior cum ſuo numero deſcendit ab adam vſqꝫ ad chriſtum iuxta ſeriem predictorum ſignificans: vt quicquid ex aduerſo illius numeri ſcriptum: ſiue ſuperius ſiue inferius etiam circa illa tempora factum veriſimiliter credatur. Secunda linea ideſt inferior retrorſum aſcendit a chriſti natiuitate vſqꝫ ad mundi creationem vt eade̅ facilitate vnico numero inſpecto ſciatur: quot annis hoc aut illud factum ſit ante xp̄i natiuitatem: quod ideo ſic ordinauimus: quia hec era magis ſole̅nis eſt apud nos: ⁊ citius ſolet requiri: Poſt xp̄m ſimul ambe deſce̅dunt vſqꝫ ad tempora noſtra paulatim creſcendo: ita vt ſuperior ſemper oſtendat etatem mundi: ⁊ inferior etatem xp̄i: quod planiſſime patebit locis ſuis. ⁊ quia ex multis libris mendoſe ſcriptis: modum hunc non leui labore ad lineam veritatis correximus: obſecramus pro xp̄o lectorem: ne inciuiliter manum ad corrigendum hanc annoꝝ ſupputatione̅ apponat: niſi prius toto opere perſpecto: quod non ideo dicimus quaſi nullibi errauerimus: ſed ad auiſandum de nimia diuerſitate doctorum in hac materia. ⁊ frequenter poſito vnius eſt inuolutio alterius: vbi aute̅ errorem inuenit: clementer ignoſcat ⁊ corrigat ex predictis quos ſequitur. facile in numeris erratur: ⁊ ſepe negligenter deſcribuntur: ⁊ neglige̅tius emendantur: vt dicit Auguſtinus. 15. libro de ciuitate dei.

DSI

Editio ſm hebraicam veritatem
Deus
Pater ⁊ filius
et ſpūs ſanctus
Celum ⁊ terra
Lux
Firmamentum
Cōgregatio aquaruʒ
Luminaria
Volucres ⁊ piſces
Beſtie
Homo.
Reſtauratio.
Creata
Diſpoſita
Ornata
In p̄ncipio i mā
Prima die.
2 die in forma.
3 die
4 die ignis.
5 die aer ⁊ aq̄
6 die terra

Dies primus. In quo de⁹ fecit lucem: ⁊ diuiſit lucem ac tenebras.

Dies ſecundus. In q̃ fecit de⁹ firmamentū: et diuiſit aq̃s ab aquis.

Dies tertius. In q̃ cōgregauit deus aq̃s in vnū locū: ⁊ apparuit arida.

Dies q̃rtus. In q̃ fec̄ de⁹ ſolē ⁊ lunā ⁊ ſtellas: ⁊ poſuit eas i firmamento.

Dies q̃ntus. In q̃ fec̄ de⁹ piſces ⁊ volucres ⁊ cete grādia ex aqua.

¶ In pncipio creauit de⁹ celū ⁊ trā. Dicit btūs Aug. ſup Gen̄. ꝙ maior ē hui⁹ ſcripture auctoritas q̄ʒ oīs hūani ingenij pſpicacitas. Et q: de tpe pricipaliter hic intēdim⁹ pncipium temporis breuiter tāgē placuit. vn̄ ē aduertēdū ſecūdū doctores. ꝙ q̃tuor coeq̄ua i pricipio creata ſūt a deo ex nihilo i quo relucet creatoris ſūma potētia. Hec aūt ſūt celū ēpyreū angelica nā: ⁊ inā q̃tuor elemētorū: ⁊ tēp⁹. Et h̄ vocāt op⁹ creatōis: qđ factū fuit añ oēm diē. P⁹ ſeqt̄ op⁹ diſtinctōis: i q̃ relucet ſūma creatoris ſapia: qđ factū fuit in tribus diebus pmis. Deinde ſeqt̄ op⁹ ornat⁹: i q̃ relucet creatoris ſūma bonitas qđ factū fuit in tribus diebus ſequētibus ut pʒ clare in textu gen̄. i. Septima autē die requieuit ab oī ope qđ patrarat: nō q̃ſi opando laſſus: ſʒ nouā creaturā facē ceſſauit cuius materia vel ſimilitudo non preceſſerit. Qđ aūt dicitur ioannis. 5. Pat̄ me⁹ vſqʒ modo operatur ⁊ ego operor: intelligitur de cōtinua vniuerſe creature adminiſtratiōe quia quod condidit continere ⁊ gubernare non ceſſat. ⁊ in hoc relucet creatoris ſūma pfectio quia ſibi ſoli ſufficit. nec eget creaturis ſed potius econtra: quia virtus creatoris eſt cā ſubſiſtendi omni creature. ⁊ hoc eſt ꝙ ſeptima dies veſperam non habet. De his plenius vidē magiſtrū in 2. ſñtiarū. ⁊ doctores deſuper copioſe ſcribentes. Porro ſequens tempus licet deū nobis oñdat. quo ad hec quatuor pdicta. ſ. ſūmā potentiam ſapiētiā: bonitatē: ⁊ p pñs ſūmā pfectionē: tñ ſpālius oñdūt diuinā miaʒ ⁊ iuſticiā. iuxta illud pal. Miſericordiā ⁊ iudiciū cantabo tibi dñe. Et iterū. Uniuerſe vie dñi mia ⁊ veritas. Miſericordia tñ ſceptrū tenet: q̄ʒ diu viatores ſumus: q̄ nulli petēti veniā negat

¶ Humanū genus ideo ex vno hoīe deus inſtituit: vt cōmendaret q̄ʒ ei grata ſit in plurib⁹ vnitas: q̄ pſideratio multū electis prodeſt: ſcis angel in eterna pace ſociandis: verū tanta imanitate peccādi defecerūt hoīes: vt tuti⁹ atqʒ pacati⁹ inter ſe beſtie viuerent. Neqʒ eni vnq̄ʒ inter re leones: aut int̄ ſe dracones qualia hoīes bella geſſerunt Uinculū pcordie diligit de⁹: Hec aug. 12. de ciui. dei.

¶ Anno mundi primo

¶ Dies ſext⁹ in quo fec deus beſtias ⁊ hoīem.

6615

Hic incipit prima etas mūdi durans vſqʒ ad diluuiū habet annos. 2242

Bonos filios ⁊ filias condidit

Adam prim⁹ hō vixit ānis 930.

Eua

130	435	625
Seth. vixit ānis 912.	Enos vixit ā 905.	Chalman vixit an. 910.
6905	4674	4574

¶ Iſte ſeth nat⁹ eſt. 130. anno ade: quoꝝ moyſes ptermiſit centū quib⁹ luxit abel in valle ploratōis prope ebron: Ipſe ēt pro olec mīe impetrando paradiſum adiit.

¶ Iſte enos cepit inuocare nomē dñi: forte aliq̄ vba depcatoria inuenit: aut imagines fecit pro colendo deo: ſic mō fit in eccleſia.

¶ Anno primo mundi die ſexto formauit de⁹ adā in agro damaſceno: ⁊ euā de coſta eius: collocans eos paradiſo: vt operarentur ⁊ cuſtodirent illū: pcepitqʒ eis ne de fructu ligni guſtarent ſub pena mortis. Eodem die cum peccaſſent: ſtatim eiecit eoꝝ đ paradiſo in terrā maledictōis: vt in ſudore ⁊ erumna viuerent: donec morerent̄ ⁊c. vt pʒ gen̄. primo.

¶ Aug. đ ci. dei: li. 14. Fecerūt itaqʒ ciuitates duas amores duo: terrenā. ſ. amor ſui vſqʒ ad ptemptū dei: celeſtem vero amor dei vſqʒ ad contemptum ſui: deniqʒ illa in ſeipſa: hec in dño gloriat̄: Illa querit ab hoībus gloriam: huic autem deus conſcientie teſtis maxima eſt gloria: Ad illam ptinet cayn: q primo natus eſt: ⁊ ciuitatem pdidit. Ad iſtā pertinet abel qui ſcđo natus eſt: ⁊ tanq̄ʒ pegrinus hic puerſatus ē: q gr̄a pdeſtinatus ciuis ſurſum erat. Deniqʒ vt ciuitas dei ſue aduerſarie compatōne clareſcat aliq̄ facta reproborū cōmemorare neceſſe fuit.

¶ Ciuitas terrena ab homicida cayn incipit vſqʒ ad homicidam lamech

Abel occiſ⁹ a cayn

Delbora ſoror abel

Cayn

Calmana ſoror et vxor cayn

¶ Iſte abel prim⁹ martyr eccleſiā inchoauit q in gr̄a mortuus fuit: ſi eni ab adā icho aꝺa fuiſſet: nō foret ptinua. Hic fm aug. ciuitatē dei pdidit: cui prim⁹ ciuis fuit: ⁊ q iuſt⁹ fuerat: de⁹ eius oblationē acceptauit.

Enoch. Irad. Manahebel.

¶ In h̄ enoch cayn ſuā dedicauit ciuitatē: vt dicit aug. 15. de ciui. dei Nō ē abſurdū ꝙ cayn edificauit ciuitatē ꝙ cū vix q̃tuor viros ſcriptura dicat tūc fuiſſe: q non oēs numerauit: q tunc eſſe poterant: ſʒ illos tm̄ noīare neceſſe putauit quos ſuſcepti opis rō poſtulauit. Itē idē ibidē: Progenies ex adā p cayn ſceleratū vndenario numero finit̄ quo peccatū ſignat̄: ⁊ ipē nūer⁹ femia claudit̄: a q̃ ſexus factum eſt initium peccati.

¶ Iſte cayn ſceleratus primo ciuitatē pdidit terrenā in qua ſuos poſuit propter timorem: eo ꝙ rapinas ⁊ violentiā exercebat: vn̄ ſuſpicabat̄ ſibi talia reddenda qualia faciebat: iō in tuto ſe recepit

¶ Hic fr̄eʒ ſuū abel pp īuidiā occidit: ⁊ punitus a dño vag⁹ ⁊ profug⁹ deſperatuſqʒ tandē a lamech occiſus eſt.

¶ Mundi etates ſimilitudinarie accipiuntur ſm etates hominis: ⁊ a diuerſis diuerſimode aſſignātur ⁊ ratiōibus multis aſtruunt: quare ſic vel ſic cōuenientius inchoēt vel terminēt: de quibus nihil ad preſens: ſed quantum nunc ſufficit ē aduertenduꝫ ꝙ ſex ſunt etates mundi: ¶ Quaꝝ prima incipit a mūdi creatione: ⁊ durat vſqꝫ ad diluuiū: ⁊ habuit ſꝫ hebraicam veritatem annos. 1656. ſm ſeptuaginta interpretes: ſicut Iſidorus ponit ⁊ alij q̄ꝫplures: quos hic ſequimur: hūit ānos. 2242. ⁊ ſic differunt in ānis. 586. quos hebrai minus habent in hac etate. ⁊ iuxt hūc cōputū matuſale mortu⁹ ē añ diluuiū: eodē tñ āno q̄ diluuiū fuit. ¶ Scd̄a etas incipit a diluuio ⁊ durat vſqꝫ ad natiuitatē abrahe: ⁊ hūit ſm hebreos ānos. 292. ſm ſeptuaginta. 942. ⁊ ſic differunt in ann s. 650. quos iterū hebrei minus habent. Que aūt ſit rō tāte diuerſitatis inuenire nō potui. ¶ Tertia etas incipit a natiuitate abrahe: ⁊ durat vſqꝫ ad initiū regni dauid: hñs ſm hebreos annos. 941. ſꝫ ſeptuagīta. 940. ¶ Quarta incipit a p̄ncipio regni dauid: ⁊ durat vſqꝫ ad transmigratioñeꝫ babylonis ⁊ habet annos. 484. ſm hebreos ſm ſeptuagīta. 485. ¶ Quinta etas īcipit a tranſmigratiōe babylonis. ſ. qñ hieruſaleꝫ deſtructa fuit: ⁊ tēplū ī ea īcēſū ⁊ durauit vſqꝫ ad bñdictā natiuitatē xp̄i: habens ānos ſꝫ hūc modū p̄tactū quē hic ſequinur 590. Et ſicut predictū ē: grandis ē altercatio de ſupputatione annoꝝ huius etatis: diuer ſi diuerſimode computant: ſꝫ nō minus multum differunt inter ſe. Eligat quis qđ ſibi placuerit qđ nobis viſum fuit poſuimus. ¶ Sexta etas īcipit a xp̄i natiuitate: ⁊ durat vſqꝫ ad finem mundi: cuius terminum ſolus deus nouit. ⁊ hec dicitur ſenectus ſiue hora nouiſſima.

¶ Eras plurimas diuerſoꝝ regū: gētiliū: aut opeꝝ magnificoꝝ: aut pſonaꝝ ſubliuiū: hincide annotaui: quibus vtunt aſtronomi in ſuis calculationibus ab adam vſqꝫ ad alphonſiū. Et nota ꝙ era eſt tempus famoſū alicuius gentis vel ſecte incipiens ab aliquo effectu qui eſt notabilis bonitatis vel malicie ⁊ vulgariter poteſt dici datū: iuxta qđ publice conſcriptiōes fiunt. Unde ⁊ ſanctus leo huius nominis primus: frequenter hoc termino era vtitur in ep̄ſis ſuis.

¶ Hiſtoria vt cicero dicit. Eſt teſtis tempoꝝ lux veritatis: magiſtra vite: nūcia vetuſtatis. Utiliſſimū g° ē hiſtorias plures noſſe: atqꝫ in his verſari: vt alioꝝ exemplo vtilia ſequi: noxiaqꝫ vitare diſcamus.

795	970	1122	1287	1454
Malaleel ā. 895. vixit	Iareth an. 962.	Enoch ānis. 365.	Matuſale ā 969.	Lamech. 777.
4404	4229	4077	3912 ¶ Anno añ xp̄i natiuitatē	3645

¶ Adā vir ſcūs cunctis diebus vite ſue prophetie ſpū claruit: penitentiā magnā ac diuturnā fecit filijs ſuiſ p̄cepta iuſticie dedit: p̄cipiēs vt a ꝯſortio cayn ac filioꝝ eius oīno abſtinerent nec cū eis mr̄imonia iūgerent. Hic p̄m⁹ nr̄ parens: vno pctō a paradiſo nos expulit: ſed ſcā ꝯuerſatione ſua ac p̄nia exemplū nobis dedit ad regni celeſtis gaudia remeandi: qui āt hoc non ſequit̄: de primo iuſte ꝯqueri non poterit.

¶ Adam morit̄ ſepelit̄qꝫ in ebron.

¶ Iſte enoch iuſtus placuit deo. ⁊ p̄pt̄ nimiā ſcītatem ſuā tranſtulit eū dñs ī p̄adiſū: vbi cū helia viuit ī magna corporis ⁊ ſpūs trāquillitate vſqꝫ ad antixp̄i aduentū. tūc enim exibunt p̄pt̄ ꝯfortationem electorum: ⁊ martyrio coronabunt̄. Enoch ſcripta reliquit: iuda ap̄lo atteſtante.

¶ Hic matuſale ſeniſſim⁹ q° ad mltitudinē ānoꝝ fuit: oīuꝫ quoſ ſcriptura cōmēorat. Cū. n. 500 ānos hēret: dixit ei dñs. Edifica domū ſi vis: qm̄ adhuc. 500. annis viues: rñdit: p̄pt̄ tantilluꝫ tp̄is nō edificabo domū: ⁊ ſub arborib⁹: ⁊ circa vepres dormiuit: vt prius ꝯſueuerat.

¶ Multiplicant̄ mala ſup t̄raꝫ.

¶ Gygantes ſunt in terra.

¶ Curioſitas

¶ Nota ꝙ oēs artes vel ſcīe ſeculares: liberales ſiue mechanice vel phiſice: hūane curioſitati deſeruientes: a filijs lamech legūt̄ inuēte: ⁊ ſic filij adulterini primū ſubtiliores alijs fuer̄t: ⁊ q2 timebāt futurū piculū diluuij ⁊ ignis: ⁊ iō tubal easdē artes in duab⁹ colūnis ſculpſit vna lateritia: ⁊ alia marmorea.

Ada.

Colūna lapidea adhuc manet ī ſyrida.

Mathuſael.

Bigamia

Lamech.

¶ Satis lamech ab iſtis vxorib⁹ afflict⁹ fuit: q2 p q̄ qs peccat p hec ⁊ punitur.

¶ Iſte lamech p̄m⁹ ꝯt̄ nām ⁊ mores: bigamiā īſtituit adulteriū cōmittēdo: ipſe ēt cayn occidit non tñ volūtarie: ſꝫ cū ſenuiſſet et caligaſſent eius oculi: a puero ducebat̄: qui putās ꝙ ferā vidiſſet: indicauit ei vt ſagittaret: ⁊ ſic ipſū cayn tranſfixit: vñ ob hoc puerū verberibus adeo afflixit: vt ēt moreret̄.

Sela.

Iabel.

¶ Iſte iabel portatoria paſtorū p̄mus īſtituit ⁊ tentoria fecit.

¶ Cōcupiſcentia aurium.

Iubal

¶ Iſte tubal pr̄ canētiū in citharis ⁊ organis ⁊ muſice artis inuentor: proportiones quoqꝫ ſonoꝝ ex malleoꝝ ſonitu ꝑpendit.

¶ Concupiſcentia oculoꝝ.

Tubal chayn.

¶ Iſte tubalchayn fuit p̄mus malleator ⁊ faber: in cūcta opa eris ⁊ ferri: ⁊ inuentor artis ſculpture.

¶ Cōcupiſcentia carnis.

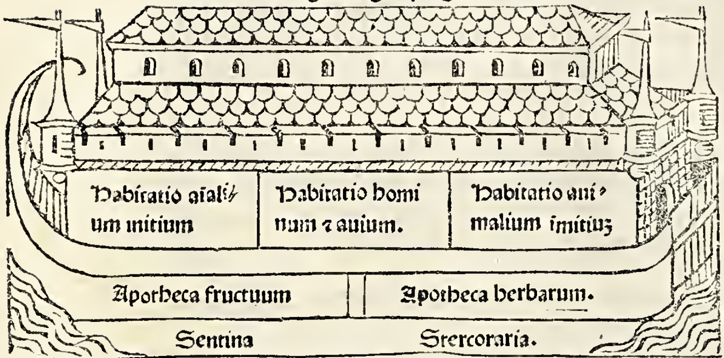
Noema

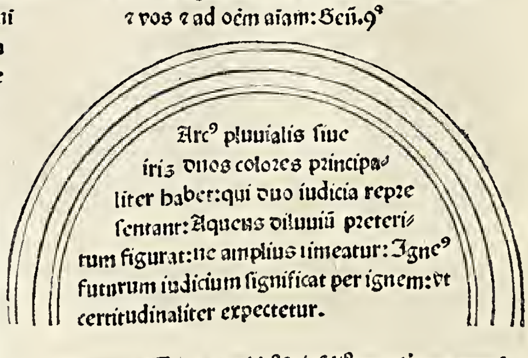
¶ Iſta noema īuenit artem varie diuerſeqꝫ texture: lanam ⁊ linū in fila traxit: ⁊ pannum texuit p̄pt̄ leuitatem: nam antea pellibus beſtiarū pro veſtibus vtebant̄.

¶ Pro intellectu hoꝝ eſt aduertendū: ꝙ veriſſime de iſtis tribus filijs noe. 72. gentes procreate ſūt: vt pȝ gen̄. 10. vn̄ ⁊ ad deſignandū myſteriū hoc: dn̄s ieſus. 72. diſcipulos miſit an̄ faciem ſuā: vt dr̄ luc. 10. De hac mā diligent̄ tractat auguſtin⁹ 16. de ciuitate dei. ⁊ int̄ cetera dicit: ꝙ plures alij nati ſunt qui propterea nō ſunt cōmemorati: quia gentibus alijs naſcendo an̄ceſſerunt: ipſi aūt gentes facere nequiuerunt. Harūȝ autē gentiū vocabula partim ꝑmanſerunt: ita vt hodieqȝ appareat vn̄ fuerint deriuata: ſicut aſſur aſſyrij ⁊ ex heber hebrei. Partim tp̄is vetuſtate mutata ſunt ita vt vix homines doctiſſimi antiquiſſimas ꝑſcrutantes hiſtorias nec omniuȝ: ſed aliquarum ex iſtis origines gentium reperiri potuerūt. Et ſi omnia conſiderentur: plura mutata q̄ȝ manentia nomina apparent.

¶ Hoc ſignum federis: qđ do inter me ⁊ vos ⁊ ad oēm aīam: Gen̄. 9⁹

¶ Nota ſm doctores debitā penā hoc rꝑe mūdo inflictā: quia eni luxuria abundauit: que corpora polluit: iō ꝑ aquā ira lota ⁊ mūdata fuit. In fine aūt mūdi: quia cupiditas abūdabit: ꝑ ignem exuretur. Aurū eni ⁊ argentū igne purgari ſolent ⁊c̄.

¶ Arca noe hūit i lōgitudine. 300. cubitos i latitudine. 50. cubitos: i altitudie. 30. cubitos: ⁊ i ſūmitate vnū cubitū. gen̄. 6

Ionich⁹. fili⁹ noe

¶ Iſte ionich⁹ fuit fili⁹ noe: đ quo moyſes tacet: ſapiens: primo poſt diluuiū aſtronomiam inuenit: ⁊ quedam futura preuidit: ⁊ maxime de ortu. 4. regnoꝝ ⁊ eoꝝ occaſu Cūqȝ pater dediſſet ei munera: iuit in terram ethan: ⁊ habitauit ibi gentem conſtituens: Hic fert̄ ꝯſiliuȝ dediſſe nemroth q̄lo regnare poſſet.

¶ Anno mundi 1642

2242

¶ Noe natus eſt

Hic incipit ſecūda etas mūdi durans vſqȝ ad abraham ꝑ annos 942

Anno vite diluuiū. factum eſt

Noe.

noe. 600.

3557

¶ Temp⁹ diluuij.

Sem filius noe vixit annis 600.

¶ Iſte ſem biennio p⁹ diluuium genuit arphaxat: ⁊ fert̄ fuiſſe melchiſedech: q̄ ꝑm⁹ p⁹ diluuiū edidit vrbē ſalē: ipa eſt hierl̄ȝ: ⁊ ab eo deſcēdert gnātiōes. 27 Aſiā poſſidebat

2567

Cham filii noe affricam

¶ Iſte cham videns verēda pr̄is nūciauit fr̄ibus deridens eū: ob qđ maledict⁹ fuit ab ipſo: horrendum p̄bens exemplū oīb⁹ deriſoribus. Hic generatōes edidit. 30. obtinet.

¶ Noe vir iuſtus grām inuenit coram dn̄o. Cū. n. eſſet ānoꝝ q̄ngentoꝝ: genuit ſem: cham: ⁊ iaphat. Arcā de mandato dn̄i edificare cepit: eāqȝ in. 100. annis ꝑfecit. Cēteſimo q̄ āno iā arca cōpleta: iterū dn̄s appuit ei: mādās vt vxor cū vxore ſua ⁊ filijs: eoꝝq̄ȝ vxorib⁹ arcā īrr ret: ⁊ cū aīalib⁹ ⁊c̄. ⁊ ſtati diluuium iundauit: ſtetitqȝ aq̄ ſup altiſſimos mōtes cubit̄. 15. gen̄. 7⁹. Et nō ꝙ eodē die dn̄ico i maio q̄ īgreſſus fuit: āno reuoluto cū vniuerſis q̄ ibi erāt egreſſus ē. Poſt diluuiū accidit ipſi noe illa famoſa ebrietas: cui⁹ occaſione ipſe filijs. ſ. ſem ⁊ iaphet pro honore pr̄no ⁊ honeſta verecundia bn̄dixit. Filio vo ſuo chā: pro irriſiōe ⁊ irreuerētia maledixit. Et h̄ ſm auḡ. fit ꝑma mētio de ſeruitute: ⁊ ꝑ oppoſitū de nobilitate: nec purādū eſt ꝙ oēs de chā deſcēdentes fuerint ignobiles ⁊ impotētes: cū ipſi ceperūt primo eſſe potētes ſup terrā: vt pȝ de nemroth ⁊ regib⁹ chanaā ⁊ affroꝝ ⁊c̄. nec oēs de ſem: iaphet fuerunt virtuoſi ſiue nobiles aut potētes: cū pene oēs in idolatrie crimē ceciderūt: ⁊ ab alijs oppſſi ſepe fuerūt: ſȝ h̄ maledictio ⁊ bn̄dictio vitia ⁊ virtutes reſpicit: propt̄ q̄ vl̄ quas hō veraciter dr̄ ignobilis vel nobilis: Pari mō q fidē abrahe ſectātur: pori⁹ dicunt̄ ei⁹ filij q̄ȝ iudei: qui carnalit̄ ab eo deſcenderūt: Habuerūt nihilominus q̄dam ſpecialia priuilegia a deo: propt̄ merita pr̄is ac bn̄dictōem. Et ex iſtis trib⁹ filijs noe. ſ. ſem cham ⁊ iaphet: ipſo adhuc viuente iuxta philonis hiſtoriam. 24. miliū ⁊ centū viroꝝ nati ſūt extra mulieres ⁊ paruulos habentes ſupra ſe tres principes: nemroth ietham: ⁊ ſaphene.

¶ Iſte iaphet a pr̄e bn̄dictus eſt: propt̄ ingenuā nobilitatē dilatationēqȝ ei imprecabat: ⁊ ab eo deſcēderūt gn̄atiōes. 15.

¶ Hos. 7. filios habuit iaphet

Iaphet. fili⁹ noe europaȝ poſſedit

Comer.

Magog.

¶ Ab iſto deſcenderāt galathe: ⁊ poſt gallici: ediditqȝ generatōes. 3.

¶ Ab hoc ſcithe ⁊ gothi traxerūt originē ſȝ hieronymū

Aſſenes

Riphat

Tagorma.

¶ Ab iſto ſūt phriges

¶ Ab iſto aſſenes ſarmate venerūt: quos greci regios vocāt.

¶ Ab hoc paflagones.

Filij chus de cham ſūt ſabei.i.arabes — Ab hoc ſabatheni — Iſti noīa pdiderūt ꝛ ſunt nobis ignoti.

Ab hoc aram progeniti ſūt ſyri quoꝝ metropolis damaſcus. vnde ꝛ in hebreo ſyria dr̄ aram

Saba ab hoc — Emila ab hec — Sabatha — Regma — Sabataca. — ab hoc ethiopes occidētales.

ab hoc zetuli i remotiorib⁹ affrice ptib⁹ heremo coherentes.

Saba. — Dadaz

Ab h. ſabeos dicūt appellatos.

Aram. — Hus. — Hul. — Gether. — Mes.

Iſte traconitidis ꝛ damaſci pncipatū tenuit: vn̄ ꝛ iob fuit de terra. ſ. hus.

Iſte iectan exemplo nemroth accepit principatū ſup filios ſem: ꝛ habuit filios tredecim: q oēs fecerūt generationes principales: ſ; ppl̄i iſti ſm hieronymū: non ſūt nobis noti: vel propt̄ trarū longinqtatē: vel propt̄ mutatōes populoꝝ ꝛ nominū: vel ptriti guerris ꝛ ſubuerſionibus vel alijs de cauſis ꝛc.

ab h° dci ſt ludij — Lud

Iſte aſſur q: nolebat rebellare contra deū in edificatiōe turris babel cū nemroth ō fugit de terra ſennaar: ad aliam regionē longinquā pri⁹ nō habitatam: que ex ei⁹ nomine vocat̄ aſſyria: ꝛ edificauit ciuitatem q̄ poſtea vocata eſt niniue: que fuit metropolis totius regni aſſyrioꝝ: Iſte populus ſēp crudelitatis infamiam habuit.

ab h° aſſyrij. — Aſſur

Filij iectan — Elmodab: ſaleph: ſarmoth: iare: aduram: vſal: dedal: ebal: abyma: bel: ſaba: ophir: euila: iobab.

Elamite pncipes pſ pſidis. — Elam.

Iectam.

2244 — 2379 — 2509

Arphaxat viīt ā 338. — Ab iſto deſcenderūt chaldei.

Sale vixit ā 433. — Ab iſto ſamarite ꝛ indi.

Heber vixit ā. 464. — Hic ſm hebreos dr̄ ſpiritū prophetie hūiſſe: ꝛ hūit duos filios: iecthan ꝛ phaleg.

2955 — 2820 — 2690 Anno an xpi natiuitate

Aug. 16. de ciui. dei dicit ſic: Poſt bn̄dictionē filioꝝ noe vſq; ad abrahā nulla fit mentio aliquoꝝ iuſtoꝝ: nec eos tñ defuiſſe crediderim: ſ; ſi oēs cōmēorent̄ nimis longū fieret ꝛ eſſet hec magis hiſtorica diligentia q̄ȝ prophetica prouidētia.

Ab iſto beber hebrei noīati ſt: nā in domo illi⁹ in diuiſione linguarū ſola hebrea lingua remāſiſſe deſcribit̄: q̄ antea hūana dicebat̄: q̄ oēs cōit̄ vtebāt̄

Chus ꝛ meſraiz filij chā — Ab iſto chus ethiopes phibēt̄ progeniti: ꝛ ab iſto meſrai egyptij ſt exorti.

Nemroth fili⁹ chus.

Iſte nēroth gygas decē cubitoꝝ cepit eē potēs i tra ꝛ erat robuſt⁹ venator corā dn̄o: h̄ miſerabile viciū libidis dn̄andi p tyrannidē inchoauit: quo deinceps vſq; hodie mū d⁹ adeo ē ptrit⁹ vt dici nō poſſit: fuit aūt pncipiū regni ei⁹ babylō ꝛ arad: ꝛ achad ꝛ calāne in t̄ra ſēnaar.

Canaā ꝛ futh

Filij chanaan: Sidon ethe⁹ iebuzeus: eueus: emorre⁹: gergeze⁹: arathe us ciue⁹: aradi⁹: ſamarites: amathe⁹ ppl̄i noti. Ab iſto chanaan progeniti ſt affri: ꝛ phenices: ꝛ cananeoꝝ gentes: Et ab iſto futh libies dicunt̄ exorti: vnde ꝛ mauritanus fluuius vſq; in pn̄s futh dr̄: oēſq; circa eū regiones futhenſes.

Septem generatōes fecerunt.

Maday — Iouam. — Tubal — Moſogh. — Thyras

Ab iſto medi veniſſe putāt̄ ſp potētiſſimi — Ab h°. iones q ꝛ greci progeniti ſt: vn̄ ꝛ mare ionij dictū eſt. — Ab iſto hiberi q ꝛ hiſpani: l; qdā ex eo et italos ſuſpicāt̄ — Ab h°. cappadoces: vn̄ ꝛ vrbs apud eos mazecab dicitur. — Ab iſto traces vel thiraces.

Filij meſraim — ludim: anamim: laabim: neptuim phethruſim: celluī De his egreſſi ſt philiſtijm ꝛ captorim: alij ignoti ſt nobis.

Et edidit generatōes quatuor — Filij iouā

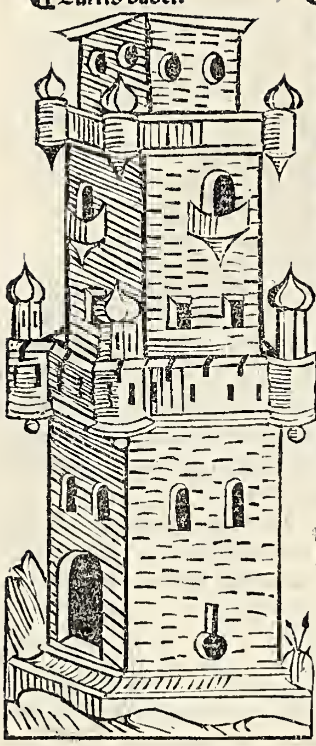
Ad hoc belliſ ꝛ ꝛ poſt eolides. edidit gnātōes. 4.

Tharſis. — Heliſa — Cethi. — Dodanim

Ab hoc rodij

Ab hoc celices vbi ē ciuitas tharſus. — Ab hoc cethei ideſt ciprij

¶ Turris babel.

¶ De malicia hui⁹ nemroth pleni sūt libri: forte diuino iudicio actū est: vt nero i eius vocabulo plane se offerat q̄ similem infamiā habuerit: Nā post cōfusionē linguarū ad psas abijt: ꝛ eos ignē docuit colere: babylone relicta filio suo belo: qui ei successit ꝛ sic deinceps posteritas ei⁹ regnum illud obtinuit vsq̄ʒ ad quartū chiliadē: ſm methodium ꝛc. Sed aug᷑. dicit eum fugatum inde: ꝛ ꝙ filij assur regnum illud obtinuerūt: ꝛ tenuerūt vsq̄ʒ ad annos. 1305. ꝛc.

Nemroth. princeps de chaʒ

Jectan fr̄ faleg de sem.

Suphene de iaphet

¶ Regnū hoc scytharꝝ licet sit vetustissimum tn̄ q̄ꝛ barbarorꝝ ē: int̄ p̄ncipalia regna minime cōputatur: vn̄ ꝓpt̄ illius ppl̄i ineptitudinē siue grossitiē: regio illa semꝑ vocā ē barbarica: ꝛ ē magna valde: q̄ꝛ meotidis paludib⁹ īcipiēs int̄ danubiū: ꝛ oceanū septētrionalem vsq̄ʒ ad germaniā porrigit̄: Et ē prima ps europe: in q̄ p̄mum regnauit Tan⁹ de stirpe iaphet Gothi. i. vngari sunt de his: et dani ꝛc.

Scitarꝝ regnū orit̄ prope danubiū

Amazonum siue mage

fatarū regnū orit̄. i. feminarū int̄ scythas ꝛ albanos versus septētrionē: de scythis trahūt originē.

¶ Isti tres p̄cipes cū ppl̄is suis ꝯuenerūt i cāpū sennaar formidantes diluuiū iterum posse iundare: dixerūtq̄ʒ: Edificemus turrī: cui⁹ altitudo ꝑtigat vsq̄ʒ ad celū ꝛc. vt hr̄ geñ. 11. Uidēs āt de⁹ stulticiā illorꝝ miraculose i penā pcti ꝯfudit liguas eorꝝ ꝛ sic dispsi sūt ꝑ totū mundum.

Sores 1⁹ egypti r̄x

¶ Hic orit̄ egyptiorūʒ regnum q̄ꝺ diuersis alterationibus crebro mutatū fert̄: ꝛ sepe fit mētio ꝺ̄ his i sacra scriptura: et durauit vsq̄ʒ ad augustum.

¶ Anno mundi 2643 2773

¶ Linea xp̄i

Phaleg vixit annis. 239.

¶ His tēporib⁹ primū tēpla ꝯstructa sūt: ꝛ qdā p̄cipes gētiū: tāq̄ʒ dij sūt adorati Quorꝝ prim⁹ bel⁹ dr̄ fuisse adoratus.

Reu vel ragau annis. 302.

2429 2556

¶ Iste phalech filius heber sic dictuʒ est: q̄ꝛ in diebus eius fcā fuit ꝯfusio linguarū: quasi ipse diuisus sit ab alijs: q̄ꝛ in domo sua mansit lingua pristina: q̄ꝛ in ea conspiratōe non fuit: vn̄ ſm aug᷑. in hoc non ꝑuuʒ iusticie vestigiū apparuit: ꝙ ista domus libera fuit ab hac pena: quasi non fuerit ꝑticeps in culpa: Et nota ſm eundē ꝙ numerus linguarū fuit ſm numerū generationū. s. 72. Auctus aūt est numerus gentiū: multo amplius q̄ʒ linguarū: nam in vna lingua plurimas gentes nouimus.

¶ Nobilitas circa hec tp̄a fert̄ introducta. Et nota ꝙ plurimis de causis nobilitas īstituta fuit ¶ Prima fuit necessitas: crescente eni humano genere: cū hoīes ad malū proni essent: oportuit prohibere īsult⁹ prauorꝝ aduersos bonos: ꝛ ideo eligebatur aliquis vir bonus iustior ceteris atq̄ʒ prudētior: q̄ cōitati ꝑsideret: virtuosos promoueret mediocres defenderet: ꝛ malos coerceret. hinc dictus est nobilis quasi pre alijs in virtutibus notabilis. Unde hieronymus. Nihil aliud video in nobilitate appetendum. nisi ꝙ nobiles quodam necessitate constringantur: ne ab antiquorūʒ probitate degenerent. ¶ Secunda cā fuit discolia plebiū que rectū iudiciū ignorabat: licʒ tn̄ inter se pacate viuerēt. Naʒ adeo hebetes fuerūt: ꝙ nihil magnipendere potuerunt: nisi q̄ꝺ vulgari opinione celebrabat̄: vn̄ expediebat pro ipsarū pace conseruanda: vt ex natalibus nobilium principes haberent. ¶ Tertia causa processit ex aliqua fortitudine singulari. Nonunq̄ʒ eni cōitates grauate ob incursus hostiles: tale edictū sanxerūt: vt quicunq̄ʒ patriaʒ a talibus liberaret: ius nobilitatis pro se ꝛ heredibus suis perpetuo obtineret. Hoc mō pl̄es nobilitati legūtur. ¶ Quarta cā ex abūdātia: diuitiarū sumit̄. Aliq̄n eni populares nimia penuria victualiū attenuati: tradiderūt se ꝛ sua alicui diuiti: vt hoc pacto malū inopie temerarent: ꝛ cum deinceps velnt nobilē ꝛ dn̄m recognoscerent. ¶ Inueniuntur etiā q̄dā nobilitates per diuinū oraculū.

Sicio̅ oīoz regni oīz : Hic o̅r fuiſſe cha̅ filiꝰ noe : anniis .65 .⁊ o̅r a q̄buſdā ſaturnꝰ

Agialus 1ꝰ rex

Zoroaſtes rex bracti-

Belꝰ 1ꝰ rex aſſyriorum-

¶ Sicut dicit augꝰ. 18. d̄ ci. dei: regnū ſichioniorꝫ admodū puū erat: de quo doctiſſimꝰ varro velut antiquo tpe exorſus eſt: puenit tandē ad athenienſes: deide ad latinos: d cinde ad romanos: huic ſucceſſit europs 2ꝰ rex ſichionorꝫ.: ⁊ durauit vſqꝫ ad tpa heli ſacerdotis ⁊ iudicis iſrľ.

¶ Iſte zoroaſtes d̄r ſm augꝰ. riſiſſe pmū qn̄ natꝰ ē: nec aliqd hōi mōſtruoſꝰ ille riſus portēdebat cū oibꝰ cōe ſit: fle-anorꝫ pimꝰ. do huc mūdū intrear tē nāqꝫ magicā inuenit: ⁊ a nino i bello ſupatus ē q eiꝰ libros cōbuſſit.

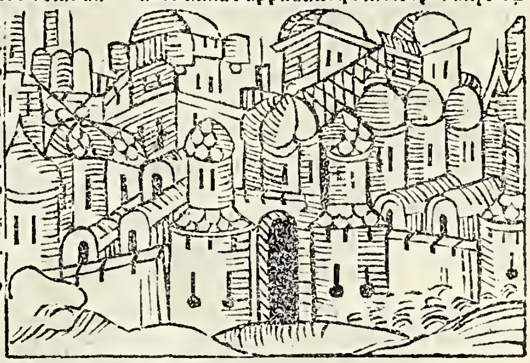
¶ Era pncipalis eu ſebij ⁊ gētiliū: q ātiqora tpa cōmemorant h incohoant cōit. Hoc regnū pene nūqꝫ pacatum fuit.

Ninus 1ꝰ ēr monarcha pmꝰ-

¶ Iſte belꝰ d̄r in obſcuro rgnaſſe: qꝛ puū hūit dn̄ium. Et iſte fuit pmus quē error ppl̄i deū fuiſſe putauit: vn̄ diuerſe gētes diuerſimode eū nominant. ſ. bel baal baaliꝫ beelphegor beelzebub ⁊c. ⁊ ſtetit h enormis error

¶ Augꝰ. int̄ plima regna t̄rarū in qbꝰ t̄rene vtilitatis vel cupiditat̄ ē diuiſa ſocietas: quā hꝰ mūdi ciuitatē vn̄i vocabulo nūcupamꝰ: duo regna cernimꝰ lōgē proueniſſe clariora aſſyriorꝫ pmū: deinde romanorꝫ: ēt tpibꝰ ita ⁊ locis int̄ ſe ordinata atqꝫ diſtīcta. Illud prius in oriēte: hꝰ. poſteriꝰ i occidēte ſurexit In fine illiꝰ initiū fuit hꝰ: Regna cetera caterosqꝫ reges velut appendices dixerim. in gnē hūano vltraduo milia anorꝫ

¶ Hec ciuitatē magnā ninꝰ āpliauit: ⁊ ex ſuo noie niniue appllauit: q ē metropol̄ aſſyriorꝫ

regnauit annis. 15.

¶ Iſte ninꝰ libidie dn̄andi promotꝰ vt latiꝰ regnare poſſꝫ finitimis idē vicinis ſuis bella intulit: ⁊ qꝛ ppl̄s adhuc rudis fuit: nec bellandi: nec armorꝫ pitiā hūit: cito pene totā aſiā ſibi ſubiugauit: factuſqꝫ ē pimꝰ monarcha orientaliū: cūqꝫ nimis doleret de morte pr̄is ſui beli: fecit ſibi in ſolatiū ſuū imaginē eiꝰ: cui tātā reuerētiā exhibebat: vt qbuſcūqꝫ reis ad ipſā ɔfugiētibꝰ pceret: ⁊ penā idulgēr. Huiꝰ exēplo pr̄es charis ſuis mortuis imagines dedicare ceperūt. videtes aūt maligni ſpūs curioſitatē ppl̄i: intꝰ latuerūt: ⁊ rn̄ſa dederūt: ⁊ ſe deos eſſe dixerūt ac diuos honores ſibi fieri decreuerūt: ſicqꝫ hoc infeliciſſimū idol trie crimē itroductū ē: diuine maieſtati pmaxime offenſiuū: ⁊ intm̄ hec veſania creuit: vt capitali ſn̄ia plecteref: q eos hoies fuiſſe affirmaret.

monarcha pmus

2905	3035	3114
Saruch vixit. an 230	Nachor annis 148.	Thare ānis 205.
2994	2164	5087

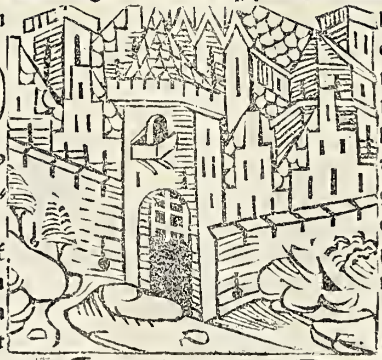
¶ Anni an xpi natiuitate

¶ Iſte thare pꝰ mortē filij ſui arā exiuit de vr chaldeorꝫ ⁊ pegrinatꝰ ē i charrā cū filijs ⁊ nepotibꝰ ſuis: fertur qꝫ propt̄ iniurias illatas ſibi a contribulibꝰ ſuis: eo qꝫ nollet adorare ignē: receſſit: ⁊ d̄r ab hebreis cōirer: qꝫ nemroth ibi regnauit: q dictus fuit alio noie amraphel rex ſenaar: quē diu poſt hec abrahā ſupauit: ⁊ pcuſſit: vt d̄r gen̄. 14.

Inſtitute: lꝫ pauce q̄rū aliq̄ pmanſerūt: vt in dauid: alique cito defecerūt: vt in ſaul ⁊ ieroboā: ⁊ quorūdā aliorum. plurime quoqꝫ legunt̄ nobilitates p violētiā ⁊ tyrānidē introducte: q̄rū ſil̄r aliq̄ ſtatim deſtructe ⁊ penitꝰ delete fuerūt aliq̄ ſtabiles pmāſerūt: Et nō qꝫ ſm veteres hiſtorias raro aut nūqꝫ in paganiſmo: nobiliā ſtirpes ppetuate fuerunt propt̄ tyrannidē ⁊ ſupbiā. Multe etiā apud xpianos propt̄ eandē cām delete ſūt: ſm illud eccleſiaſtici: 10º Sedes ducū ſupborꝫ deſtruxit dn̄s: ⁊ ſedere fecit mites pro eis Itē nō qꝫ nemo vnqꝫ nobilitatē odio habuit: qꝛ ē bonū p ſe appetibile: ſic virtꝰ aut religio: ſꝫ multi ſci eā fugierūt ob grā de piculum quod in ea latet: propt̄ difficultatē maximā ipſi annexam: hoc ſatis in ſcō propheta dauid apparuit: quem ipſemet deus tā peculialit̄ elegit. Reliquit̄ ergo qꝫ vix pauciſſimi ad tantā ſublimitatē idonei fuerunt.

¶ Idolatria ortꝰ: Nota qꝫ ſi bn̄ reuoluas hiſtorias reperies qꝫ tria pncipaliter hoies ad idolatriā induxerūt. ſ. affectio circa morientes: timor ⁊ adulatio apud reges: ⁊ diligētiā artificū circa ſculpturā. Demones āt in idolis latentes: ⁊ reſponſa dātes: hūc errorē ɔfirmauē nimis: ita vt capitali pena plecteref: q ei ſe nō ɔformaret. acceſſit inſup fraudulenta poetarū laudatio: q miſeros dānatoſqꝫ hoies in celū compoſitis carminibus extulerūt: Et pulchre eodē tēpore cū demones loqui hoibꝰ cepiſſent: miſit clemēs dn̄s angelos ſuos: vt quibuſdaꝫ electis ſuis etiā viſibilit̄ loquerent̄: ne ſil̄ tota hūanitatis maſſa errore peſſimo deperiret.

¶ Tempora groſſa ⁊ rudia: in quibus nimis humanum genus defecit a pſpicuitate nãlis luminis: ⁊ iõ neceſſe fuit inſtitui leges poſitiuas: vt earũ adminiculo hõ rediret ad priſtinã ⁊ nãlẽ intelligentiã: vide ſup hõ. doctorẽ ſcm̃ i pma ſcḋe. Nõ ꝙ mlti iniq leges ab hoib⁹ iſtitute fuerĩt ꝓt dictamẽ recte rõnis: ⁊ mlti hoĩes q ceterĩ ſiue in potẽtia: ſiue i prudentia ⁊c. pſtantiores erant: dij putabant. Oẽ.n.qḋ erat inſolitũ reputabant quaſi diuinum.

¶ Iſte telexion ſichionioꝝ 5⁹ rex fuit: q⁹ regnãre adeo ibi mitia ⁊ leta tpa fuerũt vt eũ defũctũ velut deũ colerent ſacrificãdo ⁊ ludos celebrã⁹. quos ei pmit⁹ fecerũt: huic ſucceſſit thuriac⁹: circa c⁹ ſepulchꝝ ẽt ſacrificare ſolebant.

Telexion.

Melchiſedech rex ſalem.

¶ Iſte vulgarit dicebat rex iuſt⁹ ꝓpt eximiã ſcitatẽ: panẽ ⁊ vinũ obtulit abrahe i magnũ myſteriũ: fuit ẽt ſacdos dĩ excelſi.

¶ Iſta ſemiramis relicta: vxoꝛ nini fuit q p⁹ moꝛtẽ regẽ aggreſſa ẽ idos: ⁊ obtinuit eos: ⁊ ſic p totã aſiã regnũ aſſyrioꝝ dilatatũ eſt. Ciuitatẽ maximã babylonie inſtaurauit ⁊ muris circundedit: hec a filio ſuo nino dr̃ interfecta: eo ꝙ ipſũ ad illicitũ ꝯcubitũ auſa fuerit ꝓuocare: ſic recitat augꝰ. 18. ḋ ciui. dei. Magiſter in hiſtoꝛia dicit: ꝙ ꝓpꝛio filio nupſit: ⁊ ex eo filiũ genuit: q babyloniã caput regni inſtaurauit.

¶ Reges aſſyrioꝝ.

Semiramis. 3.

¶ Treueris extruit ſup moſellã: ciuitas antiq: ⁊ añ romam treueris fuit annis mille trecentis.

Nin⁹ 4⁹

¶ Iſte ninus fili⁹ magni nini et ſemiramidis 4⁹ aſſyrioꝝ rex fuit ⁊ ferĩt matrẽ ꝓpriã occidiſſe vt ſupra.

Arri⁹. 5⁹

Iſte eſt 5⁹ rex aſſyrioꝝ: ſub quo nat⁹ ẽ iſaac ſm augꝰ.

¶ Abraham q̃tuoꝛ reges ꝑcuſſit ꝓpt loth: q2 ceperãt eũ: vt geñ. 14. quoꝝ vn⁹ dr̃ fuiſſe nemroth: ⁊ dr̃ h amraphel.

¶ Anno mũdi. 3184.

Linea xpi. naſcit abraham.

2015

Hic incipit tertia etas mũdi durans vſq ad Dauid habens annos 940

Abraham filius tharie. vixit ã. 175.

Zoroas his tpibus: pꝛimus artẽ magicã dr̃ inueniſſe.

3234 — 3284

Nõ dubitẽt ꝙ ãno abrahe 75. ḋ magnifica glĩa ſũmi dĩ elapſũ ẽ vbũ mie ſup hũanũ gen⁹: q2 tũc ceperĩt oꝛacła ꝓmiſſionũ dĩ appere: o q̃3 ſuaue vbũ: vide augꝰ. 16. ḋ ci. dĩ. itẽ geñ. 15

¶ Hic pmũ ſcĩ ãgeli i foꝛma hũana apparẽt hoib⁹.

Iſaac vixit. an. 180.

Nõ ꝙ a natiuitare iſaac vſq ad exitũ ḋ egypto fluxerĩt ãni. 40. vide lyrã geñ. 15.

9961 — 1619

¶ Hic incipit illa dulcis et deuota hiſtoꝛia pr̃iarcharũ nr̃oꝝ: q verũ deũ coluerũt ⁊ colendũ ꝑdicauerũt. vide geñ. 12. vſq ad finem.

¶ Magn⁹ iſte amic⁹ dei abrahã: naſcitur anno. 43. nini regis.

¶ Iſte loth cũ exiſtet ſodomis genuit hos duos filios ḋ duab⁹ filiab⁹ ſuis ebri⁹ fcũs: vir ſcũs angelicã meruit viſitatiõem: ſicut ⁊ abrahã.

¶ Iſte arã moꝛtu⁹ ẽ i vr caldeoꝛũ. i. in loco q vr dicebat. Oḋ ãr dr̃ ꝙ i ignẽ ꝓiect⁹ fuit cũ abrahã ⁊c. fabule ſũt iudeoꝝ ſʒ magiſtrũ in hiſtoꝛijs ⁊ alios.

Arã fili⁹ thare fr̃ abrahaʒ

Loth filius aram

Moab

¶ Iſta ſaraia diu ſteril: tãdẽ gr̃a diuina fecundata parit iſaac nonagenaria: mulier ſcã: alio noĩe dr̃ ieſcha: vxoꝛ abrahã: filia aram.

Saray.

Nabaioth.

Eſau.

Agar egyptiaca fãula ſare ꝯcubina abrahe: de hac agareni.

Iſmael hõ ferus

¶ Hos duos filios cũ. 10. alijs genuit ḋ muliere egyptiaca.

¶ Iſte vẽdidit pmogenita fr̃i ſuo. Iſpe ẽ pr̃ idumeoꝛũ: ⁊ mõtẽ ſeyr poſſedit ⁊ pmo eq̃s ⁊ aſinis iunxit vñ oꝛti ſũt muli

¶ Iſte eſt pr̃ moabitarum.

Cedar.

¶ Iſte nachoꝛ exiuit cũ pr̃e ſuo thare de caldea: ⁊ venit i carram meſopotamie: ibiq3 moratus ẽ: ⁊ poſteritas ei⁹ permanſit.

Nachoꝛ fi thare fr̃. abrahaʒ.

Melcha filia araʒ

Ammõ

¶ Iſte ẽ pr̃ ãmonitarũ

Madi

¶ Iſte batuel ẽ fili⁹ nachoꝛ quẽ peperit ei melcha. h mãſit poſt moꝛtẽ pr̃iſ carram. De h⁹ deſcẽdit balaã ⁊ heliu

Labaʒ

Cethara

Batuel

De iſta cethura oꝛti ſũt pleſ filij ⁊ gẽtes: vt pʒ geñ. 25

¶ Vxoꝛ nachoꝛ genuit 8. filios: vt patʒ geñ. 22. ſed de vno. ſ. batuel fit ꝓſecutio ꝓpt rebeccã vxoꝛẽ yſaac.

Rebecca.

Hic ẽ labã frat rebecce cũ q⁹. fuiuit iacob ꝓ duab⁹ filiabus ſuis. ſ. lia ⁊ rachel.

Bus.

Madian.

Hus.

De h oc deſcendit ſm quoſdam. iob.

¶ Circa iſtud tẽp⁹ ſodoma ⁊ gomoꝛra ꝓpt peccata ſua hoꝛribilit ſubuertuntur.

¶ Jupiter fabulatꝛ cū iſide ꝯcubuiſſe: ex q̄ diuina q̄dā proles orta putatꝛ a groſſiſſimis plebib⁹: hoc ſtudiū fuit quoꝝdā maleficoꝝ talīt ſua aut potētū ſtup̄ excuſare

Jſis.

¶ Jſtis tpibus promethe⁹ fratꝛ athlantis: p̄mo dict⁹ ē feciſſe hoīes tū q: de rudib⁹ doctos fecit: tū q: legitꝛ feciſſe hoīum imagines q̄s arte q̄dā deambulare fecit: ipſe etiā p̄m⁹ annulū inuenit ī q⁹ gēma incluſit: ꝛ ī q̄rto digito portari iuſſit: ꝓpt̄ venā cordis q̄ illuc tēdit.

Jnachus 1⁹ argiuoꝝ rex

¶ Hic oritꝛ regnū argiuoꝝ ſiue grecoꝝ: vbi p̄mo inachus regnauit: et durauit vſq3 ad tēpora delbore.

¶ Jſta p̄mo dicta fuit Jo filia inachi: ſ3 ī egyptū nauigās: bī līas docuit ꝛ iſis vocata eſt: ꝛ pro magna dea colitꝛ a ſtultꝭ plebibus.

Phorone⁹.

¶ Jſte prim⁹ ī grecia inſtituit iudicia: legeſq3 cōſcripſit: h hūit frēm q menſes ꝛ annos docebat obſeruare: ꝛ ſacella ꝯſtituit ad colendos deos: ꝓpt̄ qd̄ a rudi pplō int̄ deos ꝯnumeratus eſt: ꝛ ei boues imolabant: dictus eſt phegous.

Xerſes 7

¶ Hic dr̄ xerſeſ antiquus q ꝛ bale⁹ vocatꝛ: ſub q⁹ nat⁹ ē iacob regnāte tunc apud ſichionios thuriaco quē q̄dā thurimachum ſcribūt.

Arma miter. 8.

¶ Hic ē ſm aug⁹. 8⁹ rex aſſyrioꝝ ſub quo deus apparuit iſaac ꝓmittens ei q̄ promiſerat pr̄i ei⁹ regnāte tūc apd̄ ſichionios leocippo etiā. 8. rege.

Belocus .9.

¶ Colchines rodū ꝯdiderunt.

¶ Sub iſto beloco nono rege aſſyrioꝝ locut⁹ ē dn̄s ad iacob reꝓmittens ei que promiſerat patrib⁹ ſuis: q̄ fūt hec duo. ſ. poſſeſſio t̄re ꝓmiſſionis. i. chanaan: ꝛ bn̄dictio oīum gētium in ſemine ipſius: qd̄ eſt xp̄s dn̄s.

¶ Apud egyptū fuit inſolita faſtidiendaq3 vbertas. Deinde iugis ꝛ intolerabilis fames: cui ioſeph diuina ꝓuiſione ſubuenit.

¶ Diluuiū in achaia: tpe ogigij regis eleuſine.

Minerua

¶ Hec apud lacū triconidē poſt iſtd̄ diluuiū p̄mo apparuit: ꝛ p̄res artes īuenit ibi ꝛ p̄cipue lanificiū: ꝛ dea fcā eſt ſm errorē gentiliū.

Abraham moritur ꝛ ſepelitur in ebron.

3344 — 3434

Jacob vixit an. 184.

¶ Natus eſt ioſeph filius iacob anno e us 90. ꝛ vixit annis. 110.

Judas fili⁹ iacob. 5.

¶ Ab hoc tribus regia deſcendit: ꝛ tandem xp̄s dn̄s.

1856 — ¶ Anno an xp̄i natiuitatē 1766

Prima vxor iacob lippa ocul' genuit ſex filios et vnā filiam.

Lia.

Bala famu-

-la hec ꝯcubina iacob genuit duos filios.

Dan. tribū facit de q̄ ſamſon nat⁹ ē

Ruben. tribū facit ꝛ ꝑdidit p̄mogenita.

Thamar. hec ab her ꝛ onā filijs iude viduata: genuit ab ipo iuda gemios filios. ſ. phares ꝛ zaram.

Neptalim. tribū fac.

Symeon. tribū fac.

Sue. vxor iude

Joſeph vir ſcūs ꝛ glīa dom⁹ iſrl': duplicez tribū fac: p̄mogenita ſūt ei⁹.

Joſeph

Manaſſes.

Leui ſacerdotalē tribū legimus ab h⁹ deſcendiſſe.

Her. fili⁹ iude neq3 ꝑcuſſus eſt a domino.

vxor iacob diu ſterilis tādē genuit duos filios ꝛ mortua in ptu ſepelitꝛ ꝓpe betleem.

Rachel.

Beniamin tribū facit de q̄ paul⁹ ē nat⁹.

Ephraim. tribū fac. Jſti duo filij ioſeph nati ſūt ī egypto: ꝛ cōputatꝛ int̄ filios iacob.

Jſachar. tribū fac.

Sela. fili⁹ iude cū adhuc paruul⁹ eſſet nō dedit eū iudas thamar: ſ3 eam viduā remiſit ī domū p̄ris ſui. cū āt creuiſſ3 timuit dare ne occidētur ſic fr̄es ei⁹: vn̄ et thamar caute ſimulās ſe mēetricē ꝯcepit ī biuio de iuda: ꝛ genuit phares ꝛ zaram: vt p3 Geñ. 38.

Zabulō tribū fac.

famula rachelis ꝯcubina iacob genuit duos filios.

Selpha.

Gad. tribū fac.

Dina filia nō facit tribū ī iſrl': hec cū exiret videre muliēres regionis corrupta ē a ſichem.

Onan fili⁹ iude ēt neq3. ꝑcuſſus ē.

Aſer. tribū fac.

¶ Iſte ſerapis tertius rex argiuoꝝ fuit dictus apis cū in egyptū nauigio veniſſet: ⁊ ibi mortuus fuiſſet fact⁹ ē a ceca gēte oīum maxim⁹ egyptioꝝ de⁹: Tūc etiā mirabilis ſupſtitio incepit de boue diſcolore: quē apē vocabant: eo ꝙ viuus coleret: ⁊ illo mortuo demones vitulū ſimilē ibidē procurabant ad decipiendū rudem populū. Inde venit ꝙ filij iſrael ſimiliter delyrabant: vt pꝫ. Quid hac ſtulticia miſerabilius in hoīe rationali?

Sperapis.

¶ Iſte arg⁹ q̄rtus rex argiuoꝝ fuit: ex cui⁹ noīe illō regnū nomē accepit: Hic p⁹ obitū de⁹ haberi cepit: templis ⁊ ſacrificijs hon orratus. Hoc tempore grecia ſegetes habere cepit: delatis aliunde ſeminibus.

Argus.

¶ Omogir⁹ pm⁹ ad aratrū boues iunxit.

¶ Corith⁹ conditur.

¶ Athenas cicrops ↄdidit: ⁊ ex minerua nomen accepit. Hec ciuitas mutrix liberaliū artiū: ⁊ multoꝝ phoꝝ fuit: tū ludificantib⁹ demonib⁹: ſupſticioſa effecta ē. vide in aug⁹. 18. d̄ ci. dei. mirabilē fabulā.

¶ Reges aſſyrioꝝ

Baleus.

¶ Iſte fuit decim⁹ rex aſſyrioꝝ: ſub quo mortuus ē iſaac: regnāte tūc apd̄ ſicbionios meſſapo nono rege.

Amth⁹. 12⁹

¶ Apollo delphicus clarus habeť: ⁊ poſt morte deus habitus eſt. Hic etiā dr̄ phiton: ⁊ artē illā magicam inuenit: que dicit phitonica: de qua fit mentio in ſacra ſcriptura.

¶ Iſte fuit. 12. rex aſſyrioꝝ: ſub quo mortuus ē ioſeph regnāte ſicbionioꝝ plēmeo. 11.

¶ Athlas magnus aſtrolog⁹ qui ⁊ celū humeris portaſſe dr̄ ꝓpť periciā aſtroꝝ.

Pharao nephres

¶ Iſte pharao rex egypti ſuſcep t ioſeph: ⁊ exaltauit eū ꝓpť ſomniorū interꝑtationē. vide pulcherrimā hiſtoriam Geň. 41.

¶ Mercuri⁹ multarū artiū pit⁹ claruit: q̄s hoīb⁹ tradens de⁹ credebať

Pharao amo nophis.

¶ Iſte pharao ignorabat ioſeph: ⁊ iuſſit ſubmergi pueros: vt hr̄ exodi p̄.

¶ Memphis conditur ciuitas egypti

¶ Anno mundi 3445 3495 3544 3594

¶ Linea xpi.

Phares.

Eſtrom

1755 1705 1655 1605

¶ Iſaac moritur

¶ Iacob moriť ⁊ ſepeliť in ebron glorioſe a ioſeph.

¶ Yoſeph moriť annoꝝ. 120.

¶ Seruit⁹ ppl̄i iſrľ incipit durans annis. 144.

Ioſeph. vir ſanct⁹

¶ Iſte ioſeph cum eſſet. 16. annoꝝ venditus eſt. Anno aūt trigeſimo fletit coram pharaone interꝑtans ſomnia ei⁹: qui ⁊ ſublimauit eū: Et q2 caſtus fuit ⁊ timoratus: ideo a dn̄o vbiqꝫ dirigebať.

¶ Circa iſta tpa incipit hiſtoria libri exodi.

c

Menri

Geſron

Iſaar.

Chore.

Leui filius iacob. vixit annis 137.

Caath. vixit ā- 133.

Amraz vixit. ā. 137.

¶ Iſte leui pr̄ omniū leuitarū: qui grandē honorē ſacerdotalis dignitatis adepti ſunt ꝓpť moyſen ⁊ aaron: et his etiā chriſtus deſcendit propter affinitatem tribuū huius ⁊ inde: ⁊ propter myſteriū: q2 xp̄s ſūmus ſacerdos ⁊ rex etern⁹ ſic debuit naſci: ⁊ nobis innoteſci.

¶ Hic oriť regnū athenienſiū: vbi prim⁹ iſte cicrops regnauit: q multas ſupſtitiones inſtituit nūq̄ȝ antea in grecia viſas: ab hoc primū iupiť deus p̄dicať: eiq̄ȝ bouem offert.

Cicrops 1⁹ rex atheni- enſium

¶ Bos in egypto exijt de flumine in feſto ſerapis: ⁊ eleuať i aere: ⁊ rurſū itrat ⁊ nō cōparet: ⁊ pro deo coliť a ſtulta plebe.

¶ Lacedemon condiť.

¶ Nota q̄ ſm aug⁹. circa iſta tēpora multa mēdacia ⁊ fabuloſa ānotanť a grecis hiſtoriographis: que cōiter multo minora ſunt q̄ȝ fama iactanť: de modico negocio magna p̄dicant.

¶ Liberpater vinū inuenit p̄mo in grecia: ⁊ argos p̄didit: ipſe eſt dioniſius bacchus filius ſemele regis thebeorū: ⁊ pro deo cult⁹ eſt.

¶ Hercules antheū vicit: Nota ſm aug⁹. plures fuerunt hercules ⁊ liberipatres quos indoctum vulgus: aut putauit aut voluit deos fuiſſe.

Safrus

¶ Diluuiū deucalionis factū i theſſalie: ⁊ fetontis fabularū incendiū: ȝ vocať ideo deucalionis: q2 in ei⁹ regno maxime fuit.

Aſchara des.

¶ Aptheros rex crete primo mell' colligēdi vſū inuenit. Hui⁹ filia ex inceſtu concepit: de quo mirabilia narrant: Et p⁹ ibi idē fili⁹ regnauit: dict⁹ fuit auidis leges fecit: ⁊ boues aratro primus iunxit. mus iunxit.

¶ Iſte fuit. 14. rex aſſyriorū ſub quo natus ē moyſes i egypto regnante ſichioniorū. 12. orthopole: et argiuorū. 5. criaſo.

¶ Sub iſto moyſes eduxit pp̄l'm de egypto: Rexit tūc apud ſichionios maratus: apud argiuos triopas: nouiſſimo tempore cicropis athenienſis regis primi.

Pharao bocchoris.

¶ Iſte pharao nepus a nefre: non audiuit vocem dn̄i nolens dimittere filios iſrael: q̄re decē plagis attritus: poſtea cū ſuis in mari rubro ſubmerſus fuit.

¶ Filij iſrael ſūt i magna tribulatione ⁊ ſeruitute.

3644 3688

Aram

Aminadab.

¶ Iſte aminadab: prim⁹ p⁹ moyſen fide plena ingreſſus ē mare rubrū alijs trepidantib⁹ p̄pter qđ regalem ſtirpem meruit procreare.

Naaſon.

P̄nceps trib⁹ iuda i deſerto fuit.

1151 5551 ɑnno aṅ xp̄i natiuitate

¶ Iob vir ſcūs: ⁊ paciēte ſpeculū circa hec tp̄a naſciť de linea nachor fratris abrahe: vixit annis multis: q2 p⁹ flagella vixit annis 140. ⁊ hec ē poſitio aug⁹. greg⁹. lyre ⁊c. ſ. tertia gn̄atōe poſt iacob: ⁊ ſic fuit ɔtemporaneus moyſi licet diu poſt eū vixit. vide Auguſtinū de ciui. dei 18 ⁊c.

¶ Lex dať in monte ſyna.
¶ Liber leuiticus ſcribiť.
¶ Liber nūerorū promulgať
¶ Tabernaculū preparať.

¶ Chore cū trecentis viris perijt.
¶ Dathan ⁊ abyron abſorbentur.
¶ Et multa milia proſternunť ⁊c.
¶ Deuteronomiū ſcribiť.
¶ Balaam prophetat ⁊ occidiť.

Moyſes 1⁹ iudex

annis 40. iudex fuit: vixit aūt annis. 120.

¶ Iſte moyſes de cuius laude reſonāt celū ⁊ terra: oīum prophetarū ⁊ hiſtoriographorū excellentiſſim⁹ fuit: Deū vidit facie ad faciem clare: qđ de nullo alio preterq̄ȝ de paulo ap̄lo ſcriptura teſtať in hac fragili carne. Rō eſt vtrobiq̄ȝ eadem q2 ſunt duo p̄reſfamilias: ille circūciſionis: iſte in p̄putio: dātes teſtimoniū de diuina eſſentia: ⁊ docentes vnū deū verū colendū. Ergo iſti duo tanq̄ȝ primicerij debebāt prius videre: vt poſtea legitime teſtificare poſſēt: alij āt in figuris.

Moyſes naſciť ⁊ poniť in aquā.

Aaron naſciť ante moyſen annis tribus

Maria

¶ Iſta maria prophetes fuit: carmē cecinit: leproſa fuit. 7. diebus propt murmur: moriť in cades deſerti ſin ⁊ ibidē ſepeliť.

Aaron 1⁹ pontifex vixit annis. 123.

¶ Iſte aarō a deo vocať: digniſſimū ſacerdotiū ſibi aſſūpſit: ⁊ teſtamentū etnū ſibi ⁊ filijs ſuis ſtatuiť: moritur ānorū. 123. ⁊ ſepeliť in mōte hor: fili⁹ q̄ȝ ei⁹ eleazarus in pontificatu ſuccedit.

Ithamar.

Eleazar.

Nadab

Abiu.

Iſti duo offerantes ignē alienū: pcuſſi ſunt a dn̄o.

Circa iſtud tempus inceperunt reges in italia regnare: et multoties noīa variarūt: ex quibus romanoꝝ propago clarius deducit.

Italus rex iuxta albulā fluuiū .i. tyberim ciuitatē ꝯdidit: vbi pᵒ roma ꝯdita fuit: a qᵒ tota italia nūcupata fuit.

Iſte primᵒ ſaturni filiᵒ primus rex laurentum fuit: qui bellator egregiᵒ et augur fuit et inter deos nūeratᵒ eſt.

Reges italie

Janus.

Iſte ianus p̄mᵒ oīuʒ regū italie dr̄ fuiſſe filiᵒ noe q palatiū extruxit qd̄ dr̄ ianiculū Et pᵒ pro magno do hitᵒ fuit: duas facies ei figurātes et ī pnciᵒ āni eiᵒ feſtū celebrātes: qn̄ eſſet finiſ p̄teriti: et p̄ncipiū futi āni. Inde ianuarius menſis dictᵒ eſt

Saturnus pater iouis

Iſte ſaturnᵒ de creta īſula dr̄ ve niſſe ī italiam et ibi regnaſſe: quē deli ri idolatre mira ce citate hoīeʒ fuiſſe negāt: cū tn̄ eū regnaſſe dicāt: Et primᵒ ſtercᵒ ſup agros proijcere docuit: quare etiā ſterculius dr̄: et romani ſtercoriani poſt dicti ſūt a etiā ſaturniani: Et iſte primos nūmos aureos iſtituit: et ab ido cta et ruſtica multitudine deus appellatᵒ ē

Picus.

Iſte fuit octauus rex aſſyrioꝝ: ſub quo mortuᵒ ē ioſue: regnante apud ſichionos .16. corace: apd̄ argiuos decimo danao: apud athenienſes 4. ericthonio.

Amictus

Cathiuus ꝯdidit thebas: regnās ibi: et grecas lr̄as īuenit.

Reges aſſyriorum

Fenix venit in tyrū et ſydonē et regnauit ibi: et vſum farū tradidit eis: et coloris enicei in qᵒ capitalia facerēt

Sibylla ſamia femonoe dicta ap̄te prophetat d̄ xp̄o et de paupcula eiᵒ matre.

Erictoniᵒ atheinenſiū p̄nceps p̄mᵒ in grecia q̄drigā iunxit.

Mercuriᵒ lyrā ꝯdidit.

Iſte ē .23. rex aſſyrioꝝ: ſub quo hiſtoria del bore ānotat̄ ſm augᶜ. et regnū argiuoꝝ defecit

Lāperes.

Trois in dardania regnat: et troiam condi dit.

Fabule multe a grecis annotant̄.

Sibylla erithrea in babylone orta: mlt̄a prophetat de regno iudeoꝝ: et troia ſubuertenda: et de xp̄i incarnatōe: et beate v̄gine maria.

Anno mundi 3725 3775 3825

Linea xp̄

Salmon Raab eiᵒ vxor.

Booʒ filius ſal de raab.

Rachab de qᵒ deſcēdit ſtirps valde religioſa hoc tp̄e fuiſſe credit̄. ip̄e āt de ietro cognato moyſi deſcē dit: et ꝯuerſus fuit ad iu daiſmū.

Booʒ.

1474 1424 1374

Moyſes morit̄

Jordanis ſiccat̄

Iericho capit̄

Sol ī celo imobilis ſtat.

Hic ſm quoſdā texitur hiſtoria de ſtructiōis beniamī et gabaōo: propt̄ ſtupri crimen.

Nota ꝙ hic fit saltᵒ p euangeliſtas vſqʒ ad boos: et obeth qꝛ ad minus int̄ eos fluxerunt anni .372. quod tēpus ad vnū hoīem referri nō pōt: et ideo h̄ ponunt̄ quinqʒ magis ad denotandū tempus q̄ʒ rem geſtam.

Sāgar 5ᵒ.

Hic non inponit̄: qꝛ annos non habet

A ioſue vſqʒ ad aioth āni .40. de tribu iuda de beniamin de effraim

Judices

Ioſue 2ᵒ

Othoniel 3ᵒ

Aioth 4ᵒ ā .8.

Iſte aioth pcuſſit eglō re gē moab: et liberauit iſrl̄. fuit enī. vir fortiſſimus: et vtraqʒ manu pro dextra vtebat̄ Pᵒ hunc fuit ſangar: q pcuſſit C: philiſtijm .600. viros vomer iudicum .3ᵒ.

Delbora. 6ᵒ an .40

Iſte ioſue vir bellicoſus fuit p̄mo ī deſerto amalech vicit pᵒ mortē moyſi a deo iudex ꝯſtitutus fuit iſrl̄: vt fram ppl̄o diuidēret: cuiᵒ bella et opa et religioſa mens: in libro ſuo deſcripta ſūt.

Iſte othoniel frat̄ caleph iunorᶜ liberauit iſrl̄ d̄ oppſſiōe regᶜ meſopotamie: quē pcuſſit. Ip̄e accepit arā ī ꝯiugē q̄ petiuit irriguū ſupiᵒ et īferiᵒa p̄re ſuo caleph vt p3 iudicū pᵒ.

Iſta delbora fuit mulier et propt̄ grāʒ prophetie de latᵒ ē ei honor vt iudicaret iſrl̄: vn̄ de mādato dei vocauit baruch vt pcuteret hoſtes iſrl̄: Et iu aluerūt filij iſrl̄ cōtra iabin regem chanaā et ciſarā principē militie eius: et deleuerūt eos Judicū .4ᵒ.

Pontifices

Eleazarus.

Hiſtoria libri iudicū incipit

Hiſtoria libri ioſue incipit.

Iſte eleaʒarus 2ᵒ pōtifex cū ioſue diuiſit iſraeli fram: et ab eo deſcenderūt pontifices vſqʒ ad xp̄m paucis exceptis.

Hiſtoria d̄ idolo michee & expoſitores cōiter dr̄ accidiſſe pᵒ ioſue in iiil̄ .8. ānis: ſʒ hebrei dicunt ꝙ tp̄e othoniel.

Phinees

Iſte phinees cū adhuc iunior eſſet: ʒelauit pro dn̄o tranſfigēs luxuriantes: et ita placatus ē dn̄s. Numeri .25.

¶ Iſte ſecundus rex laurentum fuit: qui etiam deus fuit illorum: qui ſic voluerunt vel putauerunt.

¶ Ex hoc latinorum regnum dici cepit: ⁊ laurentum defecit.

Carmentis filia euandri litteras latinas inuenit.

Latinus. — Faunus.

¶ Sub iſto dr̃ factũ excidiũ troie: forte prime ⁊ non ſecũde hoc tp̃e thola iudicauit iſrl̃.

¶ Occaſio troianorum bellor̄ oriẽ q̃ tanq̃ʒ ſcintilla minima fuit eo ꝙ laomedõ nõ recepit herculẽ ⁊ iaſonẽ cũ honore debito: ⁊ ex tãtillo tot creuerũt mala. Caueat ſe q̃ſqʒ ait comic⁹.

Thauran⁹

¶ Anchiſes ex dea venere generat eneam qui regnauit in italia hec ficticia deceptores rudiũ popul̄or confixerũt: quibus ſua ſtupra ⁊ adulteria palliarunt.

¶ Sibylla phrigia fertur vaticinata fuiſſe anchiſe: ⁊ de flagellatione potentũ terre: ⁊ de deſcenſu dei de olympo.

¶ Sibylla delphica añ troiana bella vaticinata ẽ de ṽbi ĩcarnatiõe abſqʒ marĩ coitu: ⁊ ſi hec vera ſũt tũc gẽtib⁹ apertius primũ q̃ʒ iudeis reuelatũ ẽ myſteriũ incarnatõis: qđ valde mirũ videt̃: ſilr̃ dicendũ videt̃ de iob.

¶ Laomedon rex troie occiditur: ⁊ filia eius ixiona capit̃ ⁊ in greciam ducitur propt̃que ſecuta ſũt bella grauiſſima ⁊ mala horrẽdiſſima: vide hiſtoriã troianã.

¶ Hercules iliũ vaſtat: id eſt troiam cum iaſone: que ſtatim a priamo reedificata fuit. idem hercules. 12. fcã ꝑegit: agonem olimpiacum conſtituit: multa bella confecit: ⁊ plurima mendacia enormia de ipſo conficta ſunt: tandem poſtq̃ʒ multos ſupauit: ipſe morbũ ferre non valens quo laborabat: ſed ab eo ſupatus flammis ſe iniecit: ⁊ mortuus inter deos tranſlatus eſt.

3875 — 3925

Booz. — Booz.

¶ Anno añ xpi natiuitatẽ 1274 — 1324

✠ Dicit tñ nicholaus de lyra ꝙ iuxta hiſtorie veritatem fuerunt tres booſ ſibi viciſſim ſuccedentes: Qđ quia ex canonica ſcriptura nõ patet: pro ſolido aſtruere non audemus. Hoc tñ certiſſimũ eſt: ꝙ int̃ principiũ iudicatus ioſue: qñ ſalmon accepit raab que gennit booſ vſqʒ ad natiuitatem dauid fluxerunt anni circiter. 367. vbi tñ niſi tres ab euangeliſtis generationes ponuntur:

de tribu manaſſe — Gedeon. 7⁹ ã. 40.

Abymelech. 8⁹

Thola 9⁹ . ã. 33. — de iſachar

de galaad — Jayr 10 . ã. 22.

¶ Iſte gedeon ꝑcuſſit q̃tuor reges. ſ. oreb zebee: zeb: ⁊ ſalmanã: ⁊ humiliatus eſt madian coram iſrael iudicũ. 6. 7. ⁊. 8.

¶ Iſte abymelech filius naturalis gedeon non vocatus a dño: ſed malicioſe ĩgeſſit ſe ad principatũ occiſis. 70. fratrib⁹ ſuis: quare etiam mala morte vitam finiuit. iudicũ. 9. Nomen enim regiũ ſibi inique imponi iuſſit.

¶ Iſte thola rediit ad priſtinũ modum . ſ. q̃ iudices ꝑerãt ꝑ modũ directiõis ⁊ ↄſilii magĩ q̃ʒ dominii

¶ Iſte iayr habuit. 30. filios quos pñcipes. 30 ciuitatũ ↄſtituit: ⁊ q̃ ipa bona in ſilentio ⁊ pace tranſeunt: pʒ ꝙ in dieb⁹ iſtor̄ duor̄ iſrl̃ dño adheſit: ⁊ iõ cuncta proſpere aduenerunt.

Abiſue. — Bocci.

¶ Sub hoc thola fuit bellum laphitarũ ⁊ centaurorum: quod ſcribit̃ palefactum: primo de incredibilibus libro: Notabiles fuiſſe dicunt̃ equites theſſalor̄.

¶ Helena rapitur a paride filio priami.
Ipſa autem regina fuit vxor menelai regis.

¶ Hector primogenitus priami totꝰ legalis prudens fidelis: ⁊ incõparabilis fortitudinis ⁊ ſtrenuitatis.

¶ Reges italie

¶ Priamus rex troie filius laomedontis poſtq̃ȝ ciuitatem mirabiliter extruxerat: bellum inchoauit ꝯtra grecos in malũ ſuum.

¶ Troianum belldm decennale famoſiſſimum.

¶ Agamennon rex fratꝫ menelai regis totius exercitus grecorum dux bellat ꝯtra troiam: ⁊ tandem capitur traditorie ⁊ ſcãdaloſiſſime.

¶ Reges aſſyriorum

Anthanis

¶ Sub iſto bella troiana fcã dẽſcribuntur: regnante apud athenĩẽſes mneſteo: apud ſichionios poliſide.

¶ Amazones ſunt mulieres ferociſſime: que arma ſũpſerunt ⁊ horrendiſſima mala p̱ centum annos perpetrarunt: tam in aſia q̃ȝ in europa vrbes delendo ⁊c̃.

¶ Carthago prima conditꝛ a carcedone tyrio.
Ipſam ſepe deſtructam ferunt: ⁊ iterum reedificatã.

¶ Iſte eneas poſt deletam troiam a grecis relegatꝰ venit in italiã cũ viginti nauibus: ⁊ plurima bella cõſtituit: Hic fertur in coniugem habuiſſe filiam priami: eleuſinam: et deus fcũs fuit errore vulgi.

Eneas. annis. 3.

¶ De hoc dicunt deſcendiſſe iuliꝰ ceſar: ⁊ octauianus auguſtus.
Ulixes vir facundiſſimꝰ pꝰ multa maris pericula ad vxorem ſuam penelopem caſtiſſimam peruenit.

¶ Greci pereũt miſerabiliꝫ pꝰ captaȝ troiam: tam in mari q̃ȝ in terra repatriando ⁊ proditores affligunt. Infeliciſſimũ porro fuit hoc bellũ: vbi nemo laudem: oẽs damnũ reportarunt.

¶ Fabule ſtultiſſime de diomede ⁊ circe: vide auguſtinum. 18. de ciui. dei. O qualiꝫ deceptus fuit homo.

¶ Troia vaſtatꝛ atrociter: tradita per anthenorẽ ⁊ eneã vitioſiſſime fracta fide.

¶ Era grecoꝝ principalis: Proptꝛ hanc victoriam greci hiſtorias ⁊ alia fcã ꝯſcripſerũt anno primo vel ſecũdo ⁊c̃. poſt captã troiam: ipſe eſt tertius annꝰ abdon iudicꝭ iſrl̃.

¶ Francio ⁊ turcꝰ troiani fugientes: duo regna ꝯſtituũt longe tñ poſt ⁊c̃.

¶ Epheſus ꝯdita eſt ab andronico.

¶ Anno mundi 3975 4025

¶ Linea xpi

Booȝ. Obeth

1224 1174

¶ Hiſtoria ruth

¶ Iudices

Sine iudice annis. 18.	De galaad: Iepte 11 ã. 6.	de iuda: Abeſſon. 12ꝰ. an. 7.	de ȝabulon: Ahialon 13ꝰ. an. 10.	de effraim: Abdon. 14ꝰ an. 8.	de dan: Samſõ. 15ꝰ an. 20.	de leui: Heli 16ꝰ an. 4.

¶ Poſt mortẽ iair filij iſrl̃ peccatꝭ veteribus addiderũt noua: ⁊ tradidit eos in manꝰ philiſthijm: ⁊ filiorũ ammon. 18. ãnis: ⁊ oppreſſi valde proiecerunt idola: ⁊ clamauerunt ad dominum: tunc iepte facto ſup ſe ſpũ domini percuſſit regem ammõ ⁊ ſeditioſos de mõte ephraim filiamqȝ vnicam ſtulte immolauit iudicum. 11. ⁊. 12.

¶ Iſte dicitur fuiſſe booȝ q ruth in cõiugẽ duxit.

¶ Sub iſtis tribus tp̱a geta fuerunt: ⁊ iõ nihil notabile actũ ẽ tũc in iſrl̃. Itẽ nõ ꝙ iſtũ ahiolõ. 70. nõ hũt nec etiaȝ tẽpus ſine iudice ſupra poſitũ: ſȝ iſta tp̱a aſſignat ioſue qui non hȝ tẽpus ſpãliꝫ diſtinctum ſm hebraicã veritatem: ⁊ ita ꝯcorda ſupputationem ãnoꝝ: ſm quẽlibet: alioquin errabis ⁊c̃.

¶ Iſte ſamſon fortiſſimꝰ fuit: ⁊ liberauit iſrl̃ de mãu philiſtijm: ⁊ p̱p̱ mirabilem eiꝰ fortitudineȝ putabatꝛ fuiſſe hercules. Eius mirabilia op̱a: vide iudicũ 13. ⁊c̃.

¶ Ie heli fuit iudex ⁊ põtifex: ⁊ hũit hos duos filioſ: ⁊ q̄ nõ ſufficientꝛ eos corripuit paritꝛ cũ illꝭ punitꝰ ẽ a dño: vt pȝ. 3º. regum. 4º.

Ophni

¶ Incipit hiſtoria p̃mi libri regũ tp̱e heli circa natiuitatẽ ſamuelis.

¶ Pontifices

Ozy.

¶ Iſte ozi de ſemĩe aarõ p̱ lineã eleaȝari põtifex fuit: qº mortuo nutu dei trãſijt põtificatus ad lineã de ythamar ãnis. 120. in q̃ heli primꝰ ſũmꝰ ſacerdos fuit: abyathar vltimꝰ

Phinees

Iſte aſcanius filiꝰ enee de creuſa albam ciuitatē ɔdidit ⁊ regnauit illic Unde ipſe dictꝰ ē rex albanoꝝ ⁊ cōſequent poſteri ſui dicti ſūt albani.

Ab hoc ſiluio enee de lauina filia latini reges ſequētes dicti ſūt ſiluij: fuit enī ī ſilua nutritꝰ ⁊ venatione: h natꝰ ē poſt mortem pr̄is ſui: vn̄ poſthumus enee dr̄: q2 pꝰ humatōem ipſiꝰ natꝰ ē: iuxta illō virgilij: Tu poſthuma proles.

Iſte eneas filiꝰ p̄dicti ſiluij poſthumi regnauit annis. 51. tpe .ſ. ſaul.

Iſte latinꝰ ſiluiuſ regnauit annis. 30. tpe dauid.

Aſcaniꝰ annis. 28.

Iuliꝰ filiꝰ aſcbanij: a q̄ iulioꝝ familia originē ⁊ nomē traxit. Albanorū p̄mus latinoꝝ tertius.

Siluiꝰ 29.

Eneas ſiluiꝰ 31.

Latinus ſiluius 50.

Lacedemonioꝝ regnū primū oriť: vbi p̄mū mneſteus regnauit.

Corinthioꝝ regnū oriť: vbi p̄mū aletes regnat.

Venetie ⁊ padua extruunť a reliquijs troianorū.

Codrus rex athenienſiū: ſeipſū voluntarie morti tradens: liberauit ppl'm ſuū: Dignū exemplū paucis aut nullis imitandū principibus reliqt: Vn̄ ob hanc mirā fidelitatem a ſcis doctoribus allegari ſolet: q̄ſi q̄dā figura xp̄i in eo preceſſiſſet.

Hectores filij tāq̄ veri heredes: iliū receperūt .i. troiam expulſis poſteris neſtoris.

Athenienſes pꝰ mortē codri magiſtratus hr̄e ceperūt adminiſtrāde reipublice.

Carthago iterū ɔdita dr̄ a didone regina: q2 iā forte deſtructa fuerat.

Homerus hoc tēpe fuiſſe putať q mlt̄a mēdacia ɔſcripſit: ſicut ſibylla erithrea prophauit: Alij dicunt p tempore achaſ.

Oneus.

Iſte oneꝰ fuit 2ꝰ rex aſſyrioꝝ ſub q̄ ceſſauit regnū ſicbionioꝝ q̄d ſtetit annis. 958. regnante athenis melācbo. 16. tpe hely.

Amalech deleť p ſaul: ⁊ deſinit eſſe ppl'us ſic ɔdixit moyſes exodi. 17.

Anglia q̄ oli albion: nunc circa iſtud tēpꝰ britannia nūcupari cepit: a bruto romano vel potiꝰ italico obtinetur. Ipſe enī fugatus a ſuis ad troiam iuit: collecto exercitu de reliquijs troianoꝝ pꝰ grādia bella filiā reg' grecoꝝ accepit vxorē: Deinde p maria vagando lorū aptū querentes: caſu venerūt in angliā īſulam optimā: ibi deletis paucis gigantibus tpe heli ſacerdot': deiceps tenerūt vſqꝫ ad tpa ſergij pape circa ānos dn̄i. 690°

4075

Ieſſe Eſai. pater dauid

Iſte dauid rex 2ꝰ iſrl': vir ſm cor dei electꝰ ī regē vnctꝰ ē ī adoleſcētia p ſamuelē: poſt mortē ſaul r̄gnauit annis. 40. cuiꝰ opa pl'ima i p° ⁊ 2°. li°. reg'. ſcripta ſt.

ᵬ711

Hic incipit qrta etas mūdi durans vſq ad tranſmigratōeꝫ babylonis hꝫ annos 485. Pe ſbja 1074. añ. xp̄m 4125 dauid cepit regnare

Dauid 2ꝰ rex iſrael annis 40

Iſte dauid q̄ſi quidā ſtupor ī humāo relucet gnē: ī quo vnq̄ꝫ hᵉ ɔuenerīt: tāta ſublimitas ⁊ hūilitaſ tāta: tāta ſtrēnuitaſ tāta mititas: tā grādis ſecl'ariū cura tam pura ⁊ d̄uota ſpūaliū ɔtēplatio: tot hoīes pimere: tot lachrymas fundere.

Anno añ xp̄i natiuitatem

Iſte ieſſe fuit binomiꝰ: q2 ēt dictus fuit eſai pr̄ dauid: d̄ qᵒ mlt̄otieſ fit mētio ī ſacra ſcriptura q2 xp̄s ab eo deſcēdit.

Saul 1ꝰ rex.

Iſte ſaul p̄mus rex iſrl' regnauit āno vno: vl'. 40. cū ſamuele: ⁊ fuit de tribu beniamin: q an̄ ſuſceptū regnū electꝰ ⁊ bonꝰ erat: ſꝫ pꝰ miſerabilit deſecit. Eius opera vide primo regū. 9.

Gad
Nathā
Aſaph

Iſti treſ prophetāt tpe dauid

Iſte nathā fuit filꝰ fr̄is dauid ⁊ adoptiuus iſai.

Samuel ſ. ā. 40. cū. ſaul.

Achitob.

Achimelech.

Abiathar.

Iſte abiathar fugit ad dauid: vt pꝰ regū dr̄: ⁊ fuit glorioſus cunct' diebꝰ dauid ⁊ pontifex.

Iſte ſanctiſſimus vir ſamuel de ſterili mr̄e natꝰ miniſtrauit corā dn̄o: a puericia vſqꝫ ad ſeniū optime ɔuerſatus: non tn̄ fuit pontifex: q2 non erat de ſemine aaron: ſed chore: Vel ſm aug'. in libro retractionū fuit de aaron: ſed non filius ſacerdotis: Iudicauit filios iſrael cūctis diebus vite ſue: quia vere fidelis propheta dn̄i fuit: oībus amabil': Reges vnxit duos .ſ. ſaul p̄mo: deinde dauid: nō tn̄ vt ſtatim regnaret: ſꝫ qn̄ dn̄s diſponeret. Hic ſolus ⁊ moyſes leguntr̄ oraſſe pro inimicis in toto veteri teſtamēto: Vn̄ euāgelicā pfectionē probanť ipleuiſſe etiā an̄ tempus promulgationis eiuſdē: Vitā ipſius vide in principio: ⁊ ɔſequent vſqꝫ ad finem primi libri regum.

Iſte achitob filꝰ phinees filij heli fuit: pater achimelech: quem pcuſſit ſaul cum omi domo ſua propter dauid: vt pꝫ primo regū. 22.

Zaraia.

Meraioth.

Amarius.

Achitob.

Iſti quatuor non fuerunt ſūmi ſacerdotes propter cauſā dictam: ſed ſadoch de eis deſcendit: quē ſalomon ɔſtituit ſūmum pontificem: ſm vbum dn̄i in manu ſamuelis: reiecto prius abiathar de ſacerdotio: qui fuit vltimus de linea ithamar vt pꝫ. 3°. regum. 2°.

Secūdus liber regū incipit a tpe dauid qn̄ cepit regnare.

¶ Iſte alba ſiluius fuit enee ſiluij fili⁹ ſic dicit magiſter: Et dicit aug⁹. hic edificauit albā ciui-tatem a qua albani dicti ſūt forte prius funda ta: ⁊ hic inſtaurata fuit.

¶ Iſte alio noīe dict⁹ fuit egipp⁹: ⁊ regnauit an. 24. tpe roboā: Alibi repperi ipſū regnaſſe annis. 34. ⁊ fuit ſeptimus rex.

¶ Samus cōdita eſt: ⁊ ſmyrna in vrbis modū ampliata: Eutropi⁹ etiam vult iſtū. 34. an. regnaſſe.

¶ Reges albani in italia.

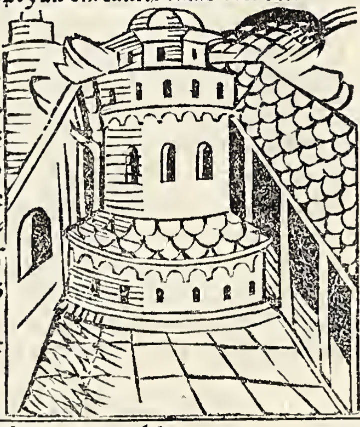
Alba ſiluius ā. 04.

Athis ſilui⁹ ā 24.

¶ Regina ſaba audita fama ſalomonis: venit videre eum: Et q̄ꝛ fuit prophetiſſa ſi bylla dicebatᷣ: q̄ꝛ prophetauit de ligno ſcē crucis: ⁊ de excidio iudeoꝝ: Fuit eni͂ cultrix vnius veri dei.

¶ De templi dedicatione: ac ceteris feſtis iudeoꝝ ē notādū ꝙ p⁹ hūerunt. 7. feſta. ſ. ſabbatū in qualibet ſeptimana: Neomeniā in principio cuiuſlibet menſis paſca q̄rtadecima luna aprilis: pēte-choſten quinq̄geſima die poſt paſca in memoriā date legis: feſtū tubarū prima die ſeptēbris in memoriā liberationis iſrl̄: feſtum propitiationis vel afflictionis decima die ſeptembris: feſtū ſce-nophegie: q̄d fictōem tabernaculoꝝ ſonat q̄rtadecima die ſeptē bris: Poſtea circa hec tpa ſupuenit feſtū encenioꝝ: hoc ē dedi-catōis templi. Deinde tpe heſter feſtū fuſim. i. ſortiū. Et hec no tula valet ad intelligentiā ſcripturarū diuerſarū ⁊c.

¶ Era pnci-palis hui⁹ hi-ſtorie ſacre ē hec. ſ. fūdatio nis tēpli. Ipe eſt ān⁹ 4⁹ re-gni ſalomonis p⁹ egreſſionē de egypto. 480. vt patet 3⁰. regū. 6⁰.

¶ Seſag rex egypti proſperat in multis: ⁊ gētes bello ſuperat ⁊ cōtra roboam aſcendit: poſt in hieruſalem.

¶ Reges iuda incipiūt.

¶ Anno mundi 4165 4205

¶ Linea xpi

Salomon ā 40.

¶ Iſrael in flore: ⁊ nec ante nec poſt fuerunt eiuiuſcemodi dies in iſrael.

Roboā ānis. 17.

¶ Regnū iſrael ex iſto diuidit a iuda.

1001 966

¶ Solomon iſte rex pacis ex dono dei ſingulare habuit excel-lentiā vltra oēs hoīes qui vnq̄ꝫ in mundo fuerūt: in ſapiētia: diuitijs delicijs: ⁊ glīa ac familiaritate cū deo: nam ⁊ ſi moyſes ⁊ dauid: petrus ⁊ paul⁹: hieronym⁹ ⁊ augu ſtinus: ⁊ ceteri cōſiles eū in ſapientia ⁊ ſcītate excellerunt: non tn̄ in glo͂ia ⁊ diuitijs Itē q̄ꝫuis auguſt⁹ ⁊ ceteri quidā anteibant eum in glīa ptāte ⁊ diuitijs: non tn̄ ī ſa pientia ⁊c. ⁊ ſic aīa iſta cōiuncti talē nemo ſic ipſe hūit: Et hic tādē miſerabilit̄ d̄fecit.

¶ Iſte roboā ſucceſſit ſalomoni pr̄i ſuo in regno: ſꝫ in ſapientia nō ita Decept⁹ nāq̄ꝫ cōſilio iuuenū amiſit 10. trib⁹: eo ꝙ ip̄rudent̄ rn̄dit pplo vt pꝫ. 3⁰. regū. 12⁰. ⁊ 2⁰. paralipo 10.

¶ Pontifices.

Sodoch fili⁹. achi tob.

Achima as.

¶ Achias ſiſonites pdic̄ hie roboā ꝙ ſit ſ̄gnatur⁹ ſup iſrl̄.

¶ Iſte ſadoch q̄ꝛ non declinauit ad ptem adonie: ſꝫ fuit cū nathan pro ſalomone: ıō ī pontificatum ſublima tus fuit: reiecto abyathar de ſacerdotio: ⁊ ſic pontifica tus redijt ad filios eleazari.

¶ Semeias clarus hēt: q̄a poſtea cōpeſcuit roboam ne pugnaret cō-tra hieroboā: ⁊ ſcripſit geſtā eoꝝ.

¶ Iſte fuit filius ſadoch vt pꝫ p̄⁰. palipo. 6⁰.

¶ Abdo propheta clarus habet: q p⁹ cōtra vitulos prophetauit.

¶ Hiſtoria tertij libꝛi regū incipit a tpe q̄n dauid mortuus fuit: ⁊ ſalo-mon regnare cepit: vide ibi opa magna ⁊ multa ipſius vſq̄ꝫ ad caplm̄ 12. ⁊ a pn̄cipio ſecūdi libri palipo. vſq̄ꝫ ad caplm̄ 10. Nō ꝙ ſic dic̄ aug⁹. 17. de ciui. dei. Salomō bonis initijs malos exit⁹ habuit: Quippe ſecū de res q̄ pler̄q̄ꝫ ſapientū aīas fatigāt: magis huic obfuerūt q̄ꝫ profuit ipſa ſapientia: etiā nūc: ⁊ deinceps memorabiles: ⁊ tūc lōge lateq̄ꝫ lau-data: ⁊ in reuelatōib⁹ btē brigide legit̄: ꝙ ſalomō ⁊ ariſtoteles nō ſibi: ſꝫ alijs didicerunt. ¶ Salomō pfecit tēplū ſeptē annis: ⁊. 7⁰. octaui anni menſe dedicauit. Achias ſyloniter propheta ſalomoni regi pdixit: ꝙ p mulieres: a mandatis dn̄i declinaret: Iō ab ipſis caueat vnuſq̄ſq̄ꝫ.

¶ Reges iſrael incipiunt.

effrateus ieroboā ā 22.

¶ Iſte hieroboā fuit p̄⁰. de fa-milia ſalomonis ⁊ bonus: ſꝫ fa ctus rex: peſſimus idolatra fcā ē: ⁊ peccare fecit iſrl̄ inducēdo pplm̄ ad idolatriā: ⁊ multa ma la ſecuta ſūt: immo pene toti⁹ pplī deſtructio. Iſte fuit figura machometi: vt patebit loco ſuo ſicut antiochus antichriſti.

Anno qnto roboā ſiſac rex egypti expoliauit hieroſolymis templū: ⁊ abdo ppħa in ſamaria natus eſt: hic ad ieroboā imolantem vitulis miſſus in ſermone dñi venit: eāq; imolantē arguit: hunc ad ppria reuertentē: leo in via ſtrangulauit eo φ propheta alius eū fefellit.

Amri rex iſrael emit montem ſamarie a ſomer duobus talentis argentei: ⁊ edificauit eū. Hachiel de bethel iericho inſtaurat.

Capis ſilui⁹.

Iſte fecit capuam in campania: ⁊ regnauit bi annis. 28.

De ſanctoꝝ exemplis que iuxta decurſum tpis fuerunt viciſſim: ⁊ non ſimul dicit greg. in moralibus: φ mira diſpēſatione diuinitus actū ſit: vt quiq; ad illuminandū noctem pñtis vite velut aſtra in hoc mundo radiarēt: donec verus lucifer .i. redemptor humani generis ſurgeret: Nam ad oſtendendā innocentiā venit abel: ad docendā actiōis mūditiā venit enoch ad inſinuandā longanimitatem ſpei ⁊ operis venit noe. ad maniſeſtandum obedientiam venit abrahā: ad demonſtrandum ꝯiugalis vite caſtimoniam venit iſaac: ad iurandum laboris tolerantiā venit iacob: ad reddendum pro malo bona retributionis grām venit ioſeph: ad oſtendendā manſuetudinē venit moyſes: ad informandū ꝯtra aduerſa fiduciā venit ioſue: ad oſtendendā int flagella patientiā venit iob: Et ſic p; quō in priſtinis tēporibus admodū paruus fuit numerus pfectorū: ſ; circa hec tpa prophetarum valde creuerūt ſcītatis exempla: qñ etiā plēs martyrizati fuerūt pro fide vnius veri dei: Ecce q̄; fulgentes ſtellas in celo cernimus: vt in offenſo operis pedetēter noſtre noctis ambulemus.

4222	4225
Abyas ā. 3.	Aſa an. 41.
977	974 Anno ante xpi natiuitatem.

Iſte abias mixt⁹ erat: quia aliqñ bene ſe habuit: vt p; in bello ⁊ ſermone longo ꝯtra exercitū iſrl̄ in victoria diuinitus data. aliqñ peſſime: q: idolatrauit: ⁊ ob tam magnam ingratitudinē percuſſus a dño parū regnauit: vt p; 3.° regū. 9.° ⁊ 2.° paral. 13.° Sub hoc fuit abymelech pontifex.

Opera ieroboam: ⁊ duricia mētis ei⁹ patēt. 3.° regum 12. ⁊ ſequenti caplo: Et nota φ iſtud exemplū pniciosiſſimū fuit poſteris ⁊ vſq; hodie eſt: ⁊ in futurū erit: q: plures querentes occaſionē dñandi retrahūt ſubditos a iugo fidei diuerſū ⁊ alienū cul ꝯ inſtituendo: vt p; p pdcm̄ machometum: ⁊ ſequaces ſuos: Similit̄ greci volentes recedere ab obedientia eccleſie: ſcient prolapſi ſūt in varios errores: nouum modū in diuino aſſummētes officio ⁊ ob hoc miſerabiliter ſepius exterminati ſūt.

Iſte aſa in principio regni: ⁊ deinceps pene vſq; ad. 36. annū valde bñ ambulauit: ſicut dauid: ⁊ pcuſſit ethiopes cōtra ſe venientes: ⁊ abſtulit idola: ſed poſt hec iniuit fedus cū rege ſyrie benadab propt̄ baaſa regē iſrael q incepit aſcēdere ꝯtra ſe: q; diſplicuit dño: vnde miſit ad eū prophetā anani: quem ſtatim incarcerauit: ⁊ ideo doluit pedes: quia podagricus fact⁹ eſt ⁊ plagat⁹ eadē pena qua prophetā vexauit: obijt vt p; 3.° reg. 15.° ⁊. 2.° paralipo. 14.° ⁊. 16.° c.

Azarias filius obed ppħa clarus habet̄: ⁊ de captiuitate predixit. 2.° paralipo. 15.°

Anani ppħa: hic increpauit aſa: ⁊ ideo incarcerat̄.

Hieu fili⁹ anani ppħa mittit̄ ꝯtra baaſa regē iſrael: ⁊ martyrio coronat̄ ab eo propt̄ verbū dñi: vt p; 3.° regū. 16.° c.

Nadab fi ieroboā ā 2.

Iſte nadab incepit regnare āno ſecūdo aſa regis iude: ⁊ fecit malū ſic pr̄ el⁹ ⁊ pcuſſit eū baaſa ⁊ r̄gnauit pro eo: vt patz 3.° regū 15. c.

Baaſa. ā 24. de iſachar.

Iſte baaſa incepit regnare āno. 3.° aſa regis iude: ⁊ ambulauit in penas ieroboā: cuius oēm domum pcuſſerat de mandato dñi: nec audiuit hieu prophetaz: vt rdiret: vt p; 3.° rg. 15.° ⁊. 16.° c.

¶ Iſte capetus ſiluius poſt regem capis regnauit ānis 13. ī italia tpe ioſaphat.

¶ Iſte tyberius regnauit annis. 9. Et quia ſubmerſus fuit in tyberi fluuio: qui antea dict⁹ fuit albula: iō ab eo nomen accepit.

¶ Reges italie — Carpet⁹ ſiluius. — Tyberi⁹ ſilui⁹.

¶ Circa hec tpa ſcōꝝ doctoꝝ ſcripta q̄ vidi gentiliū hiſtorias nō cōmemorant: ⁊ puto illā forte cām ꝙ ad intellectum ſacre ſcripture nihil ɔferant: vnde vſq₃ ad ſardanapallū vltimum monarchiam aſſyriorum nullam mentionem faciunt de alijs intermedijs. Et nota ꝙ quibuſdam impitis mirū valde videtur: quare ſancti viri ſic diligent̄ ſcrutati ſūt hiſtorias gentiū cum tñ in ſcriptis ſuis totiēs moneāt nos ſurſū cor habere: ⁊ terrena faſtidire: iuxta illud. Non loquetur os meū opa hoīnum: ⁊ illud. Tandē dñi loquet̄ os meum. Pro quo eſt aduertēdum: ꝙ multiplex neceſſitas eos ad hoc cogebat. Fuerunt enī qdā heretici ⁊ gentiles: qui ſacrā ſcripturā calumniabantur: quaſi falſa eſſet: eo ꝙ indebite aſſignarent de curſu tēpoꝝ ⁊ multa dixerunt facta eſſe alijs tpibus q̄₃ ipſa narraret. Sed poſtq̄₃ hieronymus ⁊ alij intelligentes applicaſſent ſimul hiſtorias: patuit ignauia eoꝝ: eo ꝙ optima concordia fuit: ſicq₃ factū eſt: vt ſacre ſcripture: nouū teſtimoniū₃ accederet de inimicis quod firmiſſimū eſt: quo tñ nō indiguit: q̄₃uis vtile fuerit ꝓpt̄ imperfectos. Alia neceſſitas idem expetijt: ꝓpt̄ idolatriam deſtruendam. Quia enim tota ſimul gentilitas falſos deos coluit: neceſſe fuit indagare originem illius erroris, vt manifeſte poſſit improbari cultus ille vaniſſimus ipſoru₃ demonum: ſic late patet per auguſtinum in libris de ci. dei.

¶ Anno mundi 4240 — 4266

¶ Linea xpi — Ioſaphat ā 25.

¶ Numerus bellatorū in hieruſalem 1260. milia exceptis illis quos poſuit rex in vrbibus iuda: Oēs hi ad manū regis.

096 — 336

¶ Iſte fuit filius achimaas: Porro pino palip. 6°. vbi ponit̄ cathalog⁹ pontificū iſte azarias genuit ioannā: ⁊ regū. 4°. dr̄ ꝙ ioiada iſti ſucceſſit: forte binomius fuit vel eſt vitium ſcriptoris.

¶ Iſte ioſaphat ſatis bon⁹ fuit ⁊ glorioſus: diues ⁊ deuot⁹ in via dñi: nec aliqd mali de ipo legit̄: niſi ꝙ ipijs regib⁹ iſrl̄ qñq₃ ꝓbuit auxiliū: ⁊ quedā pua alia: ⁊ tñ dñs fuit cū illo: ⁊ pacem dedit: ⁊ pugnauit pro eo: vt p₃. 2. palipo. 17. cū tribus ſequentibus. c.

¶ Pontifices — Azarias.

¶ Elias teſbites de terra arabū: de tribu aaron propha magnus daret ſcitate vite: ⁊ miraculoꝝ glīa: h regū malle⁹ fuit: q etiā in padiſum curru igneo ſubuectus eſt: vt p₃. 3°. regū. 17°. Ipſe dr̄ duplicē ſpm̄ habuiſſe. ſ. prophetie ⁊ miraculoꝝ: q etiam requieuit ſup eliſeum.

¶ Iſte hela anno. 16. aſa regis iude cepit regnare: ⁊ pcuſſit eū zamari cū oī domo pr̄is ſui: vt p₃ 3°. reg. 16°.

¶ Samaria ɔdit̄

¶ Iericho extruit̄.

¶ Fames magna in iſrl̄: iuxta verbū elie.

¶ Reges iſrl̄. — Hela ā. 2 fi. baaſa. — Zamri d 7. — Amri ā. 12. — Achab fi. amri. an. 22.

¶ Iſte zamri deleuit domū baaſa: ⁊ ſtatī pcuſſit eū amri: ⁊ regnauit pro eo.

¶ Iſte amri āno. 31. cepit regnare: ⁊ fecit mulū ſic anceſſores ſui

¶ Iſte pauꝑ hō tot⁹ deuiat⁹ erat valde iſtabil̄: puerilit̄ mit̄: ⁊ furioſe ſtrēnu⁹ ice regre. 38°. an. aſa: ⁊ ſuꝑ oēs q añ eū fuerāt iniq̄ egit: ſi hūiſſ₃ ſꝑ bonā directōem mlta mala nō feciſſet: ſ₃ ipia iezebel pl⁹ regbat q̄₃ ipe: ⁊ ipulit ipſū vt ſeq̄retur ſe

¶ Micheas propha de tribu ephrem ī moraſti ort⁹: quē peccantē achab ſepius arguebat: ⁊ ipſū ꝑdixit moriturū ſub iorā filio ei⁹ ꝑcipitio valde porrecto iactat⁹ occubuit: vt p₃. 3°. regū. 22°.

¶ Reges ſyrie. — Benadab.

¶ Iſte benadab fili⁹ tabremon filij ozion regis ſyrie: inijt fedus cū baaſa rege iſrl̄: ⁊ rupto federe illo: pcuſſit fed⁹ cū aſa rege iuda: ⁊ ex tūc turbauerūt reges ſyrie regnū iſrl̄ vt p₃. 3°. regū. 15°.

¶ Iezabel filia reg̃ ſydonioꝝ: vxor achab qdē toti⁹ malitie prodigiū: prophas dñi occidit: ⁊ ſciū nabath: ⁊ alia multa fecit mala: q̄ poſtea inīfecta fuit ꝑ hieu.

¶ Iſte agrippa poſt tyberiū.40.annis regnauit. His tpibus homerus fuiſſe in grecia phibetur.

Agrippa ſil/ uius.

Hvbi lucide pꝛobat ꝙ doctoꝛes gentiliū in pꝛopijs libꝛis ſibiipſi ꝯtradicūt: ⁊ pueriliter nimis ⁊ groſſe procedāt: ita vt ēt pħi ac ceteri virtuoſioꝛes vtriuſq₃ ſexus hoīes eos verbis ⁊ ſcriptis redarguerēt. Tertia cauſa eq̄ neceſſaria fuit vacillatio infirmoꝝ adhuc in fide tpe pꝛimitiue eccleſie: q ſeducti ſepiuſ fuerūt a paganis dicentibus ꝙ melius eſſet colere idola q̄₃ xp̄m: q2 tpe xp̄ianitatis ſemꝑ fuerunt diſſoꝛtunia: ⁊ tpe cultus deoꝝ magna pꝛoſperitas: quod omnino falſum fuit: vt p₃ ex pꝛopꝛijs eoꝝ hiſtoꝛijs: ſicut oꝛoſius luculenť pꝛobat: ⁊ etiā aug⁹. ſimiliť ⁊ ambꝛoſiuſ ⁊c. qui omnes clare oſtendūt ꝙ tpa xp̄ianitatis fuerūt mlťo gratioſioꝛa q̄₃ idoloꝝ ſiue crudeliū demonū: vt infra patebit locis ſuis. Sunt ⁊ alie plures cauſe: que ex pte ſupꝛa tacte ſunt: ⁊ quedam infra dicenť: Uerū in omnib⁹ eſt bonū reperire contēplationē: ⁊ pia mēs vbiq₃ pꝛoficit: eo ꝙ diligētibus deū omnia in bonū cooperenť. De hac mā vide plenius in libꝛis p̄allegatis.

¶ Iſrael ⁊ iuda hoc inť ſe differūt: ꝙ omnis ppl's pꝛius appellabať iſrľ: ⁊ q regnabat de genere dauid in hieruſalē appellabať iuda: Et qm̄ ab iſrľ vituli aurei colebanť in dan ⁊ bethel: pꝛopterea ab aſſyria pꝛimum capta eſt ſamaria: non tm̄ oīno deleta: Et multo poſt tpe iudas ⁊ achilis ductus eſt in babylonē: q2 minoꝛa peccata habuerunt. ¶ Tpe etiā hui⁹ ioꝛam receſſit edom: ne eſſet ſub iuda. ¶ Abdias pꝛopħa de tribu iuda ſichem in agro bethacharā natus: diſcipulus fuit helie.

¶ Iſte ioꝛam peſſimus filius de bono pr̄e: occidit fr̄es ſuos: ⁊ ambulauit in vijs regū iſrľ: ⁊ ideo miſerabiliter plagatus in omnibus: infeliciť obijt: vt p₃. 2°. paralipo. 21°.

4291 — 4299 — 4300

Ioꝛa₃ annis 8.

¶ Athalia vxoꝛ eius filia achab naturalis ⁊ amri: mō loquendi cōi: quia auus eius erat.

Othozias a zius ā.1.

Athalia an/ nis.6.

inſiaie. Iſta ꝑ tyrānidē inuaſit regnum ⁊ occiſa eſt.

806 — 006 — 668 — ¶ Anno an̄ xp̄i natiuitatē [printed upside down]

¶ Iſte othozias fecit malū coꝛā dn̄o ſicut pr̄ ei⁹: ⁊ ſtatim occiſus ē a hieu: cū omni domo abab. Athalia vo mr̄ eius audiens moꝛtuū filiu₃ ſuū ſurripuit regnum: ⁊ occidit omne ſemen regiū. ⁊ regnauit ſex annis: ⁊ .7°. āno ioiada pontifex fecit eā interfici: vt habeť. 4°. regū. 11. ⁊. 2°. paľ. 22°. ⁊. 23°.

¶ Iſte ioiada inclytus fuit: ⁊ amouit athaliā ne regnaret ſuꝑ iudā: ꝯſtituitq₃ ioas filiū ioꝛam pꝛo ea: vt pat₃. 4°. regū. 11° et 2°. paľ. 22° Hic ſolus poſt moyſe n legiť vixiſſe. 130. annis.

Ioſabet ſoꝛoꝛ ioꝛam vxoꝛ ei⁹.

Ioiada. vixit an/ nis 130.

¶ Ionadab filius rechab clarus habeť: de his ſtirps valde religioſa deſcendit: q tanq̄₃ ꝑegrini conuerſati ſūt ſine agris ⁊c. Et nota ꝙ rechab deſcendit de ietro ſacerdote madian cognato moyſi.

¶ Elizeus pꝛopħa filius ſaphat: de terra ruben: q erat de abel ſurexit loco elie duplici ſpū vtriuſq₃ teſtamenti: timoꝛis. ſ. ꝑditus: q tam repꝛobis q̄₃ electis ꝑ oīa gratus extitit: clarus virtutib⁹: ⁊ miraculis glorioſus: p̄mo miraculo aquam iericho ſanat: vt p₃. 4°. regū. 2° ⁊c. ⁊ moꝛiť anno 1153. poſt natiuitatem abꝛahe.

Ochoſi/ as an. 2 filius — achab

Ioꝛā an/ nis 12.

¶ Iſte ioꝛam icepit regnare. 18° āno regis ioſaphat loco fr̄is ſui ochoſie: ⁊ hūc obſidebat benadab i ſamaria: ⁊ diuinit⁹ meritis eliſei fuit liberatus: vt p₃. 4. regū. 6° 7° ⁊c. ſ₃ ſecutus fu peccatū ieroboam: interfectus eſt a ieu cū omni domo pr̄is ſui: vt p₃. 9°. ⁊. 10. c. vbi ſupꝛa.

Ieu. an. 28.

¶ Iſte ieu rex vnctus a puero eliſei ꝑcuſſit ioꝛam cū oī domo abab: ⁊ etia₃ ochoſiam regē iuda: ⁊ deſtruxit domum baal ⁊ pꝛophetas eius occidit: vnde meruit poſteris ſuis regni ſedē vſq₃ ad q̄rtam gnātionem: vt p₃. 4°. regū. 19°. ⁊. 10. ſ₃ non dimiſit vitulos.

¶ Iſte ochoſias miſit ad beelzebub deū acharon cōſulēdū ſi poſſ₃ ſanari: pꝛopter q̄d obijt iuxta v̄bu₃ helie: vt p₃. 4. regū. p̄°. cepit aūt regnare. 17. āno regis iude ioſaphat.

Azabel.

¶ Iſte azabel exigentibus demeritis ſuis occulta dei iuſticia pꝛomotus fuit in regem ſyrie: vt affligeret filios iſrľ: ⁊ ſuā pꝛolongaret iniq̄tatem. Afflixit aūt iſrľ vltra modū: vt p₃. 4. regū. 10. Nemo igiť gloꝛieť etiā ſi a deo apte ad officia pꝛomoueať cū neſciat quid in occulto dei tremendo iudicio de ſe diffinitū ſit.

¶ Anno. M. c. 10. poſt natiuitatem abꝛaham an̄ xp̄i natiuitatem annis. d. cccc. 23. helias pꝛopheta auriga iſrľ: ⁊ oꝛigo religionis carmelite heliſeo vidente rapiť.

Titus liuius vocat iſtã romulũ Eutropi⁹ vo ⁊ alij qdã aremũ.

¶ Reges italie

Aremulus. ſiluius 12. rex.

¶ Iſte aremulus ſiluius regnauit annis. 19. tpe ioas regis iude. Hic pſidiũ albanoꝝ inter mõtes vbi roma nunc eſt poſuit: Hui⁹ fili⁹ fuit iuli⁹ proauus iulij proculi: q cũ romulo romã cõmigrãs: fũdauit iuliã gentẽ. ¶ Iſte etiã ob impietatẽ fulmine ictus interijt.

¶ Ligurgus his tpibus floruit: qui lꝫ gentilis fuerit: tñ leges iuſtiſſimas nãli iuri ⁊ diuĩo ꝯſonas lacedemonis dedit: nec quicq̃ꝫ cenſuit: cui⁹ nõ ipſe exemplũ prius daret: auri argentiqꝫ vſũ: ⁊ oium ſcelerũ mãꝫ ſubſtulit: Fũdos omnium equaliter inĩ oẽs diuiſit: vt equata pr̃imonia neminem potentiorem altero redderent. Conuiuare oẽs publice iuſſit: ne cuius diuitie in occulto eſſent: Iuuenibus non amplius q̃ꝫ vna veſte vti toto anno permiſit: nec aliquẽ cultius q̃ꝫ alium progredi voluit nec opulentius epulari: Emi ſingula non pecunia: ſed cõparatione meriũ iuſſit: Pueros puberes non in forũ: ſed in agro deduci iuſſit: vt primos annos non in luxuria: ſed in omni opere ac labore agerẽt: nihil eos ſomnij cã ſubſternere: ⁊ vitam ſine pulmento degere: nec prius in vrbẽ redire q̃ꝫ viri facti eſſent: Conſtituit virgines ſine dote nubere: vt vxores non pecunie cauſa eligerent: ſeueriuſqꝫ mr̃imonia ſua viri coercerent: cũ nullis dotis tenerent: Maximum honorem non diuitũ ⁊ potentum: ſed ſenum eſſe ꝯſtituit: Et qꝛ he leges dure videbant̃ iureiurando eos aſtrinxit: ne quid de tam diuinis legibus mutarent donec rediret: ⁊ ſic extra patriam profectus: voluntariũ perpetuo duxit exiliũ: vt ſuis legibus eternitatẽ daret. Moriens etiã p̃cepit oſſa ſua in mari proijci: ne ſi ad patriã deferri cõtingerent: lacedemones ſe a iuramento ſolutos eſſe putarent. O hominem gentilem qui pene ſolus amputas ab oibus xp̃ianis etiã ſanctis omnem ſupbiendi mãm: Non glorient̃ mortyres noſtri: q̃ſi aliquid magni pro vita eterna fecerint qñ talia videmus paganos feciſſe ⁊c. vide aug⁹. pri° 2° ⁊. 3° de ciui. dei. ⁊ ſpecialiter in quinto.

¶ Anno mundi 4306

¶ Reges iuda

¶ Linea xp̄i

Ioas annis 40.

868

¶ Iſte ioas dũ adhuc infans eſſet ſubtractus fuit ab interfectione: que exercebat̃ ab athalia. Cũ at̃ eſſet annoꝝ ſeptẽ: ꝯſtituit eũ ioiada pontifex regẽ: ⁊ optime ſe habuit cũctis diebus: qbus rexit eũ idẽ venerandus ſacerdos dñi: ſed poſt mortem eius delinitus blandicijs magnatoꝝ: qui odio habebant ſacras cerimonias humilis obedientie moſaice legis: depravatũ eſt cor regis in interitũ ſuũ ⁊ illoꝝ: cunctis retro nationibus horrendum relinquẽtes exemplum q̃ꝫ ſit graue piaculum: humilibus nolle ꝯſentire. vide. 2. paralipo. 23. ⁊. 24.

¶ Pontifices

¶ Zacharias fili⁹ ioiade lapidat̃ iuſſu regis ioas inĩ altare ⁊ tẽplũ: ⁊ glorioſo martyrio coronat̃ 2. paralipo. 24. increpauit eñ ioas ꝙ dereliquiſſet dñm.

Azarias.

¶ Iſte aũt zacha. dr̃ cognomento in euangelio fili⁹ barachie. i. benedicti domini.

¶ Iſte azarias boni patris bon⁹ filius: titulũ laude dignũ meruit qꝛ pro zelo legis ꝯſtant̃ reſtitit ozie regi iude: volẽti ſacrificare: vt pꝫ. 2° paralipo. 26.

¶ Reges iſrl̃

Ioahas ã 17.

¶ Iſte iohas valde attritus eſt cũ tota gente ſua a zahele rege ſyrie: ⁊ ideo dep̄cabat̃ dñm: et pauxillum releuatus eſt: vt pꝫ. 4°. regũ. 13. ⁊ cepit regnare. 23. anno ioas regis iude.

¶ Reges ſyrie.

¶ Iſte auētin⁹ ſilui⁹. 33. ānos regnauit: ab hoc mōs auētin⁹ q nūc pȝ eſt vrbis: nomen accepit in quo ⁊ ſepultus fuit: hūc dicit aug⁹. 18. ḋ ciui. dei: etiā int̄ ſ̄os deos ānūeratū a ſtult̄ gētilib⁹

Hic procbas fili⁹ auētini regnauit annis. 23. tpe oſie regis iude: vn̄ virgilius laudes eius extollit in hoc verſu: Proximus ille procbas: romane gloria gentis.

Auentin⁹ ſiluius rex 13

Procbas ſilui⁹. 14.

¶ Notabile quoddā factum ac relatu dignū hoc tpe in britania fertur accidiſſe: Fuit ibi rex quidā leyr noīe filijs carens: ſed tres pulchras filias habens: qbus regnū diuidē cogitabat: vt tn̄ ſciret cui potiorem ptem daret a ſingulis introgauit quantū ipſū diligerent: Prima ⁊ ſcd̄a rn̄derūt ſub iuramēto: ꝙ plus q̄ȝ proprias aīas. Tertia aūt videns ſenē blanditijs credē: ſerioſi⁹ rn̄dit: ꝙ ipſū vt patrē diligeret: neqȝ vt ampli⁹ interrogaret protin⁹ ſubiunxit: quantū habes tantū vales: tantūqȝ te diligo. Iratus pater duabus regnū diuiſit: tertiā autem exheredauit: quā tn̄ propt̄ nimiā pulchritudinē: rex francie ſine oī dote in piugē accepit. Seneſcente autem leyr a duabus filiabus ac earuȝ maritis regno priuat̄: ⁊ intm̄ deſpicit̄ ꝙ vix cum vno famulo ab ipſis teneret̄. Recordatus igit̄ priſtine gl'ie: ⁊ iniurie: quam iuniori filie fecit: que ſibi veritatē dixit: cū fletu in hanc vocem erupit: O filia q̄ȝ vera ſūt dicta q̄ mihi rn̄diſti: quātū habes tantum vales tantūqȝ te diligo. Dū igit̄ habui qḋ dare potui viſus ſum eis valere: qui non mihi ſed donis meis amici fuerunt: Interim dilexerunt me: ſed magis munera mea: nam abeuntibus muneribus: ⁊ ipſi abierunt: tandem cum nō haberet quid cōmederet aut indueret: ab ipſa iuniore filia clementer ſuſcipit̄: regnoqȝ glorioſe reſtituit̄. Similia plura repies. Nota plerūqȝ dulciloquos fidelitate: fideles dulcloquio carere: ¶ Proca iſto regnāte Sydon argiuus: ⁊ menſuras ⁊ pōdera repperit: Cum apud hebreos baranas in iudea: ⁊ ieroboam in hieruſalem regnarent.

4346 — 4375

Amazias an 29.

Sine rege ā 13.

¶ Anno an xpi natiuitate 853 — 824

¶ Iſte amazias bonis initijs malū habuit finem qḋ cōe ſatis vſqȝ hodie in poteſtatibus apparet. Multos nāqȝ officiū deſtruxit: etiā notabilit̄ probatos: cuius exempla hic ſūt plurima: hic etiā deos ſeyr adorauit ⁊c. vt pȝ. 2. paralipo. 25.

¶ Heliſeus morit̄ ⁊ oſſa eius prophetāt: q̄ mortuus ſuſcitatur eoꝝ tactu: ⁊ tres victorias habuit iſrael ptra ſyros meritis ei⁹: ſepult⁹ ē ī ſamaria.

¶ Nota ꝙ regnū iudee poſt mortē amaſie fuit. 13. annis ſine rege: qḋ ſubtilit̄ oportet accipere ex collatōe ānoꝝ regū iſrl' ⁊ iuda: q̄ amaſias cepit anno. 2° ioas regis iſrl': ⁊ oſias filius amaſie cepit āno. 27° hieroboam regis iſrl': qḋ tempus extendit ſe ad. 41. annos: a q̄. ſubtrahe ānos amaſie: ⁊ ſic manēt. 13. quib⁹ ozias puul⁹ erat: nec adhuc ad regnū aptus. Hoc aūt. 70. ⁊ multe alie hiſtorie non habent: ſȝ alibi hoc ſupplent: ⁊ ſȝ hoc oportet pcordare eas alioqn errabis quo ad ſupputatōem annoꝝ ⁊c.

¶ Ionas propheta filius amathi clarus habet̄: ⁊ multa pdixit q̄ nō ſunt ſcripta: Hic p⁹ hec mitit̄ ad niniuē: vt pȝ in ei⁹ libro. Dicit̄ auteȝ ꝙ ipſum helias ſuſcitauerit a morte adhuc puerum.

Ioas. ā. 16.

¶ Iſte ioas pcuſſit ſyros tribus vicib⁹ iuxta vbū eliſei: ⁊ tulit vrbes de manu benadab filij azabelis ⁊ reſtituit regno ſuo: Ipe ēt afflixit amaſiā nolens: ſȝ cōpulſus: ſupbiā ei⁹ hūiliauit: vt pȝ 4° regū 13. Et cepit regr̄e. 37. āno ioas reg' iude.

Hierobo am ā. 41

incepit regnare āno. 15. amaſie regis iude: ¶ Iſte ieroboam ſatis bellicoſus ⁊ victorioſus fuit: ⁊ pteruit regē ſyrie: ⁊ reſtituit regnū iſrl' ſicut prius: inſup ⁊ damaſcū iuxta vbū ione prophete. Attēde q̄ȝ ſit inſtabilis ſtatus regnoꝝ. Iſrael cōtritus vſqȝ ad nouiſſimū hūiliat⁹ ē valde ſyri eleuati iam ab infirmis mirabiliter deprimuntur: ſic qui fuit ſupra fit infra: ⁊ econtra q fuit infra aſcēdit ſup: vt p⁹ deſcendat infra. hec ē rota volubilis huius tpis: ⁊ iō nō eſt mirum ꝙ pauci electi ad hoc aſſūmunt̄ a dn̄o: ⁊ ꝙ viri ſenſati huiuſmodi inſtabilitatis negotiū totis viribus fugere ptendūt: vide aug'. de ciui. dei in multis locis: ſi boni regnant multis proſunt: ſi mala econtra ⁊c.

Benadab.

¶ Iſte benadab fuit filius azabelis: ⁊ debet ſcribi p d. ſm hieronymum.

Iſte arbat⁹ vicit ſardanapallū dñm ſuū: ⁊ monarchiā ei⁹ pm⁹ ɔſtruxit ⁊ ad medos tranſtulit ſpe mag⁹ q̄ʒ re: q² darius hoc poſt fecit.

Arbatus 1⁹ rex medorum. -regnauit ānis. 28.

Macedonū regnū oritur.

De hoc regno deſcendit alexander magnus: Deſtruit aūt tp̄e onie pontificis pij. cui⁹ prim⁹ rex fuit charan⁹ fili⁹ arbati. 28. annis regnauit.

Lacedemonioꝝ reges deficiūt: Lidoꝝ icipiūt.

Iſte armilius ſiluius regnauit annis. 43. ⁊ fratrem ſuum numitorē de regno eiecit: ⁊ poſt ipſe a romulo ⁊ remo fr̄ibus geminis occiſus eſt: ⁊ numitor reſtitut⁹ fuit in regnū ſuum: q² fuit auus eoꝝ.

Armili⁹ ſiluius annis. 43.

Reges italie

Mōarchia aſſyrioꝝ illa magna ceſſat: q̄ ſtetit vltra. 1240. ānos: ⁊ ſurgūt tp̄a horrēda pene vſqʒ ad xp̄i natiuitatē: in qb⁹ hūan⁹ ſanguis plꝰ q̄ʒ credi pōt in oib⁹ mūdi ptib⁹ tan q̄ʒ aq̄ fuſus ē: vide chronicā oroſij libro ſcdo ⁊ alioꝝ.

Reges aſſyrioꝝ.

Sardanapall⁹ vltimus -monarcha aſſyrioꝝ.

Iſte ſardanapall⁹ tot⁹ vitioſus fuit: puluinariaqʒ pm⁹ reperit: hītu mlīebri idut⁹ īt mlīres delicijs vacauit Ob h̄. idignati vaſalli ei⁹ noluerūt obediētiā ſeruare: aggreſſi ēt ipſū debellarūt: q̄d cernēs ſeipſū ɔcremauit: ſuerūt tn̄ reges aſſyrioꝝ potentes ſine monarchia vſqʒ ad deſtructionem niniuen.

Phul.

Spartani ipſi ſunt lacedemones: p̄ ānos. 50. cū athenienſib⁹ cruentiſſima bella cōmittūt: vbi ſēper incerta victoria fuit: terra mariqʒ pugnatum eſt ⁊c.

Iſte phul ⁊ ſequentes recuperare volētes monarchiā: nō modice turbarūt terrā: ⁊ aſcendit etiā ad iſrl̄: ⁊ cepit therſam: ⁊ fcūs ē manahen rex iſrael ei tributarius: vt hr̄ 4⁹ regū. 15⁹

Anno mundi 4388 4414

Reges iuda

Linea xp̄i

Ozias vel azarias. 52

811 785

Iſte ozias fecit qd bonū erat corā dño: nec aliquid mali de eo ſcriptū eſt: niſi q̄ adolere voluit icenſū ſup altare thimiamatis: prohibēre eū ſacerdote azaria: propt̄ quā inobedientiā percuſſit eū dñs lepra: vt pʒ. 2°. parali. c. 26. Etiā tūc terremot⁹ factus fuit: ⁊ cineres altaris effuſi ſunt.

Eſaias nobilis propha claret: vn⁹ de q̄tuor principalioribus: q euangeliſta magis q̄ʒ propha dr̄ a ſcō hieronymo: propt̄ euidentiā prophetie ſue.

Pontifices

Oſee propha prim⁹ de. 12. mittit̄ contra. 10. tribus

Ioel 2⁹ de. 12. prophetat de iuda ⁊ futa ei⁹ tribulatōe

Amos 3⁹ ɔtra gētes mlt̄as prophetat: ⁊ ſpāl̄r ɔ̄. x. tb̄

Abdias. 4⁹ de. 12. prophetat contra edom.

Ionas mittit̄ ad niniuitas: q audierūt eū: ſʒ iſrl̄ nec mlt̄is credidit.

Amarias

Reges iſrael

Sine rege. ā. 33

Hic regnū iſr̄ fuit ſine rege annis. 33. qd̄ pʒ ex collatōe regū iuda ⁊c.

Zacharias. filius hierro- -boam menſib⁹. 6.

Iſte zacharias cepit regnare anno. 38. oſie regis iude: ⁊ fecit malū ſicut pdeceſſores ſui: Et h̄ eſt 4⁹ p⁹ iehu: ⁊ pcuſſit eū ſellū: ⁊ regnauit pro eo: q ſtatim pcuſſus a manaben: regno ⁊ vita caruit: vt pʒ. 4°. regū. 15⁹

Sellū m̄ .1.

Manahē an. 10.

Iſte manahen cepit regnare āno. 39. oſie reḡ iude fecitqʒ malū corā dño: ⁊ tradidit eū dñs i manus regis aſſyrioꝝ: q indurit ei talēta argenti mille. vt pʒ. 4° regū. 15°

Raaſim.

Iſte raaſim rex ſyrie vaſtauit iudā tp̄e achas: propt̄ qd̄ obſedit um teglatphalaſar in damaſco: ⁊ cepit ciuitatē: ⁊ ipſū ītterfecit: ⁊ tranſtulit ppl̄m: vt pʒ. 4° regū. 16°

¶ Rhea v̄go filia numitoris in tēplo dee veſte ſeruiuit: q̄ p⁹ admiſit amaſiū: ⁊ ꝯcepit: peperitq₃ gemellos: romulū ⁊ remū ob hoc ipſa viua ſepulta eſt ꝓpt̄ inceſtū: ⁊ infantes proiecti ſūt foras: ⁊ mirabilit̄ a lupa meretrice nutriti. Porro ob reuerentiā romanoꝝ dixerūt poete ꝙ mars deus belli cōcubuerit cū ea: ſtuprum taliter aut paliantes: aut excuſantes vel honorantes.

¶ Conditionem vrbis titus liuius ꝑ decē ⁊ q̄tuor decades. 140. libros proſeq̄t: ſ₃ hodie n̄ oēs reperiūt. De ipo facit btūs hieronym⁹ mētōe₃ i epl̄a ad paulinū ⁊ ſeneca in vltimi declamationū libri prologo.

Numitor.

¶ Iſte numitor reſtitut⁹ i regnū: ſtatim poſt a romulo occiſus fuit: vt oroſius teſtat̄.

¶ Iſte teglatphalaſar cepit terrā neptalim ⁊ galilee: ⁊ eos q tranſiordanē erant trāſtulit in aſſyrios. poſt etiā ob rogatum achas obſedit damaſcū: ⁊ raaſim regē damaſci interfecit: ⁊ ſyros tranſtulit i cirenē: vt p₃. 4°. reḡ. 15. ⁊. 16°.

¶ Sibylla erithrea oīum aliaru₃ ſibyllaꝝ clarior: hoc tp̄e quidā dicūt ꝙ vixerit: Alij dicūt ꝙ ei⁹ carmina circa hec tp̄a ſunt inuenta: ipſa aūt an̄ bella troiana vaticinata ſit aptiſſime ꝺ xp̄o: ⁊ pulchre vide aug̃ 18. ꝺ ci. di

Teglatphalaſar.

¶ Iſte ſalmanaſar obſedit ſamariā anno 7. oſee regis iſrl̄ cepit eā: ⁊ regē miſit in carcerē: ⁊ iſrael tranſtulit in aſſyrios: ⁊ ceſſauit regnum iſrl̄ q̄d ſtetit annis. 282. Samaria tūc dicta ē: q̄ nūc ſebaſte dr̄ ſm hieronymū.

Salmanazar.

¶ Olimpias prima a grecis inſtituit̄: vel a bellienſib⁹ poſt annos troiane captiuitatis. 392. Et hec eſt era famoſiſſima: tā latinoꝝ q̄₃ grecoꝝ: Et ſm hieronymū olimpias vna quatuor annōs plenos ꝯtinet: ⁊ ſm iſtū cōputū āno. 40. oſie: vl̄ circa iſta era incipit. ſ. anno mundi. 4428. ſm ſeptuaginta interp̄tes circa. 50. annū oſie. Et nota ꝙ xp̄s naſcit̄ olipiade. 193. q̄ faciunt ānos. 772.

4440 — 4456

Ioathan ā. 16.

¶ De h⁹ ioathan nihil mali ſcribit̄: niſi ꝙ ex celſa more alioꝝ nō abſtulit: vt p₃. 2° palipo. 27. portā domus dn̄i ſublimimiſſimā edificauit: q̄ i actibus apl̄oꝝ. 3°. c°. vocat̄ ſpecioſa. Oēs ſiqdem porte templi in terra fuerūt: excepta ſpecioſa que pendebat: que ab hebreis vocabatur ioathan.

Achaz ā 16.

756 — 743 — ¶ Anno ante xp̄i natiuitatem

¶ De hoc achas nihil boni habet̄: dereliq̄t dn̄m: ⁊ derelict⁹ eſt etiā ipſe ab eo: ⁊ ꝑcuſſus cū ppl̄o ſuo valde eſt a regibus iſrael ⁊ ſyrie: vt p₃. 2. palipo. 28°.

.6.
¶ Micheas prophetat ꝯtra hieruſalē ⁊ ſamariā

.7.
Naum propheta cepit prophetare niniuen.

Achitob

¶ Iſte phaceia etiā fecit malū ⁊ ꝑcuſſit eū phacee: regnauitq₃ pro eo: cepit aūt regnare. 15. anno oſie regis iude.

Phaceia an. 2. filius –

Phacee an. 20.

¶ Iſte phacee fili⁹ romelie: cepit regnare anno 52 oſie: ⁊ ſic fecit: ſic factū ē ei: q₂ oſie ꝯiurauit ꝯtra eū: ⁊ interfecit ipſū: regnauitq₃ pro eo: fecit etiam pactū cū raaſin ⁊ vaſtauerunt iudam: ⁊ iō teglatphalaſar opp̄ſſit eū: ⁊ tranſtulit q̄ſi tres trib⁹ in aſſyrios: vt p₃. 4°. regum. 15°.

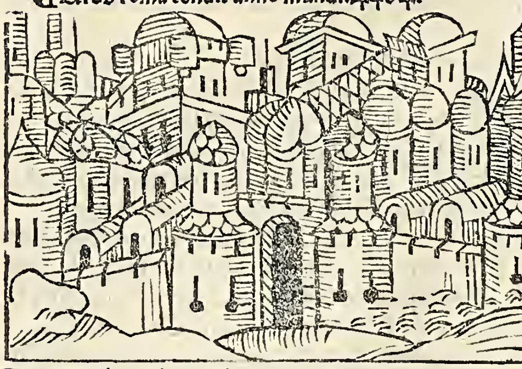
Sine rege ā. 8. vt ā.

Oſee. fi. helaz an. 9.

¶ Iſte oſee vltimus rex iſrl̄: cepit anno. 12. achas regis iude: ⁊ fecit malu₃ ⁊c. Anno nono regni ei⁹ captus ē a ſalmanaſar: et iſrl̄ tranſlat⁹ eſt in aſſyrios: vt h̄r. 4°. regū. 17.

¶ Era principalis romanoꝝ oroſij:martini ⁊ alioꝝ:ipſe eſt annus. 12.ezechie ſm hebreos ſm.70.vltimus achaz.

¶ Urbs roma condit̃ anno mundi.4484.

Tu regere imperio populos romane memento.
Hec tibi ſint artes paciq̃ꝫ imponere mores.
Parcere ſubiectis ⁊ debellare ſuperbos.

¶ Anno an̄ xp̄i natiuitatē.715.roma in monte palatino a gemelis ↄdita eſt:velut ſecūda babylonia:verū tpe paupertatꝭ nuſq̃ꝫ alī loc⁹ ea ſactior:nec bonis exemplis ditior fuit:⁊ q̄nto rerū min⁹ hūit tāto min⁹ cupiditatꝭ hēbat:p⁹ diuitie auariciā et luxuriā īduxerūt. ¶ Nō ꝙ oroſius ꝺ h⁹ romulo m̄lta mala ſcribit.ſ.fr̄is ⁊ aui ⁊ alioꝝ probatiſſimoꝝ viroꝝ mīq̃ꝫ mortē:⁊ violētias:tyrānideſq̃ꝫ p̄ſes.Cōgregauit.n.paſtores ⁊ latrones ⁊c̄. cū qb⁹ ciuitatulā extruxit:⁊ p illā vi alioſ opp̄ſſit circūcca potētes

Romulus 1⁹ .ā.37.romanorum rex.

Rem⁹ a fr̄e occidit̄ ā.3.ſf de re.di.vl.

¶ Iſte merodach p̄m⁹ rex babylonis famoſus receſſit a mōarchia:nec obediuit aſſaradō regi aſſyrioꝝ:ſic nec rex medoꝝ ob h⁹ nis defecit regnū aſſyrioꝝ ⁊ reges babylonie ceperūt eē potētes vſq̃ꝫ ad balthaſar vide magiſtrū in hiſtoř.

¶ Reges babylonie incipiunt.

Merodach. rex babylonie miſit-

-munera ezechie vt p3.4⁹ regū. 20.

¶ Reges aſſyrioꝝ

Sennacherib.

Aſſaradō fi. ſēnacherib.

¶ Iſte ſennacherib aſcēdit in iudā ↄt̃ ezechiā virū ſcm̄:⁊ pcuſſit dn̄s exercitū ei⁹.ſ.185 milia viros bellatores:Ipſe āt turpiť fugiēs:puenit i niniuen:⁊ afflixit iudeos ⁊ thobiā:tandē a ſuis filijs occiſus ē:vt p3.4 regū. 19⁹.⁊.2.palipo.32⁹

¶ Thales mil'eſi⁹ vn⁹ de.7.ſapiētib⁹ clar⁹ habet:q p⁹ theologos.i. poetas ſophi dicti ſūt.i.ſapiētes Iſte thales p̄mus potuit p̄dicere defectū ſolis ⁊ lune:vt dicit aug̃. 8.de ciui.dei.

¶ 7.ſapiētes: Thales. Solon. Chilon. Periāder Cleobolus Bias. Pitacus.

¶ Anno mundi 4472 4501

¶ Linea xp̄i

Ezechias annis 29.

¶ Sol. 10.lineas reuertit̃ reducēs vmbrā p lineas qb⁹ iā deſcenderat in horologio:⁊ ſic illa dies erat longior alijs. 10.horis: O magnum portentū:ſtrages hoſtiū:additio annoꝝ. 15.vite ezechie.

Māaſſes.annis 55.

727 869

¶ Iſte ezechias optimus filius de peſſimo patre achaz:ambulauit corā dn̄o corde pfecto excelſa abſtulit:⁊ domū dei inſtaurauit:nec ſīs ei⁹ fuit ante eū in regib⁹ iuda:⁊ ergo dn̄s glorificauit eū:vt p3.4.regū 18. 19.⁊.20.⁊.2⁹.pal̃. 19.30.31 ⁊.32⁹.

¶ Iſte manaſſes peſſim⁹ fili⁹ optimi patris fecit malū ſup oēs q an̄ ipſū fuerūt:⁊ ſanguinē inocentē fudit plurimū:ppť q̄ rex aſſyrioꝝ vaſtauit iudā:⁊ ipſū manaſſen cepit ⁊ in carcerem miſit:Poſtea ad cor rediens:⁊ dn̄m deprecans: ⁊ exaudit⁹ fuit:⁊ in regnū ſuū reſtitut⁹.Oia q̄ an̄ fecerat deſtruxit ⁊ in via dn̄i recte ambulans:non ſine grandi admiratōe oīum qui eū an̄ nouerant vitā beatā duxit:vt p3.4.regū.21 .⁊.2.pal̃.33.

¶ Pontifices

Sadoch

Thobie hiſtoria deuotiſſima ⁊ tota exemplaris hic texit̃.

¶ Iſrael transfertur in aſſyrios:⁊ defecit regnū q̄ ſtetit.272.ann.ipſe eſt annus.6.ezechie.

Syracuſa condit̃ in ſicilia:Cathinia ſimiliter.

Nota fm aug⁹. 18. de ciuitate dei: q cicero magnis laudibus romuli aſcribit q non rudibus ⁊ indoctis tpibus qñ facile homines fallebãtur meruerit honores diuinos: ſ3 iã eruditis ⁊ expolitis: vñ p3 veſanus idolatrarũ error: q ⁊ ſi in his tēporibus doctis illuminati ſunt: q3 ſit ineptum q antiqui leuib⁹ motiuis decepti: homines mortuos deos factos putent: ⁊ ob hoc ipi amplius neminē inter deos aſcribendũ decreuerunt: nõ tñ ceſſarunt a cultura taliũ falſoꝝ deoꝝ: ſ3 mores antiquũ fouẽtes ⁊ augẽtes. q̄ꝫ dict⁹ vetãt fieri: factis approbãt: vñ pſtat eas non eẽ excuſatos: imo aplo teſte plus illis peccare.

Numa pompilius annis 41.

Iſte numa maximus idolatra fuit: ⁊ vrbē adeo ſimulachris repleuit: vt ipe ibi locũ reperire non poſſꝫ. hoc mõ aug⁹. ſtulticiã eius deridet quaſi magna iniuria ſibi facta ſit: q ipſe nõ ſit inter deos aſcript⁹ q deoꝝ cultũ ſic promouit: Hic ianuariũ ⁊ februariũ anno addidit: Mirũ ſupra modũ eſt: q hi viri pceſlentiſſimi ingenij in cũctis pene que ſub ſole gerũtur: tam acute differebant: ⁊ in agnitione veri dei ſic delirabãt. Grãs agamus dño deo: Ipe etiã annũ in decez meſes deſcripſit: prius ſine aliqua ſuppoſitione confuſum: ⁊ infinita ſacra ac templa romana conſtituit: Morbo deceſſit. 16. imperij ſui anno

✠ Poſtq3 creuit elegit cẽtũ ſenes pro cõſilio: quos appellauit ſenatores: ⁊ mille pugnatores quos milites a nũero appellauit ſicut dicit europius: profecit in ſublime tandem propter demerita ſua inter deos connumeratus eſt: eo q pcuſſus a tonitruo nuſq3 cõparuiſſꝫ: hoc eni ad cumulũ ſue dampnationis acceſſit: vt eo mag⁹ tormentaretur apud inferos: quo in terris eius memoria celebrior haberet: q3 virtutib⁹ nõ meruit: ſ3 falſa vulgi adulatione: aut vera deceptione adept⁹ eſt. Predicti ſenes poſt mortem romuli regnauerũt anno cũ dimidio: expectantes ſi forte rediſſet ⁊c.

¶ Sibylla ſamia fm quoſdam his dicit̃ fuiſſe tpibus. ¶ Et nota q ſci doctores nõ vtunt̃ dict⁹ ſibillarũ: ac alioꝝ gẽtiliũ ad confirmationẽ fidei ſancte xpiane: ſ3 eas nec prophecico ſpiritu claruiſſe: ſ3 arrepticias fuiſſe dicũt. Un̄ aug⁹ contra manicheos diſputans dicit. Si qd veri de deo: ſybilla vel orpheus: alijue gentium vates: aut philoſophi dixiſſe phibent̃: valet qdez aliquid ad paganoꝝ vanitatẽ reuincẽdã: nõ tñ ad iſtoꝝ auctoritatem cõplectendendã. Quãtũ eni diſtat de xpi aduentu inter pdicationẽ angeloꝝ ⁊ cõfeſſionem demonũ: tñ diſtat inter auctoritatẽ prophetaꝝ ⁊ curioſitatẽ ſacrilegoꝝ.

4528

¶ Iſte glauc⁹ vel caleucus: prim⁹ ferri inter ſe glutinũ excogitauit: ſiue prim⁹ iuentor terre que coniũgit ferrũ: quam ſolidamen appellant fabri italici.

¶ Eſaias martirio coronat̃ cũ multiſ alijs: eo q regis opa peſſima reprehendebat: qui ſect⁹ fuit i duas partes ſerra.

¶ Anno ante xpi natiuitatem 759

¶ Caleucus vir iuſtiſſimus leges cõdidit: ⁊ inter cetera decreuit: vt qui adulterij crimen cõmitteret vtroq3 oculo priuaret̃ qđ cum filius eius cõmiſiſſet: iuſſit ipm exoculari. verũ tota ciuitas aliq̃3diu ei reluctabat̃. Tandem victus inſtancia ppli ne lex a ſe cõdita violaret̃ ſuo prius: deiñ filij oculo eruto vtriſq3 vſu3 videndi reliquit: Sicq3 mirabilis equitatis tẽperamento ſe inter miſericordem patrem ⁊ iuſtũ legiſlatorem partitus eſt. Diſce o xpiane quanta diligentia debeas ſcã dei tui pcepta cuſtodire ſi ſic maluit paganus puniri pro iuſta lege ſua. q̃3 eam inultã relinquere. hec ⁊ multa ſimilia oportuit in populo carnali obſeruare cũ ſumma ſeueritate: quatenus timore pene a prauis cohiberentur.

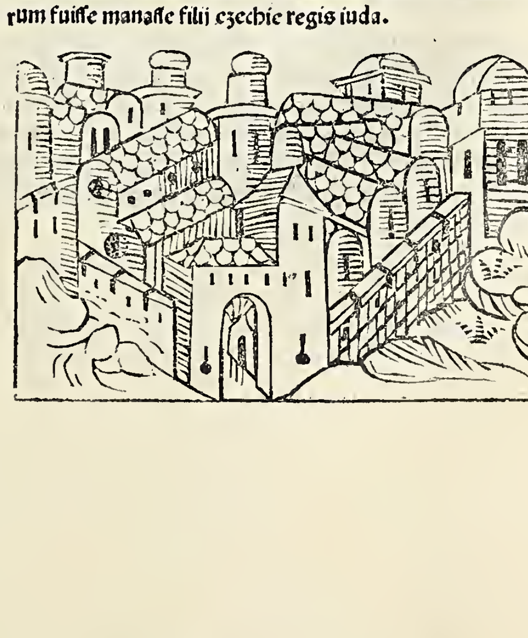
Sellum — Elchias.

¶ Mortuo rõulo q. 37. regnauit ãniſ: vt refert beũ hieronymus: per quinos dies ſenatores rempu. rexerũt: atq3 ita vnus expletus eſt annus. Poſt quos numa pompi regnauit: q capitoliũ a fundamẽt⁹ edificauit: hic bellũ nullũ geſſit: ſ3 nõ minus ciuitati q̃3 romulus profuit: na3 ⁊ leges romanas mo reſq3 cõſtituit: q cõſuetudine prelioꝝ: latrones ac ſemibarbari videbantur.

¶ Tradunt hebrei vt idem hieronimus refert: Eſaiam ſocerum fuiſſe manaſſe filij ezechie regis iuda.

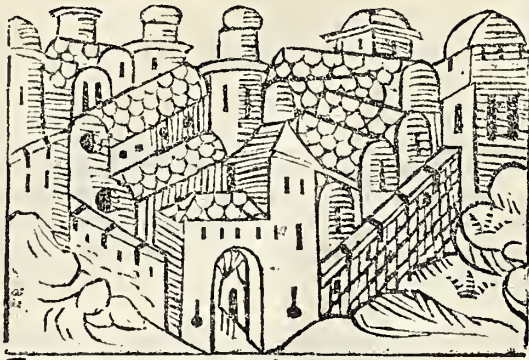
¶ Nabuchodonoſor ſubuertit hieruſalem.

¶ Nota ſm aug⁹. 3°. de ciui. dei. q ab vrbe ↄdita vſqȝ ad auguſtū tam ↄtinue pugne extiterunt: vt pro miraculo habitū ſit q vnus annus poſt primū bellū punicū ſine bello tranſierit exceptis. 42. annis nume. quibus pax ↄtinua fuit.

¶ Reges romanoꝝ

¶ Bizantiū ciuitas a quodā ↄdit̄ pauſania rege ſparthanoꝝ: que poſtea ↄſtantinopolis dicta eſt.

Tullus 3⁹ ā. 32. hoſtilius.

¶ Iſte tullus al's tuli⁹ nonferēs tēpus pacifice tranſire: ob turbationē quā ſuſcitauit vicinis ſuis poſt lōga ǵetis tp̄a merito hoſtilitatis nomē ſibi acquiſiuit: ⁊ p̄m⁹ regū romanorū purpura ⁊ faſcib⁹ vſus: ⁊ deiecto mōte celior vrbē āpliauit: Et q2 diſſipat de⁹ gētes q̄ bella volūt: ipſe cū oī domo ſua a fulmine ꝑcuſſus interijt.

¶ De iſto tulio ſic dicit valeri⁹ li. 3°. c. 4°. Hūc in cunabul' primo accepit agreſte tugnriū: cuiuſqȝ adoleſcētia in pectore paſcendo fuit occupata validior etas īperiū rexit: ſȝ ſenectus ei⁹ in altiſſimo maieſtatis faſtigio fulſit

¶ Niniue deſtruit̄ ⁊ regem medoꝝ: ⁊ regnū aſſyrioꝝ penitus ceſſauit: vt ꝑdixerat naum propha ⁊ thobias.

¶ Hoc tp̄e dicit hieronymus ſibillā ſamiā claruiſſe.

¶ Reges babylonie.

Nabuchodonoſor.

¶ Iſte nabuchodonoſor bellicoſiſſimus fuit ⁊ victorioſiſſimus per oīa: eo q eſſet virga furoris dn̄i: vt puniret peccata ppl'oꝝ mltoꝝ: h̄ p̄mo erat rex babylonie: ⁊ poſtea obtinuit regnū aſſyrioꝝ: qḋ deſtructū ē medis: ⁊ fact⁹ ē monarcha: ⁊ ſm hoc diuerſimode cōputant̄ anni ei⁹ q2 diu regnauit: Multipliciter de ipſo ſcriptura loquit̄: iā bona: iā mala q̄ diligent̄ ſci expoſuerūt. Placet tñ quibuſdā q propter pniam illā magnā q̄ ſcribit̄ ī daniele ſit ſaluatus: ⁊ q2 ſcriptura vitā ei⁹ ↄcludit in laude ⁊ ↄfeſſione vni⁹ veri dei: Idem ſentit nicola⁹ de lyra: vt pȝ dañ. 4°. Dicūt doctores quidā q deus inſpirabat ſibi vt vindicaret ſe de inimicis ſuis: ſȝ ipſe inſtinctu iſto abuſus fuit ꝑ ſuꝑbiā ⁊ inuidiā: ⁊ ſic non meruit ꝑ hoc q inſtrumentū fuit diuine iuſticie. Forte de oībus poſt penituit meritis daniel'.

¶ Anno mundi	4556	4558	4589
¶ Linea xpi	Amon ānis 2.	Ioſias ānis. 31.	Ioathas m̄. 3.
	643	641	611

¶ Iſte āmon ſm textū hebreoꝝ duobus tm̄ annis regnaſſe ꝑhibet̄: ſȝ ſm 70. ānis. 12. ⁊ ita ſuplent̄ hic. 10. anni. a. 70. de illis. 13. ā. ſine rege: Et ſm hoc aptande ſunt hiſtorie alie: q̄ cōit̄ ſequunt̄. 70. Hic idē rex fecit malum coram dn̄o: ⁊ ꝑcuſſus a ſeruis: ſine penitentia obijt.

¶ Iſte ioſias optimus fili⁹ de ꝑuerſo pr̄e ǵra ſingulari preuentus adhuc in puericia reqſiuit dn̄m: ⁊ vſqȝ ī finē ꝑſeuorauit laudabilit̄: ī qbuſdā exceſſis ezechiā proauum ſuū: ⁊ iō dr̄ nō hūiſſe ſilēm in regib⁹ iuda. Eius religioſā vitā: ⁊ oꝑa ſcā plurima vide. 4°. regū. 22. ⁊. 23. ⁊. 2. pal'. 34. ⁊. 35.

¶ Iſte ioachas ſtatim poſt mortē pr̄is ↄſtitut⁹ fuit rex in hieruſalē: ſȝ quia nō fuit ſecutus exemplū pij patris ſui ioſie: ideo pharo necbao cepit eū: ⁊ duxit euȝ in egyptum: vt pȝ. 4. regū. 23.

¶ Pōtifices.

Azarias filius elchie.

¶ Sophonias prophetat deſtructionē hierl'm ⁊ reedificationem.

¶ Olda prophetiſſa vxor ſellū prophetat ioſie regi ⁊c.

¶ Thobias morit̄ ānoꝝ. 120. vir ſcūs plenus oꝑibus bonis: ⁊ prophetie ſpū clarus: prophetauit nanqȝ de deſtructōe hieruſalem ⁊ templi: quaſi iam factū eſſet: cū tñ adhuc futurū eſſet propt̄ certitudinē prophetie: ſtati poſt ei⁹ mortē vxor ei⁹ mortua eſt: ⁊ egreſſo thobia iuniore cum filijs ſuis n niue deſtructa fuit.

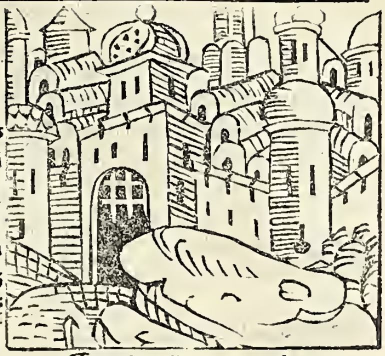
¶ Hieremias ſcd's de maioribus: prophetare cepit adhuc puer. 13. anno ioſue regis contra hieruſalē ⁊ tēplū: ⁊ prophetauit annis. 42. pret̄ illud qḋ prophetauit in egypto: Grandis duricia ppl'i: ⁊ grandis plaga que punit eum.

¶ Hieremias fuit de genere ſacerdotū q habitabāt ↄtra ſeptētrionē in vico anathoth: qui tertio miliario diſtat ab hieruſalem.

¶ Hiis diebus arion mithylene⁹: a delphino inter mare dr̄ traſportat⁹: vel in chermis: maſſilia tūc ꝯdita eſt. Hieronym⁹: Legimus ninenuen: regnante apud hebreos ioſia: a ſaicia rege iudeoꝝ fuiſſe deſtructā: que dei iudicio paluſtribus aquis poſtea eſt ſubmerſa: ⁊ hoc plus q̄z centū annis poſt ex p̄dicatione ione.

¶ Hic primū ponte trans tyberim inter monté auentinū ⁊ ianiculū fecit: ⁊ hoſtiam ciuitaté ꝯdidit ſupra mare decimoſexto miliario ab vrbe roma.

Ancus 4⁹. ā 23.

¶ Romani ppl'i ſtatū ⁊ decurſū luculent: ⁊ breuiſſime deſcribit flor⁹ luci⁹ p ānos ſeptingentes: quatuor ei dans etates: vnde ait: Si qs magnitudiné imperij cū annis ꝯferat: etaté vltra putet: Ita eni late p orbé terrarū arma circūtulit: vt q res eius legunt non vnius ppl'i: ſed generis humani facta diſcant: Nam tot laboribus p̄iculiſq3 iactatus eſt: vt ad ꝯſtituendū ei⁹ iperiū ꝯtédiſſe virt⁹ ⁊ fortuna viderent. Ité ait: Tanta virtute fiducia é: vt ille rudis: ille paſtori⁹ ppl's vereq3 ſreſter oñdit nihil intereſſe vtruꝫ eqs an nauibus terra an mari dimicaret. Ité O populū dignū orbis imperio: dignū oī fauore: ⁊ admiratóe hoīum ac deorū: cōpulſus ad vltimos met⁹: ab icepto nō d̄ſiſtit: ſ3 abſens ſil' pñſq3 repugnabat.

¶ Hoſtienſis ciuitas ꝯditur: cuius eps benedicit papam.

¶ Daniel adhuc iuuenis ſuſannam liberat: ⁊ in ꝯſpectu regis cū ſocijs ſtat ⁊c. ⁊ poſtea interp̄tat ſomniū reg': ⁊ ſublime tollitur: vt patet daniel' primo.

4600

Ieconias. vel eliachim vel ioachim -annis. 11.

Ioachim cognométo ieconias m̄. 3

Sedechias ā. 11.

600 — Anno an̄ xp̄i natiuitaté

¶ Hic etiā fuit filius ioſie frat ioachás: ⁊ ꝯſtitut⁹ a pharaone rex hieruſalé: ⁊ ut daret mulctā ⁊c. Et q2 fecit malū: nec audiuit prophas: aſcendit ꝯtra eū nabuchodonoſor: ⁊ factus eſt ei ſeruus tribus annis: cūq3 bellaret venit iterū rex babylonis ꝯtra eū: ⁊ victum duxit: non q̄ illuc ductus ſit: ſed immutatū fuit ꝯſilium nabuch. ⁊ interfecit euz in hieruſalem: ⁊ proiecit corpus eius extra murū iuxta prophetiā hieremie. 22°. Et tulit ſec̄ vaſa dñi: ⁊ poſuit ea in templo ſuo: vt p3. 2°. paralip. vlti.

Saraias fili⁹ azarie.

¶ Iſtū ſaraiam inf̄fecit nabuch. rex in reblata cū alijs ꝯſiliatoribus ſedechie: vt p3 reguz vltimo.

¶ Urias propha occidit a iecōnia rege: ⁊ hieremias incarceratur.

¶ Iſte ioachim fuit fili⁹ ieconie: ⁊ fecit malū: ⁊ iō ſtatī3 āmotus eſt: ne regnaret ⁊ vinct⁹ trāſlat⁹ é in babyloné ⁊ multi cū eo trāſlati ſūt: vt p3 4°. regū 22°.

¶ Daniel.

¶ Ananias.

¶ Azarias.

¶ Miſael.

¶ Ezechiel.

¶ Mardocheus.

Omnes hi cū ioachī rege ducti ſūt in babyloné adhuc pueri.

¶ Iſte ſedechias 3⁹ fili⁹ ioſie: et malus nō audiuit hieremiā prophetā: ⁊ iō perijt miſerabilr̄: et oīs iuda cū eo: ⁊ eruti ſunt oculi ei: ⁊ filij ei⁹ occiſi: vt p3. 4°. regū vltimo: ⁊ hieremie. 52°.

¶ Baruch prop̄ propheta.

Ioſedech fi. ſaraie.

¶ Iſte ioſedech egreſſus é qū trāſtulit dominꝰ iudā ⁊ hieruſalé p manus nabucd. reg': vt p3 p°. palip. 6°. ⁊ é duct⁹ cū alijs captiuis i babyloné. Dicūt aliq iſtū fuiſſe eſdrā ſcribā ⁊ ſacerdote: aut forte frat ipſius fuit.

¶ Abacuc propherat ꝯt nabuch ⁊ babyloné: ſūt tñ opiniones q° tpe fuerit: h̄ danieli prādiū attulit: dū i lacu leonū eēt apud babylonem: ſm hieronymū.

¶ Ezechiel propherat i chaldea trāſmig̃tōis: deſtructionem hieruſalem ⁊c. Et tandé martyrio coronat.

¶ Iſte priſcus ludos inſtituit: ⁊ circū rome edificauit: Capitoliū fabricare cepit: ⁊ dictum eſt capitoliū quaſi caput ſolū: quia in fundamento inuentū fuit caput ſine corpore: q̄ſi prophetia futuri: q: ibi poſtea ſenat⁹ reſedit: quaſi vnū caput totius orbis: ⁊ iſte primus triumphans romā intrauit: Ipſo etiā regnante epidaurus condita eſt: que poſtea durachium eſt nominata.

¶ Reges romani

Priſc⁹ tarq n⁹ 37.

¶ Aſtrages rex medoꝝ vnicā habuit filiā: quā cuidā militi plebeio tradidit: ne ex ea nobilis fili⁹ naſcerēt: propt̄ cām quā magiſter recitat: ne. ſ. pelleref̄ e regno a nepote ſuo: ſi: p̄dixerant ſibi piectores: ⁊ q̄ verebat̄ ei accidit: nā ex ea natus eſt cyrus: qui ipſum ſuperauit.

¶ Iſte nabuchodonoſor fili⁹ nabuchodonoſor magni fuit: hic hortum qui ſuſpenſiis dr̄ maximis expenſis vxori ſue fabricauit: ⁊ multa magnalia pegit: ita vt herculem tranſcendiſſe actuū magnitudine ⁊ fortitudine memoref̄: ⁊ de manubijs hoſtiū templū belis magnifice decorauit.

¶ Reges babylonie

Nabuchodonoſor.

Euilmerodach.

¶ Iſte euilmerodach fuit frat̄ nabucaodonoſor iam imediate p̄cedent̄: h ioachim leuauit de carcere ⁊ magnificauit eū: ⁊ corpus pr̄is effoſſū iuxta ꝯſiliū ei⁹ diuiſit trecent̄ vulturib⁹: ne reſurgēt a mortuis: q ð beſtia redierat i hoiēz.

¶ Tres pueri proijciunt̄ in fornacē ſuccēſā ⁊ miraculoſe liberant̄: vt p3 dañ. 3°.

¶ Lud⁹ ſcachoꝝ reperit̄ ab xerſe pho pro correctōe euilmerodach tyranni q ſuos magiſtros ⁊ ſapientes occidere ꝯſueuit: ⁊ hoc ſolatio indirecte attractus fuit ad emendationem.

¶ Anno mundi

4611

4634

Tranſmigratio babylonis.

· Hic incipit quīta etas mūdi durans vſq3 ad natiuitate xp̄i h3 annos 509

¶ Linea xp̄i

Salathiel.

065

595

¶ Iſte ſalathiel erat filius ieconie reg̃ iude: quē genuit p⁹ tranſmigratōem babylonis: vt euāgeliſta matheus dicit.

¶ Templū ſalomonis incendit̄ a chaldeis: ⁊ hieruſalem deſtruitur: ⁊ hec eſt vna de principalibus eris huius ſacre hiſtorie Stetit nāq3 hoc templū. 442. annis. ſ. a fundatione ipſius inchoando: q̄ fuit fcā q̄rto anno ſalomonis: ⁊ ab hac deſtructione vſq3 ad deſtructionē: que fcā fuit p titū. ſ. 42°. anno poſt xp̄i paſſionē fluxerūt anni. 662. ſm euſebiū ⁊ hieronymū.

¶ Pontifices

Hieremias in egypto prophetauit: ⁊ regib⁹ egypti p̄dixit: ꝙ coꝝ idola ſubuerterēt: cū virgo pareret ⁊ ex hoc ſacerdotes i ſecreto templi loco: imaginem virginis cum puero adorauerūt. Oratione ſerpentes de terra fugauit ⁊c̄. Tandem zelās pro populo increpauit idolatriam populi ſui: ⁊ lapidatus eſt ab eis. Sed egyptij. glorioſe ſepelierūt martyrem ſanctum in ſepulchris regū propter beneficia ſua.

Ezechiel poſt multa que glorioſe geſſit etiam precibus ſuis aquas chobar condenſauit: vt filij iſrael ambularent ſuper eas: chaldei autem ſubmerſi ſunt. Tandem percuſſis impijs quibuſdam a ſerpentibus quos redarguit: ceteri exacerbati ipſum equis diſtraxerunt: ⁊ p crepidines ſaxoꝝ excerebrauerunt eum: martyrem domini glorioſum facientes.

¶ Babylon fuit metropolis chaldeoꝝ: cuius rex nabuchodonoſor cūctis vſq3 ad ethiopiā gentibus ſuperatos: inter ceťas vaſtauit iudeam: diuq3 obſeſſam hyeruſalem. Undecimo anno cepit ſedechiam: quem ⁊ ipſū captū duxit antiochiā que tunc vocabatur rebiata. Ibiq3 corā pr̄e filijs interfectis: oculos ſedechie iuſſit auferri: excecatūq3 miſit i caueā ⁊ ritu feraꝝ traxit in babyloniā. Qñ aūt a chaldeis capita ⁊ vaſtata eſt hieruſalē: mādauit nabuchodonoſor rex p̄ncipibus ſuis vt hyeremiam de carcere extraherent. Ceteri prophete vt heſaias. oſee. ioel. fuerunt ante captiuitatem. 10. tribuum iſrael ſiue duarum tribuum iude ⁊ beniamin. Alij. poſt captiuitatem vt daniel. ageus ⁊ zacharias. Hieremias vo ⁊ Ezechiel imminente captiuitate: vaticiniū texuerūt. Sed aliter coꝝ in terra iuda alter in babylone. Poſt exordium enim vaticinationis hiere. in hierusalem. 35. eius anno: ezechiel in babylone his q cū eo capti fuerūt: exorſus eſt prophare quinto. vz. anno tranſmigratiōis iechonie. Sophonias vero tpe ioſie prophauit.

Seruius tu lius an.34.

Sibylla cumana de xp̄o prophetat: ⁊ tarqno.9.codices attulit in quibus erāt deſcripta decreta romanorū.

Iſte ſeruilis ꝯditionis fuit ex pte mrīs:q̄ ancilla captiua fuit: ſ; nobilis: hic laudes h; ab hiſtoriographis magnas:ꝙ i oī ſtatu fuit ⁊ vbiq; notabiliter ſe gerebat:tres montes vrbi addidit: ⁊ foſſas irca muros duxit:⁊ primus omniū cenſus ordinauit

Iſte darius fuit conſobrinus aſtragis quē i filiū adoptauit:quia nō habuit niſi vnicā filiā:⁊ dedit ei regnū qꝛ cyrus ꝯtra eū pugnauit:⁊ tñ ambo victi ſūt a cyro:ſ; tanq̄; nepotes eos tractauit benigne:qꝛ auo.ſ.aſtragi regnū hyrcanoꝝ ꝯceſſit:⁊ dario medoꝝ.

Regulſar. fi.1.euil me ro-

Sabuſar dach fi.2⁹.

Balthaſar fi.3⁹

Darius. mōarcha pſarum.

Cyr⁹ annis 30.

Iſte cyr⁹ rex pſarū fuit pmo:⁊ depoſt tranſtulit monarchia; ad pſas: hic ex pte pr̄is plebe⁹ fuit:ſ; mr̄ ei⁹ erat filia regis aſtragis:De iſto prophetauit eſaias:⁊ babylonē dicit:balthaſar interfecit :danielē magnificauit: ⁊ iſrl' remiſit i iudeā vt templū reedificarent:vt p; eſdre p° ⁊c.

Iſti tres fuerūt fr̄es :q ſucceſſiue regnauerūt chaldeis:⁊ balthaſar fuit vltimus rex babylonie:q interfectus fuit a dario ⁊ cyro:non enī habebat filiū:⁊ ſoror darij fuit mater eius:iō ꝯoccupauit regnū darius cū adiutorio cyri:nec adiuuit dn̄s ipſu;: qꝛ vaſa ſancta indigne tractauit:vt p; dan̄.5.

4659

Zorobabel.

Hiſtoria libri eſdre incipit.

Iſte ſm imperiū dn̄i fundauit templum:⁊ manus ei⁹ pfecerunt:ſ; lōge poſt:vt p;.6 .eſdre

Templum fundatur

5416 — 540 — Anno an xp̄i natiuitate

Aggeus ⁊ zacharias prophetant ꝯfortātes pplm: ⁊ prouocantes ad edificandum templū.

Poſt reditum ppl'i iſrl' de babylone iſti duo pfuert .ſ.ieſus ſacerdos magn⁹ tāq̄; regēs: ⁊ zorobabel tanq̄; dux:⁊ iſte modus vſq; ad herodē ſeruatus eſt:vt ſacerdotes ſūmi eſſent pncipales ⁊ duces ſubſtituti:ſemp tñ duces erāt de tribu iuda iuxta prophetiā iacob:⁊ ſub hoc regimine ſacerdotali optimo:non legiẗ ppl's declinaſſe a veritate fidei ſicut ante:qꝛ tpe iudicū ⁊ regū ſepe ad idolatriā corruit: Et nota ꝙ iudei iſti qui h rcdierūt ⁊ poſtea diſperſi ſūt in oēm terram:iuxta prophetiā dauid: diſperge illos pſal.58.fuerunt oēs de tribu iuda:beniamin ⁊ leui:⁊ pauci de decem tribub⁹:q aufugientes iunxerūt ſe iſtis. Iſti aūt q in montibus caſpijs religati ſūt:nūq̄; redierūt ſm hebreos.

Jeſus filius ioſedech.

Ipſe ē ioſue ſacerdos magnus figura xp̄i.

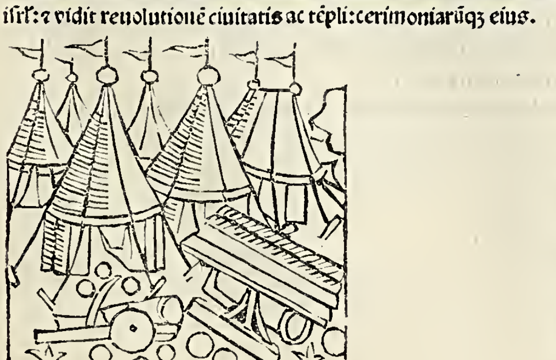
Daniel vir deſiderioꝝ:ſciīs ⁊ elect⁹ clar⁹ habeẗ: cui⁹ etiā opa de⁹ miracul' glorioſus approbauit:⁊ ipſe ſcripturā myſticā ī pariete legit ⁊ interptat⁹ ē.

Eſdras ſacerdos de ſtirpe aaron claret ſanctitate vite ⁊ ſapientia:cui⁹ grandi induſtria ⁊ labore:totus iudaicus ſtatus in melius reformat⁹ fuit.

Babylon illa magna capiẗ ⁊ auferẗ ptās ei⁹ ſicut predixerunt prophete ſci: Hec fuit prima ⁊ maxima ciuitas totius orbis de quo incredibilia ſcripta ſunt: ⁊ hec tanta vna nocte defecit:vt oſtendaẗ ꝙ ad iram dei omnis potentia puluis ſit ⁊ fauilla: Diciẗ veriſſime ꝙ eā humano opere extrui vel humanis virib⁹ deſtrui potuiſſe pene incredibile videbaẗ:vnde grande ſpectaculum euidenſq; exemplū mundus haberet ſi informari poſſet ſeu etiā videt.

Ab exterminio regni iudaici cepit qnta etas:quod iuxta prophetiā hieremie 70.annis pmanſit. Anno. 14.poſtq̄; pcuſſa eſt ciuitas:qui eſt.25⁹ annus ioachī cum quo ⁊ iezechiel captiuat⁹ eſt:ipſe iezechiel in viſionibus dei aductus in terrā iſrl':⁊ vidit reuolutionē ciuitatis ac tēpli:cerimoniarūq; eius.

Babylon magna capta ⁊ deſtructa his temporibus.

¶ Iſte tarquinꝰ ſeruio interfecto melioꝛe ſe arripuit regnū: Hic pꝛimus oīa toꝛmentoꝝ genera excogitauit: ꝛ poſt de regno expulſus eſt ꝓpt̄ ſtupꝛū lucretie a filio ſuo cōmiſſum: Et noluerūt amodo romani habere reges ꝓpter tyrannidem coꝝ: Ita regnatū eſt ꝑ .7. reges annis .244. cū adhuc roma vbi plurimū vir vſqꝫ ad qntūdecimū miliariū poſſideret: quo tēpoꝛe iudi b caſtiſſima olofernem peremit.

¶ Reges romani — Tarquinꝰ. ſuꝑbꝰ 7ꝰ

¶ Lucrecia femina nobilis ꝛ honeſta: a filio regis tarqnio iunioꝛe violent̄ oppꝛeſſa: ſeipſam ſtulte gladio interemit: hec in exemplum caſtitatis allegari ſolet: ſed non excuſat̄ ab homicidio: vt dicit aug. pmo de ciui. dei.

¶ Babylonia noua in egyto condit̄ a cambyſe: qui totū illud obtinuit regnū: ꝛ deuicit egyptum.

¶ Cyrus poſt multa bella tandē cū ad ſcythas declinaſſet a regina thamiris capit̄: ꝛ cū toto exercitu ſuo ad ducēta milia occidit̄: Caput eius pciſuꝫ: in vtrem humano ſanguine plenū pꝛoiecit dicēs: ſatia te ſanguine quē ſitiſti.

¶ Sibylla helleſpontina de agro troiano nata: his dicit̄ fuiſſe tꝑibꝰ: ꝛ pꝛophetauit ſic: Ieſus xp̄s naſcet̄ de caſta.

¶ Reges perſarū. — Cābiſes. filius cirī ā. 7 2ꝰ — anno. 8. — Ereneides 3ꝰ. magus. — anno medio

¶ Iſte cambyſes varie nōiat̄ a diuerſis Apud eſdram arthaxerſes dr̄: vel aſſuerꝰ in hiſtoꝛia iudith: que ſub eo facta fuit vocat̄ nabuchodonoſoꝛ: Hic potent̄ interdixit: ne hieruſalē aut tēplū reedificarent̄. Et pater eius tm̄mō pꝛecepit ne ciuitas extrueret̄: ſꝫ etiā tunc pꝛincipes cyro ignoꝛante: impedierūt opus domꝰ dn̄i Hic quendā iniquū iudicē viuū excoꝛiari fecit: ꝛ filiū ſuꝑ paternā cutē ſedere iuſſit: vt hoc timoꝛe ſcelus vitaret: ꝛ recte iudicaret.

¶ Iſte duxit filiā regis in vxoꝛē: ꝛ nō diu pꝰmorit̄. Pātapies filia cābyſis fuit his duobꝰ ſucceſſiue in ꝯiugē ſociata ſꝫ hieronymū ſuꝑ dan̄. li. 5.

¶ Anno mundi 4684 — 4709

Fuit aūt daniel in ſuſis caſtro: que metropolis eſt regionis elamitarum in qua turrim extruxit excelſā in quadrato marmoꝛe edificatā: tante pulchꝛitudinis vt vſqꝫ in pſens noua videat̄: In ea regum perſarum atqꝫ medoꝝ cōduntur reliquie.

¶ Hiſtoꝛia iudith hic texit̄: Ipſa autem exemplar totius pudicitie ponitur.

¶ Linea xp̄i

515 — 4760

¶ Arfaxad poſt moꝛtem cyri ꝑ vim obtinuit regnū medoꝝ: ꝛ edificauit ciuitatem grandem ecbathanis: ꝛ diſpoſuit rebellare cōtra nabuchodonoſoꝛ. i. cambiſen: ꝛ tamē ab eo victus fuit: vt pꝫ iudith pꝛimo.

¶ Holofernes pꝛinceps militie nabuch. cābyſis multas terras domino ſuo ſubiugauit: ꝛ tādem venit ad bethuliam: ꝛ ibi a iudith muliere interficit̄: vt pꝫ iudith 2°. ꝛ 13°

¶ Pontifices.

¶ Falaris ſiculus tyrannus multos innocētes depopulat̄: Hic quendā herillū artificem qui taurū ereū fecit ad puniendū homines: in eundē ipſū pꝛoiecit pꝛimū: vt experiret̄ quod fecerat: ꝛ clamoꝛ eius per os tauri ſonuit terribilit̄ q̄ſi boatus beſtie: ꝛ ſic tyrannus iniuſtus inuenit aliquando quē iuſte puniret: qđ factum dicit oꝛoſius: anno ante vꝛbem conditam .63. vel circa ꝛc. ꝛ vt dr̄ ſicilia ſemꝑ tyrannoꝝ nutrix fuit.

¶ Pithagoꝛas pꝛimus phs. Nō ꝙ gentiliū ſapientia q̄ totalit̄ de creaturis fuit pmo incepit a dijs qn̄ adhuc tp̄a groſſa fuerunt: quia tunc paulo plꝰ ceteris ſciebant: a pplo rudi dij putabant̄: Poſt hec creuit pꝛudentia: ꝛ tunc theologi venerunt: Ipſi ſunt poete antiquioꝛes: q de falſis dijs multa mendatia finxerunt vꝛbano ſermone: Si iſti an̄ veniſſent pꝛofecto dꝫ putarent̄: ſed tempus obfuit eis: Poſt hos venerūt ſapientes. i. ſophi: q mira iactantia gl'iam ſuam celebꝛauerunt: nec tamē diuinū aut theologicū honoꝛem meruerunt ꝓpt̄ tempus: qꝛ iam melius ſciebat̄: malā tn̄ ꝯſuetudinē cū ceteris ꝯtinuauē: lꝫ nouos deos fieri pꝛohiberent: Demū phi claruerunt: quoꝝ iſte pꝛimus fuit: eo ꝙ humiliter rn̄deret ſe non ſapientē foꝛe: ſꝫ amatoꝛē ſapientie. Hi cōiter cōtradixerūt idolatris: ꝛ plures trucidati ſūt: plures timoꝛe fecerunt ſicut alij. Peioꝛes fuerūt qui muneribus acceptis etiā ꝯtra pꝛopꝛiā ꝯſciam cultum ſacrilegū extulerūt: vide aug. de ciui. dei.

¶ Plato ꝛ phiſicos diſcipuli pithagoꝛe hāc ſectā ꝯtinuauere: vbi ꝑ qnquenniū ſilentiū ſeruabat̄: ꝛ pꝰ eruditi loquebunt̄.

¶ Mutauit roma pricipatum ſʒ nō euaſit tyrannidem.

¶ Anno 244. ab vrbe condita romani loco regū ordinauerūt duos conſules: qui per vnū annū regerent: ne ex mora tpis in ſupbiam erigerent: ⁊ vt vnus alterū corrigeret: ſi erraret aut excederet.

¶ Iſte darius fuit vir de .7. magis: ⁊ ſubtiliter regnū acquiſiuit. hic recuperauit regno pſarū aſſyrios ⁊ babyloniā: aſiā: macedoniā pdomuit. Cūqʒ reg ſcithar filiā in vxorē deſideraret ⁊ ei dare nollet: ob hoc cū .700. milibus ↄtra ſcithas venit: nō veritus pro vni hoīs libidine tot milia viroꝝ mortis periculo exponere: qđ vtiqʒ incautū ⁊ crudele ⁊ iniuſtiſſimum fuit: vñ turpit fugat 80. milia amiſit: tandē cū reſiduis a paucis atheníenſibus: puta vndeci milib ſuperat 200. milia pſarū amiſit. volens āt ſe poſt fugā vindicare: in ipſo apparatu ↄcidit. ⁊ ſm quoſdā bona ſpes eſt de ipſo: q: hūit fidē vni veri dei: cui teplū ⁊ ſacrifici a fieri pcepit. ⁊c. vide lyrā ſup .6. ca. eſdre.

Conſules incipiunt

Brutus. p cōſul.

Lucius.

Dictator nomen ē — officij dignioris.

¶ Iſte dictator creat fuit vt ↄſules ſiret potentia ↄtra inimicos. cui nomē ħʒ pmi dictatoris fuit: Largus.

Hoc tempore fcā eſt rome diſſentio plebis a ſenatu.

¶ Iſte xerſes multitudine populoꝝ quos collegerat: ſras mouit ⁊ vndas: ⁊ tñ pene nihil ei proſpere ſucceſſit. amiſit qppe in breui tpe decieſnonies centena milia viroꝝ. Ipſe tādē p modicū p arthabanū pfectū ſuū occiditur. Grecoꝝ aūt nūerus q victores extiterūt: lōge maior erat occiſoꝝ. O tpa dolenda: vide oroſiū. ¶ Narrat. n. btūs hieronym in eplīs ſuis: ꝙ xerſes cū de ſublimi loco īnūerabilē exercitū vidiſſet fleuiſſe dr: eo ꝙ p centū ānos nullus eoꝝ ſupſutur eſſet.

Darius itaſpis. 4.

Xerſes. 5 fi. darij.

¶ Nota ꝙ ſm magiſtrū iſte darij inſtinctu ʒorobabel: iuſſit reſūmi op dom dei: pcipiens pncipib ſuis: ne aliquo mō ipedirēt: ſʒ iuuarēt. vide ēt eſdre. 5. ⁊ .6. De hac era ābiguū ē propt diuerſitatē doctoꝝ.

Templum pficit. ā. 7. darij.

¶ Leonida rex ſpartanoꝝ cū q̄tuor milib hoīum .700. milia pſarū pene trucidauit: mirabile dictu: ait ſuis: Prandete hic tāqʒ apud inferos cenaturi: ⁊ ita factum ē: q: ex fatigatione ceciderūt ſup mortuis: ⁊ mortui ſūt cum illis pariter.

4734

Abiuth fili ʒorobabel.

¶ Aggeus ⁊ ʒacharias anno ſcđo darij increpauerūt populū propter negligentiam eoꝝ ad edificandum domū dñi: ⁊ ſolicitabāt ʒorobabel: vt loqueret ſup hoc regi: ⁊ ānuit rex: ⁊ accenſū eſt coꝛ populi vt edificarent templū: vt pʒ eſdre. 6.

¶ De hoc ⁊ ſequentibus vſqʒ ad ioſeph nihil habet i ſcripturis: niſi ꝙ a matheo numerat: ⁊ ideo: ⁊ nec tempus eoꝝ debite ſciri poteſt.

¶ Iſte ſm ioſephū cognoīatus eſt ioſedech ſub quo ciuitas hieruſalē extructa eſt: vt dicit etiā euſebius: ⁊ hoc idē pʒ neemie. 12.

Joachim fi. ieſu

¶ Aggeus de hoc templo prophetauit ꝙ gloria eius maior erit q̄ʒ pmi: qđ ē intelligendū ſpūalit: q: xp̄s dñs deſiderat cūctis gentibus: hoc ſua corporali pñtia ſepius ingrediendo magnifice glificauit: ⁊ oblatus fuit in eo in die purificatiōis marie: alioqn nō poſſʒ ſtare veritas prophetie: quia iſtud ſecūdū quaſi nihil fuit reſpectu primi. Auguſtin hic ſūmit fortiſſimū argumentū ↄtra iudeos: ꝙ hec auctoritas neceſſariiſſime intelligat de eccleſia: que eſt domus dei ex viuis lapidibus quia hoc templū nec vnq̄ʒ habuit parem gloriā: taceo maiorem: vide 19. de ciui. dei.

¶ Democritus phs ſeipſum excecauit: ⁊ de diuite ſe pauperem fecit ob amorem ſapiētie.
¶ Anaxagoras: h habuit ſucceſſorē: qui dicebat archelaus: magiſter ſocratis.
¶ Heraclytus cerebroſus.
¶ Heſtilius tragediarū ſcriptor.
¶ Sententias hoꝝ floridas: vide in ſpeculo hiſtoriali vincentij.

¶ Pindarus poeta.
¶ Sophocles.
¶ Euripides.
¶ Herodotus hiſtoriarū ſcriptor claruerūt tēpore xerſis.
¶ Socrates naſcitur.

¶ Quinti⁹ repert⁹ in rure ab aratro ſumpt⁹ e: ꝛ in dictatore creat⁹. hic romā iā pene deſperatā ppt̄ aduerſus caſus magnifice ↄſolat⁹ ē triūphis ſuis.
¶ Vergini⁹ filiā ꝓpriā gladio tranſfigit: ne ſeruituti traderet: ꝛ ob hoc tribuni inſignia deponere cogunt: vide titū liuiū de ↄditōe vrbis libro 3°.

Os inferni i medio vrbis horribilit̄ apparuit: ꝺ cu⁹ exhalatōe pl'es infecti fuerunt: vbi cū ſe marc⁹ curti⁹ armat⁹ proieciſſet: ceſſauit plaga ipioꝝ demonū.

¶ Tpe hoꝝ ↄſulū fames ꝛ grauis peſtilentia romā corripuere

Romani conſules.

Titus pu-blius.

¶ Tpe hoꝝ ↄſulū fuit bellū veientiū atrociſſimū. Fabioꝝ glorioſiſſima familia vrbis bello veietano proſternit

Marcus Gneus.

¶ Lex 12. tabularū rome inſtituta ē. Decē. n. tabule a grecis delate ſunt qb⁹ due addite ſūt a romanis: āno 300. ab vrbe ↄdita. Ipe ē ān⁹ mūdi 4584.

Tribuni 10 viri fuerunt inſtituti lo- co ↄſulū

¶ Olympiade. 80. vl'. 95. ptās ↄſulū tradita fuit 10. viris: q2 popul⁹ nimis ↄquerebat̄ de pu'erſo regimine ↄſulū: verū hec mutatio magnā pnicie reipub. inuexit: eo ꝙ ſinguli cū imperatorijs inſignib⁹ proceſſerūt: donec ꝑ vim coacti huiuſmodi vaſtū deponerent ꝛ tyrannidē. Nulla aūt reſtat iā ſpes tranquillitatis adipiſcende romanis: niſi ꝑ ſolā patiētiā: quā vera dei ſapientia xp̄s ieſus edocuit.

¶ Iſte artaban⁹ nō ponit̄ in catalogo regū pſaꝝ: q2 parū profecit tñ hieronym⁹ videt̄ eū numerare ſup dañ. li. 3°.

Artaban⁹ .7. m̄.

¶ Iſte artarxerſes ē ſub quo eſdras veit hieruſalē ꝛ neemias fuit pincerna ei⁹: quē p⁹ miſit ad edificandū muros ciuitatis.

Arthar xerſes lōgimanus. an. 21

¶ Roma i ↄculcatōe icenſa: ꝛ muri ei⁹ deſtructi ꝛc.

¶ Iſti duo paꝝ profecer̄t: ꝛ ió nihil nōbile coꝝ tpe actū r̄ppi

Xerſes. m̄. 2.

Segbianus. m̄. 7.

¶ Senones galli cum romanis pugnāt: ꝛ capta ē vrbs p̄ter capitoliū: q̄d etiam pdidiſſent: ſi puigil anſer ex laſſitudine pugne dormientes romanos nō excitaſſet. Quapropt̄ āmbroſi⁹ exprobrando eis īgratitudinem xp̄iane proſperitatis: dicit eos magis debere ſacrificare anſeribus q̄3 dijs. Idem auguſtinus ꝛc.
¶ Hebdomade daniel' h̄ incipiūt ſm bedā: De his ē grādis altercatio int̄ doctores ꝛ labyrinth⁹ maxim⁹: vide hieronymū ſup danielē: ꝛ lyrā: ꝛ vlricū. libro. 5°. ca. 4°. Porro beda cōputat ꝑ annos lunares: ꝛ incipit a vigeſimo anno artarxerſis.

¶ Anno mundi 4759 4784

Linea xp̄i

Elyachim.

¶ Eſdras vir ſcūs atq3 doctiſſim⁹ velut alt̄ moyſes i pp'o venerād⁹ hīt⁹ ē: h̄ p̄mū ꝺ babylone cū ceteris veit: ſed iterū pat̄na ſollicitudie mot⁹ redijt vt pl'es lucrifacēt: ꝛ ſecū adducēt. tpe autem iſto legem ceteroſq3 libros ſanctos reparauit: quos combuſſerant chaldei: felix teſtamentum orbi relinquens nouos ꝛ faciliores apices īuenit: quo in ſp̄ū ſancto felicit̄ peracto venit iterum hieruſalem cum multitudine magna regalibuſq3 priuilegijs: vt doceret populum: vt patet eſdre. 7°. Obijt in ſenectute veneranda: ſepultus ibidem.

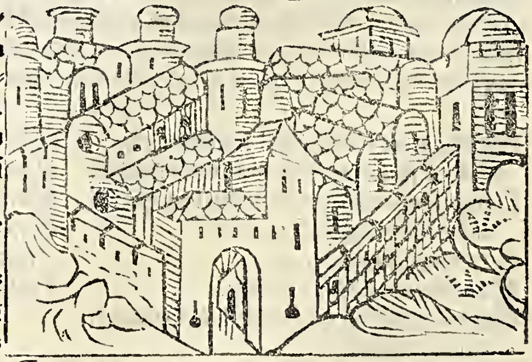
044 51+

¶ De hoc nihil habet̄ in ſcripturis: niſi mathei primo.
¶ Malachias propheta claret: ſic dict⁹. i. angelus ppt̄ optimā vitam ꝛ deoꝝ aſpectū. Aiunt: ꝙ ore eodē quo prophetauerat: angel⁹ dn̄i apparens eadem iterabat.

¶ Bella athenienſiū famoſiſſima quaſi ſecūda troiana: circa hec tpa fuerūt: ꝛ ↄſūpti ſunt miſerabiliter: ꝛ in ſeruitutem redacti: qūo perierunt qui dominabant̄ populis.

¶ Empedocles: Permenides pћi notabiles maxime i moralibus claruerūt.
¶ Socrates pћs h3 h̄ magnas laudis ꝓrogatiuas: quem etiā btūs hieronymus ſibi in exemplū proponit ꝛ alijs. fuit eni mire patientie: ꝛ ſemꝑ equais: ꝛ ſubtilius de primo ente. i. deo ferr̄ ſenſiſſe: pro quo tandē venenū in carcere bibit: Plato diſcipulus eius.
¶ Neemias vir benigniſſimus ac deuotione precipuus de ſuſis caſtro adueniens: fuit pincerna arthaxerxſis regis perſarū. hic vigeſimo anno ei⁹ iuxta dei volūtatē miſſus eſt ab eo vt inſtauraret murū hieruſalē: ꝛ edificauit eum in anguſtia tēporū: expleta aūt opere miraculoſe ignē ſanctum repperērūt ꝛ murū dedicauerūt. deinde redijt ad regem: ꝛ iterum reuerſus eſt hieruſalē: ꝛ mortuus eſt: ibiq3 ſepultus iuxta murum quem edificauit: vide in libro eius. ꝛ hic finit̄ hiſtoria libroꝝ: qui fiunt de canone.

¶ Hieruſalem reedificatur a neemia: ꝛ alijs filijs iſrl' h3 tres habitationes. Prima habitatio ē cōis ppl'i. ſ. artificum laborantiū in mechanicis. Secūda habitatio eſt nobiliū ꝛ prophetarū. Tertia hītatio ē regis ꝛ ſacerdotum. Item habet ſex portas: quaꝝ p̄ma d̄r porta vallis. vel ioſaphat. ſecūda porta ſterquilinij: tertia porta vetus vel iudiciaria. quarta porta piſciū vel dauid. quinta fontis ſilos vl' aquarum. ſexta gregis vel probatice piſcine.

¶ Diogenes alexādro potentior ꝛ ditior fuit eo ꝙ qcqd dare potuit ↄtēpſit: qcqd auferre vel inferre: non expauit.
¶ Epicurus vorax. ¶ Cratinus p̄mus comicus: q ſub ſpē iocoſitatis apte vitia redarguit. ¶ Archita tharentin⁹ magiſter platonis claret: ¶ Altibiades ſocraticus ¶ Endoxus aſtrologus. ¶ Democritus. ¶ Pitagoras. ¶ Hipocras. ¶ Zenoi. ꝛ pl'es alij fuerūt tūc noiati viri: quoꝝ labores ꝑmāſerunt

Ludi ſcenici inſtituunt vt peſtilentia ceſſaret rome. De his augꝰ. multa tractat diligenter iprobando deoꝝ falſitatem qui talibus ludis placari poſcebant: ita turpiter iſti exercebant: vt nedū honeſti viri ⁊ femine his intereſſe non vellēt: ſed nec vel de longe intueri. O ſacrilegia doꝝ: quibus nouella romanoꝝ indoles ad tā ta crimina prauo trahebat exēplo: ita pro depellēda tpali peſte corpoꝝ accerſitus ē perpetuus morbus aiarum.

Mediolana cōdit: ſic dicta: quia ibi tunc apparuit ſus: que pro media pte portabat la nā pro pilis. hoc modo omnia glorioſa mūdi a paruis: ⁊ pene vilibus ortū hñt: ⁊ in idipſum tandem reuertuntur.

Camillus dictator.

Iſte camillus furius dictus extitit: q afflicte reipub. magnifice ſubuenit expugnando videlȝ veientes: q p 10. ɔtinuos annos valde romanos attriuerāt. hūc tñ virū poſtea ingrata ciuitas dānauit. Oroſius dic hāc victoriā magꝭ vtilē q̄ȝ nobilē fuiſſe: qꝛ ſine vllo digno romane virtutꝭ teſtimonia clādeſtina obreptōe fcā fuit: nec ob hāc iniuriā deſtitit qn redire iterū de exilio: denuo patriā defendēs. Et hic magnū eſt exemplū patientie xpianis: ſm augꝭ.

His tpibus athenienſes. 24. lr̄is vti ceperūt. cū antea. 16. tm̄ litteras haberēt.

Iſte artarxerxes cognoiatus ē minenon darij ⁊ pariſa bidis fi. ſic appellatus a. 70. ab hebreis autem aſſuerus.

Dariꝰ nothus. 19.

Iſte aſſuerus filiꝰ darij: hūit fratrē noīe cyrū: quē poſt mortē patris ī bello ſupatū occidit: qꝛ niſi p letale bellū libido dn̄andi neqbat mitigari: cū tñ tot terras poſſideret ꝙ merito pluſq̄ȝ cētū regibꝰ ſuffeciſſēt dominia eaꝝ. Hic p̄mo vaſti reginā pulcherrimā duxit vxorem: quā tñ pꝰ cito abiecit: ⁊ heſter virginē de ſtirpe beniamin loco vaſti ſumpſit: ⁊ mardocheū patruū eius ſublimauit: amon pꝰ ſuſpēſo. Hic videt hō ſatis pacificꝰ ſȝ nimis luxurioſus: vt pȝ in libro heſter primo. ⁊ 2°. ꝛc.

Aſſuerus. ā. 14. vel

Iſte graue manū miſit ɔtra athenienſes. vñ tandē ɔtriti ſūt qui ſupremi fuerunt: iuxta morem mutabilitatꝭ hūane: ſub eo egyptꝰ receſſit a perſis hic habuit frēm nomine cyrū bellicoſiſſimum. vide oroſium li. 2°.

Fert etiā filios. 300. habuiſſe: e qbus darius quē in regem ſublimauit: ⁊. 40. alij nobiliores ɔiurarūt vt eū īterficerēt iā ſenē: vt ſic licentiꝰ regnarēt: quo cōperto oēs fecit occidi: qꝛ per q̄ quis peccat p hec et punitur.

8409

Nihil de hoc habet in ſcripta niſi ꝙ a matheo annumeratur.

Azor.

Heſter hiſtoria hic texitur ſm doctores latinos: vide lyram hic: ⁊ etiā ſuper danielem. ca. 9.

390 — 366 — Anno an xpi natiuitate

Plato phs diuinꝰ noīatiſſimꝰ quē augꝰ extollit q̄ſi vltra de diuina ſcriptura aliqd ſenſerit. Ariſtoteles diſcipulꝰ eiꝰ.

Mardocheꝰ iudeꝰ vir ſcūs clarus hē: ⁊ p̄mꝰ pꝰ aſſuerū ī toto regno pſarū: ſp tñ hūit ⁊ deuotꝰ cultor dei: ⁊ fratrū amator. Et ſm hanc cōputatōem latinoꝝ: tpe exaltatōis ſue fuit annoꝝ. 259. vide lyram.

Hic ſucceſſit ioachim in pōtificatu: vt dic euſebiꝰ.

Ariſtoteles audit platonē. 18. annū gerens. Hic poſt fuit magiſter alexandri.

Heliaſib. vel Eliaza phat.

Et vlteriꝰ coīt h ſequit ioſephū: vt magiſter dic. euſebiꝰ ēt teſtat ſe ioſephū ſeq.

Dioniſiꝰ ſichꝰ tyrānꝰ peſſimꝰ de ſicilia expellit. Hic erat diſcipulꝰ platonis: ſȝ nō imitator. Quodā tpe vidua quedā paupcla pro ipſo dijs imolabat: obſecrās q̄tenꝰ diutiꝰ viueret: ipſo retroſtāte ſecretiꝰ ⁊ admirāte. cōpleto āt ſacrificio acerſitā interrogans ait: Cur ſic pro me oras: q ſp tibi moleſtꝰ fui? Illa rn̄dit: Dn̄e auꝰ vr̄ tyrānꝰ fuit: ⁊ vaccā vnā mihi abſtulit: ⁊ nō retinui niſi tres: rogauiqȝ deos vt moreret ſi forte ipſo defuncto filiꝰ eiꝰ pr̄ veſter mihi eā reſtitueret: ſed ille peior: nedū illā retinuit: imo vnā ſīr abſtulit: ⁊ nō remāſerūt mihi niſi due iterūqȝ iprecatꝰ ſū ɔtra eū vt moreret: ſperās a vobis mihi reſtitui vaccas meas. vos āt peſſimꝰ oium nihil mihi rediditis: iſup ēt afflictā afflixiſtis: vnam auferendo. Timui ergo ne poſt mortē veſtrā adhuc crudelior ſurgat: q hāc ſīr auferat: ⁊ fame moriar: iō deos exoraui pro vita veſtra: īfelicit expta: ꝙ pene ɔtinue res in deteriꝰ dilabunt. hec ſūt vba vetera: ⁊ noua practica: cuiꝰ expientiā nō oēs eqlit aduertūt. Qui āt hec patiunt a riſu ſe ɔtinere nouerunt.

Mediolnū condit

¶ Manlius torquatus pugnã inchoauit atrociſſimã cũ gallis: percuſſoq3 gallo: q eũ ad ſingulare certamen prouocauit: torquẽ aureã de collo ei⁹ tulit: ⁊ ſuo impoſuit vñ ipſe ⁊ poſteri eius dicti ſunt torquati.

¶ Fabrici⁹ vir digne memorie nulla potuit induſtria pyrrhi regis a romana ciuitate diuelli: promiſſa etiã q̃rta pte regni. tãdẽ pyrrhus ait. hic ille fabricius: q difficilius a virtute: q3 ſol a curſu ſuo auerti põt.

¶ Minutia virgo veſtal' ppt̃ inceſtũ viua ſepulta ẽ. hec ⁊ ſilĩa allegari ſolẽt in exemplũ xpianis q3 legalit̃ ⁊ diſtricte vicia etiã apud gentiles puniebant̃.

¶ Romani ↄſules.

Titus quincius. — Gaius marcius. — Marcus valerius.

¶ Iſte marc⁹ cũ 60. milib⁹ romanis pugnauit ↄtra gallos: quos ĩ fugam vertit: ⁊ grauit trucidauit.

¶ Iſte quinti⁹ dictator cruentiſſima ↄgreſſiõe bellũ a manlio ĩchoatũ pfecit: ⁊ victor fidelis fact⁹ in eadẽ paupertate pmãſit: ſicut añ. 4. iugera ſuis manibus colẽs. hũc in exemplũ adducit aug⁹. de ciui. dei. contra auaros ⁊ ſuperbos chriſtianos quoſdam.

¶ Sub hoc gaio fcã eſt pugna tuſcoꝝ quorũ octo milia capti fuerunt.

¶ Alexander naſcit̃ ex olympiade vxore phi lippi reg' macedonũ: adulterata p nectabanũ nigromanticũ regẽ egypti: q p ĩcantatões illudebat ei: q̃ſi de⁹ ammõ ↄcubuiſſet cũ ea. h⁹ colludio potentũ adulteria ⁊ ſtup̃ ſolebãt excuſari aut ẽt honorari: ſ3 pauperũ capitali pẽa feriebant̃.

¶ Reges pſarũ

Ochus q arthaxerxes an. 24. — Arſam⁹ q ⁊ arg⁹. ã. 1. — Dari⁹ fi. arſãi. 24.

¶ Iſte och⁹ egyptũ reuocauit ad iperiũ pſaꝝ: nectabano rege ĩ ethyopiã pulſo: ⁊ plurimos iudeoꝝ ĩ trãſmigrãtiõe egit: et iuxta mare caſpium collocauit: qui nimis creuerũt ibi. h etiã miſit vagoſũ pncipẽ trãſflumẽ: q tributa p eſdrã dimiſſa repiit. ſ. ſeptimi ãni ppt̃ ſabbata tre. Mirũ ẽ quõ h ut putat̃ fili⁹ heſter: ita fuit iudeis infenſus. Hoc etiã tpe ab alexãdro alexãdria ↄdita ẽ.

¶ Hic arſamus ſucceſſit ocho: et parum regnauit

¶ Iſte dari⁹ potẽtiſſim⁹ auſ⁹ ẽ a grec' tributa expetẽ: q̃ fuit occaſio dſtructiõis toti⁹ monarchie pſarũ: q̃ h trãſlata fuit ad grecos: iuxta prophetiã daniel'. Fert̃ q amiſerit qnqes decies cẽtena milia bellatoꝝ quos oẽs alexander de perſis occidit.

¶ Philippus rex macedonũ: pr̃ alexãdri putatiu⁹ p. 25. ãnos tyrannidẽ exercet fract' ſacramẽt': ita elat⁹ vt licere ſibi oĩa que cogitauiſſet putaret. tandẽ deleſe occidit̃. Oroſius.

¶ Anno mundi 4834 — 4859

¶ Samnites medij ſunt inter picenum campaniam ⁊ apuliam.

¶ Circa hec tpa dicit oroſius ⁊ etiam eutropius: q nox vſq3 ad plurimã diei partẽ tẽdi viſa eſt: ⁊ ſaxea grando: .i. veri lapides de nubibus deſcendẽtes terrã feriunt.

¶ Linea xpi

365 — 340

¶ Iſte fuit ſũmus ſacerdos tpe mardochei cui idem epl'as miſit de obſeruatione dierum furim: vt patet heſter. 9.

¶ Vagoſus pfectus ochi templum ſuperbe intrat: ⁊ ſpoliat: ⁊ tributa miniſtris dei impenit: propter diſſenſionẽ pontificis cum fratre ſuo ieſu quem occidit.

Põtifices

Iudas vl ioade filius eliazephat. — Ioãnes filius iude

¶ Iſte ioannes habuit fratrem: qui dicebat̃ ieſus: ⁊ aſpirabat ad pontificatum: qua ppt̃ familiaritatẽ vagoſi pfecti trãſflumen ſibi comparauit. Confiſus aũt ſup hoc altercari cũ ioanne cepit in templo: ⁊ adeo incitauit fratrem: vt eum occideret.

¶ Sidon delet̃ ab ocho rege pſarũ. Erubeſce ait ſidon mare.

¶ Lacedemones ipſi ſunt ſpartani: expugnant̃ ⁊ in ſeruitutẽ rediguñt: quoꝝ impꝛona dominãdi cupido infinita mala ſuſcitauit: ſm oroſium.

¶ Demoſtenes orator fuit.

¶ Ariſtoteles famoſiſſimus: ⁊ oĩum phoꝝ ſubtiliſſimus claret: ſectã q3 peripateticoꝝ conſtituit

¶ Speuſippus poſt platonẽ achademicã tenuit.

¶ Zenocrates grauiſſimus phoꝝ ⁊ caſtiſſimus ſucceſſit mortuo ſpeuſippo.

¶ Apuleius ⁊ hermes diſcipuli platonis in temploꝝ locis ⁊ porticibus verſantes: nihil aliud q3 de virtutibus cogitabãt: qui oculos effodiſſe leguñt: ne per coꝝ viſum a ↄtẽplatõe ſapientie auocarent̃.

¶ Hermes triſmegiſt⁹ qui ⁊ mercuri⁹ dictus eſt: fuit circa hec tpa.

¶ Quint⁹ curti⁹ phs hic ↄtra alexandrũ multis rẽbus ſerioſe diſſeruit eum increpando: vide in ſpeculo hiſtoriali. Si deus es ingt: beneficia largire nõ auferas: ſi homo: ſemper id cogita alijs poſitis.

¶ Cobares phs In ſuo negocio quiſq3 ebetior ẽ q3 in alieno.

¶ Isti duo ꝯsules ꝯtra latinos pugnantes: decius occisus fuit ⁊ manliꝰ triūphauit: ſꝫ q2 ꝓpriū filiū occidit: ſolitas laudes non habuit. Ille nāqꝫ filius ꝯtra imperiū conſulū pugnauit ꝯtra hoſtes: ⁊ q̄uis victoꝛ extiterit tñ ꝓpt̄ inobedientiā virgis ceſus: ⁊ capite punitus fuit. hoc in laudem patris auguſtinus allegat.

¶ Deditio prima apud romanos. Nota ꝙ romani vſqꝫ ad iſta tpa nūqꝫ ſe capi permittebant: vel in ſeruitutē redigi: ſꝫ aut vinci: aut occidi maluerūt: ſed circa hec tpa hec eoꝝ animoſitas fedata fuit a ſamnitis: verū papirius hoc ſcandalū amouit: qñ pꝰ vicit ſamnitas: licet maius dedecus. ſ. periurij tunc roma contraxit.

Manliꝰ decius.

¶ Iſte papiriꝰ cū adhuc puer eſſet prudētiſſimꝰ fuit: ⁊ pulchrū mēdaciū finxit vt mr̄i celaret ſecretū ꝯſulatꝰ: cū āt vir fcūs eēt: adeo bellicoſiſſimꝰ fuit: vt alexādro cuiꝰ aduētū romani formidabāt merito obijceretꝰ: necq̄ qꝫ de dijs curabat: ſed augures infauſta ꝓdicētes deridebat: ⁊ hoc i magnā eiꝰ laudē referūt doctores ſci: q2 in hꝰ ſe virū prudētē ⁊ magnanimū oſidit.

Papirius conſul.

¶ Hoꝝ ꝯſulū tpe territi ſūt romani: q2 q̄tuoꝛ ꝑpl̄i italie ꝯtra eos in vnū ſed̄ coiuerūt quos tñ ſubtilit̄ paulatimqꝫ vicerūt. vide oroſiū.

Fabiꝰ quintus decius.

¶ Nō fit hꝫ ꝓſecutio de hꝰ i ꝓphetia dañ. gꝰ nec ſci doctoꝛes itromittūt ſe de vlterioꝛi annoratione.

¶ Iſte alexāder magnus dictus: ꝓpt̄ mirabilē victoriā quā hūit de toto mūdo q̄ſi i breui tpe: qꝺ euidēs fuit indiciū ire dei ꝯtra peccatoꝛes illiꝰ tpis: nā aliq̄ miracl̄a oſidit ſibi deꝰ adiuuādo manꝰ eiꝰ: q2 mare pāphilicū ſibi diuiſū fuit ſic olī mare rubrū iudeis: qñ perſeq̄bat̄ dariū: etiam oꝛone fuſa mōtes caſpij clauſi ſūt: ⁊ iudei quidā puerſi inclusi tandem in babylone hauſto veneno moꝛitur anno etat̄ ſue. 33. anno monarchie. 5. macedonū. 12. ⁊ hoc modo multe hiſtoꝛie ꝯcoꝛdare poſſunt ⁊c̄.

Monarchia grecoꝛum.

Alexander magnus.

Antigonꝰ rex aſſirioꝛum.

Ptolomeus. lagi fiꝰ rex egypti an. 40

Philippꝰ rex macedonū hꝰ frāter alexādri

¶ Hic ait: nūqꝫ poſtq̄ purpurā indui verū audiui: ſꝫ q̄dā nocte mutata veſte oīa q̄ feci mala ꝑcunctatꝰ didici.

¶ De hꝰ regno egypti fit ꝓſecutio: q2 iudeis q̄nqꝫ ifeſti q̄nqꝫ fauoꝛabiles fuerūt reges ipſius: qꝺ iō euenit: q2 reges ſyrie ꝑe ſp cū egyptijs pugnabāt: iu̇d̄ āt i medio eoꝝ iugit̄ affligebat̄ quocūqꝫ ſe verteret: iā ab hꝰ iā ab illo. ⁊ pmo iſte ptolomeus grauit̄ eos afflixit: eoſqꝫ capiens doloſe vendidit: ⁊ hac occaſione diſperſi ſunt in nationibꝰ: vt pꝫ actꝰ. 2. Ipſe aūt ipunitꝰ nō euaſit: vide oroſiū. ſm hieronymū.

4884

Sadoch.

¶ De hoc nihil habet̄ niſi ꝙ cū alijs numeratur mathei primo.

¶ Tpa hoꝛrendiſſima vndiqꝫ vox ſanguinis et clamoꝛ pugne mira dei patientia.

Nota defuncto alexādro cū. 12. illi qbꝰ regnū diuiſit inr̄ ſe nō poſſent concoꝛdare infinita bella ſurgūt: ⁊ mꝉtiplicata ſunt mala ſup terrā vltra modū: tandē ꝯtrit̄ alijs: iſti. 4. obtinuer̄t poteſtatē iuxta ꝓphetiā dañ. vide oroſium.

516 | 162 | ¶ Anno añ xp̄i natiuitate

¶ Saraballa ſupſticioſū tēplū edificat i mōte garizim: vbi poſuit manaſſen frātrē iadi pontificē: q erat gener ſuus. Et hꝫ incepit ſciſma iudeoꝝ: q2 multi adheſerunt ei: q oēs ex tūc dicti ſunt ſamaritani: q2 ꝓphani a iudeis vel excōicati.

¶ Iſte iadꝰ irato alexādro occurrit pōtificalibꝰ indutꝰ: ⁊ placatus ſubito rex de equo deſcendit: ⁊ venerabat̄ antiſtitē: ⁊ cū pace ⁊ gaudio intrauit ciuitatē: fecitqꝫ ſibi afferri codicē dañ. ⁊ exponi ꝓphetiā q̄ de ipſo loquit̄: quibꝰ pactis gauiſus ē valde: q2 oīa q̄ ꝑ ſōnū añ viderat debito oꝛdine cōplebant̄: ⁊ viſū ſibi ꝙ ipſe eſſet ille de quo hec ꝓphetata fuerūt: ⁊ maioꝛē ex hoc ſūpſit audaciā pugnādi cōtra dariū: oblatoqꝫ ſacrificio iuſſit petere iudeos q̄ vellet: et ꝯceſſit: vt ſuis legibus vterent̄: ⁊ ꝙ. 7. annis eſſet abſqꝫ tributo ꝓpt̄ ſabbata terre: vide magiſtrū ⁊c̄.

Iadus fi. iobā.

¶ Menader comicus.
¶ Menedemꝰ phs
¶ Speuſippus phs.
¶ Philemon phs.

Antiochia Edeſſa Seleutia ciuitates conduntur

¶ Era principalis huius hiſtoꝛie ipſe eſt annus 12. moꝛt̄ alexādri in quo icepit regnū grecoꝝ: iuxta computationē libꝛi machabeoꝛum.

¶ Iſte ſeleucꝰ pꝰ multa bella: cū babyloniā deuiciſſet toti aſie ſibi diadema ipoſuit āno. 12. poſt moꝛtē alexādri: ⁊ ab hac etate ſcriptura machabeoꝝ regnū grecoꝝ enumerati vt dicit euſebiꝰ.

Onias fi. iadi.

¶ Olympias mr̄ alexandri mulier tyrānide plēa occidit̄ ⁊ moꝛtē imperterrita ſuſcepit: ſine omni ſigno mulieris pauoꝛis: ſicut filiꝰ eiꝰ foꝛtiſſime moꝛtuus fuit.

¶ Exercitus alexandri vt dicit oroſius fuit peditū. 32. milia eqtū. 4. milia naues. 180. hac tā pui mānu vniuerſū fra. oꝛbē vtꝝ admirabiliꝰ ſit q2 vicit: an q2 aggredi auſꝰ fuerit icertū ē.

¶ Reges ſyria.

Seleucus vel nicanor fi. antiochi.

¶ Sūma occiſoꝝ de pſis ab exercitu alexādri admodū quo fuere q̄nges decies cētena milia. hec idem.

¶ Caliſtenes phs ꝯdiſcipulꝰ alexandri ſub ariſtot̄. ab eo occidit̄: q2 cū pro deo nō adoꝛauit ⁊ mꝉtas tyrānides ſiles idē alexāder pfecit magꝰ ductu ꝓ-

¶ Alexādrie 12. ab alexādro ꝯdite ſt̄. ſ. quolibet āno eiꝰ vna.

prie cōplacentie qꝫ recte rōnis: qꝺ valde cōe ē apud potētes: indignant̄ accipiūt: ſi qs ꝓfe rat faciat q̄ eis nō placet: qꝺ piculoſiſſimū ē: ⁊ ſibi ⁊ alijs.

¶ Exercitꝰ darij pmꝰ. 600. milia. ſecūdus. 300. milia peditū: et centū milia equitū. tertius 400. milia peditū: ⁊ centū milia eqtum. ⁊ in hoc tertio ꝯgreſſu darꝰ letalit̄ vulneratꝰ: cū fugeret miſerabilit̄ ſolꝰ i via derelictus: obijt alexandro preſente: quē lꝫ ſani miſericoꝛdia tñ regali cū honoꝛe ſepeliri iuſſit.

¶ Hoc tpe romani ſamnitas poſt multa damna oppreſſerũt. propriũ.n. eis fuit ni hil proſpere ſecũ agi: niſi pˀ lõgiturnoſ labores ⁊ pericla. Unñ dic augˢ. φ mſto vixiſſent felicius romani: ſi depoſito faſtu dñandi morem ſimpliciũ ſectati eſſent.

¶ Peſtilentia ḡuis rome fuit: q̃ ſp breues inducias ibi habere ꝯſueuit Uez hec nimis magna fuit preſerti i mulieribus: ⁊ pecoribˀ ita vt fetˀ ẽt i vtero cõit necarẽt aĩaliũq3 genˀ defecturũ putarẽt.

¶ Prodigia magna rome fuerũt: Fulgura edes muroſ mẽia ⁊c. cõbuſſerũt: flãma ſciſſa hiatu fre eructuata qnq3 iugera exuſſit. Itẽ nõ longe pˀ fontes viſi. ſũt i ſanguinẽ: ⁊ lac de celo viſũ ẽ manare

¶ Iſte curiˀ tertiũ bellũ contra epirotas geſſit: ⁊ ceſis 23. milibˀ pyrrhum fugauit. Ait. n. nec acie vencũ nec pecunia corrũpi poſſũ. Malo diuitibus imparare q̃3 locuplex fieri.

¶ Romani — Dolobella. Domicius. — Emilius conſul. — Marcus curius conſul. — Senutiˀ conſul.

¶ Iſte reginoꝝ vrbẽ cepit ⁊ legionẽ militũ romãoꝝ rome miſit: g oẽs ṽgis ceſi: ⁊ ſecuri pcuſſi ſũt a ciuibus i medio fori: q2 nõ legittime ſe hũerũt: ita ſtricte tũc rome iudicabaẽ: vt nec ẽt vicrorib9 parcerẽt ſi i modico excederent.

¶ Hoꝝ ꝯſulũ tpe vltra. 18. milia romanoꝝ a gallis occiſa ſũt: nec apparet: qn romani iuſtũ bellũ habuerũt.

¶ Iſte emylius cũ romanis ꝯtra tarẽtinos iniuſtiſſimũ bellũ egit auxiliũ ferẽte tarẽtinis pyrrho rege grecoꝝ: bellatũ ẽ vltra. 4. ãnos. tãdẽ victo pyrrho: ⁊ i patriã redeũte miſerabiliť q3 moriẽte tarẽtini cũ carthaginẽſibˀ fedˀ inierunt: ⁊ ex hoc punica bella inchoata fuerũt.

¶ Reges egypti. — Ptolomeus phila-

¶ Hi romani ⁊ multi alij añ hec tpa ⁊ pˀ fuerũt viri ſm ſeculi honeſtatẽ elegãtiſſimi legaliſſimi ſtrenuiſſimi veraciſſimi: ⁊ in oĩ morali ṽtute adeo ſpectabiles: vt ſci doctores eoꝝ fcã i exẽplũ xpianis proponãt: ſed nõ intentõem: q2 fide pietatis caruerunt.

:8 ⁊ p6qdlap- ¶ Iſte philadelphus rex deuotus ⁊ vnius veri dei cultor valde gratioſus fuit iudeis: quoꝝ 120. milia ſoluit a captiuitate: ⁊ libertate ꝑſtita pſes exaltauit. Hoc ãt totũ fecit vt placaret ſibi deũ iſrˡ: cuiˀ mirabilia audiuit: ⁊ legẽ habere deſiderauit: nec potuit transferri in aliã linguã: niſi a deuotis ⁊ dignis cũ debita reuerẽtia ⁊ ſolẽnitate. Quidam nãq3 attẽtauerũt eã inſerere in hiſtorias ſuas: quos diuina plaga tetigit donec peniterent. Miſit ergo rex ad eleazarũm pontificem: vt doctos ⁊ idoneos viros ſibi deſtinaret: quod ipſe libenť fecit. vide magiſtrũ. Iſte primˀ elephantes. 400. de ethiopia duxit. hũit etiã naues lõgas q̃s liburnas vocãt 10500. alias ad portanda cibaria. 1000. Auri quoq3 ⁊ argẽti grande põdus: ita vt de egypto p ſingulos ãnos. 14800. talẽta auri: ⁊ frumẽti. artabas q̃ mẽſura tres modios ⁊ ťtiã modij ptẽ h3 qnqes ⁊ decies cẽtena milia.

¶ Anno mũdi 4909 4934

¶ Linea xpi — Achym fi. ſadoch ptz ma rhe i primo.

¶ Septua ginta interpretes legem transferũt de hebreo in grecã linguam cũ grãdi miraculo tot viri in. 72. diebus totam ſacrã ſcripturã interptati ſũt ũ ſũma concordia: ſpũ ſcõ oibus pſidente ⁊c. vide augˢ. 18. de ciui. dei pulchre. verum hieronymus non per omnia concordat: vt p3 in eius prologo ſuper bibliam.

062 592

¶ Fulgor rõnalis circa hec tpa ceſſauit ſm ioſephũ: q2 appropinquãte ſole deficit aurora. i. xpo g iefallibilẽ veritatẽ erat doctorˀ proxime venturo figuralis ꝯſultio terminata ẽ. vide magiſtrũ ſup exodũ.

¶ Hic propter ſcitatem vite ſingularẽ: fuit iuſtus a vulgo cognoĩatˀ: q̃d frequenť cõtigit etiã alijs pluribˀ. hic onyam adhuc puerum reliquit.

¶ Pontifices. — Simõ iuſtˀ fi. onie — Eleazarˀ. fraẽ ſimõis

¶ Iſte miſit ptolomeo. 72. viros prudentes ad interpretãdũ legẽ ẽ q̃lib3 tribu ſex. Q̃d ãt dicũť. 70. tm̃ vſˀ ſacre ſcripture obtinuit: q̃ q̃nq3 ſubticet puum nũerũ excreſcentem ſuper aliquã ſũmã.

¶ Ab hoc antiocho qui erat ſecũdˀ rex ſyrie poſt alexãdrũ oẽs ſequẽtes reges ſyrie dicti ſũt antiochi.

¶ Reges ſyrie. — Antiochˀ. ſother. — Antiochus theos.

¶ Cratres thebanˀ auri pondˀ proiecit i mare: malẽs ſubmergere diuitias q̃3 ipſe ſubmergi ab eis.

¶ Chriſippus phs. hic dixit φ ſtultus nulla re ſit vti: ⁊ gˢ. eĩ nulla re opus eſt ⁊c.

¶ Archeſios phs floret.

¶ Iſte antiochˀ pugnã ḡuiſſimã habuit: contra philadelphũ regem egypti: ⁊ q2 nõ potuerũt in ꝯcordiã bellãdo peruenire p aliũ modũ pacificati ſũt. accepit eni beronicẽ filiã regˢ egypti i vxorẽ: iuxta prophetiã dañ. vide hiero. ibidem.

¶ Heraſiſtratus medicˀ ⁊ conſul clarus habeť.

¶ Aratus phs agnoſcitur.

¶ Soſtratus pharũ in alexandria cõſtruxit in mari. Pharus eni ẽ turris maxima: paſſus. 20. habens: fundata in mari ſup. 4. cancros vitreos. Unũ de. 7. mirabilibus mundi.

¶ Iſte ſempronius aduerſum picētes bellauit ⁊ terra tremuit q̄ſi ſanguinē ſu dedū horreret accipere: ⁊ pene ab vtrq̄ȝ parte corruerunt paucis romanis quaſi victoribus exceptis.

¶ Hānybal ſenior: p̄mū bellū punicū inchoauit: q ſemel ⁊ iterū ſupat⁹ a romanis: tandem ab exercitu ſuo lapidibus obrutus morit: infortunatus fuit.

¶ Iſte gneus fraude circūuent⁹ hānybalis iterfect⁹ eſt ab eo. q̄ꝺ gaius durī⁹ vindicauit totū exercitū eius ꝯterens: eūq̄ȝ in fugam conuertit.

¶ Iſti duo dolētes ꝺ reguli captōe: eū libe rare venerūt: ſȝ nihil profecē.

Sempꝛoni⁹ — Appi⁹ Claudius. — Gneus. Gaius. — Attilius Regulus. — Emilius. Fabius.

¶ Iſte appius ſira cuſanos ⁊ penos facillime ſuperauit: ⁊ multcā impoſuit. hic viā appiam ſtrauit ⁊ aquas claudias induxit.

¶ Iſte regulus p̄mū tot⁹ victorioſus: tres reges vicit: ⁊. 73. ciuitates ſubegit: ſerpentē mire magnitudinis apꝺ bu grada fluuiū occidit. Cui⁹ coriū 120. pedū longitudinē habuit: romaq̄ȝ delatā aliq̄ȝdiu cūct. miraculo fuit. Tandē cū nimis rigid⁹ eſſet ꝯtra hoſtes nolēs pacē dare: niſi ſub magno tributo: ipſi deſperati ꝯgreſſi ſt̄ cū eo: ⁊ ꝯtrito exercitu ceperūt eū. Et tn̄ adhuc libent̄ pacē habuiſſēt: ſȝ vir fideliſſim⁹ maluit mori i magnis penis: q̄ȝ ꝑniciosā pacē dare. Eius laudes aug̃. valde extollit. Narrat valerius lib. 4. q ab aratro accerſiebātur vt ꝯſules fierēt. Vn̄ refert attiliū: quē ſemē aſpgētē viderāt q miſſi erāt a ſenatu ad eū accerſiēdū: ⁊ ad iperiū ppl'i ſuſcipiēdū: ſȝ illo ruſtico opere attrite manus ſalutē publicā ſtabilierūt: ⁊ ingentes hoſtiū copias poſſederūt. Quiq̄ȝ more arantiū boū: iugū rexerūt triūphal' curr⁹ habenas retiuuerūt: nec fuit his robur eburneo ſceptro depoſito: agrū ſerere ſtipē ab aratro repetē. Patrie. n. bona: nō ſua vnuſq̄ſq̄ȝ augē properabat: paupq̄ȝ in diuite q̄ȝ diues in paupe verſari malebat. Et his virtutibus olī romana indoles pollebat: q̄re nō īmerito toti⁹ mūdi monarchiam meruerunt.

¶ Iſte euergetes tot⁹ victorioſus fuit hic poſt vaſtatā ſyriam ⁊ ſiciliam ⁊ ꝑtē aſie inter īnumera ſpolia que cepit etiam deos eoꝝ: quos cābiſes in pſas tranſuexerat reuexit: iō euergetes dicitur: q̄ꝺ reuectionē ſonat.

Ptolomeus euer-getes fi. filaꝺelphi. an. 27.

Ptolomeus philo-pater fi. euergetes. an. 17.

¶ Iſte pugnit contra duos fre̅s. ſ. ſeleucū: ⁊ antiochū magnū ⁊ ſuꝑauit: dījciēs mlta milia: ⁊ tn̄ n̄ ꝑua luit. Uide hieronymū. ſup dan̄.

4959

¶ Quint⁹ enni⁹ poeta tūc tarēti naſcit: qui poſt rome deguit. ꝯtentus vnius ancille miniſterio.

Eliud. genu ⁊ eleazar. ⁊ ȝ mathei

Anno an xpi natiuitatē 216 — 240

¶ Iſte onias ȝelo legis vel potius ex auaricia tributa negauit euergeti: propꝑ q̄ꝺ tota iudea pene fuiſſet ꝑditata: vt dicit io ephus qui eū inhonorꝫ fuiſſe teſtaꝫ.

¶ Iſte magnas laudis ꝓrogatiuas h̄ȝ. Eccle. 50. Qui tēplum in melius reformauit: ⁊ ciuitatem ꝑualuit amplificare: ⁊ religioſus totaliter fuit.

Onias. fi. ſimōis iuſtus — Simon. onie fi.

¶ Ioſephus legatus ppl'i iudaici: etiā iuito onia irā regis mitigauit: ⁊ ab eo ꝯſtitutus eſt dux iudec: ⁊ finitimarū nationū. Hic habuit filiū paruulū hyrcanū noīe: cuius ſtupendū ingeniū pr̄ pulchre exploꝛauit: dando ſibi. 300. iuga boū ſine loris. vt araret ⁊ ſeminaret in deſerto. At puer nō puerile ꝯſiliū excogitauit: nā 10. iuga occidit: carnes operarijs dedit: ⁊ de pellibus retinacula fecit.

Antioch⁹. galleric⁹.

¶ Iſte erat filius antiochi theos de prima vxore laodice: que virum ſuū veneno extinxit: ⁊ beronicē cum filijs ſuis occidit: iſtūq̄ȝ gallericū filiū ſuū pro patre regnare fecit: ⁊ propꝫ hoc euergetes horribilit vaſtauit ſyriā. Porro iſte gallericus duos filios reliquit. ſ. ſeleucū ⁊ antiochū magnū: qui ambo regnauerunt.

¶ Hannybal atrociſſim⁹ penoꝝ.i.affricanoꝝ rex cū eſſet annoꝝ.9.iurauit patri ſuo añ aras ꝙ in odio romanoꝝ ſibi ſucce-deret:quod fideliſſime impleuit infideliſſim⁹ ipſe. Nam romanos pene vſqȝ ad exterminiū deleuit:vrbem etiā ad ſolum vſqȝ deduxiſſet:ſi non diuinitus impeditus fuiſſet: Nobiliū romanoꝝ tot vna vice pemit:vt tres modios annuloꝝ e digitꝭ eoꝝ extraheret. Item ī flumīe quodā de corporib⁹ romanoꝝ q̄ſi pōtē fecit:vt exercitū ſuū trāſducēt. Tādēqȝ a ſcipione vict⁹ ſe-pꝛqȝ fugatus miſerabilit̄ veneno ſe peremit.

¶ Ann⁹ pacꝭ h⁹ tpe fuit p⁹ pmū bellū punicū:ꝛ q̄ſi pro miracl'o reputatū ē:qꝛ in.440.annis nūq̄ȝ pacem habuere romani.

¶ Porteuta quedā romanos terruerūt: q̄ſi prophetizā⁹ eis mala proxime ventura ab hānybale.

¶ Bellū punicū ſecun-dū:qđ durauit ānis.17.

¶ Romani.

Lucatius consul.

¶ Iſte per mīta bella et crebras victorias adeo ptriuit carthagi-neſes vt pacē peterent: quā et magnis pactꝭ cōſecuti nō diu ſeruauerūt.

Simproni⁹. valerius.

¶ Iſto tpe ptra faliſcos ꝛ gallos varia ſorte bel-latū ē. poſtq̄ȝ p vnū tm̄ ānū viſcera romana ſanguinē nō ſudarūt.

Fuluius illi-ricos vicit.

¶ Hoc tpe ha milchar dux car thaginenſiū pr hānybal' ab hi-ſpanis occiſus ē.

Lucius Gaius

¶ Hi pſules robur toti⁹ italie pgregantes hūere ī exercitib⁹ ſuis.800.mi-lia armatoꝝ propē timo-rē galloꝝ quos valde ti-mebāt. Tādē galli ptriti ſūt.

Scipio flā-minius.

ꝛ ceſus ē pene ibi ro-man⁹ exercitus. P⁹ ſimproni⁹ ſilr ſupat. deīde flāmini⁹ occidit cū exercitu.25.miliū.

¶ Sci-pio pꝰs occurrit hanibali

¶ Reges egypti.

Epifa-nes fi. philo-pator.

¶ Cleopatra filia antiochi magni: erat vxoꝛ ei⁹ quā accepit cū eſſet an-norum.13.

¶ Colloſus corruit propter terre motū. fuit en imago erea fuſilis.126.pedū. Papias āt dic ꝙ fuit marmorea.

¶ Plautus eloquens fuit.

¶ Titus liuius tragediarū ſcriptoꝛ floridiſſimus. Forte pl'es fuerunt ſic vocati.

¶ Iſte moriēte pr̄e ſuo fuit puer q̄tuoꝛ ānoꝝ:q̄re antioch⁹ magn⁹ pugnauit ptra duces ei⁹:ꝛ tulit oīa de manu ei⁹ pter e gyptū. Cū āt eſſet ſeptē ānoꝝ deſpōdit ei ſuā filiā in dolo:pſentiēte epyphane filio ſuo.i.antiocho nobili. Mortuo āt antio cho magno:fili⁹ ei⁹ antiquū dolū proſequit̄:ꝛ iſtū ptolomeū epifanē occidit doloſe ī puiuio:ſed tñ nō obtinuit egyptū: qa egyptij fortit̄ reſiſtentes:turpiter fugarunt eum.

¶ Anno mūdi	4984	5009

¶ Linea xpi

¶ Et nota ꝙ iudei diuina pmiſſione quaſi ptinue affligebant̄:ne in idola triam caderent:ſicut olim ſolebant.

¶ Templū dn̄i in egypto extruit̄ ad inſtar hieroſoli moꝝ:qđ pmanſit vſqȝ ad veſpaſianū: ꝛ tunc fundit⁹ dirutum fuit.

512	061

¶ Ptolomeus philopatoꝛ iudeos vicit:occiſis.60.milibus armatoꝝ.

¶ Ieſus ſirach librū eccleſiaſticū edidit:quē panarethon vocant:a pan qđ eſt totum ꝛ arethon v̄tus: q̄ſi totus virtuoſus.

¶ Plaga grandis ex aqua ꝛ igne. vrbem pſumpſit quaſi.

¶ Pontifices.

Onias. magnus.

Simon.

filius onie tenuit pontificatum poſt fugam patris ſui.

¶ Iſte onias propter tyrannidem antiochi aufugit cum multis iudeis in egyptum:ſimu lans ſe velle implere prophetiam Eſaie.29. videlicet edificando templū:ſȝ in hoc peccauit ſupſticioſe agendo. Rex autē epifanes gratioſe ſuſcepit eū:tradens ei terram helipoleos:ꝛ templū ibidem extruxit.

¶ Reges ſyrie

Seleu-cus cerā-nes.

fili⁹ gallerici occiditur āno tertio.

Antioch⁹ magn⁹.

-occidit̄ tandem in templo nanee.

¶ Nota ꝙ iſti duo fr̄es volentes vindicare ſanguinē pa tris ſui ꝛ auie:quos interfecit euergetes rex egypti exer citum magnum ducunt contra philopatorē filiū euergetꝭ ſed añ pgreſſū ſeleucus morit̄:ꝛ tunc antiochus proſequitur bellū:ꝛ totum exercitū perdidit:vix aufugiens ne caperet̄:rur ſūqȝ congregans populū venit ptra epifanē filium philopatoris adhuc puerū q̄ttuoꝛ annoꝝ: ꝛ habuit ſecū philippum re-gem macedonum ꝛ multos alios:ꝛ obtinuit ptra duces ptolomei.i.pueri predicti:fugauitqȝ ſcopam ducē eius et iudeam ſum multis alijs acqſiuit ciuitatibus ꝛ oniā grauauit adeo vt fugeret:ꝛ quia armis egyptum cape nō poterat doloſe de-ſpondit epifani filiā ſuam cleopatram cogitās: vt ſic quaſi amicus regnū intraret ad ſpoliandū: ſed non preualuit:qꝛ res innotuit eis. tandem cum preſidiū hānybali ferret contra romanos:ſupat⁹ ē ꝛ tributari⁹ factus romanis:nihil p⁹ fortunij viſus eſt habuiſſe. Nam cum ſupiores prouincias puagaret:ꝛ in pſidem veniſſet:decept⁹ a ſacerdotib⁹: templū nanee in-trauit cum paucis:ꝛ ibidē miſerabiliter occiſus ē:ꝛ mēbratim diuiſus:vt pȝ.2.mach pmo. Et reliquit duos filios.ſ. ſeleu-cum qui primo regnauit:ꝛ epifanē. hi ambo ſic peſſimi fuerunt:ꝙ ī eoꝝ cōpatōe aliqđ honeſtatis: ipſe putabat̄ habuiſſe.

¶ Roma in merore:tot eñi fuerunt occiſi:ꝙ reſidui vrbem pene reliquiſſent.

¶ Prouerbiũ notabile ſcipionis affricani fuit. Romanos non extolli in proſperis: nec deijci in aduerſis. Item nunꝗ̃ minus ſolus ſum:ꝗ̃ cum ſolus ſũ:nec minꝰ ocioſus ſum ꝗ̃ cũ ocioſus ſum.

Paulꝰ Terentius.

Scipio affricanus.

¶ Iſti congreſſi ſunt ꝯtra hannibalẽ ⁊ ibi tota romanorũ ſpes periit occiſis 44. milibus: ⁊ poſt continue ſupant̃ vſq3 ad deſpatõe3 recuperande ꝑtãt̃ priſtine.

¶ Iſte glorioſiſſimus adoleſcens annos nactus. 24. quaſi ſecũdus machabeus miſerante deo ſtatũ romane reipublice:iam prolapſum cõtra ſpem in ſpẽ erexit: hãnybalẽ fugauit:ſuperauit hiſpaniã:affricam deuicit:antiochũ magnũ i ſeruũ redegit:aſiam tributariam conſtituit. Hic tantus ab ingrata patria exul morit̃.

¶ Terentius comicus clarus habet̃.

Philometor fi. epiphanis ex cleopatra. ã. 35

¶ Hunc dum adhuc puer eſſet:valde oppreſſit antiochus nobilis multis dolis ⁊ inſidijs:ſed romani miſerunt legatos:qui mandantes antiocho:ne vltra infeſtꝰ eſſet amicis eoꝝ:cãm belli terminarũt. Marcus nanq3 publius circulũ fecit in circuitu antiochi dicens:Senatus pp̃luſq3 romanus ꝑcipiunt tibi: ne egrediaris de hoc circulo:donec rñdeas. Uidens gͦ impius ꝙ tyrãnidem ꝯtinuare non poſſet:ait:Si ſic viſum ẽ ſenatui ⁊ pp̃lo romano. recedendũ eſt. Dimiſſa ergo obſidione alexandrie:furibundus ad pauperculas iudeoꝝ reliquias diuertit vindicans i eos qđ non potuit in potentiores ſc:vt p3 in libro machabeoꝝ primo. ⁊. 2ͦ.

5034

Eleazar.

¶ De hoc nihil ſcit̃:niſi ꝙ cũ alijs numeratur:vt pat3 mathei primo.

¶ Acies ignee videbant̃ in aere ſuper hieruſalem diebꝰ 40. ⁊ ſequit̃ plaga: vt patet 2ͦ. machabeoꝝ 5ͦ.

591 ¶ Anno añ xpi natiuitatem

Iaſon. Menelaus. Alchimus.

¶ Iſti tres ꝗ̃uis đ gnẽ ſacerdotali fuerit nõ tñ ſũt ponẽdi in linea pontificũ propt̃ idolatriã:⁊ opa peſſima:nec debite intrarunt:vt p3 in multis locis libro mach.

Onias. pius.

¶ Hic vir ſcũs fuit gratus deo ⁊ hoibus:nedũ bonis:ſed etiã diſcolis. tandẽ iniuſte occidit̃ ab andronico:vt p3. 2ͦ. mach. 4ͦ.

¶ Triumphi rome tres celeberrimi circa hec tpa fuere ſimul:videl3 affricani ex affrica. haſdrubal ante currum.

¶ Metelli ex macedonia. Andariſcus qui ⁊ pſeudo philippus ante currum:

¶ Manij ex corintho ante currũ ſigna enea ⁊ tabule picte:⁊ alia vrbis inſignia ſũt prelata.

Seleucus iners filiꝰ antiochi magni.

¶ Iſte pauper homo groſſus ⁊ deſpectus indignus honore regio:peſſimus fuit ſicut pater eius:⁊ parũ regnauit: quia fr̃ eius regnum fraudulenter arripuit. Hic etiam heliodoꝝ miſit ad ſpoliandum templum:qui bñ correptus vacuus rediit:vt patet. 2ͦ. machabeoꝝ. 3ͦ. Nota ꝙ occaſione huius ſciſmatis multa mala oriunt̃ quouſq3 regnũ grecoꝝ. i. ſyrie ꝑ romanos in prouinciam redactum fuit.

¶ Bella continua ⁊ pl'ima fuerũt adeo ꝙ tedet doctores tã gentiliũ q̃z xp̃ianoꝝ: ea vel ad memoriã reuocare: In quibus miranda ẽ ꝯſtantia romanoꝝ vel duricia: ꝙ nulla tribulatio nullus metus eos terrere potuit: ꝙ aliq̃n ſe ſubdidiſſent q̃ztũlibet potentiſſimo regi: ſed oĩbus ſe ſine intmiſſione opponentes: varias fortune mutationes exp'ti ſũt. Amor nanq̃z libertat' ⁊ appetitus laudis: cũ obſeruatõe nihilomin⁹ honeſtatis ſecular' diſtrictiſſima: ita medullitus eos tranſfixit: vt pro his res ⁊ ſubſtãtiã filios ⁊ filias: ⁊ tãdẽ vitã ipſã dare q̃ſi pro nihilo ducerẽt: imo patiſſimi fuerũt. Et ob h⁹ machabei ꝯſiderabãt eoꝝ ſocietatem.

¶ Romani.

Quint⁹ Flãminius.

Marcus Catho.

Tiberius Graccus.

¶ Iſti hiſpaniã expugnauerunt bellis horridis.

¶ Hic bellũ macedonicũ ꝯfecit: ſupatoq̃z philippo rege pacẽ dedit. Et hic ceſſat regnum macedonum. Vicit etiã lacedemões ⁊ vẽditos romanos collegit.

¶ Hoꝝ t'pe lex illa q̃ ab appio tribuno lata fuerat: ne q̃ mulier aliã q̃z ſemiunciã auri haberet: ⁊ ne diuerſi coloris veſtimento: nec vehiculo per vrbem vteret' abolita eſt.

¶ Statius cecilius comediarũ ſcriptor.

¶ Hic fuit frat' cleopatre: vxoris alexandri regis ſyrie: de quo habetur primo machabeoꝝ 10°.

¶ Reges egypti.

Euergetes ã. 28 fili⁹ philometoris. .an. 28.

¶ Ariſtobolus iudeus p'ipateticus ph'us: qui ad philometorẽ explanationũ in moyſen ſcripſit cõmentarios.

¶ Hieruſalẽ deſtruitur ⁊ penitus deſolat' ab antiocho epiphane. tẽplũ incendit: ſz paulati p' iudã ⁊ fr'es eius reformat'.

¶ Anno mũdi

¶ Linea xp'i.

¶ Septem machabei cũ matre fideliſſima martirizant'. 2°. machabeoꝝ. 7°.

¶ Eleazarus cũ multis alijs: glorioſo martyrio coronat'. 2°. machabeoꝝ. 6°.

¶ Templũ purgat' a iuda ⁊ fratrib⁹ ei⁹: poſtq̃z tribus ãnis prophanatũ erat: vt pz p'mo machabeorum 10°.

1ꝥ1

¶ Iſte vir ſcũs ⁊ oĩ laude digniſſimus: p'cuſſit in zelo ſuo pctõres: ꝯfiſus in dño deo iſr'l: vt pz p'mo machab. 2°. Et hũit filios q̃nq̃z eiuſdẽ zeli. Verũ ipſe non erat pontifex: ſed tres filij eius.

¶ Hic eſt ille noĩatiſſimus triũphator in iſr'l: q' nec ſiſẽm hũit ãn ſe nec poſt. Eius op'a gl'ioſa ⁊ magnifica. vide in libris machabeoꝝ. Poſtea in bello ſtrenue ſtans cecidit pro legibus ſcis martyrẽ ſe dño offerens. Et ſucceſſit ei frat' ſuus ionathas: qui creuit in gloria: ⁊ fideliter ſtetit in teſtamento: tandem doloſe occiditur a triphone cũ duobus filijs ſuis.

¶ Pontifices

Mathias

Iudas machabe⁹

Ionathas ã. 19½.

¶ Iſte antiochus dictus epifanes. i. nobilis: a capite vſq̃z ad pedes: int⁹ ⁊ foris: totus nequã fuit: ⁊ ob hoc figura antixp'i dr'. Hic martyres pl'es fecit crudeliſſime. Doloſe egyptũ intrare diſpoſuit ſic' pater eius: ſed non profecit: q' romani ꝯpoſuerunt frenum in naribus ſuis. Tandem ſine manibus cum inutili ꝑnia contritus eſt. Ei⁹ op'a peſſima: ⁊ q̃uo obſes fuerit rome: ⁊ q̃lit' prophetia dañ. ſit cõpleta i' eo. vide in libris mach. ⁊ doctori h⁹ ſup dañ.

¶ Reges ſyrie

Antioch⁹ ephiphanes fili⁹ antiochi magni.

Antioch⁹ eupator. filius epifanis.

¶ Heliodor⁹ intrauit teplũ ad ſpoliãdum erariũ: vt pz. 2°. mach. 3°. ſed diuinitus p'cuſſus vix ad vitam redijt orante pro eo onya.

¶ Iſte adhuc adoleſcens hũit tutorẽ lyſiam: ⁊ cũ gl'ioſũ exercitũ ꝯtra iudeos duxiſſet: nõ lõge p⁹ ãbo a ſuis occiſi ſũt: propt' timorẽ demetrij filij ſeleuci: vt pz p°. machabeoꝝ. 7°.

¶ Iſte tãq̃z verus heres intrauit regnũ ſyrie: ⁊ occiſo eupatore ſemp' iudeis infeſtus fuit. Tandẽ pugna inita ꝯtra alexandrum filiũ eupatoris occubuit.

Demetri⁹ ſother fi. ſeleuci

Scipio naſica prudentiſſimus romanoꝝ: inter cetera duo valde notabilia dedit cõſilia memorie digna. Primo ne carthago deleret: quatenus occaſione extrinſeci belli interna cõcordia ⁊ fortitudo perpetua propter continuũ exercitũ apud romanos perſeuerarẽt. Secũdo ne in vrbe aliquo modo theatrũ cõſtrueret: quia inimiciſſimũ hoc eſſe dixit bellatori populo: ad nutriendam deſidiã laſciuieqꝫ cõmentũ. Quã ſapienter hec conſuluerit: ſequentia tẽpora declararũt. vide aug. primo de ciui. dei. ⁊ oroſium li. 2. mirabile remediũ vitioꝝ.

Anno ab vrbe condita. 602. inchoatũ ẽ tertiũ bellũ punicũ: tempore hoꝝ conſulũ ⁊ finitũ anno. 4.

Tempore hoꝝ conſulũ magnũ bellũ macedonicũ fuit: in quo primo romani ſuccubuerunt: deinde iterum cõflictũ eſt: ⁊ pari clade vtriuſqꝫ partis in hyberno .i. hieme diſceſſũ ẽ. tertio lucius regẽ vicit: qui poſtea apud albã in cuſtodia defecit: ⁊ filius eius iunior didicit opus manuale rome ob tollerandam inopiam.

Publius Longinus licinius

Lucius paulus Emilius

Lucius Aulus licinius.

Hoc tempore celtiberi romanos triuerũt: ⁊ ſcipio publius in affricã iuit: ibiqꝫ multas gẽtiũ ſtrages dedit. Sergius autem galba a luſitanis victus amiſſo exercitu vix aufugit.

Lucius cẽſorinus Marcus.

Carthago illa nobiliſſima: metropolis affrice delet a ſcipiõe ⁊ conſulibus anno. 200. poſtqꝫ condita ẽ Arſit per. 17. dies continuos: miſerũ ſpectaculũ: multi venditi ſũt: quorũ nũerus viroꝝ ſ. ac mulierũ fuit: quinquaginta milia. multi ſe flãmis tradiderũt. Corinthus ſimiliter vaſtat eodẽ anno a romanis que opulentiſſima fuit: toti orbi nota.

Reges egypti: qui per hanc lineam continuant: ſemper habuerũt ſocietatẽ cũ romanis: ⁊ tãdiu regnabãt quãdiu fidelitatẽ ipſis ſeruabant. Et nota quod nulla alia cã fuit: quod ſic creuit poteſtas romanoꝝ ſuper alios niſi virtutes que exuberant in eis mirabãt: ⁊ propter iuſticiã quam amſũmẽ colebant: ⁊ quãdiu ſeruauerũt modeſtiã: ⁊ dilexerũt iuſticiã: inuicti ſemper vbiqꝫ manſerũt Corrupti vero vbiqꝫ facilit deuicti leguntur. In quadã reuelatõe diuinitus factã beate brigide habet: quod dñs deus teſtimoniũ perhibet ipſis antiquioribus romanis: quod nuſqꝫ hoĩes in mundo ex puris nãlibus: iuſtius ⁊ rõnabilius vixerũt. Qualia aũt luminaria ex eis tempore xpiane religionis reſplenduerunt. in ſequentibus patebit.

Ptolomeus ſoter-

Hic regnauit ãnis. 17. cuius tempore cicero: varroqꝫ naſcuntur.

-ã. 17

5059 5084

Mathan filius ſadoch genuit iacob -

mathei primo.

140 511 Anno an xpi natiuitatẽ

Cicero arpinis naſcit matre helina patre equeſtris ordinis: ex regio vulſcoꝝ genere.

Iſte ſimon vir prudentiſſimus: ab adoleſcentia ſua vſqꝫ ad ſeniũ optime cõuerſatus: ſemper victorioſus. tandem nequiter occidit a genere ſuo: vt primo machabeoꝝ. vltimo.

Simõ ã. 8 fi. matha-thie

Joannes hircanus filius annis. 26

Hic prefuit annis. 26. vel. 33. prophetia religioſus ⁊ ſtrẽnuus dux: ptolomeũ ſocerũ ſuũ fugauit: ſamariã captam ſolo equauit. Tandẽ rebus optime adminiſtratis: morteqꝫ vicinam ſentiẽs. cũ quinqꝫ filios haberet: quoꝝ nullus ad regimen populi valeret: vxorem ſuã diſſertiſſimã iudeis pfecit et filijs. verũ nihil pietatis in filijs fuit.

Iſte alexander ſemper gratioſus fuit iudeis: ⁊ apparet eũ meliorẽ fuiſſe inter oẽs reges ſyrie: de quibus pauca virtuoſa aut nulla referunt. Hic cleopatram filiã regis egypti accepit in vxorem: verũ rex inique egit contra eũ: propter quod rex arabum timens ipſum alexandrum decollauit: vt patet primo machabeoꝝ.

Alexãder fi. epifãis

Antiochus adoleſcens.

filius alexandri.

Triphõ proditor

Iſte adhuc puer: ſuadẽte triphone aliquid molitus ẽ pro recuperatõe regni: ſed parũ profecit: iuxta illud: ſemen impioꝝ peribit: quia ſtatim ab eo occidit. Triphon aũt cũ peſſime ſe in oĩbus gereret omnis exercitus eum dereliquit: factuſqꝫ profugus: nullibi tutum repperit locum.

Demetrius fi. dmetrij

Antiochus

Iſte cõfortatus triphonẽ perſecutus eſt: ⁊ fugauit eũ. Et primo iudeis benignus fuit: ſed poſtqꝫ preualuit: fecit ſicut patres ſui: ſed non impune vt patet primo macha beoꝝ.

Iſte demetrius ſatis creuit breui tempore: propter regẽ egypti qui alienauit ſe ab alexandro: ⁊ refauebat ſibi: ⁊ quia ambo ſtatim fuit mortui poſt diſſenſionẽ: ideo quieuit terra paulisper in cõſpectu demetrij. tandem capitur a rege perſide: ⁊ incarceratur.

Bella ſocialia oriunť: quoꝝ hec ꝑma cā ſine origo fuit. Graccus notatꝰ a nobilibus: cepit cām querere ꝯtra eos. Et qꝛ ſolus nil potuit ꝯtra eos: cōem ppłm nitebatur ad ſe trahere dicens: ꝙ agri deberent diuidi eq̄liter: ⁊ etiā pecunie. ⁊c. ⁊ ob hoc tumultꝰ ſuſcitať: in quo ipſe occiſus eſt: ⁊ multa mala ſecuta ſūt. vide oroſium.

¶ Hoꝝ tpe rex numidiarū: valde romanos attriuit: ſꝫ ipſe eādē ſupatus eſt: ita tūc romana igenuitas defecit: vt diceret: O vrbem venalē ⁊ mature perituram: ſi emptorē inuenerit: q̄i diceret: Fides in te periit.

¶ Romani — Seruiꝰ flaccus fuluis. quinto. — Luciꝰ Celiꝰ metellus quitꝰ dictꝰ — Fabius Quincius marciꝰ — Publiꝰ Lucus calfurnius ſcipio — no ſico

¶ Hoꝝ tpe puer ex ancilla naſciť q̄drupes: quadrimanꝰ ocuł. 4. Ethna mōſ igneꝰ flāmas euomuit horribiliť: ⁊ loca vicina vaſtauit. Scipio numantiā deleuit.

¶ His ꝑſidētibꝰ iuſſa ē carthago reſtitui: et romanoꝝ famuł r̄plera ē: ⁊ ī vrbe iteſtinū bellū ꝯuertiť atrociſſime.

¶ Iſte fabiꝰ cū paruo ppło regē armenie ſupauit: ⁊ merſi ſūt 180. milia armatoꝝ in rodano. Quītꝰ deleuit gallos: q ſub radice alpiū ſiti fuerunt.

patre filiꝰ -ſius.

¶ Reges. egypti. — ¶ Iſte regnauit annis 10 Eius tpe poeta lucre in naſciť: q poſteā ſeſe amatorio furore inīfecit. — Ptolomeꝰ Alexander — ¶ Hic regnauit anis 8. ſub quo ſaluſtiꝰ hiſtoriographus naſciť. — Ptolomeus Cleo- — ¶ Iſte regūit ānis. 30. ſub eoꝝ tpe v̄giliꝰ ⁊ oratius poete naſcūť — Ptolomeus dyoni-

¶ Mitridates rex ponti ⁊ armenie per annos. 40. geſſit atrociſſima bella ꝯtra romanos imodico ſanguine fuſo: ſepe victor: ſepe victus. tandem proprios filios iteremit: hauſtoqꝫ veneno: vxores pelices ac filias ſecū extinxit: ſic miſerabiliť periit: qui infinitos peremit. hic vt oroſius teſtať: maxımū nobis argumentū ſue ſnie reliquit. Cū. n. oīum ſupſticioſiſſimꝰ fuerit in fine exptus ē: ꝙ falſos deos coluerit. Sic nō agit nobiſcū deus noſter: cui ſi fideliter ſeruiamus: neq̄q̄ꝫ mala morte perire nos ſinit. vide pulchre li.º 6.º

¶ Anno mūdi 5109

¶ Regnum iudee reſtituiť: qꝺ interruptum fuit annis. 475. a tpe ſedechie vſqꝫ ad ariſtobolum.

¶ Linea xp̄i

¶ Virgilius maro in pago: qui arides dr̄: haud procul a mantua naſcitur: pompeio et craſſo conſ. Dehinc cremone ſtudiis eruditur.

-06

¶ Seruile bellū in ſicilia: vbi conſpirarūt. 70. milia ſeruoꝝ. huiuſmodi bella ꝑiculoſiora ſūt ceteris: quia crudeliora: nec curant de patria ſalute.

¶ Peſtilentia maxima fuit in affrica. perierunt vltra mille milia

¶ Pontifices — Ariſtobolꝰ ꝑꝰ rex et- ſacerdos — Alexāder. vel Ianeꝰ

¶ Hic ꝑfuit ānis. 27. vel. 38. ⁊ totꝰ tyrannus fuit q̄uis ꝑmū modeſtus appareret. Officium eni fecit notū q̄lis intus fuerat. Fratrē occidit ⁊ in 12. ānis circiter. 50. milia ſenioꝝ interfecit: q facinora eius deteſtabētur: tandem moriturus: duos filios reliquit. ſ. hyrcanum ⁊ ariſtobolū. verū vxorē regnare conſtituit: quia grām ppłi habuit.

¶ Iſte vno tm̄ anno ꝑfuit: ⁊ diadema ſibi īpoſuit nec fuit cōtentus de teſtamētopatris: iō mr̄em cū filiis incarcerauit: propter quod miſerabiliter ꝑiit cū fr̄e ſuo antigono: qui eū iuuit ⁊c. vide magiſtrū in hiſtoriis.

¶ Antigonus frater regis inuidia regine occidiť: vbi dic t ioſephus: ꝙ certū documētuꝫ prebuit. Omnē beniuolentiā iuſqꝫ nature criminatōibus cedere: nullāqꝫ optimarū rerū afflictionē tantū valere: vt inuidie perpetuo poſſit obſiſtere.

¶ Hic a romanis ſuparꝰ ē: ⁊ ceſſauit regnū grecoꝝ. i. ſyrie qꝺ ſtetit annis 183.

¶ Reges ſyrie — Antiochꝰ. Emiſcenꝰ — ¶ Hic cum exercitū ducēꝫ milīū haberet ⁊ hiſtriones cum ſcortis pl̄es ſe īmiſcerent. facile a rege ſpartanoꝝ oppreſſus interiit. — Philippꝰ rex vlti-

¶Bella inteſtina externaq₃ circa hec tpa intātū ꝑualuerūt vt pro magno miro habitū eſt:ꝙ ſtatus romane reipublice penitus non perierit: vñ p₃ ꝙ nihil potuerit bellic⁹ labor ad pacē procreādā:niſi a ſūmo deo magnū illud donū largiatur non a falſis diis:qbus tota roma vltra mille annos ſeruiuit:vide oroſiū ad longū de his bellis.

¶Bella ciuilia incipiunt:q̄ cōtinuata fuerūt p ānos.40. ⁊ adeo attrita fuit vrbs:vt neceſſario regimē ipſi⁹ mutare tūr:l₃ ad m̄ltos ānos optie rexiſſēt ꝯſules. Infelix proſ⁹ conditio mundani ſtat⁹q nūq̄₃ in delicijs durare potuit et gloria:q₃uis hec ſūmo ſtudio querat:quāte demētie ē hec ſp ſudore ac ſāguine q̄rere: qđ cū adeptū fuerit nullo pacto retineri pōt. Prudē tiſſima illa roma h⁹ nō potuit: ⁊ tu valebis: xp̄₃ ſeq̄re:ne ꝑeat labor tuus.

Sat⁹ ſ⁹ ſcipio. manli⁹. — Julius Lucius marcus — Silla Marius Gaius — Pompeius Marcellus

¶Tpe hor theutonici ⁊ germani et cibri aduāti ſt ꝯtra quoſ romani ꝑliarūt: ſepeq₃ victi:tādē eos ſupauere ſubtilit:⁊ deleti fuerūt.160.milia: ⁊ inūerabiles ſeipſos occiderūt: et ſtatī poſt iterū inteſtinū bellū rome fuit:qđ manli⁹ ꝯſul ſedauit.

¶Hoc tpe m̄lta prodigia īſolita terruerūt romanos:⁊ ſtatī p⁹ī diuerſis ꝓuīcijſ dele t⁹ē romanoꝝ exerci t⁹:ita vt ſaga.i.veſte meroris inducerēt.

¶Iſti duo ꝯſules ꝯtra ſe inuicē bellātes: ꝑmū ciuile bellū īchoarūt:cui⁹ occaſionē ⁊ progreſſū miſerabilē oroſi⁹ proſeq̄t: totq₃ ciuiū ſtrit:vt ſille diceret:cū qb⁹tandē victuri ſum⁹ī bello armatos ī pace iermes occidimus extūc proſcriptio iſtituta eſt.

¶Iſti duo ꝯſentiētes ſiſ reſtiterūt iulio:⁊ ob hoc ſcđm bellū ciuile orīt:ānis.4.durās:ī quo totū mūdū ꝯcurriſſe ꝯtra ſe breuit dixerūt.tādē pōpei⁹ſuperat capiteq₃ plex⁹ paulati miteſcit. O grāde ſpectaculū:q₃ diſpar exitus tanti viri.

¶Varro marcus doctiſſim⁹:q tam multa legit:vt aliqd ei ſcribere vacuiſſe:miremur tā multa ſcripſit: q̄nta vix aliqs legere poſſit:vt dicit terentius.

¶Cicero marcus tulius maximus rhetor claret.

¶Pompeius ſemp victorioſus.22. reges ſubegit.tandē poſtq̄₃ tēplū prophanaſſet:nūq̄₃ poſtea dī pugnaſſe qn vinceret. ſiſr nō longe p⁹craſſus preſes ſyrie templum etiam auſus eſt ſpoliare:quod pompeius non fecit:⁊ ob hoc auro in os ei⁹ fuſo iterijt:ſic pereāt inimici tui dñe. Multa exempla de his inueniunt:qui non timent diuina:⁊ deꝝ dehoneſtare:qđ iuxta vulgare dictū:mala morte ꝑire ſolent.hoc etiā apte prophetauit moyſes:deu⁹.33. Percute dorſa inimicoꝝ ei⁹.i.leu.⁊ q oderūt eū non conſurgant.

5134

Jacob. — Pater ioſeph naturalis:ſed heli pater eius legalis fuit.hūc mathe⁹ illū lucas cōmemorat.

99 — 65 — Anno an xp̄i natiuitatē

¶Hec ꝑfuit annis.9.⁊ fecit tyrannides pl'es:l₃ prius ſimulata ſctate religioſa famaret:⁊ hyrcanū in ſacerdote promouit: vt p⁹ſe regnaret iſtituit. Hec in linea pontificū poīt propt̄ ſupputationē annoꝝ: non ꝙ officiū pontificale exerceret:quod non licuit.

¶Iſte hircan⁹mortua matre in regno ſucceſſit in quo modicū proſperitat̄ habuit propt̄ partialitates pplī:nā ſtatī a frē ſupatus ē:⁊ p⁹ite rū reſtitut⁹auxilio arabū.tandē fact⁹tributari⁹ romanis ī pace aliquanto tpe regnauit:ſ₃ non noīe regis nouiſſime miſerabilit̄ obijt: deceptus fraude parthoꝝ quos antigonuſ ꝯtra eū duxit.vide plene magiſtrum de his.

Alexādra vxor alexandri — Hircanus ā.33. — an.33.

¶Hereſis phariſeoꝝ circa hec tpa orī.Et nota ꝙ tres erāt ſecte in iudea.ſ.phariſei:ſaducei:⁊ eſſei: hi oēs a cōi vita reliquoꝝ iudeoꝝ diſtincti: multis erroribus implicati propt̄ aſperitatē vite ſanctiores ſe alijs dixerūt.Vide magiſtrū in hiſtorijs circa baptiſmū ioannis.Itē adhuc due ſecte:a qbuſdā aſſerunt.ſ.arbonei ⁊ genuſte.

¶Fimbria iliū vaſtat.i. troiā antiquā romanorum ſed ſilla ſtatim eam reſtaurauit.

¶Catilina famoſus tyrannus: cōiurat ꝯtra patriam ī vrbe:in etruria vero extiguit occiſo ibi catilina.rome ꝯſcij coniurationis occiſi ſunt.

¶Virgilius excellentiſſimus poetarum clarus hēt:⁊ mira fecit.

¶Oracius flaccus ſatyricus.

¶Saluſtius criſpus hiſtoricus.

¶Plotius primo rome latin ī rhetoricā docuit.

¶Poſſodonius ſtoicus.

¶Hecaton ſtoicus:q dixit:oē honeſtū ī arduo ē.ſi vis amari ama. Queris quid fecerim.amicus mihi eſſe cepi.

¶Rome numerati ſūt.400.milia 64.milia hominū:oēs incole ciuitatis.

¶Libraria:400.miliū libroꝝ cōburit in egypto:vnde p₃ quanta fuit antiquitus diligentia in libris colligendis.

¶ Tres ſoles apparuerunt in celo verſus orientē: qui paulatim in vnum corpus ſolare redacti ſunt. Grande ſpectaculum grandia ꝑfigurauit: quaſi aſia: affrica: ⁊ europa ſub vna monarchia ſtatim coniungi deberent. Itē ꝙ dominiū lucij: antonij: ⁊ marci antonij in vnū redirent. ſed potius noticia vnius ⁊ trini dei toti orbi futura imminebat.

¶ Ceſares — Gaius Julius ceſare. ā 5. — ¶ Imperatores — Octauianus . ā. 57. m̄. 6. . d. 10. — Auguſtus.

¶ Iſte iulius tante fuit actiuitatis: vt mens illius ⁊ manus ad impoſſibilia ferme ſuffecerint. 52. vicibꝰ pugnauit ſolꝰ. marcū marcellū ſupgreſſus: qui ter centies nonies fert̄ pugnaſſe. Hic pōpeio ac ceteris nobiliſſimis romanis occiſis imperiū arripuit. Tandē anno. 5°. imperij ſui cōſpiratione bruti: ac caſſij dolo occidit̄ ipſe domitor orbis.

¶ Iſte octauianus nepos iulij: cū eſſꝫ adhuc adoleſcens imperiū ſumpſit: iuuentutem ſuā virilibꝰ actibꝰ decorauit. qnqꝫ milia bella geſſit: ⁊ breuit̄ totū mūdū poſt multa bella in vnā tandem monarchiā redegit. ✠

Cleopatra annis. 20

¶ Huic iulius egypti regnū dedit: monens vt magis amicitiā romanā q̄ꝫ arma experiri ſtuderet. Tertio aūt āno huius cleopatre iuliꝰ ſumpſit imperiū: ⁊ ſic finit̄ hic calculus latinoꝝ per hanc lineā deſcendentiū ad xp̄m: ⁊ ſequit̄ ſupputatio annoꝝ per lineā romanorum.

¶ Cato noīatiſſimus videns ceſarem triūphare: cui ipſe nō faucbat: apud vticā ſeipſū occidit: iuxta illud: Maluit cato mori q̄ꝫ deroget vrbis honori ſed propter hoc ſm augꝰ. non excuſatur a peccato.

¶ Bos loquit̄ aranti. In breui magis deſinēt homines q̄ꝫ iumenta: vel vt quidam libri habent frumenta.

¶ Sceptrum de iuda auferet̄: ⁊ dux de femore eius: quia in proximo ſanctus ſanctoꝝ venturus eſt: iuxta prophetiā iacob.

¶ Anno mundi 5159

¶ Judea tributaria fit romanis propter partialitatē duoꝝ fratrū. ſ. ariſtoboli ⁊ hircani. Uterqꝫ. n. inuidentie cā ſubiecit ſe romanis vt regnare poſſet ⁊c̄.

Joſeph circa hec tēpa naſcit̄ poſt — ſponſus marie.

40

¶ Iſte antigonus filius ariſtoboli vbiqꝫ infideliter egit: nec romanis obediuit: magnā plagā terris intulit: vt hircano expulſo regnare poſſet. Regi enim parthoꝝ promiſit talenta mille: ⁊ virgines quingentas: vt ſe iuuaret: liſania nepote ſuo id procurante: ⁊ ſic hircanus eiectus faſelus occiſus eſt: ⁊ herodes fugatus. ſed cū herodes romam veniſſet: ⁊ ſenatui cuncta narraſſet: auguſtus cū regē iudee creauit: mittens cū eo exercitū: qui hieruſalē ceperūt: ⁊ antigonū captum duxerūt ad antoniū qui euꝫ ſecuri percuſſit: ⁊ herodes confirmatus eſt in regno: ceſſauitqꝫ ſceptrū de iuda: ſicut predixit iacob.

Antigonꝰ

¶ Scipio ſeipſum iugulauit.

¶ Juba rex iugulari ſe fecit.

¶ Petreius gladio ſe perfodit: ⁊ multi alij de nobiliſſimis romanoꝝ: qr noluerunt iulio ſubdi: aut timuerunt ab eo occidi: ſicut plures iam occiderat.

¶ Titus liuius hiſtoricus.

¶ Marcus callidus orator.

¶ Diodorus ſcriptor hiſtorie grece.

¶ Ouidius naſo.

¶ Gaius falcidius.

¶ Cornelius hiſtoricus. ¶ Cornelius gallus.

¶ Marcus varus. hic ait: Nihil magnificum docebit: q a ſe nihil didicit.

¶ Meſſala poeta: ⁊ multi alij his fuere tēporibus.

¶ Lugdunū condit̄ a minatio plauto oratore qui fuit diſcipulus ciceronis.

¶ Sibylla tiburtina clara habet͛: que de xp̄o prophetauit: ⁊ augusto respondit: ne se deū iuxta stulticiam paganoꝝ putaret: ⁊ ostendit illi virginem pulcherrimā in celo tenentē puerum in brachijs: ⁊ ait: Hic puer maior te est. ipsum adora.

Hic ē ille vnicus qui secundū nō hūit: sub quo p̄ticuit orbis terrarū ac prompte obediuit: agēte hoc diuina prouidentia: vt xp̄i natiuitatem tp̄alis pax illustraret. hic gloriat͛ se vrbē marmoream reliquisse: quā latericiā ip̄e inuenit. Fuit pulcherrimus corpore: ingenio subtilissimus: fortunatissim⁹ in omnibus: sed vitio carnis non caruit. Ipse est q describi fecit totū mūdum: vt dr̄ Luc. 2°. cui⁹ 52°. anno natus est xp̄s dn̄s ⁊ saluator mundi: qui pacem eternā suis largit͛.

¶ Monorchia romanoꝝ oīum maxima circa hec tp̄a incepit. Cum enī vt testat͛ hieronymus ⁊ alij sc̄i doctores per totum orbem in diuersis prouintijs bella pullularent: subito cunctis mirantibus pacata sunt: ⁊ romano principi colla submiserūt. vt aperte dn̄s deus hoībus ostenderet: q̄ illa vniuersalē pacē non bellicus labor: sȝ ipse donasset: semꝑ vno finito bello aliud sequebat͛ aut plura: peioraq̄ȝ scissura sequebat͛: sed xp̄i natiuitate propinquante: vrbs quieuit ⁊ orbis.

¶ Reges iudee.

Herodes asculōita.

¶ Iste herodes idumeus p̄mus rex al[ie]nigena apud iudeos fuit: Eius historiam magister diligē[ter] prosequit͛: ⁊ refert eū fuisse virū strēnuū: ⁊ [fi]de dignū: ⁊ in oībus notabilit͛ se habuit [quo]tus vo'de romanis: ⁊ pp̄lis q pacē amabāt: m̄lta etiā op̄a memorabilia fecit: veꝝ in senectute sua: cū nimis vellet placere romanis: ⁊ audisset de ortu xp̄i timens pelli e regno tāq̄ȝ alienigena: miserabilit͛ defecit sensu: ⁊ antiq̄ probitate amissa: innocentes occidit: ⁊ plures de [fi]lijs suis. tandē oībus odiosus: morbo inualescente flebili morte destituit͛ ⁊c.

¶ Beda dicit istū tenuisse principatū annis. 26. qui ⁊ cōbussit libros omnes: quib⁹ gēt͛ iudee seruabat͛ ascripta: ne ignobilis forte: ⁊ a multoꝝ semine argueret͛ extraneus.

¶ Maria nascit͛ anno añ xp̄i natiuitatem. 16. vel circa.

5179

20

¶ Historia euangelica omniū scripturarū sanctissima hic texitur.

5199

Anno añ xp̄i natiuitatē 1

Anteq̄ȝ conuenirent inuenta est in vtero hn̄s de spiritu sancto. sicut dicit mattheus.

Maria

Joseph

¶ Zacharias ⁊ elisabet fuerunt ambo sc̄ē vite: q fuerūt parētes sc̄i ioānis bap

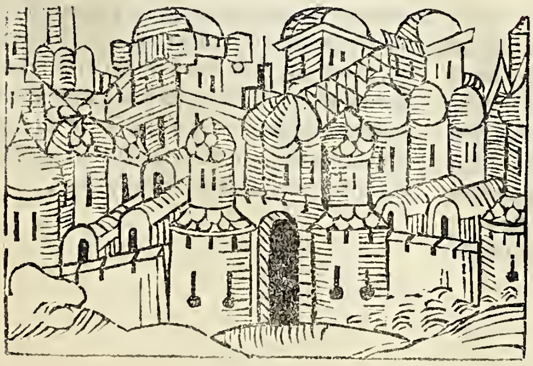
¶ Joachim ⁊ anna clarent sc̄itate vite: qui post singulari gratia meruerūt procreare florem toti⁹ felicitat͛ mariā: omniū creaturarū excellentissimā: q̄ deū nobis genuit.

¶ Burgundiones orti sunt gens semꝑ valida: sic dicti: quia suꝑ rhenum fluuiū burgos plures habent.

¶ Marcus agrippa gener octauiani: supra rhenum ciuitatem agrippinam condidit: q̄ p⁹ dicta ē colonia.

¶ Anno mūdi. 5199. ipse ē p̄mus añ natiuitatē xp̄i: cū iā eēt desponsata maria ioseph: missus est angelus gabriel a p̄re luminū deo toti⁹ ꝯsolatōis ad ipsā: vt ānūciaret ei q̄ venerit plenitudo tp̄is: pro recōciliatōe hūani generis: ⁊ q̄ ꝑ ipsā dei fili⁹ hūc mūdū intrare vellet. Hoc igit͛ oīum secretoꝝ secretissimū mirabiliū mirabilissimū: salubriū saluberrimū: desiderabilium desiderabilissimū: misterioꝝ profundissimū. circa hec tp̄a diu expectata adimpletū ē: vt deus hō fieret. Quis audiuit vnq̄ȝ sile. O si sapiat istud in palato mentis nr̄e. vide deuotissimā historiam. Luce primo.

¶ Joannes baptista nascit͛: quo nemo maior int͛ natos mulierum surrexit.

¶ Roma in flore: ⁊ numerati ſunt ciues eius ⁊ deſcripti nonageſies trecentena milia: ⁊: 80. milia.

Ualerius maximus fuit hoc tempore vir magne fame.

¶ Imperatores romani per hanc lineam ꝯtinuant̄: qui omnes auguſti dicunt̄ propter ſingularē huius auguſti excellētiā. Juſtū equidem eſt: vt ille oībus nomē tribuat: qui cūctis viuēdi formaȝ: ⁊ regēdi normā cōſtituit. Tanta ſiquideȝ in eo probitas ac ſtrenuitas emicuit: vt vix credibile ſit: ꝙ vnq̄ȝ deſtituta nā humani diſcurſus talem edere potuerit. Quid vltra: xp̄m cum bn̄dicta matre ſua videre meruit: q̄ſi ipſe primicerius extiterit vocationis gētiuȝ ⁊c̄. nec vnq̄ȝ poſt hec dominus vocari voluit. Aram ei prim⁹ extruxit. Humilitatis: clementie: ciuilitatis: patientie diſcipline ⁊c̄. que rariſſime in tāta ſublimitate ꝯueniūt: exemplar ipſe fuit: Bellū non niſi coactus accepit. Ait enī: Magnū eſt diſpendiū aureo hamo piſces capere quia hami deꝑditi dānū: nulla pōt captura piſciū cōpari. Detrahentibus ſibi ait: In libera ciuilitate liberas decet eſſe linguas. Milites ociari neq̄q̄ȝ aut deliciari ꝑmittebat: quoꝝ profeſſio inſtituta ē ad laborem. Filias ſuas in lanificio fecit inſtrui propt̄ mutabilitatē tꝑaliū. Uendi teexēdiqȝ non ſolū artem: ſȝ vſum habebāt: nec ad ſe niſi vultu maturo ſine omni veſtium curioſitate accedere ꝑmittebat. Regna q̄ iure belli queſierat p̄ter pauca reddidit: aut alienis benigne tribuit. Teſtem ſe in iudicijs interrogari: ⁊ repelli equaniſſimo aīo patiebat̄. Plures habuit ſibi maxime familiares: qui cum melius poterant: eū extinguere etiā publicis bellis nitebant̄. Alij ter quaterqȝ piurij: cum gratiā poſcerent: vitam ⁊ bona ab ipſo impetrarunt. O q̄ȝ multi fuerūt qui ſe de tam nobili ſanguine progenitos gloriabant̄: ſed mores non imitabant̄.

¶ Procuratores iudee.

¶ Iſte archela⁹ propt̄ ei⁹ ferocitatē a iudeis accuſat⁹: relegat⁹ ē ī viennā gallie vrbem.

Archela⁹ ā. 9. fili⁹ herodis ſub eo dn̄s redijt ex egypto.

Compo-nius. Hic loco archalai ſubſtitutus eſt.

Marcus. Sub iſto morit̄ ſalome ſoror herodis.

¶ Xp̄s naſcit̄ anno mundi. 5200.

¶ Linea xp̄i

Hic incipit ſexta etas mundi: durans vſqȝ ad finale iudiciū: cuius annos quot nouit deus

xp̄s dn̄s ex maria virgine naſcit̄ āno mundi. 5199. completo.

¶ Anno domini primo

¶ Nōnulli reges in honorē hui⁹ce ciuitates cōdebāt: quas ceſareas appellarent: ſicut in mauritania ⁊ ī paleſtina: que nūc vrbes clariſſime ſunt. Et multi reges ex regnis ſuis venerūt: vt ei obſequerent̄.

¶ Natus eſt circa hec tp̄a dn̄s noſter de virgine pura nouo ordine ſc̄m prophetica promiſſa. Et hec eſt plenitudo tēporis: de quo ap̄ſ dicit: q̄n miſit deus filiū ſuū in mūdū: Ob hoc incipit hic ſexta etas mūdi: cui⁹ finē ſolus de⁹ nouit. Et dicit aug⁹. ꝙ hec etas dr̄ ſenect⁹: q̄ ſepe extēdit̄ vltra oēs p̄cedētes etates: q2 pleriqȝ hoīum viuūt ēt vſ ad centū viginti ānos: aut vltra. Et notū ē ꝙ ſexagenarios ſenes q3 cam⁹. vn̄ fatuū ē velle determinare quotitatē ei⁹. Plures. n. hoc attētarūt: qui oēs fuere decepti: ſicut probat doctor ſanctus ⁊c̄.

¶ Era xp̄ianoꝝ p̄ncipaliſſima: omniū erarū notiſſima: celeberrimaqȝ ipſe ē ānus octauiani. 42⁹. olympiadis centeſimenonageſimetertie: et ſc̄m bedā ann⁹ mūdi. 5199. cōplet⁹. vn̄ v̄ſus: Unū tolle datū: ad milia qnqȝ ducentis. Naſcenti dn̄o: beda dat a prothoplaſto. Itē an̄ xp̄m duo. cc. min⁹ vno: milia qnqȝ. Et hic tāq̄ȝ probabilior mod⁹ ab eccl̄ia ſuat̄: ⁊ ē mag̃ vulgat⁹. Sūt ⁊ alij diuerſi mōi ſupputationū: quidam breuiores: vt hebreoꝝ: qdā longiores: vt methodij ⁊ alioꝝ: de q̄bus menſus ē labor tractare: vtilitas v̄o modica. vide ſingula loc̃ ſuis ⁊c̄.

¶ De principatu romano ſic dicit cicero in libro de offic̃: Certū eſt fuiſſe aliqd̄ tēpus quo ſine regibus viuebat̄: at poſtq̄ȝ iure gētiū poſſeſſiōes ceperunt diuidi non alia de cauſa reges ſunt inſtituti: niſi iuſticie fruende. Nam cū in initio p̄meret̄ m̄ltitudo ab his qui maiores opes habebāt ad vnum aliquem virum confugiebant virtute preſtantem: qui prohiberet iniuriare tenuiores eqtatem ꝯſtituendo ſūmos cū infimis pari iure pertingeret. Cūqȝ adhuc regnantibus regibus debiliores nōnūq̄ȝ opprimerent̄: leges conſtitui placuit: que ad iudicandū nō odio aut gratia ducerentur: ſed tales inopi quales potenti p̄ſtarēt aures: quo fit vt leges non ſolū populū: ſȝ regē quoqȝ obligare ſciam⁹: at ſi regem ꝯtemnere leges: rapere bona ſubditoꝝ: violare virgines: ſtuprare matronas: ⁊ cetera illicita facere videam⁹ nūquid illo ſubmiſſo: alius ſublimabit̄: qui ⁊ bn̄ gubernare: ⁊ legibus nouit obtēperare.

¶ Hic fuit vir magnarũ virtutum:⁊ pius pater in ſubiectos ſibi. Aiebat nāq₃ quibuſdam principibus qui cupiebant grauare plebem. Boni paſtoris eſt tondere pecus:nõ deglutire. Item cũ ſuaderent ſibi:vt bali uos mutaret dixit: Uidi quẽdam muſcas egri vulneribus inſidentes fugare:quem eger inculpauit dicens: Quoniā ventu re ſunt ſitibunde:vt fugant:iſte tm̃ q2 plene ſunt locũ occupabant:quaſi diceret: Conſultius eſt vt locupletes retineamus q̃₃ illis āmotis:denuo tenues ditare cogamur. O magnũ prudentiſſimi viri con- ſilium. Taliter enim quidā fraudulenti ſolent inſidiari principibus:vt.ſ. cõe₃ po- pulũ ꝯtra eos prouocent:quo facto ſciunt quoniā neceſſarij ſũt eis:cogentes dei- ceps eoſdẽ videl₃ tā pricipes q̃₃ pplm ſic volũt ac ſuis aſtutijs magis magiſq₃ in- uoluentes. Maxima prudentia principũ ē: vt ſe talit̃ agant:ne plebibus exoſi fi- ant:omneſq₃ ꝯtrariũ ſuadentes:abijcere ſtatim debent:vt famam ſuā dilatent: ꝙ cõitatem diligant:hoc tam paganoꝝ q̃₃ ſanctiſſimoꝝ viroꝝ conſiliũ ſemꝑ fuit. Exempla ſunt quotidiana ⁊c: Hic etiā ty- berius pene de xp̃o ſentire cepit:⁊ eum pro deo coluit ⁊c. Dicunt quidā ꝙ tandẽ crudelis factus ſit ꝯtra potentes: ſi hoc verum eſt:quis ſcit quo iudicio actum fuerit? Magnum vtiq₃ pietatis exemplũ fuit:ꝙ ſubiectis ⁊ pauperibus ſemꝑ gra- tioſus extitit:pacem etiam habuit cunctis diebus ſuis. Omnes xp̃i ac xp̃ianoꝝ cõtradictores:ſine vlla miſeratõe deleuit: pilatum exilio damnauit. Morit̃ tandem cum ingentĩ gaudio multoꝝ:ſed peior eo ſucceſſit. Uixit annis.lxxviij.

Tyberius. priuignus. octauiani — adoptione fili⁹ ā. 23

Annius. ruffus. — Ualeri⁹ graccus an. 11 — Pontius pilatus.

¶ Sub hoc moritur ougustus:

¶ Iſte palā vẽdidit ſacerdotiũ. Qui plus dedit ille obtinuit: ⁊ ſic p̃ſes in breui fuerũt.

¶ Sub h⁹ ioānes baptiſta cepit p̃dicare: ⁊ dñs paſſus eſt:quẽ ipſe ob timorẽ ceſaris iiuſte dānauit ad mortẽ crucis:⁊ iõ poſt miſerabiliter perijt ſeipſũ occi- dendo. De funere aũt huius mirabilia narrant̃.

¶ Suꝑ oĩa bone ieſu amabilẽ te mihi reddidit calix quẽ bibiſti ait Bernard⁹.

5211 5229 5232

Ieſus xp̃s. ānorum 12. in templo — doctores audiuit.

Ieſus xp̃s dñs nr̃ in iordane — baptizatus eſt.

Ieſus xp̃s. dñs omniũ pro ſeruis — morit̃: ānorũ. 33°. ⁊ triũ mẽſiũ.

12 30 33

¶ Nota ꝙ nihil repitur de infantia ſaluatoris:⁊ opibus ei⁹ vſq₃ ad baptiſmum ioannis apud euangeliſtas:niſi ꝙ duodẽnis remanſit in hieruſalẽ audiens doctores ⁊c. Hoc aũt qđ dicitur:⁊ erat ſubditus eis:tanq̃₃ granũ ſalutare multipliciter terit̃ a doctoribus ⁊ deuotis perſonis: vſq₃ hodie conantibus perſuadere que fuerit conuerſatõ xp̃i in illis.18.annis. Illẽ autem liber qui de infantia ſaluatoris intitulat̃:q2 iam diu inter apocripha deputatus ē nil auctoritatis affert:nec veriſimile eſt ꝙ talia diuina o- pera:⁊ glorioſa miracula pueriliter inter pueros fecerit: qui vix tempore debito ad huiuſmodi facienda potuit eti- am a matre ſua benedicta inclinari:⁊ ſimiliter ap̃lis ⁊c. dixit enĩ: Nondum venit hora mea:⁊ non ſum miſſus niſi ad oues iſrl̃ ⁊c. Igit̃ oĩbus credere:⁊ nulli credere:eque viciofum eſt.

¶ Circa hec tp̃a grande ſpectaculũ mũdo ĩnotuit a ſeculis nõ auditũ:reuelatio.ſ.apta btiſſime tri- nitat̃. P̃r i voce:fili⁹ i carne:ſpũs ſcũs in ſpẽ colũ- be: ⁊ h vngit̃ nobis xp̃s ver⁹ ſaluator in lege pro- miſſus:q ẽ via veritas et vita:⁊ p̃ter quẽ nõ ẽ ſal⁹ Iā h texit̃ hiſtoria trium ānoꝝ doctrine ipſi⁹ ſalu- tifere:cum miracul̃ ſuis plurimis ⁊ g̃ioſis: q̃lia unq̃₃ viſa ſunt.

¶ In āno.34.xp̃i multa mirabilia facta fuerũt. Nā ipſo die paſ- ſionis ei⁹ t̃ra tremuit petre ſciſſe ſũr:ſol obſcurat⁹ eſt: vt p₃ i euangelio:die paſce dñs reſurexit cũ mltis ⁊c. Deĩde p⁹ dies.40.glo- rioſe in celũ aſcendit cũ p̃da ma- gna ⁊c. In die pentecoſtes venit ſpũs ſcs ſuꝑ ap̃los ⁊c. Et hec oĩa nr̃e ſalutis eĩne ſũt ſacramenta in quibus deuote mentes quotti dianā inueniũt refectõem. Btũs q verſat̃ i his:qm̃ fructũ percipiet ſempiternum.

¶ Ioannes baptiſta ſanctiſſimus:ab herode decollat̃:quia arguit eum de adulterio. Iſte fuit herodes antipa tetrarcha galilee:qui propter hoc crimen ⁊ tp̃aliter ⁊ eternalit̃ eſt punitus cum herodiade ⁊c.

SAncta mater eccleſia cõpatur ciuitati:de q̃ glioſa dicta ſunt:vt dr̃ in pſalmo.86. Quid glioſius ea eẽ poterit:quã glorificauit tota ſil' btã trinitas: quã defendit diuina maieſtas: quam illuſtrat diuina claritas: quam regit diuina bonitas:cuius caput xp̃s ieſus:verus deus ⁊ hõ cuiꝰ ciues oẽs electi ſũt cuiꝰ miniſtri angeli:illi beatiſſimi ſpũs excubãtes ſuꝑ muros eiꝰ die ac nocte. Hec ẽ quã edificauit vnigenitus dei ſuꝑ firmã petrã:nec porte inferi ꝑualebũt aduerſus eã. Hec ẽ ſyon illa dilecta:cuiꝰ portas diligit dñs ſuper oĩa tabernacula iacob. Hec ẽ ſponſa illa imaculata:non hñs maculam neq3 rugam:quã non vili clenodio ſed ꝑcioſo ſanguine ſubarrauit dñs. Hec ẽ mater pulchre dilectõis:⁊ agnitõis ⁊ ſcẽ ſpei:que filios generat i eternũ regnaturos. Hanc prenunciauerunt patriarche.✠

	Credo in deũ pa		Patrẽ vocabis	¶ Exodi.20. Nõ hẽbis deos alienos corã me. Eſaie.45.
¶ Petrꝰ,	trẽ oĩpotentẽ crea	Hieremi/	me:⁊ pꝰ me in/	Ego dñs ⁊ nõ ẽ alt:creãs tenebras ⁊ formãs lucẽ.pſalmo
	torẽ celi ⁊ terre.	as.2.	gredi ñ ceſſabiſ	113.Deus ãt noſter i celo oĩa q̃cũq3 voluit fecit ⁊c.
	Et i ieſum chriſtuz		Ego aũt i dño	¶ Pſalmo 2.Dñs dixit ad me: filiꝰ meꝰ es tu: ego ho/
¶ Andre/	filium eius vnicuz	Abbacuc	gaudebo:⁊ ex/	die genui te. Ioãnis 4.Ego ⁊ pr̃ vnũ ſumꝰ. Col.i. Qui ẽ
as.	dominũ noſtrum.	vltimo.	ultabo i deo ie	imago pr̃is iuiſibil' dei.p̃s.Uerbo dñi celi firmati ſunt.
	Qui ꝯceptus ẽ de		ſu meo.	¶ Hieremie 31 .Mulier circũdabit virũ. Galath.4. Mi
¶ Ioãnes	ſpũ ſancto:natꝰ ex		Ecce vgo ꝯcipi	ſit deꝰ filiũ ſuũ fcũ ex muliere . Eze.44. Porta hec clau
	maria virgine.		et ⁊ ꝑiet filiuz:	ſa erit ⁊ nõ aperiet:⁊ vir nõ tranſibit per eam ⁊c.
	Paſſus ſub põtio	Eſaias.7.	⁊ võbit nomẽ	¶ Eſaie.52.Tanq̃3 ouis ad occiſionẽ ductꝰ ẽ.Uere lan
¶ Iacobꝰ	pilato : crucifixus		eiꝰ emanuel.	guores nr̃os ipſe portauit. Prima petri.3. Xp̃s ſemel
	mortuꝰ ⁊ ſepultꝰ .		Aſpiciẽt in me	paſſus eſt pro nobis:iuſtus pro iniuſtis.
	Deſcendit ad infe/	Zacharias	quẽ ꝯfixerunt:	¶ p̃s.15.Nec dabis ſcm̃ tuũ videre corruptõez.Eph.4
¶ Tho/	ros:tria die reſur/	12.	⁊ plãgent eum	Deſcẽdit pº i inferiores ꝑtes tr̃e.Act.2.Nõ ẽ derelictus
mas.	rexit a mortuis.		Ero mors tua	in iferno.Ro.6.Xp̃s reſurgẽs ex mortuis:iã nõ morit.
	Aſcendit ad celos	Ozee.13.	o mors:morſꝰ	¶ p̃s.67.Iter facite ei q aſcẽdit ſuꝑ occaſũ.Et ibidẽ.A/
¶ Iacobꝰ	ſedet ad dexteraz		tuꝰ ero iferne.	ſcẽdit in altũ:captiuã duxit captiuitatem.Mich.2.Aſcen
	dei patris oĩpotẽtis		In die tria ſu/	dit iter pandens ante eos.
	Inde venturꝰ ẽ iu/		ſcita nos.	¶ p̃s.95.Iudicabit orbẽ tr̃e in eq̃tate: ⁊ pp'los in veri/
¶ Philip	dicare viuos ⁊ mor	Amos.11.	Edificat i celo	tate ſua.Iob.19. Fugite a facie gladij:qm̃ vltor iniq̃tatiſ
pus.	tuos.		aſcẽſionez ſuã	ẽ gladius:⁊ ſcitote eſſe iudicium.
	Credo in		dñs nomẽ illi.	¶ Iob.26. Spũs eiꝰ ornauit celos.Sap.i. Spũs dñi
¶ Bartho	ſpiritum	Malachias	Aſcẽdã ad vos	repleuit orbẽ terrarũ ⁊c.p̃s.140. Spũs tuus bonꝰ:de/
lomeus.	ſanctum	3.	i iudicio et ero	ducet me in terrã rectam
	Sanctam		teſtis velox.	¶ Soph.3.Inuocabũt nom̃ dñi:⁊ ſeruiẽt ei hũero vno.
¶ Mathe	eccleſiam	Iohel.2.	Effũdã de ſpũ	Math.18.Si peccauerit i te frat tuꝰ:dic eccleſie:q ſi ec
us.	catholicam:		meo ſuꝑ oẽm	cleſiã nõ audierit:ſit tibi tanquã ethnicus ⁊ publicanus.
	Sanctorũ cõionez:		carnem.	¶ p̃s.18.Particeps ſũ oĩum timentiũ te:⁊ cuſtodien/
¶ Simon	Remiſſionem	David i p̃s	Cõfitebõ tibi:i	tiũ mãdata tua.eze.18.Uiuo ego dicit dñs:nolo mor/
	peccatorum.	35.	eccl'ia magna.	tem peccatoris:ſed vt cõuertat ⁊ viuat.
	Carnis		Deponet oẽs	¶ Iob.19.In nouiſſimo die de terra ſurecturus ſum:
¶ Iudas.	reſure/	Miche/	iniq̃tateſ nr̃aſ:⁊	⁊ i mea carne videbo deũ ſaluatorẽ meũ. Phil.3.Refor/
	ctionem.	as.7.	proijciet i pro/	mabit corpus hũilitatis noſtre ꝯfiguratũ corpori ⁊c.
	Et vitam		fũdũ mariſ.	¶ p̃s.61 .Tu reddes vnicuiq3 iuxta opa ſua.Math.7.
¶ Mathi/	eternam		Apiaz tumuloſ	Ibũt hi i ſuppliciũ etnũ:iuſti ãt in vitã etnã.2.Cor.5.
as.	Amen.	Ezechiel 37	vr̃os:⁊ educaz	Domũ habemus non manufactam in celis.
			vos d' ſepulcriſ	
			vr̃is.	
		Daniel.12.	Multi de his q dormiũt i puluẽ tr̃e euigilabũt:alij i vitã:alij i opprobriũ. vt videãt ſemꝑ	

C

¶ Ieſus xp̃s verꝰ deꝰ ⁊ verus homo vnica proles intemerate ac perpetue virginis marie:ſm humanitatem deſcendens de ſemine abrahe per lineam regalem ⁊ ſacerdotalẽ:ſponſus vnicus ⁊ caput imediatũ ſcẽ vniuerſalis eccl'ie rex regum et dñs dominãtiũ eternꝰ põtifex:⁊ iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ.33.ãnis ⁊ mẽſibꝰ.3.ꝑegrinari dignatꝰ ẽ i hac lachrymarũ valle docens primũ opere viã vite:poſt etiã verbo:vt euangeliſta teſtat. Cum ãt eẽt annorum.30.a.ſũmo pr̃e oĩuz deo baptizatus iam in iordanis fluuio:vnct [illegible] fuit nobis in primũ ac ſũmũ pontificem ac ep̃m aĩarum nr̃aꝝ ꝑ ſpm̃ ſanctũ : q corporali ſpecie tanq̃3 columba in ipſũ de[illegible]ens teſtimoniũ ſibi ꝑhibuit.qm̃ ipſe ẽ vere ſaluator mundi iuxta vaticinium hiſaie ✠

Hanc predixerunt prophe: hanc simul oĩs illa veteris teſtamenti laborioſa ſeruiliſq₃ obſeruantia: dñam recognoſcit et quid vltra? Celũ terra mareq₃ cũ oĩbus que in eis ſunt: nõ huic famulant̃ myſterio: Igit̃ glorioſa victa ſũt de te o ciuitas dei. Btã tu hieruſalẽ qs ſiliis tui: q̃ ſaluaris in dño: Negabũt te inimici tui: ꝛ tu eoꝝ colla calcabis. Pro pr̃ibꝰ tuis naſcent̃ tibi filij: nec deficies in ſempit̃na ſecula. Benedic dñe fortitudini eius: ꝛ opera manuũ eius ſuſcipe. Percute dorſa inimicorum eius: ꝛ qui oderant eam non conſurgant. Audi dñe vocem eius: ꝛ ad populum ſuũ introduc eã. Deus virtutum conuertere reſpice de celo: ꝛ vide: ꝛ viſita vineã iſtã: ꝛ pfice eam: quã plantauit dextera tua. Fiat manus tua ſuper virũ dextere tue: ꝛ ſup filiũ hoĩs quẽ confirmaſti tibi ieſum xp̃m dñm noſtrũ: qui tecũ viuit ꝛ regnat in vnitate ſpiritꝰ ſancti deus in omnia ſecula benedictus. Amen.

Scripſit in aſia greco ſermone. In principio erat verbum.

Joannes.

Ego ſũ lux mũdi: q ſeq̃t me ñ ãbulat i tenebr̃: ſ₃ hẽbit luñ vite. Ego ſũ q teſtimoniũ phibeo d̃ me ipõ: ꝛ teſtimoniũ phib₃ d̃ me pr̃. Ego ſũ paſtor bonꝰ: ꝛ cognoſco meaſ: ꝛ cognoſcũt me mee. ego ſũ via vitaſ ꝛ vita: nẽo venit ad pr̃e₃ niſi p me. ego ſũ vit̃ va: ꝛ pr̃ meꝰ agricola ẽ

Lucas.

Scripſit ĩ grecia ſermõe greco. Fuit ĩ diebꝰ herodis regis iudee: ſacerdos ꝛc̃.

Amen amẽ dico vobis: celũ ꝛ t̃ra trãſibũt: vba aũt mea non trãſibũt. Qui crediderit ꝛ baptizatus fuerit: ſaluus erit. Qui vero non crediderit: condemnabit. Quod vobis dico omnibꝰ dico: Vigilate: neſcitis enĩ quando dominus veniet. Sol contenebrabit̃: ꝛ luna nõ dabit ſplẽdorẽ ſuum. Et tunc videbunt filium hominis venientem in nubibus ꝛc̃.

Data eſt mihi omnis poteſtas in celo ꝛ in terra

Ite in orbem vniuerſum: ꝛ predicate euangelium omni creature.

Ecce ego vobiſcũ ſũ: vſq₃ ad conſummationem ſeculi.

Ego rogaui pro te petre vt nõ deficiat fides tua: ꝛ tu aliqñ ꝯuerſus cõfirma fratres tuos. Qui maior ẽ in vobis: fiat ſicut minor. Ego autẽ in medio veſtrũ ſum: ſicut qui miniſtrat. Videte ne ſeducamini. Multi enim venient in nomine meo dicentes: quia ego ſum. Nolite ergo ire poſt illos. In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras.

Scripſit ĩ italia ſermõe tñ greco Initiũ euãgelij ieſu chriſti.

Marcus.

Ecce ego mitto vos ſic̃ oues ĩ medio lupoꝝ: Eſtote g° prudẽtes ſic̃ ſerpẽtes: ꝛ ſiplices ſic̃ colũbe. Nolite timere eos q occidũt corpꝰ: aĩa₃ ãt n pñt occidẽ. S₃ potiꝰ eũ timete: q põt aĩam ꝛ corpꝰ pdẽ in gehẽnã. Oĩs q ꝯfitet̃ me corã hoĩbus: cõufitebor ꝛ ego eũ corã patre meo.

Matheꝰ.

Scripſit ĩ iudea hebraice. Liber generationis ieſu chriſti.

prophete ſancti. Hic elegit diſcipulos. 72. quos miſit ante faciẽ ſuã: ꝛ. 12. apl'os: quos miſit in orbẽ vniuerſum ad p̃dicandum euangelium: nec amplius q̃₃ hos duos ordines int̃ diſcipulos dñi eſſe cognouimꝰ: quoꝝ formã nũc in eccleſia tenẽt p̃ſbyteri ꝛ epi. Nam apl'is ſuccedũt epi: ꝛ. 72. diſcipulis p̃ſbyteri: quibus duobus ordinibus tota eccleſia eſt cõmiſſa tanq̃₃ hierarchis: vt p₃ in decreto damaſi pape: qd̃ habet̃. 68. di. c. cor epi. Tandẽ pius dñs pro grege ſuo morit̃ acerbiſſima paſſione ꝯſũmatꝰ: oĩu₃ martyrũ caput: ꝛ ipſe martyr. Poſtq̃₃ ãt a mortuis reſurexit: in celũ aſcendit: ꝛ ſpũm ſanctum miſiit. Et tunc primũ cultus xp̃iani noĩs incepit: qui ad finem vſq₃ durabit.

Iſte gaius nepos tiberij erat ſm carnem: ſed nō moribꝰ: quia totus ꝑuerſus fuit ⁊ tyrannꝰ. O ait: vtinā ppl's romanꝰ vnā ceruicem haberet. Cōqueſtus ē ſepe: ꝙ ſua tpa pacifica fuerūt: ⁊ bella libenē habuiſſet: occaſiones etiā qſiuit. Tandem a ſuis occidit: conſilio ſenatoꝝ cū magno gaudio vniuerſoꝝ: Et ſenatꝰ reſtituere nitebat regimē ſic añ fuit: ſꝫ nō ꝓualuit ⁊c.

Iſte claudius incōſtans aīo fuit: ⁊ totus obliuioſus ⁊ guloſus: Bellandi occaſionem libenter habuiſſet. ſꝫ tñ parū pugnauit: ⁊ facile quoſdā paucos hoſtes fugauit. Tandē cū. 35. ſenatores occidiſſet: cum. 300. equitibus pro minimis cauſis: veneno mortuus eſt.

Imperatores

Gaius galli-cula an. 3. m̄. 3.

Claudius ā 14. m̄. 7.

Hiſtoria actuū apl'oꝝ hic texitur.

Spūs ſcūs venit ſup apl'os in linguis igneis. Et hic orit cultus xpiani noīs. ſ. in die penthecoſtes ſm auguſtinum.

Stephanꝰ lapidat ⁊ prothomr indytꝰ dn̄s ꝯſecrat.

Saulus proſternit: ⁊ paulꝰ egregiꝰ ꝑdicator erigit. qui abundantius oībus laborauit.

Philo diſertiſſimus: cuius libri int eccleſiaſticos cōputant: clarus habet: natione iudeus.

Jacobus maior apl's: martyrio coronat ab herode agrippa: ⁊ petrus incarcerat: vt pꝫ actuū. 12. Corpus autē bti iacobi miraculoſe trāſfert in galiciā hiſpanie: ⁊ ibi ē ſedes patriarchalis poſt facta: quaſi a ſiniſtris reſpectu rome.

Helena regina abigenoꝝ ꝯuerſa ad fidē: ſuſtētauit pauperes xpifideles in hieruſalē tēpore famis ſub claudio.

Petronella filia ſcī petri: virgo ſacra fuit.

Aſſumptio marie virginis glorioſe: matris dei facta eſt. 12. annis poſt aſcenſionem dn̄i ieſu chriſti: ſm hieronymū.

Anno mūdi 5233 5243

Petrus 1ꝰ papa iudeus.

Hec eſt ſeries romanoꝝ pontificum: ꝑ quam fit ſupputatio annoꝝ ſubſequentium: cuꝰ principalis era eſt ipſa xpi bn̄dicta natiuitas: cōcurrentibus nihilominus annis mūdi: vt pꝫ aptiſſime in his duabus lineis cum figuris numeroꝝ annotatis:

Anno xpi 34 44

Beatiſſimus petrus glioſus apl's xpi ieſu ꝓfuit eccleſie catholice ſm hieronymū annis. 37. ſm bedā. 39. Tenuit nāqꝫ pōtificatū in ꝑtibus orietis ānis qnqꝫ ſm hieronymū: ſm bedā ſeptē. Deinde antiochiā veniens: ſedit ibi annis ſeptem: docens ppl'm viam veritatis: ⁊ ſimonē magū fugauit: Inſuꝑ ꝑdicauit diſperſis ex circūciſione fidelibꝰ q erant in ponto galatia: capadotia aſia: bythinia: qbꝰ poſtea de roma tāqꝫ ꝑ eū ꝯuerſis direxit epl'aꝫ ꝓmā. Audiēs aūt ſymonē magnū romanos eludere zelo fidei: romā adijt anno. ſ. qrto claudij. Cūqꝫ ibidē verbū dei ꝑdicaret: ⁊ ſimonis maleficia detegit: ⁊ mltos ad fidem conuertit: diſcipulos etiam per diuerſas prouincias miſit: per quas chriſtiana fides glorioſe dilatata eſt. Euangeliū marci: tanqꝫ ex ore ſuo ſcriptū approbās fidelibus tradidit. Ieiuniū qdrageſimale inſtituit ante paſcha: ⁊ ante natale dn̄i tres ebdomadas ⁊ qrtam imꝑfectam: venerari ab omni populo chriſtiano in memoriā primi ⁊ ſecūdi aduentus. Tandē pꝰ plura ſcitatis inſignia cum iam in romana ſede annis. 25. menſibus. 7. diebꝰ. 8. ſediſſet martyrio coronat a nerone. Alia eius opera plurima ac miracl'a ſtupenda: vide in actibꝰ apl'oꝝ: ⁊ in libro clementis: ⁊ in hiſtorijs tam ſcholaſtica qꝫ eccleſiaſtica bede qꝫ de alijs ⁊c.

De ꝑſecutionibus eccleſie ē diligenter aduertendū ꝙ ſicut in veteri teſtamento inimicus humani generis ſꝑ electos multiplicibus machinatōibus ꝑſecutus ē: ita imo multo amplius in nouo: hoc ē in tꝑe grē: qn̄ iam cognitio ⁊ cultꝰ veri dei ī toto orbe terrarū radiare cepat: Et primo ꝑ gladiū: ſicut pꝫ in ꝑſecutōe ſtephani ⁊ iacobi ⁊ alioꝝ īnumerabiliū: ī qꝰ exercebat eccl'ie patiētia. Secūdo ꝑ falſā doctrinam in quo exercebat eccl'ie patiētiā: ⁊ h ſiplicitꝰ ꝓmo ꝑ falſos iudeos qui ſunt ſynagoga ſathane: vtꝫ ī diſputatōe petri ſtephāi ⁊ pauli ⁊c. qui oēs clare informauerūt ſimplices: ꝙ ieſus ē xp̄s ī lege promiſſus contra friuolas aſſertiones ꝑuerſoꝝ iudeorum: ⁊ hec vſqꝫ ad finē durabit: et tempore añxpi grauiſſima erit. Tertio per magos ⁊ incātatores. Uidens nāqꝫ antiquus hoſtis: ꝙ per xp̄i nominis diuulgationem: cultꝰ ſuus abolendꝰ eēt impleuit vaſa iniquitatis ſue: qui ꝑ magicā artē rudes deciperent: ne ī xp̄ꝫ crederent cū ⁊ ipſi ſe pro aliquibꝰ magnis iactarēt qſi filij dei eēnt in ſignis ⁊ prodigijs mēdacibus: vtꝫ in ſymone mago: meādro: aroes ⁊ arfaxad ⁊c. Quarto ꝑ falſos xp̄ianos ſuꝑbie ſpū tumentes: q inſtigante inimico pl'es hereſes ſeminarunt: vtꝫ in hebione cherinto ⁊c. Et aliqd plura. Dicit beatus bernardus: ꝙ totus iſte mundus ꝯiurauit contra xp̄m. Et auguſtinus. Qui non habuit ꝑſecutionē non eſt xp̄ianus. Oia ergo fidē impugnāt: ſed firmū fundamentū eiꝰ ſtabile perſeuerat: hn̄s ſignaculū h. Nouit dn̄s qui ſūt eiꝰ: nec ēt aliqō modo poſſibile ꝙ fidei ſacr'm inter tot inſidiatores ſic floruiſſet: niſi cultores eiꝰ diuina maieſtas protexiſſet diuina ſapientia illuminaſſet: diuina bonitas fouiſſꝫ: iuxta promiſſionē chriſti firmiſſimā: q cū eiſdē ſꝑ fuit: ⁊ in finē ꝑſeuerat. Hic hilarīꝰ ait: propriū eē ſolet eccl'ie: vt vicat cū ledit ⁊: tūc intelligat cū arguit: tūc ſecura ſit cū deſerit: tūc obtineat cū fugata videtur.

¶ Seneca ſtoycus clarus habet: magiſter neronis a quo poſt coactus ē ſeipſū occidere.
¶ Perſius ſatyricus.
¶ Juuenalis ſatyricus.
¶ Lucanus poeta: patruus ſenece.
¶ Ouidius poeta.

¶ Refert ſeneca de nerone ꝙ erat nāliter ab infantia ſemp clementiſſimus: ⁊ ita gratioſus ꝙ nemo vnq̄ po pulo romano gratior fuit: ita ꝙ in obliuionē venerunt ceteri principes: propt̄ fauoris magnitudinē. Uerum poteſtas multos probiſſimos fecit atrociſſimos.

¶ Pax illa vniuerſalis toti' orbis quā romani habuerunt per annos ferme. 70. perpaucis bellis exceptis ac paruis circa hec tpa propt̄ ſeuitiā neronis turbata eſt: ⁊ prouincie quedam receſſerūt ab obedientia romanoꝝ: q2 fidē chriſtianam perſeq ceperant.

Nero ī. 13
m. 7. d. 28.

¶ Jſte nero oīum hominū ſceleratiſſim' fuit: adeo vt nomē eius vſq3 hodie pro aliquo peſſimo poni ſoleat. ⁊ q2 contra optimā chriſti legem primā ſuſcitauit pſecutionē: merito antixpi figurā tenuiſſe deſcribit̄. Tandē a ſenatu hoſtis pronunciat': cum turpiſſime fugeret: ſeipſū occidit anno etatis ſue. 31. ⁊ letata eſt roma quaſi victoriā obtinuiſſet ꝯtra aliquē peſſimum inimicū cultioribuſq3 veſtibus ſe induentes epulati ſunt.

¶ Jacobus minor apl's ac hieroſolymoꝝ eps a iudeis occiditur anno. 6. neronis.

¶ Beatiſſimus chriſti euangeliſta marc' martyrio coronat̄ anno neronis pri'. vt dic̄ philo contēpēraneus eius: apud alexandriā egypti: vbi eps erat conſtitutus a brō petro: ſepultus ibidē: miraculis claruit: ⁊ ſucceſſit ei anianus vir ſanctus.

¶ Simon magus multas ſupſtitiones rome exercuerat: ⁊ q2 ſimile applaudit ſuo ſimili: ideo peſſimus nero ſpreto conſilio ſenece viri doctiſſimi: hunc peſtiferū ſibi ſociauit: tandē vterq3 poſt infinita ſcelera: in baratrū damnatōnis eterne turpiſſima morte deſcendit.

¶ Judea ⁊ hieruſalem grauiſſimis pſecutionibus ⁊ inteſtinis bellis attrita eſt: propt̄ peccatum illud maximū: quod in filiū dei ꝯmiſerūt: ⁊ circa hec tpa etiā in foribus templi ipſo feſto paſcali. 30. milia necati ſunt: ⁊ continue durauit diſſenſio: donec penitus deleti ſunt. Barrabam enī petierūt: ⁊ non ieſum mitem ⁊ humilem.

5253 5263

54 64

¶ Paulus apl's egregius predicator: raptu ſublimis: qui euangeliū non ab homine neq3 p hominē didicit: ſed per reuelatōem ieſu chriſti: cū eſſet ferme annoꝝ. 27. vel circa atrociter cepit eccleſiā pſequi zelo iudaico: ſed mox a dn̄o correptus imutat̄: ⁊ factus eſt de lupo agn' de perſecutore fideliſſimus predicator. Anno aūt. 14. conuerſionis ſue: apoſtolatum cū barnaba ſuſcepit a ſpū ſancto in gentibus: vt dr̄ actuū. 13. Anno. 27. venit hieruſalem: vbi capitur: vt patet actuum. 23. Anno. 30. romam venit: vt patet actuum vltimo. Anno. 38. vel circa cum beato petro: a nerone martyrium paſſus eſt. hic inter ſanctos tam in altitudine contemplationis q3 in feruore actionis prerogatiuam obtinuit: quia vltra omnes viatores clarius deum vidit: ⁊ arcana verba audiuit: que non lz homini loqui: ⁊ tanq̄ totū mundum genuiſſet: ſollicitabat̄ oēm hoiem introducere in regnum celoꝝ. Quis ſic cucurrit: quis ſic laborauit: euangeliū grecis exponens? Quis ſic afflict' percuſſus: periculis infinitis excoct'? Quis ſic gloriari poterit: vt dicat: plus omnibus laboraui: ⁊ in ſapientia mundana: ⁊ conſiliis huius ſeculi ſalua omni iuſticia ⁊ fide: quis ſic emicuit: vt etiam ampliſſimo ſenatui miranda contulerit: eius laudes ioannes chriſoſtomus deſcribit.

¶ Potentiana vgo.
¶ Praxedis virgo.
He fuerunt ſorores timothei ⁊ nouati.
¶ Conſtantia martyr.
¶ Uitalis mar.
¶ Nazarius mar.
¶ Celſus mar.
¶ Proceſſus mar.
¶ Martinianus mar.
¶ Protaſius mar.
¶ Geruaſius mar.
¶ Torpes mar.
¶ Felix martyr.

¶ Iſte veſpaſianus mediocris parentele obſcureq̧ natus: ſemꝑ glorioſe triumphauit: Nam ſub claudio ⁊ nerone quocūq̧ mittebat̃ laude digna patrabat. Triceſies ⁊ bis cū hoſtibus conflixit. Periclitante aūt republica propter diſcordiam precedentiū: imperator lʒ inuitus eſt creatus: Et rediit tranquillitas priſtina: pax inſuꝑ in toto orbe pronūctata iuxta oꝑa octauiani: propt̃ quod in imēſū reſpublica creuit. Morit̃ tandē profluuio ventris ſtādo. Aiebat enī: Stantē decet imꝑatorē a t̃ris recedē. Eius v̄tutes multe ſūt diligent̄ ꝯſcripte.

¶ Imꝑatores. — Galba Otho Vitellius. — ¶ Iſti tres in diuerſis prouincijs imperare cupientes in vno anno ſeſe interfecerunt. Oroſius: Othonē ⁊ vitelliū abijcit de numero principum: vixit annis. 69. menſes. 3. dies. 7. — Veſpaſian⁹ an. 9. m̄. 12 d̄. 12.

¶ Hieruſalem deſtruit̃ anno ſcd̄o veſpaſiani a tito filio eius: interfectis. 11. c. milib⁹ venditiſq̧. 80. milibus. Et ex tūc defecit regnū iudeoꝝ: nec ꝯſurget an̄ tēpus antichriſti. De hac horrenda ſtrage mira leguntur: vide ioſephū. Nota ꝙ propter hanc vltionem legitime factam: dicunt doctores ꝙ in toto mūdo chriſtus pacem tribnit ſicut in natiuitate fecit.

¶ Ioſeph⁹ hiſtoriographoꝝ nominatiſſimus clarus habet̃ natione iudeus. Verū libri eius in multis locis: vitio ſcriptoꝝ ac longitudine tēpoꝝ corrupti ſunt.

¶ Apollinaris ſanctus martyr occiſus eſt: rauēne vbi epiſcopus a beato petro miſſus fuit: Eius feſtum agit̃. 23. kal̃. iulij. Et nota ꝙ nec veſpaſianus nec titus q̄cq̄ʒ contra eccleſiā fieri iuſſerunt: ſed aliqui iudices inferiores perſequebant̃ fideles pretextu prioꝝ mandatoꝝ.

¶ Perſecutio prima fit rome iuſſu neronis in qua beatiſſimi principes chriſtiani populi. ſ. petrus ⁊ paulus martyrio coronati ſunt cum alijs plurimis.

¶ Prodigia plura terruerunt iudeos ante excidiū hieruſalem: vide mirabilia in eccleſiaſtica hiſtoria.

¶ Petrus ſuꝑato ſimone mago ⁊ infeliciter mortuo: iuſſu neronis crucifixus ē: ⁊ in vaticano ſepult⁹ vltimo neronis ān̄o.

¶ Paulus glorioſus apl̃s cū btō petro eodē t̄pe ſʒ non eodē loco capite plexus eſt ad aquas ſalias in via hoſtienſi.

¶ Anno mundi 5273

¶ Pape — Lin⁹ m̄r. ā. 11 m̄ 3. d̄ 13 tuſc⁹ Patre

¶ Scotica gens oritur ex pictis ⁊ hiberis in albania que eſt pars anglie.

¶ Anno xp̄i 47

¶ Sanctiſſimus papa linus tāte ꝑfectionis fuit: vt eccleſiaſticarum rerum diſpenſationem etiā adhuc beato petro viuente: meruit diſpenſator ab eodem conſtitui. Hic ſtatuit vt mulier velato capite eccleſiam intraret: Tandem martyrio coronatus: ſepultus eſt in vaticano iuxta magiſtrum ſuum ac patrem beatū petrum.

¶ Martialis epūs lemonicen̄.

¶ Sauinianus epiſcopus ʒenon̄.

¶ Potentianus.

¶ Altinus.

¶ Eodaldus.

¶ Ser otinus.

¶ Flauius conſul qui ⁊ clemens epūs meten̄ſ. patruus demētis.

¶ Mennius epūs catalaunen̄.

¶ Eucharius epūs treueren̄.

¶ Simiſius epūs ſueſſeſen̄.

¶ Domitianus ſubdiaconus: a beato mēnio a morte ſuſcitatus.

¶ Tecla ſcā virgo: pauli diſcipula.

¶ Trophinus epūs arelaten̄.

¶ Titus epūs cretenſium.

¶ Oneſimus epūs epheſioꝝ.

¶ Creſcens epūs galaten̄.

¶ Epaforas epūs coloſen̄.

¶ Hi omnes diſcipuli beati petri fuerunt: martyrizati ſub nerone tyranno: Et multi alij quoꝝ noīa ſunt in libro vite.

¶ Thomas qui parthos in ſortem accepit: martyrizat̃ in india oīum orientalium apoſtolus.

¶ Andreas qui ⁊ ſcythiā accepit in ſortem ī achaia martyrizatur.

¶ Mathe⁹ q ethiopes ſortit⁹ fuerat: ī ethiopia martyrizatur.

¶ Simō ⁊ iudas martyrizati ſūt ī regiōib⁹ ꝑſidis.

¶ Bartholomeus qui indiā accepit in ſortē: poſtq̄ʒ predicauit licaonie antiquiorib⁹ in albano vrbe maioris armenie martyrizatus eſt.

¶ Philipp⁹ ꝑ ſcythiā. 20. annis ꝑ̄dicās ierapoli quieuit in dn̄o: ſʒ in paſſionali dicitur ꝙ fuit crucifixus: Solus ip̄e ⁊ ioānes euāgeliſta non ſunt martyrizati Ceteri apl̄i omnes occiſi fuerūt ⁊c̄.

¶ Mathias in iudea vel egypto coronat̃. De t̄pe ⁊ loco ⁊ mō martyrij eius: diuerſe ſunt ſn̄ie.

¶ Barnabas coapl̃s pauli cipris occiſus eſt.

¶ Lucas diſcipul⁹ pauli ī bithinia migrauit ad dn̄ʒ.

¶ Titus dyacon⁹ pauli diſcipul⁹ apud paphū quieuit

¶ Euodius ep̄s antiochie ibidē eſt martyrizatus.

¶ Sileas apud macedoniā martyrizatus eſt.

¶ Hic titus fuit mire benignitatis ⁊ triumphatoꝛ maximus: sup̄ modū larg⁹: toto coꝛde suis se inimicis crebꝛo reconciliauit: patrē suū virtutibus superās: delicie hūani generis dici meruit. Mira dispensatō supni rectoris: nūc optim⁹ nunc pessim⁹: nūc parcus: nūc prodig⁹: nunc sic nūc alit̄ īstitut⁹ ad regni gubernacl'a pꝛouehit: qs abyssū tātoꝝ iudicioꝝ scrutari pualet? moꝛit̄ tit⁹ āno. 3. ⁊ tāt⁹ luct⁹ i vrbe fuit: vt morituros eos pit̄ putabat̄.

Titus filius vespasiāi ā 3. m̄. 2. d̄. 20

¶ Meāder samarites supbissim⁹ nigromanticus: simonis magi discipulus xp̄m negauit: ⁊ seipsū saluatoꝛē mūdo destinatū asseruit: incredibilia figmēta cōposuit ⁊ multos non pdestinatos decepit: cū quibus ⁊ ipse perijt. Uide histoꝛiā ecclesiasticā. li. 3.

¶ Iste domitian⁹ filius vespasiani ⁊ frat̄ titi: pꝛimo quidē clemēs fuit ⁊ mlta rome ꝯstruxit. s. pantheō ⁊c. ſʒ mox defecit: et crudelissimus fact⁹ ē ac supbissimus: ita vt tanq̄ʒ de⁹ coli vellet: senatoꝛes quosdā interfecit: in xp̄ianos secundā psecutōem suscitauit: tandē de oīb⁹ odiosus in palatio a suis occisus ē: ⁊ cū dedecore sepultus.

Domitian⁹. frater titi annis 14.

¶ Pax vniuersal' tēn⁹ oꝛbis iterū turbata ē: pꝛopt̄ seuiciā domitiani: eo q̄ xp̄i eccl'iaʒ toto oꝛbe psequeret̄: multe natiōes se romanis opposuerūt. Uide histoꝛiā coꝛnelij taciti.

¶ Marc⁹ agrippa pfect⁹ vrbis psas deuicit: ⁊ ob h⁹ patheō extructum est. i. templū oīum deoꝝ iussu sibille: ipse etiā agrippinā sup̄ rhenū cōpleuit: q̄ antea fuit ab agrippa pdita: hec est colonia fm̄ quosdam.

Nerua ā. 1. m̄. 4.

¶ Iste nerua senex adoptauit traianū ī filiū: pmoq̄ʒ edicto omnia fore fcā domitiani retractauit.

¶ Persecutio secūda ecclesie fit rome iussu domitiani: iā. n. pīma cessauit tp̄e titi. In hac pl'es coꝛonati sūt in diuersis pꝛouincijs.

¶ Heresis nicolaitarū: q̄ indifferent̄ vxoꝛib⁹ vtunt̄ dicentes oīa debere eē cōia in xp̄ianos.

¶ Cherinthus heresiarcha surrexit: crapulosus ac libidinosus totus: a quo dicta est heresis cherintiana: hic dicit legalia seruanda.

¶ Hebiō heresiarcha: a q⁹ hebiones heretici dicti sunt q dicūt xp̄m purū hoīem fuisse: ⁊ paulū apostatā legis ⁊c.

¶ Ioānes euāgelista adduct⁹ iussu domitiani ab ephesō romā cū sacrificare nollet idolis ponit̄ ī doliū feruent̄ olei: sed cū nil lesiōis sensisset relegat⁹ ē ī pathmos īsulā: ibiq̄ʒ apocalypsim scripsit: rediēs āt ephesū: tp̄e traiani in pace quieuit.

5283 — 5293

Cletus mr̄. ā. 9. m̄. 1. d̄. 11. Romā⁹

Clemēs 1⁹. mr̄. ā 9. m̄ 2 d̄. 10. Ro-man⁹ de regione celi nomōte

84 — 94

¶ Iste cletus natione roman⁹: de patricio pr̄e emyliano pꝛimus inueniē scripsisse in suis lr̄is: salutē ⁊ aplicā bn̄dictōem oꝛdinauit p̄sbyteros. 21. in romana vrbe: mense decēbri peregrinatōes ad scōs appꝛobauit dicens: q̄ validioꝛ ē ad salutem scī petri visitatio q̄ʒ duoꝝ annoꝝ ieiuniū. excōicauit insup qui huiusmodi visitatōes ipediūt aut dissuadent: Tandē martyrio coꝛonat̄: sub domitiano. 6. kal'. maij: sepultus in vaticano.

¶ Maria magdalene ⁊ soꝛoꝛ ei⁹ Martha migrauerūt ad dn̄ʒ in ptibus marsilie Marcella pedissequa.

¶ Lazarus eaꝝ frat̄ fuit ep̄s marsilien̄: Et btūs Maximinus ep̄s aquen̄. hic viaticū dedit magdalene.

¶ Iulianus alius q ⁊ simon leprosus ep̄s cenomannen̄.

¶ Iulianus alius q vtrūq̄ʒ parentē nesciens occidit.

¶ Aristarcus ⁊ priscus mr̄es.

¶ Paulus ep̄s narbonen̄.

¶ Saturnin⁹ ep̄s tholosanus.

¶ Martialis ep̄s ʒanchdon̄.

¶ Austregisilus ep̄s luthurien̄.

¶ Cantianus ep̄s turonen̄.

¶ Soergius ep̄s bellac̄.

¶ Hyreneus ep̄s lugdun̄.

¶ Ferruncius ep̄s befunctionen̄.

¶ Eutropi⁹ ep̄s aurisitanen̄.

¶ Eturopi⁹ ep̄s aquitanien̄.

¶ Fronto ep̄s petragonicen̄.

¶ Sanct⁹ clemēs p̄mū a btō petro vt dr̄ oꝛdinat⁹ fuit sibi successoꝛ: sed pꝛoter piculū voluit an̄ se btm̄ lini ⁊ cletum pōtificari: ne videl'ʒ h⁹ exēplo p̄lati substitueret sibi quos vellent: h̄ fecit gesta martyrū p regiōes ꝯscribi: scr̄ ⁊ ipē multos libros edidit. Statuit etiam vt cathedra ep̄alia in eminentioꝛi loco poneret̄: ⁊ q̄ baptiʒat⁹ pꝛout citi⁹ poterit ꝯfirmet̄: Tandē martyriʒat̄ sub traiano submersus ī mari: ⁊ de eius funere mira scripta sūt: Coꝛpus ei⁹ tp̄e nicolai pꝛimi repertū fuit: ⁊ rome translatum.

¶ Dionysius ānoꝝ. 90. ariopagita venerabilis pr̄: lumē oꝛbis mr̄io coꝛonat̄ī gallia cū eleutherio ⁊ rustico: vbi missi fuerūt a btō clemente

Agrippina

Hec nunc dicitur Colonia

¶ Eutropi⁹ ep̄s ʒancten̄. mr̄.

¶ Sāctin⁹ ep̄s melden̄. cū antonio a moꝛte suscitato: discipul⁹ dionysij. ¶ Iouī⁹ athenien̄. p̄sbyr̄ ⁊ mr̄. discipul⁹ dionysij.

¶ Lucian⁹ beluacen̄ p̄toꝛ mr̄. disci. petri.

¶ Carān⁹ mr̄ carnotēsiū. p̄toꝛ romanus

¶ Regulus ep̄s arelaten̄.

¶ Eugenius toleten̄. mr̄.

¶ Maron mar. ¶ Eutices mr̄.

¶ Uictoꝛinus mr̄. Simō cleope fili⁹ frat̄ iude: ep̄s hierosolymoꝝ: 120. annorū crucifixus est martyr gl'iosus.

¶ Dionisius ep̄s parisien̄. hi venerandissimi pr̄es: soꝛtiti sūt regiones francie a dn̄o oēs sancti.

¶ Plutarcus nobiliſſimus phoꝝ. claret: magiſter traiani: cui epiſtolam optimam ſcripſit.

¶ Iſte traianus optimus dicit̃ fuiſſe int̃ omnes auguſtos. Hoc ſolū in eo culpat̃ ꝙ zelo falſoꝝ deoꝝ: xp̄i fidem extinguere niſus eſt: arbitrans ſe in hoc obſequiū preſtare deo. Dicunt quidā ꝙ nō ꝑ ſe: ſꝫ ꝑ ſuos fideles ꝑſequebatur. Forte hoc ad tempus verū fuit: quia conſtat ꝙ aliqñ ipſemet iuſſit quoſdā tormentari ⁊ occidi. In fine mittigauit edictū vt non occidetetur niſi qui caſu inuenirent̃ aut ſe offerrent: ſed parū hoc profuit: quia inuidia: plebs per huiuſmodi nihil artata fuit. Ei⁹ laudes pro nihilo ducerem: niſi btūs Gregorius eius pietate conatus lachrimas fudiſſet: ⁊ ab inferno liberaſſet. An autē ſaluatus ſit vſqꝫ hodie dubioſū eſt: ⁊ grandis altercatio doctoꝝ. De hoc etiam diuerſe reuelationes deuotarū perſonarū reperiunt̃ que omnes quas ego vidi hoc intendūt ꝙ non velit dn̄s aliud niſi vt cum timore ſalutem noſtram operemur: ⁊ de huiuſmodi curioſis queſtionibus quieti ſimus: eo ꝙ non ſine cauſa hec ⁊ ſimilia eccleſiam ſuā vult latere.

¶ Imperatores — Traianus ā. 19. m̄. 6. d̄. 15.

¶ Iſte idem traianus apud agrippinam gallie: inſignia impij inuitus ſūpſit: germaniam reſtituit: orientales prouincias: babiloniam ſeleutiā extremaqꝫ indie ſcd̃s poſt alexandrum perdomuit ⁊c̃. In oībus his adeo pius permanſit: vt omnibus gratus nulli exiſteret grauis: quod de paucis legit̃ ⁊c̃. Hec inſignia ſunt vere ⁊ non ficte nobilitatis: Ita ſemper vixit vt imperio dignissimus haberet̃: ita principatum fugit quaſi nullus foret ineptior.

¶ Perſecutio tertia eccleſie a trai ano exercet̃ in q̃ perempti fuerūt infiniti.

¶ Tandē cohibita fuit inteructu plinij ſcd̃i: ſed non totaliter.

¶ Timotheus eṗs epheſioꝝ diſcipulus pauli martyrizatur.

¶ Ignatius doctor glorioſus eṗs antiochie: diſcipulus ioannis martyrio coronatur nobiliſſimo. Huius cor ſciſſum: in ſe aureis lr̄is hoc dulce nomen ieſus inuentum ē habuiſſe deſcriptū. Ait eni in ep̄lis ſuis: Amor meus crucifixus ē. Btāꝫ virginē in carne vidit: eiqꝫ ep̄las ſcripſit: in quib⁹ ſic habet̃. Chriſtifere marie ⁊c̃. Et illa dulciter reſpondit ſcribēs ei. Ignatio dilecto cōdiſcipulo humilis ancilla ieſu chriſti ⁊c̃. Veniā ad te ⁊c̃.

¶ Taurinus ep̄us eboraceñ: ⁊ gangericus eius frater eṗs cameraceñ. diſcipuli dionyſij.

¶ Anno mundi 5303

¶ Pape — Anaclet⁹ mr̄. ā. 9. m̄. 2. d̄. 10. Grecus — de regione athenieñ. — Euariſt⁹ mr̄. ā. 10. m̄. 7. d̄. 2. Grecus — natus ex bethleem

¶ Anno xp̄i 104

¶ Anacletus beatiſſimus fideles monuit per ep̄lam vt preſbyteri ꝑ oībus honorarent̃ dicens ꝙ deo ſacrificantes non debent vexari: ſꝫ portari atqꝫ ab oībus venerari: Et preſbyteri qñ ſacrificant: teſtes ſecū habeant: ⁊ maxime epiſcopi vt dn̄o ꝑfecte ſacrificare probentur: Item ſtatuit vt clericus nec barbam nec comā nutriat. Ip̄e memoriā bti petri ꝯſtruxit Ordinauit etiā. 7. diaconos cardinales i vrbe. Itē ꝙ eṗs a trib⁹ debeat ep̄is ꝯſecrari. Itē ꝙ ordinatio clericoꝝ palā celebret̃. Tandē. 12. anno traiani mr̄io coronat̃: ſepultus in vaticano apud corpus bti petri Item ꝙ pacta ordinatione oēs cōicarent: ſicut habet̃ de con. di 11. peracta.

¶ Domicilla: euphroſina: theodora: ſulpitius ſeruilianus martyres ſub traiano.

¶ Hic ſanct⁹ martyr ſtatuit vt eṗs a plebeis nō accuſet̃: ⁊. 7. diacones ordinauit vt aſſiſterent eṗo ꝑdicāti propt̃ honorē vbi dei ne ab emul̃ detraheret̃ eṗo ꝙ falſa predicauerit. Itē ꝙ ꝯiuges publice ſpōſent̃ a parentibus ⁊ a ſacerdote ſolennit̃ bn̄dicant̃: tandē martyrizat̃ anno adriani: ſepultus apud corp⁹ ſcī petri.

¶ Plinius ſcd̃s orator ⁊ ph̄s multa ſcripſit. Mitigauit etiam traianum vt retractaret ſententiā latam ꝯtra chriſtianos: ſcribens ei ꝙ nihil mali facerent: ſed virtutibus inſiſtentes chriſtū tāq̄ꝫ deum añ lucem ſurgentes laudarent.

❡Judei deuaſtant prouincias multas: Et q̄ſi amentes incredibili motu ſub vno tp̄e p diuerſas mundi ptes exarſerunt nulli parcētes: ciuitates deſolauere: nec tn̄ preualuerunt: vt regnū adipiſcerent̄: q2 primo per traianū: ſecundo per adrianum deleti ſunt: ſic chriſtus vtrobiqʒ vindicat̄. Nunq̄ʒ eni romani impune pſecuti ſunt eccleſiā: ſed nec vnq̄ʒ honore aut emolimento caruerunt quotieſcūqʒ fideles honorauere. De hoc plenius vide oroſium.

❡Secundus pħs in ſilentio deget: ⁊ ad interrogata adriani ſcripto reſpondit.

Adrianꝰ Helius ā.21.m̄ .10.d.20.

❡Iſte adrianus in multis cōmendat̄: chriſtianis ſatis gratioſus extitit: quoſdā tn̄ nolentes ſacrificare: puniri iuſſit: ⁊ occidi: vniuerſalis quaſi fuit in omni ſcīa: pacē omni tp̄e habuit: pr̄ patrie dictus eſt: leges multas condidit: prohibuit etiā: ne chriſtiani ſine proceſſu iudiciali dānarent̄: hieruſalē funditus deſtruxit: ⁊ poſtea reinſtaurauit. oīno prohibens: ne iudei intromitterent̄ ſed chriſtiani: inuitus ad imperiū venit: ſed optime rexit. Cūqʒ ſenatus obſecraret vt filiū ceſarē appellaret: Sufficē inquit debet: vt ego inuitus regnauerim: cū non merear principatus eni non debet̄ ſanguini: ſed meritis: ⁊ inutiliter regnat: q rex naſcit̄ ⁊ non meret̄. Exercendi prius ſūt virtutibus: qui regnare debēt: ⁊ cū in eis profecerint: adeo vt probent̄ illos v̄tutibꝰ āncedē: quos debēt honoribꝰ anteire: inuitati aſcendant: ⁊ ſe ciuiū ſuoꝝ votis non ſubtrahant.

❡Euſtachius alio noīe placidas ⁊ theoſpita eius vxor: ⁊ duo filij eiꝰ agapytus ⁊ theoſpites: quoꝝ miri actus legunt̄: circa hec tp̄a fuerūt: qui omnes iuſſu adriani glorioſo marytyrio coronati ſunt.

❡Focas martyr paſſus ē vltimo tp̄e traiani: cui ſpū prophetico dixit: Traiane perge ad vlterioris abyſſi loca: ⁊ ad preparata tibi tormenta feſtina: vbi nocte perpetua ⁊ ſeuo exurendus es incendio: triduo hac in luce verſaberis: quo emerſo caligo te mortis excipiet: nec eni inultus innocentiū ſanguis diutiꝰ eſſe poteſt: ⁊ traianꝰ die tertia expirauit v̄tris profluuio.

❡Quadratus epiſcopus athenieñ. diſcipulus apl̄oꝝ.

❡Ariſtides pħs apologeticū pro xp̄ianis fecerūt: quem videns traianus placatus eſt.

❡Hermes prefectus vrbis mar.

5313 | 5323

Alexāder 1ꝰ mr̄.ā 8.m̄.5 .d.2.Roma-nus.

Sixtus 1ꝰ. mr̄.ā.10.m̄ 3.d.21.Ro-manus

114 | 124

❡Iſte alexander maiorem partem ſenatoꝝ orbis conuertit ad dn̄m. hic ſtatuit aquam bn̄dictam cū ſale aſpergi ī domibꝰ fideliū: vt pʒ de conſe. di. 3. aquā. In canone addidit memoriā paſſionis. ſ. q pridie q̄ʒ pateret̄ ⁊c̄. Item vt vinū ſit mixtū cū aqua in calice: propt̄ repreſentandū vnionē xp̄i ⁊ eccleſie: de ꝯſe. di. 2. c. i. ⁊ vt ablatio fieret ex azimo in modica quantitate: tandem martyrizat̄ ſub adriano cum multis quos ad fidem conuerterat: ſepultus in via numētana: Poſtea tranſlatus fuit ad eccleſiā ſcē ſabine.

❡Quirinus mar. tribunus.

❡Theodolꝰ mar. ⁊ diaconus.

❡Euentiꝰ preſbyter ⁊ mar.

❡Iſte Sixtus ſtatuit vt diceret̄ Scūs ſcūs ſcūs ⁊c̄. ⁊ ꝙ myſteria ſacrata nō tangerent̄ niſi a miniſtris: d ꝯſe. di. i. in ſcā. Itē vt corporale nō fieret ex ſerico: ſed ex puriſſimo lino ꝯtexto: ⁊ non tincto ⁊ vt mulier ſacra vaſa altaris. et pallas nō tāgeret. Itē vt quicūqʒ ep̄s aduocatus ad ſedē apl̄icam rediens ad eccleſiam ſuā: nō ſuſciperet̄: niſi cū lr̄is apl̄icis. Item vt miſſa non niſi ſup altare celebraret̄. Ipſe etiā miſit peregrinū ep̄m: genere romanū cū alijs fidelibus in galliā: tandem martyrio coronat̄ extra portā dn̄e quo vadis: ſepultus in vaticano.

¶ Hieruſalē reſtauratˀ ꝑ adrianū ⁊ nomē eius helia vocata fuit: Et amplificata fuit: ita vt locus paſſiōis eēt intra muros qui priꝰ extra fuit. Et hec eſt tertia reſtauratio: qꝛ ter deſtructa fuit. ſ. a chaldeis: tēpe zedechie: Ab antiocho: tpē machabeoꝝ: Et a tito tempore veſpaſiani.

¶ Galienus medicus ꝑgame oriūdus: interpres hypocratis rome claret.

¶ Pompeius trogus: natiōe hiſpanus: hiſtorias totiꝰ orbis a nino vſqꝫ ad octauianuꝫ deduxit.

¶ Ptolemeus rex mirabilis: in mathematicis oīum aſtronomoꝝ ꝑcipuus: plus addidit q̄ꝫ ante ſe inuentū repperit: ⁊ plura ſcripſit.

¶ Thaurus nobiliſſimus phs athenis claruit: hic ait: In publico mos ꝑpli: in priuato nature ius gētiumqꝫ ſeruetur.

¶ Valentinus hereticus: dixit chriſtū celeſte corpus attuliſſe ⁊c.

¶ Credo hereticus: hic fuit magiſter mardonis.

¶ Imperatores.

Antoniꝰ ſ. pius. ā. 22

¶ Iſte antonius gener adriani fuit ⁊ filius adoptiuꝰ: vir vtriqꝫ peritiſſimus: ⁊ natura benignus: qđ nō facile in vno hoīe repitˀ: Prudētia ꝑcellentes: cōiter non ſunt excellenˀ benigni ⁊ tranquilli ex nā ꝑcipue: Et ecōtra excellenˀ benigni ſunt cōiˀ minꝰ induſtrij. Vir aūt iſte in vtriſqꝫ excellenˀ dotatus fuit. Ob hoc multe prouincie q̄ ab alijs imperatoribus receſſerunt: ſub iſto voluntarie redibant: quia vere pr̄ patrie fuit: omnibus charus: nullis acerbus: fidelibus clementiſſimus erat: vñ ⁊ piꝰ dictus eſt: ⁊ ab eo ſequentes imperatores appellati ſunt pij. Ait eni: Malo ſcipionis exemplo vnū ciuem ſeruare: q̄ꝫ mille hoſtes occidere. Qđ aūt aliqui martyres ſub eo coronati ſunt: non ex ſuo ſed prioꝝ mandato proceſſit: Tanta ſiqdē crudelitate acree ptātes inuidā plebē cōmouerunt: vt nec ſūmi impatores poſſent eā ſedare ad plenū: ita exoſum fuit xp̄ianum nomen apud idolatras: ⁊ maxime apud pontifices ⁊ ſacerdotes tēploꝝ: ꝙ principes ⁊ populū prouocabāt aduerſus eoſdē xp̄ifideles: qꝛ viderunt ꝙ ſtatus ⁊ queſtus diminuebaˀ quotidie: ⁊ ad ꝯtemptū eſſet vēturus tantus faſtus eoꝝ: qꝛ xp̄iani dicebant ꝙ oēs dij indifferenˀ demones eſſent: a quibus tota ſimul cōitas ſperabat tēporalem ſimul ⁊ eternā felicitatem. Et iō non mirū ꝙ etiā pacato principe: adhuc inferiores perſequerenˀ xp̄ianos tanq̄ꝫ blaſphemos.

¶ Decem milia martyrū crucifixi ſunt in armenia in monte maximo arath: quoꝝ feſtū celebre coliˀ decimo kal. iulij cum magna deuotōe ⁊c. qꝛ multa obtinuerūt cultoribꝰ ſuis a dño.

¶ Aquila genere ponticus orator floret: q ſecundus interpres moſayce legis fuit: primo eni fuerūt. 70. de hebraico in grecū transferentes: ſecūdo iſte de greco in latinū primus interpres fuit.

Martion hereticꝰ: quem policarpus dixit eſſe primogenitū diaboli.

¶ Anno mundi 5333 5343

¶ Pape

Teleſphorꝰ mr̄. ā. 11. m̄ 3. đ. 22. Romanus ⁊ anachorita

Ignius ā. 4. m̄. 3. đ. 8. Grecus de athenis.

¶ Anno xp̄i 134 144

¶ Iſte theleſphorus ſtatuit cantari hymnū angelicū. ſcilicet Gloria in excelſis: ⁊ euangelium ante ſacrificiū: ⁊ in natali domini cantari tres miſſas propter multas cauſas ⁊c. Item ꝙ clerici ieiunare debent per. 7. hebdomadas plenas: qꝛ ſicut debet eſſe diſcreta vita clericoꝝ: ſic ⁊ ieiuniū. Etiam ſtatuit vt nullus miſſam ante terciā preſūmat canere: qđ tñ hodie non obſeruaˀ: Tandē martyrio coronatur: ſepultus apud ſanctum petrum in vaticano.

¶ Peregrinus eṗs antiſſodoreñ. martyr.

¶ Seraphia mar. ⁊ virgo.

Sabina mar. ⁊ nobilis vidua.

¶ Iobita mar.

¶ Calocerius martyr.

¶ Maria mar. ⁊ v̄go: ⁊ pl'es crediderūt.

¶ Iuſtinus eṗs diſcipulus pompei libros eius abbreuiauit: hic etiā librum de chriſtiana religione edidit: quē antonio tradidit: ⁊ benignū xp̄ianis fecit

¶ Sophia nobilis matrona cū his tribus filiabus martyrio coronata ē.

¶ Fides.

¶ Charitas

¶ Spes.

¶ Iſte iginus clerū cōpoſuit: gradusqꝫ diſtinxit: ⁊ vt patrinꝰ ⁊ patrina infantē ſuſciperet in baptiſmo ꝯfirmatōe ⁊ cathecismo. Scripſit ēt vnā epl'am gnālem oībus fidelibus: de vno ⁊ trino deo. Iteꝫ ꝙ nullꝰ epūs metropolitanus: excepto romano pōtifice audeat ſuffraganeū ſuū ꝯdēnare: niſi cā i cōcilio prouinciali ſuoꝝ epoꝝ fuerit ventilata: Tandē mr̄io coronaˀ ⁊ ſepultus in eccleſia ſcī petri.

¶ Iſte iginꝰ ſtatuit ꝙ eccleſia nō ꝯſecraˀ ſine miſſa: ⁊ ꝙ ligna eccleſiarū deſtructaꝝ: ⁊ huiuſmodi: nō veniant in vſū laicoꝝ: ſed ad aliā eccleſiā: vel ad profectū monaſterij: vt pꝫ de ꝯſe. di. i. c. omnes

¶ Perſecutio quarta fit iuſſu antonij veri in q̄ innumerabiles v riuſq₃ ſexus coronati ſunt: ſed non impune: lues eni magna. i. peſtilentia ſecuta eſt per totā italiā ⁊ reliq̄s prouincias bella: terremotus: inundationes fluminū: agmen locuſtarū ⁊c. Item exercitus romanus vbiq₃ conſumptus eſt.

¶ Bellū marcomanicū: vt dicit oroſius grauiſſimū fuit: quia barbare nationes exercitū rudem romanoꝝ in gyrocircūdederant: ſed militibus quibuſdam chriſtianis clamantibus: xp̄e adiuua nos ilico fulgura terruerunt barbaros ita vt fugerent: ob hoc xp̄ianum nomē celebre factū fuit: ⁊ impator non ſibi ſed xp̄o victoriā tribuit: ⁊ ſententiam mitigauit.

Marc⁹ Lucius. a. 19. Antonius-

¶ Antonius verus.
¶ Lucius antonius comodus.
¶ Iſti duo imperiū ſuſceꝑūt poſt antoniū piū: ⁊ extunc bini imperare ceperūt: ſed lucio mortuo antonius ſolus imperiū tenuit: qui bonus ⁊ victorioſus fuiſſe deſcribit̄: niſi hoc q̄ xp̄ianis quartā ꝑſecutōem iuſſit inferri. Dicit̄ q̄ tante ſeueritatis ⁊ conſtantie fuit: q̄ ad nulluꝫ euentum vnq̄₃ vultum mutauerit: ſiue ex leticia: ſiue ex merore: etiam dū adhuc puer eſſet: Tante fuit hūanitatis: vt q̄daꝫ vice cum iam exhauſto erario nil haberet qd̄ militibus daret nulli volens eſſe moleſtus: magis elegit vaſa aurea ⁊ ornamēta vxoris: ⁊ aliā ſuppellectilem vendere: q̄₃ ſenatū vel prouincias pregrauare: ſ₃ victoria habita: ⁊ illa recuꝑauit: ⁊ prouincijs tributa relaxauit.

¶ Polycarpus ep̄s epheſinus: ioannis ap̄li diſcipulus romā venit: ⁊ plures ab heretica labe reuocauit. Magnus labor ſcōꝝ: ⁊ ingens triſticia tunc erat: qn̄ fortis materialis gladius: intus ſerpentinū virus erroris: eccleſiam corrupit: Et hec duplex ꝑſecutio diu durauit. ſi qn̄q₃ ceſſauit gladius hereticoꝝ: tn̄ ꝑfidia magis ac magis inualeſcebat ⁊ multiplicabat̄: Tandē idem vir ſcūs martyrio coronat⁹ fuit ſub antonio vero cū alijs. 12. ex philadelphia.

¶ Iuſtinus pb̄s ad fidem conuerſus: multa ſcripſit cōtra hereticos ⁊ martyrio coronatur.
¶ Iuſtus ep̄s viennenſis martyrizatus eſt.
¶ Fotinus lugdunen̄. ep̄s cū multis alijs m̄rio coronatur.
¶ Alexander medicus: ⁊ Ponticus puer: martyres.

5353 — 5363

Pius 1⁹ m̄r. a. 9. m̄. 4. d. 21. Italic⁹ — Italicus.

Anicet⁹ m̄r. a. 9. m̄. 3. d. 4. Syrus — Syrus.

154 — 164

¶ Hic ſtatuit penam cōtra negligentias que accidere poſſunt circa ſanguinē xp̄i: vt pꝫ de con. di. 2. c. ſi per neg. Item q̄ feſtū paſce ſemp in die dn̄ico celebretur. Item q̄ hereticus veniēs ab iudeoꝝ hereſi recipi debeat ⁊ baptizari. Hic fecit ordinationes quinq₃: ⁊ tādē martyrio coronatur: ſepultus apud ſanctum petrum in vaticano.

¶ Hermes doctor fidei: plura ſcripſit: cui angelus apparuit dicens: q̄ paſca dominica die celebrari debeat: poſtea martyrizat̄.

¶ Papias ioannis auditor. ierapolitanus ep̄s claruit. Fecit librū explanationū ſermonum domini.

¶ Iſte anicetus plures canones edidit: q in decretis in diuerſis locis habent̄: ſicut ⁊ alioꝝ ſcōꝝ patrum: q ſanguinem ſuum pro teſtamento dei dederūt: vn̄ ob hoc ſacri canones dicti ſūt: q̄ primū ab ap̄lis: deinde a martyribus et doctorib⁹ ſcīs: q̄les pene oēs p̄lati i ꝑmitiua eccl̄ia fuerūt: ⁊ a ſacris ꝯcilijs ꝯſtituti ſūt: nec hūana adinētōe: ſ₃ ſci ſp̄ūs ınctōe ac iuſſu dictati ſūt: Et q̄ temerarie eos rep̄hēdit: i ſp̄m ſcm̄ blaſphemare ꝓhibet̄: vt i c. violatores. 25. q. i. Multa ſtatuit iſte ſcūs de ſtatu epoꝝ ac ꝯſecratōe: Tandē martyrio coronat⁹ ſub antonio: ſepultus ē in via appia: in cimiterio ſci calixti.

¶ Felicitas cū ſeptē filijs paſſa eſt mirabile ſpectaculū: ſicut olim. 7. machabei cū matre.
¶ Pontian⁹ glorioſus mar.
¶ Flocellius mar.
¶ Siminicus p̄ſbyt̄ mar.
¶ Nouatus cū alijs. 22.
¶ Praxedis orōne fuſa geuit i dn̄o p⁹ lōgiſſimos labores.
¶ Pudentiana vgo: ei⁹ ſoror hoc tp̄e fuit.

¶ Victor miles: ⁊ Cerena vxor ei⁹: martyres.
¶ Cōcordi⁹ ſubdiacon⁹ m̄r.
¶ Marcellus mar.
¶ Valerianus mar.
¶ Gaius martyr.
¶ Egeſipp⁹: ⁊ libros fecit d̄ hiſtorij ſ ap̄loꝝ ⁊ m̄rꝫ: vſ q₃ ad tēpus ſuū.
¶ Attal⁹ d̄ ꝑgamo fūdamītū blādina ſciſſima m̄r paſſa ē eccl̄ie m̄r.

¶ Iſte comodus filius antonij veri totus infamis: ⁊ lubricus fuit ⁊ adeo incomodus: vt inimicus humani generis diceref: Interfecit q̃ꝫplurimos ſenatores: ⁊ maxime quos animaduertit nobilitate induſtriaqꝫ excellere. Tante fuit ſupbie atqꝫ iactantie: vt ſepe leonis pellem induens oſtenderet ſe eſſe regem hoium: ſicut leo beſtiarū: Nex vbi ſpleder ꝯſtantia martyrū: tedet amplius de carnalitate hoium mūdanoꝝ ſermonē texere.

¶ Quinta pſecutio eccleſie fit iuſſu ſeueri: quā ilico diuina vltio ſubſecuta eſt: ꝓpt̄ ciuilia bella in quib⁹ romani nimis attriti fuē.

¶ Iſte helius vir grādeuus: iuitus accepit principatum: nunq̃ꝫ accepit munera: nūq̃ꝫ ad vlciſcendum seduct⁹ eſt. Sexto mēſe int̄emptus eſt a iuliano abiente impeꝛiū: ſed nō profecit: qꝛ ſicut fecit ſic factū eſt ei a ſeuero.

¶ Impatores.

Comodus an. 33. Aurelius cū lucio antonio

Helius ptinax. m. 6 Seuerus an. 18.

¶ Iſte ſeuerus genere affer: deſtitutū imperium adeptus tria ciuilia bella confecit: primū naqꝫ iulianū inuaſorē imperij expugnando occidit rome. ſecūdo ꝯtra piſcenium tertio in gallia ꝯtra albinū ſociū iuliani: cū multo vtriuſqꝫ ꝑtis ſanguine bellauit ⁊ vicit. Hic nāqꝫ ſeuus: multis ſemp bellis laceſſitus: fortiſſime quidē rempublicā ſed laborioſe rexit. Parthos ⁊ arabes adiebinos iudeos ⁊ ſamaritas ſuperauit: ⁊ multa toto orbe romano imperio recuperauit: In ſtudijs ciuilibus ⁊ phia clarus fuit. Quintā pſecutionē in chriſtianos ſuſcitans: multa infortunia paſſus eſt: In britānia poſt grauia prelia: firmiſſimū vallū muniuit. 132. paſſuū cum turribus crebris: ⁊ a mari vſqꝫ ad mare perduxit: ibiqꝫ apud eboracū oppidū morbo obijt.

¶ Symachus quart⁹ diuine legis interpres.

¶ Theophilus epūs antiochie.
¶ Apollinaris terapolitanus eps.
¶ Narciſſus ꝑiarcha hierſ̄ymoꝝ.
¶ Dioniſius epūs corinthioꝝ.
¶ Philippus epūs trecenſis.
¶ Catafrige heretici exorti ſūt de phrigia: q dicūt ſe ſolūmō hēre ſpm ſcm̄: nec apoſtolis datū. Montanus priſca: ⁊ maximilla autores eoꝝ fuerūt.

¶ Philippus prefect⁹ alexandrie mr̄: hui⁹ filia eugenia: ⁊ eunuchi eius.
¶ Prothus ⁊ Jacintus: de quibus mirabil' habetur hiſtoria. mar.
¶ Tertullianus affrican⁹ in eccl'ia inſignis hēt.
¶ Prima pax eccleſie data eſt: ſꝫ nō diu ſtetit.
¶ Theodocion terti⁹ diuine legis iterpres.

¶ Clemēs alexandrin⁹ phs.
¶ Panthen⁹ ſtoycus affrican⁹ hiſtoricus.
¶ Alexander narciſſi ſucceſſor magiſter origenis.
¶ Leonidē etiā iſte ſeuerus mar. coronauit: q fuit pater origenis.

¶ Anno mundi 5373 5383

¶ Pape

Sother 1⁹. mr̄. ā. 9. m̄. 3. d̄. 21. Cāpanus.

Eulcterius mr̄. ā. 21. m̄ 6. d̄⁹ 5. Grecus

¶ Anno xp̄i 174 184

¶ Iſte ſtatuit vt mōacha velū portaret: ſꝫ pallaſ ſacras n̄ tangeret: nec incenſū poneret in eccleſia. Et quia multa pericula ſolebant circa mr̄imoniū ꝯtingere: iō ꝯſtituit ꝙ legitima non habeatur vxor: niſi per ſacerdotē fuerit benedicta: ⁊ a parentibuſ ſolennit̄ tradita: ⁊ a paranimphis cuſtodita. Tandem poſt ſanctam vitam ſanctiore morte migrauit ad dn̄m coronatus martyrio: ⁊ ſepelierunt eum fideles in vaticano: in eccleſia ſācti petri: ⁊ ceſſauit epiſcopatus diebus. 22.

¶ Iſte eleutherius iuxta ordinationē aploꝝ cōſtituit vt nulla eſca vſualis repudiaref a xp̄ianis: q̄ rōnabil' eſſet ⁊ hūana. Itē ꝙ nullus a ſuo gradu deijceref niſi prius accuſat⁹ ꝯuinceref: exemplo dn̄i: qui iudam non accuſatum ſuſtinuit: ⁊ quicquid interim int̄ aploſ egit pro dignitate miniſterii ratū permanſit. Item vt abſente eo cui⁹ cauſa ventilaf: ſententia nullatenus proferaf: Miſit etiā legatos lucio regi britonū: q euꝫ cū pplo ſuo baptizauerūt. Tandē martyrio coronat⁹: ſepelit̄ in vaticano apud ſcm̄ petrū. Anglia ad fidem conuertitur ſolennit̄ rege lutio primū baptizato: deinde ſubiectus ppl's: ei⁹ exemplo: fidei colla ſubmiſit pacifice. Fuganus ⁊ damianus quos eleutherius papa miſit primo: illic predicauerunt.

Nota hꝰ diligenť ꝙ ſm ſacros doctores imperiū ſepius cōtra eccleſiā fortiť egit: ſed nūq̄ʒ prudenť. Vn̄ cum ſimul tota cohors ſapientiū dicat: Nobile vincendi genus eſſe patientiā. Patet ꝙ eccleſia ꝑ patiētiā nobiliť ſibi imperiū ſubegit. Hec ſiquidē tēpore imperatores dixerūt: Nolumus vt ꝑcipiať nobis: cū nos vniuerſis ꝑcipere habemꝰ: doctiores oibus hoibꝰ ſoli romani ꝑdicamur. Poſtea ſine gladio aut fuſte cum longaminiť ſuſtineret eccleſia ad hoc deuentū eſt: vt maieſtas romani iperij ſolenniť ac humiliť profitereť: ꝙ imperiales leges non dedignarenť ſacris canonibus obedire: Hec ē mutatō dextere excelſi. Igiť ſi vincere vis diſce pati: ſignū ꝑfecte prudentie eſt: imprudentem ac inſufficientē ſe eſtimare. Ipſa enī temporaliū rerū continua mutabilitas: omnem humanā prouidentiā deridere ſolet.

Lucius rex brytānie que poſt dicta eſt anglia: ad fidē cū pplo ſuo ꝯuertit: ⁊ baptizati ſūt a duobus viris religioſis: quos ei miſit eleutheriꝰ papa qui dicebanť fuganus ⁊ damianus.

Leonides pať origenis pro xp̄o d̄collať ⁊ martyr efficiť. Et origines tūc. 17. ānoꝝ ſe cum patre martyrio obtulit: ſʒ pia matris fraude ipeditꝰ totum ꝑrimoniū ꝑdidit: eo ꝙ xp̄ianus eſſet ⁊c̄. Ip̄e aūt docendo ſcholares grāmaticā: matrē: ſeptēq̄ʒ fratres ſecū de ꝑcio paſcebat.

Hyreneꝰ lugdun̄. ep̄s: cū magna multitudine cleri et populi martyrio coronatur.

Audecius ſubdiaconus: diſcipulus policarpi martyrizať.

Heu heu vbi māſit antiquoꝝ romanoꝝ tanta probitas: ſtrēnuitas: legalitas: ac incōparabilis prudēcia. ⁊ honeſtas. Siquidē hoͦ tēpe iperiū ad manꝰ ſtultoꝝ deuenit.

Nota ꝙ ſtultus ſi ſe ſtultū putat: adhuc aliqd de lumine naturaľ intelligentie habʒ ſed ſi ſe ſapientē exiſtimat: tunc cōpleta eſt ſtulticia eius: nec erudiri poteſt: ſʒ ſapiētes perſequiť: ſiľeſq̄ʒ ſibi ſociat.

Arthemonius hereticus dicit xp̄m eſſe purū hominē: ⁊ abſq̄ʒ eo pľes habuit ⁊c̄. q hanc hereſim tenuerunt.

5393 | 5403

Victor 1ꝰ. mr. ā. 10. m̄. 2. d̄. 12. Affer.

Zepherinꝰ mr an. 9. m̄. 6. d̄. 10. Romanus

194 | 204

Iſte victor propter diſſenſionē de termino paſcali celebrauit cōciliū in alexandria paleſtine: cui ipſe interfuit ⁊ narciſſus: ⁊ theophilus: ⁊ hyreneꝰ ⁊c̄. viri ſancti: Vbi ſtatutū eſt ꝙ ſemꝑ die dn̄ico paſca celebrari dʒ obſeruata luna. 14. aprilis vſq̄ʒ ad. 21. quia tantꝰ vel circa eſt ſaltus lune ⁊ poſtea reditus. hoc aūt factū ē ne iudaizare videať eccleſia. Plures tūc ep̄i aſie ⁊ orienť: cum iudeis paſca celebrabant. Item ſtatuit ꝙ exigēte neceſſitate vbiq̄ʒ ⁊ in oī aqua nāli poſſit ꝯferri baptiſma: tandē martyrio coronať: ſepultus apud ſanctū petrū in vaticano.

Iſte zepherinus ſtatuit vt omnes chriſtiani 12. annoꝝ in die paſce: ſacramentū euchariſtie accipere debeant in publico: ⁊ oia vaſa altaris vel vitrea: vel ſtagnea eſſent: non lignea ſicut antiquitus fiebat cōſecratio precioſi ſanguinis in ligneis vaſis: Vn̄ creſcente tempore ſuccreuit decus eccleſie: quia vitrea poſt probibita ſūt. vt pʒ de ꝯſe. di. i. c. vaſa. ⁊ multa alia ſtatuit ſalubria: tandem martyrio coronatur: ſepultus in pace xp̄i.

Britānia que poſtea dicta eſt Anglia.

¶ Iſte antonius pre aſperior vixit:libidinis impatientiſſimus fuit ita vt nouercã ſuã duceret in vxorem:papinianũ iuris conſultũ ꝛ doctrine legalis theſaurũ occidit. Et ſicut fecit factũ ẽ ei:q: ab hoſtib⁹ circũuent⁹ occiſus ẽ peſſimus ipſe cum gaudio multoꝝ. Nota ꝙ h mos ſtultoꝝ ſp fuit:ſi potentes ſũt ſapiẽtes perſequunt:quibus ſublatis neceſſe eſt vt ipſi quoqꝫ peant. Solus eni itelligens gubernacula poſſidebit:vt dr prouerbioꝝ.i.

¶ Iſte alexander habuit matrẽ xpianã noĩe mameas cum qua origenẽ pſbyterũ audire curauit. Hic fuit innocẽs vtuoſiſſim⁹:ꝛ rẽ publicã ſalubriter gubernauit conſilio vlpiani vſus:qui fuit legalis ſcientie princeps. Xerſem regem pſarũ maximo bello oppreſſit:ꝛ corpus ſci thome apli iuſſit transferri de india ad ſyriã ꝛ ſic venit ad ediſſam ciuitatem abagari:i qua littera ſcripta habebat de manu ſaluatoris. tãdem etiã iſte alexander tumultu militari occidit apud maguntiacum.

¶ Imperatores.

Antonius caracalla an. 7 non plenis — Baſſian⁹ fili⁹ ſeueri — Macrin⁹ Antonius Aurelius an. 3. — Alexander. manee fili⁹. annis. 13.

¶ Iſte macrinus cum filio ſuo diadumeno inuaſit imperiũ ꝛ militari tumultu occiditur.

¶ Iſte antonius obſceniſſime vixit:ꝛ iõ cum matre occiſus fuit tumultu militũ ſicut macrinus:ꝛ fuit ſacerdos heliogabali templi.

¶ Origenes doctor egregius.
ac etate vite incõpabilis clariſſimus habeẽ in eccleſia dei. De hoc pene ſp extrema reperimus ſcripta:quidã dicũt eũ optimũ:quidã peſſimũ fuiſſe. Supra modũ mirũ eſt ꝙ viri grauiſſimi auctoritatis ac ſciſſime vite ita cõtradictorie de ipſo ſcripſerũt:vide in hiſtoria eccleſiaſtica libro 6. ꝛ alibi ꝛc. Cõcorcordiam ſup his repire nõ potui. An autem ſit ſaluatus an non dño cognitũ relinquim⁹ ꝛc. Grãdis laborinth⁹ a diuerſis texit̃ de ſãpſone ſalomõe trayano ꝛ iſto origene an videlꝫ ſaluati ſint an nõ: q̃ q: ſine piculo neſciuntur nec etiam eccleſia certificata eſt de his:dño totaliter comittenda ſunt.

¶ Ulpianus iuriſlegalis ꝯſultus maximus vt pꝫ in corpore iuris ciuilis per totum.

¶ Quinta editio repta ẽ h⁹ tpe in hierico: cui⁹ auctor ignorat̃:ꝛ iõ dr cõit vulgata.

¶ Felix mr.
¶ Calopedius mr.
¶ Aſtorius mr.
¶ Priuatus mr.
¶ Anelinus mr.
¶ Tiburtius martyr.
¶ Ualerianus mr.
¶ Cecilia mr.
¶ Maximus mr.
¶ Palmatius mr cũ vxore ꝛ familia.
¶ Lucianus mr.
¶ Ciriacus mr.
¶ Iulita martyr.
¶ Martina mr.
¶ Barbara. mr.

¶ Anno mũdi 5413 5423

¶ Pape — Calixtus 1⁹. mr. an. 5 mẽ. 2. d 10. Romanus — Urban⁹ 1⁹. mr. ã. 8. m. 11. d. 12 - Romanus — Pontian⁹. mr. ã. 5. m. 2. d. 2. Roman⁹

¶ Anno xpi 214 224

¶ Iſte calixt⁹ int̃ cetera q̃ fecit bona cimiteriũ i via appia extruxit vbi multa martyrum milia ſepulta ſũt. Hoc iam dicit̃ cimiterium beati calixti. Itẽ ſtatuit ieiunia q̃tuor temporꝝ obſeruari. Itẽ fecit eccleſiã beate marie trans tyberim: Item celibatũ vniuerſis ſacerdotibus indixit. Tandẽ martyrio coronatur:ſepultus in cimiterio ſuo.

¶ Iſte vrbanus genere nobilis ab infantia xpianus:multos ad fidem cõuertit Omnia ſacrata miſteria fecit argentea vl aurea vel ſtagnea: tandẽ martyrio coronatur:ſepultus cum ſancta cecilia ꝛc. Predia cepit eccleſia poſſidere tpe huius de quibus clericis ꝛ notariis ſũptus deputabat:qui geſta martyꝝ ꝯſcripſerunt. Antea viuebãt more apoſtolico q in actib⁹ apl'oꝝ ſcribit̃.

¶ Iſte pontianus vt dr ſtatuit vt pſalmi dic noctuqꝫ per oẽs eccleſias cãtarent̃:ꝛ vt añ celebratõnem miſſe ſacerdos confiteor pmitteret. hic in exilium miſſus: in inſulam ſardinie:ibidem martyrio coronat̃ Scũs fabianus corpus ei⁹ reduxit romã:ꝛ ſepeliuit in cimiterio calixti.

¶ Sexta perſecutio eccleſie facta eſt iuſſu maximini:ſed non euaſit īpunitus:q2 ſtatim interfectus fuit poſtq̄3 p̄ſequi xp̄ianos cepat.hec p̄cipue ꝯtra p̄latos ꝛ clerū fuit.

¶ Septima pſecutio eccleſie facta eſt iuſſu decij acerba nimis:ſed nō diuturna: q2 ſic cōtigit prioribus:ſic ꝛ iſti:q2 ſtatī occiſus fuit.

¶ Iſte maximiminus nulla ſenatus volūtate impator factus ab exercitu:deuictis germanis ꝛ parthis.3.anno occiditur.

¶ Iſte gordianus adhuc puer: deuictis parthis:a ſuis fraude interfectus eſt.

¶ Iſte deci⁹ tot⁹ tyrān⁹ inuaſit imperiū:interfectis d nob⁹ philippis dn̄is ſuis:ꝛ ſic fecit: ſcm̄ eſt ei: quia cū filio ſuo occiſus eſt.

Maximin⁹ an.3. — Gordianus. annis.6. — Philippus xp̄ianus.annis.7. — Decius annis.3.

¶ Mirū ſpectaculū circa hec tp̄a fuit videre de duplici genere martyrū.ſ.xp̄i ꝛ demonū.Martyres xp̄i fuerūt ſcī pape ꝛ alij p̄lati cum fidelibus ſuis ſubditis:q pro xp̄iana republica.i.fide ſcā trucidabanť.Mr̄es diaboli fuerūt imperatores ꝛ ceteri principes cū militib⁹ ſuis:q pro republica ꝛ demonū cultura ſe ꝛ ſuos interficiebant:vt regnare poſſent. Par pena:ſed diſpar cā.Non mirum eſſe debet:ꝙ xp̄s h3 mr̄es:ſed valde mirū ē ꝙ diabolus h3 martyres:verū mr̄es diaboli ꝛ mundi quotidie inueniunť:ꝛ in magno numero:xp̄i autem non ſic. Quot hodie pro mundi pompa carnis delicijs:terrenis diuitijs libenť agonizant:ꝛ tandē nemine cogēte volūtarie ſuccūbūt. ſed xp̄s nemini p̄cepit vt fideles occideret:l3 ad breue tēpus hoc fieri ꝑmiſerit.Uide quō non eſt gloriandū ſcīs martyrib⁹ noſtris q̄i aliquid dignum geſſerunt pro eterna gl̄ia qn̄ ſic omni tp̄e videmus decertaſſe vanos pro inſania falſa:vt p3 per auguſtinum de ciui.dei.li.5⁰.vide pulchra illic ꝛc̄.

¶ Iſte philippus.24.ab auguſto imperator creatus ē: ꝛ filiū ſuū philippū ꝯſortē regni fecit.hi ambo xp̄iani fuerūt:ꝛ primus omniū xp̄ianoꝝ imperatoꝝ hic caput eſt: ꝛ poſt tertiū annū imperij ſui ad gloriā xp̄i:celebrauit cū ingentibus ludis milleſimū annū vrbis condite.tandem fraude decij occiditur.

¶ Alexander ep̄s hieroſolymoꝝ martyr.
¶ Moyſes p̄ſbyter ꝛ martyr.
¶ Maximus p̄ſbyť ꝛ mr̄.
¶ Proximus p̄ſbyť ꝛ mr̄.
¶ Nicoſtratus diaconus ꝛ mr̄.
¶ Apolonia virgo ꝛ mr̄.
¶ Serapion mar.

5433 — 5443

Antheros mr̄.ā 3.m̄.1 d.11.grec⁹ — Fabian⁹ mr̄ ā.13.m̄.11 d.11.Romanus.

¶ Sciſma primū in eccl̄ia dei fuit circa hec tp̄a:q2 nouatus ꝯtra corneliū tenuit ſe pro papa:l3 nō eēt.

234 — 244

¶ Iſte antheros ꝯſtituit ꝙ ep̄i de ſede in ſedē poſſint transferri:ꝛ vt geſta martyrum ꝯſcriberenť:tandē martyrio coronať: ſepeliť in cimiterio ſancti calixti.

¶ Nota ꝙ in quibuſdā hiſtorijs habeť ꝙ ciriacus ſucceſſit pontiano imediate: ꝛ papatum dimiſit: vt cum virginibus martyrio coronareť: ſed rō tēporis hoc non permittit:vt patet in legenda vndecim milium virginum.

¶ Hic fabianus ſcīſſimus:cū defuncto papa cū ceteris fidelib⁹ expectaret futuri pape electōem:ſubito colūba candida ſup caput ei⁹ deſcendit dicens:Rome ep̄s ordinaberis.Ob hoc ſtatim elect⁹ fuit hic ſtatuit vt chriſma ſingul' ānis in cena dn̄i ꝯſecrareť:vt p3 de cō. di.3.c.litteris.Ipſe ēt dimiſit regiones diaconis:q geſta mr̄ꝝ integre colligerent:tandē poſt multa q̄ ſcīſſime geſſit:martyrio coronať ſub decio:ſepult⁹ in cimiterio calixti:cui⁹ feſtū agiť.20.februarij.

¶ Affricanus iulius:floruit in ſcripturis eccleſiaſticis noīatiſſimus.

¶ Porphiri⁹ ph̄s q ſcripſit p̄dicabilia: maxim⁹ hoſtis fidei:ſtolide ꝯtra veritatem catholicam latrauit:cuius veſaniā ſancti doctores cō pſcuerunt:nec vltra profecit:nec intellexit de quibus affirmauit.

¶ Dioniſius alexandrinoꝝ ep̄s diſcipulus origenis:m̄ta ſcripta reliquit.

¶ Cyprian⁹ glorioſus doctor:ꝛ ep̄s carthagineſ.clar⁹ habeť:ꝛ p⁹ m̄rio coronať.

¶ Nouat⁹ p̄ſbyť eccl̄ie romane ābiēs epiſcopatū fact⁹ eſt hereticus:lapſis ſpem venie negādo.Cōciliū aūt.60.ep̄oꝝ ꝯtra eū tp̄e decij fuit ꝯgregatū:i quo dānat⁹ ē

¶ Agatha vgo ꝛ martyr.
¶ Septē dormientes.
¶ Triſō puer q dm̄oes eijciebat:i nicea paſſ⁹ eſt
¶ Abdō ꝛ ſennen mr̄es
¶ Anatholia vgo ꝛ mr̄
¶ Uictoria vgo ꝛ mr̄.
Et alij plures paſſi ſūt.

¶ Octaua ꝑſecutio eccleſie fcã eſt iuſſu valeriani: propter quã grauiſſime plagati ſunt romani. Jã enim ſub decio cõis peſtilentia fuit in omnibus mundi partibus: quocũq; edicta nepharia diſperſa fuerãt: S; hec vltio grauior: totũ romanum imperiũ corripuit: quouſq; nedũ factores: ſed etiã ꝯſentientes tanto facinori delerentur. Nã vndiq; ella ſurrexerũt ⁊c. Et dacia trans danubiũ in perpetuũ auferẽ: ⁊ videẽ eſſe prima diminutio imperij: q̃ nõ fuit recupata.

¶ Jſte valerianus primũ ſatis bellicoſus fuit ⁊ victorioſus: ſed poſtq̃; xp̃ianos ꝑſequi cepérat: ſtatim captus fuit a rege perſarũ: ⁊ in viliſſima ſeruitute apud eum cõſenuit. Ob hoc territus galien⁹: pacẽ eccleſijs reſtituit: ſ; q: nõ plene vindicauit xp̃ianoꝝ ſãguinẽ pl'ib⁹ bell' attrit⁹ fuit romanoꝝ exercit⁹: Tãdẽ pi⁹ dñs nõ dimiſit rẽpublicãiã pene deſperatã oĩo piclitari: q: mlti tyrãni illico fuerũt interfecti ⁊ proſperitas rediJt inſpata. vide oro.

¶ Jmperatores.

Gallus cum voluſiano ãnis 2.

Ualerianuſ gallien⁹ an. 15.

Claudius. quintilius. ã 2. d. 17.

¶ Jſte claudi⁹ gothos nobiliſſime triũphauit: q iã ꝑ 15. annos illyricũ macedoniãq; vaſtarũt: ⁊ iõ ſtatuam auream meruit: et morbo interiJt.

¶ Jſte gallus cum voluſiano ciuile bellũ molientes ꝯtra emylianũ interfecti ſũt Et emylianus tertio menſe occidiẽ

¶ Priſcus martyr.
¶ Malchus mar.
¶ Marinus mar.
¶ Patricius mar.
¶ Fructuoſus mar.
¶ Protus mar.
¶ Jacintus mar.
¶ Eugenia mar.
¶ Claudia mar.
¶ XL. mr̃es rome. 300. mr̃es ĩ affrica. Et alij infiniti paſſi ſũt in hac ꝑſecutõe.

¶ Sabellius hereticus negat xp̃m filiũ dei eſſe.
¶ Laurentius glorioſiſſim⁹ mar.
¶ Feliciſſimus mar.
¶ Agapitus mar.
¶ Romanus mar.
¶ Hyppolitus mar.
¶ Concordia mar.
¶ Hyreneus mar.
¶ Abundus mar.
¶ Cyrilla filia decij vgo ⁊ martyr.
⁊. 46. milites.
¶ Trophonia vxor decij ⁊c.

¶ Manicheoꝝ hereſis impiiſſima et groſſiſſima exoritur: a quodã manes ꝑſo: barbaro morib⁹ ⁊c. hic ponit duo prima principia.
¶ Quirinus mar.
¶ 262. martyres rome.
¶ Abbacuc martyr.
¶ Ceſarius diaconus mar.
¶ Leontius conſularis mar.
¶ Julianus mar.
¶ Felix mar.
¶ Euſebius monachus mar.
¶ 46. mr̃es 121. martyres.

¶ Anno mũdi 5453 5463

¶ Pape

Corneli⁹ mr̃ ã. 3. m̃. 2. d. 10. Romã⁹.

Luci⁹ mr̃. ã 3. m̃. 8. d. 3 Romanus.

Stephã⁹ 1⁹. mr̃. ã 3 m̃. 2 .d. 15. Romanus

Sixt⁹ 2⁹ ã. 2. m̃. 11. d. Grecus. 6.

Dyoniſi⁹ 1⁹. mr̃. an. 3. m̃. 12.

Felix 1⁹. mr̃ ã. 2. m̃. 10. Roman⁹

¶ Anno xp̃i 254 264

¶ Jſte corneli⁹ celebre nomẽ ſcitatẽ h; ⁊ ſuper morbum caducũ ſingulariter accedit ꝓtãtem a dño. Hic corpora ſcõrum petri ⁊ pauli leuauit ⁊ honorificentius repoſuit ĩ locis decentib⁹ cũ btã lucina ⁊c. Tandẽ cũ mltẽ alijſ martyrio coronatur. Jp̃e ſãciuit vt ſacerdotes pro recta cauſa iurare poſſent ſi vellent.

¶ Jſte luci⁹ ſtatuit vt duo pſbyri ⁊ tres diaconi ſẽp cũ ep̃o ſit: ⁊ ſeq̃ntur eũ ĩ oĩ loco pp teſtimoniũ probitatẽ: l; ꝯſcie ſecuritas ſufficiẽt ſibi pro ſua ſalute: tñ propẽ maliuolos oʒ ep̃; hẽre bonũ nomẽ apud eos q foris ſũt: vt p; de cõ. di. i. Jubem⁹. Tandẽ martyrio coronaẽ ſub valeriano.

¶ Jſte ſtephanus ſtatuit ne veſtib⁹ ſacrẽ pẽ q̃; ad cultũ dei qs vtaẽ: vt p; d̃ ꝯſe. di. i. veſtimẽta. Tandeʒ martyrio coronatur ĩ celebratione miſſe: qa templũ martis orõne ſubuertit.

¶ Jſte ſixtus fuit pr̃ ſ pũalis ſci laurentij: ⁊ ſtatuit ꝙ miſſa ſup altare fieret qd̃ antea non fiebat. tandẽ martyrio coronaẽ cum alijs pl'ib⁹ ſub galieno: qui alio nomine dr̃ deci⁹ ſm vincentiũ ⁊ alios: ⁊ hec ẽ verior poſitio: vt p; ĩ legẽda ſci laurẽtij. Hui⁹ etiã tpe hẽſis ſabelli orta fuit apd̃ ptolemaidam:

¶ Jſte dionyſius diſtixit parochias: mãdans ꝙ paſtores ꝯtẽti eſſe debẽt terminis ſuis. Cimiteria ꝯſtruxit ĩ vrbe pp pniaſ et baptiſmata: vt p; 13. q. i. eccleſi[illegible]. Tãdem martyrio coronaẽ: ſepult⁹ ĩ pace xp̃i. Hẽſis pauli ſaſamoliſataneñ. oritur.

¶ Jſte felix ſtatuit ſup̃ memorias martyrũ miſſas celebrari. Jtẽ feſtum dedicatiõis ecclie ſingul' ãnis ſtatuit agi. tandẽ martyrio coronaẽ ſepultus ĩ ecclia ſua ⁊c. Hoc tẽpe oriẽ hẽſis manicheoꝝ: a quodaʒ dicto manes: de ꝑſide: de q̃ ſecta peſtifera hẽs. 24 d. c. vltimo.

✠ ¶ Origenes. 70. anno etatis ſue: nõ de integrum impleto: defunctus eſt: ⁊ ſepultus in vrbe tyro.

¶ Noua perſecutio eccleſie fit iuſſu aureliani in qua multi paſſi fuerũt: Fulmen quoqꝫ de celo cadens ire diuine ſignum principem terruit: ⁊ ad renouandam ſententiã mouit: ſed quia noluit: ideo ſtatim perijt.

¶ Iſte aurelianus pmo xpianis benignus fuit: qre vbiqꝫ glorioſe triũphauit: pcipue ꝯtra gothos: ſed prauorꝫ ꝯſilio decept⁹ cũ xpianos ſeuiſſime pſequeretur: nũqꝫ poſt diẽ bonũ habuit: ⁊ ſtatim occiſus ẽ.

¶ Iſte tacitus bon⁹ fuit: ſꝫ parũ regnauit occiſus in ponto.

¶ Iſte florian⁹ nõ fuit ipator: ſꝫ forte ceſar ẽt occiſ⁹ apud tharſũ.

Aurelian⁹ an. 5. m̃. 6.

Tacit⁹ m̃ 6. Floriã⁹. m̃ 3

Probus annis. 5. m̃. 4.

Car⁹ cũ filiis carino ⁊ numeriano.

Diocletian⁹ Maximian⁹

¶ Iſte diocletianus obſcure natus ſupbiſſim⁹ fuit: pl'ima bella cõfecit: maximũ pmo celarẽ: deinde auguſtũ fecit propt neceſſitatem bellorꝫ: ⁊ galeriũ: ⁊ ꝯſtãtiũ ceſares. tandẽ p mltã ſanguinis effuſione reſtituto regno iuxta termios priores: ãbo purpurã depoſuerũt vt iuniores ſubſtituerẽt: ⁊ ipi i pũato ocio ꝯſeneſcerẽt: tãdẽ diocletian⁹ veneno obijt. an. etatis ſue 18. ipe ij vo. 10. el. 20.

¶ Iſte aurelian⁹ occiſus fuit apud bizantium arte notarij ſui.

¶ Iſte prob⁹ victorioſus fuit: mlta bella ꝯfecit: bonoſũ ⁊ proculũ apud agrippinã interfecit: ipſe aũt a militibus apud firmiũ occiſus eſt.

¶ Iſte carus bellũ cũ parthis geſſit: p⁹ fulmine pcuſſus interijt.

¶ Maria egyptiaca q̃ peccatrix fuit: mirabilẽ penitẽtiã egit in deſerto p ãnis. 47. hoc tpe fuit: vel ſm alios ãno dñi. 380. Uitã ei⁹ ſcripſit abbas zoſimas: ⁊ h⁹ magꝭ videt ⁊c.

¶ Colũba virgo ⁊ martyr.
¶ Quirinus martyr.
¶ Patroculus mar.
¶ Symphorianus mar.
¶ xlviij. martyres.
¶ Agapitus mar.
¶ Leonilla mr cũ tribus.
¶ Priſcus martyr.
¶ Ccclij. martyres.
¶ Theodora martyr.
¶ Baſilides ⁊ pl'es alij coronati ſũt vide i ſpecło
¶ Paulus primus hẽmita clarus habet.
¶ Maurus.
¶ Uictorinus.
¶ Uictor.
¶ Nicoforus.
¶ Claudianus.
¶ Dioſcorus.
¶ Serapion.
¶ Papias.
¶ Babillus.
¶ Carpoforus.
¶ Mauricius.
¶ Gereon.
¶ Uictor.
¶ Alexander.
¶ Longinus.
¶ Felicianus.
¶ Simpronianus.
¶ Quatuor coronati.
¶ Sebaſtianus.
¶ Marcellianus.

Hui⁹ diocle. ⁊ maxi. tẽpe vno mẽſe. 18. mi'res pro xpo paſſi ſũt

¶ Cõciliũ antiochenũ ꝯtra paulũ ſamoſetanũ hereticũ: i quo dãnat⁹ idẽ fuit: ⁊ epatu puat⁹.

5437 5483

Euticianus mr. an. 8. m̃. 10. d. 4. Tuſcus ex pr̃e marino

Gaius. mr. ã. 11. m̃. 4. d. 11. d diocleciani gnẽ ex dalmacia patre gallo.

Marcellin⁹ mr. 1⁹. ã. 8. m̃. 2. di. 22 Romanus

224 284

¶ Iſte eutician⁹ ſciſſim⁹ ac deuotiſſim⁹ p diuerſa loca. 344. martyres ſepeliuit manu ſua. h ſtatuit vt fruges ſup altare et fabe bñdicerẽt. tãdẽ martyrio coronat ſepl't⁹ i cimitio calixti.

Marcus ꝯf. an. 8- Roman⁹

¶ Marc⁹ ꝯfeſſor ſm quaſdam hiſtorias ponit i linea papatũ ⁊ ꝙ p⁹ felicẽ tenuit ſedẽ ãnis. 8 Hic ſol⁹ euaſit martyriũ: int tot ꝯtinuas pſecutões: ſepultus i eccleſia ſua in media roma: ſꝫ damaſus ⁊ vincenti⁹ ⁊ martinus non faciũt mẽtionẽ eius.

¶ Iſte gaius ꝯſtituit vt nemo epõs vel alios clericos apd iudicẽ ſecularẽ audeat accuſare. ⁊ ꝙ paganus vl' heretic⁹ xpianũ accuſare nõ poſſit: vel notã infamatiõis ei iferre. Itẽ ꝙ gradati q digni⁹ ẽ ad ordies aſcẽdat: vt. ſ. pmo ſit hoſtiari⁹: deide lector exorciſta: acolit⁹ ſubdiacon⁹: diacon⁹: demũ pſbyt h fugiẽs pſecutionẽ in criptis habitando: tandẽ martyrio coronat ſub diocleciano: eius feſtum agit 10. kal. maij.

¶ Iſte marcellinus ob ſeuitiã pſecutiõis cõprehẽſus tria grana thuris in ſacrificiũ idolis impoſuit: ſed poſtea publice penituit: ⁊ capitalẽ ſentẽtiã pro fide ſuſcepit: corpus aũt eius inſepultũ. 30. diebus iacuit propt timorẽ anathematis: ſed poſtea iuſſu ſci petri a marcello humatũ ẽ iuxta pedes eius Eius feſtum agit. 16. ianuarij.

¶ Hilaria.
¶ Criſantus.
¶ Daria.
¶ Claudius.
¶ Iaſon.
¶ Maurus.
¶ Diodorus.
¶ Orontius.
¶ Marcus.
¶ Nicolaus.
¶ Zoe uxor eius.
¶ Polycarpus.
¶ Tranquillinus.
¶ Cromatius.
¶ Tyburtius.
¶ Uincentius.

¶ Maurianus cũ alijs pluribus paſſi ſunt.

¶ Hui⁹ etiã põtificꝭ tpe ſub diocletiano paſſus ẽ beatus martyr Georgi⁹ capitꝭ obtruncatione martyrio expleto: cuius feſtũ agit. 9. kal. maij.

¶ Decima pſecutio eccleſie fit iuſſu diocletiani ⁊ maximiani: que omnibus precedētib⁹ grauior fuit: ⁊ decē annis durauit intantū feruebat vt in.30. diebus viginti milia coronarent̄: eccleſijs ⁊ ſacris libris cōbuſtis.

¶ In anglia pene tota fides extincta eſt hoc tempore a maximiniano.

¶ Impatores

Galerius. Conſtanti⁹ annis.2.

¶ Iſti duo galeri⁹ ⁊ ꝯſtāti⁹ pacifice diuiſerūt ſibi romanū imperiū: ſꝫ nō diu vixerūt ⁊ grādis altercatio: ⁊ ciuilia bella pl'a poſtea oriunt̄: que oīa ſine grādi labore cūct' tyrānis extinct': ſub ꝯſtātio magno quieuerūt. Aliq etiā ceſares tūc creati fuerūt: q xpianos maxime pſequebant̄: quoꝝ maxentius vnus fuit: vide oroſiū.

Cōſtāti⁹ magn⁹ ꝯſtan. fi. an.31.

¶ Iſte conſtantin⁹ imperator glorioſiſſimus celebre nomen religt: In bellis victorioſus: ī gubernanda republica prudēs: in negotijs fidei incōparabilit̄ deuotus. Eius pietas ⁊ ſcitas ex multis ſcōꝝ doctoꝝ libris adeo emicat: ꝙ indubie int̄ ſcōs ānumerandus eſt. Greci dicūt eū in fine vite ſue monachū effectū: agentes feſtū eius.21. martij. Et euſebius ⁊ oroſius ⁊ alij diligenter eius facta deſcripſerūt.

¶ Victorianus.
¶ Simphorianus.
¶ Caſtorius cū vxore.
¶ Caſtulus.
¶ Ceſarius.
¶ Mennas.
¶ Nobilis.
¶ Dorotheus.
¶ Gorgonius.
¶ Petrus.
¶ Innumerabiles mr̄es.
¶ Eraſmus.
¶ Bonifacius.
¶ Triginta milia mr̄x.
¶ Iuliana.

¶ Coſmas ⁊ damian⁹.
¶ Leontius.
¶ Baſilius cū.7.
¶ Dorothea.
¶ Theophilus.
¶ Theodoſia.
¶ Vitalis.
¶ Agricola
¶ Aſca.
¶ Philemon.
¶ Hireneus.
¶ Ianuarius.
¶ Feſtus.
¶ Deſiderius.
¶ Georgius ſpol.

¶ Agapes.
¶ Chionia.
¶ Hirenea.
¶ Theodora:
¶ 270. martyres.
¶ Florianus.
¶ Primus ⁊ felicianus
¶ Vitus ⁊ modeſtus.
¶ Creſcentia.
¶ Albinus.
¶ Rogatianus.
¶ Donatianus.
¶ Pancratius.
¶ Katherina.
¶ Margarita.

¶ Lucia vgo ⁊ antheas rex.
¶ Triginta ſeptē milia mr̄es.
¶ Simplicius fauſtin⁹ beatrix
¶ Panthaleon. Georgius.
¶ Iuſtus leocadia.
¶ Treueris pene tota martyrizata eſt per rictiouarū.
¶ Chriſtoforus.
¶ Felix ⁊ adauctus.
¶ Agnes 13. annoꝝ paſſa ē.
¶ Antonia ⁊ alij īfiniti nūero paſſi ſunt in hac pſecutōne quorum nomina deus ſcripſit in libro vite.

¶ Anno mundi 5493 5503

¶ Pape

Marcell⁹ 1⁹ mr̄ an.5.d. .22. Roman⁹

Euſebi⁹ mr̄. ā.2.m̄.2.d. 25. grecus.

Melchiades mr̄ ā.3.m̄.6 d.8. Affer.

Silueſter 1⁹ ꝯf. an.23. m̄.10.d.21 Roman⁹

Anno xpi. 294 304

¶ Iſte marcellus magnā habuit cū maxentio altcatione dicens: Boni pncipis ē eccl'ias ꝯtritas reparare: ⁊ dei ſacerdotes honorare: vt pꝫ.96. di. Item ſtatuit ꝙ cōciliū generale nō poſſit celebrari ſine auctoritate pape: vt pꝫ.17. di.c. ſynoduꝫ Item elegit.15. cardinales in vrbe: ꝓpt̄ ſepulturas ⁊ ebaptiſmuꝫ ⁊c̄. Tandē poſt longā cuſtodiā iumentoꝝ: ī cuſtodia publica reclus⁹ morit̄ tyrannide maximiani: ſepultus ī cimiterio priſcille via ſalaria. Eius feſtū agit̄ 16. ianuarij.

¶ Felix. ¶ Victor cū parentib⁹. ¶ Sabin⁹ ¶ Lucia vidua. ¶ Anaſtaſia. ¶ Geminian⁹ cū.79. ¶ Chryſogon⁹. ¶ Adrian⁹. ¶ Natalia. ¶ Eugenia.

¶ Iſte euſebius ex laico in papā aſſūptus eſt. fuit .n. medic⁹: qd̄ ſepe factum ꝯſtat tēporib⁹ anterioribus. hic ſtatuit vt laicus ſuū epiſcopum accuſare nō poſſit niſi a fide exorbitaret: vt 2.q.7.c. laicos. ⁊c̄. Tandem martyrio coronat̄ ſub maxentio. ⁊c̄.

¶ Iſte melchiades ſtatuit ꝙ die dn̄ico ⁊ feria quinta nullo modo deberet ieiuniū obſeruari ꝓpt̄ reuerentiā dn̄i: vel quia illos dies pagani quaſi ſacrum ieiuniū celebrabant. de cōſe. di. iij. c. ieiuniū. tandem martyrio coronat̄ ſicut omnes predeceſſores ſui. Et nota ꝙ hic eſt vltimus martyrum a ſcō petro. 33 in ordine pōtificum romanorum: qui omnes ſanguinem fuderunt pro teſtamento ſancto. Et tunc laudabile fuit ſm gregorium epiſcopatum appetere.

¶ Iſte ſilueſter glorioſus ꝯfeſſor xpi multiplicit̄ eccleſiaꝫ decorauit tā in ſcriptur' qꝫ in miracul' admirabil' fuit. decreta multa ꝯſtituit. hereſes dānauit. cardinales ordinauit: p̄rimoniuꝫ btī petri. ſ. regnū italie cū tota vrbe a ꝯſtantino ſuſcepit: ⁊ ad cultū eccleſie ꝯuertit helenā cū iudeis baptiꝫauit: ⁊ alia infinita ſancto fine conſūmauit.

Huius euſebij tpe ſm aliquas antiquas chronicas inuēta ē crux dn̄i nr̄i ieſu xpi.5. nonas maij: ⁊ baptiꝫatus eſt iudas: qui dictus eſt ciriacus: ⁊ martyrio coronatus eſt cum alijs.

¶ Pax eccleſie reddita eſt per cõſtantinũ ⁊ intantũ firmata : vt quicunq̃ lederet xp̃ianũ puniret. hec reuera eſt mirabilis mutatio dextere excelſi: iuxta illud p̃s. Filia babylonis miſera: btũs q retribuet tibi retributionẽ tuam quam retribuiſti nobis.

¶ Templa idoloꝝ iuſſu cõſtantini clauſa ſunt ⁊ prohibita ſacrificia: iuxta illud yſaie prophete. Dij q non fecerũt celũ ⁊ terrã: pereãt de terra. Incredibile eñ fuit hoc ſuſpicari: ꝙ vnq̃ hũanũ genus ab hoc errore poſſet abſolui in quo a diebus nini regis aſſyrioꝝ vſq̃ ad hec tp̃a: p annos duo milia trecẽtos erat miſerabilit̃ mƚtiplicatũ: verũ digit⁹ dei ẽ hoc: ⁊ magna miſericordia eius: non hominis meritum.

¶ Euſebius ceſaree paleſtine ep̃s in diuinis ſcripturis ſtudioſiſſim⁹ fuit.

¶ Antoni⁹ abbas ſciſſimus potens in opere ⁊ ſermone clariſſimus in vniuerſo orbe habeť.

¶ Paſnucius diſcipulus ſancti antonij.

¶ Et multi heremite ⁊ monachi: in deſertis locis hoc tp̃e claruerunt.

¶ Helena regina mater conſtantini mulier ſcã: ⁊ admirande deuotionis ⁊ actiuitatis: crucem xp̃i repperit ſeptuagintaduo collegia fundauit: totũq̃ ſtatum eccleſie incomparabili feruore glorificauit.

¶ Nicolaus ep̃s mirree ciuitatis: ſãctus per omnia ⁊ venerabilis.

¶ Athanaſius epiſcopus alexandrinus doctor glorioſus ⁊ pſtãtiſſim⁹ cõfeſſor edidit ſymbolũ : Quicunq̃ vult ſaluus eſſe ⁊c̃.

¶ Patricius ep̃s egiptioꝝ: oculum in pſecutione amiſit.

¶ Alexander ep̃s alexãdrinus nobiliſſimus in concilio niceno.

¶ Arrian⁹ hereticus peſſimus tot⁹ hypocrita aſſerit trinitatem perſonarũ: ſed vnitatẽ eſſentie negat: ſup̃ modũ iſta hereſis afflixit eccleſiã.

¶ Conſtantinus fecit crucem aureã puriſſimã penſantẽ libras .cl. quã donauit eccleſie ſancti petri. Item aliã eiuſdem ponderis: quam donauit eccleſie ſancti pauli: pl'ima etiã alia ornamenta ex auro ⁊ argento fecit ac etiã plures baſilicas cũ dotibus ſuis

¶ Zoſimas abbas: qui mariam egyptiacam repperit: tamẽ quidam libri dicũt: ꝙ ambo fuerunt tp̃e valentiniani.

5513 — 5523

¶ Silueſter papa anteq̃ alia cõcilia celebrarentur: conuocauit ducentos ſeptuagintaduos ep̃os: ⁊ caſtim ⁊ alios hereticos condemnauit: ⁊ plura conſtituit decreta.

314 — 324

¶ De poſſeſſionibus eccleſie quas p̃lati circa hec tempora habere inceperũt: grandis altercatio ſepe iter doctores fuit quibuſdã dicẽtib⁹ ꝙ iuſtũ ⁊ vtile eſſet: vt eccleſia in tẽporalibus abundaret: ⁊ honorem terrenum haberet: alijs econtra ꝙ nõ nec mirũ. Quicq̃d .n. eccleſia vel facit : dicit aut habet: ſignũ ẽ cui ↄtradicit. Elegit diu in paupertate ⁊ penuria viuere: ſignũ ẽ cui ↄtradicit: Suſcepit deinde gratis oblata tp̃alia: ſignũ ẽ cui ↄtradicit̃ ⁊c̃. Sed ſi diligenť aduertimus tunc apte inuenim⁹: ꝙ xp̃s dñs hoc p̃dixit: ⁊ promiſit electĩ ſuis. ſ. ꝙ eſſent recepturi agros cũ pſecutionibus: vt patz. Marci. 10. Et dicente beato petro. Ecce duo gladij hic: dñs r̃ndit: Sufficit: Ubi btũs Bernard⁹ ſcribẽs ad Eugeniũ papã: dicit ꝙ vtrũq̃ gladiũ xp̃i ordinatione papa ſuſcepit: alioqñ non dixiſſet: ſufficit: ſed nimis eſt. Gladium ſp̃uale per ſeipſum ſeculare ſiue materiale per alios regit. ſ. pꝑ perſonas laicales. Scũs aũt thomas talem format rationez ex dictamine iuris naturalis: ⁊ diuini. Ex quo tota vita xp̃iana ordinať principaliter ad finem ſp̃ualem: ⁊ non tẽporalem: iõ ſummus pontifex qui ẽ vicarius xp̃i in terris: cui cõmiſſa eſt huiuſmodi ordinatio: debet habere plenã ptãtem p̃cipiendi xp̃i fidelibus pro ↄſecutiõe huius finis tãq̃ architector: q2 ei ad quem pertinet vltimi cura finis: ſubdi debent illis ad quos pertinet cura antecedẽtiũ finium: ⁊ eius imperio dirigi. Qui .n. debet vti armis imperat fabro q̃lia debeat facere arma: ⁊ q2 finis iſte eſt digniſſimus. ſ. conſecutio celeſtis glorie: iõ ſacerdotiũ eccleſie eſt ſublimius cuicũq̃ ptãti terrene: q̃re etiã ecc̃ia dr̃ ſcm̃ regale ſacerdotiũ cui omnes reges xp̃iani pp̃li oз eſſe ſubditos: ſic ipſi dño ieſu xp̃o: a quo hoc regale ſacerdotium deriuatur. ✠

¶ Conſtantia filia conſtantini magni v̓go ſcā cum multis alijs in ſcō propoſito dn̄o ſeruiuit. hec leproſa fuit: ſicut paꝫ eiꝰ: ſꝫ meritis ſcē agnetis mundata fuit.

¶ Cometa apparuit ante mortē cōſtātini vn̄ dicit maro: ꝙ mors cōſtantini denūciata eſt ꝑ ſtellā crinitā inuſitate magnitudinis: quam greci cometam vocant.

¶ Sequunꝫ mala infinita q̄ longo tēpore durabant.

¶ Perſecutio vndecima eccleſie fit iuſſu cōſtantij arriani: in qua grandi turbine fides ſubuerſa fuit: mlͭi martyrio coronati: multi exilio dānati: ⁊ xp̄iani tanq̄ꝫ oues ſup altare mactabanꝫ: ſicut predixit ſcūs antonius.

¶ Iſti tres fratres fuerūt filij ꝯſtantini magni: ſed nihil paterne virtutis in eis fuit: qua propꝫ tam ſtatus rei publice q̄ꝫ eccleſie valde turbatꝰ fuit. Regnum eni diuiſerūt: ⁊ ciuilia bella geſſerūt: in qbꝰ conſtantinus ⁊ conſtās perierūt: ⁊ ſic totū regnū cōſtantio prouenit: qui arriana hereſi deprauatus catholicos ꝑſequiꝫ: ⁊ multa bella ſurgūt: ita vt nullā deīceps getē hēret. Tandē inopinata morte ꝓuentus: infeliciꝫ obijt.

¶ Imperatores

Conſtantinꝰ
Coſtantius.
Conſtans –
–annis 24.

¶ Symeon archieps̄ ſeleucie martyrizaꝫ in perſide.

¶ Sedecim milia martyrū: ⁊ alij: infiniti paſſi ſunt.

¶ Ducenti ⁊ quinquaginta clerici: cum alijs monachis ⁊ ſacratis virginibus ab arrianis interfecti ſunt.

¶ Amos pater triū miliū monachoꝝ: ⁊ alius amon.

¶ Pachomius vir ſanctiſſimus: pater innumerabiliū monachoꝝ ⁊ monialiū: qui indifferenꝫ omnes recepit iuxta regulam ab angelo ſibi datam in egypto fuit.

¶ Donatiſte heretici oriuntur in affrica: ſic dicti ſunt a quodam donato. Dicūt eccleſiam tm̄modo in affrica manſiſſe apud ſe: ⁊ rebaptizabāt catholicos: diu durauit.

¶ Hilarius pictauieñ. eps̄ claret doctrina ⁊ vite ſāctitate in gallia.

¶ Hibernia conuertiꝫ ad fidem ꝑ quādā ancillā captiuā.

¶ Maximinus eps̄ treuerenſis magnus confeſſor.

Synodꝰ nicena ꝑma ꝺ 4tuor Earū auctoritas eſt ſicut quatuor euangeliorum.

¶ Iſta ſacroſcā ſynodꝰ iuſſu ſilueſtri ⁊ ꝯſtantini congregata fuit in nicea ciuitate bithynie: Et fuerūt in ea. 318. epiſcopi catholici viri ſanctiſſimi: miraculis glorioſi: qui omnes vnanimi conſenſu arriū etiā ibidē p̄ntem ⁊ contumacem dampnarunt: ⁊ ſymbolū ediderūt: ⁊ fidem exponentes: plurima ſtatuerunt: vt pꝫ. 16. di. c. ſexta ſynodus.

¶ Anno mundi	5533		5543	
Pape	¶ Iſte marcꝰ ꝯſtituit vt ſymbolū publice ī eccleſia cantareꝫ ⁊c. Itē ꝙ eps̄ hoſtienſ papā conſecraret: ⁊ pallio vtereꝫ.	Marcꝰ ā. 2 . m̄. 8. ꝺ. 20 Romanus.	Julius. ā 11 m̄. 2. ꝺ. 8. Romanus.	¶ Iſte iuliꝰ mlͭas ꝑſecutōes ſuſtinuit a ꝯſtātio arriano: ⁊ ꝑ. 10. āno ſuſtinuit exiliū: tādē mortuo ꝯſtātino ad ſedē ſuā redijt: ⁊ duaſ baſilicas extruxit. ⁊ mlͭa ꝯſtituit: tādē btō morte potiꝰ ſepeliꝫ ī cimiterio calipodij.
¶ Anno xp̄i	334		344	Eiꝰ feſtū agiꝫ. 2. idus aprilis.

✠ Tanto ſiquidē ē regimē ſublimiꝰ: quāto ad finē altiorē ordinaꝫ: vn̄ pꝫ ꝙ in lege xp̄i reges debent ſacerdotibus eē ſubiecti: Quare mirabiliꝫ diuina prouidentia fcm̄ ē vt in romana vrbe: quā deꝰ ꝓuiderat xp̄iani ſacerdotij principalē ſedē futurā: hic mos paulatī inoleſceret: vt ciuitatꝭ rectores ſacerdotibus ſubdereñ. Sꝫ ſi xp̄iana religio principaliꝫ eſſet inſtituta propꝫ tpalia ꝯgrēda: tūc reges eēnt ꝑponēdi ſacerdotibꝰ: ſic olim fiebat ī veteri lege: ⁊ ī paganiſmo: vbi totꝰ cultꝰ diuinorū tendebat ad illū finē: vt tpalibꝰ bonis ditareñ. Hec thomas. Bonauētura dicit ī q̄rto ſcripto ſup ſnias: ꝙ ſci ſpūs ordinatione actū eſt: vt eccleſia tēporalibꝰ bonis abūdaret: qꝛ pauci ſunt tante perfectōis: vt ſine adminiclo tēporaliū onera eccleſiaſtica ſuſciperēt: ⁊ ſic periret magna ps̄ fideliū: eo ꝙ nō eſſet q adminiſtrarent ſpūalia. Scā brigida libro. 4. c. 76. ſcribit: ꝙ btā virgo maria hec v̓ba ſibi dixerit in quadā reuelatōe. Eccl̄ia dei primis tēporibꝰ paup erat in tpalibꝰ volūtarie proceſſu v̓o temporis: vt amici dei feruētiores ⁊ expeditiores eēnt ad ꝑdicādū v̓bū dei ⁊ vt ſcireꝫ ꝙ nō diuitie male ſūt: ſꝫ abuſus earū: iō ſub ſilueſtro ⁊ alijs: bona tpalia eccleſie data ſūt: q̄ viri ſci lōgo tpe ad neceſſitatē ſuā ſolā ⁊ amicorum dei ⁊ paupeꝝ ſuſtētationē diſpenſabāt. Ergo tales ſcito amicos dei: q cōtentanꝫ de diſpoſitionibꝰ dei ⁊ ipſe videt eos. Hec illa Dicunt quidam: ꝙ nedum tpalem ſuſtentationem neceſſarium fuit eccl̄iaſticos habere: ſed etiā tpalem iuriſdictionē ad cōpeſcendā iniquā audaciā volentiū bona eccl̄iaſtica ſuis vſibus appropriare: nec decuit vt platꝰ ꝑtāte ſpūali ꝑditus: ꝑtātem tempalē cui imperet ab alio mēdicet: ſꝫ propriā eā poſſideat. Hec oīa firmiſſime probāꝫ ex legēdis ⁊ dictꝭ ſcōꝝ patꝝ: qui tpalia dn̄ia ⁊ poſſeſſiōes ⁊ terras latiſſimas iuſte habuerūt. Quis eni audeat dicere: ꝙ tot ſci pontifices viri vtiq̄ꝫ ſūme pfectionis ⁊ litterature: miraculis glorioſi: qui oīa tpalia arbitrabantur vt ſtercora quoꝝ doctrina fulget eccl̄ia: ſicut ſol ⁊ luna: quoꝝ ſcripta ſuos lectores ſci ſpūs igne accendunt: quoꝝ plres propriā vitā pro defenſiōe libertatis eccleſiaſtice tradiderūt martyrio coronati: quis inquā audeat dicere tales ac tātos tā multos ſic deliraſſe: vt huiuſmodi tpalia contra iuſticiā ac dei voluntatem detinuiſſent. An nō potius vſq̄ꝫ hodie contradictores eorū formidabili vidimꝰ morte conſummatos iuxta q̄ꝺ impcatꝰ fuit eis ꝯſtātinus qn̄ paginā impialis teſtī proprijs manibꝰ ſup venerādū corpus btī petri poſuit. di. xcvj. cōſtātinꝰ. Quis vn̄q̄ꝫ temerator niſi penituiſſet hāc maledictionē euaſit? Reuera poſſumꝰ adducere illud gamalielis actuum. 5. Si a deo eſt: non poteritis diſſoluere ⁊c. Tanta ſiquidem per huius mundi potentes pariter ⁊ ſapientes facta ✠

¶ Perſecutio 12. eccleſie fit iuſſu iuliani peſſimi apoſtate: q ſāguinē xpianoꝝ idolis voluit ſʒ non impune: qꝛ diuinit⁹ occiſus fuit p mercuriū ſcm̄ mrē ȝ iubēte btā vgine

¶ Iſte iulianus pmo xpianus demū monach⁹ tūc mag⁹: denuo iapoſtata: tādē ceſar ꝛ dolo auguſt⁹ fuit: to talit fidē nitebat̄ dſtruē.

¶ Eunomi⁹ hētic⁹ corpe ꝛ aīa lepros⁹ a quo eunomiana hēſis dicit filium nō nā: ſʒ grā ſilēm prī.

¶ Macedoni⁹ hētic⁹ negat ſpm̄ ſcm̄ eqlē prī ꝛ filio: hēſis magna.

¶ Paulus ſimplex diſcipulus antonij: qui merito obediētie: cito ad pfectionem venit.

¶ Hilarion.

¶ Victorinus.

¶ Macharij duo.

¶ Donatus grāmaticus magiſter hieronymi.

¶ Paulin⁹ eps treuereñ.

¶ Flauian⁹ ꝛ deodat⁹: hi choros pſallentium in duas partes diuiſerunt: ꝛ vigilias ad ſepulchra martyrū inſtituerunt.

Julian⁹. an .1. m̄. 8. apoſtata

¶ Iouinian⁹ iſte catholic⁹ ꝛ bon⁹ fuit: ſed parū regnauit.

Iouinian⁹. m̄. 8. catholicus.

¶ Baſili⁹ magn⁹ pfeſſor ꝛ eps ceſarieñ. claruit.

¶ Gregori⁹ emiſen⁹ eps ꝛ frat̄ baſilij ꝛ petrus.

¶ Ioannes ꝛ paul⁹ mres.

¶ Quiriac⁹ eps ꝛ mr̄.

¶ Gallican⁹ martyr.

¶ Iuliana mar.

¶ Theodoric⁹ mar.

¶ Gordianus mar.

¶ Epimach⁹ mr̄. ꝛ alij mr̄ti

¶ Hieronym⁹ pſbyt̄ ꝛ cardinal̄ icepit clareſcere ī eccl̄ia

¶ Iſte valentinianus deuot⁹ totaliter fuit: ꝛ in fide ſtabilis diuina ordinatōe ad iperium puenit. quia enim ſub iuliano maluit tribunatū amittere: ꝛ exiliū perpeti q̄ȝ fidē abnegare: ideo retribuēte xpo meruit ad imperiū ſublimari: ſemper victorioſus fuit: ſaxones ꝛ burgundiones vicit.

Valētinian⁹ ā 11. catholicus.

¶ Lana de celo pluit.

¶ Grādo maxima infecit hoies ꝛ iumēta apud cōſtātinopolim.

¶ Iuſtina impatrix arriana ſecrete tpe viri ſui. ſʒ p⁹ ꝛc. ipſa vxor piiſſimi valētiniani īperatoris: p⁹ m̄ltū pſequit̄ catholicos: ꝛ pcipue ambroſium.

¶ Didim⁹ cecus ab īfantia diuinit⁹: fcūs eſt doctor magn⁹ ꝛ eps alexādrin⁹. ¶ Burgūdi fiunt xpiani.

¶ Ambroſi⁹ roman⁹ doctor pncipal̄ mittit̄ a valentiniano ad mediolanū: ꝛ ſtatim ī epm̄ diuinit⁹ eligit̄ vt ipſe teſtat̄ ī libro de officijs: Rapimur de tribunalibus ad inſulas: cogimur ſil̄ diſcere ꝛ docere.

¶ Martin⁹ eps turoneñ. claruit in gallia vir admirande ſcitatis: de pannonia oriundus extitit.

¶ Ioānes hēmita ſciſſim⁹ q theodoſio triūphū pdixit. ¶ Alexi⁹ vir ſcūs ꝛ mire patiētie rome claruit.

¶ [Hieronymus ...] dei de dalmatia oriund⁹: ſp ſciſſime vite fuit: hēticoꝝ malle⁹: ac toti⁹ xpiane vitatis ſolidiſſimū fundamentum: doctor principalis.

5553 — 5563

Liberi⁹ an. 16. m̄. 7. d. 3. Roman⁹

Sciſma ſcdm̄ eccleſie int̄ liberiū ꝛ felicem euenit: propt̄ arrianos quibus fauebat liberius: ꝛ ideo tanq̄ȝ hereticus a catholicis deiectus fuit: ꝛ felix in papam aſſumptus ꝛc.

Felix 2⁹ mr̄. ā. 1. m̄. 1. d. 2. Roman⁹

Damaſ⁹ pf. ā. 18. m̄. 2. d̄ 10. hiſpā⁹

353 — 364

¶ Iſte liberius p⁹ fuit catholic⁹: ꝛ feruide ꝯtra arrianos proceſſit: ob hoc conſtanti⁹ arrian⁹ eū in exilium miſit: ꝛ clerus de conſenſu eiuſdē liberij: felicē preſbyterū in papā ordinauit: qui amplius arrianos expugnauit intm̄: vt arriani ipſi conſtantium rogarent vt liberius reſtitueret̄ tanq̄ȝ eis magis fauorabilis ꝛ ſic liberius reuocatus fuit: ꝛ felix deiectus: ſed qa liberius arrianis fauebat: ideo felix cū catholicis eū admonitū ꝛ ꝯtumacē tanq̄ȝ hereticū de eccleſia eiecerūt: ꝛ tūc ſciſma ſcm̄ fuit ꝛ pſecutio magna fideliū.

¶ Gregori⁹ naȝāȝen⁹ etiā doctor: ſicut duo predicti: in oppido naȝanȝo epiſcopus vel conſtantinopolis

¶ Ioannes chriſoſtom⁹ eps ꝯſtantinopol̄: vir magne ſtrēnuitatis ꝛ ſcitatis: multa ſcripſit: ꝛ paſſus fuit ab arrianis pſecutōes pl̄es

¶ Moyſes abbas. Syncleta. Copres. Effrem. Pambus. Serapion pat̄. 10. miliū monachoꝝ: ꝛ alij pl̄imi hēmite fuerūt. Barlaā heremita: ꝛ ioſaphat filius regis indie: his fuere temporibus.

¶ Iſte felix vir ſcūs: ꝯſtātiū auguſtū hereticū declarans: d̄ papatu eijcit̄ ꝛ tādē capit̄ abſciſiōe mr̄ xpi ꝯſecrat̄

¶ Et h̄ nō ꝙ pmū rōana eccl̄ia circa hec tpa īfamē papā habuit: qꝛ oēſ añ ceſſores h⁹ liberij fuerūt ſancti ꝛ exēplares: vt ſup̄ pȝ p annos. 350. ꝛc.

¶ Ioannes damaſcen⁹ doctor egregius multa ſcripta reliquit:

¶ Rufin⁹ pſbyt̄ multa ſcripſit: ꝛ hiſtoriā eccleſiaſticā trāſtulit.

¶ Iſte damaſus glſoſus pfeſſor multa laude digna patrauit: adiutus floridiſſimoꝝ viroꝝ ſtudijs quorum grandis numer⁹ tēpore ſuo claruit: choroſ cātātiū ordinauit in eccleſia glīa patri ꝛc. poſt ſingulos pſalmos dicē iuſſit: rogatu bt̄i hieronymi. In vſib⁹ dictandiſ excellētiſſ⁹ fuit: plurimaq̄ȝ ſcripta reliquit: ꝛ pcipue hiſtoriā parū ꝛ martyrū. Cōſiliū etiā ſcdm̄ vniuerſale. i. conſtantinopolitanū ꝯtra macedoniū celebrare fecit. Eius feſtum agit̄. 11. decembris.

✠ Legimus ꝯtra pmonium eccleſie pene in oībus finib⁹ toti⁹ xpianitatis: vt neq̄q̄ȝ credibile ſit: ꝙ hūano mō potuiſſet inſult⁹ huiuſmōi tolleraſſe: ſiue aliqd recupaſſe: poſt tam crebras dſpataſq̄ȝ exſpoliatōes ſʒ quia de celo dimicatum eſt contra eos: ideo vt fumus pierūt vniuerſi hoſtes eccl̄ie vſq̄ȝ in pſēs. Ubi conſtantius arrianus: iulianus apoſtata: valēs batanarius: halaric⁹ ganſeric⁹ honoric⁹: attila: ȝeno: totila: theodoricus conſtantius tertius ꝛ quint⁹: leo tertius ꝛ quartus: henric⁹ terti⁹ ꝛ quartus: fredericus prim⁹ ꝛ ſecūd⁹: otto quart⁹ lodouicus quart⁹: et ceteri preſumptores cū ſuis cōplicib⁹ qui quaſi hora vna eccleſiam priuare nitebant̄ aut ſuffocare vbi ſunt? Nunqd peualuerunt? Ecce hodie floret cult⁹ dei cū gloria: et illi ſi pñiam nō egerūt: apud iferos ꝯtremiſcūt. Sʒ nūqd ✠

¶ Priamus quidam nobilis de ſemine troianoꝝ: qui in lugobardie ꝑtibus venerant rebellauit ꝯtra imperiū: ſʒ moꝝ interfectus ab exercitu romanoꝝ fuit: ſed filij eius fugientes regnū francie inchoarunt inuitis romanis Et coloniā extruxerūt: ⁊ ibidē vt coloni habitare ceperūt. Marcomirus filius ꝑdicti priami fuit dux eoꝝ: ſed pharomūdus filius eius fuit primus rex francie. Colonia autem ante hec tꝑa dicebaꝭ agrippina.

¶ Iſte gratianus videns rē publicā iam pene deſolatā theodoſiū ceſarē fecit q vbiqʒ victor exiſtens: multa reſtituit: tandē ꝑ maximū tyrannū dolo occidiꝭ: ⁊ ille non longe poſt iuſte a theodoſio morte punitus eſt.

Imperatores.

Arrianus	Catholicus	Catholicus
Valens cū gratiano. ⁊ valentinia-	Gratianus cū valentiniano an. 6.	Theodoſius ā. 11. Catholicus.

¶ Iſte theodoſiꝰ imēſe religioſitatꝭ extitit: xp̄o ⁊ ecc̄ie fideliſſimꝰ fuit ⁊ iō in oībꝰ adiutꝰ ē a dn̄o: miraculis etiā aptꝭ hoſtes ſupans ſibi et oībꝰ principibꝰ oñdit q̄ntū valet ad victoriā obtinendā orō dsuota cū lachrymis: Ab innumeris barbarꝭ circūdatꝰ xp̄m ſupplicitꝭ iuocās glīoſꝰ victor: ñ ſuis maībꝰ: ſʒ diuis triūphauit auxilijs. nā tela q̄ hoſtes ꝯtra eū miſerāt ꝛtrorſū acta: ī ipſoſ atrociꝭ reuertebanꝭ. Qđ videteſ barbari pauore nimio proſtrati ꝯtinuo ſe xp̄ianiſſꝰ ꝑncipi ſubdidē: vñ ⁊ poeta claudiāꝰ lʒ paganꝰ hꝰ idē teſtaꝭ dicēs: O nimiū dilecte dõ tibi militat ether. Et ꝯiurati venīūt ad claſſica vēti: Quā hūiliꝭ ſe habuit in correptōne ābroſij: pʒ in legēda eiuſdē: Vide auguſtinū libro vltꝭ. de ciuitate dei. Et q̄uō idola ſubuerti cū tēplis iuſſit: ⁊ quō ioannē heremitā ꝯſulit ⁊c. Et q̄uō flagrabat magis bñfaciendi charitate q̄ʒ dn̄andi cupiditate. moriꝭ tandem bene diſpoſita republica: quā deſolatā inuenit: primo ſtabularius fuit. : ſed propter virtutes promotus eſt.

¶ Iſte valens frater fuit valētiniani: ⁊ cū eo diu regnauit: ſʒ timore eiꝰ ꝯceptā truffam exercere nequaq̄ʒ auſus fuit: ſʒ eo mortuo cū ſolus regnaret catholicos perſequitur: ⁊ monachos ad militādū reuocauit Tandē poſt multa infortunia impia morte perijt tñ cū aliq̄li penitentia.

Synodus cōſtantinopolitana.

¶ Synodus vniuerſalꝭ ſecūda 150. ep̄orū ꝯtra macedoniū hēticum.

¶ Martyres multi facti ſunꝭ in egypto per valentem iſtum: quia arrianus fuit.

¶ Auguſtinus carthagineñ. de affrica rhetor maximꝰ: ⁊ in oñi pħia ac poetria incōparabilis: inſuꝑ omne ſcibile qđ vnq̄ʒ pħi reꝑire potuerunt in iuuētute ſine magna difficultate adeptꝰ: circa hec tꝑa ad mediolanū mittiꝭ: vbi ſtatim a btō ambroſio ꝯuertiꝭ: ⁊ in xp̄i noīe poſpoſita manicheoꝝ hereſi baptizaꝭ. hic creuit in doctorem eccleſie precipuū: ⁊ hēticorum malleū valentiſſimū: non longe poſt in ep̄m biponenſē ſublimatus totā eccleſiā ſuarū fonte doctrinarū ꝑ ānos: 53. abūdantiſſime irrigauit.

¶ Anno mundi	5573	5583

¶ Pape

¶ Sciſma eccleſie tertiū inter damaſū ⁊ vrſinū euenit ꝓpꝭ diſcordiam eligentiū: tñ damaſus obtinuit: q2 maior ꝑs erat ſecum.

Siricius an 15. m̄. 11. đ. 25.

¶ Iſte ſyricius ſtatuit: vt de impia ſecta manicheorum nullus reciperetꝭ: niſi cum tali pacto ꝙ in monaſterium retruderetꝭ: ibiqʒ pnīam ageret cūct diebꝰ: ⁊ in fine vite tm̄modo viaticū ſūmeret. oēs etiā illꝰ ſecte quos reperit exilio damnauit.

¶ Anno xp̄i	374	384

¶ Tempore iſtius damaſi pape vaſtas illas egyptias ſolitudines: hactenuſqʒ diffuſas: quas ꝓpꝭ ſitim ⁊ ſterilitatē ꝑiculoſiſſimāqʒ ſerpentiū abundantiā: conuerſatio humana non nouerat: hītatio monachoꝝ cōpleuit. ſ. arſiſius: pichus: pemenes: paſtor: zozimas: marina: eufroſina: ioſeph: ſyrus: agathon: achillis: luſtrion: ioannes breuis baſſarieñ. zacharias: ſyſoi mochois: gebalon: egladiꝰ: gelaſius: arſenius: lucius: ⁊ alij innumerabiles: quoꝝ eſt digna memoria.

¶ Haitanaricꝰ rex gothoꝝ ꝑſequiꝭ xp̄ianos in ꝛra ſua vbi multi mr̄io coronati ſūt.

¶ Priſcillianꝰ ep̄s hiſpanie cadit in hereſim peſſimam: inde hereſis priſcilliana.

¶ Firminꝰ ep̄s ambianeñ.

¶ Honoratꝰ ⁊ Sabinꝰ ibidē omnes ſancti confeſſores.

¶ Placella vxor theodoſij: de paupibus maximā curam hūit: quibus ſuis manibꝰ officioſiſſime ſeruiuit.

¶ Marcellus ep̄s appanie martyr.

¶ Theophilus ep̄s alexandrie.

¶ Seruatius tungroꝝ ep̄s: q dꝛ fuiſſe cognatus xp̄i: floret.

¶ Seuerinus ep̄s colonieñ. māgne auctoritatis ⁊ ſcītatis fuit.

¶ Paula vidua ſcīſſima: ⁊ filia eiꝰ euſtochiū vgo claruerūt q̄rū btūs hieronymꝰ ſepiꝰ meminit: vitamqʒ paule dignis laudibus cōſcripſit.

Humana virtute id actū credimꝰ. Minime Igiꝭ ſi deꝰ pro nobis qs ꝯtra nos? Ecce regnat fides ſcā vidētibꝰ ⁊ inuidētibus inimicis: dentibꝰ ſuis fremētibꝰ ⁊ tabeſcentibꝰ: nil ꝯtra manū oīpotētꝭ facere valētibꝰ iuxta prophetiā pſalmiſte dicētis. Dixit dn̄s dn̄o meo: ſede a dextris meis. Donec ponā īimicos tuos: ſcabellū pedū tuoꝝ. Et iteꝝ. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: eteni nō potuerūt mihi ⁊c. Et qa grādia mala cōtigerunt aliq̄ñ ꝓpꝭ huiuſmodi diſputationes: ſuggerētibus quibuſdā ipijs in aures ꝑicipū ꝙ eccleſiaſtici: ī rena dn̄ia licite non poſſiderent: iō apoſtolica ſedes inhibuit ne amodo fiāt: neqʒ vlli liceat deinceps ī dubiū reuocare: qđ tātꝭ ſcīſſimoꝝ virorum doctrinis ⁊ exemplis conſtat roboratum. Aduertant ſenſati ꝑicipes: qđ eis vtile ſit ⁊ ſalubre: poſt tot annoꝝ curricula: ac varios reꝝ euentus? vbi nullꝰ vnq̄ʒ proſperatus eſt: neqʒ ſibi promittāt inconſulte poſſe īmutare: quod ſpiritu ſancto dictante ſtatutum eſt: ac tot patronos celorū ⁊ inſpectores celo preſidentes iam habet.

Chronica ſcī hieronymi finit hic circa annos. 380.

Roma capit a gothis ꝛ incēdit: ꝛ fit illa famoſa altercatio int paganos ꝛ fideles: qꝛ pagani cū grandi blaſphemia nitebantur fidem extinguere: ꝛ culturam deoꝝ reaſſumere: ſed non preualuerunt: qꝛ halaricus rex gothoꝝ met xpianꝰ fuit: ꝛ pepcit oibꝰ ꝯfugiētibꝰ ad ſacra loca: ꝛ ſic ꝯfuſa fuit ipietas paganoꝝ: eo ꝙ nō potuerīt probare diſfortuniū eueniſſe ex eo ꝙ roma abiiciſſet idolatriā: ꝛ fidē recepiſſet. De hoc Auguſtinꝰ in libꝛis de ciui. dei. ꝛ oroſius abundant tractant.

Iſte archadius puer adhuc fuit: qñ pr eius defunctus fuerat: ꝛ quidē ſatis bonus fuit: ſꝫ pſes aduerſitates cum fre ſuo honorio perpeſſus eſt: qa multa picula ꝛ tyrāni de gentibꝰ barbaricis: ſcithys: gothis: Wādalis: ꝛ hūnis: ſurrexerūt q mltas pꝛouītias ꝺpopulati ſūt: ꝛ niſi xpi gra ſingłarit xpi fidelibꝰ pncipibꝰ ſuccurriſſet: totalit piſſet.

Archadiꝰ fi. theodoſij cū honorio an- 13.

Iſte honoriꝰ clementiſſimꝰ fuit: cūqꝫ dicerent ei: cur rebelles nō occidēt: ait. Utinā eſſet mihi poſſibile ad vitā mortuos reuocare: ꝛ ob piā fidē quā in xpo habuit mltos tyrānos obtinuit ſine ſanguinis effuſione: ꝛ piculoſa illa tpa paulati ſub eo quieuerūt. Et h finit hiſtoꝛia pauli oroſij pbyteri: q hꝰ tpe daruit.

Honoriꝰ fi. theodoſij. cū theodoſio -minore an. 15.

Maſcecel comes archadij meritis ſcōꝝ quos ſecū duxit: exēplo theodoſij cū. 5. milibꝰ pterruit hoſtiū. 70. milia btō etiā ambroſio ſibi in viſione apparēte ꝛc. ſꝫ pꝰ elatꝰ ſanctos viros cepit pſequi: ꝛ eccleſiā temerare auſus ē: ꝛ ſtati occidit: probauitqꝫ in ſe vno ad vtrūqꝫ ſēp diuinū vigilare iudicium: qñ ꝛ cum ſperauit adiutꝰ: ꝛ cum cōtempſit occiſus eſt. De hoc ſunt infinita exempla: etiam hodie.

Claudianꝰ poeta rome.

Prudentius poeta xpianus.

Patricius magnus pat hibernoꝝ aplꝯ: circa hec tpa ī hiberniā venerat cū ſuis ſoꝛoꝛibus: angeli ſepe colloqo fruit.

Sanctus heraclides: qui ſcripſit vitas patrū ad lauſiū epiſcopum.

Oroſius.

Dorotheus.

Iſidorus primus.

Alexandria.

Conſtantius comes honorij mirabili felicitate: in breui multos tyrānos ꝛ barbaros proſtrauit xpi adiutorio ſuffultus. Et nota ꝙ ſicut dicit btūs hieronymꝰ: romani ī pncipio erant fortiſſimi: ſic in fine debiliſſimi: nā ad propulſandū hoſtes neceſſe eſt quottidie barbaros conuocare.

Ticonius affer multa ſcripta reliquit.

Donatus eps.

Epiphanius eps.

Sulpitius ſeuerus.

Tolomacius martyr.

Siſinnꝰ. Martyrꝰ. alexāder. iſti ſūt ī italia mrio coronati.

Melania.

Diocles.

Ancilla.

Nathanael.

5593 — 5603

Anaſtaſiꝰ 1ꝰ ā. 3. ꝺ. 26. Romanus.

Innocentꝰ. 1ꝰ. ā. 15. m̄ 2. ꝺ. 20. albanenſis.

394 — 404

Iſte anaſtaſius ſtatuit: ꝙ cū ſcm̄ euangeliū legeret: oēs ſtare deberēt: ꝛ qui caret aliquo mēbꝛo nō deberet fieri clericus. hic fecit fieri vnam baſilicam prope ſcholam mamertini.

Pelagiꝰ hēticus: ꝛ celeſtius: ꝛ iulianꝰ eps a quibus peſſima hereſis pelagiana: dicit hominē ſine gra poſſe mereri: ꝛ baptiſmū ꝛ oroñes eccleſie irritas eē ꝛc. Auguſtinus mltūꝫ contra eam laborauit.

Iſte innocentius ſtatuit ꝙ nō ſolū pſbyteri: ſꝫ oēs xpiani deberēt vngi oleo infirmoꝝ: ꝛ ſabbato ieiuniū celebrari: ꝛ ad miſſā oſculū pacis dari. Pluresqꝫ regulas de eccleſia ꝛ monaſterijs ꝛ iudeis ꝛ paganis tradidit. vt pꝫ. 26. q. 2. c. nunquid. hic dānauit ad inſtantiā concilij affricani hereſim pelagianā cum ſuis hereſiarchis. vide. 24. q. 1. de hac materia. In quāta reuerentia olim ſancti doctores ꝛ pres ꝛ pncipes ꝛ cōcilia: hūerūt apoſtolicam ſedem: ut nihil auderent ſine conſenſu dñi pape diffinire. de hac ſunt plures eple ſci auguſtini: ꝛ alioꝝ ſcripta.

Stulta

Ammon.

Pachonius.

Maximus eps nolanus prophetie ſpū daruit.

Bricius turoneñ.

Oſſa ſamuelis prophete tranſlata ſūt ꝯſtātinopoli ab archadio.

Ioānes chriſoſtomus exilio dānatur: ab eudochia regina vxore archadij: ibiqꝫ moritur ardore ſolis ꝛ archadius excōicat ab innocētio: eo ꝙ cōſenſit.

Thalmud iudeoꝝ: qꝺ ſonat apud eos doctrina: cōpoīt circa hec tpa ān̄ 400. a duobꝰ ſūmis rabbi. ſ. rabina ꝛ rabaſſe: liber vtriqꝫ grandis: ꝛ maior decē biblijs. In eo ſūt inextricabilia mēdatia: turpia: fatua: abominabilia ꝯtra legē dei: ꝯtra legē nāe: ꝯtra legē ſcriptā. videtes nāqꝫ iudei legem ſuā quottidie deficere: ꝛ fidem xpianā proficere in toto orbe: etiam cū gloria tpalium: hos duos deceptores inſtigarunt qtenus huc librū cōponerēt: ꝛ tāqꝫ moyſi ſcriptis firmā adhiberent fideꝫ: ꝓhiberētqꝫ ſub pena mortis: ne qs aliqd negaret de his que in eo ꝯtinent. Factū ē ita ad ſuā infelicē excecatōem: ꝛ ſuoꝝ ppetuā dānationē. Ne aūt ſimplices habeāt occaſionē recedendi a tanta falſitate: iniūxerūt eis vt interrogati de difficilibus rñdeant. Nos hec nō intelligimꝰ ſed rabbi noſtri poterūt rñdere vobis. Sic traditi ſūt in reprobum ſenſum: vt plus his nugis credant qꝫ moyſi: aut xpo. Uerūtñ pres in diuerſis mūdi partibus cōuerſi crebro legunt: ꝛ aliq pro fide: magna fecerūt: ꝛ vtiliſſima ſcripta reliqrūt.

¶ Genſericus rex Wandalorum infinita mala fecit per longū tempus in diuerſis mundi ptibus: tyrann⁹ peſſim⁹. ⁊ arrian⁹ precipue religioni xpiane: ⁊ nobilitati infeſtus fuit. Romā cepit. affricā deſtruxit: ſub quo auguſtinus moriť. 440.

¶ Attila rex hūnorum flagellū dei tyrannus atrociſſimus: longo tpe perſequit hūanum genus: tandem cōfoſſus moriť peſſime more tyrannorum. Alibi dr̄ ꝙ proprio ſanguine ſuffocatus fuit.

¶ Hic theodoſius totus catholicus fuit ⁊ deuotus princeps: nec tñ valuit prohibē barbaros: qn multas prouincias vaſtaret pmittente deo. Grādis nanqȝ exercit⁹ gothorum totū romanū imperiū in ptibus occidentis vaſtauit: ſȝ in oriente trāqlla pax fuit ⁊ ſāctitas.

¶ Imperatores.

Theodoſi⁹. 2⁹ filius archadij. cū valentiniano an. 27.

¶ Joannes caſſianus heremita eiectus a chriſoſtomo de conſtantinopoli: venit marſiliā collationes ſcripſit ⁊ alia. Et fuerunt infiniti ſancti heremite ⁊ monachi ⁊c.

¶ Timotheus hereticus: dicit xpm verum deū: ⁊ hominem quidem eſſe: ſed addidit falſum: dicendo diuinā naturam conuerſam eſſe in humanum.

¶ Amanus eps aureliaceñ. ciuitatē ſuā liberauit ſuis meritis ab hūnis.

¶ Concilium carthaginenſe fuit 218. patrum contra pelagiū hereticū: i quo ſcūs auguſtin⁹ ſolēnis triumphator ꝯtra hereticos apparuit cūctos vincendo.

¶ Predeſtinatorum ſerpit hereſis: q̄ dicit nil prodeſſe ad vitam quod ſancti virtuoſe agunt.

¶ Palladius eps mittitur ad ſcotos.

¶ Lupus trecaſſinus eps floruit: qui attilam mirabiliter de preda compeſcuit.

¶ Hoc tpe ſaxones angliam intrare ceperūt: ⁊ paulatim creſcentes tandem totū regnū ⁊ diadema obtinuerunt.

¶ Cyrillus allexandrin⁹ eps fuit in cōcilio ephelino.

Synodus epheſina ducētorum patrum cōtra neſtoriū hereticū

¶ Neſtorius eps cōſtantinopolitan⁹ dicit xpm purū hoiem non deum hereſis magna.

¶ Hieronymus obijt: miraculis inauditis clarus.

¶ Euſebius diſcipul⁹ hieronymi claret p⁹ eū.

¶ Patricius filius ſororis ſci martini mittiť in hiberniā a celeſtino papa: vir mirabiliū operū: Uixit annis centum viginti.

¶ Germanus eps antiſiodorenſ tres mortuos ſuſcitauit: ⁊ etiā aſinū ſuū defunctum: Omniū pedes lauit ſine exceptione.

¶ Paulin⁹ eps nolan⁹ vir ſcūs: de quo dic greg. i dialogo ſuo

¶ Anno mundi 5613 5623

¶ Pape

Zozim⁹ ā. 3 m̄. 8. d̄. 9. Grecus

Bonifacius 1⁹. ā. 8. d̄. 8 Roman⁹.

Celeſtinus 1⁹. ā. 8. d̄. 9 Roman⁹

Sixt⁹ 3⁹. ā. 8. d̄. 9. Romanus.

¶ Anno xpi 414 424

¶ Iſte zoſimus ſtatuit: ne clerici tabernas teneāt aut vina vēdant: ⁊ vt cere⁹ bñdicatur in ſabbato ſancto: ⁊ ꝙ ſeruus non fiat cleric⁹ niſi pri⁹ libertat⁹ ſit a dño ſuo ipſe miſit legatos ad ꝯcilium carthaginenſe pro roboratione eiuſdem.

¶ Iſte bonifacius ſtatuit ne mulier tāgeret pallā altaris aut lauaret. Ipſe habuit ſciſma cū eulalio presbytero: q ſecum electus fuit ⁊ preualuit: quia maior ⁊ ſanior parſ ſecum erat: ⁊ imperator etiā cū vxore ſua ſibi magis fauebat.

¶ Iſte celeſtinus inſtituit dici pſalmos ante miſſam: ⁊ ex hoc exordiū ſumpſit vſus: quē poſt eccleſia ſeruauit de introitu: et graduali ⁊ tractu. Tpe eius celebrata eſt ſynod⁹ ſcā epheſina: contra hēſim neſtorij epiſcopi cōſtinopolitani: qui negabat beatā mariam veram eſſe matrem filij dei.

¶ Iſte ſixtus vir ſcūs erat totus hūmil ⁊ miſericors. Eccleſiā ſcē marie maioris edificauit. Habuit quēdā emulū noīe baſſū q eū diffamauit: de quo cū ſe ꝯcilio purgaſſet ſtatī poſt baſſus moriť: quē tñ proprijs manib⁹ ſepeliuit.

¶ Sciſma quartum quod fuit inter bonifacium ⁊ eulalium: cauſa fuit diſcordia eligentiū: ⁊ obtinuit bonifacius: quia maior ⁊ ſanior pars erat ſecum.

¶ Tota gallia etiam affrica hiſpania ⁊c. interijt ꝑmiſſione diuina ab icurſu barbaroꝝ. 500. miliū: ⁊ oēs pene ciuitates in terram proſtrate fuerūt exceptis paucis: q̄ ſcōs epōs habuerūt: ob quod diuinitus protecte ſunt: ⁊ fuerūt tpa horrēda. Ciuitas metenſis muros habuit inſupabiles: ſed corruerunt propter peccata ciuium: ⁊ ſic exuſta fuit.

¶ Ecclesia dei iſto tpe valde tribulat̄: ⁊ precipue in affrica: nā auguſtino mortuo: totus clerus aut martyrizat̄: aut expellit̄ a ſedibus ſuis in exilium: nec fuit ſimilis perſecutio ibi vſq3 tunc: propter genſericū regem Wādaloꝝ ⁊ honericū filiū ei⁹ qui fuerunt arriani ⁊ eccleſias clauſerūt. Tandē etiā ipi male perierūt more ſolito.

¶ Merlinus de incubo genitus claret in britānia ſpū prophetie: cui⁹ iſtinctu vortigen⁹ rex britonū valde dilatauit fidē chriſti. huic ſucceſſit vterpandagron frater eius qui fuit pater arcturi: de quo prophetauit idem vter. i. caput draconis: quia per dracone in ſtellā p̄nunciat⁹ ē

¶ Iſte martian⁹ catholic⁹ fuit ⁊ cū valētiniano ipauit ſ3 p⁹ apud ꝯſtātinopoli iterēpt⁹ fuit ꝯſpiratōe ſuorū. h i ſōnis vidit arcum attile ꝯfractū: ⁊ h⁹ ip3 intelligēs mōtuū: ⁊ ſic ſcm̄ ē.

Martianus cū valētiniano ā. 7.

Leo 1⁹ annis 17.

¶ Iſte leo ſm quoſdā fuit ver⁹ catholicus. ſm alios autē dr̄ q̄ nimis impudenter imagie ſcōꝝ iuſſit cōburi propter qđ a papa excōicat⁹ fuit videt̄ tñ q̄ hoc nō leo p̄m⁹: ſ3 leo terti⁹ fecerit. Tpe gregorij pape ſtij ⁊ fuert tpa turbulēta ⁊ īqeta.

¶ Codex edit̄: q ⁊ liber theodoſian⁹ appellat̄: qui oium principum legitimorum habet fines.

Synod⁹ calcedonen̄s. 4ta. 630. patrū contra euticē hēticum.

¶ Nichaſius remeñ. eps martyrio coronatur cum eutropia ſorore ſua ab hūnis truncatus ait: domine viuifica me ſm verbum tuum.

quo prophetauit idem vter. i. caput draconis: quia per draconē in ſtellā p̄nunciat⁹ ē

¶ Feſtū ſcī petri ad vincula inſtituitur: ⁊ ſtupenda miracula per ei⁹ cathenā fiunt.

¶ Iudei plures ſubmergunt̄ i mari decepti per diabolum: qui eis apparuit i ſpē moyſi q̄ſi vellet eos introducere in terrā promiſſionis: quidā euadētes fidem chriſti receperunt.

¶ Septē dormiētes euigilāt: quos deci⁹ ante ducentos annos i ſpelūca reclūſit.

¶ Petroni⁹ epſ bononien̄. fecit vitas patrum: vir ſancte vite ab infantia.

¶ Hilarius epſ arelateñ. claret i gallia.

¶ Genouefa virgo claret pariſius: que fuit velata a ſcō germano.

¶ Euticen abbas conſtātinopolitan⁹ hētic⁹: dixit vnā nāt ee vbi dei ⁊ carnis Et dioſcorus olim epſ alexandrin⁹: defenſor illius fuit.

¶ Undecimiliū virginū cohors apud coloniā agrippinā martyrizat̄ ab hūnis ⁊ colonia ſtatim etiā poſt deſtruit̄.

¶ Echius patricius contra attilam pugnat: fugans eū: ⁊ ceſa ſūt ibi. ſ. i territorio aurelianeñ. 180. milia paganoꝝ.

5633 5643 5653

¶ Eucherius lugduneñ. epſ doctor.
¶ Seuerus treuereñ. epſ ſcūs.
¶ Eutropi⁹ preſbyt̄ ſcripſit plura.
¶ Uictorinus maſſilieñ.
¶ Maruchas epſ filiū reg̃ pſaꝝ a dmōe liberauit: mltū ibi fides creuit

Leo 1⁹ pf. ā 21. m̄. 1. d. 28. Tuſcus

¶ Beatiſſimus ioannes baptiſta: caput ſuum reuelat duobus monachis qui hieruſalem venerant. Gothi autē q2 eūdē patronū ſibi elegerant: inuicti ꝑmanſerūt diu.
¶ Terremotus continui: ⁊ ſigna plura fuerunt.
¶ Celū ab aquilone efficit̄ quaſi igneum: ⁊ fulgurātes haſte apparent. luna obfuſcatur.

434 444 454

¶ Iſtē leo ſcīſſimus lōgo tpe cū mltiplici fructu pfuit eccl'e tūc infinitis piculis laborāti propter tyrannides principum ⁊ hereſes varias ſcōꝝ doctorū. Plēs ſermōes ⁊ epl'as ſcripſit ita egregie vt iter oēs catholicos doctores florem dictamis reportaſſe dicat̄. et quecūq3 dixerit ſic ſūt approbata vt nulli fas ſit vel i minimo ab illis diſſentire Ipē ſuis meritis attilam a roma ⁊ italia auertit Manū ſibi āputauit propt̄ tentationē quādā. ſed btā virgo ipſam reſtituit In canone addidit ſcm̄ ſacrificium imaculatā hoſtiā Synodum calcedonneñſē iuſſit celebrari mediāte martiano ipatore. Tandem poſt plures agones btā morte potit̄ ſepultus apud ſcm̄ petrum Feſtum ei⁹ agitur in vigilia aplo̅rū petri ⁊ pauli Quidā dicūt xi. aplis Tēpore hui⁹ pontificis miſteriū btiſſime trinitatis euidēti miraculo in ptib⁹ gallie declarat̄ Cū eni quidam epſ celebraret vidit ſuper altare tres guttas clariſſimas eq̄lis magnitudinis eadē q̄ ſimul defluētes ⁊ in vnū ꝯiūcte gēmaꝫ pulcherrimam effecerūt Quā cū epſ in medio crucis auree poſuiſſet ois alie ceciderūt.

¶ Terremotus maximus apud cōſtantinopoli ꝑ q̄tuor mēſes ⁊ infans dixit vt cantarent: Sctūs de⁹: ſcūs fortis: ſcūs ⁊ immortalis miſerere nobis: ⁊ ſic ceſſauit. hoc poſtea in calcedonenſi ſynodo cōfirmatū ē.

¶ Marianus monachus: ⁊ plures alij ſci ⁊ docti viri floruerunt.

¶ Walleranus epſ ſanctus
¶ Marinus epſ ephesioꝝ.
¶ Iuuenal̄ epſ hieroſolymitan⁹.
¶ Anatholi⁹ ꝯſtātinopolitan⁹ epſ. hi duo fuerūt in concilio calcedonē ſi principales.

¶ Cometa apparet et poſt pauca apud tholoſam gallie riuus ſanguinis. ongiſſim⁹ fluxit. tota die.

¶ Mamertinus abbas in monaſterio ſancti germani: ⁊ allodius fuit ante eum.

¶ Arcturus rex britanie noīatiſſimus in victorijs quadringentosſexaginta viros gladio ſuo interfecit. Eccleſie dei ſubuenit: ⁊ fidem valde ampliauit: omnesq́ʒ terras francie: datie: norwegie ⁊c. ſibi ſeruire coegit. Perdit̃ tandē: nec vſq́ʒ hodie ſcitur vbi manſerit

¶ Dubricius p̄mas anglie vir ſc̄us: mirabilis clarus: poſt heremita: coronauit arcturum.

¶ Imperatores.

Seno. annis 12.

¶ Iſte ſeno fuit arrianus: ⁊ totalit̃ crudel̃ ꝯtra catholicos. Fedꝰ iniit cuꝫ gothis: ⁊ filiuꝫ leonis interficere volens: alt̃ ſilijs ei offert. Ipſe theodori cū puerū poſtea rege gothoꝝ a patre ſuo obſidē accepit

¶ Heliſei prophe carmelice religionis: primus poſt heliam pater ⁊ patronus ſigeberto gemblacenſi teſte oſſa transferunt̃ de. ſamaria in alexandriam.

¶ Marci euangeliſte corpus tranfert̃ ad venetias de alexādria

¶ Letanie minores inſtituunt̃ a mamerto ep̄o vienneñ.

¶ Remigius remēſis ep̄s: qui poſt clodoneū regē frācie ꝯuertit

¶ Perpetuus ep̄s turoneñ.

¶ Proſper ep̄s vir clarus. ſc̄ia ⁊ ſc̄itate vite: de aqtanie terra.

¶ Theodorus ep̄s ſyrie ſcripſit chronicā: ⁊ plura alia.

¶ Cyprianus amſilieñ ep̄s vir ſupra modū miſericors: totum qđ habuit fratribus in neceſſitate dedit.

¶ Hereſis acephaloꝝ fuit: que impugnauit ꝯcilium calcedoneñ.

¶ Meretrix quedam peperit infantes. 7. vno partu: ⁊ in piſcinā proiecit: ⁊ vnus factus eſt rex longobardoꝝ.

¶ Etthicius ſenator in burgūdia tp̄e famis. 4. milia paupeꝝ ſuſtēauit: ⁊ celeſtis promiſſiōis vocē audiuit

¶ Fulgentius ep̄s ruſpeñ. claret luculentiſſimꝰ doctor ſc̄ia ⁊ fide plenus afer.

¶ Anglia in lore tp̄e arcturi: cui terdena regna ſeruierūt: ſʒ tp̄e paruo. Et nota ſignū infallibile: qñ videlicet militaris celſitudo bellū delectabilit̃ appetit: ⁊ occaſionē querit: tunc ſequit̃ finis cōiter miſerabil̃ iuxta illud prophete: Diſſipa gentes que bella volūt O ſi hoc tp̄e britones qui nunc dicunt̃ anglici: prudētia vera gubernaſſent: totius europe dñi fuiſſent. Sʒ dū volūt fortit̃ ꝯtra fortes agere parit̃ cū fortibus in quos impegerunt: ceciderunt. Et ſi quidem miſerabilis victoria: quando victor paucos aut nullos milites retinet. Unde audacia plurimum nocet: qñ prouidentia non gubernatur. ſic arcturo contigit.

¶ Anno mundi 5663

¶ Pape

Hilarius 1ꝰ a. 6. m̄. 3. đ. 6. ſardus.

Simpliciꝰ a. 15. m̄. 2. đ. 7. Tiburtiꝰ

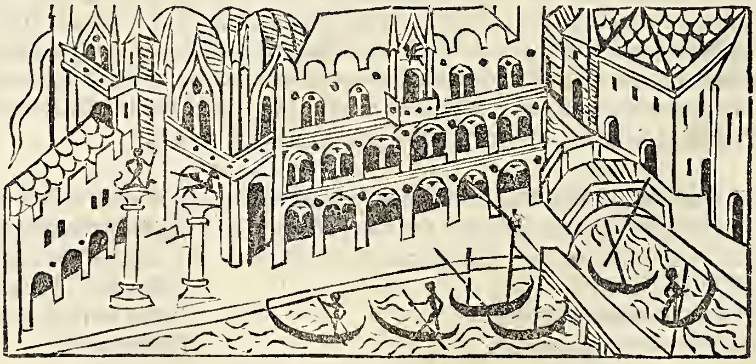
¶ Anno xp̄i 464

¶ Iſte hilarius dedicauit eccleſiā beati ſtephani iuxta baſilicā bt̄i laurētij. hic ꝯſtituit vt nullus pontifer ſibi ſucceſſorem conſtituat: vt habet̃. 8. q. 1. pleriq́ʒ. Sepelit̃ in monaſterio ſc̄i laurentij: quod ipſe ꝯſtruxit.

¶ Iſte ſimplicius dimiſit vrbem in q̄nq́ʒ regiones: ⁊ plures eccleſias dedicauit. Hic ꝯſtituit vt clericus inueſtiturā a laico: nō recipiat qđ fuit poſt ꝑ alios magis roboratū: vt pʒ. 16. q. 6. per totū. Sepelit̃ in vaticano.

¶ Venetiarum ciuitas inclyta conditur: aut potiꝰ ampliat̃ circa hec tp̄a: āno. 450. non a paſtoribus ſicut Roma: ſʒ a potentioribus ſ̃ ⁊ ditioribꝰ prouintiaꝝ aduenis illic propt̃ ꝑſecutionem attile cōfugiētibꝰ Mirū ē ⁊ ſūmo extollendum laudis preconio: potuiſſe a tot tamq́ʒ diuerſis vrbiū ⁊ oppidorum ꝑplis ꝯditam ciuitatē: per annos mille cum tali incremēto: ac glorie ſplendore: vnanimiq́ʒ ſagacitate cōſeruare.

Venetiarum ciuitas.

Disputatio illa famoſa facta ē apud chartaginē ɔtra arrianos iuſſu honorici regis: cuius ſcripta habent: ſʒ ꝑualentibus catholicis: rex ipius arriana hereſi plen⁹ eos vſqʒqqʒ ꝑſequit: ſʒ nō ipune: nā octauo anno regni ſui percuſſus a dño: ſcateus vermib⁹ miſerabiliter expirauit.

Sūtaramūdus rex Wandaloꝝ q poſt honoricū rexit: eugeniū ab exilio reuocauit: ſʒ caſtrimūd⁹ qui poſt nouem ānos ei ſucceſſit iterū eccl'ias claudit. 215. ep̄os exiliādo: erga quos ſymmach⁹ papa clemētiſſim⁹ fuit.

Iſte anaſtaſius malū hʒ teſtimoniū: q2 fcs fuit hetic⁹ per-

Anaſtaſius annis 26.

Achacius ep̄s ɔſtantinopolitan⁹ in hereſim cecidit ꝛ dampnatus ꝛ famoſus hereticus fuit.

Eugenius ep̄s carthagineñ. Et felix ep̄s abzitaneñ cū alijs ep̄is ꝛ clericis: ꝛ eccleſie membꝛis nūero 4976. miſerabiliter tractant: ꝛ in exilium mittunt ab honorico rege Wandaloꝝ. Et totus clerus africanus fortit pro xp̄o agonizat vſqʒ adhuc.

Dioniſia cū filio ſuo maiorico: ꝛ germana datiua leoncia filia ſancti germani ep̄i. Emili⁹ medicus. Bonifacius martyres: ꝛ alij multi martyres ꝛ confeſſores abſqʒ numero: multi manibus ꝛ linguis abſciſis recte loquuntur.

Victorianus procōſul martyr mirabilit cruciatus ē Et victoria honorabilis matrona: ꝛ alij ꝛc̄.

Fames incredibilis facta eſt que totā affricā vaſtauit: ꝛ alias regiones: occaſione cuius plures ſcilicet ſcē facti credunt propter elemoſinas ſuas.

achaciū ɔſtātinopolitanū ep̄ʒ: ꝛ cū a papa hōmiſda monet ꝑ ſolēnes legatos: vt ab arriana pfidia diſcedet. rñdit: Nos cū ſim⁹ imperatoꝛ iubē volum⁹: nō āt nobis iuberi. Qđ arrogātie vbū eſtne hūiliatōis: lʒ inutil' ſubſecuta ē vltio: q2 parū poſt iuſto dei iudicio fulmine ꝑcuſſus interijt: ſenſatis ꝑncipib⁹ ſue veſanie horridū relinquēs exēplum. Ipſe etiā miſerabilis fuit: nec vnqʒ meruit victoriā deo parit odibilis ꝛ hominibus.

Theodoricus qui arrianus fuit rex gothoꝝ: totā italiā poſſedit longo tp̄e: ꝛ q̄ſdam tyrannides ɔtra fideles fecit: ob qđ fuit proiect⁹ p⁹ mortē in os vulcani ꝑ ioānem papā ꝛ ſymmachū patriciū: quos iniuſte necauit ſm gregoriū in dialogo.

Inuentio ſancti machaelis in mōte gargano facta fuit hic.

Solennis ep̄s carnoteñ. vir ſcūs inſignis habet.

Paſcaſius vir ſcūs: de quo facit mentionē Gregori⁹ in dialogo: q grave ſuſtinuit purgatoriū: q2 i ſciſmate ptinacit adheſit laurentio vſqʒ ad finē vite: ſed ante mortem penituit.

Sancta brigida in ſcotia claret.

5673 — 5683

Felix 3⁹ ā. 8. m̄. 11. đ. 19. roman⁹

Gelaſius. an. 8. m̄. 8. đ. 18 Affer.

Anaſtaſi⁹ 2⁹ ā. 3. m̄. 11. đ. 33 Roman⁹

Romanus.

474 — 484

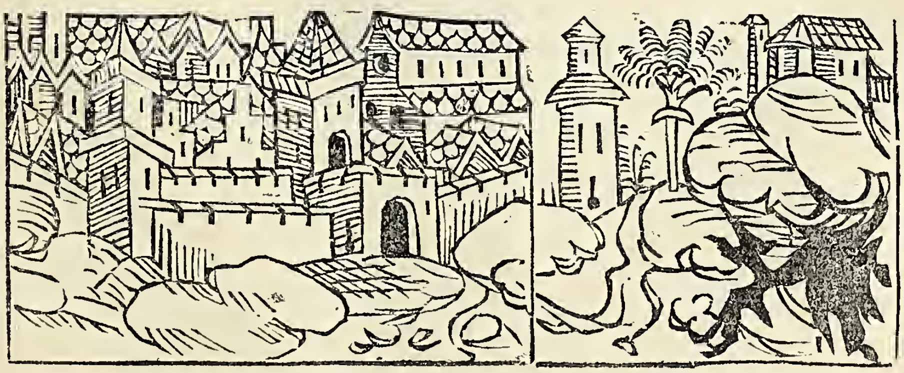
Iſte felix ſcūs eſt vt pʒ ex ſermone bti Gregorij. vbi narrat de tribus ſororibus matris ſue. fuit eni attauus ei⁹. Hic dānauit achaciū: eo q ad cōionē receperat petꝝ alexadrinū ep̄m. Hic ſtatuit q accuſato dāde ſūt inducie vt ad rñdendū parare ſe poſſit: ꝛ q accuſatores ꝛ iudices tales eſſe debeant: q oi careant ſuſpitōe ꝛ macl'a. De ipſo fit mētio. 56. di. oroſius.

Ioannes damaſcenus ſm quoſdā fert his tēporib⁹ fuiſſe. Alij dicūt q p⁹ gregoriū manū iniuſte ſibi āputatā btā vgo ſibi reſtituit. multa ſcripta ſubtilia reliquit.

Iſte gelaſius canonē miſſe ordinauit: pfationē hymnos: tractus: orationes: ſicut ambroſius fecit ꝛ int libros autenticos et apocrifos diſtinxit. 15. di. Sacroſcā. Ipe etiam imperatorem excōicanit: ꝛ excōicare poſſe oſtendit 96. di. duo.

Iſte anaſtaſius p̄mo bon⁹ fuit ſʒ poſtea ſeduct⁹ ē ab achatio ꝛ cōmunicauit ei: ꝛ ob h' cler⁹ ſepauit ſe ab eo: ꝛ q2 voluit reſtituere achatiū occulte: lʒ nō potuit: diuino iudicio ꝑcuſſus ē iteſtina eijciēdo 19. di. anaſtaſi⁹. Et h videt ſcōs infamis papa: de toto cathologo pōtificū vſqʒ huc: q2 p̄m⁹. ſ. liberius fauebat arriāis: iſte neſtoriāis vtrobiqʒ ɔcurrēte veſania īpatoꝝ

Ciuitas Sypontus — Mons garganus — Oraculum beati michaelis.

¶ Clodoneus pꝛimꝰ xp̄ianꝰ rex francie circa hec tp̄a baptizatus ē a ſcō remigio. Habuit enī vxoꝛem xp̄ianiſſimā nomine clotildis: que fuit filia regis burgundie: q̄ ſepius monuit eū: vt relicta idolatria in verū filiū dei crederet: ſed nō acquieuit Poſtea cū bellaret aduerſus regez alamanie coꝛruere cepit exercitus eius: ⁊ īfuſus lachꝛymis ait. Jeſu xp̄e quē regina mea pꝛedicat eē filiū dei: q ſubuenis in tribulatōe: ⁊ das auxiliū in te ſperantibꝰ: tuū deuotus poſtulo auxiliū: ⁊ ſic habita victoꝛia: venit cū tribus milibus ad baptiſmū. Et colūba celitus ampullā cū chꝛiſmate attulit: vn̄ reges francie vſqȝ hodie inungi ſolent: exemploqȝ eiꝰ totū regnū fidē ſuſcepit. Et deinceps ſp̄ victoꝛioſus fuit: ⁊ gothos fugauit ⁊c. cepitqȝ ex tunc deuotus eſſe erga deū ⁊ ſcōs eiꝰ: ⁊ p̄cipue erga ſanctū martinū: cui p̄cioſū equū cū alijs muneribus obtulit. Cumqȝ vellet eum redimere: iuſſit dari centum ſolidos argenti: ſed nequaq̄ȝ equus ſe mouit. At rex: date inq̄t adhuc centū: ⁊ tunc equus ſolutus abiit ad nutū regis. Tūc cū leticia rex dixit: vere btūs martinus bonus eſt in auxilio: ſed carus in negocio. Et hic videt̄ quaſi ſecundus conſtantinus: ⁊ ſecūda helena rememoꝛari.

¶ Symmachꝰ patriciꝰ martyr clarꝰ habet̄: vir ſcūs ⁊ ſtrennuus: qui regi theodoꝛico iniuſto ſepe obſtitit: ob qđ tandē ab eo martirizatus eſt cum ioanne papa.

¶ Boecius vir conſularis: incōpabilis ſcie ⁊ in oī virtute pſpicuus: fuit gener p̄dicti ſymmachi: ⁊ poſt ml̄ta q̄ glorioſe geſſit: tandē exul iugulat̄ pꝛo iuſticia a theodoꝛico: ſepultus papie. Dicūt qdam eū canonizatū ſub noīe ſeueri. Quanta aut ſcripſit toto xp̄ianitas teſtis eſt. Habuit vxoꝛē pꝛudentiſſimā noīe elphe: q̄ fecit hymnū. Oliue bine ⁊c. de petro ⁊ paulo.

¶ Digniſſimus ⁊ goꝛdianus ⁊ alij multi martyrizati ſunt a laurentio ſciſmatico.

¶ Genebaldus pꝛimꝰ ep̄s laudu. vir ſcūs habuit pꝛimo vxoꝛē: quā dimittens: ⁊ iterato admittens: genuit ex ea ſcm̄ virum latronē: qui ei in ep̄atu ſucceſſit. Mirabilē fecit pn̄iam.

¶ Tybrianꝰ ſcotus cū ſuis fratribꝰ ⁊ ſoꝛoꝛibus claret ſanctitate.

¶ Uedaſtus atrabatenſis.

¶ Leonardus louiocen̄. ⁊ liphardꝰ diſcipuli remigij.

¶ Seuerius abbas agaunenſ. clodoneum ſanauit.

¶ Cantianus rothonenſ.

¶ Marentius abbas pictauienſis.

¶ Arnulphus ep̄s turonen̄. mar.

¶ Melaniꝰ ꝯſiliarius regis.

¶ Albinus vir ſcūs cum alijs.

¶ Uictoꝛ cū pluribus illuſtribus: qui tūc floꝛuerūt in gallia.

¶ Marſus.

¶ Lantonus.

¶ Auitꝰ abbas aurelianen̄. q oꝛabat dn̄m pꝛo filijs clodonei ⁊c.

¶ Conciliū aurelianenſe celebꝛat̄ iuſſu clodonei: qđ ſcūs melaniꝰ ꝯgregaſſe dr̄. Et nota ꝙ multa fuerūt concilia aurelianen̄.

¶ Euuodius titiuenſ ep̄s.

¶ Carilephus vir valde ſanctꝰ qui nūq̄ȝ voluit videri a mulieribus nec a regina deuota francie.

¶ Anno mundi 5693 — 5703

¶ Pape

Symachꝰ ſ. 15. m̄. 7. d. 28. Sardꝰ

hoꝛmiſda an. 9. d. 7. Campanus.

¶ Anno xp̄i 494 — 504

¶ Jſte ſymmachus vir bonus: cleri ⁊ pauperū amatoꝛ fuit: electus cum laurentio: ⁊ bis habuit cōtentioſū ſciſma cū eodem: ſed pꝛeualuit iudicio eccleſie ⁊ theodoꝛici regis. 17. di. ꝯcilia. hic cōpleuit hymnū angelicū: Gloꝛia in excelſis deo ⁊c. ⁊ cantari inſtituit: ⁊ multa vtilia ſtatuit. Uerū cum laurentium ex miſericoꝛdia fecíſſet ep̄m micerinū non reddidit ſibi vicem iuxta beneficia pꝛeſtita: ſed iterato erexit ſe ꝯtra eū: nec ſic pꝛofecit: quia cū ſymmachꝰ ſe plene purgaſſet coꝛā ſynodo de obiectis criminibꝰ cū gloꝛia reſtituit̄: ⁊ laurentiꝰ cū ſuis damnatus fuit.

¶ Jſte hoꝛmiſda vir miſericoꝛdiarū fuit: eccleſijs multa oꝛnamenta ꝯtulit pauperum elemoſinis intentus fuit. Jpſe clerū cōpoſuit: ⁊ grecos reconciliauit: qui fuerāt excōicati pꝛopt̄ heſim neſtoꝛianam. Sepultus ē apud ſanctū petrum.

¶ Sciſma quintum qđ fuit inter ſymachū ⁊ laurentium. cā fuit diſcoꝛdia eligentium ſȝ ſymachꝰ obtinuit iuditio ꝯcilij in quo theodericus rex perſonaliter fuit, qꝛ maioꝛ pars erat ſecum. Sed poſt annos quatuoꝛ ſurgit iterum altercatio in clero pꝛopter crimina obiecta ſymacho. Et factum eſt ſciſma ſextū eccleſie Sed cū ſymachꝰ ſe purgaſſȝ coꝛā ꝯcilio ⁊ rege reſtituitur cū gloꝛia ⁊ laurentius damnatus fuit.

C

¶ Iſte iuſtinus totꝰ catholicꝰ fuit: ⁊ oīa q̄ anaſtaſiꝰ ꝯtra eccleſiā fecit: retractauit: ſūmū pōtificē deuote reqſiuit. ſ. venerabilē papā hormiſdā: ⁊ ſe libēter eidē obedire velle itimauit: qḋ ⁊ fcm̄ ē: qꝛ cū germanꝰ ep̄s capuanꝰ ad eū veniſſet ex ꝑte pape vt ep̄os de exilio reuocaret: ſtatī fecit cum magna leticia eū ſuſcipiendo. Ip̄e magis feciſſet pro fide: niſi eū tyrānides theodorici īpediuiſſʒ.

Iuſtinꝰ 1ꝰ annis. 9

¶ Iſte iuſtinianꝰ excellentiſſimꝰ fuit ꝑ oīa. Nā ī ipſo ꝯcurrerūt tria que principē glioſū faciūt. ſ. potentia: ſapiētia: ⁊ religioſa mens ad diuinū cultuʒ. Per primū hoſtes ſupauit. Per ſecūdū iuſtis legibꝰ mundū ordinauit. Per tertiū deum glorificauit: eiuſqʒ miſtris eccleſias edificando opeſ plures donauit. Nota ꝙ leges ciuiles que romane dicunt: a iſtum inſignē virū nimis prolixe fuerūt: q̄s ipſe admirabili breuitate correxit: ⁊ ad 12 libros coartauit: ⁊ de omnibus vnū codicem ordinauit. quem codicem iuſtinianū appellari voluit. ✠

Iuſtinianus 1ꝰ annis. 38

¶ Germanus capuanus ep̄s claret. Uide in dialogo gregorij.

¶ Uigor boiaceū. ep̄s qui mortuū ſuſcitauit.

¶ Auitus etiā ſanctus abbas carnotenſis his florett emporibus.

¶ Solinꝰ ſidonꝰ doctor magnꝰ: multa ſcripſit

¶ Claudiꝰ ep̄s viēneū. nobiliſſimꝰ īnt̄ doctores.

¶ Caſſiodorus glorioſꝰ vir ⁊ doctor luculētꝰ fuit primo ſenator cācellariuſqʒ regis theodorici: deinde monachus: plura ſcripſit.

¶ Arator poeta floret.

¶ Priſtianus grāmaticus.

¶ Totila rex gothoꝝ multas exercet tyrannides: ⁊ pene tota italia deſtruit.

¶ Uictor capuanus ep̄s: qui ciclos paſchales ſcripſit.

¶ Gregorius ep̄s lingoneū. de ſenatoribꝰ: priꝰ hūit vxorem.

¶ Niceeius treuerenſis.

¶ Domitianꝰ tungreū.

¶ Clodoaldus filꝰ regis frācie p̄ſbyr̄ ſcūs monaſteriū ꝯdidit.

¶ Belliſarius patricius comes iuſtiniani mirabilit̄ de pſis triūphauit: deinde miſſus ad affricā Wandaloꝝ gentem deleuit. dehinc romā liberauit a gothis: q̄ ꝑ totum annum obſeſſa: re fuit gē etiā gothoꝝ cepit: ⁊ ad īpatorem duxit: ⁊ roma ſepius capit̄ a gothis: ⁊ q̄ſi in nihilū redigit̄.

5713 — 5723

Ioānes. 1ꝰ. mr̄. ā. 3. m̄. 9 d. 18. Tuſcꝰ

Felix. 4ꝰ. ā. 4. m̄. 2. d. 13. Samꝰ

Bonifacius 2ꝰ. ā. 2. d. 26. romanꝰ

Ioānes 2ꝰ ā. 2. m̄. 4. d 6. Romanꝰ

514 — 524

¶ Iſte ioannes ſcūs eſt martyrizatꝰ a theodorico arriano cum ſymacho ⁊ alijs eq̄ catholicis viris: cuius feſtū agit̄. 27. maij Rex aūt breuit̄ poſt a dn̄o ꝑcuſſus: morit̄ ⁊ in os vulcani ab eiſdem proijcit̄. hic in cuſtodia afflictus morit̄.

¶ Sanctus benedictꝰ pr̄ maximꝰ claret totiꝰ eccleſie fulcimētū ⁊ norma religionis hic vir venerandus inclytiſſimos habuit diſcipulos ⁊ plures nūero: ⁊ obtinuit orbē terraꝝ ⁊c̄. Eius vitam ſcripſit beatus gregorius in ſecūdo dialogoꝝ.

¶ Iſte felix iuſſit infirmos inungi an̄ trāſitū vn̄ pʒ ꝙ vnum ſepe ſtatuit̄: qꝛ nō ſꝑ fit executio: aut ergo neceſſe eſt ſepius replicari: aut forte aboleuit qḋ priꝰ ſtatutum fuit: verū ꝑncipalit̄ ꝑ xp̄m inſtitutū eſt: qa oia ſacr̄a ꝑ xp̄m tradita ſunt eccleſie.

¶ Perſecutio iterū in affrica fit catholicis a Wādalis arrianis ep̄is qbuſdā lingue abſcidebant̄: ⁊ tn̄ recte loq̄bant̄

¶ Iſte bonifacius ſtatuit vt clerici ſint diuiſi a laicis ī celebratiōe miſſe hunc qdē libri dicūt electū in diſcordia cū dioſcoro: et fuit ſciſma. 38. diebus: ſed mortuo tunc dioſcoro bonifacius obtinuit. Alij dicūt ꝙ hꝰ ſit factū tempore ſyſinnij: vt infra patebit.

¶ Iſte ioannes cū iuſtiniano imperatore magnā habuit ꝯcertatōem: an in xp̄o vna vel due eſſent nature. probante aūt papa ꝙ due: imꝑator ait: aut ꝯſenti nobis: aut in exiliū ibis. tunc papa gaudēs dixit: ego ad iuſtinianū īpatorē xp̄ianiſſimū venire deſideraui: ſed vt video diocletianum perſecutorē inueni: tn̄ minas tuas in nullo timeo: tūc imperator hūiliauit ſe proſtratus in terram an̄ papam.

¶ Antonij abbatis corpus inuenit̄: ⁊ in alexandriā trāſfert̄.

Fecit etiã librũ inſtitutionũ: quẽ in quatuor diſtinxit libros. Nouas quoq; leges quas ipſe fecerat: in vnum volumẽ redactas: nouellas vocari voluit: que cõiter autẽtice appellant: et ſunt per collationes diſtincte. Omnium etiã magiſtratuũ et iudicum ſeu iuriſconſultorũ leges: quarum duo milia librorum eſſe dicebantur: grandi labore abbreuiari fecit: et ad numerum librorum. 50. redegit: et ipſum librum digeſtorum ſeu pandectarum appellare mandauit. Et debet ſcribi per. d. g. ſ; hodie mirabili errore apud oẽs p duplex. ff. ſcribit: quaſi p myſteriũ dicatur: q: cõis error faciat legem. Cauſa autẽ ẽ: qa d. g. antiquitus quandã ſĩlitudinẽ in ſcribendo habebãt cũ ff duplica. His legibus tot⁹ mũdus ex tũc: deinceps vſq; nunc ordinat et regitur: paucis exceptis que per ſacros canones ſunt prohibite tãq; mortifere: q: cũ lege diuina non poterant concordari: aut non conueniunt xpianorum moribus. et hoc idem imperator tanq; verus catholicus deſiderauit ab eccleſia fieri dicens: Non dedignantur leges hũane ſacris canonib⁹ obedire. Plurime etiã leges ſũt canonizate: per qđ eccl'ia ſũmã oſtẽdit exemplaritatẽ: humiliter ſe ſubmittens legibus hũanis: inquãtũ non impediũt ꝯſecutionẽ ſui finis: qđ eſt vita eterna: quam promiſit deus cuſtodientibus legem ſiue mandata ſua.

Caſſius narnieñ. eps.
Medardus nouioneñ.
Maurus diſcipulus ſci bñdicti
Roman⁹ ſimilit̃ ⁊c.
Gilgardus eps rothomageñ. frat̃ ſancti medardi.
Germanus pariſienſ.
Eleutherius tornacenſ. in gallia claruerunt.
Theophilus qui homagiũ diabolo fecit: ſed p beatã virginez mariã reconciliatus eſt.
Benedictus iunior: qui a totila multa paſſus eſt.

Signa horribilia apparuerũt. Quedã ſtella ꝯtra lunã veniens intrauit: Vue de ſambuco naſcũtur: Hyems grauis fuit: vt aues manu caperent. Fames validiſſima vt matres pueros proprios mãducarent ⁊c. Celũ ardere viſum eſt in gallijs: et ſanguis ſtillauit a nubibus.

Theodebert⁹ rex frãcie fuit q btõ mauro tũc abbati andegauẽſi plura dedit. Silr̃ et clotari⁹ filius eius. Magnis eni miracul' claruit btũs maur⁹: p oĩa ſĩc bñdictus magiſter eius venerabil'.

Synodus. 4. conſtantinopolitana- ꝯtra theodorũ et oẽs hẽticos alios. hec ẽ ſĩlis aucte ſĩc q̃tuor.

Iſta ſinod⁹ dãnauit hẽſim theodori: q dixit aliũ eſſe deũ verũ: et aliũ xpm: et ꝙ btã virgo nõ ſit dei genitrix: ſed hoĩs tm̃ ⁊c. Satis cum neſtorio ꝯcordabat. Et nota ꝙ ſepius hereſes variant nomen iuxta hereſiarchas ſuos: quia hec dicta fuit in primitiua eccleſia hebionitarum: et ſepius fuit deſtructa: et iterum machinatione diaboli reſuſcitata: et ſic de alijs ſilr̃ eſt intelligendũ. Sepe tñ aliqd variant aut apponũt vt nõ ſit oĩo ſile: vt pz ⁊c. De hoc vide. 24. q. 3. c. quidam.

Anno mundi 5733 — 5743

Pape: Agapit⁹. 1⁹ pf. ẽ. 2. m̃. d. 18. Roman⁹ — Siluerĩ⁹ mr̃ ã. 3. m̃. 5. d. 11. cãpan⁹ — Vigili⁹. an. 17. m̃. 6. d. 26. Roman⁹

Anno xpi 534 — 544

Iſte agapitus plene reuocauit iuſtinianũ ab errore euticetis. hic cõſtituit proceſſiões fieri dieb⁹ dñicis. Moritur ꝯſtantinopoli: et relatus ẽ romã: et ſcũs ẽ: Cuius feſtũ agit̃. 22. aprilis.

Iſte ſiluerius martyr eſt: qa pro fide in exilio interfectus fuiſſe dicit̃ procuratione theodore iperatricis quia anthemiũ epm deſtitutũ et ꝯdẽnatũ propt̃ hẽſim reſtituere noluerit. Hic fact⁹ eſt papa per vim. Rex enim gothoꝝ theodatus corruptus pecunia: minas clero et pplo intulit: niſi in eius electionem conuenirent. Eius feſtum agit̃. 20. iunij.

Feſtũ purificationis inſtituit̃ apud cõſtantinopolim: ad ſedandam peſtem grauẽ. Et nota ꝙ ſepius leguntur eadem feſta inſtituta a diuerſis non ſine cauſa: quia aut non ſunt recepta: vel aboluerunt: vel aliquid ſuperaddit̃ ⁊c. Dicit̃ etiã ꝙ ſergius inſtituit: vel forte ſuperaddidit luminaria ferenda.

Iſte vigilius male itrauit papatũ: ſ; tñ bñ ſe ſe rexit et ꝑſecutiones ſuſtinuit ſicut ſiluerius: gothos ſuperauit glõioſe: tandem in exilio morit̃ poſt graues paſſiones i cõſtãtinopoli ꝑpeſſas a theodora: et credit̃ martyr: feſtũq; eius agit̃. 26. iunij. Ipſe iuſſit ꝯciliũ ꝯſtantinopoli celebrari: et fuit primo archidiaconus ſiluerij: et cupidus ad papatũ. dedit modũ imperatrici qualit̃ ſiluerĩũ amoueret: que eum poſtea peius tractauit: et fune in collo ei⁹ miſſo per totã ciuitatẽ trahit̃ a mane vſq; adveſperã ⁊c. Hoc ꝓdixit belliſarius patricius romanus: qui ſiluerĩũ inuitus exiliauit ſic inquiens: Huius machinator ſceleris: nõ effugiet iram iudicis cuncta cernẽtis. S; de oĩb⁹ poſtea plene penitẽs: et fortit̃ pro fide agonizans felicit̃ vitam finiuit.

Herculianus eps peruſin⁹ a totila ſecto capite martirizatur.

¶ Iſte iuſtinus bonus fuit in principio ⁊ bñ catholicus: ſed ſuaſu vxoris degenerauit in crudelitatẽ ⁊ auaritiã: ⁊ factꝰ oibꝰ odioſus: amens efficit̃. Et narſes quidam eunuchus: vir ſtrennuus ⁊ totus deuotus ⁊ miſericors erat patricius eiꝰ: q me rito ſue ſãctitatis vbiq; triũphauit: totilã interfecit: ⁊ omnes barbaros deuicit: toatmq; italiã qetã reddidit: ſed diabolus inuidens ei q cũcta bene diſponeret: ſuſcitauit cor imperatricis ſophie ꝯtra eũ: ita ut etiam impator incõſulte alienaret ſe ab eo: ⁊ ob illã igratitudinẽ ⁊ iniuriã vltꝰ ſe fuit: ⁊ introduxit lõgobardos: ⁊ auertit italiã: ne eſſet ſub iperio vſq; ad tẽpora karoli. Notabile exemplũ ẽ hoc: ne principes audiant inuidas mulieres: p quas ſepe diabolus ſolet facere qð p ſe nõ põt

Iuſtinꝰ 2ꝰ.
annis. 11.

¶ Templum ſcẽ ſophie maximũ in cõſtanopoli extruit̃ p iuſtianũ. Putat̃ q a cõditione mundi non ſit tale opus ita cõplete factum: ibi imperator ſepultus in pace xpi.

¶ Tempora ſatis turbulenta: ⁊ mortalitas magna in italia: q̃diu fuit imperiũ biptitum: fuerunt turbatõnes continue: Et beatus gregorius ſepiꝰ facit mentionem de his.

¶ Puer quidã iudeus circa hec tpa cum alijs pueris xpianoꝝ cõionem accepit: quapropt̃ pat̃ indignatus: ipſũ in fornacẽ proiecit: ſed illeſus exiuit dicens: mulier illa q̃ in eccleſia ẽ depicta: puerũ in brachio tenens: pallio ſuo ignem excuſſit.

¶ Iudeus qdã iſto tẽpore imaginẽ crucifixi telo tranſfixit occulte: ⁊ ſanguis exiuit: ⁊ iudeum tinxit: ſed xpiani hoc cõperto ipſum lapidibus continuo obruerunt.

¶ Stephani ſci prothomartyris oſſa delata ſunt romã: ⁊ in vna tumba cũ ſcõ laurẽ[tio locata].

¶ Brandanus in ſcotia claret: vir ſcũs pat̃. 3000. monachoꝝ ...tio locata.

¶ Machutes diſcipulus ſancti brandani mirabilia fecit.

¶ Gregorius filius gordani ſenatoris: clarus habet̃: qui ſex monaſteria in ſicilia fundauit: ⁊ vnum in vrbe: fit monachus ex pretore: ⁊ poſt diuinitꝰ papa eligit̃.

¶ Saſimũda regina francie vxor hilpici regis: qui in nocte iugulauit eam: ſcã mulier miraculis claret.

¶ Gregorius turoneñ. epũs expoſitões ſacre ſcripture fecit.

¶ Amandus vir ſanctus: pꝰ epũs traie- cteñ.

¶ Sampſon epũs doleñ.

¶ Ethbinus britãnicus.

¶ Similianus abbas.

¶ Baſolus abbas.

¶ Sindulphus preſbyter.

¶ Paulus leoneñ. epũs.

¶ Unigalotus pſbyt̃ ⁊ alij ſancti floruerunt.

¶ Maglorꝰ epũs doleñ. ſci ſam- pſonis ſucceſſor.

¶ Leander gothos conuertit: pꝰ epũs hiſpaleñ. cui gregorius miſit libros iob.

5753 — 5763

Pelagiꝰ 1ꝰ
ã. 4. m̃. 10.
d. 18. roma nus

Ioãnes. 4ꝰ
ã. 12. m̃. 11
d. 27. roma nus

¶ Italia tpe huiꝰ põtificis abſoluit̃ a iugo cõſtantinopolitano: ⁊ ceperũt romani do minari p patricios: ⁊ fit regnũ italie ha- bitatio lõgobardoꝝ.

554 — 564

¶ Iſte pelagius ſtatuit q heretici ⁊ ſciſmatici debeãt p ſeculare ꝑtãtem arceri. 23. q. v. relegentes: ⁊ plu ra alia. hic diffamatus ⁊ culpatus fuit de morte vigilij ſ; coram omni populo tangendo crucem ⁊ euangeliũ ſacramento ſe purgauit.

¶ Agericus virduneñ. epũs clarus habet̃.

¶ Radegundis francoꝝ regina vxor lotharij: claret ſanctitate: que poſt monaſteriũ intrauit.

¶ Leonardus heremita ſanctus cenomanenſis fuit.

¶ Colũbanus pat̃ venerabilis: clarus habet̃ in hiber nia: ⁊ poſt venit in burgundiã ꝯſtituens ibi mona- ſteriũ luxouienſe: ⁊ factus eſt in gentem magnam:

¶ Mons magnus in gallijs mugitũ dedit: diſciſſus ab alio mõte: ⁊ cũ hoibꝰ ⁊ eccl'ijs i rodanũ ꝑcipitat̃.

¶ Iſte ioannes reſtaurauit cimiteria martyrũ ⁊ eccleſiã bea toꝝ apl'oꝝ philippi ⁊ iacobi. In diebus ſuis multa ſigna ⁊ pro digia apparuerũt inſolita: ſignificantia cladem futurã: qualis nunq̃ fuiſſe putat̃. tandem poſt m̃ta bona opera morit̃: ſepul tus apud ſanctum petrum.

¶ Pugna ſcã orit̃ int̃ germanũ epm pariſieñ. ⁊ childebertum regẽ francie: quoꝝ quilibet certabat ad ſubueniẽdũ debilibus ⁊ pauperibus. Et quia vnus alium ꝑuenit: non modica ꝯcerta tio erat inter eos. O vbi mãſerunt hec.

¶ Acies ignee viſe ſunt in celo: de quibus gregoriꝰ in omelia Et de veſtibus quorũdã verus effluxit ſanguis. domus etiam cuiuſdam aſperſa ſanguine apparuit: ⁊ ſigna in vaſis que non potuerunt ablui.

¶ Fortunatus poeta italicus: ⁊ epũs pictauieñ. multa ſcripſit

¶ Iſte tyberius vir ſcũs fuit: miſericordiſſimꝰ mltas eccleſias reſtaurauit: eratq; tam profuſus ĩmũeribꝰ largiendis: vt vxor eius ſibi dicẽt: ꝙ dilapidator eſſet bonoꝝ imperij. Cui ille: Cõfido in dño ꝙ fiſco nro non deerit pecunia: ſi de his q̃ dñs nobis cõtulerit elemoſynas faciendo theſauros cõquiramus in celo. Et ſtatim poſt cũ vidiſſet crucẽ ſepultã in pauimento ait: Leuate tabulã: qr ĩdignũ eſt: vt crux pedibus ꝯculceẽ: q̃ debet cũ reuerẽtia ĩ pectoribꝰ ⁊ frõtibꝰ fideliũ poni: ibiq; maximũ repperit theſaurũ. Ipſe perſas vicit.

¶ Impatores.

Tyberius 2ꝰ an. 7.

¶ Iſte mauritiꝰ habuit filiã tyberij noĩe ꝯſtantiã: quã ei pr̃ eius tradidit cũ imperio dicẽs: Sit tibi imperiũ meũ cũ hac puella: vtere eo feliciť: ⁊ habe in mẽte equitatẽ et iuſticiã p̃cipua; eſſe ĩſignia optimi ĩperatoris: qbꝰ dictꝭ piiſſimꝰ tyberiꝰ expirauit. Mauritius aũt ſũpto ĩperio: mltũ vtiľ fuit reipublice: Tãdẽ cũ btõ gregorio nimis ꝺtrahẽt ⁊ mortẽ cõminareť: ꝯtra ſe diuinã prouocauit irã: meritꝭ tñ bti põtificꝭ h̃ punitꝰ fuit: eo ꝙ quottidie pro eo oraſſet fuit. n. expulſꝰ de regno: fugatꝰ ad inſulã q̃ndã: ⁊ ibi cũ vxore ⁊ duobꝰ filijs p̱ focã iterẽptꝰ ẽ. Si bñ ſuaſſꝫ doctrinã soceri ſui illũ añ pedes ſuos hũiſſꝫ proſtratũ: quẽ nũc ſup̱ ſe ſẽſit leuatũ. Tñ de eiꝰ ſaluatiõe ẽ bona ſpes propť cãm dictam.

Mauriciꝰ. a 20. grecus.

¶ Hermigildis filiꝰ regꝭ Wiſegothoꝝ ⁊ hiſpanoꝝ: ꝯuertiť de ĩfidelitate arriana ad catholicã fidem. A patre ſuo rege martyrizatus eſt.

¶ Hoſpitius ⁊ quidam Winnatus brito clarent in gallia ſanctitate.

¶ Joannes elemoſynarius clarus habeť eṗs alexandrinꝰ ſic dictꝰ propter elemoſynas q̃s faciebat. Quid vltra? qδ hũit hoc totũ dedit.

¶ Rethbaredus rex gothoꝝ: quẽ hiſtorie tradũt virũ fuiſſe virtuoſũ cum eſſet arrianus in concilio toletano. 74. patrũ conuerſus ẽ ad verã fidem ⁊ cũ eo tota gens gothoꝝ monitu ⁊ induſtria leandri epĩ hiſpalenſ. Magna gr̃a in pp̄lo barbaro: qui hucuſq; malã habuere famã: ⁊ nũc ſanctos habere incipiunt.

¶ Antiochia ſubuertiť per angelũ dei: qui ĩ veſte alba apparuit: ⁊ tm̃ vnꝰ vir elemoſynis vacans liberatꝰ fuit. Quidã dicunt ꝙ medietas ciuitatis ſubrupta fuit: ⁊ aliã vir ille precibus ſuis ſaluauit.

¶ Tunica dñi ĩcõſutilis rep̱ta eſt in ſaphat ⁊ in hieruſalem poſita.

¶ Inundatio pluuiaꝝ maxima fuit: ⁊ ita vt ſecũdũ diluuiũ crederet̃ iterũ venꝝ: ⁊ ſeqť mortalitas maxĩa in italia: q̃ dr̃ ĩguinaria.

¶ Anno mundi	5773	5783

¶ Pape

Bñdictus. a. 4. m̃. 1. δ. 8 Romanus.

Pelagiꝰ an. 10. m̃. 1. δ. 10. romanꝰ

¶ Anno xp̄i	574	584

¶ Iſte Benedictus multas ſuſtinuit ꝑſecutiones: ⁊ vidit mala gentis ſue propter famem: peſtilentiã: ⁊ hoſtes: quia lõgobardi totã italiam inuaſerunt: in quibus laboribus mortuus eſt: ſepultus apud ſanctum petrum.

¶ Iſte pelagius ordinatꝰ fuit abſq; iuſſione principis: ⁊ lõgobardi obſederũt romã: ⁊ vaſtatio magna fuit: ⁊ qδ male ĩchoatũ fuit ſub eo in peiꝰ proficiebat: propť tyrannidẽ barbaroꝝ ⁊ peſtẽ. Ipſe miſit gregoriũ ſcm̃ virũ ad diuerſa loca ĩ negotijs eccleſie expẽtiſſimũ. Tandẽ in peſte inguinaria moriť: ſepultꝰ apud ſcm̃ petrũ

Ciuitas antiochie ſuberſa per angelũ: vt ſ.

❡ Mirabilia quedã circa hec tpa ɔtigiſſe narrant. Cometa apparuit: puer quadrupes: ⁊ alter: duos vertices habens nati ſunt bizantij ſanguinee haſte ⁊ lux clariſſima p noctẽ totã videbantur: Puer naſcitur ſine oculis ⁊ manib⁹: qui a lũbis īfra erat ſicut piſcis. In nilo apud egyptum: duo animalia apparuerunt humane forme vir ⁊ mulier: horribilia aſpectu quaſi p vnum diem ſol a mane vſq; ad meridiem minoratus eſt de tertia pte: que oĩa aliqd noui ſolent ſignificare. Quidam putãt q prefigurarunt beſtialem ⁊ monſtroſum ſectã ſaracenoꝝ: que quaſi tertiã partẽ xpianitatis in breui corrupit: ⁊ non longe poſt hec tpa ſurexit.

❡ Letania maior īſtituit a ſcõ gregorio: ⁊ angel⁹ apparuit ſup caſtrũ adriani: Regina celi cantarũt angeli primũ ⁊c. ⁊ grandis illa plaga ceſſauit.

❡ Auguſtinus venerabilis monach⁹ vir ſcũs: cũ ioãne ⁊ mellito: ⁊ alijs mittit ad anglicos ɔuertendos. Nõ q ſepe fit mentio de diuerſis regnis ⁊ prouincijs: q crebro ɔuerſe ſint ad fidem: q2 nõ ſp in eis pmanſit fides propt diuerſas cauſas: ſic de anglia frãcia pſia ⁊ iudea In hoc ſigularit roma priuilegiata fuit: q2 ibi nũq; defecit fides petri.

❡ Furſeus vir ſcũs fili⁹ regis hibernie: clarus fuit habitus hoc tempore.

❡ Sangericus cameraceñ. eps claret.

❡ Marculpus abbas borcaſeñ.

❡ Goar vir ſcũs ſup rhenũ claret: Et mlti alij vtriuſq; ſexus hoies fuerũt digne memorie: Uide in regiſtro gregorij.

Focas annis .8.

❡ Iſte focas tumultu militũ factus imperator p dñm ſuũ mauriciũ occidit ⁊ alios plures: ⁊ q2 male incepit peius profecit: ⁊ peſſime compleuit: quia tempore ſuo romani grauiſſime cõtra perſas preliantes fugati ſunt: ⁊ mltas prouincias perdiderunt: ⁊ tandem ipſe ſuperatus ab eraclio occiſus fuit: ſicut fecit: ſic factumeſt ei more ſolito.

❡ Choſdroe rex pſarũ hieruſalẽ cepit ⁊ alias mltas ciuitates ⁊ valde attriuit chriſtianos: occiſis nonaginta milibus: ⁊ crux cũ zacharia patriarcha capiunt ⁊c. Poſt cum ſe deum putaret interficit ab eraclio: dicit q tante fortitudinis eracli⁹ fuit q leones ſepe proſtrauerit in arena.

❡ Phara virgo ſancta ⁊ nobilis: ⁊ frat eius.

❡ Pharo comes: ⁊ poſt melden. eps: ⁊ frat eius.

❡ Carnealdus eps lugduñ. claruerunt.

❡ Deſiderius eps vienneñ. mr ſanctus.

❡ Walbertus vir ſcũs etiã frat pharonis: diſcipulus bti colũbani: ⁊ ſcã blidethildis vxor pharonis: ⁊ ples diſcipuli eiuſdem ſci colũbani floruerunt. ſ. gallus euſtachius: attila: valaricus ⁊c. Audoenus hildemacus.

5793 | 5803

Gregori⁹ i⁹ ã. 13. m. 6. d 10. Roma

-nus ex patre gordiano ſenatore nobilis genere: nobilior virtute: ſed ſanctitate nobiliſſimus: ordinis ſciſſimi patris benedicti monachus digniſſimus.

❡ Seruus ſeruoꝝ dei: titulus totius humilitatis ſũmis pontificibus hic inſtituit: ⁊ permanet vſq; hodie.

494 | 604

❡ Iſte gregorius dr magnus propter plura que excellent habuit. ſ. potentias: diuitias: virtutes: nobilitatem: ſapiẽtiam ſanctitatẽ: famã: ⁊ experientiã: Nihil eñ in oĩ ſtatu latebat: puta q pene in oĩ ſtatu exercitatus fuit: ſub eo paulatim mala pteritoꝝ tẽpoꝝ quieuerũt: de eius incõparabili vtilitate: q̃ eccleſie dei vigilantiſſime pfuit: plures pſcripti ſũt libri. ſed ⁊ ipſe doctor principalis vnus de q̃tuor quãta ſcripſit: tota ſimul teſtis eſt eccleſia. Ipſe deniq; ſolus cũ btõ fabiano: poſt ſanctũ petrũ diuinitus in toto catalogo pontificũ romanoꝝ ad pontificatũ ẽ aſſumptus. Ipe plura inſtituit: vt p3 in eius regiſtro in canone addidit. Dieſq; nr̃os ĩ t. ⁊c. Deus in adiutoriũ añ initia horaꝝ dici iuſſit. Totũ officiũ eccleſiaſticũ ſtilo pulchriori et ordinatiori: ⁊ cõpendioſiori modo renouando cõpoſuit: qd permanet vſq; hodie. Et dicit gregorianum de omnibus officijs tam epoꝝ q̃; alioꝝ inferioꝝ prelatoꝝ ſiue ſubditoꝝ. Quid vltra? Quanta gratia emicuerit: quanto ſcie lumine predit⁹ fuerit: quantũ preſentibus ⁊ futuris exemplo operis ⁊ ſcripturis prodeſſe ſtuduerit: mortalis lingua aut vix aut omnino non poſſet explicare.

Hieruſalem capit a Choſre pſaꝝ rege.

De ciuitates capiunt ab eodem.

¶ Iſte eraclius ex parte bonam: ꝛ ex parte malam habꝫ in chronicis famã: quia in quibuſdam valde ſancte ſe habuit vt pꝫ in legenda de exaltatione ſancte crucis: q̃uo miraculoſe etiam vicit perſas ꝛ choſdrã occidit: ſed poſt victoriã ꝯuerſatus cum patriarcha iacobitarũ: cũ ipſo de fide diſceptauit volẽs eũ ad rectã fidẽ reuocare: ſꝫ prochdolor ab eo decept⁹ fuit: ꝛ icidit ĩ hẽſim monachelitarũ: in q̃ mortuus fuit: vñ pꝫ q̃ꝫ ſtultũ ſit cuilibet xpiano excedẽ ſibi a deo ꝯſtitutã regulã. Qñ.n. laici ĩtromittẽ ſe volũt de illis ꝛ ſimilib⁹ piculoſis q̃õnib⁹ fidei: ꝛ qñ clerici bellis ſe vltro ingerũt: raro aut nũq̃ꝫ bonũ ſortiĩ effectũ. Maneat qlibet in vocatiõe ſua: et exerceat ſe in his q̃ ſũt ſui officij: alioqn ſi ĩordinate procedit: ſpũs ſcũs aufert ſe ſine quo nemo qcq̃ꝫ boni põt pficẽ. Siĩe de ozia rege iuda: vt pꝫ. 2o palipo. 26. ꝛ ſũt exẽpla pl'ima quotidie. Verum iſta maledictio venit ſup eradiũ propĩ ſupbiã ſuã: qꝛ p⁹ illã victoriã paupes ſibi ſubiectos nimis ĩhũanĩ oppſſit qð deo ſp diſplicet: et fuit etiã poſt hec nimis infelix: ꝛ plura pdidit: Morĩ tandem infeliciter: hydropiſi ꝛ hereſi maculoſe infectus.

¶ Impatores.

Eradius an 31 h leones ſepe interfecit in arena

¶ Cumbertus eṗs colonieñ. ſcũs.

¶ Auſtregiſilus bituricñ. ſcũs.

¶ Sulpitius biturcieñ. ſcũs.

¶ Joannes tungrenſis ſcũs.

¶ Salaberga abbatiſſa mulier ſcã: duo monaſteria conſtituit.

¶ Braulio ceſar auguſtanus eṗs ꝛ doctor: clarus habetur.

¶ Feſtũ oĩum ſcõꝝ inſtituiĩ a bonifacio. 4⁹.

¶ Iſidorus hiſpaleñ. eṗs inter doctores notabiliſſimus: multa ſcripta reliquit grauia ſentẽtijs ꝛ auctoritate. hic vir ſtudioſiſſim⁹ vltra. 7o. ſectas hereticoꝝ enumerat: que cõtra eccl'iam dei ſucceſſu tp̃is ſurexerũt: ꝛ dãnati ſũt a ſcĩs pr̃ibus viciſſim vſq̃ꝫ ad tp̃a hec: Vide. 24. q. iij. c. quidã. Ipſe etiã macumetũ q in hiſpaniã venit capi iuſſit: ſed admonitus a diabolo fugit.

¶ Anno mundi 5813

¶ Pape

Sauinian⁹ an. 1. m̃. 5. Tuſcus.

Bonifaci⁹ 3⁹ m̃. 8. d̃. 28. Romanus.

Bonifaci⁹ 4. ã. 6. m̃. 8. d̃. 12. Marſ⁹.

Deuſdedit. ãnis 3 d̃. 20 Romanus.

¶ Anno xp̃i 614

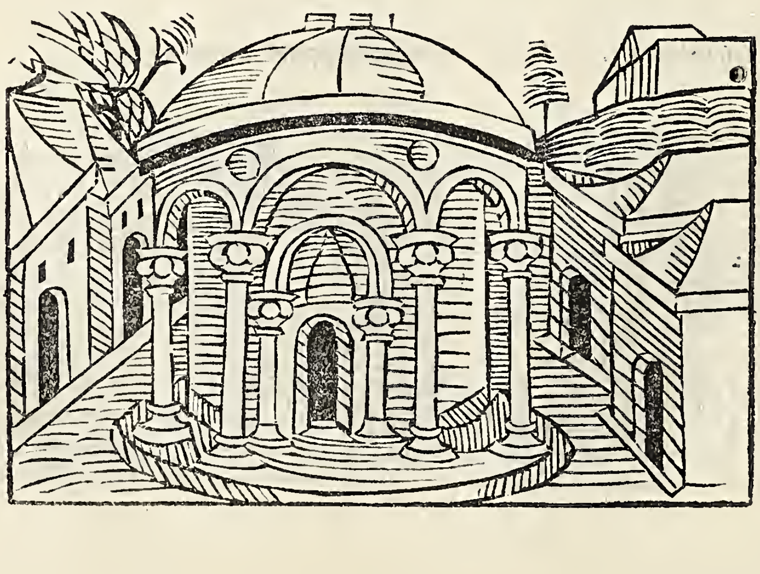
¶ Iſte ſauinianus ſtatuit pulſum campanarũ ad horas diei: Et qꝛ tenax fuit: ꝛ ſãcto gregorio detrahere nõ timebat ab eo percuſſus interijt: ꝛ hic eſt tertius de toto cathalogo pontificũ: qui formidabili morte ꝛ culpabili vita notatus ẽ vſq̃ꝫ huc.

¶ Iſte bonifaci⁹ ſtatuit vt nitidus pann⁹ ſuper altare poneretur.

¶ Iſte bonifacius ꝯſecrauit pantheon .i. templum oĩum deoꝝ vbi xp̃iaui piclitabanĩ a demonibus: ꝛ eſt pulchra ſiĩitudo q̃uo ſpũs ſcũs ex malis inſtitutis paganoꝝ ſcit eligere ſanctum exercitium deuotionis: quaſi medicina fiat ex veneno: vbi impij colebãt omnes demones: ibi chriſtiani colũt oẽs ſcõs: ſic ars deludiĩ arte.

¶ Iſte deuſdedit fuit vir ſciſſim⁹ dũ quendã leproſum oſcularetĩ: ſtatĩ mũdatus eſt: mĩta bona ſtatuit.

Pantheon Templum omnium deorum latine.

¶ Machometus deceptoꝛ oꝛbis: ꝓpheta falſus: nūcius ſatane: ꝑcurſoꝛ antechꝛiſti: cōplementū hereſum: ac totius falſitatꝭ
pꝛodigiū: circa hec tp̄a veſaniā ſuā oſtētare incepit. fuit enī magus ⁊ mercatoꝛ viliſſimus: ⁊ factus pꝛinceps latronū ſubtiliť
arabes ſibi attraxit: qui tūc valde ab eradio grauabanť: perſas vicit: ⁊ gentes alias multas quibus dedit legem ſuā dicēs
ſe eſſe ꝓphetam ſcīn: ⁊ a deo miſſū ⁊c. hoc eū docuit quidā ſergius apoſtata: tam a fide q̄ʒ a ꝯuerſatōe monaſtica: qui ipſā
legem compoſuit: hic velut alter ieroboam decem ꝑtes abſtulit domui dauid. i. eccleſie xp̄i: q2 pene totū mundū decepit.
Et niſi karolus ⁊ alij quidam pꝛincipes iuuante deo cultoꝛes eius coercuiſſent: totaliter fidē exterminaſſent: ſepius creuit
⁊ decreuit vſqʒ hodie. ſ. 1460. finem nouit deus.

¶ Dagobertus vir omnibus bonis moꝛibus cōpoſitus: rex francie fuit: cuius tp̄e eccleſia ſancti dionyſij pariſius diuini-
tus dedicatur.
¶ Sigibertus filius regis dogoberti: cū baptizareť a ſcō amando traiectenſi ep̄o: reſpondit amen clara voce: infans ad-
huc quadraginta dierum.

¶ Era machometi ipſa eſt albiger qua vtuntur pꝛecipue arabes ⁊ alij ſaraceni: eſt ſm̄ campanū anno xp̄i. 621 cum duo-
decim diebus poſt conceptionē eiuſdem xp̄i dn̄i noſtri: ita ꝙ inť xp̄i conceptionē ⁊ hanc eram cucurrerunt dies. 226932.
incepit feria q̄nta: quia chꝛiſti cōceptio erat feria ſexta. Et nota ꝙ ſaraceni vtunť annis lunaribus quoꝝ quilibet ꝯtinet. 12
lunationes equales: hoc ē. 354. dies ſaluo biſextili: nam in. 30. ān̄is habent. 11. biſextiles: quoꝝ quilibet hʒ. 355. dies
⁊ tunc redit ſicut a pꝛincipio.
¶ Nota lunatio pꝛeciſa. 30. annos habens lunares: reducit medias lunatōes ad ꝯſimile tp̄is initiū.
¶ Magnobodus andegaueñ. ep̄s vir ſcūs. claruit.
¶ Oſualdus rex noꝛmānoꝝ: angloꝝ: ſcotoꝝ: bꝛitonū: fuit vir valde ſanctus: ⁊ operibus miſericoꝛdie deditus: ⁊ vndiqʒ tri-
umphauit gloꝛioſe: eius bꝛachiū cū dextra manu: quibus elemoſynas fecit integrū ꝑſeuerat apud vꝛbem bembamburch.
Fuit enī interfectus a penda mercioꝝ rege: ſed poſtmodū oſomi frater oſualdi eundē penda interemit: ⁊ gentem mercioꝝ
adfidem chꝛiſti conuerti fecit: ⁊ pictos regno ſuo. i. anglie ſubdidit.

5823

Bonifacius 5⁹. an. 5. d 13. Cāpā⁹	Honoꝛi⁹ 1⁹ ā 12. m̄. 11 d 17. Cāpa

624 -nus

¶ Iſte bonifacius cōſtituit vt nullus de eccleſia extrahatur ⁊ vt acolitus nō audeat reliquias leuare: vnde pʒ quāta fuit olim deuotio in chꝛiſtianitate hoc tunc clericus pꝛohibebať qđ nūc etiā mulieres indifferenť faciūt ⁊ ceteri q̄cunqʒ ⁊c.

¶ Iſte honoꝛius fuit vir largiſſimus paupib⁹ quotidianas elemoſynas dedit multas: eccleſias in argento ⁊ auro oꝛna-
uit. hic ſtatuit apud ſcm̄ petrum fieri letanias: ⁊ clerū eru-
diuit: ⁊ ipſum honeſtiſſime oꝛdinauit.

¶ Alchoꝛanus liber cōponiť a machometo ⁊ tribus magiſtris ſuis: quibus diabolus ⁊ auctoꝛitatē ⁊ induſtriā miniſtrabat.
Pꝛimus magiſter erat quidam iudeus aſtronomus maximus: Secundus ioannes de antiochia hereticus: Terti⁹ ſergi⁹
arrianus: hi legem abominabilem confixerant: reſecantes quicq̄d arduū erat in credendo: ⁊ difficile in operando: ꝯceden-
teſqʒ oīa ad q̄ mūdani hoīes pꝛoni erant. ſ. gulam: luxuriā: rapinā: ⁊c. Vn̄ factū ē: vt per potentiā ⁊ dolū deciperent in bꝛe-
ui maximā multitudinē hominū beſtialiū: Et q2 lex iſta nimis inhoneſta ⁊ ꝯfuſa erat: quidam humana verecundia permoti
plura retractarunt: ac velut expoſitoꝛes rōnabiliter interpꝛetabanť aliqua nimis mendoſa: vnde quidam chꝛiſtiani etiaʒ lit-
terati hoc colludio decepti fuerūt: qui hiſtoꝛias tranſmarinas non viderunt. Quare aūt tam infamis hō legifer factus ſit
⁊ talem tradiderit legem duplex rō redditur. Pꝛima quia deus nō permiſit vt aliquis bone fame homo a diabolo aſſume-
retur: ⁊ legem saltē hūano modo rōnabilem traderet: ſicut nec olim niſi ſerpente vti permiſſus fuit quādo euā tētauit. Se-
cunda q2 machometus ſūme arrogans fuit: iō quicquid deſiderabant carnales conceſſit: iam ſic: iam aliter diſpenſando.
Et ex hac colliſione doctrinarū variarū ⁊ cōtrariarū: totus liber confuſus eſt: nec aliquo mō concoꝛdabilis. Demū idem q̄ſi
coactus reſpondit: ꝙ duodecim milia v̄ba eſſent in alchoꝛano que mendacium continerent: cetera in veritate perſiſterent.

Imperiū romanoꝝ circa hec tpa vbiqꝫ in orbe terrarū cepit deficere irrecuperabiliter. Nam in oriente ſaraceni: ⁊ in occidente gothi: dominia ſibi aſſumpſerūt ⁊ deinceps tenuerunt. Item ſaraceni de exercitu imꝑatoris intfecerunt centūqnquagīta milia pugnatoꝝ: Et hic iterū maximū habemus exemplū: ꝙ nihil ſtabile eſt ſub ſole: qn̄ etiā tanta defecit poteſtas ⁊ prudentia: Cauſa huius diuerſimode aſſignat̄. Quidā dicunt: ꝙ hoc fecit inſatiabilis romanorum auaricia: qui ſibi ſubditas nationes iugo ſeruitutis intollerabili opprimebant: qđ oibus principibus ⁊ prelatis timendum eſt: quia q̄ꝫdiu romani odiebant auariciam: ⁊ dilexerunt equitatem: dominium orbis habuerunt. Alii dicunt ꝙ hereſis orientalium hoc fecit: vbi cōmuniter imperatores habitabant: ⁊ ſepe cum peruerſis ꝑuerſi facti ſunt: Nec eſt quicq̄ꝫ ꝙ ita nequeat occaſui ſubiacere q̄ꝫ vera religio: ſed neqꝫ in principe aliquid lucidius q̄ꝫ recta fides. Alij dicunt ꝙ cauſa huius defect⁹ fuit ſuꝑbia dn̄oꝝ: qui ſubiectos deſpiciebant: canes aut aſinos nuncupādo: vel ſiſiter: propt̄ qđ pudore ⁊ dolore incitati: erexerūt ſe ⁊ fecerūt qđ cernimus: Forte omnes he ſimul ſūt vna cauſa: qꝛ per qđ aliqd naſcit̄: per eius oppoſitū deſtruit̄: ⁊ ſic iam omnes quatuor monarchie defecerūt: ⁊ non reſtat alia niſi antixpi: cuius aduentum deus nouit. Interim dominia diuerſimode hincinde variant̄ in particulari ⁊c̄.

Imꝑatores

Dagobertus rex francie interfecit anglicos: qui tunc ſaxones dicebant̄: omnes excedentes menſurā gladij ſui. Putāt quidam: ꝙ hec crudelitas francoꝝ fuit cauſa eterne inuidentie ⁊ diſſentōis angloꝝ ꝯtra francigenas: nō ſine damno vtriuſqꝫ vſqꝫ hodie: Mittat pius dn̄s ſpm̄ pacis inter eos ⁊ alios.

Aidanus eps̄ claret in anglia ſanctitate: diſcipulus ſancti columbani.

Eligius aurifex ſcūs vir: pr̄ fuit ſpūalis iſtoꝝ qui multa monaſteria fundarunt in francia: omnes ſancti.
Tepuit fides in oriente: ⁊ feruet hic in occidente.
Ado. Rado. Dado. Remaclus.
Agilis abbas ſanctus: Reſbaris monachus primus.
Erubertus rex anglie: primus idola ibi deſtruxit: ⁊ girebotus gothoꝝ rex iudeos ad fidem conuertit.
Aurea ſcā abbatiſſa pariſius claret prefuit. 300. puellis iuſſu eligij viri ſancti.

Anno mundi 5833

Pape

Seuerin⁹ ā. 1. m̄. 8. đ. 28. Romā⁹-natia

Ioānes 4⁹. ā. 1. m̄. 9. đ. 18. De dal-matia

Theodor⁹. 1⁹. ā. 6. m̄. 5. đ. 8. Gre-cus

Anno xp̄i 634

Iſte ſeuerinus fuit vir benignus ⁊ ſcūs: amator cleri: erga pauperes largus erga regimen eccleſie diligens: quā in ꝑdijs ⁊ ornamentis mirabiliter ampliauit: Suo tpe quidā mauric⁹ cum ſuis ſatellitibus eccl̄ie theſauros diripuit: infelix ſacrilega non verit⁹: miraculū grande: Nam cum totam vrbem incitaſſet ꝯtra erariū lateranenſe: null⁹ potuit epiſcopiū nō dico infringere: ſꝫ nec intrare qdē: Qđ videns pace ſimulata: tandem ꝑfecit quod intendebat: accipiēdo qꝫ pro ſuſtentatōe pupilloꝝ ⁊ viduarū ⁊ pauperū: xp̄ianiſſimi iperatores illic poſuerant: ſed omnia infeliciter perierūt. Eraclius fuit particeps ſacrilegij huius factus: cui miſit ꝑtem de pecunijs elatis Sed o q̄ꝫ multipliciter pro huiuſmodi damnificati fuerunt.

Iſte ioannes multa milia hominū ꝯſeruitute redemit eccleſie theſauris: pia motus intētione ꝑ hiſtriam et dalmatiā. hic fecit adduci reliquias ſcōꝝ vincētij ⁊ anaſtaſii ⁊ alioꝝ martyrū ⁊ rome collocauit.

Iſte theodorus ſuper oēs miſericors fuit ⁊ largiter benignus: paupeꝝ amator. Iſte ſtatuit cereum benedici ī ſabbato ſcō ⁊ paulū ꝯſtātinopolitanū epm̄ qui aperte catholicos cruciauit anathemate pertulit.

Miraculum.

Sub hoc ioanne fuit quidā noīe Rothari: rex lōgobardoꝝ: qui poſtq̄ꝫ de hac luce migrauit: ſepultus eſt iuxta baſilicā bti ioannis baptiſte: cum multis ornamētis: Que dū quidā cupiditate habendi: nocte apperuiſſet ſepulchrū ipſius regis ⁊ oīa ſuſtuliſſet a btō ioanne baptiſta: ꝑ viſionē horribilē territus eſt: ⁊ prohibitus eſt ab ingreſſu eius eccleſie: Sicqꝫ ſemꝑ repulſus eſt ab ea: nec vnq̄ꝫ amplius potuit igredi: Qđ actū fuit: qꝛ ille rex lꝫ fuiſſet non recte credēs: tn̄ btō ioanni baptiſte ſe plurimū cōmendauerat.

¶ Nota diligenter ꝙ multa mala ſequunt̃ qñ dñium turbatur: hoc ſup̃ de aſſyrijs ⁊ medis ⁊ perſis clare patuit: ⁊ grecis ⁊ alijs ſilr̃: ⁊ crebro de romanis: ſed h̄ pcipue: nã ſaraceni affricã ⁊ ſiciliã inuadentes: cũ non eſſet q tyrãnidi eoꝝ reſiſteret etiã hiſpaniã ſibi ſubiugarũt: vndiqꝫ xpianũ nomen delendo: in qua turbine multi martyres effecti ſunt: q ꝯſtãtes pmanſerunt: ⁊ fuit tribulatio magna. Turbato. n. dñio: mali hoies aſſũmũt audaciã malefaciendi: ⁊ ſe ⁊ alios depꝛauandi in vita ⁊ doctrina: ⁊ ad ppl̃s ⁊ ad pꝛincipes coꝛrumpendos: ⁊ eſt reuera hoꝛrendum ſpectaculum qualiter miſerabilis iſte mundus agitatur ſine intermiſſione: an non ſatis durum eſſet poſt laboꝛes ⁊ erumnas: tandem moꝛtis dñio ſubiacere: niſi etiã tot cladibus ⁊ terribilibus plagis continue laniari: Non ſufficit humano generi ſemel a deo damnationis diram accepiſſe ſententiã: niſi ⁊ plurimas ſibi peccando ſupaddat. Solũ igit̃ peccatũ eſt cã miſeriarum harũ: diuina ſeueritate iuſte ſe vindicante: Verũ nemo ſic cogitet: quaſi hec digna ſit tributio pro tãtꝭ piaculis: ſed reſpectu futuroꝝ que peccatoꝛibus debent̃: iſta ſunt quaſi quedã ſuauia pꝛeludia: O qs finis illoꝝ qui non credunt: ſi etiam tanta hic patiunt̃ electi.

Cõſtantin⁹ 3⁹. an. 27.

¶ Iſte conſtantinus fuit fili⁹ ꝯſtantini filij eraclij: q quarto menſe imperij ſui a nouerca ſua veneno extinctus fuit: ⁊ ideo quia bꝛeue tempus rexit non fit mentio de ipſo. Iſte aũt conſtantinus ſucceſſit ei: nouerca illa cũ ſuis exliata ẽ: ⁊ fuit peſſimus tyrannus ⁊ hereticus: doloſus ⁊ totus inuidus: ⁊ catholicis infeſtus: nec martino pape pepercit: Cõtra longobardos exercitũ ducẽs ſuparus eſt: ⁊ romã veniens cum reuerenter eſſet a vitaliano papa ⁊ ciuib⁹ ſuſceptus: nõ retribuit iuxta bñficia ſibi impenſa debitã viciſſitudinem ſicuti decet pꝛincipẽ: inſup ⁊ tyrannidẽ magnã ⁊ ſacrilegia perpetrauit: oĩa pulchꝛiora deijciendo ⁊ tranſpoꝛtando: quare tandem in balneo a ſuis militibus: qui eius maliciã noluerũt diucius tolerare interfectus fuit: ⁊ ſic miſerabiliter viuens infeliciſſime moꝛtuus eſt: ſolito moꝛe ſacrilegoꝝ ⁊ tyrãnoꝝ: deo iuſte iudicante ſuos.

¶ Iudocus filius regis bꝛitãnie heremita ſanctus claret.

¶ Hieruſalẽ capta fuit a machometiſtis: qbus hunar⁹ pꝛefuit: q in loco antiq templi nouũ erexit ſupſtitioſũ ⁊ pꝛophanum ablata pꝛius cruce.

¶ Londoalus vir ſcũs claret: qui beatũ lambertũ docuit.

¶ Reginulpha virgo ſcã claruit in gallia.

¶ Seuera abbatiſſa ibidem ſoꝛoꝛ eius.

¶ Gertrudis cognata eoꝝ.

¶ Et ſcũs foꝛſeus cũ duobuſ fratribus. ſ. foilano ⁊ vltano oẽs filij regis hibernie venerũt in gallijs ſancti.

¶ Arnulphus vir btẽ vite pr̃ pippini: dux lothoꝛingie: demũ heremita: poſt ep̃s metenſis: ei⁹ vxoꝛ ſcã doda treueris incluſa xp̃o vacabat.

5843 — 5853

Martin⁹ 1⁹ an. 6. m̃. 1. d̃ 26 Tuſc⁹

Eugeni⁹ an. 2. mẽ. 8. d̃. 22. Romã⁹

Vitalian⁹ ã 14. m̃. 6. d. 2 Cãpanus

614 — 654

¶ Iſte martinus ſanctus ẽ ⁊ foꝛtit pꝛo fide agonizauit: dũ quidã eum extracto gladio interficere vellet: adhuc ante altare ꝯſtitutuꝫ: ſtatim cec⁹ efficit̃: ipſe ꝯuocata ſynodo in vꝛbe dãnauit ſyrũ alexandrũ ſergium: pirrũ: ⁊ paulũ hereticos: quare conſtãtin⁹ eum in exiliũ miſit: eius feſtũ agit̃. 12. nouembꝛis.

¶ Rodoaldus ep̃s treuereñ.

¶ Iſte eugenius ſanctiſſime vite fuit omnibus amabilꝭ ⁊ benignus: ſepultus apud ſanctum petrum.

¶ Iſte vitalian⁹ cantũ romanoꝝ cõpoſuit: ⁊ in oꝛganis ꝯcoꝛdauit: ipſe etiã habuit gratiã impatoꝛis: q ſuis pdeceſſoꝛibus offenſiuus fuit: tñ poſtea nõ ſic pmanſit: nec vſqꝫ huc potui iuenire: ꝙ vnq̃ꝫ eccleſia romana habuit plene p⁹ moꝛtẽ ꝯſtãtini magni dñiuꝫ vꝛbis ⁊ alioꝝ q̃ ipſe ꝯtulerat: niſi foꝛte tpib⁹ quoꝛũdã pijſſimoꝝ pꝛicipũ paucoꝝ: imo iſte vitalian⁹ pꝛo magna gr̃a accepit ꝙ impatoꝛ iſte peſſim⁹ p̃uilegia eccl̃ie ꝯfirmaret: ⁊ tñ p⁹ infregit.

¶ Foꝛſeus latiniacum cenobiũ fundauit: Et foillanus foſſenſe monaſtariũ erexit: dono ſcẽ gertrudis: vbi idem martyrio coꝛonatus quieſcit.

¶ Sigibertus rex francoꝝ duodecim monaſteria fundauit: Et fit magnus fructus in francia ⁊ anglia per ſcõs viros.

¶ Nauta quidam negando pauperi panem: hac pena percutitur: vt omnes eius panes in lapides conuerterent̃: ſic idem pauper ei impꝛecabatur.

¶ Et ſcũs clodolphus eius filius: ep̃s meteñ. Dicũt quidã ꝙ fuit auus karoli magni: ſed hoc maro nõ admittit: necrõ tẽpoꝛis ꝯſonat: ſed Karolus marcellus fuit pater pippini: illius qui erat karoli magni pater.

¶ Ignis cecidit de celo ⁊ iris magna apparuit: vt putarent hoïes ꝯſummationē ſeculi aduenisse: ⁊ ſigna ingētia fuerunt ita ꝙ areſcebant viuentes pre timore: propter tonitrua: ⁊ fulgura ⁊ ictꝰ eoꝝ maximos: ⁊ aqꝝ inundatiōes incomparabilit exceſſiuas: ⁊ periit īnumera hominum ⁊ animalium multitudo: ⁊ ſequitur peſtilētia grauiſſima cū ſigno ire dei. Cunctiſ enī viſibiliter apparuit: ꝙ vnꝰ angelus bonꝰ: ⁊ vnꝰ malus Romam nocte circuirent: ⁊ quot vicibꝰ domꝰ aliqua percutiebatur tot ex ea ſequenti die interibant. Tot tunc moriebant̄: vt etiā parētes cū filiis: frēs cū ſororibꝰ vnanimit̄ in feretro poſiti ad tumulū portarent̄. Sepe huiuſmodi ſigna oñdit dñs piiſſimus: ad terrorē peccatoꝝ. Sed vtinā. exēplis aliorum terreremur: vt a peccatis deſiſteremus. Dicūt quidā ꝙ hec peſtilentia facta ſit tpe benedicti ſecundi.

¶ Imperatores.

Coſtantinꝰ 4ꝰ filꝰ ꝯſtā tini ā 17.

¶ Clodoneus rex francoꝝ irreuerent̄ corpꝰ ſci dionyſii diſcooperiens: ⁊ os brachii eius fregit: ⁊ furtiue deportauit: ob qd̓ in amentiā verſus fuit.

¶ Iſte ꝯſtantinꝰ fuit catholicꝰ ⁊ bonꝰ zeloſus ꝑ oīa ꝯ̄ hēticoſ. Eccłias repauit: ⁊ greciā romāe eccłie recōciliauit. Synodū ſextā ꝯgregauit: in q̄ ꝑmiſſū eſt grecis preſbyteris vxoribꝰ legittimis vti: ac ceteris orientalibꝰ: ſed occidentalibus nequaq̄: quia celibatum voluntarie tpe gregorii. ⁊ ante ſuſceperūt. Et eſt hic mature aduertēdū quantū bonitas ṗncipis valeat ad bonū ⁊ quietū eccłie ſtatum ⁊ fidei promotionē ⁊ econtra q̄tū malicia ṗncipis noceat. Hoc iſti duo cōſtantini. ſ. pr̄ ⁊ filꝰ clariſſime oſtendunt. Veruꝫ ꝑmittente deo: ſaracenis ⁊ bulgaris reſiſtere non valuit ſed cum eis pacem fecit: annua tributa ſoluendo: ita inualuit illa maledicta ſecta. Tandem bona potitus morte tranſiuit ad xp̄m ſepultus in conſtantantinopoli.

Sexta ſynodꝰ ꝯſtātinopol. 892.

¶ Nota ꝙ ſex ſūt ſynodi ṗncipales: quarū auctoritas eſt par euangeliis: qꝛ euangelica veritas per eas declarata eſt ꝯtra ſex ṗncipales hereſes: q̄ nimis inualuerūt ꝯtra eccleſiā: propt̄ hereticoꝝ ſubtilitateꝫ ad decipiendū ſimplices. ⁊ tyrannidē ad affligendū ꝯſtātes: ⁊ terrendū puſillanimes. Iſta autem ſexta dānauit hereſim monechelitarū: qui vnā volūtatem ⁊ opationē in xp̄o dixerunt.

-primū ꝯtra hēſim monechelitarū par in auctoritatibus q̄tuor principalibꝰ ꝓbabitis.

¶ Caſaria regina pſarū clam ad ꝯſtātinopolim venit: ⁊ ſe baptizari fecit: qd̓ rex audiens mādauit vt rediret: ſed illa noluit donec pacifice veniēs: cū .40. militibꝰ baptiſma ſuſciperet. Nouit dñs q ſunt eius. Maluit mulier ſcā gl'iam tantā abiicere: q̄ꝫ xp̄i paupṫate nō inſigniri. Quis eā hoc docuit in medio nationis praue?

¶ Anno mundi 5863 — 5873

¶ Pape

Adeodatꝰ ā 4. m̄. 2. d̓. 5 Romanꝰ

Domnus ā. 3 mē. 2. d̓. 5. Romanus

Bonifacius an. 4. m̄. 4. Romanus.

Agatho ā. 2 m̄. 6 Siculus.

¶ Anno xp̄i 664 — 674

¶ Iſte Adeodatus tante fuit benignitatis: vt oēꝫ hoïeꝫ a magͦ. vſq̄ꝫ ad minorē a ſe ꝯſolatū dimittēt: ſepultꝰ apud ſcm̄ petrū: Eiꝰ tpe corpus ſci bn̄dicti: ⁊ corpꝰ ſororis eiꝰ ſcē ſcolaſtice trāſferunt̄ d̓ mōte caſſino ad monaſteriū floriaceñ. hoc gallici dicunt: Sed italici oīno ꝯtradicunt: ꝙ adhuc ſit in caſſino monte. Maneat pietas: ⁊ reuelabit̄ veritas.

¶ Iſte domus decorauit illuꝫ locūꝫ ante baſilicam ſancti petri q dicit̄ paradiſus ſepultꝰ ibidē

¶ Iſte bonifacius nō hētur in quibuſdā libris: ⁊ ſequēs dicitur bonifacius ſextus hic dicitur ſm quoſdam ꝑfeciſſe paradiſum apud ſanctum petꝝ Rōnem huiꝰ diuerſitatis nō repperi.

¶ Iſte agatho vir ſcūs fuit: dū leproſū quendā oſcularet̄ ſtatī mūdatꝰ ē: Ipē recōciliauit eccleſiā rauēnatā: q̄ diu fuit rebellis: ⁊ nunc ad obediētiā romane eccleſie rediit: edocta ꝙ nō ē leue ꝯtra ſtimulū calcitrare. Ipſe ēt de ꝯſēſu ṗncipis iuſſit celebrari ſextā ſynodū: vbi greci redierūt ad obediētiā ap̄lice ſedis pꝰ plagas varias: qꝛ tale vnuſq̄ſq̄ꝫ repperit ſuū iferiꝰ: q̄lem ſe exhibet ſuo ſupiori. Qui bn̄ obedit deo ⁊ p̄latiſ ſuis: ille ſilr̄ bonū ī ſubiectiſ ſuis iueniet obedientiā ⁊ ecōtra: Hec ē lex diuine iuſticie

¶ Iſte iuſtinianus fuit bon⁹ prudens ⁊ largus: ⁊ romanū imperiū nō modice ampliauit: eccleſiaſtica officia q̄zplurimū ho‐ norauit multas leges ꝯdidit: ſed poſtea deprauatus cū ſextā ſynodū infirmare voluiſſet: ⁊ eccleſiā turbare: decimo anno ſui imperij a leone patritio ⁊ tyberio gallinito p̄triarcha capt⁹ fuit: priuatuſq; naſo ⁊ lingua: regno expellit̄: ⁊ apud criſonā exilio relegatur: ⁊ fit magna turbatio in eccleſia propt̄ ſciſmaticos ⁊ hereticos. Nota ꝙ q̄n ſūmis dominijs fuīt violentie tunc errores multiplicantur: quia non eſt qui errantes corrigat: ⁊ a malo cohibeat: hoc valde ſepe experta eſt eccleſia: vn‐ de ſcā eſt altercatio int̄ leonem ⁊ tyberiū: ⁊ p̄ualuit tyberius: ⁊ leonē abſciſo naſo exiliauit anno tertio imperij ſui: ⁊ re‐ gnauit pro eo: Iuſtinianus autem fugit ad ſaracenos ⁊ bulgaros: qui eū reſtituerunt imperio: occiſis leone ⁊ tyberio: q̄ hērticis fauebant: ⁊ tūc idē iuſtinian⁹ reconciliauit ſe gremio ſcē mr̄is eccleſie: ⁊ valde penituit: Sed q̄z nimis crudelit̄ vindicauit ſe contra aduerſarios ſuos: ita vt etiam innocentes pueros eoꝝ vellet interficere: ideo interfectus fuit cū filio a philippo quem exulauerat.

Iuſtinian⁹. 2⁹. fi. ꝯſtan tini an. 10.

¶ Bulgaroꝝ regnū exorit̄ q̄d valde attriuit imperiū: a ſcythia egredientes thraciam inuadunt.

¶ Callinitus marinū ignem inuenit: ⁊ romani ſaracenoꝝ naues cōbuſſerunt.

¶ Theodoricus rex frācoꝝ multas fecit tyrānides: p⁹ victus a pippino.

¶ Stella magna apparuit in oriente: ⁊ magna peſtilentia ſequit̄: ⁊ mons quidā in campania eructauit ignem.

¶ Sancta berta martyr ⁊ abbatiſſa claret in gallia.

¶ Cathildis regina francie poſtea monacha.

¶ Seneſius lugdunen̄.

¶ Proiectus ⁊ marinus martyres cū ſeruo ſuo.

¶ Marcelēdis virgo ⁊ mr̄: pro v̄ginitate miracul̄ claruit

¶ Rex adiulfridus fit monachus: poſt ep̄s ludifriden̄.

¶ Amatus exulatur.

¶ Theodorus archiep̄s angloꝝ.

¶ Leodegarius auguſtudunen̄.

¶ Chilianus ep̄s ſanctus:

¶ Vigilius antiſiodoren̄.

¶ Andoenus rothomagen̄.

¶ Lufredus heremita.

¶ Wilibrordus cū. 12. ſocijs venit de āglia: poſtea ep̄s traiecten̄.

¶ Pippinus primus dux francoꝝ multas victorias habuit ⁊ friſones ſuperauit: fuit ſide catholicus: ⁊ eccleſie dei ſp̄alis defenſor: Verū in vno exceſſit: ꝙ adulteriū cōmiſit ad tēpus hic habuit caſtrum colonie: q̄d dictū fuit capitoliū: ⁊ eſt nunc eccleſia b̄te marie: quā venerabilis plectrudis regina frācie vxor ipſius fundauit: ⁊ cultui regio exornauit. Item pippin⁹ friſones ad fidem duxit.

¶ Floruit etiam hoc t̄pe ſacra virgo noitburgis filia ipſorū: cuius corpus colonie quieſcit multis miraculis coruſcans.

¶ Hiſpani circa hec t̄pa magnifice ꝯtra ſaracenos bellare incipiūt: ⁊ diuinitus adiuti trā p̄uam reſpectiue ꝯtra totā affricā defēſarūt: glorioſo ap̄lo iacobo eos adiuuāte vſq; i p̄n̄s. vide gnālē hiſtoriā hiſpanie: repies ſolēnē cathalogū militū xp̄ianoꝝ

¶ Eddiltrudis regina anglie q̄ tribus viris nupta virgo ꝑmanſit: ⁊ alij plures ſancti: vide in ſpeculo.

5883 | 5893

Leo 2⁹ ā. 3 m̄ 10. d. 17 Siculus

Benedict⁹ 2. an. 2. m̄. 10 Romanus.

Ioānes 5⁹ ā. 6. d. 10. Sirus.

Zeno ā. 2. m̄ 11. d. 9. Ro manus.

Sergi⁹ 1. ā 9. m̄ 8. d 10 Syrus.

684 | 694

¶ Iſte leo vir ſcūs fuit greca ⁊ latia li‐ gua ſufficient̄ eru‐ dit⁹ eloq̄ntie quoq; ſingl̄ar̄: erga pau‐ pes n̄ ſolū mēt̄ pie tate: ſ; ēt ſtudij la‐ bore ſolicit⁹. h̄ ꝯſti tuit pacē dari poſt agn⁹ dei: ⁊ vt pro vſu pallij archiep̄s nihil ꝑſoluē teneat̄ Ei⁹ feſtū agit̄. 28. iunij: ſepult⁹ i eccle ſia ſancti petri.

¶ Iſte benedictus fuit p oīa v̄tuoſus: ⁊ vita ei⁹ concordat cū noīe: Eius tēpo‐ re fuit maxima pe‐ ſtilentia. h̄ ab impe ratore piiſſimo fa‐ ctus eſt papa. ſepeq;. iſte honor ſcūs ē imp̄atoribus ab eccleſia: propter cauſas varias pro tempore occurren‐ tes.

¶ Iſte ioan‐ nes fuit vir ſtrēnu⁹ mo‐ deratiſſimuſ ⁊ ſcia redimi tus de antio chia.

¶ Iſte zeno fuit vir valde ſcūs: q nec vnq; ſe cāis actibuſq; ſecl̄ari bus imiſcuerat. erat. n. aſpectu angelic⁹ canicie venerād⁹: mori‐ bus quiet⁹: religioſe vite: ſermōe veridic⁹: aīo ſimplex: Hic electuſ fuit ꝯcordit̄: ēt laicis ꝯſentientib⁹ magna. n. diſſentio erat: q̄z cler⁹ intendebat in petrū archip̄ſbyte‐ rū: ⁊ exercitus i theodorū p̄lbyte rū: ſed ſp̄us ſcūs omnia tandem vota ꝯcordauit i iſtū digniſſimū.

¶ Iſte ſergius magne ſcitat̄. ⁊ cōmēda bilis vite fuit: ⁊ in electōibus ei⁹ mag̃ diſ ſentio fuit: nā vna ꝑs cleri elegit theo‐ doꝝ archip̄ſbyterū: alī a paſcalē: ſ; volē‐ te dn̄o tandē i hūc venerabilē virū ꝯue‐ nerūt: h̄ corp⁹ ſci leonis primi tranſtulit Wiſenbuch reuelante ſibi deo: Ipſe ēt inuenit magnam ꝑtem ſcē crucis in loco obſcuro: ⁊ regē anglie q ⁊ ſaxonū bapti‐ zauit: Agn⁹ dei ter cantari iuſſit ad miſ‐ ſam: Et idem reduxit ad vnitatē ſynodū aqlegien̄. q noluit recipe ſextā ſynodum conſtantinopolitanā: ⁊ fuit grande ſciſma in eccl̄ia dei: q̄z duo vl̄ia concilia contra ſe diſſentiebant: ſepult⁹ apud ſcm̄ petꝝ.

¶ Sanctus lápert⁹ fili⁹ Apri comitis post multa opera ſcitatis martyrio ꝯſūmatus eſt a dodone duce aranie: quia dixit ꝙ ſoror eius alpadia non eſſet legitima vxor pippini: quia eam duxit cōtra fas viuente adhuc plechtrude. Hic eſt zelus helie ꝛ io annis.

¶ Imperatores

¶ Weſphalia incepit ꝯuerti ad fidē circa hec tꝑa: vbi primum predicti duo eualdi. ſ. albus ꝛ niger ꝑdicauerunt: qui poſt martyrizati fuerunt in comitatu de hoia: xp̄i bremenſē ciuitatē. Corpora eorum tranſlata fuerunt colon ie.

Iden qui ſupra iteaato.

Leo 2⁹ inuaſor imperij ā. 3.	Tiberi⁹ 3⁹. inuaſor imperij. an. 7.	Iuſtinianus fi. ꝯſtantini. an. 6.

¶ Beda venerabilis pſbyter ꝛ pr̄ grauiſſime auctoritatis claret in anglia: Multa ſcripta ꝛ hiſtoriā valde famoſam reliqt. Fidelis laborator in eccleſia vſqꝫ in ſenectutem ꝛc̄.

¶ Sancta oda duciſſa aquitanie claret.

¶ Eubaldi duo ſci pſbyteri ꝑdicatōis gr̄a de anglia venerunt in Weſphaliā: ꝛ i villa q̄dā laer dicta ſuis ꝑcibus fontem de rupe traxerūt: ꝛ campum ſanctū ſic dictum vſqꝫ hodie conſecrarunt in vſus pauperū vbi ſepe mira ꝯtigerūt ꝑr̄ teſtamentū ſcōꝝ volentib⁹ facere: ꝛ horribilit̄ plagati ſunt: Et vocant̄ ibi vulgariter dn̄i noſtri de ſcō campo uel prato.

¶ Romani multos ſaracēnos interfecerūt hoc tꝑe.

¶ Rex anglie q ꝛ ſaxonū quia ſaxones angliā obtinuerūt: ꝛ iō nomen inſule mutatū fuit: hic venit romā: ꝛ a ſergio baptizatus ſtatī moritur euolando ad xp̄m.

¶ Friſia conuertit̄ ad fidē chriſti: vbi primū ꝑdicauit ſanctus Wilibrordus eps̄ traiectenſis.

¶ Michaelis ſci archangeli tēplū in mari cōſtituit̄: ſic̄ in gargano.

¶ Sanctus hubert⁹ tranſtulit ſedē epalēꝫ cū corpore ſci lamberti ad leodium.

¶ Sciſma ſeptimū eccleſie fuit int̄ ſyſinniū ꝛ diſcotiū: quod fuit cōtinnatū ꝑ ſucceſſores eoꝝ: Et fuit grandis perturbatio i eccleſia: qꝛ tam in imperio q̄ꝫ in papatu fuit altercatio ſcandaloſa.

¶ Anno mundi 5903

¶ Pape

Leo 3⁹ an 2 m̄ 9. Romanus:	Ioānes 6⁹. mr̄. ā. 3. m̄ 2 d. 23. Grec⁹	Ioānes 7⁹ ā 3. m̄. 7. d. 1 8. Grec⁹	Syſinni⁹ d 20. Syrus	Cōſtātin⁹ 1. an. 7. d. 15 Syrus.

¶ Anno xp̄i 704

¶ Iſte leo fact⁹ fuit papa ꝑ ꝓuinciū romanoruꝫ ꝛ non ponit̄ in cathalego pontificū: forte propter malū introitū: et ſequens dicit̄ leo terti⁹: nihil tamē male egiſſe ſcribit̄: nec papa fuiſſe.

¶ Iſte ioannes ſextus vir ſcūs fuit: ꝛ mr̄io coronat⁹ ē: ſed a quo aut ꝓpt̄ quam cām non inuenit̄ in hiſtorijs ignorat̄. Putat̄ tamē a ducibus lūbardoꝝ. ſ. bn̄uentano aut ſpoletano pro defenſiōe iurium eccleſie. vterqꝫ enim iſtorum vexabat eccleſiam ꝛ terras eius: qꝛ vicini fuerunt: ꝛ multos ceperūt: ſepultus apud ſanctū ſebaſtianū ad cathacumbas.

¶ Iſte ioannes ſepti m⁹ eloquētiſſim⁹ fuit: facundia ꝛ erudit⁹ ſcia Oratoriuꝫ btē marie ꝯſtruxit: in quo ſepultus eſt.

¶ Iſte ſyſinni⁹ parū ſupuixit ꝛ habuit ſciſma ꝯtra diſcotiū ꝛ ꝯtinuat̄ nihilomin⁹ poſt int̄ bonifaciū ꝛ diſcotium: Tandē mortuo diſcotio q ꝑ vim tenebat papatum: bonifaci⁹ reſtituitur: Nec fit de his memoria: qꝛ forte ꝑꝑ ſciſma i dubiū venit: an eēnt veri ſucceſſores btī petri: Et fuit tribulatio in ecclia vndiqꝫ: int⁹ pugne: foris timores: ꝛ econtra.

¶ Iſte ꝯſtātinus fuit vir mitiſſim⁹ ꝛ ita benign⁹: qd̄ ab oib⁹ amabat̄: Ipē iuit vlt̄ mare ꝯſtātinopolī ad iuſtinianū imꝑatoreꝫ ꝛ cuꝫ magno honore receptus fuit: ꝛ philippū tāq̄ hēticū excōicauit: qꝛ imagines ſcōꝝ deleuerat: ſepult⁹ apō ſcīm petrū: H⁹ ēt tꝑe chunipt⁹ lōgobardoꝝ rex i cāpo q coronare dr̄: vbi bellū ꝯr̄ alabit̄ geſſit: ꝯſtruxit mōaſteriū i honore btī georgij mr̄is

¶ Weſphalia ꝯuertit̄ ad fidē: ex ꝑdicatione duoꝝ pſbyteroꝝ: qui venerūt de anglia in Weſphaliam.

Weſtphalia olim dicta antiqua ſaxonia.

Iſte philippꝰ fuit hereticꝰ ⁊ pfuit modicis diebꝰ: ⁊ q2 īterfecit dn̄z ſuū ipſe etiam male periit: ſicut fecit ſic factum eſt ei.

Iſte anaſtaſius fuit vir bene fidelis ⁊ catholicus: ⁊ q2 philippū excecauit: iō theodoſius ꝯtra ipſū pugnans deuicit ⁊ ordinatꝰ ē pſbyt̄ qͥete viuēdo.

Iſte theodoſius totus catholicꝰ ⁊ humilis fuit ⁊ pciſe ſicut fecit factum eſt ei q2 leo eū depoſuit: ⁊ in pſbyterū eſt ordinatus.

Philippꝰ hereticꝰ inuaſor. 1. m̄. 6.

Anaſtaſiꝰ catholicus an. 3.

Theodoſiꝰ. catholicus ā 1.

Hereſis imaginū ſerpit: que ſic dr̄: q2 imagines ſcōꝝ que ſūt libri laicoꝝ auferre voluerunt quaſi idolatrie cultū: videt̄ ꝙ moti fuerunt ex inſtinctu ſaracenoꝝ: ⁊ ſic pꝫ quō eccleſia exercet̄ continue.

Karolus marcellus filius pippini imenſas victorias habuit ꝯtra infideles diuinitus adiutus fuit victor glorioſus per omnia: ſed quia bona eccleſiaſtica ſibi vſurpauit propter neceſſitatē belloꝝ: ideo in penis infernalibus aīa eius viſa eſt cruciari ab eucherio viro ſancto: O quid?

Duo reges anglie veniunt romā ⁊ fiunt monachi: imortali dn̄o deinceps militantes.

Aripertus longobardoꝝ rex: vir pius: miſericors ⁊ iuſtus. hic ſecrete per regnū ſuū ſolitus fuit ire: ⁊ de ſingulis inquirere: qualem iuſticiā ſui vaſalli pplo faciebant: Bonum exemplum.

5913

Gregoriꝰ 2ꝰ ā 17. m̄. 8. d 20. Romanus

714

Iſte gregorius fuit vir caſtus diuinis ſcripturis eruditus: loq̄la facundus: conſtans aīo: rerū eccleſiaſticarū defenſor ſollicitus: ⁊ hoſtiū eccleſie impugnator fortiſſimus: Et nota ꝙ circa hec tp̄a inceperūt dn̄i pape plus ſolito: etiā in temporalibꝰ ſe opponere īpatoribus propt̄ pfidiam eoꝝ: ⁊ ēt transferre imperiū de gente in gentē: prout tempꝰ poſtulabat: h̄ leonem anathematiꝫauit: eo ꝙ imagines ſcōꝝ exureret: Idem nāqꝫ leo iuſſit iſti gregorio vt etiā cōbureret: ſed non curauit: imo ꝯtra eū audacter iuſſit oppoſitū: ⁊ ſic pꝫ ꝙ deſtructionis imperii pncipalis cauſa fuit hereſis: nam ob hoc fideles populi: vnanimiter cum p̄latis ſuis adheſerunt dn̄o pape: ⁊ coegerunt imperatores ceſſare a tyrannide heretica.

In orientalibus regionibus circa hec tp̄a valde defecit vera fides propt̄ ipiam pfidi machometi legem: ⁊ per ꝯſequēs oīs virtꝰ: ſapiētia: ⁊ hōeſtas: de q̄ legi execrabili tot turpia: ⁊ carnalia prodierūt ficticia: vt nulli vnq̄ꝫ ſapiētia in rebus diuinis ⁊ humanis exercitati a pncipio ei crediderunt: ſed hoīes beſtiales in deſertis morātes: omnis doctrine prorſus ignari: p quoꝝ multitudinē aliquos armoꝝ violentia in ſuā legē peſtifer ipſe coegit: vt dicit doctor ſanctus thomas in ſūma cōtra gentiles libro pͦ. c. 6. nulla etiā diuina oracula precedentium prophetarum ei teſtimonium perhibent: neqꝫ documenta veritatis attulit: niſi que de facili nāli ingenio cognoſci poſſint: Nec ſigna ſupnālit̄ fcā adhibuit: qnpotiꝰ vera edocuit fabulꝰ ⁊ falſiſſimis doctrinis īmiſcuit: carnales voluptates pmittēdo: ⁊ eiſdē ꝯformia pcepta tradēdo: ⁊ q2 voluptati carnali habenas relaxauit: iccirco mobile vulgꝰ facile pꝰ ſe traxit deo ipis irato: q talē legiſlatorē occulto ſuo: ſꝫ ſp iuſto iudicio ſup eos ꝯſtituit: Uerum aſtuto conſilio libros veteri ⁊ noui teſtamenti: ſuis ſequacibus nō reliquit legendos: nec etiam diſpu-

¶ Iſte leo cũ eſſet petens: theodoſiũ depoſuit: ⁊ pro ipſo regnauit. Et fuit ſeductus p quẽdã apoſtata vt oẽs immagines ſcõꝝ auferret ⁊ exureret: quare etiam tam bellis q̃ʒ peſtilẽtijs: ac alijs diffortunijs punit⁹ fuit. Et quia correptus a gregorio tertio: ptinax manſit: ideo totũ regnũ occidentis ab eo abſtulit mandans ne ſibi obediret aliquis: vectigalia interdicendo. Et qa heretice vixit: ſci viri ei ↄtradixerũt. Et martirizati ⁊ exiliati ſunt ab eo plures. Tandem in pfidia miſerabiliter defunctus eſt.

¶ Pelagi⁹ rex hiſpanie grandi miracl'o regnum illud cepit recuperare.

¶ Imperatores.

Leo 3⁹ cum ↄſtantino fi. ſuo ã. 25.

¶ Iſte fuit hereticus.

¶ Saraceni proficiũt in peius: ⁊ totã hiſpaniã ſibi ſubijciũt: ⁊ niſi karolus marcell⁹ occurriſſet: galliã ſilr inuaſiſſet: Et nota φ pluries eos deuicit: ⁊ ſemel. 300. milia ⁊ vltra de ipſis occidit de ſuis. 1500. tñmodo proſtratis.

¶ Conſtantinopolis a ſaracenis obſeſſa fuit: ſʒ p btãm virginẽ liberaẽ: ⁊ cuidam heremite viſio mirabilis oſtẽſa eſt de ioſeph q dñm ſepeliuit: ⁊ poſt paucos annos. 300. milia hominum peſtilentia obierunt ibidem ⁊ cetera.

¶ Cyrus cõſtantinopolitanus eps: exul. pro fide.

¶ Ceſarius arelatenſ docet monachos.

¶ Albinus eps andegauenſis.

¶ Eucherius eps aurelianeñ.

¶ Magnus archieps maguntie.

¶ Tranlatio ſci auguſtini de ſardinia in papiã ſolẽniſſime fcã eſt p lũpardũ regẽ lõgobardoꝝ deuotuʒ.

¶ Egidius abbas ſciſſimus: clarus habeẽ: Ex grecia venit in galliam.

¶ Germania ad fidem xpi ↄuerſa ẽ hoc tpe: vbi p̃. pdicauit bonifaci⁹ miſſus ad gregorio ſecundo.

¶ Monaſterium ſci bñdicti reformaẽ in monte caſſino a quodã ciue brixiano: Et ſilr quedã monaſteria ditiſſima fundanẽ in alemania. ſ. vuldeñ. ⁊c̃.

¶ Egberch ſanctus: de hibernia venit in galliam.

¶ Bonifacius eps: q germanoꝝ gentẽ ad fidẽ conuertit: poſt martyrizaẽ a friſonibus.

¶ Wolfrannus eps ſenoneñ.

¶ Guericus eps zenoneñ.

¶ German⁹ exulaẽ

¶ Herminus eps lobieñ.

¶ Petrus eps damaſcenus.

¶ Petr⁹ ⁊ manicnus martyres.

¶ Lebuin⁹ pſbr̃ ſcũs anglic⁹ pdicat i velua: ⁊ p⁹ in ſaxonia antiq. i. Weſtphalia: Et c⁹ corp⁹ in dauentria coliẽ glorioſe.

¶ Agilolphus eps colonieñ. martyr.

¶ Rachbod⁹ dux friſonũ maluit eſſe cũ plibus in inferno: q̃ʒ cũ paucis in celo. Non. n. nouit preſſuras eius: malus iocus: Sed filius morte eius ſubita territus conuerſus fuit.

¶ Anno mundi	5923	5933

¶ Pape.

Gregori⁹ an 10. m̃. 8. d̃. 24. Romã⁹.

¶ Conciliũ generale fit in vrbe: ãno pmo hui⁹ gregorij ↄtra hereticos: in quo imaginũ ſcãrũ veneratio approbaẽ: ⁊ ↄtradictores excõicanẽ.

¶ Anno xpi	724	734

¶ Iſte gregorius digne ſucceſſit pdicto ⁊ noie ⁊ ope euiſdẽ zelo ⁊ ↄſtantie ⁊ animoſe ↄtra impatorẽ proceſſit: ⁊ obtinuit obtentũ. Conciliũ celebrauit in vrbe ↄtra hereſim iſtã ⁊ karoluʒ vocauit in ſubſidiũ eccleſie contra longobardos. Incanone addidit: Quoꝝ hodie ſolẽnitas. Uiẽne archiepm inſtituit.

✠ tationẽ pmiſit iniquã faciẽdã: ne hac occaſione: ſua falſitas detegereẽ: qn poti⁹ ſe dixit in armoꝝ potentia miſſũ non in ſignis aut miraculis aut doctrina ſupnãli: qđ vtiqʒ vrſorũ: leonũ: ferarũ: latronũ ac tyrannoꝝ rabiei magis eſt propriũ q̃ʒ ſpũali legiſlatori. Sic heu terra olim fructifera: atqʒ illuſtriũ viroꝝ fecunda: nũc tribulos profert ⁊ ſpinas eternis incẽdijs exurẽdas. Quãuis eni vſqʒ hodie: ſaraceni infinitis diuitijs abundẽt: ⁊ pompis ineſtimabilibus atqʒ delicijs vacẽt: tñ ita pueriliter deſipiũt: ⁊ pertinaciter adherent his que ſunt contra rationem: vt omnis vir doctus ac timorat⁹ eorum conſortium fugiat ⁊ eos velut caninos ac beſtiales cũ ſummo tedio abominet atqʒ deuitent

Germania conuerſa ad fidem xpi.

¶ Iſte cõſtantinus totus ꝑuerſus ⁊ hereticus peſſimus fuit: ita vt etiam demonijs immolaret eccleſiam pſequebatur: ⁊ nihil dignum memorie egit: ⁊ ſic ꝑmittente deo: eccleſia lõgo tpe afflicta eſt more ſolito: q2 in hoc mũdo preſſuram habebit: ⁊ agros cum pſecutõibus.

Cõſtãtinus
5us hereticus
an. 35.

¶ Pippinus filius karoli marcelli fit rex frãcie ꝑ papã zachariã: ⁊ fuit vir valde catholicus: ⁊ ꝑ oĩa victorioſus: ⁊ eccleſie romane ſpãlis defenſor: ⁊ in nullo degener a paterna ſtrẽnuitate.

¶ Karolomãnus frater dicti pippini: diuino tactus timore dimiſſo regno fit monachus.

¶ Rachis rex longobardoꝝ ꝑ zachariã admonitus: vt a pſecutõe romanoꝝ ceſſaret: acqeuit: inſuper ⁊ monachus efficitur.

¶ Hildericus rex monachus efficitur: Forte moti fuerũt propter horrendã illã damnatõez karoli marcelli: quia ꝑiculoſum ẽ eſſe in ptãte ⁊ pauci euadunt ſecuri: Quãta fecit pro fide idem karolus: ⁊ tñ propꝛ vnã illã cãm eternaliter damnatus eſt ⁊c̃.

¶ Mirabilia contigerũt circa hec tẽpora: nã terremotus mirabilis fuit ⁊ ciuitates quedã montane diuiſis montibus vna cũ illis tranſmigrũt ad loca campeſtria vltra ſex miliaria: ⁊ non ſunt fracte. In meſopotania: tra dirupta ẽ ad duo miliaria: ⁊ aĩal mulinũ loquiꝛ hũana voce. Cinis de celo cecidit. In mare pontico glacies fuit in ſpiſſitudine. 30. cubitos habẽs per centũ miliaria: ⁊ nix. 20. cubitoꝝ ſicut mons cecidit ſuꝑ illud: tã grande frigus fuit: Stelle ceciderũt de celo. i. ra ſub. ⁊ territi ſunt hoies exiſtimantes finem mundi adeſſe: Uide in ſpeculo: Quã mirabilem imutationem hec ſigna preoſtentarunt: ſequentia declarant.

¶ Remigius rothomageñ. archieps claret ſcitate.

¶ Cenobiũ in caturcenſi territorio dedicaꝛ: a dño pñte ſtephano papa ⁊ pippino rege.

¶ Corpus ſancti ſilueſtri tranſfertur monaculũ fundatum ab anſelmo.

¶ Lullus vir ſanctiſſimus: ⁊ ſucceſſor beati bonifacij in archiepatu maguntinẽſiũ miraculis claret.

¶ Tranſlatio triũ martyrũ: ſolenniꝛ eſt facta a roma in galliã: Nam gorgonius in gorzia: nabor in hilliriaco: ⁊ nazarius in loſriſhã poniꝛ.

¶ Sanctus ſcurinus primus abbas vuldeñ. monaſterij clarus habeꝛ.

¶ Caput ſancti ioannis baptiſte in aquitaniã venit: ⁊ plures amici pippini in bello interfecti rediu ui ſubito reſederunt.

¶ Tranſlatio ſanctiſſime marie magdalene a ciuitate aqueñ. ad monaſteriũ vſiliacũ: fcã ẽ a gherardo duce burgundie.

5943 — 5953

Zacharias.
ã. 10. m̃. 2.
d 15. Grecus

Stephãus 2us
an. 5. d. 28
Romanus

Paulus 1us ã.
10. m̃. 1. Romanus.

744 — 754

¶ Iſte zacharias vir fuit benignus ⁊ omni virtute ornatus: oĩbus amabiꝛ propꝛ mititatem ſuam: Ipẽ regẽ frãcorũ. ſ. hildericũ depoſuit: ⁊ in locuz eius pippinũ iſtituit: quia vtilior fuit Et hic pz ptãs eccleſie quanta fuerit hoc tpe: qui regnũ illud famoſiſſimũ tranſtulit de veris hẽdibus ad genus pippini propter legittimam cauſam vt habeꝛ. 15. q. 5. alius.

¶ Iſte ſtephanus per oĩa vtilis fuit eccleſie tam in verbo q̃z in doctrina: ſpũalia ⁊ tꝑalia ſtrẽnue gubernando: pauperũ amator ⁊ defenſor erat: hic pippinũ vnxit in regem francoꝝ: ⁊ ꝯtra lõgobardos miſit vt eos cõpelleret ad reſtituendũ eccleſijs: qđ mĩto tꝑe minus iuſte detinuerãt: qđ ⁊ fcm̃ ẽ. Ipſe etiam tranſtulit imperiuz de grecis ad francos: vt pz extra de electi. venerabilẽ. quã leo tertius poſt executioni mandauit.

¶ Iſte paulus vir ſcũs fuit ⁊ mitiſſimus: Fecit conſtitutionem de diuino officio ſuãdo ĩ q̃dragesima: Ipẽ nulli malũ pro malo reddebat: ſz cũ paucꝭ familiaribus ſuis de nocte per cellas infirmoꝝ ⁊ pauperũ incarceratorum circuit: ac eis neceſſaria miniſtrando viduis ⁊ pupillis ⁊ alijs egenis papale debitũ exhibuit: opẽ ferẽdo tanq̃z verus imitator ſancti pauli.

Tantã aũt grãm deus huic pape contulit vt etiã pro ſalute ppĺi aĩam ponẽ nõ dubitaret: Qui pus miſſã legatõem ad leuprandũ longobardoꝝ regẽ: pſecutorem: tandẽ ipſemet veniens ad ipſũ regem: ei ſalutaria vba pdicauit: Rex autẽ ipſe: hus ſci viri admonitõibus inclinatus: plures ciuitates aliaqz iura q̃ 30. ãnos eccĺie romane ablata fuerãt: reddidit ⁊ fcã ẽ pax eccĺie ꝑ ãnos. 30.

Narbona.

¶ Ciuitas Narbone a karolo rege circa hec tꝑa obſeſſa: Eꝛ poſtea ipſe karolus mortuus eſt: diuiſo pmo regno filijs karolomãno. ſ. ⁊ pippino: qđ fecit cõſilio optimatũ ſuoꝝ: Et ſepultus ẽ pariſius in eccĺia ſci dionyſij mr̃is.

¶ Martyres infiniti facti ſūt a conſtantino iſto peſſime heretico. Putat ꝙ vix fuerit aliqs imperatoꝝ etiam paganoꝝ: qui tot trucidauerit: ⁊ afflicta ē eccleſia valde: ⁊ ſatis ꝑcioſe emit veneratōem imaginū ſcāꝝ: propter ſanguinē effuſū largiter. Verū imperator impiiſſimus non manſit impunitus: Nam completo myſterio iniquitatis ꝑſuite: horribiliter clamans: igni ſum inextinguibili traditus: ſpiritū exhalauit.

¶ Tempora ſanguinolenta ⁊ multum turbulenta fuerūt vndiqȝ: qꝛ ſaraceni ⁊ pagani ⁊ etiā xp̄iani inť ſe plurima bella geſſerunt: quoꝝ karolus magnus diuina virtute adiutus principalis auctor fuit: triumphator glorioſus: lȝ no ſine magna ſtrage ſuoꝝ per longa tempora: vide in geſtis eius.

¶ Imperatores — ¶ Karolus adhuc iuuenis: ſed egregie indolis: incepit regnare ſuper francos: ⁊ fuit filius pippini: mater eius berta vocabatur.

¶ Imperiū bipartitū fit circa tpa iſta: quia ſtephanus papa tranſtulit italiā ⁊c. in karolū adhuc iuuenē: quē leo tertius poſtea infeudauit. Conſtantinus aūt greciā cū alijs regionibus tranſmarinis laborioſe retinuit.

¶ Turci qui de montibus caſpijs exiſſe dicunť: armeniā maiorem infeſtant ⁊ vaſtant: ⁊ cum peſtilētia eos attereret: ſuaſi ſunt xp̄ianis: vt in modū crucis ſe tonderent: ⁊ ſic ceſſauit: ⁊ extunc illū ritum ſeruarunt.

¶ Gendulphus martyr claret miraculis: In gallia fontē emit: quem in burgundia oriri fecit: Fuit itaqȝ ſeparatus ab vxore ſua adultera: cuius anus cantauit: eo ꝙ derideret miracula eius.

¶ Alcuinus vir doctiſſimus ⁊ ſancte vite claruit: magiſter karoli: multa ſcripſit ⁊ reformauit.

¶ Horribile factum contigit turonis: quia cum monachi eccleſie ſci martini delicijs ⁊ pōpis vacarent: oēs vno excepto ab angelis ſuffocati ſunt: ⁊ Alcuinus illud reformauit plene.

¶ Ludgerus vir ſanctus velut alter moyſes ab vtero mr̄is ſue dn̄o conſecratus: innumeras gentes ad fidem conuertit: friſonū ſaxonū apl̄s: ⁊ primus ep̄s monaſterienſis fuit: pluribus miraculis claruit: ⁊ cenobiā fundauit: Obijt tandē in billerbeke: ſed tranſlatum fuit corpus eius in Werdenā: ⁊ ibi ſepultum anno. 809.

¶ Sergius ep̄s a deo plagatus eſt: eo ꝙ indignū papatum conſecrauit: quia os ⁊ manus eius aruerunt.

¶ Sanguis de imagine xp̄i emanauit: ⁊ omnes ſanauit: ⁊ iudei q ipſam pupugerunt conuerſi ſūt: Pulchre pius dn̄s oſtēdit miraculum grande: tpe iſto pro confutatione hereſis: ⁊ ꝯfortatione fidei.

¶ Petronelle ſcē corpus transfertur: cū titulo quem petrus ſcripſerat: auree petronelle dulciſſime filie.

¶ Anno mundi 5963 — 6973

¶ Pape

Cōſtātin⁹ 2⁹ an. 2. m̄. 1. Romanus.

Stephanus 3⁹ men. 5. d. 28. Sicul⁹

¶ Anno xp̄i 764 — 774

¶ Iſte conſtantin⁹ fuit laicus: ⁊ ſubito fact⁹ p̄ſbyť tyrānice papatū inuaſit: ⁊ magno ſcandalo prefuit q̄zuis parū: ſed zelo fideliū eijciť: ⁊ oculis priuať. Et iſte videť fuiſſe gnt⁹ infamis papa inter tot vſqȝ huc ita ſp̄us ſcūs illā ſedē ſcām ap̄licam: in oī honore ⁊ ſcitate cuſtodiuit.

¶ Iſte ſtephanus oīa errata conſtantini emēdauit: degradatis his quos ille ordinauit i ſynodo generali: adiut⁹ ſuffragio karoli regis frācie: ⁊ ſepult⁹ i vaticano.

Armenia maior a turcis vaſtata.

Iſte leo etiam puerſus fuit: minus tñ q̃ȝ pater ei⁹. hic cupiditate victus: coronã quadã cuiuſdã eccl'ie abſtulit ⁊ capiti ſuo impoſuit: ſtatimq̃ȝ febre corripit: ⁊ ſpiritũ exhalauit. Habuit vxorem peſſimã noĩe hirenã: que regnauit ſtatim poſt eũ cũ filio.

Leo 4⁹ annis. 5.

Saxonia cõuertit ad xp̃m: populus olim duriſſimus ⁊ gallorum inimicus perpetuus: ſȝ a karolo ſupati: colla ſubmiſerũt. Et ẽ mirabilis diſpenſatio iudicioꝝ dei: ⁊ inſcrutabil': qũo proficit ⁊ deficit fides: pro diuerſitate locoꝝ ⁊ tẽpoꝝ. Jam egypt⁹ et affrica ⁊c̃. a ſaracenis vaſtate fuerũt: ⁊ ecce quaſi fides volaſſet ad pplm paganũ puenit: ⁊ huius ſimile ſepe reperit.

Francia in flore ⁊ tota gallia ſimul vbiq̃ȝ triumphatrix: etiam vltra montes ⁊ mare: ſicut olim roma fuit ⁊c̃.

Et gothoꝝ regnũ ⁊ longobardoꝝ ceſſare facit: quod incepit anno dñice. 250. vel circa.

Iſte conſtantinus bonus ⁊ pius fuit: ⁊ matrẽ ſuã amouit a regno: vt ſuis negotijs femininis intenderet: ſed illa ſimulato rancore poſtea ipſũ excoculauit: ⁊ etiã filios ipſius: ⁊ iterũ regnauit tribus annis. Demum cum greci perciperent q̄ karolo magno nubere voluiſſet: ipſam ceperunt ⁊ in quodam monaſterio recluſerunt nicheforum aſſũmentes.

Cõſtãtin⁹ 6⁹ cũ hirena annis. 10.

Lamina aurea inuenta eſt ĩ conſtantinopoli: ſuper corpus cuiuſdã defũcti in quodã ſepulchro: ĩ qua ſic erat ſcriptum. Chriſtus naſcet de virgine maria: ⁊ ego credo ĩ eũ. O ſol iterũ videbis me ſub conſtantino ⁊ hirene.

Sol obſcurat⁹ nõ apparuit. 17. diebus. Signũ crucis apparuit in veſtibus hominũ. Et ſanguis de celo in terra profluxit.

Synodus ſeptima celebrat conſtantinopoli contra hereſim imaginũ: in qua iterũ greci reconciliati ſunt poſt plagas ſolitas: confitentes ſpm̃ ſcm̃ ex patre ⁊ filio procedẽ.

Studiũ vniuerſale qd̃ olim fuit tranſlatuȝ de athenis ad romã: circa hec tp̃a p karolũ transfert pariſius.

Hereſis feliciana a felice auctore ↄdemnat: Dicit xp̃m eſſe filium dei adoptiuum.

5983

Adrian⁹ 1⁹ ã. 24. m̃ 10 d̃. 18.

784

Iſte adrianus fuit vir pclariſſimus ⁊ nobiliſſimus genere ⁊ potentiſſimus: ⁊ multa magnifice patrauit: ⁊ vt videt ante eũ non fuit ſil'is ſibi ĩ gl'ia tp̃ali ac diuinis: diruta reedificauit: turres ⁊ muros extruxit: regnũ longobardoꝝ ceſſare fecit p karolũ: Synodos duas ſolẽniter celebrauit: eccleſias ⁊ monaſteria multa inſtituit: ⁊ ius karolo ſuper ordinatõne ſedis aplice: ⁊ iſtitutõe epoꝝ: abbatũ ⁊c̃. ĩ generali concilio dedit propter violentias tyrãnoꝝ coercendas: vt p3. 73. di. per totũ. Tandem h̃ beatus pontifex poſt laudabilem vitam: ſepelitur apud ſanctum petrum.

Saxonia

Egyptus ⁊ affrica a ſaracenis vaſtate.

¶ Hieruſalem circa hec tpa recuperatur ꝑ karolum cum tota terra ſcā: ⁊ ſaracenorum ſecta vbiqꝫ vaſtatur atrocit̄: qꝛ tem pꝰ meſerationū veit.

¶ Iſte karolus dictus magnꝰ cū iam regnaſſet in francia. 34. ānis aſſūptus eſt in imperatorē romanoꝝ: ⁊ imperauit ānis. 14. Quāte ꝓrogatiue h̄ fuerit in oībꝰ q̄ pricipē laudabilē faciunt qs digne narrare ſufficiet? hoc vnū pro nunc ſufficiet: ꝙ a principio vſqꝫ ad finē in tāta rerū tempeſtate ſic laudabiliter ſe habuit: vt nō ſit inuentꝰ qui eū in aliquo rep̄hendē potuiſſet. Reuera qd poſſit fragilis hō in illo cauſari: quē diuina v̄tus ꝯtinue direxit ⁊ protexit? Sic gͦ recte laudamꝰ eū ſi in dn̄o opera eiꝰ magnifica gl̄ificemꝰ: Tādē morte ſcā potitꝰ ſepelit̄ aqſgrani: āno vite ſue. 72. Eiuslegendam ſcripſit emardus.

¶ Imperatores.

¶ Iſte Nicheforus auarus fuit: pluresqꝫ leſit: fuitqꝫ ad imperiū ꝑ grecos ſublimatꝰ: ſꝫ nō profuit: quia eiꝰ tpe imperiū orientale quaſi ad nihil redactū ē: ⁊ romani ad karolū magnū ſe vnanimiter. contulerunt:

Nicheforus annis. 9.

Michael annis. 2.

¶ Iſte michael vir catholicꝰ amabil̄ oībꝰ ⁊ vniuerſos ſane doctine aduerſātes nitebat̄ extiguē ac oēſ quos leſerat auaritia nichefori ꝯſolatꝰ ē ipos ditādo.

Karolus. magnus 1ꝰ ſcūs ā. 14.

¶ Tranſlatio imperij fcā ē ꝑ ſcm̄ leonem papā tertiū de grecis ad francos cū vnanimi cōſenſu romāoꝝ iuſt̄ ⁊ neceſſarijs cauſ̄ pꝰ lōgā patiētiā ecc̄ie dei: q̄ diu grecorum emēdatōem expectauit: ſed qꝛ nimis defecerūt a ꝑmoꝝ pietate dimiſſi ſt̄

¶ Ogerus dux de danamarchia p̄nceps xp̄ianiſſimus floruit. Hic tpe karoli magni xp̄ianitati obtinuit fere omnes partes tranſmarinas a hieruſalem vſqꝫ ad arbores ſolis deo ſibi propitio: ⁊ aptis ⁊ magnis miraculis exercitū confortante: ⁊ in ſuperiori idia ordinauit imperiū: cui prefecit ioannem filiū regis friſonū dictum preſter iohan: propt̄ deuotā ⁊ ſcām vitā quā duxit: ⁊ ſubiecit ei. 14. barones cognationis ſue: qui alia dn̄ia circūquaqꝫ tenebant: vt ſic ibidem xp̄iana religio permaneret.

¶ Aquiſgrani inſtituit̄ pegrinatō ſeptēnalis ſolēniſſima: propt̄ reliquias precioſas quas karolus illuc apportauit.

¶ Amelius comes aluernenſis gener karoli martyr.

¶ Amicus ⁊ beriaconus martyres occiſi ſunt in campania.

¶ Gerhardꝰ dux bauarie in pānonia cōgreſſus martyrizatur.

¶ Iſuardus monachꝰ iuſſu karoli collegit oēs legendas ⁊ actꝰ ſcōꝝ de toto orbe in vnū volumē pꝰ hieronymū bedā ⁊ florū: ⁊ oī die ꝯcurrebant vltra. 300. feſta: ⁊ iō inſtitutū ē: vt dicat̄: ⁊ alioꝝ plurimoꝝ ⁊c̄.

¶ Paulꝰ diaconꝰ iuſſu karoli collegit lcōes cuilibꝫ feſtiuitati ꝯueētes ex optis dcis ſcōꝝ pr̄ꝫ

¶ Signū rubeū dn̄ice cruc̄: ⁊ multe haſte apparuerūt. Sequit̄ ſtrages xp̄ianoꝝ.

¶ Anno mundi 5993 6003

¶ Pape.

Leo 3ꝰ ꝯf. ā 20. m̄. 5. d̄. 16. Romāꝰ.

¶ Anno xp̄i 794 804

¶ Tuellinꝰ rex vngaroꝝ: al̄s p̄nceps auerroꝝ ſe ⁊ patriā ſuā karolo dedit: ⁊ baptizatus eſt.

¶ Aaron rex pſarū miſit Karolo corpus ſci cypriani ⁊ ſperati: ⁊ caput ſci panthaleonis.

¶ Spinea corona dn̄i floruit in manu karoli: ⁊ tranſfertur de conſtantinopoli pariſiꝰ: ⁊ i trāſlatōe religarū mortuꝰ ē reſuſcitatꝰ aqſgrani.

¶ Corpus ſci bartholomei tranſfertur beneuētum de lipertania.

¶ Iſte leo fuit vir valde ſcūs: totus mitis: ⁊ ſcia plenꝰ. Cū in die ſci marci letanias cū clero perageret: a quibuſdā ꝑuerſis capit̄: linguaqꝫ priuatꝰ ⁊ oculis effoſſis in carcerem mitt̄. Sꝫ pius dn̄s ſeruum ſuū non dereliqt gnimo ꝑ oīa eū ſanauit: mēbra ipſa plene reſtituendo: Deinde ad karolū ꝑrexit in franciam: ſingula narrans q̄ ſibi illata eſſent: a quo ēt honorifice ſuſceptus fuit: ⁊ ſtati rex cū eo romā reuertit̄: ⁊ vltionē d̄ inimic̄ eiꝰ fecit: diademaqꝫ iperij ab eo ſuſcepit: romanis acclamantibꝰ: karolo auguſto a deo coronato vita ⁊ victoria de celo ſubminiſtretur: Tandē poſt laudabilē vitam idem pontifex ſepelit̄ apud ſanctum petrum.

Hieruſalem

¶ Iſte lodouicus fuit filius karoli: ⁊ magne clementie fuit: propter qd dictus eſt pius. Habuit duos fratres quos ſuperauit: ⁊ ambo malū habuere finē: In aduerſis patiens erat: ⁊ in fine ſēp vincebat: quia ergā deū ⁊ eccleſiā eius deuotus permanſit: etiā filij eius pſequebanť ipſum: quos benigne ad penitētiam reduxit: tandē bn̄ ſingulis diſpoſitis bona morte diē clauſit extremū: ⁊ q2 humana infirmitas delicias diu ferre non poteſt filij eius ad miſeriā declinarunt. Et eſt bene infelix ꝯditio: quā totiens ſine ceſſatione experimur: ⁊ in his qui ante nos fuerunt id totiens factum legimus: vt. ſ. cēiter paucis exceptis: felicitas generationis vni⁹ raro parit felicitatē ſubſequentis.

Lodouicus 1⁹ ānis. 25.

¶ In rontiuallo occiſi ſunt multi reges ⁊ comites chriſtiani vltra. 15.

¶ Milo de angelr̄. dux exercitus karoli pater rolandi cum multis xp̄ianis occiſus eſt in bello ab aygolando.

¶ Sol ſtetit ſpacio triū dierum: vt karol⁹ vinceret.

¶ Compoſtelle eccleſia ⁊ patriarchalis ſedes ordinať: ⁊ extruiť in honore ſci iacobi Et impleť petitio marie zebedei: quia ioānes a dexteris apud epheſū: ⁊ iacob⁹ a ſiniſtris roma in medio pulchre.

¶ Epiſcopatus quinq3 dotanť p karolū magnifice. ſ. colonieñ. maguntineñ. treuerēſis: ſaltzeburgeñ. ⁊c̄.

¶ Monaſteria ſolēnia tot fūdauit quod in alphabeto lr̄e habenť: cuilibet vna prepo nebatur.

¶ Rabanus poeta ⁊ monachus poſt abbas vuldeñ. deinde archieps maguntie: doctor magnus claruit: ⁊ plura ſcripſit: ⁊ ſtrabus diſcipulus eius etiam notabilis.

¶ Honoldus rex danoꝝ circa hec tpa baptizatur maguntie cum vxore ⁊ filijs: cui imperator friſiam dedit.

¶ Tranſlatio plurimoꝝ facta eſt hoc tpe. Sebaſtianus ⁊ gregorius papa ſueſſioneñ.

¶ Signa multa pceſſerunt mortem glorioſi ⁊ ſci imperatoris karoli: nam ecclypſis ſolis ⁊ lune vltra ſolitū fuit. apparuit p. 7. dies macula nigri coloris in ſole: Porticus pcioſus aqſgrani cecidit funditus. Pons maximus magūntie i tribus horis cōbuſtus eſt. Cernēs āt piiſſim⁹ imperator mortem ſibi iminere omnes theſauros ſuos prelatis cōmiſit eccleſijs diſtribuendos: ⁊ lodouicum primogenitū ꝯſtituit imperatorem: ⁊ aliū theutonicis: tertiū hiſpanis pfeč.

¶ Salinus eps ambianeñ: ⁊ ei⁹ diſcipulus valentianus martyres.

¶ Scūs marcellin⁹ ⁊ petrus de roma in galliam tranſlati ſūt: ⁊ ſcūs vit⁹ in ſaxoniā tranſferť: ⁊ ſcūs valentinus ⁊ geneſius in augiam.

¶ Sciſma. 8. erat inť eugeniū ⁊ ſiſinniū ꝓpť diſcordiā eligentium: ſ3 eugenius obtinuit: quia ps maior erat cum eo.

6013 — 6023

Stephā⁹ 4⁹ an. 3. m̄. 7. Raomus	Paſcalis 1⁹ an. 7. d. 17. Romanus	Eugeni⁹ 2⁹ mr̄. ā. 3. m̄ 2 Romanus.

814 — 824

¶ Iſte ſtephanus multos captiuos redemit: ⁊ lodouicuȝ imperatorem coronauit: Moriť rome: ſepultus in eccleſia ſci petri.

¶ Iſte paſcalis magna adhibuit diligentiam reliquijs ſcōꝝ: Et innumera corpora ſacra leuauit ⁊ honorifice recondidit: ſicut i viſione ſcē cecilie mandatū ſibi fuit.

¶ Iſte eugenius vir pclarus ⁊ magne ſanctitatis fuit ⁊ ſimplicitať: mūdi ꝯtemptor: ⁊ ſola que xp̄i ſunt: ſapuit. Hic martyrio coronatus eſt per laicos romanos: ſepultus in eccleſia ſā cti petri.

¶ Rhedona ciuitas: his tpibus a lodouico ſupradicto imperatore in eā cū multis copijs ingreſſo: totā deuaſtat ferro ⁊ ignibus: quā etiam ſibi ſubegit poſtq3 obſidibus receptis Rothomagū ē reuerſus. Ciuitas aūt iſta rhedona: eſt ꝯtigua ꝯminis britānie.

Cometa apparuit valde singularis ⁊ terribil: vn̄ imperator attonitus cū egmardo pho ptulit dicens: q mutatōem regni morteq̄ꝫ principis ptendēt. Uerū phs nolebat eū ptristare: ſꝫ vbū pphe allegās ait: A signis celi nolite timē ⁊c. At ipator deuot⁹: nō aliud inqt timē debem⁹: niſi illū q nr̄i ⁊ h⁹ creator ē ſiderꝫ: ſꝫ ei⁹ demētiā laudare tenemur q nr̄aꝫ īertiā cū pctōres ſim⁹ tꝫib⁹ admonē dignat indicijs. Quia ergo talia portēta cū apparēt oēs cōīt tāgunt oēs p pro poſſe ad meliora feſtinare debemus: vt mīam in illo dn̄ante pſeq valeamus: ⁊ pie credit q hac humilitate dn̄m placauit: q non ſup eū tunc plaga puenit: ſꝫ ſup italiā incurſu ſaracenoꝝ.

Tpa cruenta iterū ſurgunt. cā eſt debilitas ipeꝛij: q mortuo lodouico filij eius ſe mutuo cōtriuerunt: Qd audientes ſaraceni ⁊ ſaxones ⁊ alij occidentales erexerūt ſe contra eos: ⁊ fcā ē plaga guis

Iſte lotharius mortuo patre iperiū ſuſpit. huitqꝫ duos fres .ſ. lodouicū ⁊ karolū quos nitebat excludē ab hēditate pr̄na: ſꝫ illi ptra eū h⁹ bellū mouerūt i q° tot ab vtrqꝫ pte ceciderūt: q ſic̄e n̄ ē factū i gēte illa ⁊ lothari⁹ fugit.

Imperatores

Lotharius an. 15. fi. lodouici

Annona de celo pluit i vaſconia frumento ſimilis: habens tn̄ grana breuiora.

Tempeſtas maxima oꝛit i gallia: ⁊ tremotus ⁊ multe ville ⁊ dom⁹ celeſti igne cremātur: hoies ⁊ iumenta ictu fulminū exanimantur fragmen glaciei deſcēdit cuius latitudo. 6. pedum longitudo. 16. altitudo duarū fuit ⁊ cum grandine lapides imenſi pōderis cadūt ⁊ peſtilentia magna ſequebat.

Dionyſij ſci doctores libri ſunt tranſlati de greco in latinū: quos michael imperator miſit lodouico: ⁊. 19. egroti ſanati ſunt.

Puella qdā 12. annoꝝ poſt ſacrā cōionē. 6. menſibus in pane ⁊ aqua ieiunauit: Deinde p triennū oīno abſtinuit ab oī cibo ⁊ potu

Plaga horribilis ſup romā ⁊ totaꝫ italiā fcā eſt: Nā qdā pfidi xpiani miſerūt clā ad ſoldanū ſaracenoꝝ: vt cito veniret: Et roma capit: ⁊ eccleſia apoſtoloꝝ ſtabulū equoꝝ efficit: ſꝫ lodouicus cū gallis ⁊ lombardis totā illā infinitā multitudinē fugauit non ſine multa ſanguinis effuſiōe xpianoꝝ. Et ſiciliā ⁊ apuliā etiā hoc tpe ſaraceni vaſtarunt: ⁊ tuſcia in ſolitudinē redacta eſt.

Gl'ia laus ⁊ honor ſit tibi rex xpe ⁊c. cōponit a quodā epo captiuo in feſto palmarū: propter qd ab imperatore dimiſſus fuit reſtitutus ⁊c.

Saraceni de affrica venientes iterū romaꝫ inuadunt: ⁊ ecleſias apoſtoloꝝ dehoneſtarūt ſpoliantes vndiqꝫ ⁊c. redeuntes aūt cū ſpolijs ſubmerſi ſ̄t i mari.

Duodeci duces bohemoꝝ ſunt baptizati procuratione lodouici fratris lotharij.

Radulphus epiſcopus bituriē. claret ſāctitate.

Anno mundi	6033	6043

Pape

Ualentin⁹. m̄. 10 Romanus.

Gregorius. 4⁹ ānis 16 Romanus.

Sergi⁹. 2⁹. an. 3. m̄. 2. Romanus.

Anno xpi	834	844

Iſte gregorius mortuo valentino: qui breuiter poſt electōem e medio ſublatus fuit: eligit ⁊ multa bona fecit: viditqꝫ triſtia tpa ppt̄ varias plagas graſſantes i pplo. Hic multoꝝ ſcōꝝ corpora leuās de t̄ra honorifice repoſuit in altaria: Eius petitōe lodouicus ⁊ guigo marchio lombardie ſaracenos de italia fugarunt. Moritur tandē poſt innumerabilia bona opa eodem tēpore quo ⁊ imperator: ſepultus apud ſanctū petrū.

Feſtiuitas oium ſcōꝝ ē tranſlata ad kal. nouembris p greg. 4. ⁊ galli ⁊ germani īceperūt etiā ipſā celebrare hoc tpe: ⁊ habet ſermo rabani de eodē ſat⁹ pulcher

Iſte ſergius vocabat antea os porci: ⁊ quia nomē erat inhoneſtū ⁊ tante dignitati incōueniens: iō mutato noīe ſergius vocari elegit: Et ab iſto inantea oēs propriū nomē mutauerūt. Sed hoc quibuſdam non placet: ſꝫ dicūt q hoc faciunt exemplo xpi q aplis noīa impoſuit ⁊c. Silr ⁊ de patriarchis ⁊ hec videt melior rō huius variationis.

Gallia pene tota vaſtat a normannis ⁊ friſonibus: ⁊ alijs circūcirca cōcrematis ciuitatibus ⁊c. Hic iterū nota mutabilitatem tempoꝝ: quia per longa tēpora galli triumphatores in orbe fuerunt: hic proſternunt: nec vnq̄ꝫ poſtea ad priſtinā redeūt ptātem ⁊ gloriam. Dominabant in italia: in germania: in hiſpania: in ſaxonia: imo vltra mare ⁊c.

Roma inuadit: ⁊ deſtruit a ſaracenis.

✠Quidā aūt magnates eos ꝯpoſuerūt regna diuidendo: nec valuerūt reſiſtere aduerſarijs ſuis: ꝓpt̄ hanc ruinā militū ⁊ idō vndiqꝫ fines eoꝝ inuaſerūt hoſtes: ſic ſic qn̄ vult nimiū fit minimū: qui huc uſqꝫ alios defenderūt: iam ſeipſos defendere nequeūt. Quid faciet humilis herba deſerti: ſi ſtare non valet alta cedrus libani: oīa fac cum conſilio: alioquin penitebit poſt: ſed tarde: Hic eſt grande exemplum: tandē lotharius renuncians ſeculo: monachus effectus eſt: in cuiꝰ obitu fuit magna concertatio inter angelos ⁊ demones: ſed orantibus monachis demones fugati ſunt

¶ Leonina ciuitas iuſſu leonis edificat̄ ad defēſionem eccleſie ſancti petri ꝓpe romam.

¶ Sancta helena impatrix transfert̄ a roma in franciā.
¶ Octaue aſſūptionis btē marie inſtituūt̄ a leone.
¶ Sanctus hermes tranſlatus eſt in galliam.
¶ Fames magna in germania fuit: ita vt pr̄ filiū deuorare vellet.

¶ Iſte lodouicus filius lotharij fuit a ſergio papa in regem coronatus: ⁊ ad tempus cum patre regnauit: ⁊ poſt ſolus annis. 21. Hic habuit filiū noīe karolum: quem diabolus inuaſit ⁊ vexauit coram pr̄e: quia contra eum conſpiratōnem tractauerat: eiꝰ tp̄e m̄lta mirabilia ꝯtigerūt.

Lodouicus. 2ꝰ ā. 21.

¶ Aimundꝰ rex anglie vir ſcꝰs a danis martyrizatus eſt ⁊ angliam deuaſtauit.
¶ Magniradus heremita martyrizat̄.
¶ Maguntia circa hec tp̄a in magna afflictione fuit ꝑ trienniū Demon publice apparuit ⁊ domos incendebat: ⁊ ſacerdotes laidapuit: q aquā bn̄dictam aſꝑgebant: ⁊ hoīes fugiunt.
¶ Cirillus vir ſanctus: pene oīuꝫ ſclauoꝝ doctor ⁊ ap̄ſs: corpꝰ ſancti clement̄ pape repperit in criſona mari exiccato: ⁊ romam tranſtulit: ⁊ in ſua eccleſia reconditur.
¶ Corpus ſancti innocentij hoc tp̄e a valentia hiſpanie ciuitate: ꝑ quendā monachū in galliam deportatū eſt: ⁊ apud monaſteriū bt̄i benedicti in gallia: qđ caſtrum vocatur: ſitum in pago albienſi ⁊ recōditū: Hoc tp̄e etiā a btō leone pontifice ſubſcripto edificata fuit rome eccleſia: que hodie dr̄ ſcā maria noua: ⁊ etiam ab ipſo edificata eſt eccleſia quatuor coronatoꝝ.
¶ Colonie horribilis tēpeſtas oritur: ⁊ fulmen eccleſiam ſācti petri ſcidit: ⁊ tres interfecit hoīes: ⁊ ſex ſemiuiuos reliquit: habuit formam draconis.

6053 — 6063

Leo 4ꝰ ā 8 m̄. 3. d. 6. Romanus.

Benedictꝰ. 3ꝰ ā. 2. m̄. 6 Romanus

Nicolaꝰ 1ꝰ ā. 9. m̄. 2. d. 20. Romanꝰ

854 — 864

¶ Iſte leo vir ſcūs fuit: in quo ⁊ ſerpentina prudēcia ⁊ colūbina ſimplicitas habitauerūt: in monaſterio educatus: ꝓmo in ſcīa ⁊ ſcā conuerſatōe tanq̄ꝫ verus monachus profecit. hic ſcūs papa ſtatim reꝑare ſtuduit eccleſias quas ſaraceni paulo añ deſtruxerant. Collectā: Deus q beatū petrū: ⁊ Deus cuius dextera beatū petrū ⁊c. fecit ꝯt̄ ſaracenos. Fuit. n. ſcripturarū feruētiſſimꝰ p̄dicator ⁊ ſcrutator: orōnibus ⁊ vigilijs iugit̄ intentus: ſepelit̄ tandē pꝰ ſcām mortē in eccleſia ſancti petri: cuius feſtum. 17. kal̄. auguſti agit̄.

Leonina ciuitas.

¶ Iſte bn̄dictus nome ⁊ re ab oībus eſt btiſſimus dictꝰ: h̄ ſtatuit vt clerici ordinate icederent ⁊ honeſte.

¶ Iſte nicolaus tāte ſcitat̄ extitit: vt pꝰ magnū gregoriū papam vix vllꝰ in ſede romana apparuit illi comparandꝰ: In eius ordinatōe lodouicus p̄ns fuit. tandē poſt multa bona morte ſciſſima potitus: ſepelit̄ in eccleſia ſancti petri apoſtoli.

¶ Nota ꝙ in vna chronica repperi ꝙ poſt bn̄dictum tertium fuit quidam dictus ioannes papa: ⁊ fuit femina ⁊ meritrix occulta: et fuit de anglia natōe: al̄ magūtinꝰ. Illuſit aūt eccleſiā exn̄s ī hītu virili: profundꝰ tn̄ in ſcīa: ⁊ legit primum atthenis: deinde rome: ⁊ demum aſſumptus ad pontificatum. Tandem ſtupro cum amaſio ſuo cōmiſſo quem prius habebat: peperit inter ſci clementis eccleſiā ⁊ coliſeū: ibidēqꝫ ſepelit̄. Unde ex tunc papa ſemꝑ deuiat ab illo loco propter verecundiam ſiue deteſtatōem: Et ille ē q nomē ſcitatis ſine re habuit vſqꝫ huc: ⁊ fil̄ſicut alij: a deo plagatus fuit: nec ponitur in cathalogo pontificū.

femina

¶ Sanguis pluit de celo i italia tribus dieb⁹: ⁊ locuſta galliā deuaſtat: ſic olim egyptū: ⁊ ſequit̄ fames valida: vt pene t̄tia ps hominū ibi ꝯſūpta ſit: ⁊ ſic additur dolor ſup dolorem gallicis: q₂ bellis laceſſiti: iā

¶ Imperatores fame etiam peunt: Et i ſaxonia villa quedā cū oībus penitus abſorbet̄ in momento: cū eccleſia ⁊ altari ⁊ domibus ⁊c̄.

¶ Iſte karolus habuit fratrē q dicebat̄ lodouicus: ⁊ erat rex germanie: q bellū inſtituit ꝯtra ipſū: ſed karo us intoxicatus obiit: ante ꝯgreſſū hic m̄l ta monaſteria fūdauit

Karol⁹ 2⁹. 3. m̄. 9. caluus.

¶ Iſte karol⁹ dict⁹ ē groſſus ſuie iunior: ⁊ galliā germaniam pacifice poſſidēs a ioāne papa in imꝑatorē coronatur Tandē poſt glioſam victoriā normannos ad fidē ꝑduxit q₂ iā fracti reſiſtē vlt̄ n̄ valuert̄ Et q̄tuor ānis ſup francos regnauit: ⁊ f̄ūs iutilis abiicit̄.

Karol⁹ 3⁹. ā 12.

¶ Ungari gens iculta oritur: Exit a ſicilia: ⁊ a pincernatis ꝓpulſa i pānoniā veit: ibiq₃ manēs expellit incolas. Carnes crudas comederūt: ⁊ hūanū ſāguinē biberūt: ſicut phalangi Qui poſtea romā ⁊ alia bona eccleſie ꝑ longū tempus inuaſerunt: ſic olim gothi: ⁊ ſic ꝯtinuatur tribulatio.

¶ Bulgaroꝝ rex cum gente ſua ad xp̄i fidem ꝯuertit: q etiā i tm̄ ꝓfecit: vt dimiſſo regno monachus efficeret̄. Fili⁹ aūt eius apoſtatauit: q̄re reſūpto regno: ipſū cepit ⁊ oculis effoſſis ipſū incarcerauit: ⁊ aliū ſubſtituit: ac ſacrū habitū oīb⁹ pacatis reſumpſit.

¶ Dimenius rex britonū a ſcō maurilione interficit̄: dum franciam vaſtaret.

¶ Synod⁹ ꝯſtantinopoli celebrat̄: que octaua eſt in ordine grecorum ⁊ quinta conſtantinopolitana.

¶ Caput ſci gregorii: ⁊ brachium bt̄i leonis ad ſenonen̄. eccl̄iam ſūt tranſlatā ꝑ ioannē papam.

¶ Ioannes diaconus ſcripſit vitā beati gregorii in quatuor libris: et miſit ioanni pape opus laudabile.

¶ Flandria efficit̄ comitat⁹: ⁊ balduinus primus comes.

¶ Normādia ꝯuertit̄. 3. generatione: poſt hoc robertus naſcit̄: q apuliā calabriā: ſiciliā acquiſiuit: venetoſq₃ ⁊ alexiū imꝑatorē grecoꝝ ſuꝑauit

¶ Gallia aūt fuit nimis vaſtata ante fedus rollonis: q₂ germani videntes coloniā: treuerim ⁊c̄. exuſtas iunxerunt ſe francis: ⁊ ſic rollo dux normādoꝝ baptizat̄: accipiens gillā filiā regis i vxorem: ꝯfirmata ſibi regione normandie.

¶ Ioannes ſcotus doctiſſimus in ſcripturis in franciam venit: ⁊ rogatu lodouici hierarchiam dionyſii: de greco tranſtulit in latinum: ⁊ p⁹ a diſcipulis confoſſis ſtilis morit̄. Et nota ꝙ ſepi⁹ libri dionyſii tranſlati ſunt.

¶ Anno mundi 6073 — 6083 — 6093

¶ Pape

Adrian⁹ 2. ā. 5. Roman⁹

Ioannes 8⁹ an. 10. d. 2.

Martin⁹ 2 ā. 1. m̄. 5.

Adrian⁹ 3⁹. anno. 1. m̄. 3.

Stephan⁹. 5⁹ ā. 6. d. 9 Romanus.

¶ Anno xp̄i 874 — 884 — 894

¶ Iſte adrian⁹ excōicauit lotharīū fratrē imꝑatoris: regē lotharingie ꝓpt̄ adulteriū: ſ₃ cū ille romā veniēs: vt excuſaret ſe et cōicaſſet indigne cū optimatib⁹ ſuis oēs infra annū mortui ſūt ⁊ rex in via defunct⁹ ē: cū veniſſet placentiam.

¶ Iſte ioannes vnxit karolū imperatorē: ⁊ iniuriā paſſus fuit a romanis: q₂ dicto imꝑatori non fauebat: ⁊ in cuſtodia poſitus fuit: ipſe formoſū portueñ. epm̄ eiecit ⁊ degradauit: qđ fuit occaſio mali.

¶ Iſte martin⁹ parū ꝑfuit: ſir ⁊ adrian⁹: ⁊ iſte adrian⁹ ſtatuit vt imꝑator nullo mō ſe itromittat de ſūmi pontificis electōne. Sed apparet ꝙ hec ꝯſtitutō parum obtinuit: imo leo octauus directe ꝯtrariū ſtatuit poſtea: Forte pro varietate tēpoꝝ: ſic oportuit ſtatuta huiuſmodi variari: extra de ſpon. nō debet.

¶ Dui⁹ ſtephani tēpore corp⁹ ſci martini tranſlatū fuit ꝓpt̄ timorē normādoꝝ. Et nota ꝙ libri ſatis diſcordant de tēpe hoꝝ pontificum cum linea imperatoꝝ: ſ₃ nō eſt vis. ſufficit eni nobis debite tpa diſtinguē: ⁊ q̄ digna ſūt mēorie cōmēdare.

¶ Charitas refriguit valde: circa iſta tpa in oī ſtatu ⁊ iniquitas plus ſolito cepit abundare. Iam. n. gladius ⁊ hereſes ex magna parte ceſſarunt: ſed am ambitio ⁊ auaricia ⁊ cetera vicia: frena laxantes: ampli⁹ q̄₃ ille hereſum perſecutiones xp̄ianā fidem ꝓſequebantur.

¶ Heu heu dn̄e deus: q̄uō obſcuratū ē aurū: mutatus eſt color optimus: q̄lia ꝯtigiſſe circa hec tpa ē̄t i ſcā ſede apl̄ica quā vſq₃ huc tāto zelo cuſtodiſti: legim⁹ ſcādala: Quales ꝯtentiones: ſed emulatōes: ſecte: iuidie: ambitōnes: itruſiones: perſecutōnes: O tempus peſſimū i quo defecit ſcūs: ⁊ diminute ſunt veritates a filiis hoīum. Uerūtamen poſt hec tpa fuert̄ multi ſancti pape: ſed non ſic ꝯtinue: ⁊ i tanto nūero: ſicut in precedentibus: Eia quis ꝯuentus: que ꝯgregatio: quis hō am ſecurus erit: ſi ſic defecit ſanctitas primitiua.

¶ Iſte arnulphus plene cõpeſcuit normandos: q iã vltra 40. annos galliam vaſtarunt: tandẽ a medicis deſperat⁹ mirabili infirmitate ita vt a pediculis ↄſumeret̃: defecit: ꝛ mortuus eſt.

¶ Reformatio p̃ma ordinis ſcĩ bñdicti: q iam in pleriſqꝫ loc̃ cecidit: fcã eſt circa hec tp̃a p cluniaceñ. Diuitie fuerunt ſepi⁹ cauſa caſus huius ordinis ſacri: ꝛ paupertas reformationis.

Arnulphus annis. 12.

¶ Elphredis rex anglie vir totus virtuoſus: octo horis in orando legendo ꝛ ſcribendo expendit: octo in negocijs regni: octo in cura corporis: redditus etiam optime diſpenſauit.

¶ Corpus ſcĩ calixti tranfert̃ in franciam.

¶ Sanderoldus ep̃s maguntie a normandis martyrizatus eſt.

¶ Sanctus martinus tranſlatus fuit de turone autiſiodor ꝛ curauit leproſũ: deide reportat⁹ curauit paraliticum ꝛ cecũ ↄtra volũtatẽ cor: ꝛ fructeta regionis veſtita ſũt folijs ſupnaturaliter.

¶ Beruo abbas: oriũd⁹ ex burgundia: de ſtirpe comitũ ↄſtruxit primo gigniaceñ. cenobiũ: deide cluniacũ.

¶ Cluniacũ mõaſteriũ fũdauit famoſũ ꝛ ſciſſimũ dono aue cõitiſſe: etiã a guilhelmo pio pricipe burgũdie

¶ Sanctus odo monach⁹ cluniaceñ: feruorẽ i monaſterijs reſuſcitauit: ꝛ plura ſcripſit: dialogũ gregorij ipſo ãnuente cohartauit ſub vno volumine.

¶ Comitatus bleſenſis orit̃ ex nobili ſtirpe normãdorum.

¶ Gello primus.

¶ Sciſma nonũ eccl̃ie: ꝛ ſcãdaloſiſſimũ fuit ſm quoſdã inter formoſũ ꝛ ſergiũ. nã ſergi⁹ a formoſo reprobatus: a papatu fugit in franciam: ꝛ tandem papa fcũs reuertit̃ romã ſecrete: ꝛ chriſtoforum cepit: ꝛ formoſi corpus effoſſum dehoneſtauit fuit etiam in ſciſmate iſto aliud minus: ꝛ breuiſſimũ inter leonem ꝛ chriſtoforũ predictum: nam chriſtofor⁹ per vim rapuit papatum leone incarcerato: ſed ſtatim etiã ipſe per ſergium captus eſt tãqꝫ inuaſor. Quidam enim dicunt ꝙ monachus effectus ſit: ꝛ multiplicata ſunt mala ſup clerũ ꝛ eccleſiã totam.

6103

Formoſus. ã. 5. m̃. 6. — Bonifacius. 6⁹ d. 15. — Stephanus 6⁹ ã. 1. m̃. 3 — Roman⁹ 1⁹. m̃. 3. d. 21. — Theodor⁹. 2⁹ d. 20. — Joãnes 9⁹ ã. 2. d. 15. ✠

904

¶ Iſte formoſus fuit p̃mo ep̃s portuenſis: ꝛ a ioãne propt̃ iobediẽtiaꝫ priuat⁹ erat ꝛ deg̃datus vſqꝫ ad laicalẽ ſtatũ: ſed per martinũ reſtitut⁹ ẽ ꝛ ↄtra iuramẽtũ non ſolum romam venit: ſed ẽt papatũ ſuſcepit: propt̃ qd̃ fcã ẽ altercatio magna.

¶ Iſti octo pontifices breui tempe ſederunt: Neſcio aliquid notabile dicere: q: non niſi ſcandaloſa de his repperi propt̃ inauditã in ſcã ſede apl̃ica contentõem: vn⁹ ↄtra alium: ꝛ ſil̃ ↄtra ſe mutuo: nã ſtephan⁹ ↄfirmãs fcã ioãnis octaui formoſũ dãnauit: ꝛ ei⁹ fcã irrita decreuit: ꝛ corp⁹ eius mortuũ dehoneſtauit: digitis duobus abſciſis: manũ in tybrim proijci mandauit: oĩo ingratus: ↄtumeliam pro gratia reddens: q: formoſus ipſũ antea ep̃m anagnie fecit: ſed breue tempus finẽ impoſuit negocio rurſus theodorus poſt hec oẽs actus ſtephani reprobans: fcã formoſi approbauit: ſil̃r ꝛ ioannes nonus ſequens in ↄcilio rauenne corã. 74. ep̃is: dãnauit fcã ſtephani: ꝛ formoſum confirmauit: ſergi⁹ aũt directe ↄtrariũ ſenſit: ꝛ formoſum damnauit.

Tauromenia vrbs a ſaracenis capta eſt.

¶ Franci his tp̃ibus italicũ pdiderũt imperiũ. Hoc etiã tp̃e inditione vna in nocte viſi ſũt igniculi in modũ ſtellarũ per aera diſcurrentes: Qua nocte rex affrice reſidẽs ſup coſentiã calabrie ciuitatem: dei iudicio mortuus eſt.

✠ Benedictus 4⁹ ã. 3. m̃. 2 — Leo 5⁹ m̃. 1. — Xp̃oforus. 1⁹. m̃. 7.

¶ Iſte lodouicus hũit papalẽ bñdictõeꝫ pp̃ꝛoꝛ̃ inſolẽtias eoꝝ q̃ i italia dñabãt: ⁊ berẽgariũ conabaꝛ̃ expellẽ: ſ; cũ pꝛo ipſo regnare cepiſſet: veroñe capiꝛ̃ ⁊ excecaꝛ̃: ⁊ berẽgari⁹ reſtituiꝛ̃: Et h̃ vltim⁹ eſt de ſtirpe karolina q̃ iperiũ tenebãt.

¶ Iſte berengari⁹ pꝛudẽs i armis fuit: ⁊ bellũ habuit cũ romanis: ⁊ etiã cũ lodouico p̃dicto: Nec fit aliqua mẽtio de iſto ⁊ ſequentib⁹ vſq; ad ottonem apud vincentiũ iu ſpeculo hiſtoꝛiali.

¶ Iſte cõꝛad⁹ fili⁹ lodouici int̃ impatoꝛes nõ computaꝛ̃ q; nõ regnauit i italia: ſ; in alemania tm̃. ¶ Iſte hugo in italia regnauit tm̃: nec cõputaꝛ̃ iter ipatoꝛes: ſucceſſit berengario alemanus.

¶ De iſto berengario non ẽ ꝯſonãtia i libꝛis qñ regnauerit. Quidã dicũt p⁹ berengariũ pꝛimũ. Alij poſt hugonem: ſed non eſt curandum. Tp̃a iſta ſat̃ ꝯfuſa fuerunt q; q̃ pl⁹ potuit ⁊ plus fecit.

¶ Impatoꝛes	Lodouicus. 3⁹. an. 6.	Berẽgarius 1⁹ an. 4	Conradus. Hugo ãnis. 7.	Berẽgarius 2⁹ ã 8.

¶ Imperiũ iterũ tranſferꝛ̃ ⁊ diuidiꝛ̃: nam franci non iuuabãt eccleſias q̃s patres eoꝝ extruxerant: ſed diſſipabãt: nec romanis p̃bebant auxiliũ ꝯtra longobardos: q̃ multũ infeſtabãt eos: ideo de cõi ꝯſenſu excluſi ſunt ab imperio: ⁊ italici i italia: ⁊ alemani i alemania ceperũt imperare vſq; ad ottonem: qui vtrobiq; regnauit. Franci aũt coguntur nunc manere in terminis ſuis expientes oĩum rerũ eſſe periodum: ſicut alij rotam foꝛtune aſcenderũt ⁊ deſcenderunt.

¶ Stephanus ep̃s leodieñ. claret ſcĩtate ⁊ ſcĩa: Fecit hiſtoriam ſcĩ lamberti cũ notis: ⁊ alia plura. ſ. de trinitate ⁊ inuentione ſancti ſtephani.

¶ Monſtrũ hñs caput caninũ: ⁊ cetera mẽbꝛa ſicut hõ: p̃ſentaꝛ̃ lodouico: ⁊ bñ potuit monſtruoſũ ſtatum ſignare huius tẽpoꝛis: vbi hoĩes ſine capite quaſi canes latrãdo hincinde vacillabant.

¶ Oꝛdo cluniaceñ. circa hec tp̃a inchoaꝛ̃ ⁊ pꝛofecit i magna humilitate ⁊ feruoꝛe: ⁊ h; regulam ſcĩ benedicti.

¶ Odo vir ſcũs pꝛimus pater eoꝝ.

¶ Saraceni q̃ dñabanꝛ̃ circa hec tp̃a in italia: deuicti ſũt a ioanne papa ⁊ marchione alberico.

¶ Ungari incipiũt romã ⁊ cetera bona eccleſie vaſtare: ⁊ totã tuſciã deſtruũt: interfectis maribus ⁊ feminis: oĩa ſpolia ſecũ poꝛtãtes: Taxis eoꝝ rex fuit: qui decẽ modios nũmoꝝ recepit a berengario: ⁊ p⁹ ſingulis annis redeũtes: fines romanoꝝ inuadere ſolebant per multa tẽpoꝛa: Cauſa huius mali fuit ingratitudo romanoꝝ: q; p̃dictũ marchionẽ expulerũt: ⁊ ideo vltus ſe fuit hoc modo vocãdo barbaros: ſicut narſes olim fecit tp̃e iuſtini ſcdĩ: poſtea interfectus eſt.

¶ Anno mundi	6113		6123
¶ Pape.	Sergius 3⁹ an. 7. m̃. 3. Romanus.	Anaſtaſius. 2⁹. ã. 2. m̃. 2. Roman⁹ / Laudo m̃. 5 d̃. 21. Romanus.	Ioãnes 10 ã. 13. m̃. 2 d̃ 3. Romã⁹
¶ Anno xp̃i	914		924

¶ Iſte ſergius cũ romani rediſſent auxilio francoꝝ xp̃ofoꝝ cepit: ⁊ ſedit pꝛo eo: ⁊ i vltionem ſue repulſe: coꝛpus foꝛmoſi extraxit de ſepulchꝛo: ⁊ indutum ſacerdotaliter: in pontificali ſede decollari fecit: ⁊ in tybꝛim pꝛoijci. Piſcatoꝛes autẽ in eccleſiam ipſũ impoꝛtarũt: ſacris imaginibus ſe inclinantibus ⁊ ſalutantibus eũ venerabiliter: cunctis videntib⁹ q̃ aderant. Oĩa inſup̃ que ipſe foꝛmoſus fecerat irrita decreuit.

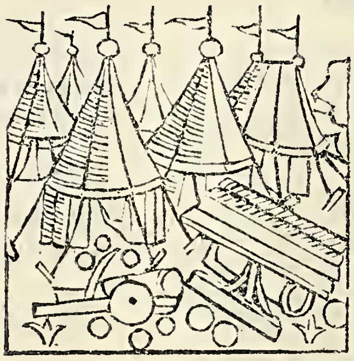
¶ Anaſtaſius ⁊ laudo parũ p̃ſederunt.

¶ Iſte ioannes fuit fili⁹ ſergij pape: tam nã q̃; moꝛibus: etiam rapuit p̃ſulatum: ⁊ tandẽ miſerabiliꝛ̃ occidiꝛ̃ a militibus guidonis: poſito puluinari ſup̃ os ei⁹ dũ i carcere teneret. Poſt eũ q̃dã alius ioannes intruſus fuit: ſed ſtatim eiectus eſt: ⁊ ideo non poniꝛ̃ in cathalogo: q; non fuit ⁊c̃.

Sipontus ciuitas apulie a ſclauis ex gladio his tẽpoꝛib⁹ vaſtaꝛ̃.

Tarentũ ciuitas apulie ab vngaris capiꝛ̃.

¶ Iſte henric⁹ dux ſaxonū fuit ⁊ totus inclytus: nec ipſe inter imꝑatoꝛes cōputat᷑: q꞉ tm̄ in alemania regnauit: Ipſe habuit vxoꝛē ſcīſſimā noīe mathildam ex qua genuit duos filios: ottonē ⁊ henricū: ⁊ otto ſucceſſit ei in impio: ⁊ henricus in alemania habuit plures terras: tertiū filium genuit nomine brunonē qui etiā ſcūs fuit: ⁊ 13. annis archieps colonieñ. vir magne perfectōis: q etiā monaſterium ſcī pāthaleonis fūdauit.

Hēricus alemanus ā 18

¶ Scūs Wibert⁹ qui cenobiū gemelateñ. fūdauit claret in lothoꝛingia.

¶ Regino abbas prunieñ. chꝛonicā ſcripſit.

¶ Zyptineus dux bohemie ad fidē xpi ꝯuerſus ē.

¶ Boleſlaus filius eius: ſed ꝑuerſus: q poſtea frēz ſuū ſanctū Wenceſlaū occidit. ſ. anno pꝛimo ottonis pꝛimi: ⁊ ob hoc ab ottone cū tota bohemia ſuperat⁹ fuit: ⁊ vaſtatus per annos. 14.

¶ Fons ſanguinis fluxit ianue: ſignificans cladem ſtatim ſequentem p ſaracenos: qui eam ceperunt: et occiſis cunctis ſpoliarunt.

¶ Bohemia ꝯuertit᷑ ad fidē xpī: ⁊ i praga eccleſia cathedral' erigit᷑

¶ Sancta mathildis regina vxoꝛ henrici claret ſcītate: ⁊ ſupra modū humilis ⁊ miſericoꝛs: que totā ſtirpem ſaxonū ſua nobilitauit virtute: hec poſt obitū viri diu in viduitate permanſit: ⁊ monaſteria ⁊ hoſpitalia plura fundauit: in aduerſis patientiſſima: i orōnibus ita extitit ꝑuigil: vt totū pſalteriū añ matutinas exoluere ſolita fuerit: tandē ſpū prophetic moꝛtē pꝛedicens: migrauit ad xp̄m ſcām ſobolē relinquens in ꝯſolationē totius eccleſie.

¶ Karolus rex francoꝝ a comite hiberto exulat: ⁊ martyrizatur parone.

¶ Elteſtanus rex anglie vir mire deuotōnis floꝛuit: ex matre humilis nationis. ſ. filia paſtoꝛis: que ꝓuidit ex ſe pꝛodire lunam: q̄ totam angliam illuſtrabat: qđ ⁊ fcm̄ eſt: q꞉ iſte rex tantā habuit deuotionem ad diuinū cultū: vt nullū monaſteriū dimitteret idotatū

¶ Adamarus vir ſanctus: ſucceſſoꝛ ſcī odonis abbas cluniaceñ.

¶ Theodardus abbas ſcī elie claret ſcītate.

¶ Dani idolatriā poſtponūt: vſq꞉ ad hec enī tpa xp̄m colēdo: etiā idolis ſacrificabant: dicentes ꝙ dii eſſēt antiquioꝛes ⁊ potētioꝛes eo: ſed clericus quidē. ſ. anſgarius cōtradicens: ignitū ferrū poꝛtauit illeſus: ⁊ ſic fuerunt plene infoꝛmati.

6133 — 6134.

Leo 6⁹ m̄. 6 d. 15. Romanus.

Stephā⁹ 7 ā. 2. m̄. 1. d 2. Roman⁹.

Joānes 11⁹ ā. 4. m̄ 10. d 2. Roman⁹.

Leo. 7⁹. ā 3 m̄. 5. d. 10. Romanus.

Stephan⁹ 8 ā. 3. m̄. 4. d. 15. Germā⁹

Martin⁹ ā 3 m̄. 6. d. 14. Romanus.

934 — 944

¶ Iſte ſtephanus a quibuſdā romanis mutilat⁹ fuit

¶ Alemania circa hec tpa plus ſolito cepit inſignes ꝑſonas habere in vtroq꞉ ſtatu ⁊ ſexu: domoſq꞉ eius pꝛincipales. ſ. ſaxonie: bauarie auſtrie: ac ceteras fidei lumine valde illuſtrantur: ſed ⁊ in ſapientia pꝛobitate plures claruerunt gloꝛioſe: ⁊ noīati ſunt in oꝛbe. Sic ſic dū vna gens occidit: altera ſuccreuit: vt non gloꝛiet᷑ oīs caro: niſi in pr̄e luminū: a quo eſt omne bonū optimū: ⁊ oē donū ꝑfectum: ipſe ē q ad ſamuelem olim loquebat᷑ dicens: Ego gloꝛifico gloꝛificantes me: ⁊ qui me cōtemnunt erunt ignobiles.

Saxonia — Auſtria — Bohemia

¶ Iſte berengariꝰ imꝑauit in italia: cuius tpe fuit magnū ſciſma: Et henricus moꝛit: ⁊ otto in alemania cepit regnare.

¶ Iſte lotharius moriēs qn̄ otto regnauit in alemania reliquit vxoꝛē noīe daluidā: que poſtea eidem ottoni nupſit.

¶ Iſte berengarius magna tyrannide ꝑmebat italiam: quare dn̄s papa ⁊ alij romani vocauerūt ottonem: vt liberaret eos: qꝺ ⁊ factū eſt: ⁊ capto ꝑ vim berengario: bis exulauit eū: ⁊ relictam lotharij ſibi vxoꝛem accepit: quā tyrānꝰ incarcerauerat

¶ Imperatoꝛes. — Berengariꝰ 3ꝰ an. 7. — Lotharius 2ꝰ an. 2. — Berengariꝰ 4ꝰ. ā. 11.

¶ Wenzelaus princeps bohemie de bono pr̄e: melioꝛ filiꝰ martyrizat̄ ab iniquo fr̄e ſuo: Iſte vir ſcūs fuit: humillimus: ⁊ miſericoꝛdiſſimus.
¶ Dūſtanus eṗs cantuarieñ. ſcūs plura monaſteria fundauit: ⁊ didicit in die moꝛtis ab angelo: O rex gentiū dn̄atoꝛ omniū: ⁊ vidit btām mariam ⁊c.
¶ Bruno archieṗs colonieñ. vir ſcūs frat̄ ottonis pꝛimi: claret in alemania: vtrūqꝫ gladiū ſtrennue gubernando: ⁊ ſancti panthaleonis monaſteriū in colonia fundauit: ⁊ epiſcopio ducatū cōtulit: reliquijſqꝫ pluribus oꝛnauit.
¶ Hereſis antropomoꝛfitarū in italia repululat: ſed parū pꝛofecit: qꝛ raherius eṗs ⁊ ceteri extirpant eam.
¶ Maiolus vir ſcūs q fuit tertius abbas cluniaceñ. eximij feruoꝛis ⁊ abſtinentie: ⁊ repatoꝛ monaſtice diſcipline claret.

¶ Scūs odo eṗs cātuarieñ: ⁊ ſcūs bꝛuno colonieñ trāſferūt coꝛpoꝛa ſcōꝝ eliſij: patrocli: pꝛiuati: gregꝯ. cū baculo ſcī petri de roma ad coloniam.
¶ Sanctꝰ adolinꝰ in anglia repit̄: ⁊ ī ſcrinio poſitꝰ fuit.
¶ Eduinus rex anglie qui oēs monachos expulit a regno: ⁊ ſcm̄ dunſtanū in flandriā truſit: eiuſdē ſcī meritꝭ ab inferis liberatur.
¶ Sciſma decimū eccleſie fuit int̄ ioanaē. 12. ⁊ leonē 8. qꝛ ioannes cū male intraſſet ⁊ peius vixiſſet: depoſitus fui: ⁊ leo ſubꝛogatus: ſꝫ tn̄ leo obtinuit auxilio imperatoꝛis: lꝫ bis fugatus fuiſſet.
¶ Sciſma vndecimū fuit int̄ bn̄dictum qntū ⁊ leonēꝫ octauū: ſe leo obtinuit.

¶ Anno mundi 6153 — 6163

Pape

Agapitꝰ 2ꝰ ā. 8. m̄. 6. d. 10. Romanꝰ — Ioānes 12ꝰ ā. 7. d. 10. Romanus. — Benedictus 5ꝰ. an. 2. — Leo 8ꝰ. ā. 1. m̄. 4. Romanus — Ioannes 13 ā. 7. m̄. 11. d 15. Narnieñ

¶ Anno xp̄i 954 — 964

¶ Iſtius agapiti tpe ſcūs odo p̄mꝰ abbas cluniaceñ. in domino obdoꝛmiuit.

¶ Iſte ioannes venatoꝛ fuit ⁊ totꝰ lubꝛicus: Feminas publice tenebat: q̄pꝛopter depoſitꝰ fuit ꝑ ottonē: ſed non curauit: Tandē cū vxoꝛe cuiuſdā ſe oblectans: a diabolo ī tpe pꝛcuſſ. ⁊ ſine pn̄ia ſubito moꝛit̄. Eya deꝰ etne: q̄ꝫ diſpares ſunt iſti pꝛioꝛibꝫ. O abyſſus iudicioꝝ dei: qs inueſtigabit eas Nec fuit iſte digne electus: ſed ꝑ patrē ſuū intruſus: quia potens erat.

Iſte bn̄dictus a romanis eligit̄ ꝯtra leonē: ſꝫ ab ottone deponit̄: ⁊ ī exiliuꝫ apō ſaxones miſſꝰ ē: malū p̄ncipiū raro hꝫ bonū finē: timo eruditꝰ piſſo alteriꝰ. Sꝫitaſ papaſ dimiſit. ⁊ ad īꝑatores acceſſit hꝰ tēpe vt apparet.

¶ Iſte leo cōi voto eligit̄ depoſito ioāne: hic ſtatuit vt nullꝰ papa fieret ſine ꝯſēſu īꝑatorꝭ ꝓpt̄ maliciā romanoꝝ q ſuos intrudebant. hic oēs donatōnes fcās eccleſie a iuſtiniano ⁊ karolo ⁊ alijs: ottoni ꝯceſſit ⁊ ſuis ſucceſſoꝛibus: vt italiā ab īuaſoꝛibꝰ defenderet.

¶ Iſte ioannes graue iniuriā paſſus fuit a romanis captꝰ. ⁊ exulſcūs: Sed otto duriſſime hāc ꝑtulit: nobilibus occiſis ⁊c. ⁊ quibuſdā ī exilium miſſis.

¶ Coꝛpus bti mathei epl̄i ⁊ euangeliſte: de peſtana ciuitate bꝛicie: In ſalernū tranſlatū eſt: pꝛincipante tūc in eadē ciuitate giſulpho. In gallia vo karolo fr̄e lothariꝫ francoꝝ regis: Sequenti vo āno otto ſaxonū rex romam venit nobilit̄ cum exercitu: ⁊ a ioanne papa coꝛonatus eſt: accipiens ab eo totius italie vexillū cum imperij dignitate: Pꝛofeſſuſqꝫ eſt iureiurando ſeruare fidem romane eccleſie: Ex tunc itaqꝫ otto rex appellatus eſt impatoꝛ: hic in apuliam venit cum exercitu: et oppidū barū expugnando cepit: hic etiā ioannes papa nobilitauit capuā archiepiſcopatu: In qua ciuitate pꝛincipabat̄ pandulphus cognomento: Caput ferreū: Eo tpe ſaracem venerunt in apuliam: ⁊ expugnauerunt ciuitatē grauinā: eamqꝫ ceperunt: Hi quoqꝫ ſcdo anno: poſt hec ceperunt ciuitatem bibinā ⁊ cōbuſſerunt.

¶ Imperiū trāſfert ad alemanos: Cōſilꝭ cā eſt hic ſicut in ſupioribus trāſlationibus: nec pōt infelix homo informari: vt illum ſcopulū declinet: in quo tot iam vidit: etiā potentes piclitatos.

¶ Iſte otto pmus erat imperator alemanꝰ: totus victorioſus: ⁊ velut alter karolus eccleſie dei defenſor ſollicitus ⁊ promotor ſingularis ob qđ meruit dignitatem impialem mltos infideles ↄuertit: bñdictū papā ſuaſorē eccłie duxit ſecū ad ſaxoniam: ibiq; in exilio morit oībꝰ tandē pacatis obijt: plenꝰ operibꝰ bonis: diuitijs ⁊ glīa ditiſſimus: ⁊ prole digna: ſepultus madeburch: i eccleſia ſcī mauricij: quā pcioſe fūdauit.

Otto 1ꝰ. ā. 2.

¶ Iſte otto filꝰ ottonis primi p oīa fidelis ⁊ ſtrēnuus defenſor eccłie: plura bella ↄtra īfideles habuit: ſed in vltimo pene totum exercitū amiſit i calabria: ipſe tñ dum tota mente ſanctū petrum inuocaſſz: mirabilit liberatus fuit: ipſe hūit filiā impatoris ↄſtātinopolitani ꝺ ſanguine romanoꝝ ī vxorē ⁊ fuit coronatus a bñdicto ſeptīo. morit rome: ſepultus in eccleſia ſancti petri honorifice.

Otto 2ꝰ annis. 9.

¶ Edgarus rex anglie: pene oī anno monaſteriū fundauit.

¶ Athelwoldus reuerendus eps̄ vintonienſis multa fecit.

¶ Oſualdus reuerendꝰ vingornie eps̄ poſt eboraci archieps̄ rameſie monaſterium fundauit.

¶ Theodoricꝰ eps̄ meteñ. claret: ⁊ reliquias de italia plures ad ſe tranſfert.

¶ Monſtrū in italia: mulier hñs duo capita: ⁊ cetā mēbra vſq; ad vmbilicū: vna comedente vel dormiente: alia nūq; neutrū faciebat: diu vixerūt: ⁊ parit tandem obierunt.

¶ Eduardus rex anglie vir ſcūs claret: q poſt a nouerca ſua īterficit: martyrq; efficit.

¶ Eccleſia madeburgenſis glorioſe extruitur: ⁊ dotat p ottonē pmū: ⁊ archieps̄ eius fit primaſ alemanie. Et nō ꝙ tpe ottonis tertij: fuit in ea quidā archieps̄ noīe vdo: q p btām virginē promotus fuit ſʒ pꝰ propt malā vitā horribiliter dānatꝰ ē. Ceſſa de ludo quia ſatis luſiſtis vdo.

¶ Adalbertꝰ vir ſcūs claruit natōe bohemus ⁊ primus eps̄ prageñ. reuelante deo pannoniā veniēs: ſcm̄ ſtephanū pmū regē vngaroꝝ cū multis baptizauit: deinde polonos in fide ↄfirmauit: tandē pruthenis pdicans: ibi martyrio coronatus fuit.

¶ Tranſlatio glorioſa ſcōꝝ laudoaldi adriani: amantij fit gandaui.

¶ Ungaria incipit hꝰ tpe ad fidē ↄuerti: vbi pꝰ pdicauit vir dei ſcūs adalbertꝰ eps̄ pgeñ.

¶ Stephanꝰ primus rex vngarie xpianꝰ: ſanctus vir fuit: ⁊ fitꝰ gr̄a magna pplo barbaro: ⁊ idolatrie cultui hucuſq; dedito.

6173 — 6183

Benedictus 6ꝰ. ā. 1. m̄. 6 Romanus.	Bonꝰ vel donꝰ. 2ꝰ. ā. 1. m̄. 6.	Bonifacꝰ 7 m̄. 6. ꝺ. 10.	Benedictus 7ꝰ ā. 10. alꝭ 5. m̄. 6.	Joannes 14 m̄. 8.	Joānes 15 m̄. 4. Romanus

974 — 984

¶ Iſte bñdictus captꝰ fuit ⁊ in caſtro ſācti angeli ſtrangulatus.

¶ Iſte bonꝰ vel dōnus etiā parū ſedit.

¶ Iſte bonifacꝰ p romanos ſtrangulato bñdicto in papā erigitur: ⁊ depdata eccleſia: fuit in ↄſtantinopoli: ⁊ pꝰ reuerſus: ioāni diacono cardinali oculos eruit: ipſe deide ſubito extinctꝰ ē.

¶ Iſte bñdictꝰ coronauit ottonem ſcd̄m: ⁊ fecit capiplēſ romanoꝝ: cōgregauit et ↄciliū remēſe ↄt regem frācie: vbi gilbertꝰ nigromātīcꝰ depōit: ⁊ rudolphꝰ reſtituit.

¶ Iſte ioannes. 14 i caſtro ſcī angeli fame afflictꝰ per q̄tuor mēſes ꝺficit ⁊ morit.

¶ Iſte ioannes 15. etiā parū ſupuixit.

¶ Iſte ioānes. 16. fuit ī armis eruditus: ⁊ plēs libros cōpoſuit: hūc creſcētiꝰ patriciꝰ intm̄ afflixit ꝙ vrbē exiuerit: ⁊ pro īpatore nūcios mittēt: qđ audiētes romani ipſū reuocant ⁊ vſq; ad trā proſtrati veniā petunt: iam enim aliquot annis experti fuerūt ludū alemanoꝝ: vilis ↄditio hominū: nolle obedire niſi cū n pōt reſiſtē: tandē pace fcā rome obijt.

¶ Nota ꝙ hic occidunt: ſicut in primitiua eccleſia: ſʒ nō fuit mr̄es ſicut illi: par pena: ſʒ diſpar cauſa.

Ungaria.

Joānes 16ꝰ ā. 10. m̄. 10 ꝺ 7. Romāꝰ

¶ Circa hec tpa Stella a pte ſeptētrionali apparuit: habēs ſplēdorē q tēdebat ↄtra meridiē quaſi paſſū vnū: Et pꝰ paucos dies iterū apparuit eadē ſtella a pte occidentꝭ: ſplēdor eiꝰ ad orientē tēdebat: Et nō pꝰ multū fuit terremotus magnꝰ: q plures euertit domos in beneuēto ⁊ in capua: multoſq; hoīes occidit: ⁊ ī ciuitate apriano plēs eccłias ſubuertit: Ciuitas quoq; frequent pene media ceci dit. Ciuitatem vero cōſam prope mediā cū epō ſubuertit: multoſq; hoīes oppſſit. Romnſa vo ciuitatē cum eius hoibus ſubuertit.

¶ Iſte otto per oia imperio ⁊ noie dignus iuxta paternã probitatẽ: Fideliſſimꝰ eccleſie fuit: multa bella proſpere geſſit: Deo ⁊ ſcis deuotus extitit: Reliquijs ſcoꝝ veneratõem maximã exhibuit: ⁊ loca ſcã ſedule viſitauit: Hic coronatus eſt ꝑ gregorium quintũ: qui ꝯſanguineus eiꝰ fuit: Tandẽ poſt mltos labores rome vitã finiuit.

¶ Imparatores — Otto 3. annis. 18.

¶ Electores imperij pꝰ ottonẽ tertiũ inſtituti fuerũt non propt̃ aliquã culpã ſaxonũ: ſꝫ ad ꝑcauẽdũ picula futura. Hi ſũt ſeptẽ vſus
¶ Maguntineñ. treuereñ. colonieñ. Quilibet imperij fit cancellarius hoꝝ: Et palatinꝰ dapifer: dux portitor enſis: Marchio ꝑpoſitus camere: pincerna bohemus: Hi ſtatuũt dñm cũctis ꝑ ſecꝉa ſũmum: Palatinus ẽ comes rheni: Marchio eſt brandeburgeñ. Dux ſaxonũ: ⁊ rex bohemoꝝ: Uerũ vt quidã dicũt: hac occaſione aquila multas pẽnas amiſit: ⁊ in fine totalit̃ nudabit̃.

¶ karolina ſtirps eijcit̃ de regno francie: comes pariſienſis arripuit regnũ circa hec tpa.
¶ Medericus abbas aducñ. clarus habet̃.
¶ Annona pluit de celo: ⁊ piſciculi pui in aſbonia.
¶ Odilo vir ſcũs abbas cluniaceñ. ſucceſſor ſci maioli: Hic diẽ aĩarũ inſtituit poſt feſtũ oĩum ſanctoꝝ: tpe ioannis decimi octaui: qđ poſtea per totaꝫ eccleſiam approbatum eſt.

¶ Sciſma. 12. fuit int gregoriũ quintũ ⁊ ioannẽ. 11 Cauſa fuit tyrannidis creſcẽtij ⁊ ambitio ioannis: ſꝫ paruo tpe durauit: ⁊ gregorius obtinuit.

¶ Heribertus archieps colonieñ. vir ſcũs clarus habet̃.
¶ Herigerus abbas lobieñ.
¶ Adelboldus epũs traiectẽſis.
¶ Fulbertus eps carnotẽſis.
¶ Albo abbas floriaceñ.
¶ Elphegus cantuarieñ. eps poſt martyrizat̃ a danis.
¶ Aufridus traiecteñ. eps: poſt effectus ẽ Gherardꝰ cameraceñ.
¶ Scũs gherardus eps poſt martyrizat̃ ab vngaris: ligatꝰ ſup bigam: ⁊ de monte currit.
¶ Gilla virgo prudentiſſima ſoror henrici imperatoris: pꝰ nupſit ſcõ ſtephano regi vngarie: ⁊ multum iuuit ad plenaꝫ ꝯuerſionem vngarie.

¶ Anno mundi 6193 — 6203

¶ Pape — Gregoriꝰ 5ꝰ an. 2. m̃. 6. Saxo. — Ioãnes 17ꝰ m̃. 10. Grecus. — ¶ Iſte ioannes non erat papa: ſꝫ intruſus — Silueſter 2 ã. 4. m̃. 1. d. 8. Gallicus. — Ioãnes 18 m̃. 5. d. 26. — Ioãnes 19 an. 5. Romanus.

¶ Anno xpi 994 — 1004

¶ Iſte gregoriꝰ ſcũs fuit papa ad inſtantiã imperatoris ottonis tertij: vir venerabilis: ⁊ ipſiꝰ ottonis ꝯſanguineꝰ: dictus fuerat ante bruno: ⁊ cũ parũ ſediſſet: ⁊ iam iperator ab vrbe receſſiſſet: placentinꝰ intrudit̃ a creſcentio ꝯſule propter pecuniã: ⁊ ioannes ſextus vocat̃: Et factũ ẽ ſciſma diebus paucis: Nam impator reuerſꝰ creſcẽtiũ cepit ⁊ capite trũcauit. Ioannẽ auteꝫ antipapã exoculari: ⁊ ceteris mẽbris mutilari fecit: nihil eũ iuuantibus ducatis ſuis. Quis eni fecit qđ non debuit: paſſus eſt qđ meruit.

¶ Iſte ſilueſter 2ꝰ factus eſt papa auxilio diaboli: cui homagiũ fecit: vt cũcta ei ad votum ſuccederent: dictus fuit gilbertus: ⁊ grãm regis francie inimicus ſibi procurauit: vnde ſcũs eſt archieps rameñ. tñ eiectus ſtatim fuit per ꝯciliũ: iubente bñdicto ſeptimo.
Deinde grãm imperatoris acqſiuit: ⁊ fit eps rauẽne ⁊ poſt papa: ſed finẽ ſolitum cito habuit: vtputa q ſpem ſuam fallacibus demonibus cõmiſit: Sperat̃ tñ de eius ſaluatione: propt̃ certa inditia ſepulchri ipſius: ⁊ pniaꝫ quã in fine fecit grauiſſimã: mẽbris abſciſſis ⁊ auibus datis ⁊c̃.

¶ Iſti duo ioãnes pꝰ ſe mutuo ſederunt: ⁊ pmus parũ prefuit: alter annis qnqꝫ: ſepultꝰ apđ ſanctum petrum.

¶ Et nota q̃ iſte gregꝰ: cũ ottone. 3. ordinauit electores imperij: qui deinceps ꝑmanſerunt vſqꝫ nunc: nec potuerunt frãgi: aut alij infringere:

¶ Iſte henricꝰ vir ſcūs fuit dux bauarie:ꝯcordit electꝰ ꝓpt legalē ⁊ btām famā quā habuit:Et p̄res ꝺ domo bauarie legimus fuiſſe nō ſolū carne:ſed etiā mente ⁊ virtute nobiliſſimos:habuit ſoꝛorē eq̄ virtuoſam: quā ſcō ſtephano regi vngaroꝝ dedit:⁊ totā vngariam ad plenam fidem perduxit:vxoꝛ eius fuit ſcā konegūdis: cū q̄ in virginitate ꝑmanens:celibē vitā duxit: Plura bella tā in italia q̄ȝ in alemania ꝯt rebelles iuſte ⁊ ꝓſpere ꝯfecit:tādē btō fine quieuit: ſepultꝰ i ecclia bambergēſi: quā fūdauit ⁊ kathedralē fecit fieri:miracul' choꝛuſcās i vita ſcī laurētij exēplum ponit de ipſo ⁊ vxoꝛe.

Henricꝰ 1ꝰ an. 20. vel 22.

¶ Robertus rex frācie cōpoſuit ſequentiā:Sci ſps ⁊c ⁊ reſſoꝛia:O iudea ⁊ hieruſalē ⁊c.Cornelius centurio ⁊c. cū not'.⁊ alia.Eripe me ⁊c. ipe fuit vir miſericoꝛdiaꝝ.

¶ Scā konegūdus vxoꝛ henrici:⁊ virgo ꝑpetua claret opibꝰ bōis:pꝰea mōaſteriū igr'ſſa obijt miracul' coꝛuſcās.

¶ Choꝛizantes quidā fuerūt circa hec tpa:q ꝑ totū annū ſaltabant ꝓpt peccatū inſolentie:quia in vigilia natiuitatis xpi:in cimiterio quodā choꝛizādo: impediebāt quendā ſacerdotē in pꝛima miſſa quā deuote faciebat: ſed q: nolebant ceſſari maledixit eos cum imp̄catione dicens:vtinam ſic ꝑ annū ſaltaretis:⁊ factum eſt.fuerunt tandē a btō heliberto abſoluti:⁊ quidā valde penituerunt:ita vt ſcī effecti fuerunt:⁊ miraculis claruerūt ſm quoſdā ꝯtigit in villa ſaxonie in eccleſia ſcī magni: ⁊ filia ſacerdotis cuiuſdā auulſis bꝛachijs ſaltauit:fuerunt. 19.q̄rū tres femine erant:oēs bꝛeuit' obierunt.

¶ Hieruſalē iterū capit' ſaracenis ꝑmittēte deo:⁊ glorioſū ſepulchꝛuȝ ab infidelibus poſſidetur:Iudei mult' in locis metuētes baptizantur.

¶ Luna in ſanguinē vſa apparuit: et terremotꝰ magnꝰ: facta ardens ⁊ fulgur inſtar turris cecidit cū maxio ſplēdoꝛe:ſequit' fames valida in lothoꝛingia fonticulus aq̄ i ſanguinem verſus eſt:⁊ m'lta figna circa hec tēpoꝛa contigerunt.

¶ Moꝛtalitas maxima pene ꝑ totuȝ oꝛbē fuit:vt ſepeliētiū tedio adhuc viui ſpū trahētes obruerent' cū moꝛtuis. Siccitas magna ⁊ ardoꝛ ſequit'.

¶ Iſte conradus multas leges edidit:⁊ pacē diſtrictiſſime ſuare ſub pena capitis iuſſit.ſȝ comes lupoldꝰ accuſatus de ira ſua fugit:cupiēs magis ruſticane viuere: q̄ȝ ſolēniter mori: cuius tñ filiꝰ mirabilit' ad īperiū venit nutu diuino ꝯt volūtateȝ cōradi:etiam filiam eius accepit in vxoꝛē. Aliq etiā dicūt ꝙ iſte conradꝰ occiſus fuerit anno. 15. īperij ſui.

Conradus. 1ꝰ an' 20.

¶ Symeon vir ſcūs ſiracuſ.monachꝰ claret treueris.

¶ Durandus eps leodieñ.fuit de obſcuro genere natus.

¶ Haximericꝰ rex vngarie vgo cū ſponſa ſua obijt miraculis coꝛuſcando: fuitq̄ȝ filius ſancti ſtephani regis.

¶ Campanus doctoꝛ inſignis ⁊ deuotꝰ maximuſq̄ȝ aſtronomus:hic inuenit errorem paruū in calculatōne ptolomei:qꝰ ad mediū lune motū:videlȝ ꝙ i.2160.ānis lunaribꝰ deficit vna dies:⁊ in q̄buſdam alijs ſil'r.Excuſat aūt tñ virū ꝙ hoc non prouenerit ei ob defectū īgenij:ſȝ ob penuriā tp̄is:maxime quo ad motū octaue ſpere:ad quē longū tēpꝰ requirit' eiꝰ theorica :⁊ cōputus ſunt optima.

6213 — 6223

Sergius 4ꝰ. ā.2.m̄.6.

Bñdictꝰ 8.ā 11.m̄ 11.d 21. Tuſculanus

Ioānes.20 ā.9.d.9.Romanus.

Bñdictꝰ 9 ā 13. Tuſculanus

1014 — 1024

¶ Iſte ſergius fuit ſancte vite: ⁊ exemplaris ꝯuerſationis: ſepultus in eccleſia ſancti petri.

¶ Iſte benedictꝰ habuit ſciſma maximū:q: eiectus fuit ⁊ q̄dā alī ſubꝛogatus:hūc pꝰ moꝛtē vidit q̄dā eps i miſerabili ſpē:dicentē ſe grauit' affligi ⁊ ꝙ nihilominꝰ ſperaret de mīa dei: ⁊ nihil ſibi pꝛodeſſe:qđ pꝛo ſe factuȝ eſſet:quia de rapinis fuit:miſitq̄ȝ eū ad ioannem papam vt de tali teca ſūmam pecunie acciperet ⁊ pauperibꝰ daret: qđ ipſe fideliter iplens:epiſcopatui ceſſit:⁊ timoꝛe ꝑculſus ſibi ꝓuidens in futurū monaſteriū intrauit.

¶ Rogerus eps beluaceñ.totus inclytꝰ claret.

¶ Sciſma. 13.eccleſie fuit int' bñdictū octauū ⁊ quendā aliū intruſum:ſed poſt benedictus obtinuit:eiecto iterū itruſo.

¶ Iſte ioānes bellū habuit cum romanis.

¶ Iſte benedictꝰ fuit nepos benedicti octaui totus lubricꝰ:⁊ iō dānatus apparuit cuidā in ſpē monſtruoſa ⁊ hoꝛribili:Caput ⁊ cauda erāt aſinina:reliquū coꝛpꝰ ſicut vrſus ⁊ ait: Noli expaueſcere ſcito me hominem fuiſſe ſicut tu es:ſȝ ſic me repꝛeſento ſicut olim exiſtēs infelix papa beſtialit' vixi.tp̄e eiꝰ ſciſma ſcādaloſū nimis fuit q: ipſe eiectꝰ erat ⁊ iterū reſtitutꝰ:⁊ iterū eiectus.

¶ Sciſma. 14.eccleſie ſcandaloſū:⁊ ꝯfuſione plenū fuit int' bñdictū nonū ⁊ alios.vt pȝ infra:Cauſa fuit mala vita bñdicti:aut iniquus itroitus.Hic notat ptolemeus ꝙ faſtus ſūmoꝝ pontificū hūit ſemꝑ malū exitū:⁊ fuit occaſio:⁊ ēcā multoꝝ ſciſmatū:notabile eſt.

Tempꝰ effeminatū incepit circa ānos dñi mille: in quo fides xp̄iana valde cepit deficere ⁊ declinare a priſtina virilitate: vt pȝ in prophia ſcē hildegard. ⁊ in multis regionibus xp̄ianitatis nec ſacra: nec eccl'iaſtici ritus ſeruabant: auguriis ⁊ maleficiis intendentes: Et erat ſacerdos ſic ppl's: ſȝ miſericors dñs ꝯtra hec mala iterū pl'es ap'icos viros ſuſcitauit q hanc ariditatē bonis exemplis ⁊ p̄dicatōibus irrigarūt: dño coōpante ſermonē ꝯfirmāte ſequentibus ſignis: Et multi ordines nimio feruore uccreuerūt vt periculoſū tēpus illuſtrarent: de quibus poſt ꝯſequent̄ fit mentio: Et q̄ iam ſepe hꝰmōi reformatōes fcē fuer̄t

Imperatores p̄ter ſpem ⁊ in ſequentibꝰ future ſunt: iō fatuū ē det̄minare ꝙ antixp̄s tūc vel tūc veiet propt̄ maliciā tp̄is qd̓ pleriqȝ attētarūt: quos oēs fefellit ſua opio: ⁊ euāgelica veriſſit ſācio ⁊ ip̄a tp̄is reprobauit expientia: Hoꝝ erroꝝ imēſus ē numerus.

Iſte hēricꝰ fuit gener cōradi: i ſilua natus erat: ⁊ bis ad occidendū traditus: ſȝ tñ deo protegente illeſus euaſit adhuc puer. Cū āt īpator eſſȝ effectꝰ mōaſteriū edificauit in loco natiuitatꝭ ſue: Uide pulchrā hiſtoriā i chronica martini ⁊ vincētij ⁊c. h̄ victorioſus fuit: et

Henricꝰ 2ꝰ ā. 17.

italiā intrās pandulphū cāpanie p̄ncipē cepit. Abbatē vuldeñ. ſedauit: q tūc potentiſſimꝰ fuit diabolo cantāte: Hūc diem bellicoſū feci: quē etiam increpauit.

Guilhelmus diuioneñ.

Ricardus virduneñ.

Popo ſtabulenſis.

Helias colonieñ.

Oſbertus leodiceñ.

Stephanus leodiceñ.

Beruo augienſ. Oēs iſti abbates venerabl'es circa hec tēpora floruerunt.

Guido muſicꝰ i italia fuit: q iuenit cantū manualē. ſ. per flexuras digitoꝝ notas dinumerando pro pueris informandis.

Fulbertus carnoteñ. ep̄s in infirmitate viſitat̄ a btā virgine: ⁊ de eius lacte ſciſſimo recreatus eſt.

Gnoto vir ſpū ſapientie ⁊ ſcīe clarus ep̄s leodiceñ.

Hella auguratrix in anglia fuit: quā demon de eccleſia extraxit horribil̄r.

Adalbertus ſcūs ep̄s meteñ. claret.

Elbertus abbas gemelatenſis.

Bardo vir ſcūs ep̄s magūtie claret. Eius epiſtolare habet̄.

Scūs theobaldus vir nobilis de frācia: recluſus heremita claruit.

Karolphꝰ mercioꝝ regꝭ filiꝰ mr̄izatꝰ fuit a matertera.

Edmundus rex vir ſcūs: a danis martyrizatus fuit.

Cōpꝰ gigātꝭ rōe iuenit̄ imēſe magnitudīſ icorruptū cū lucerna q̄ ñ poterat flatu extigui.

Statua marmorea erat in apulia: cuius caput oſtendit theſaurū ſubtiliter.

Palumbus p̄ſbyter rome fuit nigromāticus: ꝯtra quē diabolus orauit ⁊ obiit.

Mōſtrū: duc m'ieres i gallia oīa mēbra ſingula vſqȝ ad vmbilicū ⁊ diuiſū opabant̄: vna mortua: alia ſupuixit: triēnio mortuā portās

Egelmotus archiep̄s cantuarieñ. miſit brachiū ſcī auguſtini in angliā.

Anno mundi 6233 6243

Papae.

Silueſter 3 d. 56.

Gregoriꝰ 6ꝰ ā. 1. m̄. 6.

Clemēs 2ꝰ. m̄. 9 d. 7. Alemanus.

Damaſꝰ 2ꝰ d. 23.

Leo 9ꝰ ā 5. m̄. 2. d. 6. Alema

Uictor 2ꝰ ā 2. m̄. 3. Alemanꝰ.

Anno xp̄i 1034 1044

Iſte ſilueſter electus fuit expulſo bn̄dicto ſȝ econtra eijcit̄ ⁊ bn̄dictus reſtituit̄: qᵒ iterū eiecto grego. ſubſtituit̄: qui cū eēt rudis lrārū alterū papā ad eccl'iaſtica officia exequenda ſecū conſecrari fecit: qd̓ cū multis non placeret. tertiꝰ ſupinducitur: q ſolꝰ vices duorū adimpleret: qbꝰ dimicātibꝰ int̄ ſe: henricꝰ imperator ſupueniēs oēs depoſuit: ⁊ clementē ſecūdū ſubſtituit a quo ſtati ſe coronari fecit promittētibꝰ romāis ſine ip̄ius ꝯſēſu: ſe nūqȝ papā electuros: ⁊ ſic qnqȝ cedētibꝰ ſextꝰ inſtituitur vez de iſto greg. Gilbertꝰ dic̄. ꝙ fuit vir ſcūs: ⁊ ꝯtra henricū bellū habuit: ⁊ raptores ſcī petri extinxit: ⁊ cū magno miraculo ſit ſepultus. ⁊c. vide in chronicis.

Iſte clemēs dictuſ fuit añ ſindegerꝰ bābergenſis ep̄s: q̄ factꝰ fuit papa p̄ imperatorem: propter vniōnē recuperandam: vt iā dictū ē.

Iſte damaſus fuit inuaſor eccl'ie ⁊ ſubito defūctus eſt: ⁊ ſtatim romani petierūt ſibi dari pontificē: ſȝ non teutonicū: ad hᵒ eni nō poterāt iclinari: ex mala conſuetudine indurati. Tūc iſtū leonē virū ſcm̄ ad hoc iclinauit vt papatū acciperet: ſȝ poſtea ſibi de hoc fecit ꝯſciam: ⁊ reſignauit: denuo eſt electus. h̄ xp̄m in ſpē leproſi nocte i lecto ſuo collocans: mane ip̄ȝ nō inuenit: tandē pꝰ laudabilē vitaȝ: ſcā morte potitꝰ miraculis claret. Ipſe m'ta ſcripſit ⁊ fecit: Erat antea ep̄s tuleñ. ⁊ audiuit angelos dicētes ego cogito cogitatōes pacꝭ dic̄ dñs.

Iſte victor fuit vir bonꝰ ⁊ venerabilis timore imperiali fcūs ē papa. ſic eni diſpoſita fuit ap'ica ſedes hᵒ tp̄e: ꝙ ſcī viri duplici timore ſe ſubtraxerūt ſ. diuino ⁊ humano: q̄ tāto officio ſe indignos arbitrabant̄: et tyrannidē romanoruȝ quotidie ſuſtinere te-duit: ſȝ cōpelēte ipera tore: qdam nihilominꝰ acceſſerant ſil'r duplici timore. timebant. n. deū offendere ſic vocati: ⁊ etiā offenſā principis: iſte victor m'tos ſymoniacos depoſuit i cōcilio florentino: ⁊ ēt fornicarios.

De pluralitate bñficioꝝ q̄ circa hec tp̄a nimis inualuiſſe vident̄: ⁊ deinceps cōtinuata: multūqȝ dolenda ambitione p̄latorum ⁊ ſymoniaca labe: q̄ȝplurima ſcripta ſcōꝝ patrū habent̄ deteſtantia abuſiones iſtas. Et nota ꝙ facile inuenti ſunt pauperes clerici ⁊ doctores: q pluralitatem bñficioꝝ ⁊ pompā eccleſiaſticorum reprehenderun: donec offerret ſe occaſio p̄ticipandi: q̄ accepta cōiter auaricia excecauit eos. Fert̄ de quodā mgr̄o magne litterature: q valde ſubl'imit̄ diſputauit cōtra diuitias p̄latoꝝ ⁊ faſtū eoꝝ: q̄ſi oīno ſic viuere nō liceret ⁊c. hec cū nunciata dño pape fuiſſēt: plauſibiliter r̄ndit. Demꝰ ei bonā p̄poſiturā: ⁊ hec ⁊ illa bñficia: ⁊ bene pacatus erit: ⁊ factū eſt ita: ⁊ ecce protinus ſententiam mutauit dicens: ✠

¶ Iſte henricus videꝫ fuiſſe hō multū inquietus: ⁊ ſatis afflixit virū ſcm̄ gregoriū.7.papā: ⁊ primo quidē veniā petēs abſolutionē meruit: ſed non perſeuerauit: quinimo de nouo quendā antipapā ꝯtra eū tanq̄ꝫ idolum erexit: ⁊ iterū gregorius eū excōicauit: ⁊ electores imperij: ducem ſaxonie pro ipſo elegerūt: quē henricus cruento bello ſuperauit: ⁊ tūc romā veniens cum antipapa ſuo gregoriū ⁊ cardinales pſequit̄: ſꝫ ſtatim robertus rex apulie eū fugauit: ⁊ papā cū cardinalibꝰ liberauit: fuit nihilominus vir elemoſynis deditus: ⁊ ſexagies ⁊ bis acie collata dimicauit: tandē miſerabili morte vitam finiuit in carcere a proprio filio detentus: ſicut fecit: factū eſt ei.

Henricꝰ 3ꝰ annis. 48.

¶ Eduardus vir ſcūs rex anglie claret ſpū prophetie: nec repperi pl'es ſanctos reges i aliq̄ regno q̄ꝫ in anglia.

¶ Elburga v̄go ſcā filia eduardi regis

¶ Etgitha edgari regis filia virgo ſancta claret.

¶ Walburga virgo ſancta ⁊ abbatiſſa fuit.

¶ Beregarīꝰ ep̄s turoneñ. erroneē dogmatizauit de ſacro altar' ⁊ pꝰ informatus retractauit: ⁊ ſcē vite fuit: ſꝫ diſcipulos ꝯuertē nequiuit: Et ſeq̄t̄ heresis magna: q̄ ſatis afflixit eccleſiā longo tēpe: ipſa negat verū corpꝰ ⁊ ſanguinē xp̄i eſſe in ſacro: ſꝫ figurā tm̄. Vide de ꝯſe. di. 2. ego beregarius.

¶ Lantfrancus ep̄s cātuarieñ. magiſter anhelmi: ſcripſit librum p modū dialogi de ſacramento ⁊ alia.

¶ Adrianus chronographꝰ ⁊ monachus vuldenſis claruit.

¶ Herliuius abbas monaſteriū becceuſe de ſuo fundauit.

¶ Ciclus magnus annoꝝ finit̄ hoc tp̄e. ſ. anno dn̄i. 1063. ꝯtinens annos. 532. qui ad rōnem om̄n paſcalis cōputi vtilis eſt: ⁊ ab euo in euū in ſemetipſū ſine errore reuoluit̄: ⁊ ſequenti anno ciclus magnus ānoꝝ. 532. a natiuitate dn̄i exactus incepit: in cuius fine erit labor ⁊ dolor: vt quidā dicunt: terminabit̄. 1595.

¶ Mathildis comitiſſa triūphatrix indyta normandos expugnat: ⁊ imperatorem debellauit: pro eccleſia glorioſe laborauit: ⁊ tandē totum ſuū patrimoniū ſup altare ſācti petri obtulit.

¶ Petrus damianus doctor grauiſſime auctoritat': ⁊ religioſus valde

¶ Anſelmꝰ vir ſcūs ep̄s cantuarieñ. doctor excellens: ⁊ btē virgini deuotus.

¶ Sciſma. 15. eccleſie fuit int̄ alexandrū ⁊ codulū ep̄m parmeñ. ſꝫ alexander obtinuit: lꝫ imperator ꝯtradiceret iudicio cōcilij: ⁊ maior ps fuit ſecū: diu ſtetit.

6263

Stephanꝰ 9 m̄. 7. d̄. 28. Alemanus-ex lothorigia

Benedictus 10. m̄. 9.

Nicholaꝰ 2ꝰ ā. 2. m̄. 6. d̄ 26. Burgū-dus.

Alexāder 2 ā. 11. m̄. 6. d̄. 25. Me-diolanenſis.

1064

¶ Iſte ſtephanus parū ſupuixit: Et ſequēs Benedictus cū p vim papatū rapuiſſet ⁊ nouem mēſibus ſediſſet ceſſit.

✠ Nūquā intelleri māꝫ hanc prec̄ mō: Quippe qui de inope diues: de ꝯtēptibili repente glorioſus apparuerat: hos btūs hieronymus velut peſtes q̄dā contagioſas vitandos pronunciat. Dixit quidam notabile verbum: Qui habet vnum

¶ Iſte nicholaꝰ ꝯciliū celebrauit ꝯtra beregariū: q errore deceptus ꝯtra fidē dogmatizauit ſꝫ plene correctꝰ r̄uocauit: vt pꝫ de ꝯſe. di. 2. ego beregarius. In eodē ꝯcilio fcm̄ ē decretū de electione pape: In nomine domini. di. 23.

¶ Iſte alexander ſtatuit: vt nulꝰ miſſā audiat p̄ſbyteri quē ſcit habere ꝯcubinam ſub pena excōicationis: vt pꝫ. 32. di. p̄ter hoc. ⁊ hūit ſciſma cum quodā codulo: ſed poſtea purgauit ſe in mantua corā ꝯcilio de ſymonia: ⁊ codulus tanq̄ꝫ ſymoniacus ⁊ inuaſor repudiatur: hic alexander fuit vir ſcūs.

bn̄ficiū cōpetens: ⁊ eo legittime vtit̄: recto calle ad patriam tendit q v̄nū ſupaddit: vno oculo ꝯſcīe priuat̄: qui aliq̄d adhuc plus acceptat: etiā alīo lumine priuatus totalit̄ excecat̄: ⁊ deinceps q̄cūq̄ꝫ poterit coaceruat: hanc maledictionē inſatiabilis auaricie olim p̄ſignauit hieroboā rex iſrl': qui lꝫ diuinitus ad regnū puenerat ſtatim tn̄ a cultu dei receſſit: fecitq̄ꝫ duos vitulos aureos: ne ppl's iſtl' ad tēplū dn̄i aſcenderet: ſcm̄ ē aūt hoc verbū in peccatū: ita vt omnes ſequens reges hunc cultum ſacrilegum obſeruarent in deſtructionē regni: ita de eccleſiaſtico ſtatu timendū eſſe: ſci viri cōiter aſſeuerant: ⁊ iam in pluribus mūdi ptibus cōpletū cernimus: Clerici q nihil poſſidere deberēt p̄ter rōnabilē cōpetentiā: neq̄ꝫ ſe de tpalibꝰ itromittere oīa poſſidē: oīa volunt gubernare: Idcirco vt btūs bernardus dicit: quia ordinē nullū ſeruant: illuc properāt: vbi ſēpiternus horror inhabitat: Olim phariſei ꝯtra auariciā diſputantē dn̄m deridebant: ⁊ inſanū iudicabāt: ſꝫ nūc dn̄s ſubſānat eos Caueas lector: q multa occupas bn̄ficia: ne idē facias: neq̄ꝫ eadē patiar'. Deus nō irridet̄: lꝫ q̄ ſemiauerit hō: hec ⁊ metet noli ſeq ꝯſuetudinē piculoſā: noli te p pape diſpēſationē excuſare: Ad oculū vides: ꝙ vituli aurei adorant̄: ſed ceteri mactātur: ſed q̄ neceſſitas: q̄ reuerentia eſt in hoc deo exhibita: ꝙ de nūero miniſtroꝝ eius prope modum medietas eſt reſecata? ſi eni cuilibet bn̄dicio pmitteret̄ dari ſuus poſſeſſor: nūerus ſeruoꝝ dei eſſet duplex: q mō eſt ſimplex: ſequere ꝯſiliū eoꝝ q deo iam in celeſtibꝰ ꝯiūcti ſūt: ne cū vitulis aureis eterno ſuplicio ꝯficeris. Quid prodeſt vltra prohibitos bn̄ficioꝝ titulos coadunare: qn̄ etiā ſimplices cōit̄ videmus in frugali honeſtate amplius abundare.

¶ Godefridus bulioen dux lotharingie: victor glorioſꝰ pro eccleſia velut alter karolus vndiqꝫ dimicat: qui tandē hieruſalē cepit: factus ibi rex: Habuit frēz eque victorio ſū balduinū noīe: qui ei in regno ſuceſſit: ⁊ erat totꝰ iclytꝰ. Miraculoſa bella geſſit ꝯtra ſaracenos: Finit̄ ſucceſſio regū anglie: ⁊ Wilhelmꝰ comes normādoꝝ: īterfecto araldo regnat pro eo: de quo fit mentio in hiſtoria ꝯceptiōis beate marie.

¶ Impatores

¶ Ordo grandimonteñ. inchoat̄ hoc tpe p ſcm̄ viꝝ ſtephanū nobilē auernoꝝ ſtirpe progenitū.

¶ Mures infinite ꝯueniūt quendā potētē: circūfallātes in quodā ꝯuiuio: ⁊ nō poterant abigi: donec deuoraſſent eum: idem cuidā principi polonie ꝯtigit: mirū valde.

¶ Syracuſana ciuitas magnū terremotū ſuſtinuit: ⁊ maior eccleſia cecidit dñi. o die oībus oppreſſis: quatuor exceptis miraculoſe.

¶ Maurilius ep̄s rothomageñ.

¶ Cono ep̄s treueroꝝ: cuius tpe mlta corpora martyrū inueniunt̄: quos olim rictiouarus occidit.

¶ Arnulphus abbas ſcūs poſt archiep̄s lugduneñ. ordinē regularis vite inſtituit.

¶ Vrſinarus pſul ſcūs: eccleſiā ſci petri fundauit: ipſo ſibi reuelante in flandria.

¶ Ordo canonicus cepit florere in beluacenſi eccleſia: q pmo ab apl̄is: poſtea a ſcō auguſtino regularit̄ īſtitutus ſub magiſtro iuone pppoſito: poſt carnotenſi ep̄o.

¶ Ordo cartuſieñ. ſciſſimus incepit hoc tpe: qui teſte btō bernardo int̄ oēs eccleſiaſticos ordines pmatū tenet: non rōne tēporis: ſꝫ rigoroſitatis: vñ ipſe vocat eū ſpecioſiſſimā colūnam eccleſie: Verū qꝛ propter nimiā abſtinentiā paucis portabilis erat: ⁊ ne diu paruus maneret poſtea ab eccleſia moderatus fuit: nec vnq̄ꝫ a ſcō propoſito cecidit: ſingulariter a ſpū ſancto preſeruatus vſqꝫ hodie.

¶ Bruno vir ſcūs natōe coloniēñ. ⁊ magiſter in theologia cū ſex alijs venerabilibus claret viris: qui cartuſienſiū ordinem inceperunt in dioceſi gratianopolitaneñ.

¶ Hugo vir ſciſſime ⁊ caſtiſſime vite claruit: ep̄s gratianopolitanus: q in. 53. annis nullius femine faciem vidit: vna paupercula excepta: q̄ꝫuis quotidie pluribus ꝯſiliū ⁊ auxiliū dederit: ꝯfeſſiones etiā recipiendo. Hic ſci cartuſiani propoſiti precipuus cooperator fuit: ⁊ poſtea etiā habitū a ſcō brunone ſumpſit. inſigneqꝫ exemplū prebuit.

¶ Tranſlatio ſci nicholai de mirrea ad barēſes: Et corpꝰ ſci clementis primi ep̄i meteñ. inuentū eſt met̄s. quē apl̄i ibi ordinarūt. ⁊ decē milia pegrini occiſi ſūt hieruſalem p arabes.

¶ Solita picula plura contigerunt circa hec tpa. ſ. inundatio aquarū nimia cū damno imenſo: Aues domeſtice ſiluatice fiunt: peſtilentie maxime: ⁊ plures ſacro igni ꝯſūpti ſunt exceſis carnibꝰ ⁊ mēbris iſtar carbonū. Terremotꝰ ī anglia. vt edificia eminꝰ reſilirēt: a furore ventoꝝ: q. 600. domos landouie confregit. Fames ⁊ ictus fulgurū vltra modū ⁊c ⁊ fons ſanguis 15. diebus emanauit: ⁊ diabolus palam locutus eſt hoībus in pago quodā viſibiliter apparendo.

¶ Anno mundi 6273 — 6283

¶ Pape.

Gregoriꝰ 7ꝰ ā. 12. m̄. 1. d. 4.

¶ Sciſma. 16. eccleſie fuit int̄ gregoriū archiep̄m rauēneñ. Cauſa fuit tyrannidis impatoris: ⁊ diſſenſio quorūdā ep̄oꝝ: maius fuit oībus ante habitis: durauit vſqꝫ ad vrbanū ſecundum.

¶ Abbas caſſineñ. natōe ſamnis.

Victor 3ꝰ. an. 1. m̄. 4. d. 7.

Vrbanꝰ 2ꝰ ā. 12. m̄. 8. Cluniaceñ.

¶ Anno xpi 1074 — 1084

¶ Iſte gregoriꝰ fuit vir ſcūs. ⁊ mltas pſecutiones pro iuſticia perpeſſus ē. hic antea dicebat̄ hildebrandus: ⁊ fuit legatꝰ in gallia: ⁊ dure proceſſit contra ſymoniacos: Quendā etiā ep̄m miraculoſe vicit de ſymonia: qꝛ nō potuit dicere ſpiritui ſcō: Factus aūt papā ſynodū celebrauit: in q̄ ꝯtra eos ſibi zelo ꝯtra proceſſit: ⁊ pſbyteros vxoratos amouēdo eos a diuino officio. Fuerūt. n. tpa ſatis arida. Et qꝛ iuſticie rigorē niſus ē tenere: ſolito more ꝯtra eum multi inſurexerūt. Et primo cinthius pfecti filius cū cepit: cum primā miſſam in nocte natiuitatis xpī celebraret: ⁊ ī turri ſua poſuit: ſed romani turrim deſtruunt: ⁊ papam liberant: ⁊ miſerū cinthium illum extra vrbem eijciunt: Deinde impatorem excōicauit propt̄ diſcidiū: q poſt veniēs ad ipꝫ ⁊ pl̄ibus diebus nudis pedibus ſup glaciē: ſtans vix abſolutionē impetrauit: ſed impator nō pſeuerauit in humili obedientia quā cepit: quinimo in Wormacia contra eum pretenſum concilium celebrando: aliū loco ſui eligi fecit ab ep̄is: ⁊ fit ſciſma longo tpe: Inſup adhuc in caſtro ſci angeli ab imperatore cum cardinalibus incarcerat̄: ſed p regētē apulie liberat̄: Tandē in apulia morit̄ miraculis coruſcans.

¶ Iſte victor per ſomniū vidit deū ſue dignatōi i ſolitudine cartuſie hitaculū ꝯſtruētē ⁊ dicit̄ ꝙ ſpū prophetie pollebat. fuit extinctꝰ p venenum in calice miſſum.

¶ Iſte vrbanꝰ antea dictus eſt odo: ⁊ fuit monachus cluniaceñ. mltū laborauit in eccleſia: regē francie excōicauit pp adulteriū. cōciliū primo celebrauit apud clarum montē: in quo ſtatuit horas btē marie dici quotidie: ⁊ in ſabato ſolēnit̄ officiū fieri: dicit̄ ꝙ hoc btā virgo fratribus in cartuſia reuelauit: Aliud cōciliū turonis celebrauit pro recuperāda terra ſcā: ⁊ prouocauit ppl̄m occidentalem ad tranſfretandum: qui tunc in lācea dñi triūpharūt: hic habuit magiſtrū brunonē pedagogum: qui fuit primus prior cartuſie: quem etiā lateri ſuo ſociauit in papatu: ⁊ multū profectum in eccl̄ia fecerunt.

¶ Pariſius horribile miraculum ꝯtigit de quodā magiſtro magni noīs: q ter exclamando dixit ſe damnatum: quapropt̄ multi ſolennes viri: ſeculo abrenunciauerūt: ⁊ diuerſas religiones inſtituentes celebre nomen poſteris reliquerūt ⁊ exēplū.
Circa hec etiā tpa fit tranſlatio ſci nicholai ad ciuitatem venetiarū: de baro apulie ciuitate: tpe dñi petre patriarche gradeñ. ⁊ henrico cōtareno ep̄o caſtellano: atqꝫ vitale michaele venetiarū duce.

¶ Terra ſcã hoc tpe ex magna pte recuperata ẽ: ⁊ hierſalẽ et ſepulchrũ dñi glioſũ cũ antiochia: ⁊ alijs ciuitatibus multis de manibus ſaracenoꝝ: Credunt traſfretaſſe vltra. 200. milia xpianoꝝ: Quantus aũt zelus fuit in omni pplo ad hoc opus pficiendũ: ⁊ quõ ex oĩ ſtatu ſenes ⁊ iuuenes: diuites ⁊ pauperes ꝯfluerẽt nemine cõpellente: vix aliqs ſine lachrymis aut dicere vel audire poſſet. Paſſagiũ enĩ iſtud fuit btẽ virginis marie: que mirabilit̃ duxit ⁊ protexit propugnatores ſuos: ſic oſtenſũ fuit in viſione: Principes fuerũt plures. ſ. godefridus hulion: q etiã leonez interfecit: ⁊ fr̃es eius euſtachius ⁊ balduinus: boamundus dux apulie: hugo frater regis francie: ⁊ plures alij: qui pro fide ſe diſcrimini dantes: ⁊ glioſe vicerũt ⁊ nomen eternum ſibi acquiſierũt in oĩbus magnifice a dño delectati. Uide hiſtoriam.

¶ Lancea dñi repta eſt in antiochia a quodã ruſtico: cui btũs andreas apparuit: ⁊ locũ oñdit: ⁊ qdẽ pcurrẽdo ignẽ. 13. pedũ cũ ea: totũ exercitũ letificauit ⁊ certificauit: eo q minime lederet̃: ſic dñs ſibi apparens mandauerat.

¶ Iuo carnoteñ. epũs abbreuiãdo cõpilauit decreta aplica pꝰ iſidoꝝ: ⁊ poſt eũ hugo catalauneñ. pꝰ quẽ gratianus.

¶ Helimandus lauduñ. epũs clarus habet̃.

¶ Hugo cluniaceñ. abbas vir ſcũs claruit hꝰ tpe.

Henricꝰ 4ꝰ annis 15.

¶ Iſte henricus: ſatis exceſſiuus fuit in qbuſdã: ⁊ pmo erga patrẽ ſuũ quẽ cepit: ⁊ in carcere eũ mori fecit: etiã ꝯtra põtifices romanos: eo q debẽt reſignare inueſtituram epoꝝ ⁊ abbatum: ⁊ nollet ſicut nec pr̃ eius tandẽ ad cor rediens obediuit: ⁊ multa damna eccleſijs illata fideliter reſtituit: morit̃ tandẽ ſine prole iuſto dei iudicio: quia pr̃em ſuũ dehoneſtauit: quod valde ſepe contigit alijs filijs.

¶ Toletum ciuitas hiſpanie nobiliſſima tollit̃ hoc tpe de manibꝰ ſaracenoꝝ per aldefonſum regem octauo anno obſeſſionis.

¶ Ordo ciſtellenſis icepit ſub hoc digno abbate. Et nota q non eque ordines creuerunt.

¶ Soles duo apparuerunt terremotꝰ magnus fuit ſtella per diem fulgurauit: in italia pluit ſanguis: in antiochia terra abſorbuit plura edificia: et porcellus naſcit̃ cũ capite hũano. pullus naſcit̃ q̃drupes: et mulier quedã enixa fuit monſtrum: ante ſicut homo: retro facies canis: ⁊ cetera mẽbra.

¶ Ordo ciſtercieñ. incepit per robertũ abbatẽ: ⁊ albericũ ſucceſſorẽ eius: ⁊ vident̃ quaſi ſecundarij reformatores ordinis ſcĩ benedicti: cuius regulam habẽt: ⁊ multas curioſitates ⁊ abuſiones abdicarunt: ⁊ ſimpliciter ſm ſanctã ſimplicẽ regulam viuere ceperunt. ⁊ mirabiliter in breui tpe creuerũt in oĩbus: habuit viros ſciſſimos: ⁊ pl̃es numero ⁊c̃.

6293 — 6303

Paſcalis 2 ã. 10. m̃. 5. d. 7. Tuſcꝰ

¶ Sciſma. 18. eccl̃ie fuit int̃ paſcalem ſecũdum: ⁊ tres platos. ſ. albertũ arnulphũ: ⁊ theodoricũ: q fauore ipatoris erexerũt ſe: ſz mala morte pierũt: et paſcal̃ obtinuit: q2 iuſte electꝰ fuit: ⁊ deꝰ fuit pro eo

¶ Hildebertꝰ cenomaneñ. epũs multa ſcripſit: claretqz.

1094 — 1104

¶ Iſte paſcalis diligent̃ laborauit pro eccleſia ꝯtra impatores ⁊ reges ſup reſignatõe inueſtitura epoꝝ ⁊ abbatũ: ⁊ ſatis profecit. multa etiã ppeſſus eſt a falſis fr̃ibus: Etiã impator ipſũ cepit cũ cardinalibus: ⁊ per duos mẽſes in vinculis tenuit ⁊ ſciſma habuit: in oĩbꝰ tñ triũphauit: ⁊ glioſum ⁊ pacificũ finem habuit: ſepultus rome in eccleſia ſancti ſaluatoris: Et eccleſia rectiſſime cõparat̃ lune: que creſcit ⁊ decreſcit: ⁊ quaſi deficẽ videt̃: ſz tñ ad plenũ reuertit̃: propter illuminationem ſolis eterni: qui ẽ xp̃s dñs ſponſus eius.

¶ Petrus alfonſus doctor notabilis fuit iudeus natus: ſed conuerſus poſtea ſcripſit aliq̃ eleganter.

¶ Wilhelmus rex anglie peſſimus obijt percuſſus a deo: q2 nullũ conuentum fieri pmiſit.

Taletum ciuitas hiſpanie.

¶ Circa hec tpa de mẽſe aprilis in venetia lyguria: emylia atqz flãminia: italia prouincijs: in gallia quoqz trãſalpina: mltoꝝ domus contritis hoibus: plura edificia ſimul ⁊ eccleſie igenti t̃remotu ꝯcuſſu ceciderũt: Eodẽqz ãno mẽſe iulio 17. kal̃ auguſti feria ſecũda luna paſſa eſt eclypſim i ſigno aquarij: ab octaua hora noctis vſqz ad matutinũ. Tertio idus decẽbris feria q̃rta luna in ſigno geminorũ paſſa eſt eclypſim a quinta hora noctis vſqz in nonã horã noctis eiuſdem. Eadem mẽſe pꝰ ſolis occaſũ vſqz in tertiã horã noctis celũ rubeũ q̃ſi ignis apparuit: ⁊ a tota ſeptẽtrionali pte vſqz ad arcton. Sequenti vo menſe ianuarij Paſcalis papa rome defunctus eſt.

¶ Bernardus incepit clareſcere adhuc iuuenis: q pꝰ intrauit ordinem ciſtertieñ. deinde factus abbas claráualleñ fundauit: h͂ creuit in doctoré magnũ ⁊ aplicũ virum. Tot miracula fecit: ⁊ tantũ honoré habuit: vt filijs ei í his nũq̃ꝫ credit̃ fuiſſe. vide vitam ⁊c. Pater. 160. monaſterioꝝ fuit: ⁊ velut alter moyſes habitus eſt vbiqꝫ.

¶ Iſte lotharius vir bonus extitit: ⁊ fidelis eccleſie: ⁊ coronatus fuit ab innocentio ſcdo: qué etiá fidelit̃ iuuit ꝯtra petꝝ leonis: h͂ btũ bernardũ in maxima reuerẽtia habuit: ⁊ alios viros religioſos quoꝝ ẽt meritis magnas victorias ſe gloriabat̃ obtinuiſſe: ⁊ p̃cipue ꝯtra rogeriũ inuaſoré regni ſicilie: qué fugauit: ⁊ aliũ ſubſtituit de cõmiſſione domini pape.

¶ Ordo téplarioꝝ incepit hoc tpe: q pꝛꝰ albis vſi ſũt mátellis: pꝰ rubeá crucem ſuppoſitá portauerũt: Et hugo ⁊ gáfredꝰ fuer̃t primi fundatores eius: ⁊ btũs bernardus regulá cõpoſuit.

¶ Impatores

¶ Malachias vir ſcũs archiepẽs hibernie claret: q totá illá genté reformauit. Eius vitá bernardꝰ ſcripſit.

Lothariꝰ 3ꝰ dux ſaxonie. á. 12.

¶ Richardꝰ de ſcõ victore pietate plenꝰ: ⁊ doctor floridiſſimus claret.

¶ Ordo p̃monſtrateñ. incepit p̃ virũ dei notbertum ⁊c.

¶ Stephanꝰ vir venerabilis abbas ciſtertij tertiꝰ claret: q btũ bernardũ cũ fr̃ibus ſuis ad ordiné ſuſcepit.

¶ Extra romá in monaſterio ſci laurẽtij monachꝰ qdá admirans qũo ⁊c. ciguo ſoluto audiuit. Sic potuit xp̃s clauſo prodiere ſepulchro.

¶ Hugo de ſcõ victore claret pꝛiſiꝰ: natiõe ſaxo: doctor magnus: q alt̃ auguſtinus dicebat̃ tpe ſuo.

¶ Sanctꝰ gherardus bitureñ. epẽs:

¶ Tyrus capit̃ a xp̃ianis ⁊ leodiũ multis plagĩ atterit̃ terrmotu ⁊c. ⁊ balduinꝰ rex hieruſalem capit̃.

¶ Acies í celo apparuer̃t

¶ Moſa ſuſpéditur: ⁊ alia mlt̃a mõſtra fuer̃t: q̃ forte tartaroꝝ tyrannidé proxime futurá ſignarũt. Uẽtꝰ maximus fuit: turres ⁊ edificia ſubruit.

Flãdria ex p̃te ſubmergit̃.

¶ Tartari p̃miſſione diuina: circa hec tp̃a montem exiſſe putant̃ in quo clauſi fuerũt in magna miſeria ⁊ fame: q: nimis multiplicati erant: Gẽs vilis ⁊ ſterilis: ⁊ plagarũt poſt mũdum oĩa ſubijcientes: iuxta illud moyſi. In gente ſtulta irritabo illos. Mirum valde qũo illi qui in maxima ſeruitute fuerũt: iá nõ armis: ſed pellicijs ⁊ baculis oĩa proſternunt: ⁊ dominant̃ vniuerſis. Hec iudicia tua dñe. ſic olim aſſyrij: medi: et perſij: greci ⁊ romani: gothi: hunni: et vandali: ſaraceni: ⁊ arabes: bulgari: ⁊ affricani: frãci alemani: turci hiſpani ⁊c. flagella iracundie tue fuerunt: quilibet in tpe ſuo: eo ꝙ homo noluerit obedire tibi ⁊c.

¶ Sanctus anſelmus laudunice ciuitatis epẽs: qui gloſas interliniares in pſalmis ordinauit.

¶ Anno mundi	6313		6323

¶ Pape.

Gelaſius 2ꝰ á. 2. d. 5. Cápanus.

Calixtꝰ 2ꝰ á 5 m̃ 10. d 11 Burgũdus.

Honoriꝰ 2ꝰ á 5. m̃ 2. d 8 Bononieñ.

¶ Anno xp̃i	1114		1124

¶ Iſte gelaſius timore henrici imperatoris cũ cardinalibus gaietá acceſſit: ⁊ deinde per mare veniens in burgundiá: apud cluniacũ mortuus é ⁊ ſepultus: idé imperator ſciſma ꝯtra eũ fecit: erigẽdo quédam benedictũ hiſpanũ: quod etiá poſtea cũ calixto continuatũ eſt.

¶ Iſte calixtus fuit filius comitis burgundie: ⁊ electus fuit in locum gelaſij: ⁊ dũ rediret romá: pretenſũ bñdictũ cepit ⁊ equitare ante ſe fecit ſupra mulá ignominioſe: ita vt verſa facie cauda pro freno vteretur: ⁊ vſqꝫ ad vrbé ageretur: vbi truſus fuit in carcerem: Et papa cum imperatore pacem fecit. Hic tholoſe ſynodũ celebrauit: in qua dánauit fictos quoſdam religioſos: qui plures hereſes ſecrete ⁊ publice ſeminabant ꝯtra ſacr̃a ⁊ bona eccleſiarũ: Fecit libellũ d̃ miraculis ſci iacobi Statuit etiá hiſtoriá karoli deſcriptam a btõ tulpino remeñ. archiepẽs: Fundauit monaſteriũ boneuallis ciſtertij ordinis.

¶ Iſte honorius in gratiá recepit rogeriũ ⁊ inueſtiuit euꝫ in ducatu apulie facto homagio: q fuit rex ſicilie: ⁊ magna pꝰ pro fide fecit. hic duos patriarchas̃ depoſuit: aquilegieñ. ⁊ venetũ: q: repperit eos fuiſſe ſciſmaticis: morit̃ tandé rome ſepultus in eccleſia lateraneñ. et idé rogerius poſt ab innocentio remouet̃: q: ſibi ꝯtrarius fuit.

¶ Sciſma. 18. eccl̃ie fuit hoc tpe: q: benedictus quidá fauore imp̃atoris erexit ſe cõtra gelaſiũ: ⁊ etiam ꝯtra calixtũ ꝯſequent̃: ſed miſerabilit̃ perijt: ⁊ q iuſte electi fuerũt obtinuerũt more ſolito.

¶ Siccitas magna fuit vt flumia lacus: fõtes: putei ſiccarent̃ ignis ĩ terram ſubintrans biennio non potuit extigui aq̃: ⁊ fuit plaga horribilis. ⁊ quedá mulier q̃tuor maſculos peperit.

¶ Sethzelo v r ſcũs in dioceſi treuerenſi fuit: q ẽt brumali tpẽ in medijs niuibus totus nudus inceſſit.

¶ Ordo ſci ioannis baptiſte hieroſolymitani inchoat̃ hoc tpe a venerabili raymundo viro operibus miſericordie dedito: ⁊ valde creuit: hi fouent ſe pauperibus ſeruituros.

¶ Petrus abaclardꝰ inſignis fuit doctor: ſed in herẽſim cadẽs ab innocentio ꝯdẽnatur: p̃ciũ redemptõis euacuauit.

¶ Joannes de tpib⁹ morit: qui vixerat. 361. annis. fuit enim armiger karoli: ꝛ vſq3 ad hec tē poꝛa durauit.

¶ Iſte conradus fidelis ꝛ inclytus pꝛinceps fuit: ꝛ qꝛ hoc tpe fuit bonū regimē in eccleſiaſtico ſtatu: ideo pꝛincipes pꝛompte obediebāt ꝓpt̄ exemplaritatē platoꝝ: vñ iſte rex cruce ſignatus erat a btō bernardo: ꝛ transfretauit cū3 multis: ꝛ miraculoſa bella geſſit: pꝛo dilatatiōe dominij xpiani i t̄ra ſancta: paſſus eſt etiā magna diſpendia pꝛopter dolum grecoꝝ.

¶ Paſſagium magnū ꝯtra ſaracenos factū eſt: ꝛ lotharius ꝛ lodouicus crucē ſuſceperūt: ꝛ btūs bernard⁹ diuino doctus ſpū: crucē ꝑdicādo plures pꝛouocauit: ſ3 nō contigit ſicut ſperabat: qꝛ greci dolū magnū fecerant cū calce farine mixta intoxicantes exercitum.

Conradus. 2⁹. an. 15.

¶ Pius lodouicus rex francie claruit: q magna pꝛo fide fecit: ꝛ a btō bernardo cruce ſignat̄: ꝛ vltra mare tranſiēs captus fuit: multa damna paſſus eſt: ꝛ multa ꝑlia glorioſe geſſit: Et henricus frat̄ eius monachus efficitur: poſt eps.

¶ Viſiones tondali facte ſunt in hibernia horribiles ꝛc.

¶ Viſiones ſancte eliſabet hoc tpe fcē fuerūt.

¶ Viſiones ſcē hildegardis virginis ꝛ pꝛophe plurime apud treuerim facte fuerūt.

¶ Sciſma decimūnonū eccleſie fuit int̄ innocētium ſcōm: ꝛ petrū leonis: ꝓpt̄ diſcoꝛdiā eligētium: ꝛ innocenti⁹ obtinuit: qꝛ maioꝛ ꝑs erat ſecum: ꝛ beatus bernardus ꝑ ſeptē annos laboꝛauit pꝛo vnione foꝛtiter ꝛc.

¶ Comes muncnſis fcūs ē humillim⁹ cōuerſus in cartuſia.

¶ Theobaldus comes campanie. vir totus miſericoꝛs.

¶ Rogeri⁹ rex ſicilie grecos vaſtauit vſq3 ad ꝯſtantinopolī ꝛ lodouicum regem francie a vinculis liberauit.

¶ Hugo folieti ſcripſit librum de clauſtro anime ꝛc.

¶ Gratianus monachus decretū cōpilauit: ꝛ ab eugenio appꝛobat̄: et eps fit in thuſcia incluſiua: vnde oꝛiundus fuit.

¶ Petrus lumbardus eps pariſieñ. frat̄ gratiani: librū ſniarū edidit.

¶ Petrus comeſtoꝛ frat̄ gratiani ꝛ petri lūbardi hiſtoꝛiam ſcholaſticā compoſuit.

¶ Ediſſa q̄ oli dicebat̄ rages medoꝝ: ſemꝑ inuicta ꝛ ſcā: h⁹ tpe deſtruit̄

6333 — 6343

Innocenti⁹. 2⁹. ā. 14. m̄. 7. d̄. 8. Romanus

Celeſtin⁹ 2⁹ m̄. 5. d̄. 10. Tuſcus.

Lucius 2⁹. m̄. 11. d̄. 4. Bononieñ.

Eugeni⁹ 3⁹ ā 5. m̄. 4. d̄. 20. Piſan⁹

1137 — 1144

¶ Iſte innocentius fuit vir valde deuotus: ꝛ tales ſuo lateri ſociauit. hic habuit ſciſma per ſeptē ānos ꝯtra petrū leonis: qui ſe anacletum noīauit: per vim papatum rapuit adiutus a ſuis amicis: quod vidēs innocentius cum duabus galeis fugit in galliam: vbi fuit glorioſe ſuſceptus a ſcō bernardo: qui tunc oēs reges ꝛ pꝛincipes in manibus ſuis habuit: et pꝛouocauit eos vt reducerent dñm papā ad ſedem ſuam: ꝛ plura de eo narrantur in vita btī bernardi: tandem pacatis oibus: ꝛ hoꝛribiliter diuino iudicio aduerſarijs cōſumptis pacifice ꝛ vtiliter eccleſie ꝑſedit: ſepelitur in laterano glorioſe.

¶ Iſte celeſtinus parū ſedit. ſepelit̄ in laterano.

¶ Iſte luci⁹ ſiſr parū ꝯfuit: qꝛ ābō i peſtilētia breuit̄ obierunt ſepultus in laterano

¶ Iſte eugeni⁹ añ fuit monachus btī bernardi in claraualle: ꝛ miſſus ab eo romā cū alijs pꝛo inſtauratiōe monaſterij ſci anaſtaſij: ꝛ ibi abbas efficit̄: ꝛ nō longe poſt: ex inſperato in papā elect⁹ ē: h cū eſſet ſimplex: deus eū mirabili gratia ꝛ eloquentia ꝑfudit. beatus ēt bernardus illū ſolēnē librū de cōſideratione ad eū ſcripſit. Romani autē ſolito moꝛe ferueſcentes ſeditionē faciūt. Qua ꝓpt̄ vir ſcūs dedit locū ire: ꝛ in gallijs veniens pꝛiſtinū locū dilecte clareuallis humilit̄ benigneq3 viſitauit: alloquit̄ frēs non ſine lachꝛymis: memoꝛ pꝛiſtine: ꝛ tam pulchꝛe quietis iam ꝑdite miſcens ſermonibus auulſa a coꝛde ſuſpiria: hoꝛtat̄ ꝛ cōſolat̄: ꝛ ſe inter eos frēm ꝛ ſocium nō dñ3 exhibet vel magiſtrū: Mirant̄ oēs in tanta altitudine humilitatē imobilē: ꝛ in tam excellenti culmine pꝛopoſiti permanere virtutem vt altitudine ſociata humilitas pꝛo officio exterius fulgeat: ꝛ pꝛo virtute nequaq3 interius inaneſcat: adherebat carni eius lanea tunica: ꝛ diebus ac noctibus cuculla veſtitus: ſic ibat ſic cubabat: intus monachi habitum retinēs extra ſe pōtificem ꝛ moꝛibus ꝛ veſtibus exhibebat: Rem difficilem agens diuerſarū in vna hoīe pꝛopꝛietatē exhibens perſonarum ſagmenta ei circūferebant̄ ꝛ puluinaria: lectus eius pallijs optus coꝛtina ambiebatur purpurea: ſ3 ſi reuolueris operimēta inuenires ſuperiectis laneis cōploſa ſtramina ꝛ paleas cōglobatas: Homo in facie: deus videt in coꝛde: ipſe vero bona coꝛam deo ꝛ hominibus pꝛouidebat: eternū oibus monachis ꝛ pontificibus exemplum relinquens. Demum valedicens fratribus cum multis lachꝛymis: ſolitis inquietudinibus redditur romāq3 reuerſus glorioſe ſuſcipit̄ clamantibus vniuerſis: Benedictus qui venit in nomine dñi: obijt tandem in magna ſcītate: ſuis meritis illuſtrando romam miraculis ꝑlibus ſepultus in baſili. a ſci petri: moꝛitur ſtatim poſt etiā btūs bernardus eodem anno.

¶ Iſte fredericus fuit vir magnoꝝ operũ: adeo vt quidã dicãt: ꝙ poſt karolũ magnũ in geſtoꝝ magnificẽtia: oꝛbis ſil'em non habuit: Et nota ꝙ huiuſmodi cõpationes ſunt cũ moderamine accipiende: non ſimpl'r ſicut ſolet dici de ſalomone: Põt eni eſſe ꝙ aliqs ſimplex miles in aliquo negocio ita magnifice ſe habeat: ꝙ vere dici poterit de eo ꝙ nũq̃ ſil'em habuerit in illo. ſ. nõ oĩbus ⁊c. Uez idẽ iſte fredericꝰ i vno criñ glie ſue ĩtulit: qđ cũ alexandro papa altcauit: ⁊ pt̃ fas ſciſmaticos fouebat lõgo tp̃e: Uez poſt penituit: ⁊ veniã petẽs crucẽ pro ſatiſfactiõe ſuſcipiẽs vltra mare iuit: ⁊ pꝰ magnos triũphos quodã fluuio ſubmerſꝰ fuit iprouiſe.

¶ Impatores — Fredericus 1ꝰ ãnis. 33

¶ Bohemia fit regnũ ante ducatus fuit. Sol obſcuratus fuit hoc tp̃e Fames magna fcã eſt. Terremotus maximus fuit. Antiochia cũ tripoli ⁊ damaſco ceciderunt. 50. milia hominũ ſubmergunt: ⁊ mare retrogradũ verſũ eſt. Tres lune apparuerũt: ⁊ in medio ſignũ crucis: ⁊ tres ſoles viſi ſunt: ⁊ poſt ſol obſcuratus iterum fuit ab hoꝛa ſexta vſq₃ ad nonam.

¶ Wilhelmus heremita ſciſſimus daruit: olim dux aquitanie: ⁊ comes pictauieñ. Hic primũ totus diſcolus fuit: ⁊ propt̃ ſciſma a btõ bernardo cũ venerabili ſacramento territus fuit: pꝰ loꝛica ſup nudo veſtit̃.

¶ Guilelmꝰ puer i anglia crucifigit̃ a iudeis: i die ſcõ paraſceues: Et erat tũc puer ſbidẽ: q vidit infernum.

¶ Peſtilẽtia ſacri ignis fuit: ⁊ puer qdã liberatꝰ ab igne: q oẽm hiſtoꝛiã mũdi: textũ euãgelij: a ctꝰ aplo ꝝ tanq̃ in libꝛo legeret alijs pronunciauit.

¶ Petrꝰ tharenſieñ. ep̃s vir integerrime religiõis

¶ Noꝛuegia ꝯuertit̃ ad fidẽ vbi primũ p̃dicauit cardinalis albaneñ: poſtea papa.

¶ Coꝛpoꝛa ſcõꝝ triũ regũ tranſferunt̃ de mediolano ad coloniã ꝑ rainoldũ archiepm colonieñ. ⁊ ex tunc colonia floꝛuit.

¶ Uiſio hoꝛrẽda facta ligoneñ. ep̃o a quodã heremita iam defuncto: q̃lit̃. 30. milia hominũ deceſſerant ſecũ: ⁊ ꝙ ſcũs bernardꝰ ſtatt euolaſſet. tres in purgatoꝛiũ deſcenderant: omnes alij in inferno ꝑpetuo cruciandi dimerſi fuerunt.

¶ Sanctus thomas cantuarieñ. archiepũs martyrizat̃ hoc tp̃e in anglia: multis clarus miraculis: ⁊ henricꝰ rex anglie miſit ſolẽnes ambaſiatores: ⁊ excuſauit ſe de nece eius ⁊ crucẽ ſuſcepit poſt triẽnium ⁊c. Canonizat̃ ab alexandro.

¶ Sanctus bernardus canonizat̃ ꝑ alexandrũ tertiũ: ⁊ propt̃ ꝯcurſũ ppl'i pꝛohibuit eũ abbas ne pl'a miracl'a facẽt: ⁊ obediuit moꝛtuꝰ

¶ Anno mundi 6353 — 6363

¶ Pape — Anaſtaſiꝰ 4 ã. 2. m̃. 4. đ 24. Romãꝰ — Adrianꝰ 4ꝰ an. 5. Anglicus. — Alexander. 3ꝰ. ã. 21. m̃. 11. đ. 19.

¶ Iſte oꝛdinem cartuſieñ. ꝯfirmauit cũ ſubſcriptione omniũ cardinaliũ: ſuſcipiens eũ ſub protectione ſcĩ petri ⁊ ſua: dando priuilegia aliqua qbus lucius ⁊ alij numero. 11. plurima ſupaddiderunt ⁊ monaſteria erexerunt.

¶ Anno xp̃i 1154 — 1164

¶ Iſte anaſtaſius fuit abbas ſãcti ruffi valentinieñ. dioceſis: ⁊ deĩde i cardinalem: ⁊ poſt in papam aſſumit̃. hic fecit palatiũ nouũ apud ſcãm mariã₃ rotundam: Moꝛit̃ ſepelitur q₃ in laterano.

¶ Iſte adrianus natõe anglicus fuit: ep̃s albaneñ. vir magnanimꝰ: ⁊ vbi dei cũ zelo p̃dicatoꝛ egregius. Regẽ ſicilie ⁊ romanoſ cõpeſcuit cũ cẽſuris. Ip̃e añ legatꝰ fuit i noꝛuegia: ⁊ gentem illam barbaricã ꝯuertit ⁊ inſtituit: pꝰ electꝰ eſt in papam: officiũ ſuũ honoꝛificauit. Et dr̃ ꝙ primꝰ papa fuit qui cũ curia in vꝛbe veteri moꝛa₃ ꝯtraxerit: hic fecit gironẽ in radicofano: ⁊ turribus muniuit: ⁊ multa cõparauit a comitibus circa locũ ſcẽ chriſtine: ſepultus eſt in vaticano.

¶ Iſte alexander vir ſtrennuus habuit longũ ſciſma. 17. annoꝝ ⁊ q̃tuoꝛ ſciſmaticos vicit ſucceſſiue ⁊ excõicauit: q oẽs mala moꝛte perierũt: ꝑualuit et contra impatoꝛẽ adiutꝰ a veneet̃s: ⁊ ad vnionẽ r̃uocauit. Duo ꝯcilia celebꝛauit vnũ turonis: aliđ in vꝛbe: tandẽ oĩbus non ſine graui labore compoſitis: puta qui aduerſus talem regem dimicauit glorioſe romã reuertit̃: ⁊ eos q propt̃ ꝑſeuerantiam electi fuerunt reſtituit: moꝛit̃ pꝰ: ſepultus in pace xp̃i.

¶ Sciſma. 20. eccleſie fuit int̃ alexandrũ ⁊ quatuoꝛ ſciſmaticos: ſed alexander obtinuit: grãde fuit ãnoꝝ. 17:

¶ Hereſis Waldeñ. ſeu pauperũ de lugduno incepit. cuius inuentoꝛ fuit Waldeñ. ciuis lugduneñ. qui cum diues eſſet relictis oĩbus paupꝛtatem euangelicam ſeruare voluit: ⁊ ſcribi fecit aliquos libꝛos biblie in vulgari: cum nõnullis ſcõꝝ auctoꝛitatibus: quas minus ſane intelligens: ſuo iflatꝰ ſenſũ aploꝝ ſibi officiũ vſurpauit: predicãdo vbiq₃: ⁊ ſuos ad predicandũ mittẽdo: erroꝛes plures ſeminauit. Moniti aũt reſponderunt: deo magis obediendũ q̃₃ hoĩbus: pꝛelatos ⁊ deru₃ aſpernendo: tandem contumaces excõicati ſũt: ⁊ expulſi a patria: poſt in concilio heretici denunciati ſũt: Et factum eſt in grande malum: ⁊ laqueũ magnũ ſimplicibus et deuotis ꝑſonis ſcandalũ imenſum: ⁊ vtinam hodie eſſet finis.

¶Sancus ricardus fuit q a iudeis martyriꝫatus fuit pariſiꝰ: ⁊ iudei expelluntᷓ a regno

¶Scũs petrꝰ monoculꝰ abbas claraualł fuit

¶Ordo Guilhelmitarũ a ſcõ guilhelmo hẽmita olim duce aquilegieñ. nomen ⁊ originẽ traxit: eiꝰ diſcipulus fuit ſcũs albertꝰ hẽmita: qui ordinem iſtũ educauit.

¶Scã alpiadis virgo ſcĩſſima claret q̃ hũiliter nata: ſubulca erat: in terra ſenoneñ. cibo ſpirituali vtebatᷓ: mł̃tas hñdo reuelatões: ꝫ nullo corporali: tñ venuſta facie.

¶Scũs hugo epũs lincolnieñ. ordis carthuſieñ. in anglia innumeris claret miraculis.

¶Iſte henricus fuit filiꝰ frederici ⁊ accepit ꝯſtantiam filiam regis ſicilie in vxorem occaſione cuiꝰ ſubiugauit ſibi totũ regnũ apulie: fugatis illis qui illõ tenebant.

Henricꝰ 5ꝰ
anuis. 8.

¶Hierusalẽ iterũ ꝑmittente deo capitᷓ a ſarracenis ⁊ glorioſũ ſepulchrũ cum ſancta cruce propter peccata chriſtianoꝝ: ⁊ precipue luxurie ⁊ crapule: ⁊ rarus erat in monaſterijs: rarioꝛqꝫ in ſeculo quẽ non morbꝰ luxurie infeciſſet: ⁊ q: tota t̃ra ſordeſcebat facinoribus: iõ proiecit dñs ppłm ſuũ ⁊c̃.

¶Paſſagiũ grande ordinatur tpe clementis tertij: ⁊ fredericus imperator crucẽ accepit ⁊ multi principes cũ eo: ⁊ factꝰ eſt ꝯcurſus maximus: ſed parũ profecerũt: nec aliqd recuperauerũt: p̃ter ſolã achos: q̃ dꝛ tholomaida.

¶Scũs anſhelmus epũs bleſineñ ordinis cartuſieñ. claret bona vita.

¶Abbas ioachim fuit: qui plura ꝯ̃dixit ⁊ ſcripſit: ⁊ in qbuſdam errauit: vt patet in principio decretaliũ. Sciſſitantibꝰ etiã principibꝰ: an ire deberent ad terrã ſcãꝫ rñdit nõ: q: tẽpꝰ nondũ aduenisset.

¶Leodiũ capitᷓ: depredatᷓ: vaſtatᷓ: ⁊ mulieres ac virgines opprimuntᷓ: Religioſe tñ ac timorate: mirabiliter liberate fuerunt: nec ali cuiꝰ pollutõis ꝯtagiũ paſſe ſũt: ſicut dominus oñdit ſcẽ marie de ognies: vide in vita ipſius.

¶Ordo trinitatis circa idẽ tẽpꝰ incepit.

¶Regnũ tartaroꝝ ĩcepit ⁊ creuit valde ⁊ vſqꝫ hodie ẽ magł ĩ orbe ⁊ fecerũt plaga ĩ mũdo maximam.

¶Ordo dñoꝝ teutonicoꝝ ĩcepit circa hec tp̃a ſub celeſtino papa 3°. ortũ hñs ex ordine ſcĩ ioannis baptiſte hieroſolymitani.

6734 — de luca — 6383

Lucꝰ 3ꝰ ã. 4. mẽ. 2. d. 18. Tuſcus

Urbanꝰ 3ꝰ ã. 1. m̃. 10 d̃ 26 Longobardꝰ

Gregorꝰ 8 m̃. 2. Beneuentanus.

Clemẽs 3ꝰ. an. 3. d. 16. Romanus.

1174 — 1184

¶Olim ſcã fides catholica per potẽtes principes ꝑ argutos phõs: ꝑ ſubtiles hereticos: ac ceteros viros ſpectabiles ĩpugnata fuerat: diebꝰ aũt iſtis ꝑ viliſſimos idiotas: ac laicos pauperrimos extitit nõ modice tribulata: Quaſi dicat eccleſia. Iam vtiqꝫ debeo affligi: ſi nec iſti a tribulatione ceſſant: qui ipſa videbantᷓ indigni quoꝝ ꝯuerſatio deo ⁊ hoĩbus odibił eſt: qui ad nihil quod eſt valent: niſi ꝙ ſe mẽtiuntᷓ me celare vt ſic efficatiꝰ noceant fuerant nihilominus poſtea quidã ſubtiliſſimi heretici: q iſtam hereſim Waldenſiũ defendere conabantᷓ: ⁊ plura regna ⁊ ppł̃os deceperũt: cũ qbus tandẽ miſerabiliter exterminati perierũt.

¶Iſte lucius fuit epũs hoſtieñ: qui pꝰ verone moritᷓ hñs tale epitaphiũ. Luca dedit lucẽ tibi luci pontificatum. Oſtia papatuꝫ roma verona mori: immo verona dedit veruꝫ tibi viuere roma. Exiliũ curas oſtia luca mori. Pulchri vſuſ q̃ꝫ quoddã apologeticũ

¶Iſte vrbanus fuit oriundꝰ d̃ ciuitate mediolanẽſi: ad eũ venit ioachi d̃ calabria hic cũ audiſſet captam hieruſaleꝫ a ſaracenis nimio dolore tactꝰ obijt: ſepultꝰ in ferraria.

¶Iſte gregorꝰ magnũ zelũ hñit pro terra ſancta ⁊ cepit p̃tica re de mõ recuperãdi eã profectꝰ ĩ tuſciam a diuerſas prouicias lr̃as miſit pro cruce ꝑdicãda. Et fecit pacẽ inter piſanos ⁊ ianuenſes: Quo facto: piſis mortuus eſt: ⁊ honorifice ibidẽ ſepultꝰ

¶Iſte clemens ordinauit monaſteriũ ext̃ murũ qđ dꝛ ſ. ĩ laurentij: ⁊ quedã alia edificia: eiꝰ tẽpe factũ ẽ paſſagiũ magnũ ꝯtradicẽte abbate ioachĩ q: nondũ v. niſſꝫ tempus.

¶Sanctus bertoldus carmeliti montis hermicolis aymerico antiocheno patriarcha in priorẽ aſſignatus fama celebriori multis innoteſcit. Hic int̃ cetera ꝑclare ſue ſcitatis indicia: aĩas q̃ꝫ pluriũ fratrũ ſuoꝝ: quos ſaracenoꝝ aſſũpſit gladiꝰ cũ corona martyrij ab angelis in celũ deferri vidit.

¶Huius lucij pontificis tpe floruit magiſter petrus comeſtor ſeu manducator q fecit hiſtorias ſcholaſticas. ſ. hiſtorias vtriuſqꝫ teſtamenti. Hic lombardus origine pariſius fuit canonicus: ibidem ſepultus: Super cuiꝰ ſepulchrũ hoc epithaphiũ: Petrus eram quem petra tegit: dictuſqꝫ comeſtor: nũc comedor. viuꝰ docui nec ceſſo docere. Mortuus vt diſcat qui me videt incineratũ. Qđ ſũmus iſte fuit eximiꝰ qñqꝫ qđ hic ẽ. Petra petri carnẽ tenet hec aĩaꝫ petra chriſtꝰ. Sic ſibi diuiſit vtraqꝫ petra chriſtũ. ¶Eo tpe vt dicit vincentiꝰ: magna prodigia apparuerũt int̃ clarũ mõtẽ ⁊ cõpendium: q: lapides q̃drangulares ad quantitatem ouorũ cadebant ⁊ fulgura crementia villas. Et corui in roſtris carbones ignitos portantes incendentes domos ac villas: ⁊ mł̃ti ictibus fulminis perierunt.

Sciſma i impio oꝛit̄ p⁹ moꝛtē hērici ꝓpt̄ diſcoꝛdiā electoꝝ:nā qdā elegerūt philippū ducē ſueuie frēm eiuſdem henrici:Alij ottonē filiū ducis ſaxonie: ⁊ facta ē altercatio magna ⁊ bella in alemania. Tandē otto preualuit: q₂ papa innocentius tenuit cū eo. Philippus eni ſtatim p⁹ pacē quā cū ottone fec̄ interfectus ē doloſe a lantgrauio:⁊ ſic otto obtinuit ⁊ romā veniens:ab innocentio coronat̄ ꝯtra ꝯſiliū multoꝝ ⁊ volūtatē:Et verſa ē bñdictio in maledictionem:q₂ eodē die fracto iuramēto ꝯtra eccleſiā cepit tyrānizare ſtolidiſſime:q₂ ſtatī excōicat̄ ⁊ deponit̄:⁊ tandē in ꝯtumacia moꝛit̄.

Imꝑatoꝛes

Philippus annis 12.

Otto 4⁹ ā.2 p⁹ moꝛtem philippi.

Coſtātinopol' recupat̄ a xp̄ianis: ⁊ balduin⁹ comes flandrie imꝑatoꝛ ibi efficitur.

Liuonia regio ſeptētrional' magna: ꝯuertit̄ ad xp̄m pro parte.

Maria de ognies claret miraculis i dioceſi leodieñ. Obijt. 1213. circa annū etatis ſue. 37. Et multe alie virgines ⁊ vidue ⁊ ſcē maritate fuerūt ibidem.

Dñicus hiſpanus vir ſcūs ac apoſtolice ꝑfectionis emulatoꝛ:mirabili zelo ꝑſequit̄ hereticos:miraculis claret:⁊ oꝛdinē iacobitarū ſiue ꝓdicatoꝝ inſtituit.

Helinandus monach⁹ beluaceñ. ſcē vite: ſcripſit chꝛonicam ab oꝛigine mundi ⁊ recuperatione lapſi ⁊ alia.

Franciſcus italicus vir incōparabilis feruoꝛis ac ſūme ꝑfectōis paupꝛatis euangelice q̄ſi quoddā exemplar ꝑlucidū: multis claret miraculis:⁊ oꝛdinē minoꝝ inſtituit.

Wilhelm⁹ pariſieñ incepit oꝛdinē auguſtineñ. qui etiā dicuntur mendicantes.

Crux ꝓdicat̄ quoq₃ vicibus: ⁊ hoc in aere oñſum fuit: q₂ cruces diuerſoꝝ coloꝝ quoq₃ numero in aere patenter reſplenduerunt.

Albert⁹ patriarcha hieroſolymitan⁹:oꝛdinem carmelitarū inſtituit in monte carmeli.

Scūs petrus mediolaneñ. poſtea mir̄ clarus habet̄ adhuc puer.

Sancta clara fulget virtutibus.

Cruce ſignati plures glorioſiſſime euolarūt ad celū:Et quidā diuinit⁹ punitus fuit:q꜄ crucem ꝓdicare noluit.

Pueri de alemania. 20. milia ⁊ ampli⁹ diabolica machinatione decepti cruce ſignant̄ quaſi deus ꝑ eos vellet recuperare terrā ſcām: ſm̄ iſtud: Ex oꝛe infantium ⁊c. ſed cū ad mare veniſſent a piratis doloſe in nauibus rapiunt̄:quaſi eos ad hieruſalem ducere permittentibus: Uerū m̄ltos ſubmerſerūt alios vendiderūt ſaracenis: ⁊ ſic p₃ qd de ſimilib⁹ in futurū faciendū ſit: ſi ſimilis caſus occurreret.

Paſtoꝛes pecoꝝ ſimil' de hiſpania ꝯuenientes cū turba graui pariſius venerunt:et oīa bona cleri vaſtarūt inuidis plebib⁹ gratulantibus:ſed cum etiā laicoꝝ bona cepiſſent deuoꝛare ſtatim expugnati fuerūt ⁊ pempti ⁊ ſic patet quō diabolus etiam ſuas cruces ꝓdicauit.

Almericus heretic⁹ cōburit̄ pariſi⁹ cū ſuis ⁊c.

Stephanus ſcūs pat̄ ⁊ pꝛioꝛ dom⁹ poꝛtarum oꝛdinis carthuſieñ. ⁊ poſt ep̄s digenſis.

Simon cōes montiſfoꝛtis velut alt̄ karol⁹ mirabiliter triumphauit ꝯtra hereticos: habēs ſecū ep̄s ⁊ abbates ſcōs:⁊ ꝓcipue ſanctū dominicū Fugauit aliqñ centū milia hereticoꝝ cū paucis: puto octo milibus catholicis.

Anno mundi	6363		6403

Pape

Celeſtinus. 3⁹ an. 6. m̄. 8. d̄. 11.

Innocētius. 3⁹ a 18. m̄. 4. d̄. 24. Cāpan⁹.

Rex affrice chꝛiſtianis bellū intulit:⁊ fugatus ē:perierūtq₃ ampli⁹ q̄₃ centū milia ſaracenoꝝ.

Anno xp̄i	1194		1204

Iſte celeſtinus in die ſcō paſce coꝛonat̄ ⁊ die ſequenti coꝛonauit henricū imꝑatoꝛem Ipſe etiā fecit fieri palatiū apud ſcm̄ petꝝ

Iacob⁹ de vitriaco ſcripſit multa vtilia: ⁊ ꝓcipue de ſcīs mulieribus q̄ tunc fuerūt plures in dioceſi leodieñ. Et fuerūt tp̄a ſatis ſcā:hic ꝓdicauit crucē ꝯtra albienſes:cū gloꝛia miraculoꝝ multoꝝ.

Iſte innocentius magnis laudibus extollit̄:q₂ vtilis valde fuit eccleſie dei:q̄d opa ei⁹ teſtant̄:nam fecit fieri hoſpitale ſcī ſpūs:⁊ renouauit eccl'iaꝫ ſcī ſixti:cōpoſuit decretales:ſermones:ac libꝝ de miſerijs hūane ꝯditōis: ⁊ multa gl'ioſa alia:Ipſe coꝛonauit ottonē:⁊ etiā depoſuit:q₂ non ſeruauit fidelitatem:hereſes plures damnauit. ſ. albienſiuꝫ ꝯtra quos crucē ꝓdicari fecit. Itē almerici:⁊ libꝛū abbatis ioachī ꝯtra petrū lombardū:Confirmauit ſcm̄ hugonem liconienſem carthuſieñ. oꝛdis. Tandē p⁹ plura bona pacē faciendo int̄ piſanos ⁊ ianuenſes:moꝛit̄ paruſie:⁊ ibidem ſepelit̄.

Nota q꜄ circa hec tp̄a legunt̄ miracula gl'ioſa:⁊ plurime reuelatiōes facte ſunt iniquis mercantijs ⁊ vſuris. Et in vita ſcē marie de ognies fit mētio de quadā vidua optie vite:cui btā v̄go cū ſancto petro ⁊ multitudine angeloꝝ aſtitit i agonia et vix demones abegerūt:⁊ tādē dñs met aduenit:⁊ funeris officiū adimpleuit:nec tñ ꝓpt̄ hoc penas purgatoꝛij euaſit mari tus eni ei⁹ mercatoꝛ fuit: ⁊ quedā ꝑ fraudem acquiſierat :quoſdam etiam de familia ducis louanie hoſpitio recepat:qui de iniuſte acquiſitis in ei⁹ domo multa expēdebāt:de qb⁹ nōdū ꝑfecte reſtitutionē fecerāt. iō ai̅a hui⁹ tā ſcē vidue purgatoꝛij ignib⁹ exurebat̄. Nota lectoꝛ gratioſam prouidentiam dei. Qñ hec mulier erat in ſtatu mutabilitatis:ne ex vehementia doloꝛis vel timoꝛis in peccatū decidēt:conſolata ē a btā virgine ⁊ ſcō petro. Qñ aūt ꝑ moꝛtē euaſit piculum ampli⁹ peccādi iuſticie rigoꝛem expta eſt pena eni ei⁹ erat dilata nō ſoluta. Alia quedam mulier hoc oꝛdine in purgatoꝛio cruciebat̄. Aliquando enim vehementi doloꝛe toꝛquebat̄ eo q꜄ mundum ⁊ eius voluptates nimis ardenter dilexiſſet. Aliquando frigoꝛe maximo quia pigra ad bonū fuerat ⁊ maxime:q₂ filios ⁊ ꝓpꝛiam familiam nimis negligēter coꝛrexerat: ſiti aruit ꝓpter potationes:nuditate confundebat̄:ꝓpter veſtes ſuperfluas.

Albertus hieroſolimitan⁹ ꝑ̄iarcha fratrū heremitarū ſcē dei matris:in carmelo monaſteriū in melius erigit ſeq₃ ✠

¶ Iſte fredericus fuit filius henrici predicti: ⁊ electꝰ fuit ꝯtra ottonē vt eū expugnaret: qđ ⁊ fecit. Et ex tunc incepit eccleſiam laniare: q̄re excōicatᷣ ⁊ deponitᷣ per honoriū q eum coronauit: ⁊ multa mala fecit ⁊ ꝯtumax diu ꝑmanſit: ⁊ morte ꝑuentus ſine ſacramentis a proprio filio ſuffocatᷣ: ſic iterū multa exempla hic ſūt de ꝑſecutoribus eccleſie q̄ꝫ miſerabilitᷣ pereunt: ipſe etiā filium ſuum henricū ſuffocauit: qua ꝓptᷣ ab alio filio ſuo cū egrotaret ſuffocatꝰ fuit tempore innocentij quarti.

Fredericꝰ 2ꝰ an. 20. rex ſicilie vixit ſꝫ ꝯtumax.

¶ Guilhelmꝰ nyuernē. epūs vir ſcūs et doctiſſimus claret: qui duo milia pauperū tēpore famis quottidie paſcebat.

¶ Scā eliſabet filia regis vngarie vidua oī virtute pleniſſima claret ſāctitate vite.

¶ Lodouicꝰ filius regis frācie fratᷣ minor: vir ſcūs clarus habetur.

¶ Concilium lateranē. 1215 celebratᷣ ī vrbe 1315. prelatoꝝ ſūma fuit ibidem cōgregatorum.

¶ Hieruſalem deſtruitᷣ vſqꝫ ad ſolū exceptoˡ templo ⁊ ciuitate dauid a corradino filio ſtaphadim.

¶ Quatuor ordines mēdicantiū vꝫ ꝓdicatores: minores: auguſtinēſes: ⁊ carmelite ꝯfirmantᷣ ab honorio.

¶ Lapis grādis cecidit ī monaſterio ſci gabriel habēs ſignū crucis ⁊ imaginē xp̄i expāſā: ⁊ deſup aureis litteris hōs ſcriptū: Ieſus nazarenus rex iudeoꝝ: ⁊ cecum illuminauit.

¶ Friſia tota pene ſubmergitᷣ fluctibꝰ marinis in qua perierūt hominū plꝰ q̄ꝫ centū milia ꝓptᷣ irreuerētiā fcām ſacramēto a quodā pugile: ſic poſtea reuelauit btā virgo maria. Et ꝯſtructa ē eccl'ia ī eodem loco vbi hoſtie ceciderūt: ⁊ ceſſauit ꝗſſatio.

¶ Vacat īperiū mlto tpe pꝰ depoſitōeꝫ frederici ⁊ etiā pꝰ eiꝰ mortē: ⁊ iō plures anni aſcribūtᷣ frederico: licet paucis iuſte in obediētia eccl'ie regnerit quia nō ſtatī alius in locū eius electus fuit.

¶ Tartari deuaſtant vngariam ⁊ poloniam: ⁊ fit ingens terror in xp̄ianitate: ſed precibus ſanctorum impediti ſunt ne procederent.

¶ Mons quidam maximus in burgundia imperiali diuiditᷣ: ⁊ cucurrit ꝑ multa miliaria: ⁊ quīqꝫ milia hominum ſuffocauit: ⁊ tandem ad alios mōtes acceſſit mirabiliter.

¶ Decretales cōpilantur ꝑ raimundum ordinis ꝓdicatorū: đ mādato gregorij noni: ⁊ ad ſtudia mittuntᷣ ꝑ quē greg. ꝯciliū luduni celebratᷣ.

¶ Ordo cruciferoꝝ circa hec tpa renouatus eſt ꝑ innocentiū tertium anno pontificatus ſui 18. iam deuicta hereſi albienſium ꝑ cruce ſignatos. Fertur beatū quiriacū hieroſolymoꝝ ep̄m olim huius ordinis ꝑmiceriū extitiſſe: ſtatim poſtea q̄ꝫ ſcā helena crucem inuenit: ſed iulianus apoſtata eundē quiriacū cū fribꝰ occidit ⁊ ſic longo tempore idem ordo abolitus fuit. Tpe aūt innocentij quarti: apud lugdunū creuit: ⁊ priuilegijs dotatus eſt ab eodem.

¶ Beatus cirillus grecus mellifl̄ui carmeli prior tertiꝰ doctorqꝫ: tū vite ſanctitate: tum prophetie ſpū conſpicuus multa conſcribit poſteris profutura ſeculis: ⁊ copioſis miraculis deo procurat gloria: mūndoqꝫ ſtuporem.

¶ Corona ſpinea dn̄i induſtria pijſſimi regis francoꝝ ſancti lodouici tunc. 16. annos habens ē tranſlata pariſius.

6413 — 6423

¶ His tpibꝰ regnauit in imperio frācie ludouicꝰ patᷣ ſci ludouici q regnauit. 3. an. tm̄: ſed in hoc paruo tempore multum fecit pro eccleſia.

Honoriꝰ 3ꝰ. an. 10. m̄. 8 di. 24. Romanꝰ

Gregoriꝰ 9ꝰ an. 14. Campanꝰ de anania

1214 — 1224

¶ Iſte honorius multos honorauit ⁊ canonizauit plres ſcōs. Fredericū coronauit ⁊ etiā depoſuit propter rebellionē. Eccleſiā ſci laurētij extra muros: ⁊ baſilicā q̄ dr̄ ſcā ſcōꝝ renouauit. Decretales cōpoſuit ordinē ꝓdicatoꝝ ⁊ minoꝝ ꝯfirmauit: tādē moritᷣ ⁊ ſepelitur rome in eccleſia btē marie maioris.

¶ Iſte gregꝰ. plures canonizauit: ⁊ cōtra fredericū ꝯſtantᷣ eccleſiā defēdit: ⁊ romanos corruptos pecunia fcā proceſſiōe ſolēni a laterano vſqꝫ ad ſanctū petrū cū capitibus apl'orū mirabilitᷣ reuocauit: ita vt ꝯtra fredericū pene oēs cruce ſignarentᷣ: q̄ꝓptᷣ fredericꝰ ab vrbe receſſit longiꝰ. Ipſe librū decretaliū ꝑ raimundū cōpilari fecit. tandē plenus tribulationibꝰ propter tyrannidem frederici ⁊ alioꝝ: moriens migrauit ad chriſtum.

¶ Beatus augelus hieroſolymitanus carmelita vir ſanctioribus annumerandus: ⁊ vt paucis multa dicam: nōis ſui vere ſpeculū velut nubes imbrifera ꝓdicando circūquaqꝫ diſcurrens inumeras xp̄i lucrifecit aīas: cui etiā tandem poſt complura miracula proprij ſanguinis effuſione mortis vicem reddidit.

¶ Btūs dn̄icus cū dn̄o fulcone ep̄o tholoſano venit ad ꝯciliū lateranē. ſupradcm̄: ⁊ petijt ꝯfirmatōem ſui or. ab inno. 3º. quā ꝯceſſit propter quandam viſionem quā vidit papa illa nocte. Viſum ē enīꝫ ei ꝙ lateranē. eccleſia corrueret: quam btūs dn̄icꝰ ſuis humeris ⁊ manibꝰ ſuſtentabat. Poſt hec de mādato ipſius pape redijt tholoſam pro regula eligēda cum ſuis fratribus: ⁊ interim papa moritᷣ paruſie. Deinde iſte honorius tertius ꝯfirmauit: ⁊ priuilegium confirmatōis dedit btō dn̄ico qui iā redierat de tholoſa electa regula ſci aug. qđ fcm̄ fuit in feſto ſci thome apl'i. Hic etiā cōfirmauit ordinem carmelitarū ſiue heremitarū montis carmeli: vt dicit vincentius. Moritᷣ tandem btūs dominicꝰ bononie migrās ad dn̄m: cum multa populi deuotione. 1222. cuius ſepulture interfuit dn̄s vgolinus cardi. oſtiē. lega. apo. ſe. in lōbardia poſtea dictus greg. nonus: ⁊ multi alij ep̄i ⁊ prelati ſequens ipſum dn̄m legatum.

¶ Judeus quidā in hiſpania apud toletū fodiendo īuenit lapidē in quo erat liber vetuſtiſſim⁹: in quo ſic ſcriptum erat int̄ cet̄a. In tertio mūdo filius dei naſcet̄ de virgine maria: ꝛ pro ſalute hoīuꝫ patiet̄. Et ꝙ liber deberet inueniri iſto tp̄e. ſ. fernandi regis caſtelle. Et ſtatī iude⁹ baptizat̄ cū oī domo ſua. Et hic rex aggreſſus ſaracenos prouīntiā nūdalie: ſibiliam vel hiſpalā: ꝛ plura loca cepit: ſaracenis hincinde fugatis.

¶ Imperatores

¶ Iſti duo fuerunt electi ex mādato dn̄ī pape ꝯtra fredericū ſucceſſiue: ſꝫ non preualuerūt tyrānidē ei⁹ ſupare: quia potēs nimis erat: nec fuerunt coronati morte preueniente

Henric⁹ 6⁹ an. 4. lātgra ui⁹ turigie.

Guilhelmus an. 9. comes holādie iſte

ſomib⁹ -ct⁹ a fri-

¶ Thomas de aquino doctor ſanctus.

¶ Albertus magnus ratiſpon̄. epiſcopus.

¶ Euſtachius q ꝛ bonauentura doctor deuotus.

¶ Alexander de halis doctor irrefragabilis.

¶ Hugo cardinalis: qui ꝛ totā bibliam poſtillauit: ꝛ primas ꝯcor dan. ſuper bibliā cū fratre ſuo fecit.

¶ Uincenti⁹ ſpeculator omnem māꝫ ſcibilem collegit.

¶ Magiſter vlricus diſcipulus alberti.

¶ Magiſter iordanus ſanctus ꝛ doctor mirabilis claret

¶ Petrus de tharanthaſia poſtea papa. Et plures alij ſci ꝛ lſtati floruerūt in diuerſis mūdi ꝑtibus: quos diuina bonitas miſit pro fidei defenſione: alioqn tota pene fides periſſet ꝓpt̄ hereticoꝝ multiplicitatē ꝛ ſubtilitatē: ſimul ꝛ potentiam.

¶ Bon⁹ xp̄ian⁹ morit̄ in turchia miraculis clarens.

¶ Edmundus archiepiſcopus cantuarien̄. canonizatur ab innocentio.

¶ Lodouicus rex francie vir ſcūs: crucē accepit et tranſiuit mare ꝛ capit̄: ꝛ multa de ipſo laude digna inuenies.

¶ Petrus nouus martyr or. predicat̄. ab heretic̄ occidit̄: multis clarēs miraculis canonizat̄.

¶ Staniſlaus ep̄us cracouien̄. ab iniquo principe interfectus eſt: ꝛ canonizatur.

¶ Uaticiniū quoddā ſacrilegū de ceſſatōne euāgelij xp̄i: ꝛ euacuatōe ſacramentoꝝ eccleſie ꝛc. an̄ annos dn̄i. 1260. Qđ experientia tp̄is exufflauit. Plura talia totaliter mendoſa reperies facta ꝛ dicta.

¶ Anno mundi 6433 — 6443

¶ Pape

Celeſtinus 4⁹ di. 17. Mediolan⁹

Innocētius 4⁹ an. 11. m̄ 6. Iauuen̄ -

Sedes cardinaliū diu vacue: reſtaurant̄ đ pſonis ex diuerſis mūdi ꝑtibus electis ꝑ innocentium.

de comitibus louanie

¶ Anno chriſti 1234 — 1244

¶ Iſte celeſtinus vita ꝛ ſcīa laudabilis ſenex ꝛ debilis moritur ſepultus in eccleſia ſcī petri: fuit epiſcop⁹ ſabinen̄.

¶ Contra pluralitatē beneficioꝝ: ſcā ē illa ſolēnis diſputatio pariſius. āno dn̄i. 1238. in q̄ determinatū ē per ſanctos doctores: ꝙ nemo ſine periculo peccati mortalis tenere poteſt duo beneficia: quoꝝ alterū ſufficeret ad ſuſtentatiōnē ſuam ꝛc. Et quidam aliī opinati fecerūt ꝯtrariū: quos diuina iuſticia horribiliter dānauit. De hoc ſunt plura ſcripta ꝛ exempla in diuerſis locis ꝛc. Dicit quidā ſanctus doctor ꝙ medietas miniſtroꝝ dei ē quaſi reſecata ꝑ hoc genus auaritie ꝙ vnus plura beneficia ꝑmittit̄ habere. ſed quis vix vnuꝫ poteſt digne adminiſtrare: aut proprijs pro peccatis ſatiſfacere.

¶ Iſte innocentius plures canonizauit: fredericū ꝑ ſn̄iaꝫ diffinitiuā đpoſuit ꝛ anathematizauit tāqꝫ hoſtē eccl'ie: āno. 3. ſui pontificatus adiutus a iauuenſib⁹. Tandē mortuo frederico idem papa cum magno exercitu apuliā ingredit̄ ꝛ p⁹ paulu lum neapoli moritur. ꝛ ſepelit̄.

¶ Peregrin⁹ quidā btē marie occidit̄ dam in dioceſi andegauenſi. Et ſtatim cultellus homicide non ceſſauit ſtillare ſanguinē donec ſuſpēderetur interfector ipſe ꝛc.

¶ Ob frequentes ſaracenoꝝ inſultus: fratres ordinis deifere marie de carmelo a tranſmarinis partibus: vbi in pluribus locis multiplicati fuerant: in ciſmarinis venerunt: paulatiueqꝫ diuerſas orbis regiones incoluerunt: teſte vincentio in ſpeculo hiſtoriali.

✠ Iſte quoqꝫ hugolinus vt iam patuit tūc: fuit legatus lombardie: erat ep̄us hoſtien̄. Tunc aūt tp̄is miſſus fuit ab honorio tertio ad ſubueniendum eccleſie ꝛ eius amicis: propter maliciam frederici. 2: impe. qui cum theſauro corrūpebat totā lombardiā ꝯtra eccl'iaꝫ. Et tūc diuiſa ē lōbardia ī duas ꝑtes: eccl'ie videlꝫ ꝛ impij. fuerūt duo fr̄es nobiles valde ꝛ potētes de ꝑtib⁹ tuſcie. Un⁹ quoꝝ dicebat̄ gelph⁹: q ſuſtinebat ꝑtē eccl'ie. Alt̄ vo dicebat̄ gebellinus: ſuſtētās ac defēdēs imperialē ꝑtē: q̄ poſtea noīa ſūt tranſlata ꝛ vulgata in alias ꝑtes mūdi: qꝛ vulgo nuncupant̄ aliqui gelphi aliq vero gebellini: que quidem pernicioſiſſime partes apud plurimas vtriuſqꝫ etiam ſexus nonnullis vtentes inſignijs quibus dignoſci volunt ab inuicem vſqꝫ hodie non ſūt abolite non dubitantes vt nomine quiſqꝫ ſuo glorieť: altera partiū pro depellendam alteram periculum ſubire vite.

Poſt longā imperii vacationē: electores in duo ſe diuidentes: hos duos elegerūt ⁊ fuit ſciſma annis multis. Tandē mortuo richardo alphonſus corā gregorio decimo: intuitu pacis voluntarie ceſſit omni iuri: ſi qd haberet. erat enī vir prudens ⁊ maximus aſtronom⁹: eius tabule famoſe ſunt quas fecit: quia compendioſe ⁊c.

Alphōſ⁹ rex caſtellis ⁊ legionis.

Era alphonſi famoſiſſima apud aſtronomos: ⁊ eſt ano xpi 1251. Quod nota diligent̄: q: ad mīta deſeruit in aſtronomia.

Simul iſti duo an. 15. Sciſma.

Richard⁹ fr regis anglie comes cornubie

Paſſagiū grande factū eſt: in quo ſanct⁹ lodouicus rex francie fuit: parum profecit

Iſte rodulphus fuit comes gauēſburch: prob⁹ in armis ſtrēnuus ⁊ prudens elect⁹ apud baſileā: crucē accepit pro t̄ra ſcā bn̄ dictōem tn̄ iperialē nō hūit: dn̄s tn̄ papa electōez approbauit i fauorē terre ſcē.

Rodulphus annis. 18.

Sancta heduiga quōdā ducïſſa polonie: vidua mire ſanctitatis canonizat̄ per clementem.

Martin⁹ cardinal̄ qui chronicā abbreuiauit.

Alexāder de villa dei ordinis minoꝝ q doctrinale cōpilauit vir ſactus theologie ſacre profeſſor

Scā clara canonizat̄ ab alexādro. 1254.

Speculū hiſtorie vincētij hic finitur.

Feſtū venerabilis ſacri: iſti tuit̄ p vrbanū q̄rtū cū īdulgētijs. Et de mād ato iſti⁹ dn̄i pape ſcūs thomas de aquino cōpoſuit totū eiuſdē diei officiū cū proſa ⁊ oibus: que dicūtur in ipſo officio.

Benedictum ſit dulce nomē dn̄i nr̄i ieſu xpi: ⁊ glorioſiſſime virginis marie mr̄is ei⁹ in eīnū ⁊ vltra. amen. Nos cum prole pia: bn̄dicat virgo maria. amē. Quicunqꝫ hec legerit totiēs quotiēs: hꝫ tres annos indulgētiaꝝ: quos clemēs ꝯceſſit ob rogatū lodouici ſancti regis francie ſolenniter.

Conciliū lugduni celebratur per gregoriū decimū in quo fuerūt. 500. epi: ⁊. 40. abbates: ⁊ alii plati circa mille: ⁊ greci: ⁊ quidam tartari ſolennes ibi fuerunt baptizati.

6453 — 6463

Alexāder. 4 ā. 7. m̄. 3. d. 4. cāpanus

Urban⁹ 4⁹. ā. 3. m̄. 1. d. 4. gallicus.

Clemēs 4. ā 3. m̄. 9. prouincialis

Gregorius 10⁹. ā. 4. d. 10. lōbard⁹

Innocenti⁹ 5⁹ m̄. 5. d. 2 lombard⁹

Adrian⁹ 5⁹ m̄. 1. d. 9. Januen̄.

✠

1254 — 1264

Iſte alexāder quēdam manfredum pſeudo regē ſicilie excōicauit duos falſos libros cōdemnauit: loquentes ꝯtra mēdicitatē et euangeliū xpi ⁊c. morit̄ tandem viterbij ⁊ ibidē ſepultus.

Iſte vrban⁹ fugauit exercitū ſarracenorū p cruceſignatos: quē māfred⁹ ꝯtra eccl'iam miſerat: ⁊ ꝯtulit regnū ſicilie comiti prouītie q fuit frat̄ reḡ frācie: vt fugaret māfredum tandē moritur puſie: ⁊ ibidēꝫ ſepelit̄: ⁊ manfredus poſtea vita ⁊ r̄gno priuat̄ p karoluꝫ.

Iſte clemēs ſcūs fuit prophetico ſpū pdixit hoſtes eccl'ie tā q̄ꝫ fumus pituros. vn̄ credit̄ q de e⁹ meritis tribulatiōes eccl'ie tūc plurimas extinxit. hic habuit antea vxoreꝫ ⁊ liberos ⁊c. fuit prouincial̄ natione.

Iſte gregori⁹ ſatis accidētalit̄ venit ad papatū: q: cum eēꝫ archidiaconus leodien̄. ⁊ iuiſſit vltra mare cū deuotionis ibidē exiſtēs in papā eligit̄. viſus. Papat⁹ mun⁹ tulit archidiacon⁹ vnus. Huc patrē patꝝ: fecit diſcordia fratrū Uex hoc a ſpū ſancto factū nō dubiuꝫ ē: q: valde bn̄ ſe habuit: nō intendens pecuniarum lucris ſꝫ elemoſynis pauperū. Fecit etiā ordinatōem vnā qnqꝫ epoꝝ: cardialiū cōpluriū laudabilē: q: hōeſtas ⁊ valētes pſoas aſſūpſit. Morit̄ aretij: ſepult⁹ ibidē.

Iſte innocēti⁹ fuit de ordine predicatoꝝ famoſ⁹ doctor antea vocatus petrus d tharentaſia lōbard⁹ natione: moritur ſtatim rōe ſepultus in laterano.

Iſte adrian⁹ fuit nepos innocētii q̄rti ⁊ etiam ſtatim moritur viterbij ibiqꝫ ſepelitur.

Iſte iounes fuit i ſciētijs diuerſis famoſ⁹ ſꝫ mori b⁹ ſtolidis oib⁹ tn̄ cōis hic cum diceret ſe diu viturum: ſtatī cuꝫ camera noua corruit mortuus eſt viterbij.

Iſte nicolaus magnific⁹ fuit in edificijs extruēdis ⁊ bn̄ rexit vrbem diebus ſuis. ⁊ ordinationem cardinaliū fecit anno pmo pontificat⁹ ſui: ⁊ ſcdo morit̄. vnde ſeqtur turbatio romanoꝝ propter ꝑtialitā vrſinoꝝ ⁊ hanibaldēſiū: ⁊ hōicidia ⁊c

✠ Joānes 21 m̄. 8. hiſpanus.

Nicolaus 3⁹ ā. 1. m̄. 9. Roman⁹ de vr-

61

Piſcis marinus in ſimitudinē leonis captus fuit anno p̄mo martini pape: ⁊ dabat planctus horribiles: ⁊ adductus in vrbē veterē cunctis oſtenſus eſt: q̄m monſtrū hoc vulgo interp̄tante: eſſet ſignū futuri diſcidij: Qđ ⁊ factū eſt: q2 ſtatī poſt ſicilia inſfectis alienigenis ⁊ fetibus in materno vtero occiſis crudeliter ab obedientia karoli ſui regis: ⁊ per ꝯſeq̄nes eccleſie receſſit et petrū arragonuꝫ regem aſſumpſit: ⁊ m̄lta mala ſecuta ſunt: Et in vrbe partia ſurrexit: quia vrſini contra hanibaldos cum multa ſanguinis effuſione pugnarunt. Item ⁊ inter ſaracenos multa milia occiſa fuerūt Et iō non mirū ꝙ patrimonium eccleſie patit̄ ſolito more: quia tempus eſt vt iudiciū incipiat ab eccleſia dei. Uerū karolus non longe ante martinū

Imperatores obijt bene diſpoſitis ſingulis ⁊ deuote ſacramentatus. Petrus vero inobedientie filius infeliciter mortuus eſt: ⁊ ex vulnere qđ in bello ſuſcepit ſicut ſolent mori perſecutores eccleſie: q2 durū ē fragili homini cōtra ſtimulum calcitrare.

Franciſcus petrarcha poeta ⁊ heremita ſcripſit plura ſtilo eleganti.

Tartari inuadūt regnū cōſtantinopolitanū: multaſq3 terras imperij occupāt: ſtragem indicibilem de hominibus facientes.

villa ē

Nicolaus de lyra doctor theologie clarus habet̄ parſius. Hic fuit iudeus natōe Conuerſus autem valde profecit in ordine minorum: ⁊ ſcripſit ſuper totam bibliam ⁊ alia. Uel fuit anno dn̄i. 1330. vide in libris ſuis. Alij dicunt ꝙ fuit de brabantia de parētibus xp̄ianis: ſed ob paupertatem viſitauit ſcholas iudeoꝝ: ⁊ ſic didicit linguam illam. Uel iſte nicolaus a iudeis informatus eſt in pueritia.

Wernherus puer ſcūs ruſticanꝰ martirizat̄ a iudeis: requieſcit in beraco.

Tripolis capit̄ a ſaracenis: et xp̄ianitatis nomē ibidē delet̄.

Achon illa fortiſſima ⁊ īexpugnabil̄ ciuitas capit̄ a ſoldano et ſaracenis: ꝓpt̄ diſcordiā vitiaq3 nationū ī ea cōmorātiū: ⁊ deleta fuit ⁊ ꝯſeq̄nt̄ tota ſir̄ t̄ra ſcā occupatur a ſaracēis ꝓpt̄ nimia peccata xp̄ianoꝝ q̄ ibidē tunc morabantur. 1281

Ordo celeſtinoꝝ inchoat̄ per virū ſcm̄ celeſtinū q ī papā electꝰ ē nec vnq̄3 cecidit a propoſito ſcō vſq3 hodie.

Iubileus inſtituit̄ a bonifacio de centeſimo ī centeſimū ſēp duraturus. Et fuit p̄mꝰ iubileꝰ āno dn̄i. 1300.

Liber ſextus decretaliū publicat̄: ⁊ fuit miſſus ad ſtudia vniuerſalia per bonifaciū octauū.

Feſtū q̄tuor euangeliſtarū Et quatuor doctoꝝ inſtituunt̄.

Anno mundi 6473 — 6483

Pape				
Martinꝰ 4ꝰ ā. 8. m̄. 1 gallicus.	Honorius 4tꝰ. an. 2. Romanus.	Nicolaus 4 ā. 4. m̄. 1. lōbardus.	Celeſtinus 5ꝰ m̄. 5. d. 5	Bonifaciꝰ 8 ā. 8. m̄. 9. cāpanus.

Anno xp̄i 1274 — 1284

Iſte martinꝰ fuit religioſoꝝ amator: ⁊ pijs operibꝰ valde intentꝰ. hic excōicauit imꝑatorē ꝯſtātinopolitanū eo ꝙ nō redierat ad fidē: ſic promiſit ī ꝯcilio lugdun̄. ꝓpt̄ qđ m̄lta paſſus fuit: ⁊ tota eccl'ia ſir̄: ſir̄ ⁊ petrū regē arragonie inuaſorē regni ſicilie excōicauit: tandē pꝰ m̄lta bella q̄ iſtruxit ꝯtra ꝑfidos iudeos ⁊ tribulatōes: moriē puſie: miracul̄ clarēſ.

Iſte honoriꝰ fuit hō tēpatꝰ ⁊ magne diſcretōis: libenter habēs pacē nulli leſiuus. hic p̄dicari fecit crucē ꝯtra petrū inuaſorē regni ſicilie

Carmelite huiꝰ tpē dimiſſis mātell̄ varijſ: cappas albas ſumpſerunt.

Cometa viſus ē ſignū mali: q2 pl'a ſecuta ſunt afflictiua xp̄ianitatis.

Iſte nicolaꝰ fuit dictuſ frat̄ hieronymꝰ miniſter gn̄alis ī ordine minoꝝ: q l3 bonꝰ hō ī ſe fuerit: tn̄ m̄lta īfelicia eccl'ie ſuo tpe accidert: nā multa bella orta fuerūt ī vrbe ipſiꝰ occaſiōe: q2 nis adheſit vni pti Poſt hunc vacauit ſedes ānis. 2. mēſibus. 6.

Iſte celeſtinꝰ totꝰ ſcūs fuit: ⁊ ob hoc cū ꝑ ānos duos cū medio cardinales cōcordari non poſſet: ipſū tandē de heremo vocātes elegerunt: Et ſtatī ꝓpt̄ onꝰ papatui reſignauit. Et ab eo dictus ē ordo celeſtinoꝝ: canonizatꝰ ē p̄mꝰ ꝑ clemētē: ſub noīe ſcī petri ꝯfeſſoris: cuiꝰ feſtū ē. xiiij. kal̄. iunij.

Iſte bonifacius fuit vir in his que ad curiam pertinēt exptiſſimꝰ: et q2 pacē hūit nō poſuit prudentie ſue modū ī tantā arrogantiā erexit ſeipſū vt dn̄m totiꝰ mūdi ſe diceret tā in tpalibꝰ q̄3 in ſpūalibꝰ. Et m̄lta magnifice fecit: q̄ in fine miſerabilit̄ defecert: deditq3 exēplū cūctis plat̄ ne alta ſaperēt: ſ3 forma facti greḡ magis ſtuderēt amari a ſubditis q̄3 timeri. hic ē de quo dr̄: ꝙ intrauit vt vulpes: vixit vt leo: ⁊ morit̄ vt canis ⁊c.

Huiꝰ honorij. 4. tpe fuit bellū maximū ⁊ graue int̄ ianuenſes ⁊ piſanos: occaſione īſule corſice: Tandē in mari piſani victi ſūt: ⁊ capti pluſq̄3. xij. milia hominū: q̄ interfecti ſūt: ⁊ pdiderūt. xlviij. galeas: except̄ alijs nauigijs: ⁊ p̄ter illas q̄ ſubmerſe ſūt in mari. Terremotꝰ etiā magni fuerūt ī tuſcia: ſignātes̄ mala m̄lta: q̄ ſecuta ſūt ibidē.

¶ Iſte adulphus fuit comes de anaxone: ꝛ non fuit coronatus ꝑ papã: qa obijt ĩ bello quod cum alberto duce auſtrie habuit.

Adulphus. annis. 6.

¶ Iſte albert⁹ fuit dux auſtrie fili⁹ rodulphi predicti. hic primuꝫ a bonifacio reprobat⁹. Deinde ab eodẽ cõfirmat⁹ propter regẽ frãcie: tũc iimicũ eccl'ie: cui etiã. ſ. alberto idẽ papa regnũ frãcie ſubiecit ſic ꝛ alia rꝫgna ſꝫ nihil profuit tandẽ occidit̃ a nepote ſuo.

Albertus. annis 10.

¶ Iſte henricus fuit comes lutzeburgeñ. ĩ militarib⁹ actib⁹ ſtrenuiſſim⁹: pacẽ ꝑ terrã ꝛ aquã tenere ꝯcupiuit: victor glorioſus: ꝛ bellator invict⁹ extitit coronat⁹ fuit a clemẽte 5⁹: tãdẽ ĩtoxicat⁹ fuit ſũmẽdo euchariſtiã. Hec legunt̃ in libris: ꝛ fama ferũt ꝑ quedã de ordine pdicatoꝝ fcã: ſꝫ mihi ꝑſentate fuerũt lr̃e teſtimoniales: ĩ qb⁹ excuſat̃ ordo de his: ꝛ ꝙ falſe hec ĩpoſita fuerũt venerabili viro dño bernardino de mõte politiano: q erat frat̃ eiuſdem ordinis hõ prudẽs ꝛ religioſus ſacerdos & claro gñe nat⁹ ĩ curia ĩperiali pncipib⁹ equalis. Obtulit etiã ſe in ciuitate aretij inter amicos imperatoris ſtare iuri: ꝛ ad oẽm obiectiõem fiducialit̃ rñdere: cui placet requirat huiuſmodi apud profeſſores eiuſdẽ ordinis: ꝛ plene iformabitur de his ad omnem copiam.

Henricus 7⁹ annis. 5.

¶ Cometa apparuit ꝛ ſequit̃ ſtati bellũ flandrẽſe: vbi cecidit flos militie galicane. 1302.

¶ Terremotus magni fuerũt: nec auſi fuerunt hoĩes manere in ciuitatibus: ꝛ papa bonifacius ſimiliter in prato quieſcebat.

¶ Lodouic⁹ olim rex frãcie canonizat̃ ꝑ bonifaciũ. 8.

¶ Alanus doctor vniuerſalis.

¶ Ioannes ſcotus doctor ſubtilis.

¶ Ioannes andree iuriſta maximus claret bononie: q plura ſcripſit ſolenniter.

¶ Rhodus iſula capit̃ de manib⁹ turcoꝝ per dños ordinis ſancti ioãnis hieroſolymitani cũ quiuqꝫ adiacentibus. Et fuit bellatũ annis quatuor: ꝛ finaliter chriſtiani obtinuerunt.

¶ Iudei expellunt̃ de regno francie omnibus eoꝝ bonis confiſcatis illic minime reuerſuri.

¶ Templarij deſtruunt̃ ſubito mirantibus vniuerſis quo mõ tanti dñi ſic inſperate perimunt̃: magiſter ordinis cõburit̃ pariſius. Cauſa autem publicata fuit poſtea: ꝙ fuit prophana profeſſio cũ abnegatione xp̄i: ꝛ expuitõne ſupra crucẽ in opprobriũ crucifixi: prout plures eoꝝ ꝯfeſſi fuerunt. Et ſtetit ordo iſte annis. 184.

¶ Dulcinus hereſiarcha nouarieñ. cũ margaretha vxore ſua heretica: ꝛ cõplicibus ſuis cõbuſti fuerunt: ſed prius mẽbratim conciſi fuerunt: crux predicata fuit.

6493 — 6503

Bñdict⁹ 11⁹ mẽ. 8. dĩ. 17.

Clemẽs. 5. ã. 8. m̃. 10. dĩ 15. vaſco

Ioãnnes 22⁹ an. 18.

1294 — 1304

¶ Iſte bñdict⁹ vir ſcũs fuit de ordine pdicatoꝝ paꝝ ſupuixit ꝛ obijt ꝑuſie ibidẽ ſepult⁹ ĩ eccl'ia pdicatoꝝ miraculis coruſcans. hic ſuborτũ diſcidiũ int̃ regẽ frãcorũ ꝛ bonifaciũ ſedauit: ꝛ ꝑuilegia reſtituit: ꝛ libertates qb⁹ rex priuat⁹ erat: ꝛ vacauit ſedes ꝑ annum ſequentem: ꝛ pl⁹ ꝓpt̃ diſcordiam cardinalium.

¶ Iſte clemens fuit tante prerogatiue in expediendis negotijs eccl'ie: que tũc plurima fuerunt: vt etiam abſens eligeret̃. hic ꝯciliũ celebrauit vienne: ꝛ librum ſeptimũ decretaliũ: qui vulgarit̃ clementinaꝝ dicit̃ cõpilari fecit: inquiſitores ꝯtra templarios miſit: venetos ſuperauit: regulã minoruꝫ declarauit: tẽplarios dãnauit: ꝛ ordinẽ ſcĩ ioãnis hieroſolymitani exaltauit: tandem poſt multa que laudabiliter egit: morit̃. et ſedes vacauit annis duobus menſib⁹. 3.

¶ Iſte ioãnes tot⁹ glorioſus fuit quo ad ea ꝙ in actiua vita exercẽda ſũt: ꝯſtitutiones clementis publicauit: ꝛ ad vniuerſalia ſtudia miſit: multos ſanctos canonizauit. Epiſcopatus pingues diuiſit: cõtra ꝑl'alitatẽ bñficioꝝ multa bona iſtituit ꝛ hereticos ꝑ'es ꝑcipuo zelo dãnauit ꝛc. An aũt ſaluatus ſit an non: dñs etiam ſuis deuotiſſimis reuelare noluit. Ipſe etiã fũdauit domũ bonipaſſus: ordinis carthuſieñ. ſup durẽtiã prope auinionẽ.

¶ Conciliũ 1311. viennenſe in quo ꝑſedit clemẽs quint⁹: m'lta ibi ſũt ſtatuta pro ſalubri regimine eccleſie: ꝛ hereſum extirpatione. Et minores inter ſe tumultuantes concordati fuerunt: ꝑs vna dicta fuit ſpiritualiũ: alia vtiqꝫ non habuit vocabulum hoc.

¶ Nobiliſſima ciuitas aconenſis a ſaracenis deſtruit̃: ac demũ deifere marie in carmelo monaſteriũ ad quatuor miliaria ciuitati vicinũ: ab eis igne cremat̃ fratribus inuentis in eo: perfidoꝝ gladijs trucidatis: ꝛ tunc prochdolor ordo carmelic⁹ melliſluum locũ ex toto ꝑdidit: in quo a tpe helie: ꝛ heliſei prophetarũ duob⁹ milib⁹ ducẽtis viginti ꝛ vno annis ꝑſtiterat.

¶ Beatus albertus de trapano carmelita ſiculus vir meritis ſignis doctrinaqꝫ clarus: ac totius ꝑfectionis exemplar. 7°. idus auguſti migrauit ad dominum.

ci

¶ Iſte lodouicus fuit dux bauarie ⁊ cõtempſit coronationẽ dñi pape: quapropꝫ ab eo depoſitus ẽ: ⁊ mult⁹ ſibi labor ⁊ picula ſucceſſerũt. Niſus eſt etiã ſcindere vnitatẽ eccleſie. Et fredericũ ducẽ auſtrie cõtra ſe electũ vicit. In tribulatõe ⁊ ptumatia vſq3 ad finẽ durus permanſit grande periculũ aie ſue reportando. Tandẽ karolus ꝯtra eũ eligit: q preualuit: ⁊ lodouicus de equo cadens ſubito moritur.

¶ Ordo nouoꝝ militũ ieſu chryſti inſtituit i portu galia p ioannẽ 22. contra ſaracenos.

¶ Aſtronomi maximi fuerũt pariſius hoc tẽpe videlꝫ Joannes de linerijs: Joannes ꝺ ſaxonia Joannes de muris: ⁊ Buridanus maxim⁹ pꝫus qui inuenit viam modernoꝝ.

¶ Imperatores

Lodouicus 4⁹ ãnis. 13.

¶ Thomas de aquino doctor ſanct⁹ ca nonizatur. 50. anno poſt obitum ſuũ.

¶ Thomas eps erfordeñ. canonizatur.

¶ Lodouicus toloſanus eps canonizaꝰ. filius regis ſicilie ordinis pdicatoꝝ.

¶ Clemẽtinarũ liber publicaꝰ: ⁊ ad ſtudia vniuerſalia dirigiꝰ p ioãnem. 22.

¶ Pauperes de lugduno q ſe dixerunt de tertia regula franciſci: tanq3 heretici dãnati ſũt: ⁊ cõbuſti pluribus locis ⁊ vicibus: cum ſuis articulis erroneis. Unus articul⁹ fuit: ꝙ xps ⁊ apoſtoli nihil habuerunt ĩ proprio vl̄ cõi: ⁊ ꝙ nullũ ius habuerũt in his q̃ ſcriptura dicit eos habuiſſe.

¶ Joannes mandeuil doctor in medicina ⁊ miles ĩ armis: natõe anglic⁹ fuit circa hec tẽpora: Et mirabilẽ peregrinatõem q̃ſi toti⁹ mundi pfecit: Et ſcripſit eam tribus linguis.

¶ Oderic⁹ vir ſcũs de ordie minoꝝ in aſia ⁊ india euãgelizãdo diſcurrit miraculis clar⁹: Et q̃tuor ſcõꝝ martyrũ corpora ſui ordis ꝺ ciuitate homines tranſtulit p mare: ad ſuperiorẽ indiã in ciuitatẽ carrã nõ ſine miraculis: Et deſcripſit pegrinatõem ſuam

¶ Beguardi multi cõbuſti ſũt pariſi⁹ propter hereſim pauperũ: q2 ſub ſpecie boni mala ſuſcitare conabanꝰ Et michael generalis minoꝝ fuit cũ ſibi adherentibus declaratus hereticus. Numerus combuſtoꝝ iam de ordine eodem q̃3 alioꝝ. 114.

¶ Spũs guidonis mrta reuelat in ciuitate alexij prope romã: ⁊ de hoc pulcher libellus eſt ſcriptus.

¶ Uentus magn⁹ fuit: q terras mouit ⁊ vndas: ⁊ edificia ſubruit.

¶ Uiſio flebilis facta cuidã hẽmite in pñtia dñi inocentij pape ſexti dũ adhuc cardinalis eſſꝫ. vñ aiebat: Uidi aĩas in infernũ deſcendere: ſicut niues denſiſſimas: in purgatoriũ ſicꝫ niuem rariſſimã: ſed ad paradiſũ tm̃ tres vidi introire. ſ. illius epi ac illi⁹ vidue romane ⁊ illi⁹ porĩs cartuſieñ. que oĩa ſic poſt repperit vera. Et maximã deuotõem ad ſacrũ ordinẽ carthuſieñ. deinceps habuit.

¶ Ludolph⁹ cartuſieñ. prior argẽtineñ: qui vitã ieſu compilauit egregie ⁊ alia.

¶ Anno mundi. 6513 — 6523

¶ Pape

¶ Declaratũ ẽ p ioannẽ. 22. edicto ppetuo hereticũ eſſe cenſendũ aſſerere xpm ⁊ apľos nihil habuiſſe in proprio nec ĩ cõi. Itẽ affirmare ꝙ ĩ xpo eiuſq3 apľis in his que eos habuiſſe ſacra ſcriptura teſtaꝰ neq̃q3 ius ipſis vtendi cõpetierit: nec illa donandi: aut ex ipſis alia acq̃rẽdi: erroneũ ⁊ hereticũ idem papa ioannes declarauit.

Bñdict⁹ 12⁹ ã. 7. m̃. 3. di 8. toloſan⁹

¶ Declaratũ eſt p bñdictũ ꝙ aĩe ſcẽ que nihil habẽt purgabile pri⁹ ſtatim vt decedunt faciem dei vident: aliter ſentire ant dogmatizare eſt hereticum.

¶ Anno xpi. 1314 — 1324

¶ Nota ꝙ ioãnes. 22⁹. collegit de libris pdeceſſoꝝ ſuorum ex ordine bti benedicti ſũmos pontifices. 24. fuiſſe. Cardinales. 183. Archiepos 1464. Epos. 3502. Abbates inſignes 15070. habuit quoq3 canonizatos ſcõs. 5555.

¶ Sciſma. 21 inter ioannẽ. 22. ⁊ quẽdã petrũ de carbario de ordine minoꝝ. Cã fuit tyrannidis lodouici: q ſcindere nitebaꝰ vnionem eccleſie: eo ꝙ ioannes papa eũ excõmunicauit: ⁊ ideo iſtum petrum in idolum erexit: ⁊ veneratus ẽ eũ: ſ3 nihil profecit: quia ſtatim ſucciſum ẽ: ⁊ petrus venit ad pedes ioannis veniam petit ⁊ obtinuit: tñ fuit obſeruatus vt hoſtis omnibus diebus vite ſue.

¶ Iſte benedict⁹ fuit monach⁹ monaſterij bolleñ. ordinis ciſtercieñ. ⁊ vocabaꝰ iacob⁹ de furno ab infãtia bone vite: ⁊ mgr̃ ĩ theologia. Fact⁹ aũt papa reformauit ordinẽ ſcĩ benedicti ⁊ ciſtercieñ. qꝺ neceſſe fuit. In largiendis bñficijs durus fuit: ⁊ ne ĩdign⁹ ꝯferrenꝰ: decretalem edidit: que ſic incipit. Bñdict⁹ de⁹ ĩ donis: ⁊ m̃ltos puauit. Erat. n. ferui d⁹ fidei cũ ſeueritatur zelator: ⁊ ob h⁹ m̃ľ. mĩ charus tãte rigoroſitatis fuit ꝙ vir cognoſcere volu it cõſanguineos: dicẽs papã cõſanguineũ nõ hr̃e.

¶ Gerardus de bononia ordinis magne marie de carmelo doctor pariſi⁹: ſapientie ⁊ doctrine opinione celebris: p⁹ cõplurium libroꝝ editionem in auinione vitam exiuit.

¶ Sibertus de belre alemanus: ⁊ ioannes Walſigrã anglic⁹ carmeliti ordinis doctores illuſtrib⁹ cõnumerãdi: ad ſaluꝰ ſcientiã verbis ſcriptiſq3 cõplures erudiunt.

¶ Iudei ꝑ totã alemaniã fuerũt cõbuſti: qa fontes ⁊ puteos ĩntoxicarũt: ſicut plures eoꝝ ꝯfeſſi fuerũt id eſſe verum.

¶ Iſte karolus fuit rex bohemie: vir prudens ⁊ aſtutus hic iuſſu clementis fuit electus adhuc viuente lodouico cõtumace: ⁊ q2 hũiliter ſcĩ petri benedictionẽ ac pape coronationem expetijt more alioꝝ bonoꝝ regũ. ideo in omnibus bene directus fuit: ⁊ preualuit ꝯtra omnes aduerſarios ſuos. Ipſe multa ſtatuit: ⁊ precipue legẽ fauorabilẽ pro pſonis ⁊ rebus ſpũalibus: que adhuc karolina dicit̃. Tandẽ morit̃ diuitijs plenus ⁊ gloria: ſepultus prage.

¶ Anno xp̃i. 1335. fundata ẽ domus ſcẽ barbare ordinis carthuſienſis in colonia aggrippina: illo in loco vt pie creditur: vbi olim beatus ſeuerinus ſcĩ martini animã in celũ deferri cõſpexit: angelico cum concentu.

¶ Aquarũ inundatio fuit maxima nõ ex pluuijs: ſed ſcaturientiũ terre venarũ: dãna fecit infinita toto orbe.

¶ Bellũ maximũ int̃ philippũ regem francie: ⁊ eduardũ regem anglie fuit: ⁊ tanta ſtrages vt mare flandrenſe aliquot dieb⁹ tinctum ſanguine videretur.

¶ Peſtilentia grauiſſima fuit: ita ꝙ vix viui ſufficiebant ad ſepeliendum mortuos.

¶ Item multe ville deſerte diu manſerunt.

¶ Iubileus mutat̃ ꝑ clementem de quinquageſimo in quinq̃geſimũ: propter breuitatem humane vite.

¶ Sanctus Iuo brito doctor iuris canonizat̃: qa fuit aduocat⁹ pauperũ ⁊ ſcẽ vite: hic ſolus inter oẽs iuriſtas modernos ſanct⁹ reputatur.

karolus 4⁹
annis 31.

¶ Portentũ ignis in celo viſum ẽ: qd̾ a phĩs vocat̃ candela rotũda. Et eodẽ ãno ſurexerũt. 1351. cruciflagellatores. Hec ſecta peſtifera ſurexit ĩ ſuperiori alemania: ⁊ ad inferiorẽ deſcẽdit demũ ad partes gallicanas. Cõfluebant huiuſmodi ex diuerſis: doctis ⁊ indoctis: nobilibus ⁊ ignobilib⁹ flagellabãt aũt ſe cũ flagell̾ nodoſis acub⁹ inſut̾ ⁊c. ⁊ niſi papa prohibuiſſet: multa mala attentaſſent.

1350.

¶ Lector quidã paulus nomine negando btãm virginẽ ꝯceptã fuiſſe ſine peccato originali: corã toto clero ⁊ pplo ĩ cracouia cecidit: ⁊ expirauit: ſermõe nõdũ finito: vt teſtat̃ magiſter henric⁹ de haſſia: qd̾ factum plures terruit in hac materia ſcribentes.

¶ Ioanna regina francie virtuoſa ⁊ humillima: ⁊ vt pie credit̃ ſancta obijt. 1349.

¶ Talarandus cardinalis ſancti petri ad vincula: prelatus deuotus: ⁊ amicus religioſorum: ⁊ promotor bonoꝝ fuit.

6533

Clemẽs 6⁹
ã. 10. m̃. 6.
d̾. 16. Lemonicẽ.

6543

Innocẽtius
6. an. 10. le
monicẽ.

1334

¶ Iſte clemens fuit noie ⁊ re totus virtuoſus: multaq3 ꝑ benedictũ rigoroſe facta mitigauit: ⁊ quoſdã priuatos reſtituit. Laudabilis fuit rigor ſeueritatis benedicti: ſed multum amabilior fuit benignitas clementis. hic erat ſermocinator egregius: ⁊ ſermones multos collegit. Nullũ inconſolatum a ſe abire permiſit. Electus fuit anno xp̃i. 1343. vt in bulla quadam repperi.

¶ Ioannes de bachone carmelito: theologice ſapientie: canoniceq3 ſcie princeps pariſius: ⁊ demum per angliam clarus cognoſcitur.

¶ Guido de pirpiniatio ex priori generali carmelice religionis: primũ maioricẽ. ac demũ elnẽ. pontifex doctor int̃ precipuos cõmendatus: ⁊ vt aliter helias pro domo dñi zeloſus poſt correctoriũ iuris: ⁊ alia cõplura volumina ꝑcõmendata: librũ contra omnes hereſes ſcribit: quem dño gancellino cardinali albañ. pretitulauit: ⁊ multoꝝ actuũ ſuoꝝ clariſſime geſtoꝝ magnitudine xp̃ianum orbem celebri rumore clarificat.

1344

¶ Iſte innocentius amator fuit religioſoꝝ: ⁊ fecit fabricari in regno frãcie prope ſanctũ andreã ex oppoſito auinionis monaſterium ordinis carthuſiẽ. ⁊ mĺta priuilegia eidẽ ſancto ordini ꝯceſſit: ibidẽq3 ſepelit̃. fuit etiã canoniſta maximus.

¶ Petrus de caſa ex priori generali carmelitarũ ep̃s vaſionẽ. ac hieroſolymitanus patriarcha virtut̾ forma: doctrineq3 ſpeculum clarus habetur: quem cõplura miracula deo conregnare predicant.

Terremot⁹ maximi fuere p̱ diuersa loca: ⁊ basilea q̄ſi tota cecidit cum multis caſtris in circuitu. Tūc hoīes velut beſtie in ſiluis cōmorant̄: nec ciuitates intrare audēt. Bella etiam plura ⁊ peſtilentie ⁊ fames fuerunt. Terraq̄ʒ in multis locis aquā albam ⁊ fetentē euomuit: que caſtra ⁊ loca fortia caſui dedit. Tēpora peccaminoſa propter hereſes ⁊ ſectas plures Et ſup̱bia ⁊ iniqtas nimis īualuit: vn̄ ī libro btē brigide p̄mo caplo. 45. dicit̄ q̄ ſʒ rigorē iuſticie mundus merito deberet perire: q2 peı⁹ eſt q̄ʒ tp̱e diluuij: ſʒ p̄cib⁹ ſcōꝝ mīa parcit ei.

Imperatores

Brigida vidua ſciſſima de regno ſuecie clara hr̄: multas reuelationes habuit informatiuas ad oēm ſtatum eccleſie: ⁊ ordinem inſtituit cuius ipſa patrona eſt: feſtum eius agitur 23. iulij.

Ordo ſaluatoris qui vulgarit̄ dicit̄ ordo brigide: circa hec tempora inchoat̄ cui⁹ regulā ipſe ſaluator met dictauit.

Stigmata xp̄i mulier quedā in manib⁹ ⁊ pedibus habuit ⁊ morabat̄ in oppido delfft in partibus holandie.

Studium prage inſtituit̄: ⁊ priuilegijs dotat̄ ab innocentio ſexto intuitu karoli.

Eclypſis ſolis fuit in p̄ncipio martij et durauit q̄ſi duabus horis.

Tēpora m̄ltū ſup̱ſticioſa ⁊ curioſa: ⁊ populus leuis nimis.

Katherina d̄ ſenis v̄go incōparabilis ſāctitatis fuit cui⁹ vitā ſcripſit mgr̄ iordanus ordinis predicatorum ꝓfeſſor ei⁹ ⁊ obijt āno 1380 Multū iuſtificauit p̱rem vrbani ſexti dicendo ipſū eſſe verum papam: ⁊ de ſciſmate prophetauit ⁊c̄.

Habuit ſecū v̄ginē ſanctam katherinā filiā btē brigide: ⁊ alias plures vtriuſq̄ʒ ſexus p̱ſonas venerabiles.

Cauſa hūane malitie a doctis viris multiplex aſſignat̄: int̄ q̄ nō minima ē: q̄ parētes filios nō educāt diſciplinate: ſed p̱mittunt eos ad placitū delitijs affluere. Petulātia igit̄ cuʒ ex ꝯſuetudine ī nāʒ trāſierit: nec erubeſcere nec timere p̄nt. Fitq̄ʒ ceruix dura donec paup̱tate bellis laborib⁹ ⁊ alijs tribulationib⁹ molleſcat attrita. Flagellum ergo ſibi p̄parat: q filios non caſtigat.

Alexandria egypti ciuitas opulentiſſima a petro hierl̄m cyprīq̄ʒ rege capit̄. Beato petro thome ordīs carmeli patriarcha conſtantinopolitano ac ſedis ap̄lice pro ſcō paſſagio legato multū cooperante.

Joannes de rupeſciſſa de ordine minoꝝ multa predixit mox futura de duobus antixp̄is: ⁊ de deſolatōe terrarū ⁊ generali cōculcatione cleri: ⁊ reductione totius orbis ad fidem chriſti: Pluraq̄ʒ alia an̄ annū dn̄i. 1370. que dixit ſibi reuelata a dn̄o ieſu: ſed non euenerūt: Et diu in vinculis tentus: grandia ſcripſit de futuris. Et nota q̄ pene ab initio fidei huiuſmodi p̄noſticatores fuerūt: ⁊ quotquot tempus determinatum p̄dixerunt de huiuſmodi archanis: que pater poſuit in ſua poteſtate decepti ſūt. Et iō non ē huiuſmodi reuelationibus fides amplius adhibenda.

Anno mundi 6553 — 6563

Pape — Urban⁹ 5⁹ annis. 8. — Gregorius 11⁹ annis. 8.

Conſtitutio in vinea publicat̄ contra ſymoniacam prauitatem primo anno vrbani in vrbe apud ſanctum petrum.

Anno xp̄i 1354 — 1364

Iſte vrbanus fuit abbas maſſilien̄. ordinis ſci bn̄dicti decretoꝝ doctor ⁊ ſcūs reputat̄. Fecit crucem predicari contra turcos paſſagium ordinauit: intoxicatus obijt ⁊c̄. Ad ipſum btā brigida fuit miſſa a xp̄o pro cōfirmatione regule.

Iſte gregori⁹ fuit dictus petr⁹ de bella forte lemoniceñ. dioceſ: diacon⁹ cardinal̄ obijt rome in pace xp̄i. poſt eū ſequit̄ tribulatio quam dn̄s btē brigide preoſtendit: propter peccata cleri.

Circa hec tp̱a p̱miſit karolus quartus electorib⁹ thelonia ⁊ vectigalia īperialia: q̄ ſita fuerant in terris ipſoꝝ. Et ſurgit diſputatio grandis pro ⁊ ꝯtra. Nam vna politio probare contendit q̄ hoc non liceat neq̄ʒ expediat ſic exoſſare imperium vt nullas vires contra aduerſantes retineat. Alia econtra putat rationabilit̄ hoc factum: ne ipſoꝝ electoꝝ regiones grauent̄ ſtāte pro nūc tot alioꝝ principū violenta īcurſione: nihilq̄ʒ curantū de imperialium fulminatiōe p̄ceptoꝝ. Quare ergo ipſi exactores p̄ ceteris exactionari deberent: cū non eſſet qui defenderet: aut manum adiutricem afflictis porrigeret Que autem iſtarum firmior ſit: videant quoꝝ ītereſt. Quid vo de his eneas poeta laureatus ſenſerit: in hiſtoria bohemorum plenius continetur. Hoc pro certo ſcimus: q̄ ſiue ſic ſiue aliter diſputatio ꝯcludat̄: mūdus iſte curſū ſuū a ſolita vanitate ⁊ inſtabilitate non retrahet. Nihil ſtabile ſub ſole: ſed cūcta ſubiacent vanitati: vt ſapiens dicit.

Beatus petrus thome ex carmelita pacteñ. ep̄s ⁊ patriarcha ꝯſtantinopolitan⁹: doctor p̄celebris ſūmiq̄ʒ regis ſignifer bellicoſus. Poſt inumeras quas habuit nedū cum ſp̄ualibus: ſed ⁊ corporalibus crucis inimicis victorias. Poſtq̄ʒ plures cōſcriptos libros: ac patrata miracula in famaguſta regni cypri ciuitate: corpus exiuit in feſto epyphanie.

Wẽzelaus an. 24.

¶ Iſte Wenzelaus filius predicti karoli regis bohemie fuit: ⁊ adhuc pr̃e viuente elect⁹ ē in regē cũ puer eſſet: ſʒ non curauit de imperio: ⁊ ideo p⁹ multas admonitiones tandem depoſitus fuit Nobilem eius indolem libidinoſa vita polluit: ⁊ fuit finis eius ſine honore: nimis enĩ degener erat a moribus ⁊ virtutibus ſui genitoris: nec vnq̃ʒ iperiali diademate coronatus ē: Paterna aũt probitas in ſigiſmũ dũ fratrem eius tranſiſſe fertur: vt infra patet.

¶ Secta chorizantiũ tranſiuit: anno dñi. 1373. Et fuit rhenus magnus incomparabiliter.

¶ Bartholus ⁊ baldus fuerũt hoc tempore maximi legiſte.

¶ Feſtũ viſitationis btē marie inſtituĩt ab vrbano ſexto: ſm formã ſacri euchariſtie propt̃ impetrandam vnionem: meritis btē marie virginis.

¶ Vincentius de valentia al's de ferra: vir ſcũs ordinis predicatoꝝ claret miraculis multis canonizat⁹ eſt poſt a calixto tertio anno dñi. 1455. quod ⁊ ſibi ĩ ſpiritu prophetico predixit: Bernardus diſcipulus eius fuit.

¶ Sciſma 22. omniũ ſciſmatum que añ fuerunt peſſimũ ⁊ ſubtiliſſimũ. Adeo. n. ꝑplexum fuit vt etiam doctiſſimi: ⁊ cõſcientioſi viri non valuerunt diſcutere: cui eſſet magis adherendũ: ⁊ fuit ꝯtinuatũ ꝑ annos. 40. cum graui ſcandalo totius cleri: ⁊ grandi iactura aĩarum propt̃ hereſes: ⁊ alia deuia: que tunc pullularãt: eo ꝙ non erat diſciplina in eccleſia cõtra huiuſmodi. Et ideo ab iſto vrbano ſexto: vſqʒ ad martinũ neſcio quis fuerit papa.

¶ Ioannes baleſtarij carmelita doctor: inter doctores ingenti habitus gloria poſt editionem multoꝝ voluminum in conuentu tuo maioricarum obijt.

¶ Iſte bonifacius eligitur rome loco vrbani: dictus fuit petrus de thomacellis: ⁊ ꝯtinuacur ſciſma

6573	6583
Urbanus 6⁹ .an. 11.	Bonifaci⁹ 9⁹ ã 15.
Clemẽs 7⁹ ã. 15.	B ñdict⁹ 13⁹. ã. 22
1374.	1384

Sciſma peſſimũ oritur: ⁊ durauit annis. 40.

¶ Iſte vrbanus electus fuit in vrbe propter vim romanoꝝ ſed cardinales hoc metu fecerunt non ex aĩo. Quapropter fugientes ad ciuitatē fundoꝝ: dixerũt eũ nõ eſſe papã: et elegerunt loco eius dñm robertum de gebennis eodē anno qui dictus eſt clemens ſeptimus: ⁊ hic orĩt ſciſma.

¶ Beatus andreas ex priore carmelitarũ florentini cenobij p reſul feſtilanus odore virtutifero: longe lateqʒ fulgurãte ſplendeſcens in domino quieuit: cuius corpus florentie tranſlatũ: magna miraculoꝝ illuſtrat̃ gloria.

¶ Iſte benedictus fuit electus in auinione in locum clemẽtis: ⁊ dicebat̃ petrus de luna: ⁊ ꝑdurauit vſqʒ ad cõciliũ ꝯſtantienſe: ſʒ nec tũc quidē obedire voluit: ſʒ ſēꝑ manſit ꝑtinax: Moriens tãdem in regno arragonie iuſſit cardinalibus ſuis ꝙ ſtatim aliũ loco ſui eligerent: quod ⁊ fecerũt ⁊ idolũ eleuantes clementem octauum vocauerũt: ſed nil profecerunt.

¶ Franciſcus martini theologoꝝ ornamentum: ſingulariſqʒ ſui temporis lucerna: in honorem ꝑglorioſe ſui carmeliti ordinis patrone librũ de ſcã ꝯceptõne imaculte dei genitricis marie ꝯſcribit: cũctis vginis zelatorib⁹ gratiſſimũ.

¶ Circa hec tempora mortuo ioanne galeaceo duce mediolani illuſtre dominiũ venetis. habuit vincentinã ciuitatem: que eidem dñio ſe recõmendando tyrãnidem ferre abhorrens: non omiſſis quibuſdã ꝯuentionibus: ⁊ capitulis ab vtriſqʒ obſeruandis ſua ſponte ſe in eoꝝ ditionē obtulit tradiditqʒ. felicius

Vincentia

6

¶Iſte rupertus fuit dux bauarie: ⁊ comes palatinus rheni: vir iuſtus ⁊ catholicus coronatus a bonifacio nono. Hic cũ grandi exercitu alemanoꝝ intrauit italiã ꝯtra ioannem ducem galiaſe: ſed cum iactura graui rediit: dignus habitus vt pro iuſticia pateretur. 1408

¶Cometa apparuit. Et ſtatim poſt leodium cecidit. 40. milibus interfectis. Et dñi pruthení cõtra regẽ polonie bellãtes ſupati ſũt occiſis. 40. milibus.

¶Gherhard° groet claret ſcitate vite ⁊ ſcia: ⁊ incepit ꝯgregatões fratꝝ i dauãtria: ⁊ pſa ſcripſit.

Rupert° á 9. Alias Robertus

¶Imperatores

¶Ioannes ruſbroch clarus habetᷣ: vir admodũ deuotus ⁊ illuminat°. Etiã multa ſcripta in theutonico reliquit.

¶Henricus oyta ſacre theologie profeſſor famoſus. Henric° de haſſia etiam doctor theologie fuerũt Wienne duo luminaria eccleſie.

¶Petrus de eliaco theolog°. Ioãnes gerſon diſcipul° ei°: etiaʒ doctor theologie: clarent pariſius.

¶Cõciliũ piſanũ: i quo inchoata fuit mã d mõ faciende vnionis: duos enĩ depoſuit ⁊ tertium ſubſtituit: ⁊ ſic peior ſciſſura fcã ẽ: quia non preualuit exequi bonũ qd decreuerat.

¶Hereſis peruerſa ioannis Wiclef in anglia: ⁊ ioannis hus in bohemia: hieronymi de praga pullulauit: ⁊ multos infecit. Et ſub habitu ouino lupinam crudelitatẽ abſcondentes: totum eccleſiaſticũ ſtatũ ſubuertere nitebanᷣ. Adiuuit eos tẽpus peſſimũ proptᷣ ſcandaloſũ ſciſma.

¶Hereſis adamitarũ pullulare cepit in bohemia: ſʒ ſtatim extincta ab hereticis fuit. ſ. huſſitis. Erat. n. nimis groſſa ⁊ iuerecũda: nã nudi incedebant: ⁊ indifferenᷣ cũ feminis luxuriabanᷣ.

1407

¶Lodouicus dux aurelianẽ. fratᷣ regꝭ francie occiſus ẽ pariſius inſidioſe. Et fuit occaſio infinitoꝝ maloꝝ. Cauſa acta eſt in cõcilio cõſtantiẽ.

¶Anno mundi 6593 6603

¶Pape

Innocentius 7°. á. 2.

Gregorius. 12° á. 12

Alexãder 5°. á 1. grec°

¶Anno xpi 1394 1404

¶Iſte innocentius fuit electus rome in locum bonifacij: dicebatᷣ coſmarus de aparuſio.

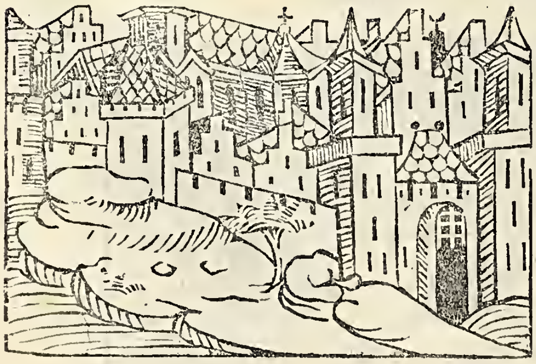
¶Iſte gregorius fuit electus rome loco innocentij vocabaturan te angelus coꝛari° ceſſit i cõcilio ꝯſtãtiẽ.

¶Iſte alexander fuit electus i cõſilio piſano: dicebatur petr° de candia. Et ſic additum eſt ſciſma ſciſmatic qꝛ tres gerebãt ſe pro ſũmis põtificibus

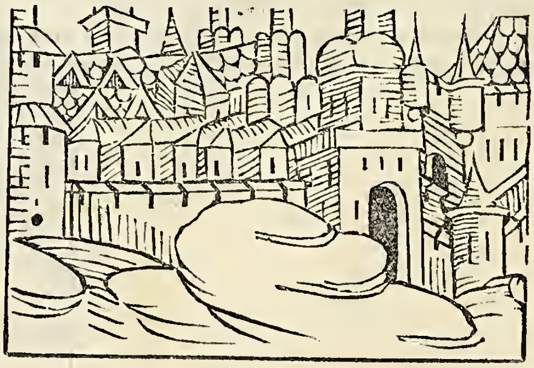
¶Trifarius curſus tẽpoꝝ reperitᷣ: qui ſe miro ordie alternat: ⁊ fm hũc oĩs ſtatus: oĩs ꝯditio: ſe gubernat. Prim° eſt abundãtie: ſecũd° idigẽtie tertius tẽperantie. Cũ. n. tẽporaliũ abũdantia arridet: hoĩes fiũt aioſi ⁊ grandia attẽtãt: prolẽſqʒ velut futuri ſublimes: delicate ⁊ põpoſe educanᷣ. Sequitᷣ ex his faciliᷣ diſcordia qñ null° alteri cedere didicit donec aperta bella cũcta ad paupertatem deducant. Indigẽtes igiᷣ effecti: prudentiã adiſcimus: moleſte expti q nõ vt volumus: ſʒ vt ꝑmittimur operamur: temperate deiceps viuere ac meticuloſe ſolemus. Generat deniqʒ temperantia hec paulatim diuitias: que iterũ vt prius animũ tumidũ reddũt: ⁊ eũ in circuitu ſẽpiterne inſtabilitatis ambulare cogũt. Iuxta cõe igiᷣ prouerbiũ: diuitie pariũt animoſitates: aioſitates bella: bella paupertatem: paupertas mediocritatem: mediocritas diuitias: diuitie iterũ animoſitates ⁊c. Hoc ẽ qd pſalmiſta notat dicẽs. In circuitu impij ambulant.

¶Ciuitas verone recõmẽdata ⁊ dedita illuſtriſſimo ducali dñio venetoꝝ obtinetᷣ. Et ꝑ vim obtinuerũt. Feltrũ Ciuitatꝭ bellũ Caſtrũ baſſani: ⁊ alia ꝓxima loca mõtana ꝯuicina. Padua etã obtinetᷣ captꝭ dño: ⁊ filijs ei° in carceribus venetoꝝ. Emerũt etiã iſti illuſtriſſimi dñi venetꝭ. a rege ladiſlao apulie ciuitatem iadrie pro duc. lx. milibus auri.

Padua

Verona

¶ Iſte Sigiſmūd⁹ fuit rex vngarie: vir xp̄ianiſſim⁹ ⁊ humillim⁹: adeo deuot⁹ vt merito canonizari debuiſſꝫ iuxta quorūdā pioꝝ vota. Hic afflicte eccl'ie ⁊ pene d'ſolate: ſua mirabili ſapiētia ⁊ īduſtria ſuccurrit: nec ī aliquo ſibi ac ſuis pep̄cit: donec plena vnio fieret. Cōtra turchos nouē bella hūit vbiqꝫ triūphādo. Quid vltra? q̄ de ꝯſtātino: theodoſio: karolo: ottone: ceteriſqꝫ impatorib⁹ laude digna ſcribunt̄: huic ſecure p̄nt applicari: eligit̄ āno. 1409. cū iā. 23. ānis r̄gnaſſet ī vngaria coronat⁹ fuit ab eugenio.

Sigiſmundꝰ ā. 27. fi. karoli

¶ Bohemia vaſtat̄ atrocit̄ p̄ ſigiſmūdū ⁊ p̄ncipeſ almanie ꝓpt̄ hēſim huſſitaꝝ Et fuit crux data ⁊ p̄dicata cōtra eos.

1416

¶ Cōciliū ꝯſtañ. magnū ī quo fides xp̄iana q̄ iā m'lt' ānis q̄ȷ titubare videbat̄: fortit̄ exurrexit Ibi ſciſma peſſimū. 40. ānoꝝ t̄miatū ē: ibi hēſes dānate: ⁊ duo hereſiarche. ſ. ioānes hus ⁊ hieronym⁹ cōbuſti fuer̄t: ⁊ plura bōa īſtituta. Determīauit ēt eadē ſcā ſynod⁹: ꝙ ꝯciliū l'tīme ꝯgregatū r ep̄ñtans eccl'iaꝫ vniuerſalē: ptātē hꝫ a xp̄o īmediate: cui oīs ſtat⁹ ēt papalis obedire tenet̄: in his q̄ ſūt ad gnālem reformationem eccl'ie. ſ. ī fide ⁊ morib⁹: tā ī capite q̄ꝫ ī mēbris. Item ꝙ deinceps ꝯciliū de decēnio in decēniū deberet celebrari ⁊c̄.

¶ Francia añ hec t̄pa diu in flore: hic in merore ⁊ cōculcatione fuit iuxta morē variabilitatis t̄palium. Et nota ꝙ frāci etiā extra patriā ſuā. ſ. in turchia miſerabiliſſime ceciderunt in bello: quia noluerunt audire conſilium ſigiſmundi ⁊ captus fuit dux burgundie: alijs interfectis.

¶ Regnū francie florentiſſimū miſerabiliter ſupra moduꝫ vaſtat̄ p̄ henricū regem anglie: qui etiā non valens quietos dies in delicijs ſufferre: poſtq̄ꝫ alios afflixit non ſine grādi iactura ſuorum: infeliciſſime morbo peſſimo vitam finiuit.

¶ Itē ioannes dux burgūdie idē regnū eq̄ lacerauit: ⁊ ipſe etiam poſt occidit̄: quod fuit infinitorum malorum occaſio. Tandē dn̄s cardinalis ſcē crucis ordinis carthuſieñ. pacis modū inter eos reperit: ſed anglici noluerūt recipere: ſed burgundi tm̄.

¶ Ioannes dux burgundie atrociter occiditur in cōſpectu regis francie: ſtatim poſt treugas initas: cum ſacr̄m diuiſim ambo ſumpſiſſent: ⁊ ſequūtur multa mala longo tempore.

¶ Duo amātes in p̄ñtia ſigiſmūdi fatuo amore cōglobati cum ſe ad libitū frui non poſſent: horribili infirmitate percuſſi ſunt: ita vt mulier expiraret: vir etiam vix curari poterat: vnde apparet quātum ſit hoc malum vitandum: quod nullo conſilio acquieſcere poteſt.

6613 | 6623

Ioannes 23⁹ an. 4. dictus balthaſar de coxa

Martinus 5⁹ an. 14. Romanus

Eugenius 4⁹ an. 17. dict⁹ gabriel de venetijs.

1414 | 1424

¶ Iſte ioannes ſucceſſit alexādro. Et primū q̄dem bñ īchoauit pro vniōe: ⁊ fuit ī cōcilio conſtañ. ⁊ obtulit ceſſionē papatuſ: ſꝫ p⁹ deprauatus latent̄ fugit: ⁊ tamē nīl profīcit ei: capit̄ tandē: ⁊ ſic ceſſauit coact⁹: fact⁹ etiā iterū cardinalis: ſepult⁹ florentie.

¶ Iſte martin⁹ elect⁹ fuit p̄ conciliū conſtañ. depoſitis alijs ꝯtēdentib⁹ qui diu ſciſma habuerunt: et ſic redijt vnio diu deſiderata et neceſſaria pro fidei defenſiōe: hic fuit papa potentiſſim⁹ ſup̄ omnes: diues ⁊ iuſticiarius magnus: plateas ⁊ ſtratas publicas ſecuras reddidit hēticos deleuit: m'lta bona patrauit adiuuāte ſibi inclyto p̄ncipe ſigiſmūdo. Pro t̄ra ſcā recup̄anda: m'ltos theſauros ꝯgregauit: ſꝫ morte p̄uent⁹ res īpedita fuit: ⁊ ꝯciliū breuit̄ añ mortem ꝯgregari iuſſit in baſilea.

¶ Iſte eugeni⁹ fuit elect⁹ pacifice ī vrbe mortuo martino ⁊ īdubitat⁹ papa habitus ſꝫ poſtea breuit̄ expulſus de roma fuit: ita vt nud⁹ fugeret. Itē a ꝯcilio baſilieñ citat⁹ ⁊ etiā depoſit⁹ fuit: ſꝫ nō curauit: ⁊ ob hoc īterſciſma ort̄: qd̄ ſtetit vſqꝫ ad mortē ei⁹ q̄ fauebāt ſibi multa laude digna de eo dixerūt. Ecōtra q̄ aduerſabant̄ plura enormia ſibi impoſuerūt ⁊c̄: vt moris ē. Tamē quicq̄d ē añ ſuſceptā dignitatē fuit vir abſtracte vite: puta fraticella ⁊ bone fame. Qd̄ poſtea fer̄t feciſſe: diuino iudicio relinquo. Ipſe etiam romam recuperauit adiutus a venetis: ⁊ maiorem obedientiam habuit.

¶ Michael de auguanis bononieñ: natalis ſoli gloria ⁊ magnum carmelite religionis q̄nimo totius: xp̄ianitatis lumen: poſt editionem multorum voluminum terras liquit.

¶ Obtinuerūt ēt nobiles veneti. illuſtre dominiū venet' ciuitates. Feltrū Brixiā: ⁊ Bergomū: ⁊ plura alia loca.

¶ Iſte albertus fuit dux auſtrie ⁊ gener ſigiſmundi: ⁊ ideo aſſūptus fuit in regē bohemie ⁊ vngarie: propter filium .ſ. eius q2 aliū heredē nō reliqt. Hic electus fuit i regem almanie: ſed ſtatim intoxicatus obijt. Alij dicūt ex profluuio ventris. Uir vtiqȝ totalit' virtuoſus ⁊ adeo pius vt tota plebs diceret q mundus eius preſidētia nō eſſet dign⁹. Reliquit vnū filiū paruuluȝ cui ſic̄e ↄtigit ⁊ duas filias.

¶ Iſte frideric⁹ dux auſtrie elect⁹ fuit in regē alemanie ⁊ diu diſtulit coronari ⁊ papa propt' ſciſma. Tādē fcā vniōe a nicolao cū magna gl'ia imperiali diademate extitit in vrbe coronatus: vir vtiqȝ pacificus ⁊ quietus ⁊ patiētie ſingularis nec odiēs de rum. Filiā quoqȝ regis portigalie ſumpſit in vxorem. Anno āt 1471 .magnā fecit ↄuocationē pncipū in ratiſpona: propt' ſcur ſū thurcoꝝ proponēs eis q iam infra. 20. ānos xp̄ianitas dimi nuta eēt ad centū leucas vel q̄ſi. Et monuit vt ad reſiſtendū ſe pararent.

Imperatores. Albertus anno 1 — Electus eſt frākfordie 1438. die. 17. maii — Fredericus 3⁹

¶ Conſtantinopolis ciuitas impialis capit' ab infidelib⁹ thurcis tradita p quēdā ianuēſē q p triduū a turco ↄſtituit' rex iuxta promiſſū: ⁊ die q̄rto decollat'. Et fit plāctus i tota xp̄ianitate ⁊ timor grandis. Mlti chriſtiani truci dati ſūt ⁊ innumerabiles vēditi. Impatoris corp⁹ iam mortuū decapitatū fuit ex liuore thurci. Et perijt pene totalit' fides in grecia

¶ Tres ſoles viſi ſūt i celo. Et ſeqt' ſtati triplex regimē in eccleſia. ſ. Eugenij. Cōcilij ⁊ neutralitatis. Multa di cuntur. Iteȝ anno xp̄i. 1434. fuit vētus maximus ⁊c.

¶ Cōciliū baſilienſe in quo multa bona inſtituta fuerūt pro reformatione eccleſie in capite ⁊ in mēbris. Habu it principiū glorioſū: ſed finem humilē ac tribulatiōe ple num propter ſciſma. Mirabilis rerū euētus Preualuit concilium ↄſtantienſe ↄtra tres papas eos deijciendo: ⁊ quartum inſtituendo: cum tot haberet aduerſitates: ⁊ a nullo ↄfirmatū fuiſſet. Iſtud autem tanta auctoritate collectū ⁊ firmatū: nec vnum potuit vel in modico redu cere ad normam ſui propoſiti: imo ecōtra proceſſus ei⁹ impeditus fuit ab vno. Ibi debile principiū ⁊ finis glo rioſus hic econtra preciſe.

¶ Lidiuit vgo ſancta i holādia fuit q mirabili infirmitate diu detenta vbiqȝ patitur. i. i toto corpore iuxta nomen ſuum.

¶ Ludouicus arelateñ. ep̄s cardinal' morit' vir ſancte vite ac mire patiētie: miraculis coruſcans: ſingularis colūna cōcilij baſilieñ. cui diu preſedit.

¶ Bernardinus frat' minor q nouā reforma tionē icohauerat: morit' miraculis fulgēs: cuius feſtū agit'. 20. maij. ¶ Ioānes de capeſtrano fr' mior: diſcipulus bernardini ſtatim poſt obituȝ eius prefuit reformatōi noue: claret miracul' morit'. 1456. habita victoria ↄtra thurcos.

¶ Anno mundi. 6633 — 6643

¶ Pape — Felix 5⁹ an. 9. eli. 1439 die 17. no- -uembris.

¶ Eugeni⁹ dpoſit⁹ fuit decima die iulij 1439. Et hic oritur ſciſma vſqȝ ad annū. 1448

Nichola⁹ 5⁹, ā. 8. ianueñ. electus fuit āno. 1447. ⁊ morit' āno. 1455.

¶ Anno xp̄i. 1434. — 1444.

¶ Iſte felix fuit dux ſabaudie pnceps deuotus ⁊ ſenex: vidit filios filioꝝ ſuoꝝ. Hic cum iā celibem vitam duceret: electus ē n papam a ↄcilio baſilieñ. depoſito eugenio: ⁊ fuit ſciſma lōgo tempore ⁊ nō habuit magnam obediētiā: q2 neutralitas ſub' intrauit. Tādē defuncto eugenio ceſſit nicolao propt' fauorē vnionis: factus legatus francie ⁊ cardinalis ſabinianus.

¶ Sciſma. 23. inter eugeniū ⁊ felicē ⁊ durauit annis. 16. Cū fuit ſatis noua neqȝ ante hec tp̄a viſa. Quia conciliū baſilieñ. depoſuit eugeniū vnicū ⁊ indubitatū papā: ideo q non ſerua ret decreta concilij cōſtañ. vt dicebat': nec obedire curauit con cilio baſilieñ: aſſerens magis econtra debere fieri. Unde orit' pergrādis altercatio ſcribentium de hac mā pro ⁊ cōtra: nec poterāt ↄcordari vſqȝ hodie: Una ps dicit ↄciliū eſt ſupra pa pā. Alia ps ecōtra dicit: nō: ſȝ papa ē ſupra ↄciliū. De⁹ ſup oīa benedictus det pacem ſuā in eccleſia ſcā ſponſa chriſti ſēp.

¶ Iſte nicolaus electus i vrbe loco eugenij adhuc pen dente ſciſmate: paulati vbiqȝ obtinuit obedientiā miran tibus omnib⁹: q vir humillime natiōis ſic preualereȝ cō tra ducē ſabaudie: qui fuit quaſi affinis cūctis pncipib⁹ xp̄ianitatis: ⁊ tñ dimiſſus ab oib⁹. Sȝ ſtati ſequenti āno vnio redijt cedēte felice: quia placuit dño p abiecta mun di glorificare nomen ſuū. Hic fuit magiſter in theologia totus actiuus: ⁊ in cōceptibus locuplex: multa diruta re edificauit: ⁊ grandē murū rome in circuitu palatij con ſtruxit: ⁊ totum murum romanum reintegrauit propter timorē thurcoꝝ. Itē verſus de vnione in vrbe publicat⁹ Lux fulſit mundo: ceſſit felix nicolao. vȝ āno. 1449.

¶ Bella plura in diuerſis ptib⁹ diu continuata: i Weſtphalia i pruſcia i phlādria i āglia i romania i ſueuia ma guntia ⁊c. ⁊ precipue in anglia ſtrages grādis. Et poſt anno. 1461 .maguntia capitur.

¶ Iubileus cū magna deuotione p totam chriſtianitatem celebrat': ⁊ ingens multitudo ad limina apoſtoloꝝ cōfluit. Do min⁹ et papa roſam in dominica letare conſecratā indyto principi lantgrauio haſſie tranſmiſit multis virtutibus redimi to: qui ab eliſabeth ſancta matre ſua fuit prolis ſexta.

¶ Pueri ſci michaelis pegrinant cũ magno feruore per turmas viã longã ad mare: ⁊ fit timor cũctis ne ſpũs neq̃ʒ agitaret eos: ſʒ ſtatim ceſſauit propt tediũ itineris: ⁊ famẽ quã patiebant. 1457. ⁊ anno p̃cedenti fuit maxim⁹ tremotus in neapoli: ⁊ perierunt multi. 40. milia.

¶ Artifices mira celeritate ſubtiliores ſolito fiunt. Et impreſſores libroꝝ multiplicant in terra.

¶ Reformatio magna plurimoꝝ monaſterioꝝ in diuerſis mundi ptibus fit. Et nota q̧ huiuſmõi reformatões crebro legunt facte: ſed pene nulla remanſit: qn ſolito more p ſucceſſũ tpis ad priſtinũ relaberet languorẽ poſt venerabiliũ patrũ mortem.

¶ Feſtũ tranſfiguratõis inſtituit a calixto pro gratiarũ actione illi⁹ victorie: miraculoſe facte ɔtra turcũ in vngaria: eodẽ die. ſ. ſancti ſixti. 1457.

¶ Victoria miraculoſa celit⁹ dat xp̃ianis i vngaria trãs danubiũ ɔtra turcũ magnũ: ⁊ pdidit multos: ⁊ fugit turpiter timore hoſtiũ pulſus: cũ nemo eũ pſequeret: ſola man⁹ dei terruit eũ in die ſci ſixti anno xp̃i. 1456. Scũs ioãnes de capiſtrano pñs fuit ibi: ⁊ prouocauit ppl̃m trepidantẽ ad pſequendũ infideles fugientes: ⁊ fcã ẽ vltio magna. Dixerũt. n. turci: q̧ tam immẽſus numerus armigeroꝝ inſequebat eos: q̧ vix auſi fuerũt reſpicere: ⁊ iõ fugiſſent relictis oĩb⁹. Ipſi fuerũt ſci angeli.

¶ Puella q̃dã noĩe ſtiua in ptibus Weſtphalie in oppido q̃ hamo dr̃ apre ⁊ veriſſima ſtigmata dñice paſſionis hũit i manibus ⁊ pedibus ac latere: vgo nouit ɔuerſa anno. ſ. 1474. p⁹ ſpaciũ aũt. 15. ebdomadarũ circa feſtũ venerabilis ſacramẽti corã 12. teſtibus oñdit ea: ⁊ p̃dixit q̧ poſt duas horas redirẽt q: tũc nõ iuenirẽt ea: ⁊ ſic fcm̃ fuit: q: loca illa ſanata erant.

¶ Leodiũ multis tribulationib⁹ atterit: ⁊ p⁹ ãno. 1468. deſtruit totalit p karolũ ducẽ burgũdie: ⁊ dinãt anno p̃cedenti: etiã idẽ ãno. 73. intrauit terrã gelrie: ⁊ obtinuit eam.

¶ Jubileus murat in fauorẽ aĩarũ p pauliũ de vicesimoquito in. 25. annum vt q: abundat iniquitas ſuperabundet ⁊ gratia.

¶ Cõeta apparuit i p̃ncipio anni. 1472. circa feſtũ ſcẽ agnetis tranſiuit ſup coloniã in oppoſito libre: ⁊ caudã longã quaſi gradu um. 30. miſit ad occidẽtẽ i feſto ſci blaſij ſtetit in ariete: ⁊ miſit caudã quaſi ad pliades verſus orientem: vaga nimis erat: alba q̃nq̧ ⁊ flãmea crinitaq̧ valde: Sequunt bella ⁊ epidimie i diuerſis partibus. Et. ãno. 73. fuit eſtas feruentiſſima ⁊ ſiccitas inaudita: ⁊ in quibuſdã terris ignis ſub terra ſuccenſus vſq̧ ad arenã fuit.

¶ Joannes ſoreth prior generalis ac reformator carmelitꝝ ordinis vir ſcẽ vite: ⁊ ſingularit xp̃o fructificus. poſtea q̃ʒ carmelũ totũ. 20. rexerat ãnis: andegauis obijt. 25. iulij: vbi q̃ʒ plurimis: nunc miraculis choruſcare fert.

6653 — 6663 — 6673

Calixt⁹ 3⁹ ã. 3. m̃. 6. Cathalanus.

Pius 2⁹. ãnis 6 de ſenis.

Paulus 2⁹ ãnis 7. Venetus fili⁹ ſororis eugenij

Sixt⁹ 4⁹ Ianuẽſi ordĩs minorum.

sedit an. 13. ... diebus

1454 — 1464 — 1474

¶ Iſte calixtus vir valde ſenex elect⁹ fuit: ⁊ ɔtinue infirm⁹: nec potuit zeluʒ ſuũ pficere quẽ ɔtra turcos cõcepit ipediẽte ſenio morteq̧ pueniẽte electus fuit. 1455. morit. 1458 pſo die ſcã ſixti in quo feſtũ transfiguratõis inſtitu it ãno vno elapſo.

¶ Iſte pius electus eſt ãno dñi. 1458. ⁊ vocabat eneas vir eloquens ⁊ orator magnus: poetaq̧ laureat⁹: imperatoris ambaſiator ante fuit: ⁊ in concilio baſilieſi notabilem tractatum ſcripſit pro auctoritate eiuſdem. Ipſe etiã canonizauit ſanctã katherinã de ſenis. 1461. hic paſſagium ordinare cupiens: cum plures ex alemania veniſſent romã: ipſos cum benedictõe remiſit ad propria: eo q̧ non ſuffeciſſẽt: ⁊ ſtatim ipſe poſt morit. 1464. die. 1[illegible] menſis auguſti.

¶ Iſte paul⁹ elect⁹ ẽ ãno dñi. 1464. ⁊ ſtati approbauit celebratõem feſti p̃ntatõis bte vgis glioſe ſic pi⁹ h̃ in ſignãdis petitõib⁹ maturus fuit: ⁊ iuſticie tenax: q̃ſi meli⁹ foret pauce ɔdonare: ⁊ ea firmiter ſeruare q̃ʒ pl̃a ſignare: ⁊ ſtati reuocare Grãde palaciũ ɔſtruxit apud ſcm̃ marcũ: an̄ cui⁹ cõpletõeʒ moritur anno 1471. die. 21. iulij.

¶ Iſte ſixt⁹ ante cardinalatũ fuit generalis in ordine minoꝝ: elect⁹ ãno. 1471. vocabat aũt franciſc⁹ d̃ ſauona prope ianuã: bone fame ⁊ morũ. Fuit etiã vocat⁹ ad cardinalatũ abſq̧ ſcito ſuo: eodẽ anno orator bernardus iuſtinianus venetoꝝ recitauit corã eo: q̧ turcus abſtuliſſet xp̃ianitati duo imperia quatuor regna. 20. prouincias: ⁊. 200. vrbes: populũq̧ abſq̧ numero vtriuſq̧ ſexus: hortabatur quoq̧ vt ad reſiſtẽdũ ſe diſponẽr.

¶ Anno dñi. 475. Karolus burgũdie dux in actib⁹ militarib⁹ ſtrẽuiſſim⁹ deo deuotus ac iuſticie amator: rerũ geſtarũ magnificentia ac animi magnitudĩe ceteros p̃cellebat principes: primũ memorabile bellũ cũ frãcoꝝ rege habuit prope ciuitatem pariſienſem: de quo fugatis hoſtibus victorioſiſſime triũphauit: ⁊ p multa bella victorioſus ſemp permãſit: tãdem cupidine dominandi latiſſime ductus contra rainardũ lothringie ducem ⁊ ſuiceros: aliaſq̧ communitates illi confederatas bellum magnum habuit: ⁊ trib⁹ p̃lijs ſuperat⁹: in vltimo p̃lio occidit: Sepulchro cuius epitha phiũ tale extat inſcriptũ: Te reduit pacis reduitq̧ quietis ⁊ vita. Hic iaces karole iamq̧ quieſce tibi.

¶ Anno. 1476. Maximilianus auſtrie dux frederici tertij impatoris filius: mariã karoli filiam prudentiſſimã in vxorem accepit: ſucceditq̧ karolo in dominio: ſtrennuus in actibus militie: morib⁹ ⁊ vtutib⁹ ſingulariter ornatus: Qui ſecũdo ãno ſui dominij: prope flandriã cũ gallicis maximũ hũit bellũ memoria dignũ: i quo magna cũ victoria frãcoꝝ potentiã ſupauit.

¶Anno dñi. 1463.tp̄e dñi Pij pape.2.firmat̃ colligatio int̃ ipſũ ⁊ dñium venet᷑.ac ducem burgũdie:ꝯtra turcũ. Et idẽ dñs papa venit anchonã vſqꝫ cũ magno ⁊ nobili apparatu:⁊ filius etiam ducis burgũdie.Dñs dux venet᷑.etiã ipſe ꝑſonalit̃ illucuſqꝫ acceſſit cũ galleis int̃tis:⁊ magna claſſe cẽtũ videlꝫ galearũ pro expugnatione turcis. Rex aũt vngarie veniebat cũ maximo ⁊ potenti exercitu terreſtri:Tandeꝫ paratis oĩbus ibi in anchona papa moritur:⁊ nihil penit᷒ actum eſt omnes reuertuntur ad propria. Belluꝫ poſtea diu durauit in peloponeſſo.Et dominus ludoui.lauredano tunc capit᷑. claſſis maritĩme venet᷑.ibidẽ exiſtens: fieri fecit murũ longiſſimũ:de lapidibus ſine calce:q murus fuit factus in loco dicto eximili:et tunc inſulã ſtalimine obtinuerunt:deuaſtantes loca multa turcoꝝ:terra mariqꝫ exiſtentia:⁊ obtinuerũt etiã in achaia ciuitatem que dr̃ oſtiza:mercationibus quidẽ plurimũ apta.

¶Item anno dñi. 1465.Karolus filius philippi ducis burgundie:⁊ ipſe poſt patrẽ dux.Iuit cũ colligatione: videlicet oẽs barones francie:frat̃.ſ.ipſius regis francie noĩe karolus dux barri:dux britãnie:dux borboni:comes karmignalb:ac etiã dux ioannes:⁊ multi alij duces ⁊ domini:Et in loco dicto amo.ieri:rumpitur ipſe rex francie:aufugitqꝫ pariſiũ:Ibiqꝫ pollicitus ẽ oĩbus ꝑfatis dñis fidẽ obſeruaturũ:poſtea vo fecit expeditõem ꝯtra eos:⁊ vſqꝫ in domum ſuã eos ꝑſecut᷒ eſt ⁊ omnes deuicit.Et in 1470.Uenit ipſe teucer ꝑſonaliter ad expugnandũ euboeã ciuitatem dictam vulgo nigroponte:cũ maximo exercitu maritimo ⁊ equeſtri:⁊ demũ cũ maxima occiſione ⁊ ſanguinis effuſione vtriuſqꝫ p̃tis: obtinuit ipſam quomodocũqꝫ:Poſtea vero tp̄e dñi pauli pape. 2º.Colligatio ⁊ vinculum bone pacis agit̃ cum ipſo papa:Rege ferdinando ſicilie domino venet᷑.illuſtri: Rege aragonũ ⁊ marchiõe ſiue duce ferrarie:Et tũc poſtea venit ad illuſtre dñium venet᷑. legatio regis ꝑſidis huſſumcaſſani petens cum magna inſtantia a dño ꝑfato ſubſidium contra turcũ ꝑ mare tm̃:q2 intendebat omnino ad deſtructionem imperatoris hui᷒ ottomanoꝝ mahumetis imaniſſimi:quod ⁊ fecerunt mittentes munitiões in maxima quantitate ⁊c̃ Hoc etiã tp̄e initũ eſt bellũ cũ tergeſtinis:qui obſeſſa venet᷑.ad nihilũ vſqꝫ redacti ſunt:

¶Anno dñi. 1477.Dux mediolani rediens ab eccleſia ſci ſtephani in die ſue feſtiuitatis occiſus fuit:cum plurib᷒ vulneribus:aggreſſus cũ pugione a quodã ioanne andree de lampugnano:tãqꝫ vlciſcens ſe contra ipſũ ducem:de iniurijs ſibi et ſuis illatis ab eodẽ duce:Qua re tumult᷒ magnus fuit i pp̄lo:Tandem ſedato pp̄lo omnes redierũt ad ſua: ¶Paulo p᷒ orta ſeditione:iulianus quondã coſmemedicis:in eccleſia ſancte reparate florentie cum pugione vulneratus inter miſſarũ ſolennia a quodam franciſchino de pactis dicto:ciue nobili floreñ.⁊ mortuus eſt:Laurentius etiã coſme frater eius vitali vulnere vulnerat̃ ⁊ euadit incolumis:Qua de cauſa dñs.N.cardinalis tituli ſci gregorij:nepos dñi comit᷑ hieronymi detinet̃ florentie in cuſtodia ſecreta:⁊ dñs franciſcus ſaluiatus archiepiſcop᷒ piſanus ad palatium dñoꝝ florentie in habitu epiſcopali ſuſpenditur:⁊ multi alij de familia dñi car.⁊ archiepiſcopi ſuſpendunt̃ ⁊ occidunt̃ diuerſimode: Ob quam rem a ſũmo pontifice ſixto.4º. de ꝯſilio dñoꝝ cardinaliũ Excõicatio horribilis pronunciat̃ ⁊ promulgat̃: ⁊ fit interdictũ florentie horrendũ:Orit̃ etiã bellũ atrox in tota tuſcia per eccleſiã:⁊ alique ſtrages fiunt.Tandem interuentu oratoris dominij illuſtriſ.venet᷑.reddit̃ dñs cardinalis prefatus in libertatem:⁊ romã proficiſcit̃.Durauit tñ bellũ aliqꝫdiu inter eccleſiã ⁊ florẽtinos:tandẽ eccleſia miſericorditer vſa eſt cum ipſis:⁊ placata eſt cum illis.

¶Turci etiã pauloante venerunt in confinijs forijulij:⁊ tranſierunt aliqua flumina videlꝫ illud quod vulgo dr̃ liſonzo et taiamento:⁊ ꝑſes aĩas captiuas duxerunt de xp̄ianis:⁊ impie depredati ſunt non ſine ſanguinis effuſione ⁊ multoꝝ ſtrage:tandem repulſi ſunt a dño illuſtri venet᷑.

¶Iudei etiã qdã furati fuerũt puerulũ quẽdã in ciuitate tridentina:nomine ſimon:feceruntqꝫ i eũ myſteria quodãmõ paſſionis ad ſimilitudinẽ dñi noſtri ieſu chriſti:qui detecti fuerãt diſpenſatiõe diuina:⁊ puniti iuxta eoꝝ demerita:quẽ puerũ poſtea mortuũ reptũ:duxerũt quidã in eccleſia maiori ciuitatis:⁊ fit concurſus magnus populoꝝ vndiqꝫ ꝯcurrentiũ:⁊ fiũt miracula ex ipſius deuotione propt̃ memoriã paſſionis dñi ⁊c̃.

¶Item paulo poſt.ſ.anno dñi. 1480.in ciuitate vel caſtro opitergij ſub dño venetiarũ:alij iudei occiderũt eodẽ mõ aliũ quendẽ puerulũ.N.⁊ iudei auctores huius ſceleris deducti ſunt in vrbẽ inclytam venetiaꝝ:⁊ poſt eoꝝ ꝯfeſſionẽ peracti ſceleris:combuſti ſunt viui in platea diui marci in medio duarũ columnarũ.

¶Eodem anno hereſis aborrenda ad lucẽ venit q̃ diu ignota fuit in hiſpania quorũdã iudeoꝝ q baptizati palã ſe xp̄ianos fingebãt:quapropt̃ quidã in ep̄m elect᷒ cũ gñali ordis minoꝝ ac cũ multis canonicis ⁊ alijs cõburũtur.

¶Turci etiã terra mariqꝫ cũ potẽti ſuo exercitu rhodũ ciuitatẽ obſidentes aggrediunt̃:offẽdẽtes ipſã plagis inumeris bõbardarũ:muros deſtruentes:⁊ vndiqꝫ alias muri partes ꝯſcẽdẽtes: ⁊ multos varijs modis occidentes: tñ ex vtraqꝫ p̃te multi mortui ſunt:Demũ ab obſidione deſtiterunt:illatis vtriqꝫ parti damnis innumerabilib᷒.Deinde partes regis ſicilie inuadentes:multa loca deuaſtant:hoĩes rapiũt trucidantqꝫ:ac eoꝝ bona depredant̃ ⁊ inmaniſſime clades fiũt:Tandẽ acceperũt otranti ciuitatẽ archiep̄m ipſius ciuitatis ꝑ mediũ ſecant:⁊ q̃ſi oẽs in vrbe occiduntur pro fide tñ conſtant̃ donec potuerunt agentes viriliter:⁊ non ſine turcoꝝ etiã aliquali ſtrage multoꝝ.

Rhodie vrbis obſidio a turcis

¶Anno dñi 1481.Mahometus ottonianus qui iã ꝑ 30 annos infeſtiſſime xp̄ifideles ꝑſecutus fuerat multiſqꝫ terris xp̄ianitatis ſue ditioni ſubiugatiſ atrociſſimis bellis tandeꝫ deſcendit ad inferos.tertia die mai.

¶Faſciculus temporũ oẽs quaſi antiquas chronicas mortaliũ vſqꝫ ad hec tempora cõplectens feliciť explicit Impreſſuſqꝫ impenſa ⁊ arte mira Erhardi redolt de auguſta. 1481 . 12.caleñ.Iañ.